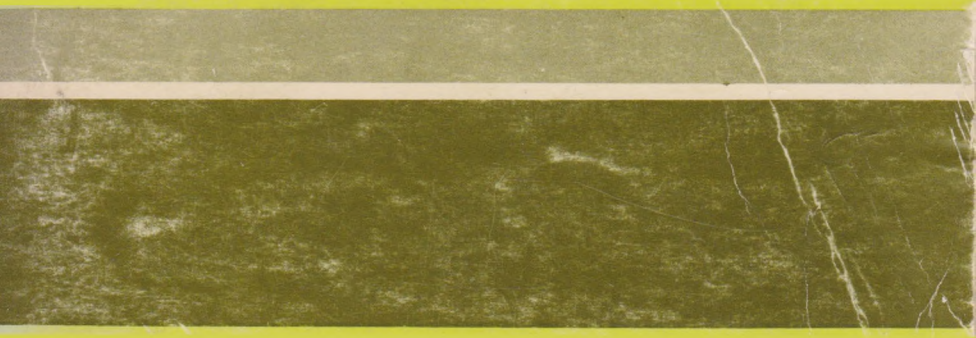
payel

KANSER

WILHELM REICH

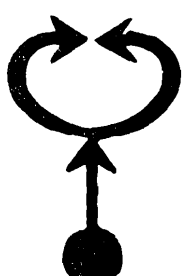
Çeviren: Bertan Onaran

WILHELM REICH

□

KANSER

PAYEL YAYINLARI 64
Bilim ve Felsefe Kitapları 23

Dizgi - Baskı : Doğuş Matbaası
•
Kapak filmleri ve basımı Ebru Grafik
•
Cilt Numune Mücellithanesi

Wilhelm Reich 1897 yılında, Galiçya'da bir köylü çocuğu olarak dünyaya geldi. Tıp öğrenimi gördü. Viyana'da Freud'un başyardımcısı oldu. Daha sonra, dogmaya taktığı çelmeleri kabul etmeyen katı gelenekçi ruhçözümcüler tarafından yavaş yavaş karalanıp gözden düşürülmeye çalışıldı.

1926'da yayımlanan ilk önemli kitabı **Bedensel Boşalmanın İşlevi** bu kopmanın başlangıcı oldu. Reich'a göre, hastanın iyileşmeye gösterdiği direnmenin çözümlenmesi, düşlerinin çözümlenmesinden daha önemlidir. **Kişilik Çözümlemesi** adlı yapıtında, çözümleme kılgısını tersine çevirmeyi önerir; sinir hastalığının temelinde, hemen her zaman cinsel bozukluklar vardır; sinir hastalığının geçmesi bu bozuklukların düzelmesine bağlıdır. Akıl hastalıklarını iyileştirebilmek için, toplumu sağlıklı kılmak gerekir, der. **Cinsel Ahlâkın Boygöstermesi** ve **Cinsel Devrim** adlı yapıtlarında bu konuları işlemiştir.

1933'te, Hitler'in işbaşına gelmesinden kısa bir süre önce İskandinav ülkelerine göçetti. 1939'da da ABD'ne yerleşti. Burada, cinsel enerjinin canlılara özgü acunsal yaşam enerjisinden (orgon'dan) başka bir şey olmadığı kuramını geliştirdi. Kanada'da, bu acunsal enerjiyi yakalamak, biriktirmek ve kullanmak üzere dev boyutlu bir laboratuvar kurdu. Mc Carthy'cilik salgınıyla birlikte başı derde giren Reich, 1957 yılında Pensilvanya'da tutukevinde öldü.

Yapıtın özgün adı : Der Krebs

•

Türkçe birinci basım Ekim 1983

WILHELM REICH

KANSER

Türkçeye çeviren:
BERTAN ONARAN

PAYEL YAYINEVİ
İ s t a n b u l

WİLHELM REİCH'IN
yayınlarımız arasında çıkan öteki yapıtları:

BEDENSEL BOŞALMANIN
İŞLEVİ

□

FAŞİZMİN KİTLE RUHU
ANLAYIŞI

□

CİNSEL AHLÂKIN
BOYGÖSTERMESİ

□

CİNSEL DEVRİM

□

KİŞİLİK ÇÖZÜMLEMESİ

□

REİCH FREUD'U ANLATIYOR

□

DİNLE KÜÇÜK ADAM

Sevgi, çalışma ve bilgi canımızın ana kaynaklarıdır. Öyleyse, yaşama onlar yön vermelidir.

Wilhelm REICH.

GİRİŞ

«The Discovery of the Orgone»un ikinci cildini oluşturan bu kitap, *Bedensel Boşalmanın İşlevi*'nin devamıdır. 1942-1945 yıllarında, New York'ta, *International Journal of Sex Economy and Orgone Research*'te çıkan ve acunsal yaşam enerjisinin bulunmasını amaçlayan incelemelerden oluşmaktadır. Söz konusu incelemelerin kitap halinde yayımlanması okura, daha önceki kitaplarımızda sunulan gözlem, deney ve varsayımların mantıksal bir devamı olan acunsal yaşam enerjisini inceleyen dirimsel-doğabilimi derli toplu sunmaktadır. Böylece önceden uyarılmamış okur bile söz konusu incelemeleri ayrı ayrı okumanın sağlayamayacağı bir şey elde edecek, acunsal yaşam enerjisini bulan kişinin birtakım «yeni kuramlar»ın yaratıcısı değil, bilimsel mantığın ve tutarlılığın sıradan bir aracı olduğunu görecektir. Hiçbir insanın anlama yeteneği (zekâsı) elinizdeki kitapta gözler önüne serilen olguları ve bunlar arasındaki sayısız ilişkiyi yoktan varedecek gücü gösteremez. Acunsal yaşam enerjisinin bulunması sürecinde benim görevim birtakım kuramlar ortaya atmak değil, gözlemlerimi büyük dikkatle ve içten bir özdenetim anlayışıyla sürdürmek, uygun deneylerle doğrulamak, değişik işlev alanlarını birbirine bağlayan mantıklı yapılar kurmaktı.

Yinelemelerden kaçmak ve olguların tarih sıralamasını anaçizgileriyle ortaya çıkarmak için, incelemelerimin yayımlanış sıralarını değiştirdim yer yer. «Havadaki tohumlar» varsayımının doğurduğu yanılgıların dizelgesini ekledim; uzmanlaşmış kanser bilginleri için, beylik kanserbilimi ile acunsal enerjiye dayalı kanserbilimini birleştirecek yolu açan yeni bir bölüm ekledim. Acunsal yaşam enerjisi doğabilimi konusundaki açıklamamın ardından, havaküredeki acunsal yaşam enerjisini Geiger aygıtıyla sap-

tamaya ilişkin kısa bir tanıtma yazısı geliyor. Bu önemli olguyu ayrıntılarıyla sunamadık, çünkü ancak 1947 yazında açıklığa kavuşturulabildi.

Elinizdeki kitabın, özel bir uzmanlık edinmiş olmasa da, genel olarak bilimin, özel olarak da acunsal enerji biliminin ilkeleriyle tanışma zahmetine girmiş her okurun erişebileceği düzeyde olacağını sanıyor ve umuyorum. Fazla uygulayımsal (teknik) bölümler atlansa da, bütünün anlaşılması bundan etkilenmez.

Yapıtım aşağı yukarı, 1930-1947 arasında sürdürülen, on yedi yıllık bir araştırma dönemini kapsamaktadır. Asal ögelerle yetindim, çünkü bütün ayrıntıların aktarılması kitabı okunmaz duruma getirirdi. Burada es geçtiğim olguları başka bağlamlarda ortaya çıkarmak için elime fırsat geçer nasılsa.

Kitabın, elc aldığı konuyu bağlayıp bitirmemiş olması kimilerini düş kırıklığına uğratacaktır belki, ama nedeni kolayca anlaşılacaktır. Açıklama son derece yalındır: — bütün nesnelbilimsel araştırmalar gibi — acunsal yaşam enerjisi üzerinde bugün yürütülen araştırmanın da pek çok boşluğu vardır. Biz burada yeni bir «düşünce dizgesi» ya da «yeni bir doğalcı düşünbilim» geliştirmek istemedik; amacımız, bilimsel olarak yerlerine oturdukları ölçüde birtakım yeni olguları ve bağlantıları okurlarımızın bilgisine sunmaktı. İlerde ortaya çıkabilecek belirsizlikleri özellikle belirtmeye özen gösterdik.

Bugün acunsal enerji bilimi, elinizdeki kitapta gözüktüğünden daha ilerlemiş durumdadır. Acunsal enerjinin ölçülmesindeki araştırmalarımızın açıklanmasını daha sonraki günlere bırakmak zorunda kaldık. Aynı biçimde, bütün gözlemlerimizle, deneylerimizin ve bireşimlerimizin temelinde bulunan işlevsel düşünce uygulayımımızın tartışmasını da atlayıp erteledik. Üzücü, ama başka türlüsü elimizden gelmedi. Son on iki yıl içersinde, acunsal enerjinin araştırılmasının dirimbilimcilerle doğabilimciler tarafından ya hiç anlaşılmadığını ya da kötü anlaşıldığını saptadık sık sık, çünkü yeni olguları *enerjiye dayalı işlevcilik*'in düşünsel çerçevesine katacaklarına, bu olgulara devinimci (mekanist) düşüncenin beylik yöntemleriyle yaklaşmaya çalıştılar. Buysa olanaksızdır. Bakteri bilgini için bir stafilokok aşağı yukarı

0,8 mm çapında, Gram eriyiğine olumlu tepki gösteren ve salkım biçimi alan küremsi ya da yumurtamsı durağan bir yapıdır. Dirimsel-doğabilim için de bu nitelikler önemlidir, ama işin özünü oluşturmazlar. Stafilokok adı acunsal enerjiyi inceleyen dirimsel-doğabilimi tanecik'in doğadaki kökeni, işlevi ve yeri konusunda aydınlatmaz. Acunsal enerji doğabilimi için, bakteri bilgininin «*stafilokok*» adını verdiği şey, yozlaşma halindeki bir *enerji kabarcığı*'dır. Acunsal enerji doğabilimi stafilokokların daha başka yaşam biçimlerinden türeyişlerini inceler, biçim değiştirmelerini ortaya çıkarmaya çalışır, canlı varlığın dirimsel enerjisinin bütününü içeren süreçler içinde gözden geçirir; yaşam kabarcıklarında (bion'larda) ve hücrelerde bozulma süreçleri başlatarak deneysel olarak *üretir* onları.

Okurlarıma acunsal enerji bilimiyle ilgili olguların beylik devinimci, kimyasal yöntemlerle kavranamayacaklarını anlatma konusunda tanıtlayıcı değer taşıyan bir örnektir bu; dirimsel enerjinin iyi anlaşılabilmesi için neden dizgeli bir biçimde acunsal yaşam enerjisi biliminin zihinsel uygulayımlarıyla yöntemlerini açıklamanın büyük önem taşıyacağını gösterme konusunda da.

Ancak kendime birtakım sınırlar çizmek zorundayım; bakteri bilginlerine, beylik yöntemlerle yetiştirilmiş dirimbilimcilerle hekimlere yeni ve alışılmadık gözükseler bile, burada gözler önüne serilen olgularla işlevlerin kendi adlarına konuşacaklarını ummaktan başka bir şey gelmez elimden.

Burada gösterilen doğal süreçleri *bedensel boşalmanın dirimsel-doğabilimsel işlevi*'ni yeterince bilmeyen kişiler pek kavrayamayacaklardır. Yerbilim konusunda birtakım bilgiler edinmeden hayvan türlerini inceleyemezsiniz. Acunsal yaşam enerjisini yöneten doğal yasaları arayıp taramak için, bedensel boşalma, cinsel doyum işlevini ayrıntılarıyla bilmek gerekir. Burada —kanıtlarımı gözler önüne sermekten vazgeçip— ancak ikinci bir öngerçek (postulat) önerebilirim: acunsal enerji alanını arayıp tarayan kişinin duyum örgenleri çok tutuk olmamalıdır. Gerçekten de araştırmacının coşkusal yapısının gözlemlerini ve zihinsel edimlerini etkilediğini, örgenlerdeki duyumun onun için önemli bir çalışma aracı olduğunu kolayca anlayabilirsiniz. Bu dediğim, doğanın acunsal enerji işlevlerine göre

işleyen bütün varlıkları gibi benim için de geçerlidir. Gözlemlerle çalışma varsayımlarını doğrulamak (ya da çürütmek) deneye düşer elbet. Ancak, deneylerin kafada işlenmesi ve uygulamaya konması araştırmacının duyusal aygıtına bağlıdır. Duyulardan ve örgenlerden gelen duyumlar bu alanda son derece belirleyicidir. Bir araştırmacıyı yalnız deneyin aydınlatabileceğini sanmak mantığa aykırıdır. Çünkü araştıran, deney yapan, sonuçlar çıkaran canlı ve duyarlı örgenler topluluğudur.

Elinizdeki yapıtta şöyle bir değinip geçtiğimiz geniş ve çetin işlevsel kafa uygulayımı alanı konusunda şimdilik söyleyeceklerimiz bunlar.

Sözümüz çok ciddidir ve genel doğabilim ve doğal bilimler için son derece önemli sonuçlar içermektedir. Elinizdeki metnin yazımına başladığımda (1941'de) bunun iyice bilincindeydim. Dolayısıyla, halka yeni bir gözlemi ya da alışılmadık bir deneyi sunmazdan önce 6-7 yıl bekledim. Genellikle, daha önce doğrulanmış bir olguyu pekiştirmeyen hiçbir olguyu açığa vurmam. Dolayısıyla, dikkatli ve iyiniyetli okurlarımdan, 1933'ten beri özel gelirlerimi, yani aşağı yukarı 100.000 doları araştırmalarıma yatırırken bir «yanılsama»nın, sıradan bir «düşün»ün kovalanmasına ya da eğlenceme harcamadığıma inanmalarını rica edeceğim. Acunsal yaşam enerjisi üstündeki araştırmanın doğa konusundaki bir sürü çağdışı ve yanlış anlayışı tahtından indirdiği pek çok yerde kabul edilmiştir. Çok geniş çevreler acunsal enerji biliminin uzmanlaşmış bilim dalları arasındaki katı sınırları havaya uçurduğunu anlamışlardır. Acunsal yaşam enerjisi (orgone cosmique) alanını arayıp taramak için, acunsal enerji işlevlerinin değişik işlev alanlarındaki yollarını bulup ortaya çıkarmak üzere hekimlik, dirimbilim, toplumbilim, doğabilim ve gökbilim konusunda yeterli bilgi edinmiş olmak gereklidir. Doğa, türlü işlev alanları arasında sınır tanımaz. İlk çıkış noktam *dirimsel-ruhçözümlemesi,* acunsal yaşam enerjisi üstündeki araştırmalarda önemli bir yer tutan insan coşkularıyla güdüsel işlevlerini inceleyen bilim oldu; bu bilim yalnız acunsal enerjinin temel işlevlerini kapsamakla kalmaz, ayrıca evrensel bir acun enerjisinin varlığı karşısında insanoğlunun gösterdiği tepkilere de değinir; söz konusu enerji,

canlı madde alanında, «dirimsel enerji», yani coşkularımızın kaynağını oluşturan enerji haline gelir, bununsa çok ciddî uzantıları vardır.

On on iki yıl kanserin dirimsel belirtileri konusundaki bilgilerimi derinleştirerek acunsal yaşam enerjisinin asaldirimsel işlevlerini incelediğim için, elinizdeki yapıtın acunsal enerji bilimi araştırmasının bu korkunç hastalığın çevresinde gelişmesi kendiliğinden oluverdi. Hücrelerdeki dirimsel enerjiye giden yolu bize dirimsel-ruhçözümlemesinin (bio-psychiatrie'nin) açtığı gözönünde bulundurulursa, parlak bir başarıdan sözetmeye hakkımız var demektir; çünkü, dünyayı kuşatan hava katmanındaki acunsal yaşam enerjisine hücrelerdeki dirimsel enerjiden geçebildik. İlerki sayfalarda okuyacağınız bilimsel açıklamamız bunun mantıksal kanıtını sunacaktır. Dirimsel-ruhçözümlemesinin özel bir dalının, cinsel tutumbilimin kanser hastalığını örten giz perdesini aydınlattığını ve bence umut verici bir önleme yöntemi önerdiğini saptamak benim için büyük mutluluktur. Bu sözler, onları söyleyene büyük sorumluluk yüklemektedir — bunu çok iyi biliyor, ciddî bir kaygıyla buraya yazıyorum. Ancak, durumun ciddiliği konusundaki duygumu sevgili okurlarıma iletmek gerektiğinden, susmak söz konusu olamazdı. Gözleri önüne serilen olguları karşılayış ve eleştiriş biçimleri konunun ciddiliğine denk olacaktır! Kısa özeti şöyle:

Temel düzeneği (mekanizması) dirimsel dizgenin yavaş yavaş uyuşukluğa gömülmesi biçiminde dışavuran kanser hastalığı, aşağıdaki önemli olguları topluca kabule gösterdiğimiz direnme kırıldığı an kolayca açıklanmaktadır:

1. Havada dolaşan tohumlar kuramını bir yana bırakmak, «kendi içinden hastalanma» kavramını kabul etmek gerekir.

2. Bedensel hastalıklarda coşkuların (heyecanların) büyük rol oynadığını kabul etmek gerekir.

3. Daha başka canlı ya da cansız özlerden, hattâ başıboş dolaşan acunsal enerjiden, kendiliklerinden devinmeye başlayan canlı özlerin oluştuğunu kabul etmek, ve bunları gerek deneysel düzlemde, gerek zihinsel uygulayım düzleminde çekip çevirebilmek üzere dikkatle gözlemek gerekir. Başka bir deyişle, kanse-

re eğildiğimiz zaman, doğrudan doğruya *dirimsel-türeyim* (biogenèse) sorunuyla burun buruna geliriz.

4. Kanser hastalıklarını incelediğimizde, onca kara çalınan ve hep es geçilen *cinsel hastalık bilimi*'ni iyileştirme çabalarımız içersine katmamız gerekir.

5. Kanser sorunlarını yalın bir gözle görebilmek için, devinimsel değil işlevsel yasalara ayakuyduran, yepyeni bir enerjinin, yalın bir adlandırmayla *acunsal enerji* (orgon) diye nitelendirdiğim enerjinin varlığını kabul etmek gerekir.

Bu beş noktanın her biri ciddî araştırmacıların güvensizliğini ayaklandıracak niteliktedir. Kendi payıma, bu kitabın okurundan, yakınlarda açığa çıkarılan olgularla bağlantıların çokluğunu kabul edip başkalarına açabilmek için uzun yıllar beklediğimi saklayacak değilim. Doktor Walter Hoppe bir gün bana, çalışmamın en güç yanının bulgularımın bolluğu olduğunu yazarken haklıydı.

Ciddî araştırma kimi zaman, boğulup gitme pahasına, kimi olguların kabul edilmesini gerektirir. Gözlediğim olguların düzeyinde kalmak istiyorsam, bu tehlikeden kaçınamazdım, kaçınmamalıydım. Zamanın yardımıyla, enginlikleri gözümü ürküten bu olgular ürkünçlüklerini yitirmekteydiler. Kafası dengeli, doğru'ya büyük önem veren okurun da aşağıdaki düşüncelerle içli dışlı olunca korkusunu aşacağını sanıyorum:

1. Hekimlik ve araştırıcılık çalışmasını ileri götürebilmek için doğal bilimlerde, uzmanlık alanları arasındaki katı sınırları aşmak son derece önemlidir. Doğa aslında, sonsuz çeşitlemeleri içersinde, benzeşik bir bütün oluşturur. Doğanın derinliklerinde yatan bu benzeşiklik (homogénéité) ve yalınlık, onlarla iş gördüğümüz zaman, acunsal yaşam enerjisi işlevlerinin yalınlığına yansır. Acunsal yaşam enerjisinin bilmem hangi bomba atıcı aygıttan daha az ürkütücü ve karmaşık olduğu kanısındayım.

2. İnsan acunsal yaşam enerjisi işlevleriyle içli-dışlı oldukça, kendini «evindeymiş gibi» rahat hisseder. Bu çalışmanın bize sağladığı ışık, örneğin kanserli hastalarla karşılaştığımız ve dirimsel acun enerjisi konusunda hiçbir şey bilmediğimiz zaman tepemize çöken sürekli baskıdan kurtarır insanı. Birkaç yıllık

alışma döneminden sonra, nasıl olup da o güne dek bu alandaki bilgileri edinmeden yaşadığına şaşar kişi. Kas atmaları, sara nöbetleri gizemliliklerini yitirir. Son derece yalın ve saydam görüngüler halinde karşımıza çıkarlar.

3. İnsan yavaş yavaş insanların akıldışı düşünüp davranmalarına dayanmayı öğrenir. Gizemcilik ya da coşkusal veba hastalığına tutulan kişide olup bitenleri daha iyi görür.

4. Her yerde hazır ve nazır olan, her şeyi delip geçen, duyum örgenleriyle, gözle, elektroskopla, Geiger-Müller sayacıyla saptayıp ölçebileceğimiz bir acunsal enerjinin bulunduğunu bildiğimiz an (Newton'un «esir»i, bütün zamanların ve halkların «Tanrı»sıdır bu), dine inanan insanı çok daha derinlemesine ve eksiksiz anladığımız için kendimizi paha biçilmez, uçsuz bucaksız bir iyilikle karşılaşmış gibi hissederiz.

5. Hekimlikteki «yatkınlık» terimine somut bir içerik kazandırabildiğimiz zaman müthiş bir özgürlük duygusu kaplar içimizi. Şu kişinin değil de bu kişinin neden üşütmeye daha yatkın olduğunu; neden şu ya da bu bireyin salgın hastalıklara daha kolay yakalandığını; neden şu ya da bu insanın kanserden ya da yüksek kan basıncından öldüğünü; yaşam dolu bir çocukla aşırı uyuşuk bir çocuğu ayıran dirimsel benzersizlikleri bilmek insanın yüreğine gerçekten su serper.

Sözün kısası, acunsal yaşam enerjisine ilişkin bilginin ortalığa saçtığı ışık, doğanın büyük gizlerini örten perdeyi kaldırdığı zaman insanın yüreğine çöken korkuyu büyük ölçüde dengeler.

Sözümü bağlarken, acunsal yaşam enerjisinin araştırılmasını ve çekilip çevrilmesini yaşamlarının temel işi haline getiren çalışma arkadaşlarıma da birkaç şey söylemek isterim.

Çalışmamızın yeniliği ve ulaştığı nokta, acunsal enerji uzmanlığımızı iyi sonuçlandırmak istiyorsak, bizi çevremize karşı yeni bir tutum takınmaya ve bugüne dek edindiğimiz birtakım toplumsal uygulayımları bırakmaya zorlamaktadır. Aşağıdaki uyarmaları yapmaya beni iten şey kişisel çıkar değil, acunsal yaşam enerjisinin insanlık yararına kullanıldığını, herkesçe kabul edildiğini görme arzusudur:

Uzmanlar ve uzman olmayanlarla ilişkilerimizde, kişisel ve bilimsel varlığımızı tehlikeye düşürecek, şiddetli saldırılarla kar-

şılaşmaktayız. Ruh hekimi olarak, söz konusu saldırılarla düşmanlığın akıldışılığının bilincindeyiz. Onları doğuran kaynakları biliyoruz. Bunlar, şu ya da bu araştırmacı ya da hekimin özel kişiliğine bağlı değildir. Bu saldırı ve düşmanlıklar gerek beni, gerek yaşamlarını ve etkinliklerini deneyevimden uzakta sürdüren daha başka insanları çok özel bir biçimde yaralamaktadır. Oysa, böylesine akıldışı bir tutumun altında yatan gerekçelerle ilgili bilgimizi kişisel yoldan kamuoyunun önüne getiremeyiz. Sinir hastalığından gelen itkiyle, varlığının en derin gücünü, acunsal enerji işlevlerini kendi özel yorumuyla yadsımaya çalışan doğabilimciye bu işlevlerin varlığını hiçbir zaman gösteremeyiz. Bilim dünyasına kattığımız bu yeni örgeleri (motifleri), belli bir kişiyi hedef almaksızın, genel olarak ortaya dökmeliyiz. Bilincimize fazla yük bindirmeden yapabileceğimiz tek şey, söz konusu saldırının akılsal mı, akıldışı mı olduğunu araştırmaktır. Akıldışı saldırılara hiçbir zaman karşılık vermemek gerekir. Biz onlarla, insan yaşamındaki akıldışılığı göstererek savaşmaktayız. Zaman zaman çok tehlikeli biçimler alsalar da, yavaş yavaş körelmekteler. Sıradan insanın yeryüzünde hiçbir şeyden dirimsel doğasını *tanımak*'tan korktuğu kadar korkmadığını biliyoruz. Ama ayrıca, vargücüyle, dirimsel doğasının tamamlanmasını dilediğini de biliyoruz. Bilgi korkusuyla kendini gerçekleştirme arzusu insanoğlunda iç içedir. Öyleyse bize düşen, akıldışı davranışta akılsal damarı bulup ortaya çıkarmak, anlamak, nefret etmeden, öfkelenmeden gözler önüne sermektir. Sonunda akılcılık ve doğal kurallara uygun yaşayış ağır basacaktır çünkü. Ama ne yazık ki, akıldışı düşünce ve davranışların öldürücü saldırılarından nasıl korunacağımız konusunda hiçbir öğüt veremem size. Bu gibi durumlarda yargıca başvurmak da küfürlü yanıt kadar boşunadır.

Bununla birlikte, gerek uzmanların, gerek uzman olmayanların bize karşı akılcı bir tutum takınmalarını sağlamanın sınanmış bir yolu vardır: *Yayınlarımızı ve ortaya koyduğumuz olguları uzun süre ve derinlemesine incelediğini kanıtlayamayan hiçbir eleştirmene acunsal yaşam enerjisi alanında uzmanlık tanımıyoruz.* Geliştirdiğimiz bilim apayrı bir bakış açısıyla değil, bizim varsayımlarımızın, yöntemlerimizin ve düşünsel uygulayım-

larımızın ışığında değerlendirilip yargılanabilir ancak. Bu, bütün bilimsel çalışmalara uygulanan sert bir bilimsel ilişki yasasıdır. Eleştirileri bekler ve kabul ederiz, ama yalnız geliştirdiğimiz bilim dalının içinden gelen eleştirileri.

Dolayısıyla içki düşmanı bir adlî ruh hekimi, soluğu kesilmiş bir kanser uzmanı, hattâ bir «bağımsız yazar» anlamadığı, kafasındaki «dünya imgesi» sarsıldığı, kendisini kişisel olarak tehlikede hissettiği, tuttuğu siyasal parti «tehlikeye» düştüğü için çalışmamızı karalama hakkını kendinde gördüğü zaman, biz susarız. Akıldışı hiçbir kavgaya, hiçbir tartışmaya katılmayız. Yürekten inanarak salık veriyorum bu kuralı. Sayısız kere sınanmıştır çünkü.

Herhangi bir şey bulduğunuz zaman, tanısın diye götürüp bilmem hangi «yetke»ye sunmak, bulgunuzu yasallaştırmasını dilemek, bunu sağlamak için alçalmak, bin türlü hile ve oyuna başvurmak alışılmış bir şeydir. Yapıtını hemencecik günlük yayın organlarının birinde bastırmak da gelir insanın içinden.

Bizim gibi son derece ciddî bir işe girişen insanların bu türlü yollara başvurması pek yakışık almaz. Yalnızca olgulara bakarak, örneğin bedensel boşalmanın işlevi gibi asal noktalarda her türlü uzlaşmadan kaçınarak içtenlikle, bilinçle çalışıyorsak, er-geç halkın güvenini kazanırız. Halkın en çok gereksinim duyduğu şeylerden biri, vücudunun gerek içinde gerek dışında sürüp giden acunsal enerji işlevlerini tanımaktır.

Bu konuda lâf söyleyemeyecek kişilere acunsal yaşam enerjisi alanında hiçbir yetki tanımıyoruz. Ama sorumluluğumuzu birileriyle paylaşmak görevimizdir. Acunsal yaşam enerjisiyle uğraşmaksa, hiç kuşkusuz, kanserli hastalara bakan bütün kanserle savaş kurumlarına düşer. Acunsal yaşam enerjisinin iyileştirici etkisini farketmiş her hekime uğraş alanındaki gözlemlerini savunmak, bunların es geçilmesine göz yummamak, bilmem hangi «yetkili kurum»un çıkıp söz söylemesini beklememek sorumluluğu düşer. Acunsal enerjiyle iyileştirilmiş herkese, elinden geldiği zaman, insan kardeşlerine yardım etme sorumluluğu düşer. Günlük basındaki rezil ve gürültülü açıklamalarla acunsal enerjinin kurtarıcı kullanılışını kösteklemek her yazarın ve yazın adamının sorumluluğu içersindedir. Kamu-

oyunu bize karşı kışkırttığı zaman doğrudan doğruya insan kardeşlerinin canına kıydığını bilmelidir. Ve son olarak, acunsal yaşam enerjisinin hastalıkların geçirilmesinde kullanılmasını tez elden büyük halk yığınlarına yaymak her ülkenin hükümetine düşen bir sorumluluktur. Biz ödevimizi elimizden geldiğince ve bin yoldan yerine getirmekteyiz. 30-40 yıldır gece gündüz çalışmaktayız; paramızı, boş zamanımızı bu işe harcamaktayız; dürüst ve yollu-yöntemli olmaya özen göstermekteyiz. Çalışmalarımızın sonuçlarını, sorumluluğumuzun bilincine vararak herkese bildiriyoruz. Gerisi halkın işidir. Halk basında bize küfredilmesine, kara çalınmasına, hakkımızda bir sürü yalan ve düzmece durum bildirisi uydurulmasına izin verdiği zaman kendi kendine zarar vermekte, bundan doğacak sonuçlara şu ya da bu hekim değil, kendisi katlanmak zorunda kalmaktadır.

Bunları söylememeyi yeğlerdim. Ama söylemek gerekiyordu. Bilinmesi gerekeni suskunluk perdesiyle örtmemek de benim görevim.

Ancak, ciddî araştırma dünyasının bizimki gibi yepyeni bir alana yönelebilmesi için zaman gerektiğini de anlamalıyız. Bilgisizlerle yeteneksizlerin değersiz kâğıt parçalarını öylesine kolay çiziktirip yayımlayabilmeleri, bugünkü siyasetimizin ortalığı ateşe verecek bir yazının yayımlanmasını dirimsel verilere dayanan ciddî ve sorumlu bir bilimsel yazınınkinden çok daha kolay kılması insanlığın kurtuluşuna indirilmiş yaman bir yumruktur. Ayrıca şunu da kabul etmek gerekir, kimi önemli olgular akıldışı insan tepkilerine karşı verilen kavgada çok daha iyi ve kesin bir gelişme gösterir. Ancak, toplumsal yaşamda akılsal ögenin kabul edilmesi için zamanın, hem de pek çok zamanın gerektiğini saptamak da üzücüdür.

Sözlerimi bitirirken, uzun yıllar, elinizdeki kitapta betimlenen yapıların yaratılmasında bana yardım etmiş olan bütün dostlarıma teşekkür etmek isterim. Pek çok önemli kişinin adını anabilirdim burada. Etkinliklerimizi benimseyenler neden adlarını anmadığımızı kolayca anlayacaklardır. Dostlarımla çalışma arkadaşlarımdan kimisi bana bu sefer de alışılmış uygulamalardan kaçınmayı salık verdiler.

Yazılarımın pek çok yerinde bilimin büyük öncülerine

neler borçlu bulunduğumun, onların harcadıkları çabalar, yaptıkları çalışmalar olmasa acunsal yaşam enerjisini bulup ortaya çıkaramayacağımın açıkça bilincinde olduğum gözükmektedir. Dirimsel etkinliğin bütün kesimleri arasında sürekli ilişkiler ve sayısız bağımlılıklar bulunduğuna öteden beri parmak basarım. Ayrıca şunu da belirteyim, devinimci kanser araştırmasının çetin bir çalışma sonunda biriktirdiği sayısız veri, bu alanda acunsal enerji kuramıyla beylik kuram bir sürü noktada birbirlerinden ayrılsa ve birbirinin tersini söylese de, kanserin dirimsel bir hastalık olduğunu gösteren yeni kuramımın geliştirilmesine mutlak biçimde gerekliydi. Bugün pek çok kanser uzmanı kanser sorununun çözüldüğünü, çözülebilmesi içinse acunsal yaşam enerjisinin bulunması, dirimsel-türeyimin (biogenèse'in) aydınlığa kavuşturulması gerektiğini anlamıştır.

Öte yandan, *Bedensel Boşalmanın İşlevi*'nin yayımlanmasından sonra (1942) ruhsal-bedensel hekimlik tarafından öne sürülen öncelik savlarını yadsımak zorundayız. Ruhsal-bedensel rahatsızlıkların tanınmasında bedensel boşalma kuramının temel alınması, ruhçözümlemesinden geldiğini ileri süren bütün öbür kuramlardan önce doğmuştur (1923). Söz konusu kuramların bedensel boşalmanın işlevini örtbas etmek için onca çaba harcamaları karşısında —ki bu sorun bütün ruhsal-bedensel süreçlerin temelidir— bizim aşırı incelik göstermemiz için hiçbir neden yoktur. Yalnız, işin özünü es geçmekte gösterilen çabaya şaşmaktayız. Ve bunun kurbanları yine hastalar olmaktadır.

Bu kitabı büyük bir kaygıyla yayımlıyorum, çünkü yapıtlarımı okuyan pek çok kişinin kanserin evrensel çaresinin bulunduğunu sanmalarından müthiş korkuyorum. Düşüncemin böyle yorumlanmasına şiddetle karşıyım! Her ne kadar acunsal yaşam enerjisinin bulunmasıyla kanser hastalığını örten giz perdesi kesinlikle kaldırılmışsa da, okur, bundan böyle her kanserlinin kurtarılabileceğini sanmakla yanılgıya düşmüş olur. Acunsal yaşam enerjisinin bazı kanser olaylarını ne ölçüde iyileştirebileceğini belirleyebilmemiz için ortaklaşa yürütülecek çetin, uzun bir çalışmaya gerek vardır. Ancak, yapının ilk taşı konmuştur.

Orgonon, Eylül 1947 Wilhelm REICH

GERİLME VE YÜKLENMENİN İŞLEVİ

1. BEDENSEL BOŞALMANIN İŞLEVİ

Cinsel tutumbilimi tanıyanlar, 1933'te araştırmalarımızın evriminde önemli bir dönemeç yaratan bir olayın gerçekleştiğini, yani *dirimsel gerilme ve yüklenme işlevinin bulunduğu*'nu bilirler. Burada, söz konusu deyimle ne anlatmak istediğimizi kısaca anımsatmak istiyorum.

Bakımevinde yürüttüğümüz hekimlik araştırması bize, bedensel boşalma (cinsel doyum) işlevinin enerji sorununun anahtarını oluşturduğunu öğretmiştir. Sinir hastalıkları, cinsel enerjinin üretim ve tüketiminde durgunluğun belirmesiyle ortaya çıkmaktadır. Durgunluğun nedeni, «ben» bu işin bilincine varsa da varmasa da, vücuttaki güçlü cinsel uyarılmanın özgürce akıp gitmesinin engellenmesidir. Bu bağlam içersinde, insanın ruhsal (düşünsel) aygıtının söz konusu görüngüyü hastalıkla mı yorumlayacağı, yoksa enerji dizgesindeki dengesizliği belli bir öğreti (idéologie) altında gizleyerek yanlış bir düşünceye mi saplanacağı hiç mi hiç önem taşımaz. Bakımevindeki günlük gözlem bu konuda kuşkuya yer bırakmaz: *cinsel durgunluğun, dirimsel uyarılmanın bedensel yoldan boşaltılmasıyla giderilmesi bütün sinirce belirtilerini yoketmektedir.* Bu çözümü köstekleyen güçlüklerin çoğu kez toplumsal olduğu görülmektedir. Bir uyarma olmak üzere, bıkıp usanmaksızın şu temel olguları anımsatmak gerekir.

Cinsel yaşama çekidüzen verme bilimi, öteden beri, bedensel boşalmanın temelden dirimsel (biologique) bir görüngü olduğunu biliyordu; «temelden» diyoruz, çünkü bedensel enerjinin boşaltılması dirimsel işlevin temelinde olmaktadır. Bu boşalma, bütün kansu dizgesinin istemdışı kasılıp açılması biçiminde kendini göstermektedir. Tıpkı soluk alıp verme gibi, bütün hayvansal dizgelerin temel işlevlerinden biridir. Dirimsel-doğabilim açı-

sından, bir denizanasının bütün bedeniyle kasılıp açılmasını çok hücreli bir varlığın gerilip gevşemesinden ayıramayız. İkisinin de temel özellikleri, *büyük bir dirimsel uyarılma ve hızlı bir itilme, yinelenen bir yayılma ve büzülme, birtakım dokusal salgılar fışkırtma, ve bunun ardından dirimsel uyarılmanın hızla azalması*'dır. Bu nitelikleri birer dirimsel işlev olarak anlayabilmek için, insanoğlunun cinsel etkinlik ya da buna benzer özerk dirimsel işlevler üzerinde düşünmeye başladığı zaman kapıldığı duygusal haz tepkilerinden kendimizi kurtarmamız gerekliydi; sinir hastalığından kaynaklanan bu tür duygusal tepkiler ruh hekimliği çalışmamızda bize büyük sorunlar yaratırlar.

Bedensel boşalma, yayılıp büzülmelerin hızla birbirini izlemesinin yardımıyla, yoğunlaştırılmış olarak, *bir şişme ve boşalmadan, bir yüklenme ve yükünü atmadan* oluşan işlevi yeniden üretir: *dirimsel titreşim*'dir bu.

Daha derinlemesine bir inceleme bu dört işlevin ikişer ikişer ortaya çıkmadığını, dört zamanlı, çok belirli bir ritme ayakuyduruklarını gösterir; dirimsel uyarılma sırasında cinsel uyarılma biçiminde kendini gösteren şişmenin yarattığı gerilmenin ardından vücudun dış yüzeylerinde elektrik yükünün toplanması gelir. Haz duyma süreci sırasında cinsel uyarılma bölgelerinin gizil elektrik gücünün ölçülmesi bunu açıkça göstermektedir. Şişmenin verdiği gerilmeyle dirimsel enerji yükü belli bir ölçüye vardıktan sonra, çırpınma, yani dirimsel dizgenin bütünüyle kasılması başlar. Vücudun dış kesimlerinde biriken gizil enerji boşaltılır. Bu boşalma derideki dirimsel-elektrik yükünün ansızın düşmesi, öznel düzlemde de, uyarılmanın ansızın kesilmesiyle kendini gösterir. Büyük bir dirimsel-elektrik yükünden ansızın boşalma haline geçişe cinsel uyarılmanın «doruk noktası» deriz. Enerji yükünün boşaltılmasının ardından, birtakım akışkanların dışarı atılmasının doğurduğu dokusal-devinimsel gevşeme gelir. Bedenin, yükün boşaltılmasından hemen sonra, yeni bir cinsel uyarılma duyamayışı, bu işlev sırasında gerçekten belli bir dirimsel-elektrik yükünün boşaltıldığını kanıtlamaktadır. Bu evreye, ruhbilimsel terimle, «doyum» evresi diyoruz. Doyum gereksinimi — ya da dirimsel-doğabilimsel terimlerle söylersek— *başka bir bedenle kaynaşarak enerji fazlasını boşaltma* gereksinimi ele alınan

tür ve bireye göre az-çok düzenli aralıklarla kendini duyurur. İlkbaharda, aralıklar birbirine yakındır. Hayvanlarda bu gereksinim yılın belli bir ânında, genellikle ilkbaharda pek yoğun bir biçimde ortaya çıkar; bu görüngüye «kızışma» ya da «coşma» adını veririz. Söz konusu görüngü, bedensel boşalma işleviyle acunsal enerji işlevi arasındaki sıkı bağı açıkça gözler önüne serer. Bedensel boşalma işlevi, güneşin canlı varlıklar üzerindeki bilinen öbür etkileriyle birlikte, belli görüngülerin bir parçasını oluşturur; bu görüngülerse bizi, canlı varlığı, cansız doğanın kendine özgü bir işleyişle donatılmış bir bölümü saymaya iterler.

Demek ki, bedensel boşalma işlevi dört zamanlı bir ritm içersinde betimlenebilir: *gerilme → yüklenme → boşalma → gevşeme.* Bundan sonra ona «TC işlevi» adını vereceğiz.

Daha önce yaptığımız araştırmalar bize, TC işlevinin yalnız bedensel boşalmaya özgü olmadığını göstermiştir; özerk canlı aygıtın bütün işlevlerine uygulanabilir. Yürek, bağırsaklar, sidik torbası, ciğer (soluk alıp verme) hep bu ritme ayakuydururlar. Gerek tekhücrelilerle çok hücrelilerin devinimleri, gerek hücrenin bölünmesi bu ritme boyuneğer; ister vücutlarının belli bir kesimini, ister bütününü ele alalım, solucanlarla yılanlar bizim TC denklemiyle tanımlanabilecek, yakalanması kolay bir ritmle devinirler. Bütün bunlar, aynı temel yasanın gerek bir vücudun tümünü, gerek özerk kesimlerini yönettiğini göstermektedir. Nitekim, vücudun tümü bedensel boşalma sırasında yüreğin atışlarına benzer titremeler geçirmektedir. Öyleyse, bizim dirimsel denklem bütün canlı işlevlerin genel görünüşünü kapsamaktadır. *Bedensel boşalma denklemi, yaşamın temel denklemidir.* Böylece, eskiden ortaya attığımız şu sav da doğrulanmış olmaktadır: «*Cinsel etkinlik süreci, üretken dirimsel sürecin ta kendisidir.*» Acunsal enerjiyi inceleyen dirimsel-doğabilimi tutanlarla tutmayanların sınır çizgisi, işte bu denklemin kabul edilmesi ya da edilmemesidir!

Vücuttaki örgenlerin bir şişme sonucu gerilmesi kolayca açıklanır. Bu gerilme, birtakım sıvıların toplanması ve vücuttaki dirimsel tutkal (colloide) içersinde yüzen cisimciklerin birbir-

lerinden uzaklaşması sonucu ortaya çıkmaktadır. Gevşeme, biriken sıvıların atılmasıyla bu cisimciklerin yeniden birbirine yaklaşmasından sonra kendini göstermektedir. «Yüklenme» ile «boşalma»nın doğru niteliğini belirlemek daha güçtür. Vücudun kimi yüzeylerinde gizil elektrik gücü değişmeleri saptamış olmamız, söz konusu «yüklenme» ve «boşalmalar»ı elektrik terimleriyle açıklamaya itebilirdi bizi. Çünkü kasların aralıklı atışlarında ve «elektrik torpilleri»nde kullanılan elektrik enerjilerini ölçebildik. Beyindeki elektrik enerjisi değişimleri ölçülmedi mi sonunda? Dirimsel-elektriklilik üzerinde yaptığım deneyler sırasında (1934-1936), haz ve kaygı duyumlarına eşlik eden elektrik gücü değişimlerini saptayıp göstermiştim.

2. ÖZGÜL BİR DİRİMSEL ENERJİNİN VARLIĞI

Özgül dirimsel enerji elektrik enerjisiyle özdeş midir? Sorun, göründüğü kadar yalın değildir. Bedensel boşalmayı doğabilimin (fiziğin) çok iyi bilinen terimleriyle açıklayabilseydik iyi olurdu elbet. O zaman insan vücudu «özel karmaşıklığa sahip bir elektrikli makine» olup çıkardı. Romatizmalı bir hastanın hava değişikliklerine gösterdiği tepkiyi «hava küredeki yüklerin vücudun elektrikliliği» üzerindeki etkisiyle açıklamak pek rahat ve hoş bir şey olurdu. Demirin mıknatıslılık yasalarını canlı varlıklara uygulamayı denediler. Sevdiğimiz kişinin bizi «mıknatıs gibi» çektiği, cinsel uyarılmanın erkeği «elektriklendirdiği» söylenir. Az sonra, bu benzetmelerin yanlış olduğunu göreceğiz. Daha önceki yazılarımda, yerleşik kullanıma ayakuydurarak, «dirimsel elektriklilik»ten sözettim. Vücutta, elektrik yükü taşıyan kolamsı parçacıklar ve iyonlar halinde belli bir elektrikliliğe rastlıyoruz elbet. Kolamsı parçacıkları inceleyen kimya ile sinirkas yapısını incelcyen bilim bu kavrama dayanarak iş görmektedir. Elektrik akımı bağlayarak kasların kasılması sağlanabilir. Saçlarımızı taradığımız zaman, havada birtakım «kıvılcımlar» görürüz. Ancak, mıknatıslı elektrik enerjisi kuramıyla bağdaşmayan bir sürü görüngü vardır.

İlkin, vücudun «mıknatıslılığı»nın yarattığı etkiler var. Pek çok hekim ve üfürükçü işte bu mıknatıslı güçleri kılgısal olarak

kullanmaktadır. Ama biz, bu mıknatıslı güçlerin madensel olmayan kolamsı canlı maddelerden geldiğine pek inanmıyoruz. İlerde, canlı varlıklarda rastladığımız enerjinin demirin mıknatıslılığına özdeş olmadığını gösteren bir deneyden sözedeceğiz.

Farad'la ölçülen bir akımın elektrik etkilerini vücudumuza yabancı, «dirimsiz» (inorganique) etkiler halinde algılarız. Elektrik enerjisinin etkisi —son derece küçük de olsa— vücudumuzun olağan işleyişinde hep birtakım aksaklıklara yolaçar. Akım verildiği an kaslarda doğal olmayan, yararsız, «saçma» kasılmalar olur. Elektrik akımının eylemi hiçbir zaman kas dizgeleriyle işlevsel kas kümelerinde her gün gözlediğimiz canlı devinimlere benzer dirimsel bir devinim yaratmamıştır. Gerçekten de elektrik akımı, dirimsel enerjinin asal niteliğinin bulunmadığı bir devinime yolaçmaktadır; bu devinim, işlevsel açıdan anlam taşıyan bir bütünlük içersinde hareket eden bir küme örgenin devinimi değildir. Buna karşılık, elektrik akımının dirimsel işleyişte yarattığı aksaklıklardaysa, tam tersine, elektrik enerjisinin damgası vardır; bu düzen bozuklukları hızlıdır, testere ağzına benzer, bir elektrodun madenden yapılmış bir nesneye sürtülmesiyle elde edilen elektriğin gösterge iğnesinde oluşturduğu değişimler gibi köşelidir (daha fazla ayrıntı için *Bedensel Boşalmanın İşlevi*'nin IX. Bölümü'ne bakın).

Kas ve sinirden oluşan bir deneme parçası üzerinde elektrikle uyarılma doğrudan doğruya devinimle kendini göstermez; oysa bu denemede, kaygan lifli kasların enlemesine çizgili kaslar gibi hızlı kasılmalar göstermesi gerekirdi. Öyle olmaz, kaygan kaslar kendilerine özgü ağır ve dalgalı devinimlerle tepki gösterirler. Demek ki, elektrik uyarmasıyla kas eylemi arasına bilinmeyen bir «görüngü» girmektedir. Bu görüngüyü elektrik uyarması başlatmakta, ve görüngü bir elektrik akımının eylemiyle birlikte ortaya çıkmaktadır. İşte bu «görüngü» elektriğin niteliklerini taşımaz.

Duyum örgenlerimiz (hiç kuşkusuz dirimsel enerjimizin belirtileri olan) coşkularımızın elektrik akımının yarattığı duyumlardan temelde ayrıldığını açıkça göstermektedir. Duyu örgenlerimiz hava küreyi dolduran elektrikli-mıknatıslı dalgalara tepki göstermezler. Bir radyo vericisinin yakınında hiçbir şey duyma-

yız. Yüksek gerilim hattının yakınında, bir radyo alıcısı gibi cızırtı yapmayız. Dirimsel enerjimiz elektrik enerjisinden oluşsaydı —duyu örgenlerimiz dirimsel enerjiyi dışavuran birer araç olduklarına göre— neden bütün öbür ışın etkinliklerine değil de, yalnız gözle algılanan ışık dalgalarına duyarlı olduğumuzu açıklayamazdık. Ne X ışınlarıyla çalışan bir makinanın elektronlarını, ne de gamma ışınlarının etkinliklerini algılayabiliriz. Elektrik enerjisi vücuttaki dirimsel enerji yükünü arttırmaz. Bugüne dek (1947), hiç kuşkusuz dirimsel enerji taşıyan vitaminlerin gücünü elektrik birimleriyle tanımlayamadık. Ve örnek listesi burada bitmez! Vücudun, çevresindeki sayısız mıknatıslı elektrik alanı tarafından yokedilmemek için nasıl bir düzen kurduğuysa apayrı bir sorundur.

Çok duyarlı bir elektrikölçeri dokunarak etkileyebiliyoruz elbet, ama buradaki enerjiler vücudumuzdaki enerjilere oranla öylesine küçüktür ki, iki görüngü arasında hiçbir ilinti göremiyoruz doğrusu.

Burada karşımıza, bilinen enerji biçimleriyle açıklayamayacağımız koskoca bir çelişik olgular yığını çıkıyor. Dirimbilimle doğacı düşünbilim bu olguları nicedir tanımaktadır. Dolayısıyla, bize canlı maddenin işleyişini anlatacak birtakım kavramlarla boşluğu doldurmaya çalışmışlardır. Bu tür girişimlere çoğu kez devinimci maddeciliğin karşıtları, dirimciler kalkışmışlardır. Driesch, bu boşluğu doldurabilmek için, bütün canlı varlıkların özünde bulunan «yetkinleşme (entéléchie)» kavramına başvurmuştur. Ona göre, yaşamı çekip çeviren «dirimsel ilke» budur. Ölçülmez ve elle tutulmaz bir şey olduğundan, ister istemez doğaötesiyle sonuçlanacaktı elbet. Bergson'un «dirimsel atılım»ı da bilinen enerji biçimleriyle dirimsel işleyişin bağdaştırılmazlığını kabul eder. Onun «yaratıcı enerji»si, en belirgin haliyle canlı varlıkta kendini gösteren maddenin patlayıcı işlevini dile getirmektedir. Bergson'un varsayımı hem devinimci maddeciliğe, hem de erekbilimsel erekçiliğe (finalisme téléologique'e) karşı çıkmaktadır. Kuramsal düzlemde, yaşamın temel *işlevsel* niteliğini yakalamakta, ama deneyden yoksun kalmaktadır. Bergson'un kuramsal olarak varsaydığı «enerji» ne ölçülebilir, ne somut olarak kavranabilir, ne de doğrulanabilir.

Ünlü Alman işlevbilimcisi Pflüger dirimsel enerji ile ateş arasında azot ve karbon türeten işlevsel bir ilinti bulunduğunu düşlemiştir. Varsayımı doğruydu. Viyanalı Kammerer gibi büyük dirimbilimciler, elektrikle, mıknatıslılıkla doğrudan doğruya ilintisi bulunmayan *özgül bir dirimsel enerji*'nin bulunduğunu varsaymışlardır; Kammerer şunları yazar:

«Sözümü bitirirken —aslında kabul edilebilirliğin sınırlarını aşan—, bana doğruya yakın gelen bir şey öne sürebilir, henüz kanıtlanmamış, bilimsel olarak kanıtlanamayacak bir enerjinin, özgül dirimsel enerji*'nin varlığının akla yakın olduğuna inananlardan biriyim diyebilir miyim acaba? Bu enerji sıcaklık, elektriklilik, mıknatıslılık, devinim (titreşimlerle ışıma bunun içindedir) olmadığı gibi, kimyasal enerji ya da bütün bu saydığımız enerjilerin alaşımı da değildir; ancak «dirim» adını verdiğimiz doğal süreçlerde rastlanan kendine özgü bir enerjidir. Bu, onun yalnızca «canlı cisim» terimiyle gösterdiğimiz doğal yapılarda bulunduğu anlamına gelmez, en azından billûrların oluşum sürecinde rol oynar. Bundan ötürü, her türlü yanlış anlamayı önlemek üzere ona dirimsel enerji değil, «oluşturucu enerji»* (Formenenergie) *adı verilmelidir. Bugün bilinen doğal enerji biçimlerinden hiçbirine indirgenemese de, «doğa-üstü» bir yanı yoktur, gizemli bir «dirimsel güç» değildir (Aristo, Driesch), biçim yaratıp değiştirmenin ve dirimin türlü görüngülerine bağlı sahici doğal «enerji» dir, tıpkı elektrik enerjisinin elektrikli görüngülere, kimyasal enerjinin de kimyasal dönüşümlere bağlı oluşu gibi. Bu dirimsel enerji, sıcaklığın devinime, devinimin de sıcaklığa dönüşmesi gibi, kimi koşullarda öbür enerji biçimlerine dönüşebilir, enerjinin saklanması yasasına ayakuydurur»* (Kammerer: *Allgemeine Biologie*, s. 8).

Kammerer, su semenderlerindeki edinilmiş niteliklerin kalıtım yoluyla atadan oğula geçtiğini kanıtlamak üzere giriştiği deneylerde yeni biçimler yaratan «canlı enerji» sorunuyla yüz yüze gelmişti. Soyaçekim kuramcıları tarafından varsayılan «kalıtımsal özler» ve «türetken hücreler» yaşamın işleyişi sorununu karanlığa boğmaktan başka bir işe yaramıyordu, biricik erekleri bu sorunun çözülmesini olanaksız kılmaktı sanki. Bu kuramcı-

ların savlarını tabanı birtakım boş olumlamalarla çok küçük ve üstelik kuşkulu olgulardan meydana gelen, sivri ucu üzerinde bir an dengede tutulan koniye benzetebilirdik. Örneğin, şu ünlü «Kalikak ailesi»nden çıkarılmaya çalışılan bilimdışı, kabul edilmez, ahlâkçı sonuçları düşünün. İnsan soyaçekim konusundaki türlü varsayımları inceleyince, yazarların kendi bilimsel savlarını gözler önüne sermek yerine mutlaka aktöre dersi vermek istedikleri izlenimine kapılıyor. Canlı işlev bir sürü devinimci varsayım altında boğulmuştur. Sonunda, bütün o kuramlar Hitler vebasıyla sonuçlanmıştır.

Dirimselciler (vitaliste'ler) canlı maddeyi bir tür uçucu hayalet haline getirmiş, devinimcilerse cansız bir makinaya indirgemişlerdir. Bakteri uzmanlarına göre «havada» her canlı varlık için, henüz hiç kimsenin görmediği, özgül bir tohum vardır. Pouchet, XIX. yüzyılın ikinci yarısında, çetin bir işe girişip havadaki tohumlar kuramını doğrulamaya kalkışmıştır. Pasteur, belli bir dereceye kadar ısıtılan sıvıda bakteri falan kalmadığını deneylerle kanıtlamıştır. Küçük canlıların varlığını havadaki mikroplara bağlamıştır. Friedrich Albert Lange *Maddeciliğin Tarihi*'nde Pasteur'ün yorumunu eleştirir, dikkatimizi Pouchet'nin deneylerine çeker. Pouchet suyun içinden yüzlerc metre küp hava geçirmiş, sonra bu suyu incelemiştir. Bu iş için, üstünde tohum tozlarının bulunduğu cam levhalara su fışkırtan özel bir aygıt icat etmiştir. Levhaların üstüne konan tozları ayrıştırmıştır. Aynı denemeleri Pireneler'deki buzullar üzerinde, Teb'deki yeraltı gömütlüklerinde, kırda, Mısır'da denizde, Rouen başkilisesinin tepesinde yineleyerek bir sürü şey bulmuş, ama kırk yılda bir küf gözeneği, daha da ender olarak bir haşlamlı cesedi yakalayabilmiştir. İnsanlar, Pasteur'ün birtakım yeni bakterilerin kendiliğinden türemesi konusundaki ilkel kuramları çürütmesini pek yanlış anlamışlardı. *İlk* yaşam tohumlarının kökeni sorununu ortaya atmak yasaktı. «Kutsal oluşum» savıyla çatışmamak için, oluşumun temelindeki sümüksü maddenin gezegenimize uzaydan geldiği kuramına başvurulmaktaydı.

Bu okulların hiçbiri dirimsel sürecin işlevsel sorunlarına yanaşmamış, ya da kuramlarını deneysel doğabilime bağlamayı be-

cerememiştir. Onların kuramlarına göre, dirimsel süreç yalnızca ulu Tanrı'nın çözebileceği akıl-sır ermez, el sürülmez bir gizdi.

Oysa, her bitkinin filizlenmesinde, dölütün (embryon'un) gelişmesinde, kasların kendiliklerinden yaptıkları devinimlerde, bütün dirimsel varlıkların çalışmasında canlı maddenin tüm belirtilerini çekip çeviren dev boyutlu enerjilerin varlığı kör kör parmağım gözüne ortadadır. «Enerji», *iş üretebilme yeteneği*' dir. Bilinen hiçbir enerji gezegenimizdeki canlının çıkardığı işle boy ölçüşemez. Bu işi gerçekleştiren enerjiler kökenlerini ancak *cansız madde*'den alabilirler. Bilim, binlerce yıl bu enerjileri tanıyamamıştır.

Canlı varlıkların bu enerjiyi kavramalarını köstekleyen engel nedir peki? Freud'un cinsel arzunun bastırılması işlevini buluşu, bizi dirimin kökenine inmekten alıkoyan duvarda ilk gediği açmıştır. Bilinçaltı dünyasının belirtilerini ve bastırılmış cinsel yaşamın kendini göstermesini anlayabilmek için bu ilk adımın atılması gerekliydi. İkinci aşamada, Freud'un bilinçaltı kuramını düzeltmek gerekli olmuştur: insanoğlunun güdüsel yaşamını bastırması doğal bir veri değildir; doğal güdülerin, en başta da üretken cinsel etkinliğin bastırılmasının hastalıklı sonucudur. *Zamanının en büyük bölümünü kendi içindeki doğal yaşamı kendi gözünden saklamaya harcayan varlık, kendi dışındaki yaşamı kavrayamaz.* Yaşam, öncelikle üretken cinsel etkinlikte kendini gösterir. Yaşam, varlığını da, üreyip yayılmasını da bu etkinliğe borçludur. Bu işlevi ayıplama direğine bağlayan ve belirtilerini bilinçaltına iten canlı varlıklardan oluşmuş bir toplum dirimsel işlevleri doğanın yasalarına uygun biçimde yürütemez; çünkü bu durumda temel cinsel işlevler bayağı açıksaçık yayınlarla dile gelir. Hiçbir bilimsel bilgileri olmadığı halde, dirimsel işlevle yalnız gizemciler (tasavvufçular-mystique'ler) ilinti kurabilmişlerdi. Dirimin irdelenmesi gizemciliğin özel alanı sayıldığından, çalışmalarını nereye oturtacaklarını kestiremeyen burnu büyük bilimadamları ona yaklaşmaktan çekinmişlerdir. Bütün dirimbilimsel ve işlevbilimsel yazında, örneğin yaprak kurtlarının devinimlerinde dile gelen özerk hareketleri açıklama yönünde tek bir girişime rastlayamayız. Gerçekten de, söz konusu devinimler hayvan dünyasındaki elbirliğiyle kınanan cin-

sel edimleri çok yakından anıştırmaktaydı. Böylece, devinimci dirimbilimle gizemcilik birbirinin karşısına dikiliyordu. Oysa, din duygusunun güçlülüğü, insanların tanımlama ya da doğrulama olanağını bulamadıkları «bir şey»in varlığını kanıtlamaktadır. Din de dirimsel süreci bir giz perdesiyle örtmüştü.

Sorunun cisimbilimiyle doğal bilimleri kendine katabilmesi için, deneysel doğabilimin verilerini yadsımaksızın yaşamın temel işlevini açıklayabilecek ölçülebilir, doğrulanabilir bir enerji işlevinin saptanması gerekliydi.

Dirimin işlevlerine bakıldığında, dirimsel etkililikle donatılmış bu özgül enerjinin şu özellikleri taşıması gerektiği çıkarılabilirdi:

1 — Bu enerjinin, aralarında belli bir ilinti bulunmasına karşın, mıknatıslı elektrik enerjisinden temelden ayrılması gerekir.

2 — Canlı maddenin cansız kökenden geldiği ilkesini gözönünde bulundurursak, bu enerjinin cansız doğada canlı varlıktan bağımsız olarak varolması gerekir.

3 — Bu enerjinin canlı varlıklarla cansız doğa arasındaki (soluk alıp verme, bedensel boşalma, beslenme falan gibi) ilintileri doyurucu biçimde aydınlığa kavuşturması gerekir.

4 — Galvin'in bulduğu elektrik enerjisinin tersine, işlevini gerek hayvan dokuları, gerekse elektriği iletmeyen canlı maddeler üzerinde göstermesi gerekir.

5 — İşlevi birkaç sinir hücresiyle ya da kendi başlarına yaşayan birtakım hücre kümeleriyle sınırlanamaz, vücudun bütününü etkileyip denetlemesi gerekir.

6 — Canlı maddenin temel titreşim işlevini, soluk alıp vermeyle bedensel boşalmada gördüğümüz *uzayıp/kasılma* işlevini son derece yalın bir biçimde açıklaması gerekir.

7 — Canlı varlıkların çoğunun belli başlı özelliği olan sıcaklık üretiminde açıkça kendini göstermesi gerekir.

8 — Cinsel işlevi kesinlikle açıklığa kavuşturması gerekir; başka bir deyişle, cinsel çekimi açıklamalıdır

9 — Bu enerjinin niteliği bize canlı varlıkların neden elek-

trik-mıknatıslılığına duyarlı örgenler geliştirmediklerini açıklamalıdır.

10 — Onun bize canlı proteidleri cansız proteidlerden ayırmakta yardım etmesi, kimyasal açıdan karmaşık bir proteide eklenerek onu canlı proteid haline getiren şeyi anlatması gerekir. Canlı maddeyi *yüklemesi,* canlı madde üzerinde olumlu bir canlandırma eylemi yapması gerekir.

11 — Bu enerjinin bize bakışık (simetrik) biçimlerle sonuçlanan süreçleri açıkça göstermesi, şu temel işlevi, canlı yapıların yaratılması işlevini açıklaması gerekir.

12 — Son olarak da, canlı maddenin yalnız yerkürede varolmasını anlaşılır kılması gerekir.

Bu değişik bakış noktalarının sıralanması yalnızca dirimsel-doğabilim ve dirimsel-türeyim sorunlarının yararlı bir biçimde tartışılabilecekleri çerçeveyi çizme ereğini gütmektedir.

ACUNSAL ENERJİ KABARCIKLARI («BİONLAR») VE TEKHÜCRELİLERİN DOĞAL ÖRGÜTLENMESİ

Acunsal enerji, bionların (dirimsel enerji kabarcıklarının) üretilmesi sırasında bulundu. Bu yüzden, canlı maddeyle cansız maddenin sınırlarında oluşan acunsal enerji görüngülerine değinmemiz gereklidir.

Dirimsel enerji kabarcıklarıyla hava küredeki acunsal enerji arasındaki işlevsel ilişkiden ötürü, acunsal enerjinin dirimsel enerji kabarcıkları alanındaki işlevlerini tartışmaya geçmezden önce, acunsal enerjinin bulunuşunun anlatılması kaçınılmazdır.

Acunsal enerjinin bulunduğu tarihi belirlemek zordur. Acunsal enerjiyle yürüyen çekim, girme, titreme, ışıma işlevleri daha 1936-1939 yılları arasında sezinlenilmiş, dirimsel enerji kabarcıkları üzerinde yapılan bir sürü denemede incelenmiştir. O çağda, kendine özgü bir dirimsel enerjinin belirtileriyle karşılaştığımı aklımın köşesinden geçirmiyordum. Dirimsel enerji kabarcıklarının üretilmesi denemeleri, acunsal enerjinin 1939 Ocak'ında SAPA kabarcıklarında, 1940 Temmuz'undaysa hava kürede bulunmasıyla sonuçlanmıştır. Acunsal enerji işlevlerinin salt doğabilimsel açıdan incelenmesi (1939-1942), yaşam kabarcıkları ve bunların üretilmesi alanında gözlediğim görüngülere ışık tutmuştur. *Yaşam Kabarcıkları* (1938) adlı kitabımdaki betimleme eski bakteribilim ve dirimbilim kavramlarından esinlenmiştir. Acunsal enerji işlevleri alanında sonradan gerçekleştirdiğim buluşlar, bu konudaki görüşlerimi değiştirmeye itmiştir beni. Nitekim, örneğin, yaşam kabarcıklarından yumurtacık ve sopacıkların üretilmesi, o zamanlar sandığım gibi, dirimsel enerji kabarcıklarının evriminde daha ileri bir aşamayı dile getirmemekte, tam tersine, dirimsel açıdan kısırlaşan, bir daha gelişemez hale gelen yaşam kabarcıklarının *yozlaşması*'nı simgele-

mektedir. Yaşam kabarcıklarının çizgisel evrimi tekhücrelilerin oluşumuyla sonuçlanmaktadır. Stafilokoklar, streptokoklar, T basilleri, çürüme bakterileri acunsal enerji yüklü canlı maddenin *yozlaşması*'nın sonuçlarıdırlar.

Gerek yaşam kabarcıkları üzerindeki deneylerin sunuluşu, gerek aşağıda okuyacaklarınız hava küredeki acunsal enerjinin tanınmasıyla belirlenmiştir ve elde edilen sonuçlar artık düzmece bir dirimbilimden değil, işlevsel yaşam enerjisine dayalı bir yorumdan gelmektedir. Bilinmeyen alanlarda araştırmaya çıktığımız zaman bu türlü yanılgılara düşmek, sonra onları düzeltmek kaçınılmazdır.

«Yaşam kabarcığı» ve «enerji kabarcığı» sözcükleri mikroskopla görülebilen aynı işlevsel yapıyı dile getiren terimlerdir. «Yaşam kabarcığı» terimiyle, bütün maddelerin gelip dayandıkları, cansız dünya ile canlı dünya arasında köprülük eden, şişmiş madde kabarcıklarını anlatıyoruz. *Yaşam kabarcığı, her türlü canlı maddenin temelini oluşturan işlevsel birimdir.* Aynı zamanda belli ölçüde acunsal enerjiyi taşıyan keseciktir. Bu haliyle, çok kendine özgü dirimsel bir işlevi vardır. Bir zar'dan, bunun içindeki sıvı'dan, ve onun içindeki belli ölçüde acunsal enerjiden oluşan bir *enerji birimi*'dir: başka bir deyişle, «acunsal enerji kabarcığı»dır. Şimdi sizlere, nerelere erişeceğini, ne gibi sonuçlar doğuracağını kestiremeyeceğimiz şu bilimsel çıkarımları dile getirmemize izin veren gözlemlerle deneylerin bir dizelgesini vermek isterim.

1. KABARCIKLAR HALİNDE ŞİŞMİŞ MADDENİN GENEL AYRIŞMASI (PA YAŞAM KABARCIKLARI)

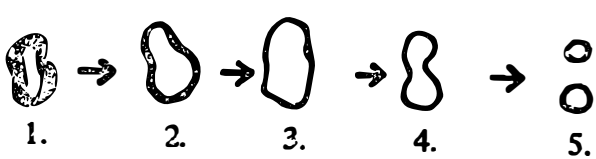
Karbon; azot, oksijen, hidrojen ve suyla birleşerek birçok dirimsel bileşimin ve canlı maddenin temelini oluşturan temel özdür. Herkesin çok iyi bildiği fiziksel tepkileri bir yana bırakıp, kırılmaları önleyen bir mercekle donatılmış mikroskopla bir karbon tanesine bakalım. Bizim bütün gözlemlerimiz, 5000 kez büyüten bir Reichert mikroskobuyla («Z-Mikroskop») yapılmıştır. Uzama, büzülme, titreşim, bir ışınetkinlik (radiation) köprüsünün kurulması gibi ince dirimsel süreçler ancak 2000'den faz-

la büyüten bir mikroskopla, olanak varsa 4000 kez büyüten bir mikroskopla yakalanabilir. Burada önemli olan ufacık yapıları ortaya çıkarmak değil, *devinimi* görünür kılmaktır. Söz konusu deneyi gerçekleştirebilmek için, (Merck kuruluşunca sağlanan) pıhtılaştırılmış kanın ya da bildiğimiz kurumun kömürleştirilmesinden elde edilen karbon kullanılabilir. Bütün canlı bileşimler sıcaklığın etkisiyle kömürleşebildiklerinden, kömürün kökeni önemsizdir.

Kömür tozunu ilkin 300'lük bir büyütmeyle kuru olarak inceleyelim. Kara, düzensiz, kıpırtısız bir cisimcik görürüz. Kara zemin üzerinde, aşırı çizgili ve şurasında burasında kabarcıklar bulunan bir yapıdır bu. Çizgilerin ve küçük kabarcıkların çevresinde ışık müthiş kırılır.

Kuru kömür tanesi

1. Esneklikten yoksun karbon zar.
2. İçerdeki sıvının artması, şişme.
3. Zar incelip esnekleşiyor; zarın içi mavileşiyor, titreşmeye başlıyor.
4. Kömür kabarcığı ortasından büzüşüyor.
5. İki küçük enerji kabarcığına bölünüyor.

Şekil 1. Bir kömür kabarcığının gelişmesi.

Mikroskobumuzu, aşağı yukarı 2000'lik bir büyütme elde edecek biçimde düzenleyelim (mercek 80x, göz merceği 16x, iki mercekli tüpün % 50 ek büyütme elde etmek üzere aşağı indirilmesi). Artık çizgili yapıyla kabarcıklı yapıyı birbirinden ayıramayız. Ayrıca, hiçbir devinim saptanmaz.

Bir damla su koyalım inceleme camına, ıslatılmış kömür tozunu önce 300'lük, sonra 2000'lik büyütmeyle inceleyelim. Temelde, büyük bir değişiklik yoktur. Yine en küçük bir kıpırtı görülmez. Zaman zaman, küremsi ya da biçimsiz bir parçacık yer değiştirir. Çapı, pek ender olarak mikronu aşar. Genel olarak, görüş alanımız «cansız»dır. Hiçbir uzayıp kasılma saptayamayız.

Küçük bir kürek yardımıyla bir deney tüpüne bir tutam kömür tozu atalım. Tozun bir bölümü tüpün dibine çöker, öbür bolümüyse suyun yüzünde kalır. Su duru kalır, kolâmsı bir eriyik oluşmaz. Su ve kömür mikroptan arıtılmamıştır. Bu sıvıdan her gün bir damla alıp mikroskopla inceleyelim. Kömürün herhangi bir değişim geçirip geçirmediğini saptamak istiyoruz. Değişim ancak birkaç hafta sonra olur: görüş alanımız içersinde yer değiştiren küçük kabarcıklar yavaş yavaş artar. En hacimli kömür tanelerinde, kara zemin üzerinde, kömür maddesinin içinde küremsi yapıların yavaş yavaş arttığı görülür. Ancak, genel görünüş, cansızlıktır. Görünümde en küçük bir değişiklik olmadan aylar geçer. Dikkatimizi çeken şey, havada genel olarak bulunan mikropların burada bulunmayışıdır (deney tüplerinin ağzı pamukla tıkalıdır elbet). Mikroskopla bakıldığında, sıvı bozulmaz. Yine durudur.

Bu, denetleme deneyidir. *Kömürden yaşam kabarcıkları üretebilmek* için, şu yöntem uygulanır:

Şimdi artık deneylerimizi en kesin biçimde mikroptan arıtılmış bir ortamda yürüteceğiz. Bütün sıvılar bir kapta 120 dereceye kadar kaynatılacak, bütün kuru maddelerle kullanılacak aletler kuru bir fırında 180 derecede mikroptan arıtılacaktır.

% 50 üretme sıvısı ve % 50 0,1 n potasyum klorür eriyiğiyle dolu deney tüpleri basınç odasında mikroptan arıtılır. Sonra, küçük bir kürekle, bir tutam kömür tozunu gaz alevinde akkor olana dek ısıtırız. Akkor halindeyken, mikroptan arıtılmış, kay-

natılmış suya atarız. Hemen karalaşır, ağır tanecikler dibe çöker. Hafif tanecikler suyun yüzeyinde kalır. Denetleme deneyindekinin tersine, *kolamsı bir eriyik* oluşur. Yarım saat sonra, kara kül rengine dönüşür. Eriyik yine kolamsıdır (3-6 gün), sonra durulaşır. Bütün tanecikler dibe çökmüştür.

Mikroptan arıtılmış ortamda, hazırlanan deney eriyiğinden bir damla alıp mikroskopla inceleriz, mikroskobu, aydınlık ve kara bir zemin üzerinde, ilkin 300 büyütmeye (kitabın arkasındaki Ek bölümünde, şekil 25'e bakın), sonra 2000/3000 büyütmeye ayarlarız. Gördüğümüz şey, denetleme deneyinde gördüğümüzden apayrıdır.

Tek kömür tanelerinin kabarcıklı yapısı gittikçe belirginleşmiştir. İncelemeyi sürdürürsek, büyük çubukçukların kenarında çapları aşağı yukarı bir mikron olan, bütünden ayrılıp sıvının içinde özgürce dolanan kabarcıklar görürüz. Deney parçası iyi hazırlanmışsa, cisimciklerin kenarlarında yayılma, büzülme, titreme falan gibi devinimler gözlenebilir. Canlanan küçük parçacıklar da, uzun süre incelersek, gözümüzün önünde başka bir şeye dönüşürler. İlkin «katı» gibidirler, zarları kara ve kalındır. Yavaş yavaş, zar incelir. Zarın içinde, *mavi* ya da *yeşilimsi-mavi* bir ölgün ışık görürüz. Kabarcıklar şişer, içleri canlanır. Kimisinde dalgalı bir titreşim başgösterir. Zar inceldikçe, mavi ışık yoğunlaştıkça, devinimler esneklik kazanır. Derken aynı ya da ertesi gün, *açılıp/kapanma, uzayıp/kasılma* devinimlerini açık seçik görebiliriz. Söz konusu deney parçalarını uzun süre inceleyen hiç kimse bu devinimlerin canlılığından kuşkulanmayı aklının köşesinden geçirmemiştir. Hem *kabarcıkların yer değiştirdiğini,* hem de kabarcıkların içinde *birtakım devinimlerin* başladığını, ölgün mavi ışığın değişime uğradığını, yoğunluğunun değiştiğini, birtakım çıkıntıların, büzülmelerin başgösterdiğini görürüz: *kabarcık düzensiz bir titreşimle canlanmıştır.*

Hazırladığımız deney eriyiğinden aşağı yukarı 0,2-0,5 Galvin akımı geçirelim. Kabarcıklar eksi kutba doğru yollanırlar, demek ki artı elektrik yükü taşımaktadırlar. Birkaç gün sonra, kömür tanecikleri artık kolamsı eriyiğin içinde askıda durmadıkları zaman, eksi kutba doğru yönelme azalır, gittikçe yokolur. Demek ki, Pauli'nin varsaydığı gibi, kabarcıklardaki elektrik yü-

kü onların eriyik içinde asılı durmalarını ve sağa sola devinmelerini sağlamaktadır. Bu elektrik yükü olmasa, birtakım gözle görünmeyen canlıların üretilmesi de olanaksızlaşırdı (Bkz. *Yaşam Kabarcıkları*, s. 54 ve sonrası).

Eriyiği Gram suyu ya da fenol yardımıyla renklendirme denemesine geçelim. Salt denetleme amacıyla, yalın kömür tozlarını da boyayalım. Özel olarak hazırlanmamış kömür örgensel renklendiriciyi kabul etmez. Taneciklер yine kara kalır. Buna karşılık, kömür kökenli yaşam kabarcıkları *olumlu* tepki gösterirler (Gram suyu kullanılırsa, mavileşirler). Ayrıca, ancak belli bir kabarcıklanma düzeyine gelmiş taneciklerin tepki gösterdikleri (zar incelmiş, içerdeki sıvının oranı ve ölgün mavi ışık artmıştır), henüz yeterince gelişmemiş parçacıkların, tıpkı denetleme deneyinde kullanılan tozlar gibi, hiçbir tepki göstermedikleri saptanır.

Yağa batırma uygulayımını kullanırsak, mikroskobu 3000 büyütmeye ayarladığımızda, mavi kabarcıkların çoğunun eskiden çok değişik biçimlerdeyken, şimdi küremsi bir görünüş aldıklarını saptarız. Bir de şu saptama dikkatimizi çeker: aşağı yukarı bir mikron çaplı kocaman kabarcıkların yanında, 300'lük büyütmeyle göremediğimiz, kırmızı renkli birtakım cisimcikler farkederiz. En küçüklerinin aşağı yukarı 0,02 mikron çapları vardır, demek ki mikroskopla görülebilecek cisimlerin altındadırlar. Mavi renkil küremsi kabarcıklarla renksiz billûrların çevresinde kümeler halinde yayılmışlardır. Boyları enlerinden artıktır, küçük bir neşteri andıran sivri bir uçları vardır. Taze deney sıvısında onları görememiştik, ancak daha başka kömür kökenli yaşam kabarcığı karışımlarında canlı olarak saptayabiliriz (Ek bölümündeki Şekil 26'ya bakın).

Bir sürü deneyden sonra, Gram suyundaki cisimciklerin özellikle önemli olduklarını saptadık. Bunlar, kanser hastalıklarında büyük rol oynayan şu ünlü «T basilleri»dir. Bu konuya ilerde yeniden döneceğiz.

Demek ki yaşam kabarcıkları, içinden çıktıkları maddenin tersine, dirimsel renklendiricileri kabul ettiklerine göre, dirimsel yönden etkin yapılardır; bizim deneylerden çıkardığımız sonuç budur.

Ancak, yaşam kabarcıklarının daha başka özel dirimsel tepkileri vardır: cansız maddeler gazışıl (fluorescent) mikroskopta yalnız kendi renklerini gösterirler: kömür *kara*'dır, sodyum klorür *sarı*. Bizim kömür kökenli yaşam enerjisi kabarcıklarını gazışıl mikroskopta incelediğimizde, bir stafilokok üretme kabından ya da hücre dokusundan alınmış örneğinki gibi, *kara* değil *mavi* ışın saçarlar. Bizce, kömür tanesindeki enerji kabarcıklarının dirimsel niteliğini gösteren yeni bir kanıttır bu.

Enerji kabarcıklarının özellikleri üzerinde yeni araştırmalara girişmezden önce, mavi kabarcıkların yalnız kömür tozunda mı oluştuklarını, başka durum ve koşullarda da oluşup oluşmadıklarını doğrulamak son derece önemlidir. Cansız maddelerdeki dirimsel enerjinin yapısının ne olduğu temel sorunu, bu enerjiye yalnız karbonda rastlanıyorsa, kolayca çözülebilir. Gerçekte, sorun çok daha karmaşıktır: ne kadar çok maddeyi suyla şişirip incelersek inceleyelim, şu sonuç kaçınılmaz bir biçimde kendini göstermektedir: *Akkor haline gelecek kadar ısıtılan ve sonra suyla şişirilen her madde mavi enerji kabarcıklarından oluşmakta ya da ayrıştığı zaman bu kabarcıklar ortaya çıkmaktadır.*

1. *Pişmiş besinler:* pişirilmiş kas çizgili yapısının çoğunu yitirmekte, mavi ve canlı enerji kabarcıklarıyla dolmaktadır. Bu gözlem sebzeler için de geçerlidir. Enerji keseciklerinin boyu ve biçimi değişebilir, ama içeriği hep düzenli bir mavi ışık saçmaktadır.

2. *Yumurta sarısı:* birbirinden ayrı mavi enerji kabarcıklarından oluşmakta, ama bunlar zarla kaplı kabarcık kümeleri halinde de karşımıza çıkmaktadır. *Süt*'te, yağ taneciklerinin dışında, mavi enerji kabarcıkları vardır. Aynı biçimde, özellikle maya yardımıyla elde edilen kefir, yoğurt, rokfor gibi *peynir* türlerinde de mavi enerji kesecikleri göze çarpmaktadır. 2000'lik büyütmeyle bakıldığında, bütün *vitaminler*'in ışığı müthiş kıran, biçimleri düzensiz mavi kabarcıklardan oluştukları görülür. *Yumurta akı*'nın çiğken belli bir yapısı yoktur; pişirildiğinde, mavi kesecik kümelerinin oluştuğu görülür. Kan serumu için de durum aynıdır. Plastositler, al ve ak yuvarlar canlı bir mavi ışık saçarlar.

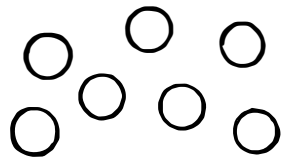
Kara yosunu ile *ot*'un, kaslarınkine benzer lifli bir yapısı var-

dır. Ancak, ayrıştıkları zaman mavi enerji kabarcıklarına dönüşürler. İnsan onları incelerken, su yosunlarını incelermiş gibi olur. Bu durumda, kimi durgun su birikintilerinde rastladığımız yosunların, yaşam kabarcıkları gibi, enerji kabarcıkları halinde ayrışmış maddeler olup olmadıklarını merak ediyor doğrusu insan. Durgun suda, tekhücrelileri besleyen bu mavi kabarcıklar kum gibi kaynar. Yaşam kabarcıkları üzerindeki deneylerimiz bu soruya şaşırtıcı bir yanıt getirmiştir; buna, başka bir bağlam içersinde yeniden döneceğiz.

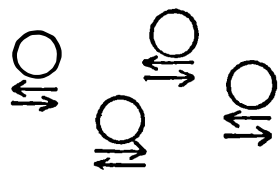
Şimdi, yaşam enerjisi kabarcıklarının oluşumu sorununu derinleştirmeye çalışalım. Belli bir düzen içinde yapılaşmamış birtakım maddeleri karıştıralım. İlkin şu eriyikleri alalım: *a)* 100 cc su + 50 cc 0,1 *n* potasyum klorür eriyiği + 2 mg eritilmiş kemik suyu + 50 cc süzülmüş etsuyu; *b)* potasyum klorür eriyiğinde eritilmiş birkaç damla yumurta akı; *c)* potasyum klorürde eritilmiş azıcık lesitin (yumurta sarısı). Bütün bu eriyikler belli bir yapıya sahip değildir. Yalnız lesitinli eriyik ince bir zarla kaplıdır, ama içinde belirli bir yapı yoktur. Bu üç madde kümesini karıştıralım. Birkaç dakika sonra, mikroskopla baktığımız zaman, mavi kabarcıkların ortaya çıktığını görürüz. Başlangıçta, en küçük bir devinim yoktur. Ansızın, sıvıda kum gibi canlı yapılar kaynamaya başlar. Kemik suyu birkaç mavi kabarcığı, büzülüp uzayan bir küme halinde kuşatır. Dışardan bakıldığında, jelatin zarın içindeki enerji kabarcıklarının ayrı yönlere koşuştukları, böylece iç devinime yolaçtıkları söylenebilir. Gerçekte, dört ayrı devinim saptanabilir (Şekil 2'ye bakın).

Karışıma azıcık kömürleşmiş kan tozu ekleyelim, kömür kökenli, müthiş devingen enerji kabarcıklarının oluştuğunu görürüz. Karbon, yumurta akı eriyiğinden etkilenir. Başlangıçta boş duran lesitin tüpleri enerji kabarcıklarıyla dolar. Bütün eriyik yoğun bir «yaşam»la canlanmıştır. Basınç odasında karışımı mikroptan arıtalım. Canlılık artar. T basillerinin belirdiğini görürüz. Dirimsel renklendiriciler karşısındaki tepki olumludur (fenol, Giemsa ya da Gram suyu olabilir bu).

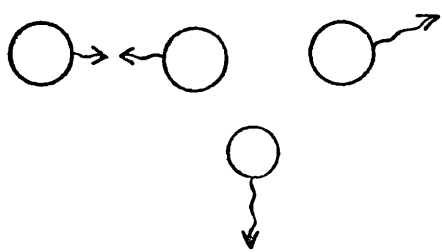
Bu, 1937 Ocak'ında Paris Bilimler Akademisi'ne bildirdiğim 6 numaralı deneydir. 1938 Ocak'ında, Profesör Lapique, bir yıl sonra bile, mikroptan arıtılmış eriyikte canlı, devingen, büzüle-

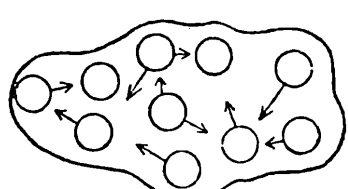
1. Dinlenen kabarcıklar.

2. Olduğu yerde gidip gelen kabarcıklar.

3. Yer değiştiren kabarcıklar.

4. Amip ya da tekhücreli gibi yer değiştiren kabarcıklar.

Şekil 2. Dirim kabarcıklarının gözle görülen devinimleri.

bilen yapılar bulunduğunu bildirdi bana. Profesör, deney eriyiği havasız yerde saklandığı için, iyice şaşırmaktaydı. Profesör Lapique'in mektubu şöyle:

Genel İşlevbilim Laboratuvarı
1, rue Victor-Cousin (5e arr.) *Sorbonne, 25 Ocak 1938*

Sayın Doktor,

Geçen yıl 8 Ocak'ta gönderdiğiniz bildiriyi inceleme görevi Akademi'ce bana verildiğinden, önce sözünü ettiğiniz filmin gelmesini bekledim. Film gelmeyince, mikroskopla, birinci paketle yolladığınız örnekleri inceledim. Bildirdiğiniz canlıya özgü gibi duran devinimleri ben de saptadım. Deney eriyiğinin hazırlanışından bu yan çok uzun süre geçtiği için, bu durum pek garip doğrusu.

Akademi'ye, bilimsel saptamanızı özetleyerek yayımlamayı, arkasına da olguyu doğrulayan ve yalnız beni bağlayan fiziksel-kimyasal bir yorum eklemeyi önermeye hazırım. Deneyle ilgisi bulunmayan elektrik enerjisi kuramınızı bir yana bırakarak, bildirinizin, gerçekte en önemli bölümlerini özetleyen şu ilişik haliyle yıllığımıza alınmasını kabul eder miydiniz? Böylece, araştırmalarınızı «Bildiri Özetleri»mizde yayımlanmış görme arzunuz yerine getirilmiş olurdu.

Seçkin saygılarımı kabul buyurun Efendim.

Dr. Louis LAPIQUE
Sorbonne Onursal Öğretim Üyesi
Bilimler Akademisi Üyesi

Aşağıdaki nedenlerden ötürü, bildirimin «Akademi Bülteni»nde yayımlanmasını kabul etmedim:

1. Bildirimin fiziksel-kimyasal yorumu, deneyin *dirimbilimsel* niteliğini azaltırdı.
2. 1937 yılı içersinde, Profesör Du Teil'in[1] deneyleriyle

[1] Profesör Roger du Teil, Nis Üniversitesi'nde yaşam kabarcıkları üzerinde denetleme deneyleri yapmıştır.

canlı enerji kabarcıklarının üretilmesi doğrulanmıştı. Bildiri öyle yayımlansa, bu belirleyici veri bildiriden çıkarılmış olacaktı.

3. Yayın kurulunun önerdiği özet, benim Akademi'ye sunduğum ayrıntılı bildiriye hiç mi hiç benzemiyordu. Birtakım yanlış anlamalara ve inandırıcı olmayan denetleme deneylerine yolaçacaktı.

Madenler arasında, deneylerimize en uygunu eğelenmiş demir tozudur. Deney suyumuza —potasyum klorür eriyiğine— mikroptan arıtılmış demir tozu atınca, küçük enerji kabarcıkları belirir. Bu süreci mikroskopla gözleyebilirsiniz. Mikroskobun camına bir demir tozu konur, üstüne azıcık potasyum klorür eriyiği eklenir. Hemencecik enerji kabarcıkları belirir, aşağı yukarı on dakika sonra bunlar kıpırdamaz olurlar. Küçük mıknatıslar halinde mıknatıs güçleri boyunca sıralanır, karşılıklı kıpırtısızlaşırlar (Ek bölümü, Şekil 27, 28).

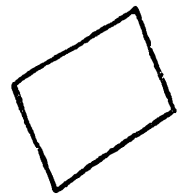
Demir kökenli enerji kabarcıklarından oluşan bütün eriyikler birkaç gün içinde kolamsı bir hal alırlar. Eriyiğin içindeki cisimcikler koyu mavi renkli, ağır ve köşeli enerji kabarcıklarından oluşur; bunlar, yavaş yavaş daha «yumuşak» ve esnek olurlar (Şekil 3). Mavi kabarcıklar bakteri üretmek üzere birleşebilirler; bundan, başka bir bağlam içersinde yine sözaçacağız.

Funda toprağı (humus) çoğu kez devinim halinde bulunan, koyu mavi renkli kabarcıklardan oluşur. Basınç odasından geçirilen funda toprağı hemen hemen bütünüyle enerji keseciklerine ayrışır. Ayrışmasını mikroskopla adım adım gözleyebilirsiniz (Ek, Şekil 29).

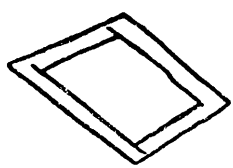
Bütün bu deneyler zordur, sabır ve direnç ister. Hiçbir zaman, bir dirimbilimci dostum gibi yapmamak, yaşam enerjisi kabarcıklarının belirişini görmek üzere kaynamış et suyuna birkaç madde atıp beklememek gerekir. Her deney çok kesin bir üretim süreci düşüncesine dayanmalıdır.

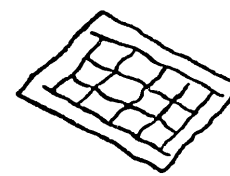
2. «BROWN DEVİNİMİ» SORUNU

Gözlemlerimizden birtakım sonuçlar çıkarmadan önce, bazı temel sorunları aydınlığa kavuşturmamız gerekir.

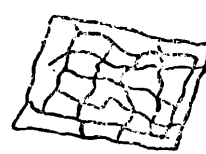

1. Kare biçimi; kara zemin üzerinde çizgili kabarcıklı bir yapı.

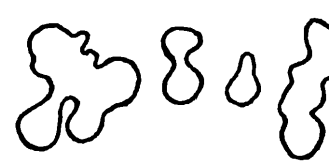
2. Özgül kare ve baklava oluşturan çizgilerin belirmesi.

3. «Yumuşama»: çizgili yapının bükülmesi.

4. İleri evrim aşaması; dirim kabarcıklarının kümelenmesi, yapıların içi koyu mavi, yığın şimdiden devinmekte.

5. PA türü demir kökenli dirim kabarcıkları. Devingen, kasılabilir, mavi ışıklı, çoğaltılabilen.

Şekil 3. Bir etsuyu ve tuz karışımında şişme sürecinde demir tozlarının yapısal değişimleri.

Yaşam enerjisi kabarcıklarının devingenliğinin özgül *dirimsel-enerji* güçlerinden geldiğini öne süren savımı çürütmek için «Brown devinimi» kavramına başvurulmuştur. Doğabilimciler (fizikçiler) öteden beri küçük kolamsı cisimlerin belli bir devinimleri bulunduğunu, yani belirli bir alan içinde her yana gidip geldiklerini bilmektedirler. Hattâ bu devinimler hesaplanmıştır bile. Bu devinim, eriyikteki moleküllerin büyükçe kolamsı cisimciklere çarpmasına bağlanmıştır.

Görüldüğü gibi, bu yorum yüzde yüz *cisimsel* ve *devinimci*'dir. Dirimsel enerjinin yürek gibi atışını açıklamaz. Yaşam enerjisi kabarcıkları alanında gözlenen görüngülere hakkını verir mi acaba? Bir yorum, ancak, gözlemle elde edilen yeni olguları açıklayabildiği oranda geçerlidir. Gözlenen olgularla çeliştiği an değerini yitirir. Kesinlikle saptanmış görüngülere kabaca karşı çıktığı ve daha geçerli bir açıklamayla kolayca değiştirilebildiği zaman artık kullanılmaz.

«Brown devinimi» doğabilimciler tarafından bir dogma gibi savunulmuştur. Yaşamın görüngülerini gizemsel yoldan açıklamaya kalkışanlarla savaşmak gerektiği zaman bu tutum yerindedir. Ancak, «moleküllerin çarpması» kuramının da akıldışı, yani doğa kurallarına aykırı olduğu kanıtlanabilir. Yoksa her yerde özellikle cisimsel «Brown devinimi» gören doğabilimcilerin, yorumlarıyla bağdaşmayan birtakım görüngülerin üzerine eğilmekten kaçınmamaları gerekirdi. Bu okula bağlı doğabilimcileri inandırabileceğimi sanmıyorum, ama yüzde yüz devinimci kuramların saplandıkları çıkmazın günün birinde araştırmacıları kimi karşıt görüşlerle kanıtlamalara kulak vermeye zorlayacağını biliyorum.

Devinimci yoruma elverişli birtakım cisimcik devinimleri var elbet. Nitekim, ben de içlerindeki ögeler sağa sola gidip gelen enerji kabarcığı kümelerinin bu hareketlerinin dirimsel olmadığına inanıyorum (Şekil 2). Onları sağa sola moleküllerin mi ittiğini bilmiyorum, çünkü ben, mutlak devinimci Brown devinimi savunucuları gibi, deneylerim sırasında molekül falan görmedim.

Söz konusu görüngünün önce salt cisimbilimsel-devinimsel yorumunun doğuracağı sonuçları görelim: eriyikteki cisimcik-

ler de moleküller de yokolmadığına göre, molekül çarpmasının sürekli olması gerekirdi. Öte yandan, çarpmanın yarattığı devinimin aynı büyüklükteki bütün parçacıkları etkilemesi gerekirdi. Son olarak da, yalnız uzay içersinde, bir yerden ötekine yer değiştirmeleri gerekirdi.

Cisimciklerin içindeki sıvının yayılıp toplanması devinimci yorumun dışında kalmaktadır. *Moleküllerin çarpmasıyla meydana gelen bir sarsıntı nasıl olur da cisimciğin içinde titreşime, hattâ uzayıp kısalmasına yolaçabilir?* İlerde, yaşam enerjisi kabarcıklarının devinimci yoruma hiç gelmeyen daha başka özelliklerini tanıyacağız.

Bütün bu gözlemler ancak 2000'lik büyütmeyle gerçekleştirilebilir; bu, büyütmenin alt sınırıdır. 3000 ya da 4000'lik bir büyütme çok daha iyi olur. Ayrıca, renksiz *canlı* deney parçaları hazırlamak gereklidir. Kopenhag'lı dirimbilimci A. Fischer 1500'ün üstünde bir büyütme elde edilemeyeceğini saptayarak müthiş heyecanlanmış, hattâ kendinden geçmiştir; oysa ben, değindiğim olguların belirttiğim büyütmenin altında gözlenemeyeceğine ısrarla parmak basmıştım. 1936'da Fischer'in çalıştığı kurumda Giemsa renklendiricisiyle yapılan deneyler olumlu sonuç vermişti. Deney gereği gibi yürütülürse, her türlü devinimci yorumun dışında kalan birtakım görüngüler saptanır:

1. Cisimciklerin devinmesi kimi zaman belirmekte, kimi zaman belirmemektedir. Devinim başlamakta, sonra birden kesilmektedir. Enerji kabarcıkları karbonun içindeki billûrların kenarlarında ya da kara yosununda kendilerini göstermekte, gerilim ve elektrik yükü belli bir düzeye ulaşınca devinmeye başlamaktadırlar. Kimi yaşam kabarcığı üretme eriyiklerinde hiçbir devinim görülmemektedir. Peki, bu durumda, moleküllerin çarpması ne oluyor acaba? Moleküller de, cisimcikler de uçup gitmedi herhalde! Devinimci bilim söz konusu devinimi açıklayacak başka hiçbir nedeni kabul etmemektedir. *Öyleyse, enerji keseciklerinin dış devinimlerinin içlerindeki yükle ilintisi bulunması gerekir.*

2. Kimi yaşam enerjisi kabarcıklarının devingenlikleri, uzayıp kısalmaları, titreşimleri, tellenmeleri dış çarpmalarla değil,

ancak içerdeki enerjinin yer değiştirmesiyle açıklanabilir. *İç devingenlikle iç enerji yükü arasında bir ilintinin bulunması gerekir.*

3. Yaşam enerjisi kabarcıklarıyla uğraşan araştırıcı için, canlı alyuvarlar acunsal enerji taşıyan küreciklerdir. 2000'in üstünde bir büyütmeyle incelendikleri zaman, renklerinin *mavi* olduğu ve yürek atışına benzer bir devinim içinde bulundukları görülür. Ölü alyuvarlar mavi değil, karadır. Yer değiştirmezler, küt küt atmazlar.

Alyuvarların devingenlikleri birtakım dış çarpmalarla değil, yalnızca içlerindeki enerji yüküyle açıklanabilir. Acunsal enerjiden gelen mavi rengin yokolmasıyla, devingenlik de durur.

Dirimbilimin temel sorunu, canlı varlıklardaki içtepilerin (ilcaların: impulsion'ların) kökenidir. Canlı maddenin cansız maddeden devindirici içtepilerin varlığıyla ayrıldığından kimsenin kuşkusu yoktur. Devindirici içtepi canlı varlığın içindeki etkin *enerji*'den başka bir şeyden ileri gelmez. Bu enerjinin kökeni sorunu, yaşam enerjisi kabarcıkları üzerinde yapılan deneylerle çözülmektedir.

Canlı varlığın içindeki dirimsel yönden etkin enerji, dirimsel enerji kabarcığını oluşturan maddeden gelmektedir. Devingen, kabarcık halindeki maddenin içinde etkinlikte bulunan enerjiye ben «orgon» (acunsal yaşam enerjisi) adını verdim. Orgon sözcüğünü yaratırken, «organizma» ve «orgazm» sözcüklerinden esinlendim. Bundan böyle «acunsal enerjiye ilişkin» (orgonotique) sıfatı canlı maddeyi çekip çeviren bütün enerji görüngü ve süreçlerini tanımlayacaktır. Her canlı varlık, sıvı çekirdeğinde belli ölçüde acunsal enerji bulunduran, zarla kaplı bir yapı demektir: bu yapı «acunsal enerjiye dayalı bir dizge» oluşturur.

Bu arada şunu da belirtelim ki, salt devinimsel ve cisimbilimsel yorum, özellikle dirimsel hiçbir tepkiyi açıklayamaz. Kimse kalkıp da maddenin ve enerjinin ötesinde etkinlikte bulunan dünyadışı bir dirimsel enerji kavramını kabul etmekle suçlayamaz bizi. Böylece, enerji kesecikleriyle Einstein'ın mad-

de ve enerjiye ilişkin *işlev kuramı* arasında ilk bağ kurulmuş olmaktadır. Acunsal yaşam enerjisinin maddeden çıkışına biraz olsun ışık tutan birtakım temel süreçler gözledik. Bunlar özellikle maddenin ayrışması ve bütünden kopan parçacıkların sıvıyla dolup şişmesi süreçleridir. *Bu süreçlerde yaşamın işleyişi gizlidir.* Dirimsel enerjinin asal-nesnel işlevleri yaşamın asal işlevleriyle çakışmaktadır. Evrim geçirmiş canlıların temel işlevleri uzayıp kısalabilen canlı maddeden oluşan en küçük canlıların işlevlerinin aynısıdır. Burada devinimsel ya da kimyasal yaklaşım işe yaramaz. Çünkü önümüzde birtakım belirli maddeler değil, dirimsel enerji *işlevleri* vardır. Bu noktada, pek çok dirimbilimciyle aynı görüşteyiz. Bunlardan biri Uexküll'dür:

«Hayvan dünyasını inceleyen çağdaş dirimbilim, varlığını, işlevsel deneylerin evrim geçirmemiş hayvanların incelenmesinde de uygulanmasına borçludur. İşlevbilimcilerin böylece araştırma ufuklarının genişleyeceği konusundaki umutları boşa çıkmıştır... Dirimsel görüngülerin kimyasal ve cisimbilimsel süreçlere indirgenmesi, dirimbilimin amacının dirimsel süreçlerin kimyaya, doğabilime ve matematiğe indirgenmeyip kendi başlarına açıklanmaları olduğuna inanan araştırmacıların gözünde daha başından ölüdür» (Umwelt und Innenwelt der Tiere, *Springer, Berlin, 1921, s. 2).*

3. T BASİLLERİ

Kömürkökenli yaşam kabarcıkları üzerinde yaptığım deneyleri betimlerken, Gram suyunun yardımıyla, mızrak gibi sivri uçlu, ufacık cisimciklerin bulunduğunu söylemiştim. Biz bunlara «T basili», yani «ölüm basili» adını verdik (Almanca *Tod:* ölüm demektir), çünkü bu basiller iki değişik yoldan ölüm sürecine bağlıdırlar:

a) T basilleri, canlı ya da cansız proteidlerin yozlaşmaları ve çürüyüp kokuşmaları sonunda ortaya çıkmaktadırlar.

b) T basilleri, belli bir ölçünün üzerinde verildikleri zaman, fareyi 24 saatte öldürmektedir.

Stafilokok ya da kokuşma basili (proteus falan) üreten bir tüp belli bir süre kendi haline bırakılırsa, üreyen basillerin çev-

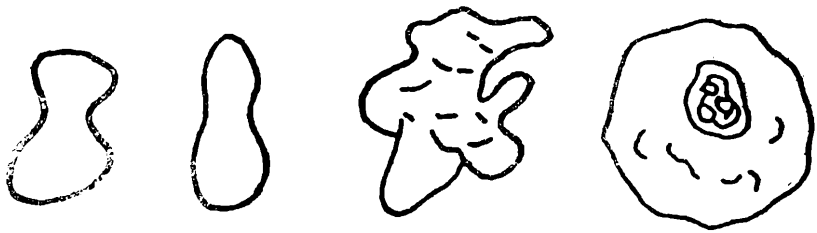
resinde yeşilimsi, ışığa tutulup bakıldığında mavimsi bir halka belirir. Birkaç hafta sonra bu yeşilimsi-mavimsi halkadan bir parça alıp incelersek, yalnız stafilokok buluruz. Mikroskobun görüş alanı içersinde zigzag çizerek, büyük bir hızla sağa sola seğirten bir yığın küçük basil görülür. Ancak 2000'in üstünde büyütmeyle bakıldığında hafifçe yumurta biçiminde gözükürler, uzunlukları 0,2-0,5 mikrondur (Şekli 4 *c*'ye bakın). Kaynatılmış et suyuna atıldıklarında, kokusu insanın genzini yakan, amonyaka benzeyen, yeşilimsi-mavimsi bir sıvı oluştururlar. Kaynamış et suyunu ne kadar çok dinlendirirsek, o kadar çok yoğunlaşır, mavi ve mavi-yeşil bir renk alır. Çürümeden elde edilen bakteriler (proteuslar, subtililer, stafilokoklar), birkaç gün içinde, deney tüpünün dibine çöker, ya da ince bir zar halinde sıvının yüzünde toplanırlar (Şekil 4 *b*). T basilleriyse ancak birkaç ay sonunda kümeleşir. Eğer eriyik karışıksa, bütün öbür bakteriler çabucak kümeleşecek, T basilleri yaşamaya devam edecektir.

Bütün proteidlerin çürüyüp ayrışmasından T basili elde edilebilir. On beş ayrı özden yola çıkarak, biçimleri ve tepkileri aynı T basilleri üretebildik. *Öyleyse, T basilleri canlı dokuların yozlaşma ve çürüme süreçleri sonunda ortaya çıkmaktadır.* T basili oluşmasında kullandığımız maddeler şunlardır:

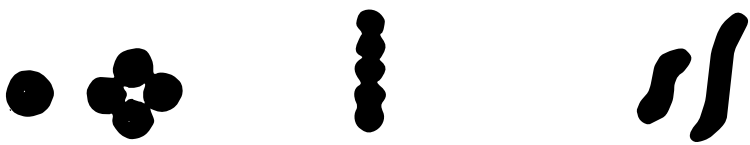
Kansere yakalanmış kişilerin kanı: Yakalandığı kanser belli aşamaya gelmiş hastalardan alınan kanı kaynamış et suyuna katmakla T basili elde edilebilir. Biz laboratuvarlarımızda kanseri saptamakta kullanılan en yaygın yollara başvurduk bu denemeler sırasında.

Kanserli dokular: Kanserli dokularda, ister taze ister bayat olsunlar, mikroskopla görülebilen, et ya da kemik suyunda çoğaltılabilecek T basilleri vardır. Bu dokular pişirildikeri zaman hemen hemen bütünüyle Gram eriyiğine olumlu tepki gösteren T cisimciklerine ayrışmaktadırlar.

Kanser öncesi hücre ve dokular: Bunlar da T basili üretmekte, yani T basillerine ayrışmakta ya da içlerinde epey gelişmiş T basilleri bulunmaktadır. Dölyolundaki ve dildeki örtüdo-

a) Mavi enerji kabarcıkları. 2-10 mikron

b) Stafilokoklar. Streptokoklar. Yaklaşık 1 mikron çaplı.

Basiller. 4-8 mikron

c) T basilleri. 0,2-0,5 mikron

Şekil 4. Mavi enerji kabarcıklarının, yumurtacıkların, kara basillerin ve T basillerinin en belirgin biçimleri.

ku, tükrük, vücut derisi genellikle belli bir yapıya sahip değildir. Kanser öncesinde, kara zemin üzerinde ufacık T basilleri belirir hepsinde.

Yozlaşmış kan (deney): 2-3 cc kanı bir Petri camı üzerine koyalım, 24 saat termostat'ta kurutalım. Sonra üstüne akkor haline getirilip kömürleştirilmiş kan serpelim. 24 saat bekleyip ikisini birden örtecek kadar potasyum klorür ve kaynamış et suyu ekleyelim. Mikroskopla incelediğimiz ve dirimsel renklendiricilerle işleme soktuğumuz zaman T basillerinin varlığını saptarız.

Hangi kökenden gelirse gelsin T basilleri sağlıklı farelerde öldürücü ve sıçrayıcı kanser urlarına yolaçmaktadır. Deneylerimin bu yanını ayrıca ele almak, burada yalnız acunsal yaşam enerjisi sorununa ilişkin dirimsel tepkilere değinmekle yetinmek isterim.

İçinde enerji kabarcıkları bulunan deney parçaları üzerinde çalışılırken, genel olarak iki tür yaşam kabarcığı elde edilmektedir: yukarda betimlediğimiz PA kabarcıklarıyla kara renkli küçük T basilleri. Dirimbilimsel deneyde, bu iki tür enerji kabarcığı arasında karşıtlık bulunduğu görülmektedir. *PA kabarcıkları kara T basillerini öldürüp kıpırtısız hale getirme yeteneğine sahiptirler;* bu görüngü mikroskopla incelenen bir damlada olduğu gibi, canlı farede de ortaya çıkmaktadır (Şekil 4).

Topraktan, demirden ya da kömürden elde edilmiş bir enerji kabarcığı eriyiğinden bir damlayı oyuk bir cam parçası üstüne koyalım, üzerine küçük bir damla T basili ekleyelim. Kara zemin üzerinde 400 ya da en iyisi aydınlık zemin üzerinde 2000'lik büyütmeyle mavi kabarcıkların yakınındaki T basillerinin tedirgin olduklarını, fırıl fırıl döndüklerini, bir bakıma korkudan titreyerek oldukları yerde kaldıklarını, sonunda kıpırdamaz olduklarını saptarız. Mavi kabarcıkların çevresinde gittikçe daha çok sayıda T basili toplanır. «Ölü» basiller hâlâ yaşayan basiller üzerinde bir çekim ve yıkıcı etki yaratmaktadır sanki. Acunsal yaşam enerjisiyle kanser arasındaki ilintileri aydınlığa kavuşturmayı amaçlayan deneylerin çıkış noktası işte bu anlamlı görüngüdür.

Mavi kabarcıkların, T basillerinden 5-8 kat daha uzun olan *subtili* ve *proteus* basilleri üzerindeki öldürücü etkisi çok daha açık-seçiktir. Bu canlılarda söz konusu etki daha açıkça

gözlenebilir. Deneyin sonunda, mikroskobun görüş alanı ölü basillerle dolar.

1937 Ocak'ıyla 1939 Ocak'ı arasında, 178 sağlıklı fareye PA enerji kabarcığı ile T basili aşıladık. Bu deneylerin sonuçları aşağıdaki çizelgededir:

Aşı	Fare sayısı	8 günde ölen	15. ayda ölen	15. ayda hasta	15. ayda sağ
T basili	84	30	30	24	0
PA, sonra T	45	0	9	—	36
PA kabarcığı	39	0	0	—	39
T basili, sonra PA	10	0	8 (2'si öldürüldü)	—	0

15 ay içersinde ölen 30 farenin 25'i ortaya çıkabilecek kanser urlarını saptamak üzere büyük bir titizlikle gözlenmiştir. Kesip baktığımız yedi farede amibimsi kanser hücrelerine rastlanmıştır. Öbür on üçünde kanser yapıcı, yıkıcı ve yayılgan hücre kümeleşmeleri görülmüştür. Beş tanesinde süreğen (chronique) yangılı hücre çoğalması saptanmıştır. Kanserli urlar özellikle T basillerine ötekilerden daha uzun süre direnen farelerde ilerlemiştir.

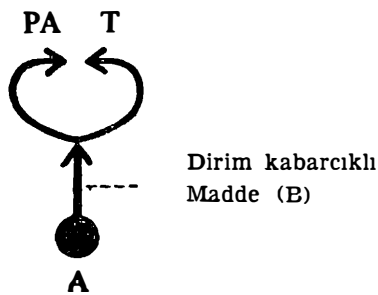
T basilleriye kanser hastalıkları arasındaki ilintiler son derece önemlidir ve ilerki bölümlerde özel olarak ele alınacaktır.

Bu deneylerin sonuçları acunsal yaşam enerjisi alanında hem kuramsal, hem de kılgısal bir şeyi göstermektedir:

1. *Kuramsal:* bütün canlı işleyişlerin temelinde, canlı maddeyle cansız maddenin buluştukları sınırda, genel dirimsel işlev taslağına tıpatıp uyan bir işlev biçimiyle karşılaşmaktayız: *bütün dirimsel işlevler, birleştirici ögenin ayrışması ve ayrışan ögeler arasındaki işlevsel karşıtlık ile doğal birleştirici bileşim yasasına boyuneğmektedir.*

A cansız maddesi, içlerinde acunsal yaşam enerjisi bulunan devingen B kabarcıklarını doğurmaktadır. *Bu enerji kesecikleri iki karşıt kümeye ayrılmaktadır: PA kabarcıkları T kabarcıklarını kötürüm etmektedir.* Acunsal enerjinin doğal işlevlerinden çı-

kardığımız bu görüngünün bir tek yorumu olabilir: *PA kabarcıkları yüzde yüz gelişmiş, alabildiğine yüklü acunsal enerji birimlerini simgelemektedir. Buna karşılık, T kabarcıkları bir yozlaşma, çürüme sonunda ortaya çıkmakta; dokular, hücreler ya da bakteriler içlerindeki acunsal enerji yükünü yitirmeye başladıkları zaman boygöstermektedirler.*

İçlerinde pek az acunsal enerji bulunduğu için, T kabarcıkları acunsal enerji yönünden zayıf dizgelerdir.

Acunsal enerji yönünden güçlü dizgenin zayıf dizgeyi çektiği, yükünü ona aktardığı bilindiğine göre, PA kabarcıklarının T kabarcıklarını kötürüm etmesini anlamak kolaylaşmaktadır. PA kabarcıklarıyla T kabarcıkları arasındaki işlevsel dirimsel-doğal ilinti acunsal enerjinin en katıksız doğabilimsel işlevlerinden gelmektedir.

2. *Kılgısal:* T kabarcıkları ya *yozlaşmayla*, yani canlının taşıdığı acunsal enerjinin daha çok evrim geçirmiş yapılara kaptırılmasıyla, ya da *bir enerji kabarcığının içindeki özgür acunsal enerjinin daha başından düşük olmasıyla* meydana gelmektedirler.

Biz bugün, bilimsel araştırma kurumumuzda aşağıdaki deney parçalarının ya da kabarcıklı dokuların yozlaştırılması yoluyla T basilleri üretebildik: suyu alınmış kan, kuru insan dışkısı, mikroptan arıtılmış kanserli doku, üstüne önceden akkor haline getirilip potasyum klorür eriyiğiyle ıslatılmış kömür tozu serpilmiş albüminli etsuyu, takma dişin yırttığı dilden alınmış

deri, dölyolundan alınmış yoz deri hücreleri, yozlaşmış erkek yumurtacıkları, yozlaşmış kokuşma bakterileri, kömür kökenli deney parçaları, potasyum siyanürle işlem görmüş yumurta sarısı.

T basillerinin acunsal enerji eksikliği çok garip bir biçimde dışavurur, ben buna «acunsal enerji açlığı» adını vereceğim. Bu konuda şu deneyleri gerçekleştirebildik:

Kanı süzgeçten geçirelim; buna daha önce, hacminin on katı potasyum klorür eriyiği ekleyelim. (Bu iş için, deliklerinin çapı 0,25 mikronu geçmeyen Berkefeld süzgecini kullanalım, böylece serumda önceden bulunabilecek T basillerinin deney eriyiğine karışması önlenmiş olur.) 2-4000'lik bir büyütme bize hiçbir yapıya sahip bulunmayan bir sıvı gösterir. Seruma içinde PA kabarcığı bulunmayan, salt T basilli bir damla eriyik atalım. Birkaç dakika sonra, belki de kan serumunun «mikroplara karşı bağışıklık sağlayan» gizini saklayan çarpıcı bir gösteriyle karşılaşırız.

Başlangıçta, dört bir yana seğirten T basilleri görürüz. Derken, yavaş yavaş kocaman mavi kabarcıklar belirir, tıpkı PA/T karışımı bir eriyikte olduğu gibi, T basilleri bunların çevresinde kümelenmeye başlar. Mavi PA kabarcıklarının oluşumunu T basilleri başlatmış gibidir; içinde T basili bulunmayan serum PA kabarcıklarıyla zenginleşmez. Böylece oluşan PA kabarcıkları, çevrelerinde toplanmaya başlayan T basillerini kötürümleştirir.

İşte o zaman, birinciden daha garip bir süreç başlar: kümelenen T kabarcıkları karadır; çevrelerinde en küçük bir mavilik yoktur. On beşle otuz dakika sonra, *bu kara yığın maviye dönüşmeye ve zarlı kesecikler oluşturmaya başlar. Bunlar, PA kabarcıklarıdır artık.* Ölü T basilleri serumdan acunsal enerji çekmiş, PA kabarcığına dönüşmüşlerdir.

Bu iki görüngünün henüz yeterince aydınlığa kavuşturulmadığını belirtelim. İkisi de bir yandan bağışıklıkla, öte yandan da T basilleriyle yüz yüze gelen dokuların kabarcıklı yapısı ya da yozlaşıp kabarcık doğurmasıyla ilintilidir.

Sağlıklı bir fareye, derinin hemen altına T basili aşılandığı zaman, birkaç gün içersinde irinsiz bir şişkinlik belirir; mikros-

kopla incelendiğinde, bunun kabarcıklanmış doku olduğu görülür. Aynı biçimde, kanserlilerden alınmış dil ya da meme üstü derisi de ilkin T kabarcıklarını oluşturarak ayrışır; derken, bozulan dokunun çevresinde PA kabarcıkları görülür.

Şimdilik, vücuttaki acunsal enerji işlevlerine ilişkin aydınlatıcı gözlemlerimizi bir yana bırakalım; daha başka deneyler, bunlardan elde edebileceğimiz sonuçları çıkarmamıza izin vereceklerdir. Ancak bu arada, *T basillerinin eriyiğin kabarcıklara ayrışmasını hızlandırdıklarını ve kanserli hücrelerin kabarcıklara ayrışmış dokulardan oluştuklarını* kanıtladık: tıpkı amiplerin ve öbür tekhücreli varlıkların yosun kökenli mavi kabarcıklardan oluşması gibi.

KANDA «T» DENEYİ

Canlı bir hücrenin işlevsel gücünü ne yapısı belirler, ne de kimyasal bileşimi. Gerçekten de bir hücrenin yapısal ve kimyasal ayrışmasını dirimsel yozlaşmasının nedeni olarak değil, *sonucu* olarak görmek gerekir. Çünkü hücrenin yapısı da, dirimsel-kimyasal dengesi de dirimsel işlevlerindeki güçlülüğün dile gelmesinden başka bir şey değildir. Dirimsel işlevse, bu haliyle, şimdiye dek büyük bir gizdi. Hücrenin acunsal enerji yükü, işlevsel gücünü deneysel olarak tanımlayabilmemizi sağlamaktadır.

İki bireyin alyuvarları yapısal ve kimyasal açıdan tıpatıp benzer olabilir, ama dirimsel ve işlevsel açıdan hiç benzeşmeyebilir. Mikroskopla bakıldığında birbirinin benzeri biçimler görülebilir. Alyuvarların sayısı da, içlerindeki hemoglobin oranı da aynı olabilir.

Bu iki kişinin kanından alınmış örnekleri aynı yıkıcı etkenlerle yüz yüze getirelim. Kanlarından birkaç damlayı, yarım saat, kaynatılmış et suyuyla potasyum klorür karışımı bir eriyik içersinde, 15 librelik basınç altında 120° ısıtarak mikroptan arıtalım. Mikroskopla bakıldığında, iki ayrı örnek ayrı sonuçlar verir. Kişilerden birinin mikroptan arıtılmış kanı koyu mavi kocaman enerji kabarcıklarına ayrışmıştır. Öbürünün kanındaysa, mavi kabarcıklar yoktur, yalnız kara T kesecikleri göze çarpar.

Gram suyuna gösterdikleri tepki bu ayrımı doğrular: birinin kanından alınan örnek Gram suyuna olumlu tepki gösteren mavi kabarcıklar verir (Ek, Şekil 31), öbürününküyse Gram suyuna olumsuz tepki gösteren kırmızı T basilleri verir (Ek, Şekil 32). Bundan şu sonuç çıkarılabilir:

Birinci kan örneği, alyuvarlarda güçlü bir acunsal enerji yükü bulunduğunu göstermektedir. Bu yük, mikroptan arıtma işleminden sonra, mavi kabarcıklar halinde dışavurur («B Tepkisi»). Öbür örnek, alyuvarlarda çok zayıf bir acunsal enerji yükü bulunduğunu, ya da hemen hemen hiç yük bulunmadığını ortaya koymaktadır. Acunsal enerji yetersizliği mavi kabarcıkların yokluğu ve alyuvarların ayrışması sonucu ortaya çıkan T basillerinin varlığıyla kendini belli etmektedir («T Tepkisi»).

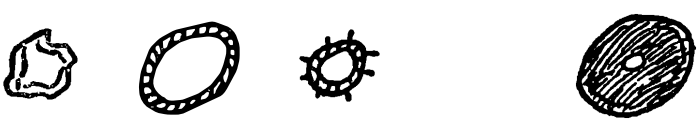
Vücut kandaki hem genel nitelik kazanmış hastalığa (kanserin dirimsel bulaşıklığına), hem de yerel ura karşı savaşta kullanılmak üzere bekleyen yedek acunsal enerjisini yitirdiğinden, *T tepkisi, ilerlemiş kanserin en belirgin özelliğidir.* T tepkisi kansızlık belirtilerinden *önce* kendini gösterebilir; gözle görülür, elle tutulur bir urun belirmesinden çok önce kanser sürecini ortaya çıkarır.

Buna karşılık, dirimsel enerji yokluğu çeken alyuvarlara bir acunsal enerji biriktirecinden eksiklerini giderme olanağı sağlandığı zaman, açgözlüce enerji yutarlar. Mikroptan arıtma deneyleri, bu gibi durumlarda, T tepkisinin yerini yavaş yavaş B tepkisinin aldığını gösterir; başka bir deyişle, alyuvarlar o zaman basınç odasına daha çok dayanır, içlerinde daha çok acunsal enerji vardır.

Alyuvarlar hava küredeki acunsal enerjiyle yüklenebilirler. (Güneş ışınlarının etkisi aynı ilkeye dayanır.) Bu dediğimizi kanıtlayacak bir deney yapılabilir. Mikroskobun camı üzerinde dirimsel açıdan (yani acunsal enerji yönünden) zayıf bir kanla çürütücü bakterileri ya da T basillerini karıştıralım. Zayıf kanın tepkisi zayıftır, bakteriler ve T basilleri ölmez, bir yere toplanmaz. Vücut, basınç odasında denetleyebileceğimiz üzere, eski acunsal enerji yüküne kavuştuğu zaman, kan hastalık yaratan minik canlılar üzerinde kötürüm edici ve bir yere toplayıcı etki yapar. İçinde pek az acunsal enerji bulunan kan minik tekhüc-

relileri etkilemez, acunsal enerji yükü güçlü kansa etkisizleştirir.

Alyuvar, zarı içersinde belli ölçüde acunsal enerji barındıran küçük bir yaşam enerjisi dizgesidir. 4000'lik büyütmeyle bakıldıklarında, alyuvarlar mavi bir ışık saçarlar, içlerinde güçlü bir titreşim vardır, uzayıp kısalırlar, kimilerinin sandığı gibi kaskatı değildirler. Havadaki acunsal enerjiyi ciğerler aracılığıyla dokulara taşıyan onlardır. Havaküredeki oksijenle acunsal yaşam enerjisi arasındaki ilinti (ki varlığından kimsecikler kuşkulanamaz), araştırmalarımızın bugünkü aşamasında, usla kavranamasa bile görünüşe göre düşünülebilir. Şimdilik, acunsal enerjinin havadaki kimyasal cisimciklerle özdeş olup olmadığını, ya da onlardan yüzde yüz ayrılıp ayrılmadığını bilmiyoruz.

Zayıf

İnce bir acunsal enerji kuşağı.
Solgun mavi ışık.
Çoğu kez körelmiş bir zar.
(«Poikilositoz»)

Güçlü

Yoğun mavi renk.
Geniş acunsal enerji kuşağı.

Şekil 5. Zayıf ve güçlü acunsal enerji yükü taşıyan alyuvarlar. (Canlı örnekler, 4500 kez büyütülerek)

Alyuvarların acunsal enerji yükü biçim ve yapılarında da kendini gösterir. Enerji yükleri zayıf hücrelerin zarları az-çok körelmiştir, kenarları incedir, çok zayıf bir ışık saçarlar. Vücutta acunsal enerji yükü yüksek olduğu zaman, alyuvarlar şişkindir, mavi kemer genişlemiş, kimi zaman bütün hücreyi doldurmuştur. Hastalık yapan hiçbir canlı, acunsal enerji yükü fazla alyuvarların yanında yöresinde duramaz.

Biz yaptığımız deneylerle bulaşıcı hastalıklara karşı bağışıklığın iç düzeneğinin sözünü ettiğimiz görüngülere nasıl bağlandığını aydınlığa kavuşturamadık; ancak, bunlar arasında bağ kurmak o kadar zor olmasa gerektir. İnsanın hastalık yapan tohumlara açıklığını, başka bir deyişle «hastalığa yatkınlığı»nı belki de vücut dokularıyla alyuvarlardaki acunsal enerji yükü belirlemektedir.

Alyuvarların acunsal enerji yükünün tekhücreli canlılarla bakterilerin yıkıcı etkisini ortadan kaldırıcı etken olması, hastalık yapan minik canlıların bütünlüklerini yitirme süreçleri sırasında alyuvarların yavaş yavaş mavilikten çıkıp karaya dönüşmeleri, geçici olarak T kabarcığı halini almalarıyla kanıtlanmaktadır. Deneye sokulan bir farenin kanserli urunun dokusal incelenmesi, dirimsel enerjileri fazla kan hücreleri aşılandığı zaman, kanserli dokunun T basillerine ayrıştığını göstermiştir. Bu denemenin sonunda artık alyuvar değil, T basili görürüz yalnız. Kanserli urda büyük oyuklar göze çarpar, mikroskopla incelendiğinde, bunların T basilleriyle dolu oldukları görülür (inceleme, kara zemin üzerinde, 3-4000'lik bir büyütmeyle yapılmalıdır). Çıplak gözle bakıldığında, oyukların içi önce kan kırmızısıdır, sonra yavaş yavaş pas rengine dönüşür, bu değişiklik hemosiderin'den gelmektedir. Demir kökenli doku boyası ayrışan alyuvarlardan ayrılmıştır. Alyuvarlar içlerindeki acunsal enerji yükünü boşaltmışlardır. Kansere yakalanan kişilerde kendini gösteren ikinci hastalık, yani kansızlık, vücudun T basilleriyle kanserli hücrelere karşı verdiği savaşta dirimsel enerjisini yitirmesinin sonucudur.

Kanserle ilgili deneylerimizi anlatacağımız bölümde daha ayrıntılı bilgi vereceğiz. Burada bizi ilgilendiren, kandaki alyuvarların türlü durum ve koşullarda acunsal enerji yüklerini yitirmeleridir. Kısacası: *büyük bir acunsal enerji yükü taşıyan alyuvarlar bakterilerle tekhücreli canlılar üzerinde toprak, demir, kömür kökenli yaşam kabarcıklarının yaptığı etkiyi yaratırlar.* Alyuvarlar kemiklerin iliğinde oluştuklarından, iliğin her an dirimsel enerji kabarcığı üretebilme olanak ve yeteneğine sahip bulunduğunu varsaymamız gerekir. Dirimsel enerji kabarcığı oluşturmak bitki ve hayvan dokusunun temel özelliklerindendir.

Bu olgular, kanserin acunsal enerjiyle iyileştirilmesi denemelerinin temelini meydana getirir. *Dışardan acunsal enerji sağlandığı zaman vücut hastalıkla savaşta kendi içindeki acunsal enerji yedeklerini kullanma gereksiniminden kurtulmaktadır.* Bu da, havadaki acunsal enerjiyle bedendeki acunsal enerjinin (dirimsel enerjinin) aynı olduklarını gösteren yeni bir kanıttır.

Deney bize şunları göstermektedir:

1. Acunsal enerji biriktiren bir aygıt içersinde saklandığı zaman, bitki daldırılmış suda pek az tekhücreli gelişmekte (ya da hiç gelişmemektedir). Acunsal enerji bitkisel dokuya yeni yükler katmakta ve tekhücreli canlılara ayrışmasını önlemektedir.

2. İyice gelişmiş tekhücrelileri acunsal enerji biriktiren aygıt öldürmemektedir.

3. T basilleri acunsal enerji biriktiren aygıt tarafından yokedilmemektedir; ama kansere yakalanmış bir insanın kanı, acunsal enerji verildiği zaman, birkaç gün içinde T başillerinden arıtılabilmektedir.

4. IŞIMA VE ÇEKİM

Hayvan kanının çevresine ışın saçması, ilk kez Gurwitsch tarafından bulunmuş, herkesçe bilinen bir olgudur. Dirimsel-doğabilim açısından alyuvarlar acunsal enerjiyle dolu kesecikler den başka bir şey olmadıklarına göre, bu ışımanın mikroskopla kanıtlanması gerekir. Bunun başlıca özelliği «acunsal enerjinin çekim gücü»dür, bu çekimin demirin mıknatıslılığıyla en küçük bir ilgisi yoktur, ona yalnız «dirimsel doğabilim»de rastlarız. Acunsal enerjinin çekim gücünü gözler önüne serebilmek için, birtakım deneylere giriştik; mikroskop altında, bakteri üreten et suyuyla potasyum klorür karışımı içinde, çeşitli kökenlerden gelen yaşam enerjisi kabarcıklarını birbirlerine yaklaştırdık.

Kendi başına ele alındığında, bakterilerin çeşitli enerji kabarcıkları tarafından yokedilmesi ve yutulması, enerji kuramı açısından bakıldığında, *çok daha güçlü olan PA kabarcıklarının söz konusu bakterileri önce kendilerine çekmelerinden ve birin-*

cilerin güçlü enerji dizgesinin ikincilerin enerji dizgesini yutmasından başka bir şey değildir. Ancak, değişik kökenli enerji kabarcığı karışımı bize daha başka önemli etkiler göstermiştir.

İşe, mikroptan arıtılmış bir alyuvar ve toprak kökenli enerji kabarcığı karışımıyla başlayalım ve her enerji kabarcığını tek başına görebilmek üzere, seyreltik bir eriyik alalım. Bunun için en az 2000'lik bir büyütme gereklidir, yoksa deney sonuç vermez. Işın kırılmasını önleyen, 80 büyütmeli bir mercek, 16 büyütmeli bir göz merceği ve iki ucu mercekli, eğik bir boru yeterlidir. Eriyiğin içine daldırılabilecek bir mercekle çalışmak yararlı olur. Böylece, madensel ögelerin araya girmesi önlenmiş olur. Madenin etkisinden korkmaya gerek yoktur, bir siperlik kullanılabilir. Ancak merceğin suya daldırılması daha iyi olur, çünkü böyle bir büyütmede, bu türlü deneylerde zorunlu olan oyuk mikroskop camları kullanıldığı zaman, siperlikler kolayca kırılabilir. Merceğin eriyiğe daldırılmasının güçlük yaratmadığını saptamak kolaydır.

İKİ ACUNSAL ENERJİ DİZGESİ ARASINDA «IŞINETKİNLİK KÖPRÜSÜ»

Başlangıçta, toprak kökenli enerji kabarcıklarıyla alyuvarlar kendi başlarına devinirler. Ancak, yavaş yavaş, bir kümelenme görülür: genellikle, alyuvarlar kendilerinden daha büyük ve ağır bir enerji kabarcığının çevresinde toplanır, gittikçe yaklaşıp sonunda ona değerler. Değdikleri an, güçlü bir ışıma göze çarpar. Cisimcikler birbirlerine doğrudan doğruya değmedikleri, 0,5-1 mikron uzaklıkta kaldıkları zaman, *toprak kökenli enerji kabarcıklarıyla alyuvarlar arasında bağa benzeyen çok ışıklı bir köprü kurulur.* Bu köprü güçlü titreşimler geçirir, belirli aralıklarla uzayıp kısalır. Köprünün iki ucuna rastlayan cisimciklerin zarları artık daha az belirgindir. Yeterince uzun süre gözlenirse, alyuvarların ışınları daha çok kırdığı, maviliklerinin yoğunlaştığı, şişip gerildikleri, güçlü bir titreşime girdikleri görülür. Bu yolla, tıpkı vücuda acunsal enerjinin kendi içindeki ışın yayılmasıyla verilişi gibi, alyuvarların enerji yükü arttırılabilir. Bu deneyde zayıf, biçimleri bozulmuş, kan-

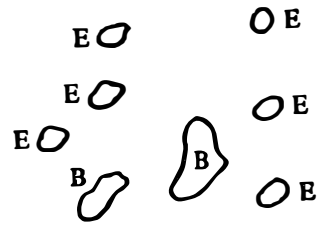
serli alyuvarlar kullanırsanız, şişmeleri ve ışın saçmaları daha iyi gözükür. Acunsal enerji yükleri zayıf alyuvarların bakteriler ve tekhücreli canlılar üzerindeki etkisi ya zayıftır, ya da hiç yoktur. Ancak acunsal enerji yükleri arttırılınca etki gösterirler. Alyuvarlar, toprak kökenli enerji kabarcıklarından aldıkları dirimsel enerjiyi emmişlerdir.

Kanserli farelere toprak kökenli enerji kabarcıklarının aşılanması, hayvanların acunsal enerji biriktiren aygıtta ışınlanmalarıyla aynı sonucu yaratmıştır: urun büyümesi durmuş, hücreli dokunun yerini ışıklı kan almış, T basilleri yokedilmiştir. Şırıngayla enerji kabarcığı vermenin yarattığı etki, mikroskop altında, çeşitli enerji kabarcıklarının karıştırıldığı eriyikte gözlenebilir. Bu yöntem, bizim bilimsel araştırma kurumunda, havadaki acunsal enerjinin bulunmasından önce uygulanmıştır. Havadaki acunsal enerjinin bulunmasından sonraysa, şırıngayla kabarcık vermenin yerini acunsal enerji biriktiren aygıtla ışınlama almıştır.

Toprak kökenli enerji kabarcıklarıyla alyuvarlar arasında kaynaşma olmaz, yalnızca bir ışın köprüsü kurulur. Aynı deney demir ve kömür kökenli enerji kabarcıklarıyla yinelenebilir. Ancak, toprak kökenli enerji kabarcıklarıyla mikroptan arıtılmış kandan türetilmiş mavi kabarcıklar ya da öbür proteidler birbirlerinin içine girerler. Farelere katran sürerek ur oluşturma denemesini iyi anlayabilmek için bu *kaynaşma* son derece önemlidir.

5. KAYNAŞMA VE BİRBİRİNİN İÇİNE GİRME

Cinsel etkinlikle üremenin ortak bir yanları vardır: *iki ayrı acunsal enerji dizgesi bu etkinlik sırasında dirimsel enerjilerini kaynaştırırlar.* Tekhücreli canlılarda, çiftleşme sırasındaki kaynaşmanın ardından cisimlerdeki özün karşılıklı olarak birbirinin içine girmesi gelir. Kaynaşma ve birbirinin içine girme gerek maddeler, gerek enerjiler arasında olur. Çokhücrelilerde, bu süreç enerji alanında madde alanına oranla daha eksiksizdir. Çiftleşme sırasında, erkeğin cinsel örgeni kadınınkine girer. O anda, iki cinsel örgen tek bir işlevsel birim oluştururlar.

1. Karışım

2. Kümelenme.

3. Işın köprüsünün kurulması.

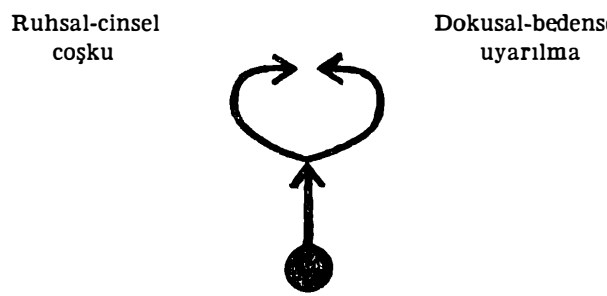
4. Zarların erimesi, acunsal enerjinin kaynaşması.

Şekil 6. Toprak kökenli enerji kabarcıkları ile (B) alyuvarlar (E) arasında ışın köprüsünün kurulması ve enerji kaynaşması.

Pek çok erselik (hünsa: hermaphrodite) yumuşakçada, birbirinin içine girme karşılıklıdır, ama yalnız üreme örgenleriyle sınırlıdır. Madde düzleminde tümel girme ve kaynaşmaya örnek, ayrı cinsten iki hücrenin iç içe girip döllenmiş hücre halinde kaynaşmasıdır. Çokhücreli hayvanlarda kaynaşma üreme örgenleriyle dölleyici hücreler çerçevesinde kalsa da, acunsal enerji işlevleri eksiksizdir, yani çiftleşen iki canlı varlık (bunlar insansa, bedensel boşalma gücünün varlığı önkoşuldur) bir an için tek bir acunsal enerji işlevinde birleşir.

Acunsal enerji kaynaşmasından önce hep bir «ışıma» görülür. *Hücrenin dirimsel enerjiyle ışıması,* bedensel *uyarılma,* ruhsal-*cinsel* coşku işlev açısından aynı şeydir. Bir cinsel nes-

nenin ruhsal (düşünsel) algılanması bedensel uyarılmaya (cinsel organın dikilmesine) yolaçabilir; tersine, bedensel uyarılma (okşama, sürtünme) da cinsel coşkuyu kamçılayabilir. Bu ruhsal-bedensel süreç bütün vücudun dirimsel enerji saçmasına yolaçar. Vücudun güçlü bir dirimsel enerji saçması, ruhsal-cinsel coşkuyla birlikte, bedensel bir sürtünme gereksinimi doğurur. Böylece, bir kez daha, şu bizim dirimsel-işlevsel taslakla yüz yüze geliriz:

Hücrenin dirimsel enerji saçması

Şu sözü çok ciddiye almak gerekir: çokhücreli varlıkların enerji harcamaları önce tek hücrelerde hazırlanır, kökenleri, sözcüğün en kesin anlamıyla, tek hücrededir: böylece hücrenin dirimsel enerji yayması işlevbilimcilerle dirimbilimcilerin «hücresel uyarılma» adını verdikleri şeyin tâ kendisi olup çıkar. Bilincin derinliklerini inceleyen uzmanlar, aynı görüngüyü betimlemek için, «örgenin yaşam enerjisi»nden ya da «hücresel yaşam enerjisi»nden sözederler. Biz bütün bu süreçleri daha iyi anlamayı başardık, çünkü şimdi artık nesnel yöntemlerle saptanabilen, canlıya özgü bir enerjinin hücrelerde etkinlik gösterdiğini biliyoruz. Belli başlı enerji işlevleri bir ışın köprüsünün kurulması («cinsel değme»), ışıma, kaynaşma ve birbirinin içine girmedir. Bizim için önemli olan, yaşam kabarcıkları düzeyinde kaynaşma ve iç içe girmenin enerjisel görünüşlerini incelemektir. Kömür kökenli yaşam kabarcığıyla toprak kökenli

kabarcığın kaynaşmasını sevinçle saptamaktayız: çünkü şimdiye dek varsayımsal olmaktan öteye geçemeyen «hücresel uyarılma» ve «örgensel yaşam enerjisi» kavramları en sonunda elle tutulur bir gerçeklik haline gelmektedir.

Kömür kökenli mavi kabarcıklar daha ağır ve kıpırtısız toprak kökenli mavi kabarcıklara yaklaştıkları zaman, ışın köprüsünün kurulmasıyla, çiftleşmenin bütün evrelerini açıkça yinelcyen bir enerji sürecine tanık olunmaktadır.

«Uyarılmış» kabarcıklar, yani mavi ışın saçan kesecikler gittikçe birbirlerine yaklaşırlar. Işın köprüsünün kurulduğu yerde, kömürün özü (enerji kabarcıkları halinde) toprak kökenli kabarcıkların içine akmaya başlar. Toprak kökenli kabarcık kömür kökenli kabarcığı yutmaktadır sanki. Sonunda, kömür kökenli kabarcıklar bütünüyle toprak kökenlinin içine girerler. Karaya çalan zarları, onları, esmer zarlı toprak kabarcıklarından ayırmaya izin verir. Böylece kömür ve toprak kökenli enerji kabarcıklarından oluşan cisimcik hem kara, hem esmerdir. Derken, kara renk yokolur, kömür kökenli kabarcıkların zarları erir. Toprak kökenli kabarcığın rengi koyulaşır, mavi yaşam kabarcıklarının saçtıkları ışık parlaklaşır. En sonunda, kömürün özü görünmez olur.

Bir bakıma, toprak kökenli kabarcık kömür kökenliyi «yutmuş»tur. Ancak, emme yoluyla kaynaşma ile çiftleşme yoluyla kaynaşmayı birbirinden ayırmak pek yararlı değildir, çünkü bu dirimsel düzeyde yaşam enerjisinin işleyişi çeşitlilik kazanmamıştır. Küçük tekhücrelilerin daha büyükler tarafından emilmesiyle çiftleşmeyi birbirinden ayırmak zordur.

Bu gözlem, enerji süreçlerini insana üstünlük tanıyan, erekçi bir bakış açısı içersinde belli bir «yararlılık» yakıştırmadan betimlediğimiz zaman, çokhücreli hayvana da uyar. Anasının memesine yapışan çocuk, erek açısından, dölyoluna erkeğin cinsel örgenini kabul eden kadınınkinden başka bir amaç gütmektedir. Çocuk «bireyin yaşatılmasının hizmetinde»dir, kadınsa «insan soyunun sürdürülmesi»ni sağlamaktadır. Ancak, karşımızda dirimsel işleyiş bulunduğuna göre, bütün bu erekçi ayırımları bir yana bırakalım. Enerji açısından —dirimsel doğabilimde başka bakış açısı yoktur— süt çocuğunun ağzıyla anne

nin memesi arasındaki süreç, kadınlık örgeniyle erkeklik örgeni arasındaki sürecin aynıdır. İşlevsel aynılık en küçük bedensel ayrıntılara varana dek uzanır. Burada üzerinde durduğumuz konu öylesine önemlidir ki, «kutsal» meme emmeyi, «şeytansı ve dünyadışı» sayılan sevişmeyle aynı düzleme koymamak için «cinsellikdışı» diye tanıtmak isteyen ahlâkçı ikiyüzlülükle en küçük bir alışverişimiz olamaz. Burada bizi ilgilendiren herhangi bir sürecin kutsal olup olmadığı değil, dirimsel işleyişidir. Dirimsel-doğabilim açısından, süt çocuğunun ağız bölgesini, tıpkı annenin memebaşı gibi, uyarılmış bir *cinsel örgen* sayan Freud'un buluşunu en sonunda anlayabiliyoruz. Bu buluş, bütün hekimsel kuramlardan daha etkili biçimde, kimi annelerin neden yavrularını emziremediklerini açıklamaya yardım etmektedir.

Toprak kökenli mavi kabarcığın kömür kökenli kabarcığı «güçlenmek için» mi «yuttuğu»nu, böylece «aktöresel» ya da «akılsal» bir edimde bulunup bulunmadığını, cinsel anlamda çiftleşip çiftleşmediğini bilmenin hiç önemi yoktur. Bizi ilgilendiren işin özüdür: ele alınan ister bir emme, ister bir çekim, ister bir çiftleşme, ister döllenmiş hücre oluşumu, ister çokhücrelilerin sevişmesi olsun, bütün dirimsel işlevlerin ortak yanıdır.

Bu arada, acunsal enerji alanında belli bir doygunluğun gözlendiğini de belirtelim: toprak kökenli yaşam kabarcıklarından oluşan bir eriyiğe birkaç kömür kökenli kabarcık atarsanız, bir iki gün sonra, kömür kökenli mavi kabarcığa rastlayamazsınız. Ama eriyiğe katılan kömür kökenli kabarcıkların sayısı fazlaysa, hepsi yokolmaz.

Demek ki «enerji kabarcığı açlığı» türlere göre değişmektedir. Nitekim, kumdan elde edilen mavi kabarcıklar kömür kökenli kabarcıklara karşı pek «açgözlüdür»ler. Pişirilmiş canlı maddelerden, örneğin kaslardan elde edilmiş mavi kabarcıklarsa kömür kökenli enerji kabarcıklarına karşı pek açlık göstermezler. Bundan, bir enerji kabarcığının içinde ne kadar az karbon varsa, yeni karbon almaya o kadar hevesli olduğu sonucu çıkarılabilir. Kumdan elde edilen SAPA kabarcıklarında, işin başında, karbon yoktur; demir kökenli kabarcıklarda belli belirsiz vardır; kastan elde edilen yaşam kabarcıklarındaysa, temel, kar-

bon bileşimleridir. Dolayısıyla bunlar karbona kum kökenli kabarcıklardan daha az açtırlar. Burada, yerküremizde rastladığımız canlı etkin hücre maddesinin (kansunun: plazmanın) kökeni konusunda deneylere dayanan bir sonuç çıkarmaktan kaçınacağım, çünkü açıklamalarımda yalnızca yüzde yüz kanıtlanmış olgulara dayanmak istiyorum.

Öbür enerji kabarcıklarıyla kaynaşan yalnız kömür kökenli kabarcıklar değildir. Kaynaşma görüngülerine toprak kökenli enerji kabarcıklarının kendi aralarında, demir kökenli kabarcıklarla kas kökenliler, kömür kökenli kabarcıklarla kandan elde edilmiş kabarcıklar arasında da rastlanır. Bu, gelecek kuşakların araştırmasına açık son derece geniş ve verimli bir alandır.

Kısacası: *acunsal enerji kabarcıkları canlı maddenin bütün temel işlevlerini yerine getirirler: çekim, ışıma, ışın köprüsü, kaynaşma, iç içe girme.* Bu işlevler dirimsel enerji kabarcıklarının en belirgin nitelikleridir, çünkü acunsal enerji yüklerini yitirmiş yaşam kabarcıklarında görülmezler. Demek ki temelleri madde değil, enerjidir. Acunsal yaşam enerjisinin kendine özgü işlevleridirler, mıknatıslılıkla, elektrikle hiç ilgileri yoktur.

Şimdi artık, tekhücreli canlıların ve kanserli hücrelerin oluşumu sorununa el atabilecek kadar donanmış durumdayız.

6. TEKHÜCRELİLERİN DOĞAL ÖRGÜTLENMESİ

Bu bölüme dirimbilimci Uexküll'ün *Umwelt und Innenwelt der Tiere* adlı yapıtının önsözünden aldığım birkaç ilginç cümleyle başlamak istiyorum:

«Günümüzde 'bilim' sözcüğü gülünç bir tapıncak haline getirilmiştir. Onun için, bilimin çağdaş bilginlerce dile getirilmiş görüşlerin toplamından başka bir şey olmadığını altını çizerek belirtmek bize yararlı gözüküyor... Zamanla bütün görüşler unutulur, yadsınır ya da değiştirilir. Biri gelip bize: 'Bilim nedir?' diye sorduğunda, hiç abartmasız: 'Bilim, bugünün yanlışıdır... Biz hep kaba yanılgıdan ince yanılgıya gitmeyi umarız; ama dirimbilim *alanında, hiç kimse kalkıp iyi bir başlangıç yaptığımızı söyleyemez' diyebiliriz.»*

1938 ilkbaharında, *Die Bione*'de (Yaşam Kabarcıkları'nda) bir hızlandırıcı yardımıyla çekilmiş bir dizi fotoğraf yayımladım. Bunlar, tekhücreli canlıların şimdiye dek kimsenin görmediği havadaki tohumlardan değil, ayrışan kara yosunuyla ottan türediklerini yalın ve çürütülmez bir biçimde kanıtlamaktadır. Birkaç kişinin dışında, «bugünün yanılgısı»yla uğraşan dirimbilim çevrelerinden hiç kimse bu mikroskopla çekilmiş fotoğraflar hakkında lâf etmedi. Bugün sözü olgulara bırakıyorum (Ek, Şekil 34-42).

Tıpkı tek bir örgenin somut bir hücre toplamı olmayışı gibi, hayvan da makina gibi salt bir örgen toplamı değildir. Bütünüyle ele alındığında, hayvan, dört zamanlı (gerilme→yüklenme→boşalma→gevşeme) bir denklemle gösterilebilecek özerk bir acunsal enerji dizgesidir, dolayısıyla işlevsel bir birlik oluşturur. Bütün canlı dizgelerin özelliği, bölümlerin her birinin ya bağımsız olarak, ya da bütüne bağlı olarak, gerilme-yüklenme denklemi uyarınca iş görmesidir.

Çağdaş dirimbilim incelemelerinde, Birinci Dünya Savaşı'ndan beri, maddeci-devinimci bakış açısının yanında işlevsel bakış açısı da kendinden sözettirme hakkına kavuşmuştur. Dirimbilimin en büyük sorunlarından biri, doğal işlevlerin (kasların, sinirlerin, salgı bezlerinin) devinimsel verilerle açıklanabilmelerine karşılık, canlı hücre maddesi işleverinin mucize bölümünde yeralmasıdır! Canlı hücre maddesi (kansu: plazma) makinadan özellikle «sıvı makinanın düşünülemeyişi»yle ayrılmaktadır (Uexküll). Canlı hücre maddesi, makinada bulunmayan niteliklerinin yardımıyla işlemektedir. *Belli bir yapıya sahip olmadan* işlemektedir. Varlığını maddesel bir yapıyla değil, özümlemeyle çözülme arasında kurulan bir dengeyle, yani bir *işlevle* sürdürür. İşlev kesildiği an, özdeksel yapı bozulur. *Özdeksel yapı bile canlı hücre maddesinin işlevine bağlıdır.* «Hayvan, bir olaydır» (Jennings).

Bu olguları maddeci-devinimci dirimbilim kavrayamaz. Şimdi, bu sorulara örgenin işlevleri konusunda elde edilen bilginin getirdiği yanıtlara bir göz atalım: her şeyi «tohumsal yatkınlıklar»dan çıkaran, tohumsal hücre maddesini öteden beri var sayan, evrim sorununu es geçen görüş canlı hücre maddesinin

işleyişini açıklayamaz. Bu kuram, bütün kuşakları «önoluşum kuramı»na yerleştiren eski kuram gibi, her şeyi «öz olarak» tohuma yerleştirir. Beri yandan, *etkin canlı madde halinde bulunmayan bir özün canlı hücre maddesine dönüşmesi* mikroskopla gözlenebildiğine ve sinema görüntüleri gibi art arda saptanabildiğine göre, canlı etkin maddenin işlevinin gelişmesi konusunda birtakım sonuçlara varılabilir. *Etkin hücre maddesinin işleviyle gerilme-yüklenme işlevinin tıpatıp aynı olduğunu kabul edebiliriz.* Çünkü dirimsel yürek atmasında gözlediğimiz açılıp-kapanma'dan bütün öbür karmaşık işlevleri çıkarmak elimizdedir. Canlı özdek, cansız özdeğin tersine, yürek atışına benzer bir titreşim içindedir. *Bize, dirimsel-türeyimin (biogenese'in) gizini açan anahtarı kıpırtısızlıktan yürek atışına geçiş sağlar.* Bu geçiş mikroskopla gözlenip filme alınabilir.

Tohumlar kuramının doğaötesi yanının dirimbilimsel araştırmaya verdiği zararı şu olgular açıkça göstermektedir: bildiğim kadarıyla, *madde*'nin içine tekhücreli canlılarla dolu bir sıvının akıtılmasını betimleyen bir tek dirimbilim elkitabı yoktur bugün (1947). Ot ve kara yosunu düzeyinde neler *olup bittiğini* kimse söylemez. Tekhücreli canlılar öteden beri varolan, «olmuş bitmiş ürünler» diye sunulur. Tekhücreli varlıkların doğal oluşumuna karşı öne sürülen 'belli derecede ısıtılan kara yosununda tekhücreli canlı bulunamayacağı' kanıtlamasını ciddiye almak olanaksızdır. Bu kanıtın boşluğu pek çok dirimbilimci tarafından gösterilmiştir; kimilerinin ısrarla buna sarılmaları, *birtakım bilimsel değil, dinsel* çıkarların işe karıştığını kanıtlamaktadır. Bugün biz, pişirilmiş yosunda tekhücreli canlı bulunmasa bile, mavi enerji kabarcıklarının bulunduğunu söyleyecek durumdayız[1]. Aynı mavi kabarcıklara pişirilmemiş, ama suyla yavaş yavaş şişirilmiş kara yosunlarında da rastlamaktayız.

Geçmişteki bütün dirimbilimsel incelemelerde —yazardan yazara en küçük bir değişikliğe uğramadan aktarılan— bir olumlamaya rastlarız: tekhücreliler «kın bağlamış tohumlar»dan türemişlerdir. Gerçekten de, tekhücreli canlıların küremsi bir

---

1 1944'te, 50, 60, 70 hattâ 80 derecede mikroptan arıtılan otlardan tekhücreli canlılar ürettik.

biçim alabildikleri saptanmıştır. Doğru bir gözlemdir bu, ama yanlış yorumlanmıştır. İki ayrı süreç alınmış, birbirine karıştırılmış, yanlış bir sonuca varılmıştır. Tekhücreliler, dışardan kendilerine zarar verlidiği zaman, küreye dönüşebilirler. Beri yandan, otlara sıvı emdirildiği zaman, küre biçimindeki tekhücrelilerle ilgisi bulunmayan küresel yapılar görülür. Bu yapılar mavi enerji kabarcıklarının yavaş yavaş biraraya toplanmaları sonucu bir enerji kabarcığı kümesinin oluşmasından başka bir şey değildirler. Mavi kabarcıkların küre biçiminde yığınak yapmaları tekhücreli canlıların doğal oluşumundaki belli bir aşamadır.

Dirimbilim kitapları bize içine ot daldırılmış sıvılarda bir sürü «su yosunu» bulunduğunu, bunların da «tohumlar»dan oluştuklarını söylemektedir. Tekhücrelilerin «su yosunları»yla beslendıkleri doğrudur. Peki ama kim çıkıp da «su yosunları»nın «tohumu»nu gördüğünü öne sürebilir? Ayrıca, nasıl olup da «su yosunu» denen yapılar özellikle kandan ya da mikroptan arıtılmış kas dokusundan elde edilmiş deney sıvılarında devingenlik kazanmaktadırlar acaba? «Su yosunları» suyla şişmiş canlı dokuların ayrışması sonucu oluşmuş ürünlerden, bizim mavi enerji keseciklerinden başka bir şey değildirler. Tekhücreli canlı «tohumları»nın havada uçuştuklarını, «uygun üreme ortamı» buldukları yere konup geliştiklerini öne sürecek yerde, (2000'den fazla büyüten bir) mikroskopla, daha ilk andan başlayarak, her gün bir saat, suya daldırılmış kara yosunlarını ya da otları gözleme zahmetine girilse çok daha iyi edilirdi.

Havada tekhücreli canlı tohumu yoktur (Pouchet). Dirimbilimcilerin önceden tasarlanmış düşüncelerine olduğu kadar, deneylerimizin bize göstereceklerine de şaşmaya kararlıyız.

İlkin, çok yalın bir deneyle, «tekhücreli canlı tohumlarının yıldızların bulunduğu uzaydan gelmiş üreme hücreleri halinde» otların ve kara yosunlarının üstüne konup konmadıklarını belirleyeceğiz. Küçük bir cımbızla birkaç ot alalım, «tohumlar»ı mikroptan arıtılmamış bir bardak suya atalım. Bu deneyi yaparken, otun henüz dirimsel enerji kabarcıklarına ayrışmadığını, hücreli yapısını koruduğunu saptayalım. *Ne yaparsak yapalım, otları daldırdığımız mikroptan arıtılmamış suda tek bir teklıüc-*

reli canlı ya da kın bağlamış varlık bulamayız. Peki ama, ot daldırılan sıvıda neler olup bitmektedir?

İki üç gün içinde, otlar mavi enerji kabarcıklarına ayrışmaktadır, tıpkı suyla şişirilen bütün maddeler gibi (Ek, Şekil 34-35). Mikroskobu 4000'lik büyütmeye ayarladığımız zaman bile bakterilerin, kın bağlamış canlıların ya da tekhücrelilerin izine rastlayamıyoruz. Ancak, otlar ayrışmanın ileri bir aşamasındadır: iki üç gün daha geçince, hücreli, lifli yapısını sürdüren tek bir ot göremeyiz. Eriyikte birtakım tekhücreliler vardır belki, ama dikkatimizi çeken, mavi enerji kabarcıklarıdır. Şurada burada yığınak yapan enerji kabarcıkları görürüz, yığınların çevresi ince bir zarla kaplanır. Bu sürecin bütün evrelerini izleyebilirsiniz. Yer yer, bir kabarcık yığınının içinde, mavi enerji keseciklerinin fırdolayı dönmeye ve titreşmeye başladıklarını farkederiz. Kesecikler gerilir ve artık gerçekten kın bağlamış hücrelere benzemeye başlarlar. Ama hâlâ karşımızda sıvılıktan kurtulmuş tekhücreli canlılar değil, *çıkış noktası mavi enerji kabarcıkları olan biçimlenme halindeki yapılar* vardır. Mavi kabarcık yığınlarının boyutları ve biçimleri değişiktir. Gerildikçe, küre biçimini alırlar. Gerilme-yüklenme işlevinin ilk evresi tamamlanmıştır. Bu küresel yapıyı 2000'in üstünde bir büyütmeyle saatlerce gözleme ve yer değiştirmemesi için mikroskobun camına sıvı ekleme zahmetine girelim. Hızlandırılmış çekimle bu oluşumu filme çekebiliriz; böylece çalışmamız kolaylaşır, ama ilginç ayrıntılar gözümüzden kaçar. Bir mavi kabarcık yığınının yürek gibi küt küt atan bir tekhücreliye dönüşmesi bir-iki gün sürer. Tekhücreliyi oluşturan tohum-kesecik (mavi kabarcık yığını) saatlarca kıpırtısız durur, ama —hızlandırılmış alıcının açıkça ortaya koyduğu üzere— gerilir, gittikçe çevresinden ayrılır. Derken, mavi kabarcık yığınının içindeki *enerji kesecikleri* kıpırdamaya başlar. Şöyle devinimler ayırdedilir:

a) *Yuvarlanma:* enerji kesecikleri yön değiştiren bir yuvarlanmayla birbirlerine yaklaşıp uzaklaşırlar. Aralarında karşılıklı bir itme-çekme vardır sanki. Bu yuvarlanmanın nedenleri konusunda herhangi bir varsayımda bulunamayız: başlangıçta, ayrışmış otun enerji kabarcıkları birbirlerine sımsıkı yapışıktır çünkü. İçlerindeki acunsal enerji yükü, tekhücreli canlılara dönüşmeyen

öbür ot kökenli mavi kabarcıkların yükünün aynıdır. Küremsi kabarcık yığını şişip gerildikçe, her keseciğin içindeki acunsal (dirimsel) enerji üretiminin artması gerekir, çünkü —kömür kökenli enerji kabarcıklarını incelerken saptadığımız üzere— şişme kabarcığın dışındaki zarı inceltmekte, acunsal enerji yükünü yoğunlaştırmaktadır. Enerji kesecikleri mavi kabarcık yığını içersinde devinimsel bağlantılarını yitirdikleri zaman, acunsal enerji yükü devinim halinde dışavurabilir. İlk etkileri de kesecikler arasında *acunsal enerji çekimi* biçiminde kendini gösterir. Karşılıklı itme-çekme devinimi uzak enerji kabarcıklarının çekim gücü tarafından yaratılır.

b) *Ekseni çevresinde dönme:* enerji keseciklerinin içeriği belli yönde fırıl fırıl dönmeye başlar. Bu devinim kimi zaman saatlarca sürer. Gittikçe yoğunlaşır ve sonunda kabarcık yığını *zarıyla birlikte* fırdolayı dönmeye koyulur. Bu süreç sırasında, zar otun dokusundan ayrılır.

c) *Enerji keseciklerinin benzeşik gelişmesi:* bütün mavi kabarcıklar içlerindeki etkin maddenin kabarcıklı yapısını sürdürmezler. Kimi amiplerde, değişik enerji kesecikleri arasındaki sınırlar ortadan kalkar. İçlerindeki etkin madde, mavi ışık saçan, benzeşik (homogène) bir kütle oluşturur. Kimilerindeyse, kabarcıklı yapı bütün evrim süresince kalır. Bu gözlem, tekhücreli canlıların otlardan ve kara yosunlarından oluşmaları gibi, ayrışan hayvan dokularından oluşan kanser hücreleri için de geçerlidir. *Kanser hücreleri, dokusal enerji kabarcıklarından yola çıkarak hayvan vücudunda oluşan tekhücreli canlılardan başka bir şey değildir.* İçlerine ot ya da kara yosunu atılmış sıvılarda tekhücreli canlıların oluşması bize hayvan dokusunda kanserli hücrelerin oluşmasının anahtarını vermektedir.

d) *Titreşim:* 3000'lik büyütmeyle, mavi kabarcık yığınlarında çok zayıf açılıp-kapanma devinimleri gözlenebilmektedir. Görünüşe göre, enerji keseciklerinin yöneldikleri yapılar titreşime (yürek atışına), ilk etkin hücre maddesinin kabarcıklı niteliğini sürdürenlere, örneğin «org-tekhücreliler»e (vorticelle'lere: çan hayvanlarına) oranla daha yatkındır (Ek, Şekil 39-42).

Azıcık değişik bir benzeşme görüngüsüne kimi terliksilerin (paramecium'ların) tohum-keseciklerinde de rastlarız. Küçük ma-

vi kabarcıklar tıkız bir kütle oluşturmak üzere bir yere yığılmazlar, daha oylumlu cisimciklerin içinde orta boydaki kabarcık salkımları oluştururlar. Bu kabarcıklar, kendilerini oluşturan küçük mavi kabarcıklar gibi onları birbirlerine yaklaştırıp uzaklaştıran birtakım devinimler yapar, yuvarlanır, kendi eksenleri çevresinde dönerler. *Aynı yöne yönelen mavi kabarcıklar ne kadar çoksa, keseciğin içindeki etkin madde o kadar akışkan, canlının kendisi de o kadar devingen olur.*

Özellikle ayrışmış kara yosununun kenarlarında, gelişmelerinin sonuna varmış hayvancıkların yanında, evrimlerinin türlü evrelerindeki canlı biçimlerine rastlarız. Daha güçlü bir ışımayla kendini gösteren enerji keseciklerinin kümelenmesi sonucu salyangozumsu amipten ve proteus'tan kaynağını alan çekirdekler oluşur.

Bir evrim aşamasından öbürüne geçişi gözlemek kolay değildir, çünkü bir süre sonra yorgunluk kendini gösterir. Bu alanda, hızlandırılmış alıcı çok işe yarayabilir. Evrim sürecini birkaç gün boyunca filme çekebilmek için, nesne-örteceğini öyle bir yerleştirmeli ki, mikroskobun camı üzerinde oyuğun bir bölümü açıkta kalsın. Sıvı kovuktan azıcık taşmalı ve gözlem camına ilişmeden her an üstüne eklenebilecek gibi yedeği bulunmalıdır. Deney camındaki oyuğu bütünüyle örten bir kapakla görüntü saptanamaz, hem hava kabarcıkları oluşur, hem de minik canlılar havasızlıktan ölürler. Biz, 2300'lük bir büyütme sağlayarak «acunsal enerjiden oluşmuş tekhücreliler»in kabarcıklı yapısını ve kansularındaki devinimleri filme çekebildik. Böylece gerçekleştirilen görüntü dizisi bize, aslında birkaç günü kapsayan bir süreci birkaç dakikada göstermektedir.

Kabarcıklı tohum-keseciğin oluşumuna varana dek, bütün tekhücrelilerin evrimi aynıdır. Ama ondan sonra, tekhücreliler henüz pek iyi bilemediğimiz bir yasa uyarınca birbirlerinden ayrılmakta, başkalaşmaktadırlar. Yıllarca süren gözlemler, ilk tohum-keseciklerin daha başından birtakım kendine özgü canlı biçimlerinin malı olduklarını öne sürmeme izin vermez. Biçim ayrılıklarının evrimin belli bir noktasından sonra ortaya çıktığına inanıyorum (Şekil 7). İlerde yapılacak gözlemler hiç kuşkusuz ek bilgiler ve birtakım düzeltmeler getirecektir. Gelişmenin belli bir

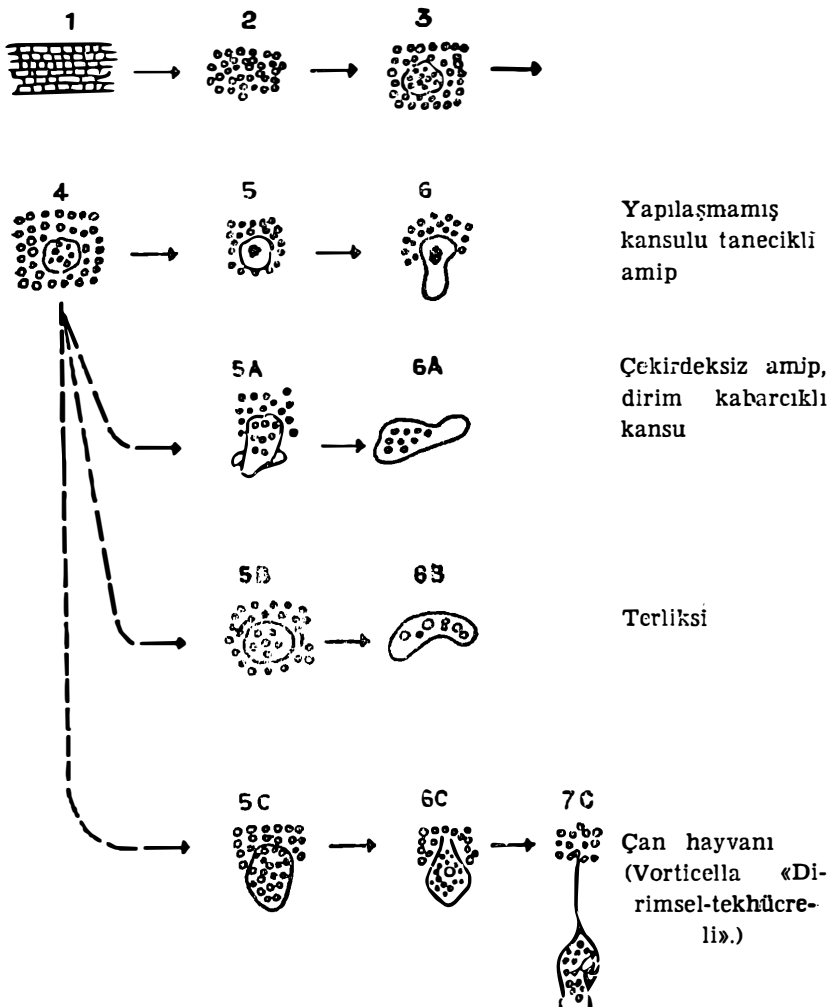
evresine geldikten sonra birtakım biçimlerin neden sonsuza dek yinelendiği büyük bir gizdir. Bu alanda, işlevsel bakış açısı, görüngülerin anlaşılmasının yerine olmuş bitmiş «türeyim hücreleri»ni (gène'leri) geçiren doğaötesi (yani düşünsel) kuramla daha uzun süre savaşacaktır.

Geniş kabarcıklı yapıya sahip tohum-keseciklerin belli bir eksen çevresinde dönme devinimi içersinde yönünü bulan evrimi genellikle terliksi hayvanların oluşumuyla sonuçlanmaktadır. İçlerindeki mavi kabarcıklar sıvıya dönüşen öbür ilkel hücreler amipleri (amoeba limax'ları) oluştururlar (Ek, Şekil 36-37). Bunların ana kalıptan ayrılma yolları da ilginçtir: terliksiler fırıl fırıl dönerek, amiplerse pat diye koparak ayrılmaktadırlar mavi kabarcık yığınından (Ek, Şekil 38).

Bedensel boşalma sırasındaki büzülüp yayılmaya benzer devinimlerinden ötürü «org-tekhücreliler» adını verdiğim çan hayvanları (vorticelle'ler) gelişmelerini tamamlayana dek ota bağlı kalırlar (Ek, Şekil 39). Kimileriyse, kuyruklarında biraz mavi kabarcıklı ot taşıyarak ana ottan kopar, suyun içinde yüzerler.

Gelişmelerini tamamlayan tekhücreliler çekim yoluyla sıvıdaki mavi kabarcıkları emerler. Terliksilerle kafadan bacaklıların enerji kabarcıkları üzerindeki çekimleri epeycedir ve titrek tüylerin varlığıyla açıklanamaz. Çünkü titrek tüylerin eyleminin sandıracağı gibi sıvıdaki enerji kesecikleri yalnız akımla söz konusu cisimciklerin yanından geçmemekte, belli bir uzaklığa geldikleri an terliksiler tarafından hüp diye emilmektedirler. Kuşkuya yer yoktur: «org-tekhücreliler» uzadıktan sonra kasılmakta, ağız boşluklarını ardına dek açmakta, sıvıdaki mavi kabarcıklar da bu açıklığa seğirtmektedirler. Ağız kapanmakta, tekhücreli hayvan yeniden kasılıp küremsi bir biçim olmakta, o arada içinde enerji kabarcıklarının dönme devinimi başlamaktadır.

2-3000'lik büyütme devinimsel içtepilerin doğuşu konusunda ilginç ayrıntılar ortaya çıkarmaktadır: bir yalancı-ayağın oluşacağı yerlerde, ilkin sürtünmeye benzer canlı bir enerji kabarcığı devinimi görülür. Kabarcıklar parlak mavi renktedir. Az sonra, canlı hücre maddesinin çevreye akımı başlar; başka bir deyişle, yayılma başgösterir. Mavi kabarcıkların kimisi akıma

Şekil 7. Aynı zarlı kabarcık yığınından değişik tekhücreli hayvancıkların oluşması
(1-4: ortak evrim aşamaları; 5-7: başkalaşma).

kapılıp sürüklenir, maviliklerini yitirip karalaşırlar. Bu durumda, şu yorumu benimseyebiliriz: *Yalancı-ayağın belirmesinden önce, hızlı ve canlı bir acunsal enerji birikimi olur, bu birikim uzama içtepisinin kaynağıdır.* İçtepi herhangi bir devinimle dile gelirse, acunsal enerji tüketimi var demektir. Ama bunu bir genel kural haline getirmek istemem, çünkü yukarda betimlediğimiz görüngüye bütün tekhücreli canlılarda rastlanmaz. Ancak şundan kuşkulanamayız: tekhücreli hayvanın mavi kabarcıklarındaki acunsal enerji yükü, uzama içtepisi halinde dışavuran devinimsel enerjiyi sağlamaktadır. Burada devinimci açıklamanın ve bunun için Brown devinimine başvurmanın hiç yararı yoktur. Özellikle karmaşık bir karbon bileşiminden başka şey olmayan salt kimyasal etkin hücre maddesi görüşü de boştur. *İlk etkin canlı hücre maddesi, kütleden yoksun acunsal enerji tarafından çekilip çevrilen bir proteid'dir.*

Tekhücrelilerin vücutları ayrıca çevrelerini etkileyen bir *acunsal enerji alanı*'na sahiptir. Mavi kabarcıklar, küçük bakteriler ve daha başka tekhücreli canlılar üzerinde bir çekim ya da kıpırtısızlaştırma güçleri vardır. Acunsal enerji yüklü alyuvarlar dirimsel enerji açısından terliksilerle amiplerden daha güçlüdürler, çünkü sözü geçen hayvancıkların devinimlerini durdurabilmektedirler. Demek ki tekhücreli canlılar, acunsal enerji doğabilimi açısından bakıldığında, *bir çekirdekten, etkin hücre maddesinin oluşturduğu bir çevreden ve bir dirimsel enerji alanından oluşmakta, kısacası bir «acunsal enerji dizgesi» kurmaktadırlar.*

Tekhücreli hayvancıkların bitki dokularından oluşmalarının hücre bölünmesi yoluyla çoğalmalarına ters düşmediğini söylemeye bile gerek yoktur. *Doğal örgütlenme (oluşum) yoluyla doğmak ve hücre bölünmesiyle çoğalmak, mikroskop yardımıyla kolayca doğrulanabilecek, eşzamanlı iki görüngüdür.*

Gerilme→yüklenme→boşalma→gevşeme işlevlerinin incelenmesinde tekhücreli canlılardan daha elverişlisi yoktur. Bu canlıların devinimleri, etkin hücre maddelerindeki akımlar, uzayıp/kasılmaları bize yaşamı dile getirme konusunda çok şey anlatan bir örnek sağlamaktadır. Söz konusu işlevler zayıf elektrik akımları verilerek değiştirilebilir, hızlandırılabilir ya da

yokedilebilir. Ancak, tekhücrelilerin gelişmesi tohum-kesecikleri doğuran enerjinin mavi yaşam kabarcıklarından geldiğini açıkça göstermektedir. Her türlü yapısal örgütlenmeden (oluşumdan) yoksun amibin öne doğru çekilme işlevleri öncelikle acunsal enerjinin işlevlerinden gelmektedir. Yalancı-ayaklar uzayıp kasılma işlevlerine bağlı olarak belirmekte, sonra yokolmaktadır. Amip herhangi bir nesneye ulaşmak «için», belirli bir «erek» uğrunda yalancı-ayak çıkarmaz (erekçi kuram), bu işe uygun bir nesne acunsal enerji yüklü hücre maddesinin uzama içtepisini harekete geçirecek bir çekim yarattığından, işlevsel olarak etkinlikte bulunur.

İlerki araştırmalarımızın çıkarı açısından, şu ilkeyi hep gözününde bulundurmak zorundayız: canlı madde yalnızca birtakım işlevleri yerine getirmekte, bunun dışında bir «imlem», bir «ereklilik» taşımamaktadır. İnsan ereklilikten yola çıkarak her şeyi açıklayabilir. Bilinmeyen işlevlerin doğal yapı ve yasasını bulup ortaya çıkarmak çok daha güçtür. Amibin «ereksel kılınmış» eylemi acunsal enerjinin işleviyle açıklanır: bir mavi kabarcık keseciği tekhücreli hayvan tarafından yutulmaktadır, çünkü tekhücrelinin güçlü dirimsel enerji yükü başıboş dolaşan yaşam kabarcığının daha küçük enerji yükünü kendisine çekmektedir. Böylece beslenme «ereği» gerçekleşmiş olmaktadır; ama bu «erek» karşısındaki enerji kabarcığını yutmanın nedeni değil, sonucudur. Öyleyse ilk etkin hücre maddesinin işleyişi devinimci doğaötesi (düşünsel) ya da erekçi ilkelerden esinlenmemekte, *acunsal yaşam enerjisi işlevleri*'ne dayanmaktadır.

Aslında bütün dirimsel işlevler yürek atışına, yani açılıp kapanma devinimlerinin birbirini izleyişine indirgenebilir. Titreşim, acunsal yaşam enerjisinin iki karşıt işlevinin, acunsal enerji yüklü maddelerin ayrıştırılmasıyla belli bir noktaya çekilmesinin doğal anlatımıdır. Amibin kansuyunda oluşan süreçlere dayanarak, maddenin anlık halinin acunsal yaşam enerjisi işlevi üzerinde şu etkileri yaptığı sonucuna varabiliriz:

Acunsal enerji yüklü tek kesecikler, kara yosunundaki gibi sıra sıra dizilip lifli dokular oluşturabilirler. Bu süreç, çekimin düzenleyici işlevinden ileri gelmektedir. Öbür tekhücreli canlılarda, enerji kesecikleri bir yere toplanmakta, benzeşik bir yığın

oluşturmaktadır. *Çekim sonucu acunsal enerji yüklü maddelerin bir yere toplanması kendiliğinden ayrışma içtepisini doğurmakta, bu içtepi yığınağı oluşturan parçacıkların merkezkaç kuvvetle çevreye dağılmasına yolaçmaktadır.* Amip küre biçimini aldığında, enerji kabarcıklarının en çok yığıldıkları noktada canlı bir dönme deviniminin başladığını, bunun da uzamaya, başka bir deyişle enerji kabarcıklarının birbirlerinden uzaklaşmalarına yolaçtığını saptarız. Buna karşılık enerji kabarcıklarının birbirlerinden uzaklaşmaları da çekim yoluyla yaklaşmayı doğurmaktadır. Etkin hücre maddesinin dirimsel enerji yükü yeterli olduğu sürece, her kasılma bir uzamaya, her uzama bir kasılmaya neden olmaktadır. Bu iç süreç, ritmi ne olursa olsun, bir dirimsel titreşim biçiminde dışavurmaktadır. Uzama bir şişmeyle atbaşı gittiğinden, devinim ve enerji işlevleri dört zamanlı bir devinimde buluşmaktadırlar: şişme (gerilme)→uzama (yüklenme)→kasılma (boşalma)→sönme (gevşeme). Ancak bu titreşim, madde parçacıklarının *çekimle ayrışması/ayrışmayla birbirini çekmesi* nöbetleşmesine sıkı sıkıya bağlıdır.

Çan hayvanları (org-tekhücreliler) bu uzama-kasılma sürecinin açıkça gözlenmesine izin vermektedirler: her kasılmanın ardından, vücudun içersinde, bir eksen çevresinde dönme ya da sürtünme gelmekte, bu da sonunda uzamaya dönüşmektedir. Uzama ağzın açılmasıyla atbaşı gitmekte, ağız açılınca sıvıdaki enerji kabarcıkları içeri çekilmektedir («besinin yutulması»); böylece, kürenin kasılmasına, dolayısıyla hücrenin içindeki enerji kabarcıklarının birbirlerine yaklaşmasına yolaçan bir yüklenme olmaktadır. Bu süreç sonu gelmemecesine yinelenmektedir.

Bu dirimsel-bedensel işleyişe ilerde yeniden değineceğiz. *Dirimsel titreşim (yani kasılıp yayılma), bütün canlı maddelerin bu temel görüngüsü acunsal yaşam enerjisinin iki karşıt doğal işleviyle, çekim ve ayrıştırma işlevleriyle yeterince açıklanmaktadır.*

XX. DENEY[1]
KÜTLESİZ ACUNSAL ENERJİDEN İLK CANLI HÜCRE MADDESİNİN OLUŞMASI

Bundan sonraki sayfalarda, sonucu bir bakıma «rastlantı» ya bağlı bir deneyi betimlemek istiyorum. Bu, dizgeli araştırmalar sırasında sık sık ortaya çıkan «rastlantı»lardan biriydi. Daha yakından bakıldığında, bu rastlantıların da birtakım işlemsel evrelerin ve deneysel akılyürütmelerin mantıksal sonuçları oldukları görülmektedir (XX. deney, 1944-1945).

Canlı tutabilmek için durmadan gerekli suyu eklediğim toprak kökenli dirimsel enerji kabarcıklarının bulunduğu deney parçalarını yıllarca incelemiştim. Birkaç ay, kimi zaman birkaç yıl sonra söz konusu eriyikte son derece hızlı devinen, biçimleri baklayı ya da erkeklik tohumunun başını andıran gözle görülmeyen canlıların belirdiği şaşkınlıkla saptanıyordu. Bu varlık biçimlerinin, hafifçe titreşen ve mavi ışık saçan dirimsel enerji kabarcıklarından oluşmasını mutlak bir kesinlikle izleyebiliyordum. Söz konusu yapıların havadan oluşmadıklarını biliyoruz. İlkin, havadaki tozda onlara rastlayamıyoruz; ikinci olarak, herhangi bir sıvının içine hava vererek üretilemezler; üçüncü olarak, birkaç ay ya da yıl sonra, toprak kökenli, mikroptan artılmamış deney eriyiklerinde belirmeleri onların bu eriyiklerden oluştuklarını kanıtlar. Öte yandan, basınç odasından geçirilmiş ve mikroptan arıtılmış kaplarda saklanmış deney eriyikleri aynı canlı yapıları üretmiştir.

1944 Aralık'ında, renklenmeleri de ölçmek üzere donatılmış, sıvıların gaz ışımasını (fluorescence) ölçebilecek bir aygıt satın aldık. Söz konusu aygıtın kullanılması şu düşüncelere dayanıyordu:

Daha önceki deneylerimiz acunsal yaşam enerjisinin bir «ışıma» gücü bulunduğunu göstermişti. Bu durumda, içlerinde daha çok acunsal enerji bulunan sıvıların acunsal enerji güçleri zayıf olanlardan daha fazla ışık saçtıklarını varsayabilirdik. Dolayısıyla, bir sıvının gazışıl (fluorescent) yoğunluğunu bir «ışı-

[1] 2 Ocak 1945-26 Mayıs 1945.

ma» belirtisi sayabilirdik. Çalışma varsayımı olarak, gazışıma derecesinin acunsal enerji gücünü gösterdiğini kabul ettik. Sonradan geniş ölçüde doğrulanan bu varsayım birtakım verimli, kılgısal, denetlenebilir deneylerin gerçekleştirilmesine izin verdi.

Gazışın saçma yoğunluğunun, başka bir deyişle sıvılardaki acunsal enerji gücünün ölçülmesi —bu sıvılar aylarca ya da yıllarca toprak kökenli dirimsel enerji kabarcıklarını barındırmışlardır—, yanılgıya yer bırakmayacak biçimde, bildiğimiz sudakinden daha yüksek gazışıma yoğunluğunun saptanmasıyla sonuçlanmıştır. Oysa biz gazışıma ölçüm değerleriyle dile gelen acunsal enerjinin nasıl değiştiğini belirlemek istiyorduk. Bu amaçla, içinde toprak kökenli dirimsel enerji kabarcıkları bulunan belli ölçüdeki suyun gazışıma yoğunluğunu ölçtük, sonra götürüp deney tüplerine boşalttık; tüplerin ağzını sımsıkı kapattıktan sonra, bilimsel çalışma odamızın çeşitli yerlerine koyduk; kimisini X ışınlı, rahatça hava alan bir odada üç katmanlı biriktirecin içine yerleştirdik; kimisini de toprağa gömdük. Ereğimiz, belli bir sürenin sonunda, sıvıların gazışıma yoğunluklarını ölçmekti. *Üç hafta sonra, açık havada bıraktığımız, soğuktan ötürü sıvıları donmuş deney tüplerinde, buz eridiği zaman, bir sürü kabarcığın bulunduğunu saptadık.* İşte burada «rastlantı»dan sözedebiliriz, çünkü «mikrop bulaşmış» deney tüplerini atmak üzereyken, mikroskop altında incelemek geldi aklıma. Büyük bir şaşkınlıkla, dupduru, içinde cisimcik bulunmayan, titizlikle süzülmüş sıvıda ortaya çıkan kabarcıkların son derece güçlü bir ışık saçan kabarcıklı madde parçacıklarından oluştuklarını saptadım. Mikroskobu 3000'lik büyütmeye ayarlayınca, çok yakından tanıdığımız açılıp kapanabilen dirimsel enerji kabarcıklarını gördük. Süzülmüş, duru, içinde mavi kabarcıklar bulunan suyu dondurma işlemini yineledik: kuşkuya yer yoktu: *öyle bir süreçle karşı karşıyaydık ki, sudaki başıboş acunsal enerji, yani herhangi bir mavi kabarcıklı maddeye bağlı bulunmayan enerji belli bir düzene girip örgütleniyor, yaşam dediğimiz şeyin bütün ölçütlerine uyan, canlı, hücreli bir özdek oluşturuyordu.*

Bu deneyin (XX. Deney) sunuluşunda, kullandığımız uygulayımın ve kesin sonuçların aktarılmasıyla yetineceğim. Şimdilik, bu deneylerin ortaya çıkardığı kuramsal içeriği tartışmaya-

cağım: çünkü bunların bizi götürdükleri yer önceden kestirilemeyecek kadar engindir. Onları anlayabilmek için, acunsal yaşam enerjisi işleviyle ilişkilerini açıkça göstermek gerekir. Bu girişimi başka bir bölümde yapacağız. Burada, söz konusu deneyin dirimsel enerji kabarcıklarının, yani yaşayan acunsal enerji keseciklerinin üretimi alanında gerçekleştirdiğimiz ilerlemeye katkısını belirtmekle yetineceğiz. Deneylerimizi özetleyelim:

1. 1936-1945 arasında, mavi enerji kabarcıkları özellikle örgenleşmiş maddelerden (funda toprağından, ottan, demirden, kumdan, kömürden falan) üretildi. Yeni deneyin özelliği, canlı maddenin bütün niteliklerini taşıyan acunsal enerji keseciklerinin bu kez örgütlü, düzenli bir maddeden değil, kütlesiz acunsal enerjiden yola çıkılarak bireşim haline getirilmiş olmalarındadır. Demek ki «dirimsel enerji kabarcıklarının ikinci elden üretimi» ile, yani mavi kabarcıkların örgenleşmiş maddelerden elde edilmesiyle «birinci elden dirimsel enerji kabarcığı üretimi»ni birbirinden ayırmak gerekir: ikinci deneyde, acunsal enerji kabarcıkları örgütlü, düzenli olmayan enerjiden oluşmaktadır. Dirimsel-türeyimin ve bazı dirimsel-kimyasal sorunların anlaşılmasında bu ayrımın taşıdığı önem ilerde gösterilecektir.

2. XX. Deney, acunsal yaşam enerjisinin kendine özgü canlı yapısı konusunda bize çürütülmez bir kanıt sağladığı için, dirimsel enerji kabarcıkları üzerinde yapılan deneylere oranla büyük bir ilerlemeyi dile getirmektedir.

TOPRAK KÖKENLİ DİRİMSEL ENERJİ KABARCIKLARININ BULUNDUĞU SUDA ACUNSAL ENERJİ BULUNDUĞUNUN GAZIŞIN ÖLÇÜLMESİYLE KANITLANMASI

1. Funda toprağını içindeki taşlardan ve kil taneciklerinden ayıklamak üzere elekten geçirelim. Elenen toprağı sulandırdıktan sonra mikroskopla incelediğimiz zaman, en küçük bir kıpırtıya rastlamayız.

2. Damıtılmış su ile kaynak suyunu gazışması ölçümüne sokalım. Damıtılmış suyun gazışımasını 1 kabul edersek, New York'ta, Forest Hill'de uygulanan ölçülere göre, tuzlu sularda —örneğin kaynak ya da musluk suyunda— 3-4 değerlerini bulu-

ruz. Bu deneyler sırasında bir sıvının gazışıl değerinin acunsal enerji ışımasının, yani acunsal enerji gücünün belirtisi olduğunu kabul ediyoruz. Gazışımasını ölçen aygıtın bağlandığı galvanometre eşit aralıklarla 100'e bölünmüş bir cetvelle donatılmıştır. *Acunsal enerji gücü ölçülen sıvının gücü, damıtılmış suyun acunsal enerji gücünün bilmem kaç katı sayılabilir.* Aşağıdaki çizelge birtakım sıvıların acunsal enerji güçlerini (OP) göstermektedir:

Sıvı	*OP*
Damıtılmış su	1
Yağmur suyu	3
Musluk suyu	4
Deniz suyu	8
Süzülmüş su içindeki kum	1
Süzülmüş sudaki demir talaşları	5
Süzülmüş sudaki kömür tozları	7
Süzülmüş sudaki çürük toprak	8
Süzülmüş sudaki toprak kökenli kabarcıklar	50 ortalama
(Mavi kabarcıkların ve tekhücrelilerin gelişti-rilmesinden sonra) süzülmüş sudaki ot	13
İdrar	43
NaCl (fizyolojik çözelti)	4
KCl (0,1 olağan)	2
$CaCl_2$ (0,1 olağan)	2,5
HCl (0,1 olağan)	1
NaHO	2
Ringer eriyiği	1,5
$HgCl_2$ (mikrop öldürücü)	3,5
Alkol % 95)	3
Bakteri üretme suyu	45
% 50 et suyu, % 50 potasyum klorür eriyiği	60
Doygun pudra şekeri eriyiği	9
İnceltilmemiş şeker eriyiği (doygun)	13
Akçaağaç şurubu (doygun eriyik)	27
Dextri-maltose (doygun eriyik)	41
Bal	73
Portakal suyu	7
Süt (pastörize)	55

Süt (pastörize olmayan)	100 +
Yumurta akı	25
Çay	2
Viski (karışık)	11

3. Elenmiş funda toprağı damıtılmış suda ya da musluk suyunda bir saat kaynatılır, ya da yarım saat basınç odasında mikroptan arıtılır (120°, 15 librelik basınç).

4. Elde edilen su süzülür, dirimsel kabarcıklı su adını verdiğimiz duru bir sıvı elde edilir. Renksiz olan sıradan suyun tersine, bu sıvı, yoğunluğu değişen bir sarılıktadır. Kaynatıp süzmenin hemen ardından, dirimsel enerji kabarcıklı suyun acunsal enerji gücü ölçülür. Bundan böyle «OP» ile göstereceğimiz değerler aşağı yukarı 30'la 60 arasındadır — ortalama 45. Başka bir deyişle, mavi kabarcıklı suyun acunsal enerji ışığı saçması kaynatılmazdan öncesine oranla 45 kat fazladır. Galvanometre, gazışımasının çarptığı ışık-elektrik hücresinin elektrik tepkisini gösterdiğine göre, funda toprağının kaynatılmasından sonra suyun gazışıl değerinin artması sıvıdaki acunsal enerjinin arttığını göstermektedir; bu artışı mikro-amperle dile getirebiliriz. Ancak, galvanometrenin gösterdiği mikro-amperlerin acunsal enerji ışımasının gerçek değerini yansıtmayacağı tahmin edilecektir sanırım; galvanometre, ışık-elektrik hücresinin elektrik enerjisine dönüşen uyarılmasından başka bir şey göstermez. Yukarda da belirttiğim gibi, *elektrik ölçüm birimleri acunsal enerjinin gerçek değerlerinin ancak küçük bir bölümünü dile getirir.*

5. Bu konuda fazla bilgisi olmayan gözlemci, ilk bakışta, kaynatılmış mavi kabarcıklı suyun et suyu, süt ya da vitamin gibi canlı, örgenleşmiş sıvılarınkine yakın enerji değerleri taşımasına şaşabilir. Ancak sorun derinleştirildiğinde, bu sonucun mantıklı olduğu, sağduyuya uygun düştüğü görülür.

Kaynatma sırasında toprak, belli bir devingenliği olan *dirimsel kabarcıklı* maddeye dönüşmüştür. Cansız maddede gizli yatan enerji açığa çıkmıştır. Mikroskopla yapılan inceleme bu dediğimizi çürütülmez bir biçimde kanıtlar, çünkü acunsal enerji keseciklerinin usul usul titreştiklerini, açılıp kapandıklarını sap-

XX. DENEY

Tarih	Deney parçası nr.	Yol	İşlemden önce OP	Oluşum türü		Görülen öbür biçimler			Çoğalma	T yoz-laşması
				Dirim Koseeiği	Kansu	Tek hücre	Bakla gibi yapılar	Tekhücreliler		
2 Ocak 1945	XX 1 Org	20 gün biriktiricide	46	+			+	+	+	
3 Ocak	XX 1 f	21 gün donmuş halde	38	++	+	+	+	++	++	+
6 Ocak	XX 1 c	Mikropsuz, odada	41	+			+	+	+	+
8 Ocak	XX 1 x	Bir odada, el sürmeden	40	+			+	+	+	
25 Ocak	XX 2 f	4 gün donuk			+	+	+		++	++
26 Ocak	XX 3 cf	Mikropsuz, 4 gün donuk	52		+	+	+	+	+	++
30 Ocak	XX 1 g	Kurutulup billûr halinde damıtık süya atılarak	8	+		+	+	+	+	+
30 Ocak	XX 4 cf	Mikropsuz, 3 gün donuk	60	+	(+)	+	+		++	+
31 Ocak	XX 5 cf	Mikropsuz, 4 gün donuk	51	+	(+)	++	+		+	+
31 Ocak	XX 5 cg	Mikropsuz, kuru, damıtılmış suda	51		+		+		+	+
5 Şubat	XX 6 cf	Mikropsuz, 6 gün sırayla donuk-çözük	57	+	+		+		+	++
6 Şubat	XX 6 cg	Mikropsuz, kuru kabarcıklı suya	57	+					+	+
9 Şubat	XX 8 cf	Mikropsuz, bir gün donuk		+	+	+	+		+	++
9 Şubat	XX 9 cf	Mikropsuz, 1 gün donuk	37	+	+	++	+		+	+
9 Şubat	XX 9 cg	Mikropsuz, kuru kabarcıklı suya	37 c	+					+	+

12 Şubat	XX 1 gg	1 g deney parçası kurutulup musluk suyuna kondu		+			+	+	+	+	+
13 Şubat	XX 10 f	14 gün donuk	52	+	+	+	+			+	++
13 Şubat	XX 10 cf	Mikropsuz, 14 gün	52	+	+	+	++	+		+	+
13 Şubat	XX 10 g	Kurutulup musluk suyuna	52	+						+	+
13 Şubat	XX 10 cg	Mikropsuz, kuru, kabarcıklı suya	52	+					+	+	+
20 Şubat	XX 11 f	8 gün donuk	42	+	+	+	+			+	+
21 Şubat	XX 12 f	7 gün donuk, çözük, yine 2 gün donuk	40	+	+	+			+	+	+
1 Mart	XX 13 f	Donuk renkli, basilli, 4 gün	44	+	+	+	+	+	+	+	+
1 Mart	XX 14 cf	donmuş halde Mikropsuz 4 gün donuk	46			+				+	+
2 Mart	XX 15 f	15 gün donuk	61			+	+			+	+
5 Mart	XX 15 g	Kurutulup mavi kabarcıklı suya	61			+				+	+
7 Mart	XX 16 c dil. f	1 hacim mavi kabarcıklı su, 4 h damıtık su, 5 gün donuk	55	+	+	+		+		+	+
7 Mart	XX 17 f	içinde birkaç ayrışmış bakteri ve tekhücreli var.	67	+		(+)	+	+		+	+
8 Mart	XX 18 cf	Mikropsuz, 5 gün donuk	60		+	+				+	+
14 Mart	XX 19 cf	Mikropsuz, donuk renkli, içinde birkaç ayrışık bakteri, 13 gün dondurulmuş				+	+			+	+
6 Nisan	XX 20 cf	Mikropsuz, 3 gün donuk	38			+	+	+		+	+

tarız (aynı toprak parçacıkları, kaynatılmazdan *önce* kıpırtısızdır)... Kaynatma sırasında, toprak parçacıkları dirimsel enerji kabarcığına dönüşmekle kalmamış (böylece parçacıkların içindeki enerji açığa çıkmış ve parçacıklar belli bir devinime girmiştir), *ayrıca söz konusu enerji suya da geçmiştir, çünkü tıpkı acunsal yaşam enerjisinin suyu çekişi gibi, su da dirimsel enerjiyi kendine çeker.* Bu yüzden, suyun acunsal enerjisi kendi değerinden yüksek acunsal enerji değeri taşıyan dirimsel-kimyasal sıvıların düzeyine yükselmiştir.

6. Deney bize kaynatılmış mavi kabarcıklı suyun hemencecik hava geçirmeyen bir kaba yerleştirildiği zaman bile çürüme sonucu ortaya çıkan bakterileri ürettiğini göstermiştir. Bundan ötürü, mavi kabarcıklı duru su ikinci kez 120 derecede, 15 librelik basınç altında, 30 dakika mikroptan arıtılır. Bu işlemin sonunda, acunsal enerji gücü 5-8 birim iner, 24 ya da 48 saat sonraysa ilk değerine çıkar. Mikroptan arıtılmış mavi kabarcıklı su pamuk tıkaçla tıkanmış ya da ağızları mühürlenmiş ve buzdolabına yerleştirilmiş tüplerde saklanır.

DİRİMSEL KABARCIKLI SUDAKİ ACUNSAL ENERJİDEN KABARCIKLI MADDENİN VE KANSU'NUN OLUŞMASI

İçersinde toprak parçacıkları bulunmayan, mikroptan arıtılmış, acunsal enerji gücü yüksek mavi kabarcıklı su, basınç odasına sokuluşundan ya da kaynatılışından iki gün sonra, birtakım küçük şişelere ve deney tüplerine bölüştürüldü. Küçük şişeler sıkıca kapandı, deney tüplerinin ağzına da mikroptan arıtılmış pamuk tıkıldı. Kaplar üç kümeye ayrıldı. *A kümesi,* 30 cm^2'-lik üç katmanlı acunsal enerji biriktirecinin içine yerleştirildi; *B kümesi* deney odamızda bırakıldı; *C kümesi* de soğutucuda saklandı. Denetlemeyi sağlamak üzere, her üç kümeye mikroptan arıtılmış sıradan su kapları koyduk.

Sekiz gün sonra, C kümesini soğutucudan çıkardık. Sıvının erimesinden önce, şu olgu dikkatimizi çekti: *dirimsel kabarcıklı suyun içindeki sarı öge buzun tam ortasında toplanmış, sarı-kahverengi bir leke oluşturmuştu.* Buz saydamdı. Buzun erimesinden sonra, eskiden dupduru olan sıvının içinde beyazımsı ve kahve-

rengimsi kabarcıklar belirdi. Bu kabarcıkların, mikroskopla bakıldığı zaman 1,5 mikron uzunlukları, 1 mikron genişlikleri vardı. Sıvının her yanı aynı sarılıktaydı.

A ve B kümeleri de aynı kabarcıkları ürettiler, ama daha yavaş, 3-8 haftada. Deneyodasında bıraktığımız B kümesinin içindeki denetleme suyunda bir tek kabarcık yoktu. Dümdüz bir buz oluşturan C kümesindeki denetleme suyunda da, buzun erimesinden sonra, hiçbir kabarcık görülmedi. Buna karşılık, A kümesindeki, acunsal enerji biriktirecinin içine yerleştirilmiş sıradan suyla dolu denetleme tüplerinde, birkaç ay sonra kabarcıklar belirdi, ama bunlar deneyde kullandığımız asıl A, B ve C kümelerindeki topraklı suların kabarcıklarına oranla daha azdılar ve daha az gelişmişlerdi.

Kabarcıklar mikroskopla incelendiğinde, hep aynı iki temel yapı görüldü: içlerinde az-çok yoğun olarak dağılmış koyu renkli taneciklerin, kimi zaman da mavi PA kabarcıklarının bulunduğu kaygan, etkin hücre maddesini andıran yapılar; ya da kenarları açıkça belli, mavimsi, alabildiğine kabarcıklı yığınlar (Ek, Şekil 43-47).

Mikroptan arıtılmış bir yerde saklanan deney eriyiklerinde, birkaç günün, hele birkaç haftanın sonunda, açıkça kabarcık artışı görülür. Mikroskop yardımıyla kabarcıkların hem yeni özler kazanarak teker teker, hem de bölünme yoluyla toptan büyüyüp çoğaldıkları saptanabilir. Eğri-büğrü çizgili, yılan gibi kıvır kıvır, ipliğimsi, duru yumaklar yine birkaç hafta sonra, az-çok değişen oranda, güçlü bir ışık saçan dirimsel kabarcık yığınlarına dönüşürler.

Üretme deneyi: Yumakların büyüme ve çoğalmasından emin olabilmek için, onları kesinlikle mikroptan arıtılmış bir yerde, duru, mikropsuz, mavi kabarcıklı suya atalım. 1-2 hafta sonra bakterilerin ürediği kolayca gözlenebilir. *Yumakların yoğunluğu artar.* Önceki deneylerde olduğu üzere, et suyunun acunsal enerji gücü deneyin başlangıcındakinin aynı kalır, hattâ artar.

Yeterli sayıda deney eriyiğini belirli aralıklarla, örneğin birkaç ay boyunca haftada bir kez mikroskopla incelersek, yumaklarda ağır dirimsel-biçimsel değişimler olduğunu görürüz. Kimi

yumaklarda, kenarları belirmiş, mavi renkli, çapları 2-3 mikron olan çemberimsi dirimsel enerji kabarcıklarının ortaya çıktığı, bunların yavaş yavaş çekilip uzadıkları, bakla biçimini aldıkları saptanır:

Durum ve koşullar uygun olduğu zaman, yani deney eriyikleri zamanından önce «T» basillerine dönüşüp yozlaşmadıkları vakit küçük, «bakla biçimindeki» yapılar sarsıntılı devinimlerle hızlı hızlı yer değiştiren *«tekhücreli canlılar»* haline gelirler. Bu tekhücreliler genellikle tanecikli ve ipliksi bir kansu yapısına sahiptirler; kimileriyse kaygan, yani yapısızdır. Eriyiğin dibine çöken yumakları *oynatmadan* alıp başka bir sıvının içine koyarsak söz konusu tekhücreli canlıları katkısız olarak üretip çoğaltabiliriz. Yeni sıvıda çoğalır, eriyiğin birinden alınıp öbürüne aktarıldıkları zaman yaşamaya devam ederler.

ACUNSAL ENERJİ KABARCIĞININ DİRİMSEL NİTELİĞİNİ BELİRLEMEYE İZİN VEREN GÖZLEM VE DENEYLER

1. *XX. deney eriyiği, buzu eridikten sonra, dirimsel enerji kabarcıkları taşıyan sudan oluşan kesecikli yapısıyla, eski haline döndürülmez kolamsı bir sıvı meydana getirir:* acunsal enerji gücü yüksek, sarı renkli, duru dirimsel kabarcıklı suyu buharlaştırdığımız zaman, kabın dibinde kaygan ve tıkız bir katman halinde altın sarısı bir tortu görürüz. Kazıyınca, bu katman küçük sarı ve kahverengi billûrlardan oluşan bir toz verir. «Orgonotin» adını koyduğumuz bu billûr taneleri, içinde yüksek acunsal enerji yükü bulunan suda yeniden eritilebilir. Billûrlar hemen şişer ve buzu çözülmüş mavi kabarcıklı sudan elde edilen keseciklerinkine benzer tepkiler gösterirler. Büyüme, çoğalma ve tekhücreli canlı üretme yeteneklerinin bulunduğu saptanabilir.

2. *Örgütlenmenin mikroskopla gözlenmesi:* kabarcıklar uzayıp kalınlaşırlar; dirimsel enerji kabarcığı kümeleri sıvıdaki öbür

mavi kabarcıkları kendilerine çekerek genişler. Küçük kabarcıklar büyür, büyükler daha küçük kabarcıklar doğurur. Mavi kabarcıklar çoğu kez kümeler halinde örgütlenirler. Keseciklerin hacmi büyüdükçe, renkleri koyulaşır; sonunda kahverengiye, hattâ karaya dönüşürler.

3. *Acunsal enerji çekimi ve mikropsuzlaştırma etkisi:* acunsal enerji kabarcıkları, şimdiye dek incelediğimiz hatırı sayılır derecede kabarcıklı öbür maddeler gibi davranırlar. Çürümeden elde edilen bakterilerin yanına yaklaştırıldıklarında, bunlar üzerinde yıkıcı, hiç değilse kötürüm edici etkiler gösterirler.

4. *«T» basiline doğru yozlaşma ve çürüme:* acunsal enerji kesecikleri bütün öbür örgensel (organik) ya da canlı maddeler gibi çürümeyle yozlaşır, ayrışır, çok iyi tanıdığımız «T» cisimciklerini oluştururlar. Yozlaşması ilerlemiş deney eriyiklerinde, tekhücreli canlılar mikropsuz eriyiklere oranla daha zor oluşurlar. Yozlaşmış deney eriyikleri, art arda yinelenen dondurmalarla «T» basillerinden ve çürüme sonunda oluşan bakterilerden arıtılabilir. Bu süreç onların devingen tekhücreli canlı üretme yeteneklerini artırır gibidir.

5. Bir dirimsel enerji kabarcığı çökeleği, aleve tutulduğunda, *kömürlü* maddeye dönüşür; ateş karşısındaki tepkileri canlı hücre maddesinin ve örgensel karbon bileşimlerinin tepkisinin aynıdır. Yakmadan kurumaya bırakırsak, —belki de bir oksitlenme sonucu— aleve tutulduğunda yanabilen, karaya çalan, kömürümsü bir maddenin oluştuğunu görürüz.

6. *Şekerdeki dirimsel kabarcık oranı:* acunsal enerji yoğunluğu fazla mavi kabarcıklı suyun tadı şekerlidir. Acunsal enerji kabarcıkları yakıldığında, çıkan koku ağda şekerininkini andırır. (Bu ürünün ayrıntılı kimyasal çözümlemesi şimdiye dek yapılamamıştır, ama programa alınmıştır.)

7. İçlerinde uzun süre mavi kabarcıklı su barındıran kapların iç yüzleri tutulduğunda kayganlaştıkları görülür.

8. Dirimsel kabarcıklı suyun güçsüz bırakıcı etkiler (örneğin: yüksek basınçla mikroptan arıtma) karşısındaki tepkisi bütün canlılarınkine benzer: *gizli acunsal enerji gücü* önemli ölçüde azalır, sonra yavaş yavaş eski düzeyine çıkar.

9. *Mavi kabarcıklı sudaki kütleden yoksun acunsal enerjinin*

büzülüp açılabilme yeteneği: duru buzun ortasında sarımtırak, yoğun bir lekenin ortaya çıkmasının *bir tek* açıklaması vardır. *Donma sırasında, kütleden yoksun acunsal enerji, soğuktan ölen bütün canlılardaki gibi davranır: büzülür ve donmanın meydana geldiği yerden ayrılır.* Demek ki, özgür acunsal enerjinin büzülüp açılma yeteneği vardır; büzülme süreci sırasında, belki de yoğunlaşma sonucu, bir madde oluşmaktadır. Bu sürecin daha derinlemesine incelenmesi gerekir.

10. Eriyiğe «T» basilleri eklendiği zaman, acunsal enerji kesecikleri çok daha hızlı tekhücreli canlıya dönüşmektedirler. Bu durumda, oldukça kaba, Ca III deneyindeki oluşumlara benzer (VI. Bölüm'e bakın), iğimsi yapıların ortaya çıktığı gözlenebilir.

MİKROPTAN ARITILMIŞ, İÇİNDEKİ PARÇACIKLAR AYIKLANMIŞ MAVİ KABARCIKLI SUDA TEKHÜCRELİLERİN GEÇİRDİKLERİ EVRİMLER

a) Mavi kabarcıklı donmuş eriyiğin ergimesinden sonra, tam anlamıyla canlılara özgü yapıda, tanecikli, etkin hücre maddesini andıran keseciklerin oluştuğu görülür.

b) Bu tanecciklerin büyük bir bölümünün hacmi artar, güçlü bir mavi ışık saçan, yuvarlak acunsal enerji keseciklerine dönüşürler. Dirimsel enerji kabarcıklarının çoğu daha önemli yapılar oluşturmak üzere biraraya gelir ya da kaynaşır.

c) Yuvarlak enerji kabarcıkları birkaç gün ya da hafta sonra uzar ve geçici olarak kıpırtısızlaşan baklalara dönüşürler.

d) Bakla biçimindeki cisimcikler iki türlü devinmeye başlarlar: 3-5000'lik büyütmeyle incelendiğinde, acunsal enerji keseciklerinin içinde pek zayıf yayılıp büzülmeler görülür: cisimcikler gittikçe uzar, zarları yumuşar, yer değiştirmeye başlarlar. Daha uzun olanlar dalgalı, sarmal hareketler yapmaya koyulur. Aşağıdaki yalın çizimler, 240 kez büyütülmüş olarak, söz konusu cisimcikleri göstermektedir.

e) Mikroptan arıtılmış mavi kabarcıklı suyun içine tekhücreli canlıları barındıran dirimsel kabarcıklı su boşaltırsak, öbür

deneylerdeki gibi, yine tekhücreli canlılar oluşur, evrimde en küçük bir sınırlanma görülmez. Ben bu tekhücrelilere *orgonomia* adını verdim.

BİRKAÇ DENETLEME DENEYİ

1. *Mikroptan arıtılmamış* sıradan kaynak suyunun ya da damıtılmış suyun dondurulması enerji kabarcıklarının ya da tekhücrelilerin oluşmasıyla sonuçlanmaz. Öyleyse, canlı etkin hücre maddesinin oluşumu, gazışın-ölçerle saptadığımız, yüksek derecedeki acunsal enerjiye bağlıdır.

2. Acunsal enerji gücü 40-50 arasında mavi kabarcıklı bir su damıtıldığı zaman, *donmanın hemen ardından,* birtakım keseciklerin oluştuğu görülür; donma tamamlandıktan sonraysa, sayıları gözle görülür derecede artar. Böylece, birinci gözlemimiz, başka bir açıdan da doğrulanmış olur.

3. Deniz suyu acunsal enerji yönünden zengin olduğu için, süzülüp mikroptan arıtılmasından sonra, enerji keseciklerinin ve tekhücreli canlıların oluşmasına izin vermesini anlamak kolaydır. Atlas Okyanusu kıyısında, New York'ta, Long Island'da, John Beach'ten alınan deniz suyu, alınışından aşağı yukarı bir saat sonra, 8-9 OP (gizil acunsal enerji gücü) göstermiştir. Acunsal enerji gücü böylesine düşük, topraktan elde edilmiş bir mavi kabarcıklı su dirimsel enerji kabarcıklarının çoğalmasına izin vermediğinden, deniz suyunda aynı acunsal enerji oranının neden dirimsel kabarcıkların oluşumuna ket vurmadığını pek açıklayamadık doğrusu. Ne yazık ki, insan her şeyi birden bilemiyor.

4. İçine ot daldırılıp mikroptan arıtılmış su, donmadan sonra, öbür deneylerdeki gibi dirimsel enerji keseciklerinin oluşmasına, çoğalmasına ve büyümesine izin vermektedir.

GENEL SONUÇLAR

1. Funda toprağında acunsal enerji vardır. Funda toprağının sulu bir eriyikte mavi kabarcıklarla birlikte kılık değiştirme-

si, eriyiğin gizil gücünün (OP) artmasıyla, 4'ten 30'a, hattâ 70'e çıkmasıyla kendini gösterir (damıtık suyun OP'si 1'dir).

2. Aşırı yoğunlaşan acunsal enerji sıvıların rengini sarıya dönüştürür.

3. Ev sıcaklığındaki bir sıvının içinde her yere eşit oranda dağılmış bulunan acunsal enerji, su soğuduğu ya da donduğu zaman büzülür, buzun tam ortasında sarımtırak ya da kahverengi bir çekirdek oluşturur.

4. Henüz etkin hücre maddesi haline gelmemiş enerji kesecikleri, yani madde taslakları, bir noktada yoğunlaşmış, ama kütlesiz acunsal enerjiden üremektedir.

5. Acunsal enerji güçleri yüksek sıvılar ilkin, dirimsel enerji kesecikleri, ardından tekhücreli canlılar oluşturmaktadır.

6. Bir noktada yoğunlaşmış acunsal enerjiden canlı etkin hücre maddesinin (kansunun: plazmanın) oluşması bize maddenin kökenini yaratan genel süreç konusunda bir ipucu vermektedir. Bu durumda, dirimsel enerjiyi her şeyin temeli olan acunsal enerji saymak zorundayız.

7. XX numaralı deneyde elde ettiğimiz sonuçların ışığında, gezegenimiz üzerinde canlı etkin hücre maddesinin oluşması kömürlü maddelerle şekerli maddelerin oluşmasından önce ortaya çıkmıştır diyebiliriz. Kömür, canlı maddenin ayrışmasıyla oluşan bir üründür. Dirimsel-kimyasal moleküller canlı etkin hücre maddesinin gelişmesinden önce boygöstermemiş, somut bileşenlerinden biri oldukları canlı etkin hücre maddesinin oluşum süreci içinde ortaya çıkmışlardır.

ACUNSAL YAŞAM ENERJİSİNİN BULUNMASI

I. HAVADAKİ TOHUMLAR KURAMININ SAÇMALIKLARI

Buraya kadar bir karşıtgörüşe, daha doğrusu yalın bir savsöze (slogana) yanıt vermeye çalıştık: gerçekten de, öteden beri, yaşam kabarcıklarının «son derece sıradan bir havadan mikrop kapma» olduğu öne sürülmüştür. Ben bu karşıtgörüşü çürütmek için, üç kanıtlamaya başvurdum:

1. *Bir kuluçkanın havadan mikrop kapıp irin toplayabilmesi için saatlar geçmesi gerektiği halde, deney eriyiği hazırlandığı an dirimsel enerji kabarcıklarını görebilirsiniz.*

2. *Dirimsel enerji kabarcıklarının üretilmesine ilişkin kimi deneyler havadan arıtılmış kaplar içinde gerçekleştirilebilmiştir.*

3. *Dirimsel enerji kabarcıklarının üretilmesi sırasında, bugüne dek (1939) tanımlanamamış birtakım dirimsel yapılar, örneğin SAPA kabarcıkları ortaya çıkmıştır.*

Dirimsel enerji keseciklerinin üretilmesi sırasında ortaya çıkan sayısız sorunun tartışmasına geçmezden önce, şu «havadan mikrop kapma» görüşünü büsbütün çürütmek yararlı olacak; işlediğimiz konunun önemi, bu kanıtın günümüzdeki kullanılışının saçmalığını gerek deneylerimize, gerek akılyürütmeye dayanarak gözler önüne sermemizi gerektirmektedir. İnsan bilimin ilerlemesi için çalışırken, birtakım olgulardan çok modası geçmiş kavramlara tosluyor!

PA ve T adlarını verdiğim dirimsel enerji kesecikleriyle mavi kabarcıkların üremesi olgusuna salt havadaki mikropları içeren üretme eriyiklerinde rastlanmamaktadır. Bunun deneysel kanıtını göstermek son derece kolaydır. Şu bir dizi sınamayı yapmak yeterlidir:

a) Mikroptan arıtılmış bir malayla avucumuzdaki kirlerin

bir parçasını alıp üretme eriyiğine atalım. Bir kuluçka makinasında 24 saat kaldıktan sonra, *sıvı bulanıklaşır, içinde birtakım kabarcıklar belirir,* bunlar birkaç gün ya da hafta sonra yokolurlar. Sıvının yüzeyinde ince bir zarın, dipteyse kalın bir çökeleğin oluştuğu görülür. Mikroskopla bakıldığında, karaya çalan, yuvarlak ya da yumurtamsı küçük yumurtacıklar, yılansı devinimlerle yer değiştiren, sosis biçiminde çubukçuklar saptarız, ama PA türünden amibimsi canlılara, çekirdekli hücrelere ve (eğer eriyik tazeyse) T basillerine rastlayamayız.

b) Söz konusu eriyiğe birkaç damla musluk suyu ekleyelim. Sıvının bulanması için birkaç gün beklememiz gerekecektir. Genellikle, hiçbir tohum gelişmesi görülmez. Mikroskopla bakıldığında, bir önceki deneydeki gibi, büzülüp açılmayan yuvarlak yumurtacıklar ve yılansı devinimlerle çabuk çabuk yer değiştiren çubukçuklar görülür.

c) Su dolu bir bardağı yarım saat tozlu bir yolun kıyısında bırakalım, sonra getirip üretme eriyiğinin üstüne boşaltalım. Gözle görülemeyecek canlılar oluşabilir, ama her zaman değil. Minicik canlılar ortaya çıkmışsa, birkaç gün ya da haftanın sonunda, bulanmanın yerini sıvının yüzeyinde ince bir zarın, dibindeyse yoğun, kesecikli bir çökeltinin oluşması alır. Kimi zaman, canlıların üreyebilmesi için, 48-72 saat beklemek gerekir. Mikroskopla baktığımızda, yine minik yumurtacıklarla ağır ağır yer değiştiren ya da yılansı hareketler yapan sosis biçiminde canlılar görürüz. *Ama öbür deneylerimizde ürettiklerimize benzer yapılar (amip kümeleriyle T basilleri) bulamayız.*

d) Bir üretme tübünü eriyikle doldurduktan sonra, ağzını kapatmadan, düşey olarak, deneyodamızda yarım saat tutalım. İlk yarım saatta beliren bulanıklaşma, yerini 24 saat sonra yavaş yavaş suyun yüzünde oluşan ince zarla dibinde biriken kabarcıklı çökeleğe bırakır. Mikroskop bize yine çok iyi tanıdığımız yumurtacıkları, yan yana sıralanmış streptokokları, kimi zaman da balyoz biçimindeki minik canlıları gösterecektir. Ayrıca, devinimleri yılanınkini andıran, yukarda andığımız sosis biçimindeki canlılara da rastlarız. *Ama bizim ürettiklerimize benzer dirimsel kesecik türünün izi bile yoktur.*

e) Çin yosunu doldurulmuş bir Petri kutusu alalım, üstünü

örtmeden, deneyodamızda yarım saat bırakalım. Sonra alıp bir kuluçka makinasına yerleştirelim: 24 saat sonra, büzülüp açılmayan küçük kesecik yığınlarından oluşan, kendine özgü bir canlı kümesinin oluştuğunu saptarız. Kimi zaman çubuk biçimindeki canlılara da rastlarız. Ama öbür deneylerde ürettiğimiz yaşam kabarcıklarının imi timi yoktur. Kutumuzu salt aşılanmaya yetecek bir süre açık tutarsak, havadan mikrop kaptırmanın müthiş zor olduğunu saptarız.

f) Denetleme deneylerimizden biri de şöyle: küçük bir malayla bir dolabın üstünden ya da bir sobadan azıcık toz alıp içine 0,1 n potasyum klorür eriyiği eklenmiş deney suyuna atalım; yaşam kabarcıklarını üretirken uyguladığımız işlemi yineleyelim. Ortaya çıkan olguları çok iyi tanırız: 24 saat sonra, kimi zaman da 48 ya da 72 saat sonra, canlı üremesi başlar: yine mavi yaşam kabarcıkları göremeyiz, ama ipliksi bakterilere, sarmallara, burgulu hayvancıklara benzeyen yapılara, hızla yer değiştiren, büzülüp açılamayan yumurtacıklara rastlarız. Et suyunda canlı üretme, genellikle, yalnız yılansı hareketlerle devinen çubukcuklar oluşturur. Mikroptan arıtılmamış bütün üretme deneylerimizdeki gibi, sıvının yüzünde ince bir zarın, tübün dibindeyse kabarcıklı bir çökeleğin oluştuğu görülür. Yumurtalı üretme deneylerinde, tozun yarattığı bir mikrop kapmaya, genellikle küflenmeye tanık oluruz.

Havadan mikrop kapma sorununu aydınlığa kavuşturacak bu denetleme deneyleri istendiği kadar yinelenebilir, çeşitlendirilebilir; bütün bu deneylerden şu iki sonucu çıkarabiliriz:

1. *Havada ancak belirli birtakım büyük çubukcuklar ve yalın yumurtacıklar vardır.*

2. *Kullanılan üretme ortamı ister et suyu, ister Çin yosunu, ister yumurtalı eriyik olsun, doğrudan doğruya havadan dirimsel kabarcık üretilemez.*

Denetleme deneyleri bize başka bir olguyu da göstermektedir: *havadan mikrop kapma tehlikesi, cansız maddenin dirimsel kabarcıklardan oluştuğu görüşüne karşı bu işi kanıt diye gösterenlerin öne sürdükleri kadar büyük değildir.*

İki ayrı yaklaşımla, bizim yaşam kabarcıkları üretişimizin hani şu varsayımsal «havada dolaşan tohumlar»la en küçük bir ilişkisi bulunmadığını kanıtladıktan sonra, «havadaki tohum» kavramını eleştirel bir incelemeden geçirmek istiyoruz. Tekhücreli canlıların ancak havaya yayılmış tohumlardan doğabileceklerini öne süren savın yaratacağı sonuçların bir dizelgesini yapalım:

1. *Her tekhücreli canlı ve mikrop için belirli bir tohumun varlığını kabul etmek gerekir. Başka bir deyişle, gözle görülmeyen canlı sayısı kadar, yani milyonlarca tohumun varolması gereklidir!* Bu olumlama, havadaki tohumların üretilmesinin bize hastalık-bilimi alanında yaptığımız araştırmaların buldurduğu canlı yapıların ancak çok küçük bir bölümünü sağlamasıyla çelişmektedir. Bundan ötürü, havadaki tohumlar savına dört elle sarılanların kuramsal dolaylamalara sapmaksızın, açık-seçik, birtakım kesin sorulara karşılık vermelerini gerektirir: Bugüne dek hiçbir yerde havadaki tohumlardan yola çıkarak kolera mikrobu, Yersin basili, firengi mikrobu üretildi mi? Gerçekte, bütün bu mikroskobik canlılar yalnız hayvan dokularından üretilebilmiş, kökenlerini açıklayabilmek için sonradan *amaca uygun* kuramlar uydurulmuştur. Havadan üretilmemiş mikrop türleri ve kısa bir süreden beri gündeme giren yaşam enerjisi kabarcıkları bulunduğuna göre, şu varsayımsal «havadaki tohumlar» savına başvurmanın en küçük bir *bilimsel değeri* olamaz.

2. *Doğaötesi «havadaki tohumlar» kuramının çürütülmesi denemesi.* Filme çektiğimiz yaşam kabarcıkları deneyimiz tekhücreli canlıların, yosunun kesecikler halinde çözülüp ayrışması sonucu, doğal bir örgütlenmeyle oluştuklarını kanıtlamaktadır. Buna karşılık, doğaötesi 'tohumdan üreme kuramı' tekhücreli canlıların varlıklarını havaya dağılmış olan ve uygun ortam buldukları zaman gelişen tohumlara borçlu olduklarını öne sürmektedir. Oysa, bu kuramı savunanların hiçbiri, şimdiye dek, «havadaki tohumlar»ın varlığını kanıtlayamamıştır. Dolayısıyla, söz konusu kuramın boşluğu aşağıdaki deneyle gösterilebilir.

Tekhücrelilerin yosun ya da ota yapışan, daldırıldıkları su içersinde birkaç gün sonra ortaya çıkan tohumlardan geldikleri doğruysa, şu deneyin bu olguyu doğrulaması gerekir: mikrop-

tan arıtılmamış bir saman alıp olağan suyla yıkayalım; samanın küçük parçacıklarının suya geçmesini önlemek üzere, suyu süzelim ya da birkaç samanı cımbızla tutup suya daldıralım. Böylece «mikrop bulaştırılan» su hiçbir zaman tekhücreli canlı üretmez, içinde en küçük bir minik canlı izine rastlanmaz. Buna karşılık suda bırakılan saman, dokuların nasıl yavaş yavaş şiştiklerini gösterir: yosun kökenli canlıların ortaya çıkışından başlayıp, samanın kenarlarında beliren ilk keseciklere ayrışmadan tutun da özgür ve bağımsız tekhücrelilerin doğuşuna dek bütün evrim aşamalarına tanık oluruz.

Havadaki tohumlar savını tutanlar önermelerinde direniyorlar ve tekhücreli canlıların doğal örgütlenmesinin üzerine bir perde çekmeye devam ediyorlarsa, hiç değilse zahmete girip deneylerle, tekhücreli canlıları doğuran tohumların yapıştıkları öne sürülen maddeden ayrılabildiklerini ve tekhücreli varlıklara dönüşebildiklerini kanıtlasınlar.

Bir an için, havada bilinen bütün mikrop türlerini ve yakın bir geçmişte bulunmuş olan dirimsel kabarcıkları bulabildiklerini varsayalım; bu durumda bile, «havadaki tohum» terimi onların kökeninin bilimsel açıklamasına yetecek midir? Böyle bir öneriye biz, çok haklı olarak şöyle karşılık verebiliriz: peki, bütün bu tohumlara havada rastladığımızı kabul edelim; peki ama, nereden geliyorlar ve havaya nasıl yayıldılar?

Soruyu enine boyuna düşününce, havadaki tohumlar kuramının en küçük bir bilimsel değer taşımadığını kabul etmek zorunda kalırız. Eğer bizim öne sürdüğümüz gibi, cansız maddelerle birtakım canlı maddelerin çürüyüp ayrışınca minik canlılar doğurdukları doğruysa, *hava tohumlarının kökenini* geçerli bir biçimde açıklamış oluruz. Havada, cansız maddelerle ayrışmış canlı özlerden başka şey bulunamaz. Öte yandan, birtakım temel canlıların tohumları bir yana, hiç kimse bir amibin ya da terliksi hayvanın tohumunu ya da türetken hücresini görmediğinden, akılyürütmemizin ışığında, *Omne vivum ex vivo* (her can bir canlıdan gelir) ve *Omnis cellula ex cellula* (her hücre bir hücreden çıkar) gibi önermelerde dile gelen tanrıbilimsel esinli dogmatik savların ciddî bilime değil, somut olgular karşısında takınılan duygusal bir tutuma dayandıklarını söyleyeceğiz.

Bugün hekimlik düşüncesine egemen olan «havadaki tohumlar» görüşünün saçmalığını böylece birkaç örnekle gösterdikten sonra, şimdi bize düşen iş, havadan mikrop kapma kuramının son derece önemli birtakım tıbbî görüngülerin anlaşılmasını engellediğini kanıtlamaktır. Doğal örgütlenmeyi yadsıyıp birtakım boş bilgicilikler (safsatalar) kurmaya girişen hekimlik bilimi, kör kör parmağım gözüne ortada ve yalın verileri kavrama, ayrıntılı olarak derinleştirme, hastalıkların iyileştirilmesinde kılgısal olarak kullanma olanağından kendini yoksun bırakmaktadır.

1. Hekimlik bilimi, genel olarak, hayvan vücudunun hiç durmadan özerk bir dirimsel işleyişle donatılmış, bağımsız minik canlılar doğurduğunu kabul etmektedir: böylece kemiklerin iliklerinde ve akkan (lenfa) dizgesinde al ve akyuvarlar oluşmakta, dişi yumurtacıklarıyla erkek tohumcuklarıysa üreme bezlerinin üst-dokularından doğmaktadır. Herkesçe bilinen bu olgunun havadaki tohumlar kuramıyla uyumsuzluğu bugüne dek bilim çevrelerini hiç rahatsız etmemişe benzer. Olgunlaşmamış alyuvar hücresi (érythroblaste) gelişir, alyuvar üretir. Dişi yumurtacığı yumurtalıklarda oluşur, erkek tohumcukları tohum keselerinden gelir. Aradaki canlı biçimleriyse, ilgili örgenlerin üst-dokularından ürerler. *Belli bir hücre biçiminin tam anlamıyla başka bir biçime dönüştüğü görülür.* Kanser hastalığının en temel sorunlarından biri işte budur; kanserin başlıca özelliği, apayrı hücrelerden dirimsel açıdan özerk hücrelerin doğmasıdır. Vücutta dirimsel açıdan özerk hücrelerin apayrı türden hücrelerden yola çıkarak oluşması aralıksız sürüp gider. Buysa, canlı dokuların özerk tekhücreli canlılara dönüşmesi kabul edilmediği zaman anlayamayacağımız bir süreçtir.

2. İnsanın kaygan kasları üzerinde ve vücudun dışa açılan deliklerinde her çeşit mikroskobik canlıya rastlanır. Nitekim, örneğin ince bağırsaktaki mikroplar oraya dışardan mikrop kapma yoluyla gelmektedir. Geriye, kolibasiline neden boğazdaki sümüksü maddede değil de, yalnız ince bağırsakta rastlandığının bilinmesi kalıyor.

Aynı biçimde, zatürre mikroplarının neden yalnız solunum yollarından vücuda girdiklerinin, neden hiçbir zaman yollarını şaşırıp ince bağırsağa gitmediklerinin bilinmesi de kalın bir giz

perdesinin arkasındadır. Dahası var: *havada, dolayısıyla sümüksü madde üzerinde binlerce öldürücü mikrop bulunduğuna göre, insan soyunun nicedir yokolup gitmeyişini nasıl açıklamalı?* Bu soruyu yanıtlamak için hep sihirli bir kavramdan, «elverişlilik»ten dem vurulur! Oysa, «elverişlilik» kavramının derinlemesine incelenmesi, şu «havadaki tohumlar» kuramının neyi gizlemek istediğini açıkça gösterir. Nitekim, bir hastanın kemiğinden alınmış kanserli dokuda, bir fareyi rahatça öldürebilecek kadar, yani yüz binlerce üretilebilir minik canlının ne aradığını kimsecikler açıklayamaz. Nasıl girmiştir bu canlılar kemiğin içine? «Havadan geldikleri»ni, «kaygan kasların üstündeki sümüksü maddeye yapıştıkları»nı, «kan yoluyla kemiğin içine taşındıkları»nı söylemek ciddî bir yanıt olmaz, çünkü havadaki göçmen mikropların neden arayerdeki durakları atlayıp barınak olarak kendilerine kanserli kemikleri seçtikleri sorusunu karşılıksız bırakır. Gırtlaktaki hastalık yaratıcı gözle görülmez canlıların ancak belirli anlarda ve bazı kişilerde hastalığa yolaçmaları «elverişlilik» ya da «mikropların uygun anı kollayan etkinliği» gibi lâflarla açıklanamayan bir mucizedir; bu sefer de, açıklama yerine, birtakım boş sözcükler getirilmektedir önümüze. Gerçekte, asıl gösterilmesi gereken, göze görünmeyen canlıların şu koşullarda eyleme geçmelerini, öbür koşullardaysa eylemsiz kalmalarını doğuran nedenlerin, yani *insan vücudunda olup bitenlerin* açıklanmasıdır.

3. Mikroskobik canlıları inceleyen bilim kitaplarına baktığımız zaman, birtakım canlıların ancak belli «besleyici ortamlar»da gelişebildikleri savı sık sık gözümüze çarpar. Bu mantık gereği bütün öbür mikroplar gibi havaya yayılmış bulunmaları gereken amip tohumlarının üremek üzere özellikle çamurlu bataklıkları ve yaprakların altyüzlerini seçmelerine kanabilmesi için insanın gizemciliğe (mistisizme) körü körüne inanması kaçınılmazdır. Aynı amip tohumlarının ilkbaharda taze yosunlar üzerinde hiç gelişememelerine karşılık sonbaharda bol bol üremeleriyse daha da şaşırtıcıdır. Bütün bunlardan sonra, doğayı bu türlü tasarlamanın son derece mantıksız, tutarsız olduğunu ve yalnızca gerçeği saklama ereğini güttüğünü görmemek elde mi?

4. Bu bağlam içersinde, birtakım duygusal tepkilere yolaçması kaçınılmaz olan bir soruna el atalım: havadaki tohumlar kuramına inanacak olursak, sağlık koşulları doyurucu kaldığı sürece kolera ve veba mikropları havada hiçbir etki yaratmadan dolaşmaktadır. Yerkürenin aşırı kalabalık, savaşın kol gezdiği, sağlık bakımının yetersiz kaldığı bölgelerinde havadan gelerek yüzbinlerce kişinin ölümüne yolaçan salgınlar doğurmaktadırlar. Peki ama, sürekli bir sağlık bakımı eksikliği çeken, savaşın korkunçluklarıyla burun buruna yaşayan kişilerin dirimsel durumunun bu salgınların yayılmasında hiç mi etkisi yok? Kırıp geçirdikleri canlı vücutları bir yana bırakıp yalnız mikropları mı suçlamak gerekir? «Havadaki tohumlar»la savaşmanın dirimsel hastalıklarla savaşmaktan çok daha kolay olmasından korkarım! Ortaya attığımız sorulara yanıt vermeksizin, altını çizerek şunu belirtmek isterim ki, veba ve kolera kurbanlarının —bu arada, sözü geçen hastalıkların kökeni konusunda hiçbir şey bilmediğimizi de söyleyeyim— dirimsel durumları bu hastalıkları yaratan etkenlerden daha çok dikkate değerdir.

Özetlersek: *Havadaki tohumlar kuramı yalnız deneyle çürütülmemiştir; dirimbilimle hastalıkbilim alanlarındaki en temel görüngüleri açıklayabilme yeteneğinden yoksun olduğu görülmüştür; hastalık yaratan düzeneklerin (mekanizmaların) dosdoğru görülebilmelerini engellemektedir. Bugün bu kuram tam anlamıyla bir dogmadır, ve bütün dogmalar gibi, insanoğlunu her türlü araştırmadan ve zihinsel çabadan bağışık tutmaktadır.* Dirimsel enerji kabarcıkları kuramıyla bu kuramın dayandığı olguların, havadaki tohumlar kuramının aydınlığa kavuşturamayacağı birtakım sorunların çözülmesine katkıda bulunabileceklerini gördük.

Şimdi dikkatimizi, acunsal yaşam enerjisinin bulunmasına olanak veren dirimsel enerji kabarcığı üretimine çevirelim.

2. IŞINSAÇAN KUM KÖKENLİ DİRİMSEL KABARCIKLARININ (SAPA'LARIN) ÜRETİLMESİ

Havadan mikrop kapma kuramını çürütmek üzere, tâ 1936'dan başlayarak, dirimsel kabarcık üretilecek sıvıları bir kapta

120 dereceye kadar ısıtarak mikroptan arıtma denemelerine giriştim. O zaman bitkilerin keseciklere ayrışıp çözülmeleri salt su içersinde şişip ayrışmalarına oranla çok daha eksiksiz oluyordu. Dirimsel enerji kabarcıkları çok daha çabuk ortaya çıkıyor; renklenme tepkisi (Gram, fenol kırmızısı) çok daha canlı oluyordu. 1937 Mayıs'ında, üretme eriyiğine daldırmazdan önce, kömürü ve toprak billûrlarını ispirto alevinde akkor haline getirmeye başladım, böylece tanelerin sıvıyı emip şişme süreci hızlanıyordu. Isıtma, dirimsel enerji keseciklerinin oluşumunu kamçılıyordu. Böylelikle, ele aldığımız maddenin yüzde yüz mikroptan arıtılmış bir ortamda, birkaç dakikada ayrışıp dağılması sağlanabiliyordu. Dolayısıyla, su emip şişmenin, oda sıcaklığında, yaşam kabarcıklarının oluşumuna yolaçmasını görebilmek için günlerce, haftalarca beklemek zorunda kalmıyordum. Türlü maddeleri şişirmek üzere, potasyum karbonat ve potasyum klorür kullanıyordum. İki yıl boyunca (1937-1939), bir dizi deney şişmiş maddenin kabarcıklara ayrışmasını ve bu yaşam kabarcıklarından birtakım hücrelerle bakterilerin oluşmasını doğruladı.[1]

1939 Ocak'ında, hanım yardımcılarımdan biri, Oslo'daki deneyodamda, çalışmalarımızı görmeye gelen bir konuğa bir kireçlenme deneyini göstermeye hazırlanıyordu. Yanlış kutuya el attı ve mikrop arıtıcıdan deniz kumu alıp akkor haline getirdi. İki gün sonra, kaynatılmış suyla potasyum klorür eriyiği karışımında bir üreme başgösterdi; bunu alıp yumurtalı ya da Çin yosunlu besleyici bir ortama aktarınca, sarı bir ürün ortaya çıktı. Mikroskopla bakıldığında, bu yeni ürünün mavi bir ışık saçan, pek devinmeyen, büyükçe enerji keseciği kümelerinden oluştuğu görülüyordu. Üreme «katkısız»dı, yani içinde bir tek dirimsel yapı türü vardı. 400 kat büyütülünce, zaman zaman suda rastlanan sarsinalara benziyorlardı. 2000'lik, 4000'lik bir büyütme, 10-15 mikron çapında 6-10 kesecik kümesinden oluşmuş, ışınkırıcı dirimsel biçimler ortaya çıkardı. Birkaç ay içersinde bu deneyi sekiz kez yineledik, beş keresinde aynı sonucu elde ettik (Ek, Şekil 48*a* ve *b*). Bu yaşam kabarcıklarına SAPA

[1] Bkz. **Die Bione** (Yaşam Kabarcıkları), 1938.

(Sand-Pakete: Kum-Paketi) adını verdik. Çok ilginç özellikleri vardı.

SAPA kabarcıklarının çürümeden oluşan bakteriler, tekhücreliler ve T basilleri üzerindeki etkisi, öbür yaşam kabarcıklarının etkisini kat kat aşıyordu. Kanserli hücrelerle yan yana getirildiklerinde, 10 mikronluk uzaklıktan, öldürücü ya da kötürüm edici bir etki gösteriyorlardı. Aynı uzaklıktan, amipsi kanser hücreleri oldukları yerde çakılıp kalıyor; fırıl fırıl dönüyor, az sonra kıpırtısızlaşıyorlardı. Bu süreci filme çektik.

Bir ay boyunca, her gün birkaç saat SAPA kabarcıklarını inceledim. Bir süre sonra, uzun zaman mikroskoba bakınca gözlerim ağrımaya başladı. Bunun üzerine, denetleme olsun diye, tek mercekli bir aygıt kullandım: hep bakan gözüm ağrıdı. Derken, gözümde çok ciddi bir katılgan zar yangısı başgösterdi; artık ışığa dayanamıyordum, bir göz hekimine gitmek zorunda kaldım. Anlatıklarımı «zırva» buldu. Bir reçete yazdı, emici camlı gözlük takmamı salık verdi, birkaç hafta mikroskopla çalışmamı yasakladı. Gözlerim iyileşti, o arada, belli bir ışımaya uzun süre bakmaktan hastalandığımı anladım. Bu olaylardan birkaç ay önce, Hollandalı doğabilimci Dr. Bon'dan, yaşam kabarcıklarıyla oynarken, herhangi bir ışımaya rastlayıp rastlamadığımı soran bir mektup almıştım. Buna olumsuz yanıt vermiştim. Dr. Bon, çalışma arkadaşlarıyla, kendi önermelerinden birini, yaşamın bir ışıma görüngüsü olduğunu yıllardır tartışmaktaydı. İşte ben de ansızın bu ışıma sorunuyla yüz yüze gelmiştim ve ona ne yandan yaklaşacağımı bilemiyordum. Doğabilimin (fiziğin) temel kuramsal verileriyle içli-dışlıydım elbet, ama ışıma konusunda en küçük bir kılgısal deneyimim yoktu. Aynı zamanda birtakım üstünlükleri de olan büyük bir güçlüktü bu. Benim bulduğum ışıma yepyeniydi ve kendine özgü nitelikleri vardı. Genellikle ışınsaçmaya uygulanan araştırma yöntemleri burada etkisizdi. Acunsal yaşam enerjisinin ışın saçması, bir dizi gözlemin ürünü olacak özgün, yepyeni araştırma yöntem ve araçlarının geliştirilmesini gerektiriyordu. Bu alanda, görenek ve beylik yollar hiçbir işe yaramıyordu.

İlk deneyim, dışardan bakanlara, biraz basitçe gözükecektir. Deney tübünü sol elimin ayasına oturttum, hafif bir karınca-

lanma duyduğumu sandım; ancak, duyduğum tepki konusunda hiç emin değildim elbet.

Sonra, derimin üstüne kuartz'dan yapılmış bir altlık koydum, içinde potasyum klorür eriyiğinde üretilmiş SAPA kabarcıkları bulunan tübü bunun üstüne yerleştirdim, on dakika bekledim. Kuartz levhacıkla derimden ayrılan tübün değdiği yerde, kansız bir lekenin çevresinde aşırı kan toplanmış bir halkanın belirdiğini gördüm. Bitkisel (sinirsel) tepkilerini tanıdığım bütün öğrencilerimi aynı deneyden geçirdim. Bitkisel devingenlikleri güçlü olanlar olumlu tepki gösterdiler. Duygusal etkinlikleri daha zayıf olanlarsa ya hiç tepki göstermiyor ya da pek az gösteriyordu.

Bunun üzerine, Oslo'daki kanser araştırmaları merkezinde çalışan doğabilimci ve ışın uzmanı Dr. Moxnes'e başvurdum. Deney tüplerinden birini ışın yayılmasını ölçen aygıtıyla inceledi: *tepki olumsuzdu.* Doğabilimci, buna dayanarak, «tüpten ışın yayılmadığı» sonucuna vardı. Elektrikli ışın ölçeri yalnız radyuma yanıt verdiğinden, tüpte belki *«ışınetkinlik»* (radyasyon) bulunmadığını, başka türlü bir ışıma bulunduğunu söyledim. Derinin tepkisi yeterince kanıtlanmıştı çünkü. Kendi kendime, ne türlü bir ışımayla karşı karşıya bulunduğumuzu düşündüm. Derinin hızla kızarması, çok büyük enerji yükünün varlığını gösteriyordu. Deriyi X ışınlarına ya da radyum ışımasına tuttuğumuz zaman, kızarma ancak birkaç günde ortaya çıkmakta, SAPA kabarcıklarının yaydığı ışınlarlaysa bu iş birkaç dakikada olmaktadır. İlerde, elektrikli ölçü aygıtının bu ışınlar karşısında hiçbir tepki göstermeyişinin son derece mantıklı bir biçimde açıklandığını göreceğiz.

Aşağıdaki olaylar, deneyimizin üstünü örten perdeyi yavaş yavaş araladılar: iki hafta sonra, sol elimin ayası müthiş yanıyor, korkunç canımı yakıyordu. Demek ki üretilen dirimsel enerji kabarcıklarının dirimsel etkisi her türlü kuşkunun ötesindeydi.

Kum taneciklerinden enerji kabarcığı ürettiğimiz odanın havasının «soluk alınmaz» hale geldiğini, yalnızca bir saat camları kapalı tuttunuz mu, korkunç başağrılarına yolaçtığını saptadım.

Bir gün, bir deney yaparken, bütün madensel eşyanın, ma-

kasların, cımbızların, iğnelerin alabildiğine mıknatıslandıklarını gördüm. O günlerde, aslında son derece kolay açıklanabilecek bu görüngüyü açıklayamıyordum. Zaten o güne dek gözüme çarpmadığı için, apansız yakalamıştı beni. Ancak Oslo'lu doğabilimcinin elektrikli ölçü aygıtı hiçbir tepki göstermediğinden, birtakım şaşırtmacalarla karşılaşacağımı umuyordum.

Başlangıç olarak, ışığa duyarlı her türlü levhayla denemelere giriştim. Karanlık bir odada, yaşam kabarcığı ürettiğim tüplerin bazılarını üstü açık levhaların, bir bölümünü çerçeveli levhaların, bir bölümünüyse kısmen ya da tamamen kurşun katmanıyla kaplı levhaların üzerine oturttum. Denetlemek üzere, aynı odanın başka yerlerine, eriyiklerimin dolaysız ışımasından uzak tutarak, daha başka fotoğraf camları koydum. Sonunda, büyük bir şaşkınlıkla, deney tüplerimin bulunduğu odadaki *bütün* levhaların buğulandıklarını gördüm. Bazı levhaların üzerinde, tahta çerçevelerin tutamak yerlerine rasgelen noktalarda bir kararma saptadım; kimileriyse, doğrudan doğruya ışınlara tutulmadıkları halde, kurşun katmanın bulunmadığı yerlerde alabildiğine kararmıştı. *Odanın değişik yerlerine serpiştirilmiş denetleme levhaları da buğulanmıştı.* Bu görüngüyü hiç anlayamıyordum. İnsan olup bitenlere bakınca, dirimsel enerjinin çerçevelerden ve bağlantı yerlerinden geçtiğini düşünebilirdi. *Işıma, her yana ve yöne doğruydu.* Ancak, sonucu yanlış çıkartan bir denetleme kusuru yapmış olabileceğimi de gözönünde bulundurmak gerekiyordu.

Hastalıkların iyileştirilmesi çabaları ve deneylerle geçen yirmi yıl bana ilk bakışta önemsiz gözüken birtakım düşünleri, örneğin «dirimsel enerjinin her yerde hazır oluşu» düşüncesini ciddiye almayı öğretmişti. Sıkı ve yansız denetlemelerden geçirdiğimiz an olumlu sonuçlar veren şeye, araştırma yapan canlının beyninde çakan ışıklara büyük saygım vardır. Sezgim haklıydı: *acunsal yaşam enerjisi her yana ve yöne doğru ışıyordu!* O günlerde, bu cümlenin henüz somut bir içerik taşımadığını da belirtelim.

Fotoğraf levhalarıyla yaptığım deneyler çıkmaza girdi: ışımanın etkisi «her yerde» görülmekteyse, onu sınırlandırmak, do-

layısıyla denetim altına almak olanaksız demekti; elimizde kıyaslama ölçütleri olmayacaktı.[1]

Bunun üzerine, deney tüplerimi alıp, gözlemlerimi sürdürmek üzere, tam bir karanlığın egemen olduğu bodrumlara indim. Etkiyi çoğaltmak üzere, bir düzineye yakın tüp hazırladım. Karanlıkta çalışmanın «içkarartıcı» bir yanı vardı. Gözler karanlığa alışınca, oda zifiri karanlık değil, *külrengi-mavi* ölgün bir ışıkla kaplı gözüküyordu. Birtakım buharcıkların, mavi ışık çizgilerinin, sağa sola seğirten noktacıkların uçuştuğunu görüyordum. Duvarlardan ve odadaki eşyadan koyu mor bir ışık yayılıyordu sanki. Bir büyüteçle baktığım zaman genellikle mavi ya da külrengi-mavi renkteki bu ışık izlenimleri yoğunlaşıyor, çizgilerle noktacıkların hacimleri artıyordu. Kara camlı gözlükler söz konusu etkileri azaltıyordu. Ancak, gözlerimi yumunca, ölgün mavi ışık varolmaya devam ediyordu. Çok şaşırtıcı bir sonuçtu bu. O günlerde, acunsal yaşam enerjisinin saçtığı ışınların göz sinirlerini özel bir biçimde uyardığını, kalıcı görüntüler doğurduğunu bilmiyordum.

Birkaç gün bodrumda kaldıktan sonra, kızaran gözlerim ağrımaya başladı. Bir akşam, hiç aralıksız beş saat kaldım bodrumda. Galiba iki saat sonra, elimin ayasının, gömleğimin kolağzının ve (aynada) saçlarımın ışıdığını gördüm. Ölgün bir ışın saçan, gölgeli, hafifçe devinen mavi bir ışık, buhar halinde bütün vücudumu ve odadaki bütün eşyayı sarmalıyordu. Korktuğumu itiraf ederim. Geceyarısı Hollanda'ya, Dr. Bon'a telefon ettim, gözlemlerimi aktardım. «Sakınımlı davranmamı» salık verdi, ama ışıma «her yerde» olduğu ve bütün nesnelerin içine girdiğinden, kendimi nasıl koruyacağımı bilemiyordum doğrusu.

Dostumuz Dr. H.'yi incelemelerime ortak ettim. *Önceden haber vermediğim halde,* yukarda betimlediğim gözlemlerin çoğunu doğruladı. Birkaç ay boyunca, pek çok kişiyi deri sınavından ve karanlıkta yapılan deneylerden geçirdim. Görüngünün çeşitli kişilerin ağzından yapılan betimlemeleri öylesine birbiriyle uyuşuyordu ki, ışın yayılımından kuşkulanmanın olanağı kal-

[1] 1940 sonbaharında, SAPA kabarcıklarının saçtıkları ışınları bir fotoğraf levhası üzerinde toplamayı başardım.

mıyordu. İşin en güç yanı, *karanlık odada ortaya çıkan nesnel görüngülerle gözün algıladığı öznel izlenimleri birbirinden ayırmaktaydı.* Çalışmam sırasında, bu iki alanı birbirinden ayırmaya yardım edecek bir dizi uygulayım buldum. Örneğin, konuklarımı ışınsaçan herhangi bir nesneyi yakalamaya ve bilmem hangi kolun nerede bulunduğunu bana söylemeye çağırdım; ışıklı izlenim yitip gidene dek gözlerini başka bir noktaya çevirmelerini, sonra yine aramalarını rica ettim. Odadaki ışıma göz sinirlerini müthiş uyarıyordu. Bana bir aygıt satmış olan ve deneylerimizden birine katılan bir tüccar: «Güneşe bakmış gibi oldum!» dedi.

Bilim konusunda uzman olmayan birinin bu sözü beni uzun uzun düşündürdü. Deneylere katılan bazı kişilerin gözlerinde beliren yanmayı düşünürken, bu gözlem kafamı kurcaladı. Bir gün, «güneş enerjisi» geldi aklıma, aynı zamanda da bilmecenin çözümü: ilk bakışta çok saçma gözüküyordu çözümüm: *SAPA kabarcıkları deniz kumundan elde edilmişlerdi. Deniz kumuysa, donup kalmış güneş enerjisinden başka bir şey değildi. Kumun ısıtılıp genleştirilmesiyle bu enerji maddesel durumundan çıkarılıp ışına dönüştürülmüştü.*

Beni, buluşumun sonuçlarına yan çizmeye iten duygusallığımın gizli telkinlerini elimin tersiyle ittim. Gözümüzün önündeki gizemli ışımanın güneş enerjisiyle dolaysız ilintisi varsa, birçok görüngü alabildiğine yalın bir biçimde açıklanacak demekti: derinin kızarıp hârelenmesi, gözlerin kamaşması ve yanması. Deneylerimi 1939 kışında ve ilkbahar başlangıcında yapmıştım; hiç güneşe çıkmadığım halde, vücudum esmerleşmişti. Kendimi tam anlamıyla «iyi durumda», «ayı gibi güçlü», bitkisel yaşam açısından müthiş canlı hissediyordum. Yavaş yavaş, ışın yayılımının etkilerinden korkmamaya başladım ve hiçbir önlem almadan çalışmaya koyuldum.

Dirimsel açıdan etkisi çok büyük bir enerjiyle karşı karşıya bulunduğumuza kuşku yoktu. Yapılacak bütün iş bu enerjinin doğal yapısını belirlemek, ölçmemize izin verecek yöntemleri bulmaktı. Araştırmacı arkadaşlarımdan biri Kopenhag'taki Bohr Araştırma Kurumu'nda çalışan yardımcı kızlardan birine açılmış, SAPA kabarcıkları buluşumu anlatmış. Kız, deniz kumundan yaşam kabarcığı üretilmesini öylesine «zırva» bulmuştu ki,

salt ilkesel bir güvensizliğin etkisiyle, yanılma pahasına, kısa bir süre önce bulduğumuz ışımayı bilim dünyasına duyurmamayı yeğledi.

Doğrusunu isterseniz, birkaç dirimsel etkiyle öznel duyumları bir yana bırakacak olursak, söz konusu ışın-yayımını niteliksel ve niceliksel olarak saptama konusunda önerecek pek fazla bir şeyim yoktu. Ayrıca, beni de sakınımlı davranmaya iten bir şey, yani Oslo'lu doğabilimcinin elektrik ölçüm aygıtının olumsuz tepkisi vardı. Oslo'lu hastalık uzmanlarıyla doğabilimcilerin bedensel boşalma ve dirimsel enerji kabarcıkları konusundaki çalışmalarıma yönelttikleri basın savaşımı her türlü dostça yardımı daha başından kurutmuştu.

Dolayısıyla, o anda, niceliksel araştırmalar yapabilme olanağını göremiyordum. İşi olguların gelişmesine ve rastlantıya bırakmak zorundaydım. Beklediğim «rastlantı»ysa kısa bir süre sonra önüme çıkacaktı.

O verimsiz bekleme evresini doldurmak üzere, bazı maddeleri birbirine sürterek birtakım beylik deneylere girişttim. Günün birinde, yüksek gerilimli bir elektrik-ölçer deneyine başlamaya hazırlanıyordum. Ellerimi korumak için, deneyodamda bir cam kutuda sakladığım kauçuk eldivenleri giydim. Ellerimi elektrik-ölçere yaklaştırınca, göstergenin hızla tepki gösterdiğini gördüm. *Gösterge saptı, büküldü, aygıtın camına yapıştı.* Yalıtkan bir maddenin «elektrik yüklenebileceğini» biliyordum elbet. Ancak, göstergenin doğru yolundan sapması ve aygıtın camına yapışıp kalması beni epeyce şaşırttı: *mıknatıslı olmayan alüminyum, hiç kimsenin üstüne bir şey sürtmediği yalıtkan cama yapışıyordu!* Kauçuk eldivenlerimi de birbirlerine sürtmemiştim. Nasıl açıklamalıydım bu görüngüyü? Birden, eldivenlerin birkaç SAPA üretim tüpüne yakın durduklarını farkettim. Gözlemimi doğrulamak için, öbürüyle çalışırken, eldivenlerimden *birini* gölgeli bir yerde, açıkhavada bıraktım. Sonra eldivenlerin yerini değiştirdim. Sonuç: aşağı yukarı on beş dakika açıkhavada kalan kauçuk eldiven elektrikli ölçü aygıtı üzerinde *en küçük bir etki yaratmadı;* buna karşılık, bir önceki deneyde yüksüz olduğu ortaya çıkan kauçuk eldiveni yaşam kabarcığı üretilen tüplerin bulunduğu madensel kutuya koymak, elektrik-öl-

çerin göstergesinin tepkimesine yetti. Birkaç gece arka arkaya aynı sonucu elde ettim.

Ebonit çubuklar, kauçuk eldivenler, kâğıt, pamuk ve selüloz kum taneciklerinden yaşam kabarcığı elde etmeye yarayan eriyiklerin yaydığı enerjiyi emiyor, en küçük bir sürtünmeden özenle esirgenen elektrik-ölçerin iğnesini yörüngesinden saptırıyorlardı. Deneyde kullanılan bu maddelerin birkaç dakika elde evirilip çevirilmesi, nem, yel ve gölge elektrik-ölçerin tepkimesine son veriliyordu.

Böylece, söz konusu ışın yayımını niceliksel olarak belirleme yolunda önemli bir adım atmış oluyordum. Kuşkuya yer yoktu: yaşam kabarcıkları ürettiğim eriyikler kauçuğa ve benzeri örgensel maddelere elektrik yükleyebiliyordu; çünkü adı geçen maddeleri tüplerin yakınına koyup yükleyişime ya da açıkhavada, suda elektrik yükünü boşaltışıma göre, yükleriyle dilediğim gibi oynayabiliyordum.

Yeni kauçuk eldivenler aldığım ve bunların deney tüplerinin yakınına konmadan elektrik-ölçerin göstergesini cama yapıştırdıklarını saptadığım zaman işler çatallaştı. Demek ki dirimsel enerji yalnız deney eriyiklerinde değil, «başka yerlerde» de vardı! Bu buluş deney eriyiklerinin saydamlığına gölge düşürse de, son derece önemli gözüküyordu. Bir kez daha, *ışın yayımının her yerde varolduğu*'nu seziyordum! Fotoğraf camlarıyla yaptığım deneylerden beri kafamı kurcalayan bir sezgiydi bu.

O zaman, sınadığım kişilerden birinin sözünü anımsadım: «Güneşe bakmış gibi oldum.» Söz konusu ışın yayımının güneş enerjisiyle bir ilintisi olmalıydı. Her yerde hazırsa, ancak güneşten gelebilirdi. Bunun üzerine, kauçuk eldivenlerden birini güneş enerjisine tuttum. Hiçbir yere sürtülmeyen ve 5-15 dakika güneş ışınına tutulan kauçuk eldiven durağan elektriği ölçen aygıtın iğnesini düzenli olarak ve güçlü bir biçimde yolundan saptırıyordu. Böylece, enerjinin güneşten geldiği konusunda iki kanıt oluyordu elimde: bunlardan birini akılyürütme sağlıyordu: ısıtma, kum tanesinde birikmiş enerjiyi açığa çıkarıyordu; ikinci kanıtsa, yalıtkan bir maddenin güneş ışınlarıyla doğrudan elektrik yüklenmesinden geliyordu. Yalıtkan maddelerin uzun süre morötesi ışın yayan bir lambaya tutulması da aynı sonucu veriyordu.

Yaşam kabarcıklarıyla güneş kafamı kurcalayan enerjiyi yayıyorlarsa, yalın bir akılyürütmeyle, aynı enerjinin bütün canlılarda bulunduğu sonucuna varmak işten değildi. Bu konuda tam bir güvenliğe erebilmek için, sinirsel duyarlılığı alabildiğine büyük bir hastanın karnına kauçuk eldivenlerle kauçuk çubuklar koydum, hiçbir yere sürtmemeye dikkat ettim; sonuç olumluydu: karın derisi üzerinde 5-15 dakika kaldıktan sonra, önceden hiç elektrik yükü taşımayan kauçuk durağan elektriği ölçen aygıtın göstergesinde güçlü bir tepkimeye yolaçtı. Bu deneyi birçok hasta ve öğrenci üzerinde yineledim. Sonuç hep olumluydu. Bitkisel (sinirsel) devingenlikleri zayıf ya da çok yüzeysel soluk alan kişiler üzerinde deney yaptığım zaman, etki daha zayıf oluyordu. Hasta derin soluk aldığı zaman, göstergenin tepkisi çok daha canlı oluyordu[1].

Bunun üzerine, o güne dek açıklanamayan bir sürü görüngüyü anladım: karşımda, o zamana kadar bilinmeyen, özellikle dirimsel etkisi olan bir enerji vardı. Akkor haline gelecek kadar ısıtılmış, suya atılıp şişirilmiş maddelerden geliyordu bu enerji: (ışınsaçan yaşam kabarcıkları deneyinde olduğu gibi) maddenin kabarıp yumuşaması ve ayrışması doğuruyordu herhalde onu. Beri yandan, güneş onu havaküreninin dört bir yanına yaydığından, her yerde hazırdı. Böylece, pek belirgin bir çelişki de açıklanmış oluyordu: kauçuk eldivenin SAPA kabarcıkları tarafından elektrikle yüklendiğine kuşku yoktu, ama deney tüplerine yaklaştırılmayan kauçuk eldivenler de elektrik-ölçerin göstergesini saptırıyorlardı.

Bu deneylerle bulup ortaya çıkardığımız enerji, canlılarda da vardı. *Canlı varlık onu havaküreden almakta, ayrıca, doğrudan doğruya güneş ışınlarından toplamaktadır.*

Türlü yollardan elde edilmiş mavi yaşam kabarcıklarım da işte bu enerjiyle bakterileri ve kanserli hücreleri öldürmekteydi; ama bu durumda, mavi enerji keseciklerinde barınıyordu.

Ben bu enerjiye «ORGON» (örgensel enerji: dirimsel enerji) adını verdim, bu ad onun hem bedensel boşalmanın (orgazmın)

---

[1] Bkz. «**Drei Versuche am statischen Elektroskop**», Experimenteller und klinischer Bericht, nr. 7, 1939.

incelenmesi sırasında bulunduğunu anımsatmakta, hem de canlı (organik) maddeleri dirimsel enerjiyle yükleyebilme gücünü anıştırmaktadır.

Böylece bodrumda, karanlıkta deney yaparken başımın, ellerimin, beyaz gömleğimin çevresinde beliren külrengi-mavi buharların varlığını açıklamış oluyordum: *canlı madde dirimsel enerjiyi emer ve saklar.*

Oslo'lu doğabilimcinin elektrik-ölçeri deney tüpleri yaklaştırıldığında hiç kıpırdamamıştı, çünkü dirimsel enerjiye *ancak dolaylı olarak, yalıtkan maddeler aracılığıyla tepki gösterebilirdi.*

3. HAVAKÜREDEKİ YAŞAM ENERJİSİNİN GÖRÜLÜR KILINMASI

Mavi yaşam kabarcıklarını rahatça inceleyebilmek için yalın bir araç icat etmek gerekiyordu. Bu amaçla, yaşam kabarcıklarının büyük bir hızla dışarı yayılmalarını *önleyecek* ve onları *barındıracak* kapalı bir yer kurmak kaçınılmazdı. Yayılan ışınları emdiklerine göre, bu iş için canlı maddelerin kullanılması söz konusu olamazdı. Daha önceki deneylerim, madenlerin ışınları yansıttığını, kapalı bir yerde tuttuğunu göstermişti. Eğer öyleyse, ışınlar madenin içine girebilir, iç çevreye yayılabilirdi. Bunu önlemek için, *yapılacak aygıtın içerden maden yapraklarıyla, dışardansa bir kat canlı maddeyle kaplanması gerekirdi.* Böylece, deney tüplerinin yaydıkları ışınlar içerdeki madensel levhalar tarafından yansıtılacak; canlı maddeden (pamuk ya da tahtadan) yapılmış dış kılıfsa ışınların dışarı yayılmasını önleyecek ya da azaltacaktı. Aygıtın arkasında bir açıklık bırakmak, ışın yayılmasının incelenmesine izin verecek büyüteç dizgesini buraya yerleştirmek gerekiyordu.

Böylece aygıt yapıldı. İçine, yaşam kabarcığı üretecek sıvıyla dolu bir düzineye yakın kutu yerleştirildi. Mercekleri bir film göstericisinden çıkarmıştık: ışınlar, mercek dizgesinin gözlenmesine izin verdiği, donuk selülozdan yapılmış bir levhaya çarpmak zorundaydılar. Deney başarıyla sonuçlandı. Kıpırdayan mavi buharlarla beyazımsı sarı renkte, zaman zaman çizgi, zaman zaman da nokta biçimine giren belirgin ışınları açıkça göz-

leyebildim. Daha başka birçok kişi gözlemlerimi doğruladı. Deneyi artık halkın bilgisine sunulacak kadar olgunlaşmış buluyordum. Derken, hiç açıklayamadığımız bir görüngü ortaya çıkıverdi: bir kutudan yapılmış olan aygıt, deney tüplerinin çıkarılmasından ve iyice havalandırıldıktan sonra, hiçbir ışıma belirtisi göstermemeliydi. Yoksa, gözle görülen ışınların *yaşam kabarcığı üreten tüplerim*'den geldiklerini öne süremezdim. Yeni bir denetlemenin deneyi doğrulayacağından hiç kuşkum yoktu. Ancak, büyük bir şaşkınlıkla, aynı mavimsi buharları, ışıklı çizgileri boş kutuda da gördüm. Oturup baştan başa söktüm, madensel levhaları suyla yıkadım, pamuğu değiştirdim, aygıtı birkaç gün havalandırdım, deneyi yineledim. Bütün bunları yaparken, dıştaki pamuk kılıfın ışın-yayımının bir bölümünü emdiği, denetleme deneylerimin işte bu kalıntıyı gösterdiği varsayımından yola çıkıyordum. Ancak, tüm çabalarım boşa gitti! *Kutuyu bütün ışıklı görüngülerden arıtamadım.* Benim için anlaşılmaz bir şeydi bu! Aygıtın içinde deney tüpü bulunmadığı halde, ışınlar nereden geliyordu? Deney tüplerinin bulunduğu zamana oranla daha az yoğun olmakla birlikte, ışıklı görüngüleri yine de görebiliyordum.

Dışına canlı maddeden yapılmış kılıf geçirilmemiş, arkası camdan yeni bir aygıt yaptırdım. SAPA kabarcıklarını ürettiğim tüpleri sakladığım odalardan özenle uzak tuttum aygıtı. Canlı maddeden yapılmış kılıf bulunmadığına göre, deneyler sırasında emilmiş enerjinin kalıntısı da söz konusu olamazdı.

Ancak, bütün sakınımlara karşın, ışınımlar yine karşımdaydılar! Kolayca anlaşılabilecek bir can sıkıntısı içinde geçen birkaç gün ve geceden sonra, belleğim bana bir tutamak uzattı: kauçuk eldivenleri elektrik-ölçerin önünde oynatırken buna benzer bir görüngü gözlediğimi anımsadım. Deney tüplerinin etkilediği kauçuk elektrik-ölçeri harekete geçirmişti. Görüngü, eldivenleri suyla yıkadığım ya da götürüp gölgeli bir yerde havalandırdığım zaman yokolmuştu. Kauçuğu deney tüplerimin yanına koyup yeniden ışınların etkisine bırakmak, görüngünün yine boygöstermesine yetmişti. Ama bir an bile deney tüplerinin yanına konmamış kauçuk eldivenler de, *hiçbir yere sürtülmedikleri halde,* aynı etkiyi yaratmışlardı. O zaman, buna bakarak, yaşam kabarcığı üretilen eriyiklerin yaydığı enerjinin

her yerde hazır olduğu sonucunu çıkarmıştım. Kutunun, içine deney tüpleri konmadığı zaman bile, gözle görülür bir ışıma barındırmasına bakarak, aynı sonuca vardım. *Peki ama, nereden geliyordu bu ışıma?*

Bugün acunsal yaşam enerjisini ölçebildiğimize ve kanserin iyileştirilmesinde kullandığımıza göre, o zamanki şaşkınlığım akıldışı gözükebilir. Çünkü daha işin başında, ışın-yayımının her yerde hazır olduğu izlenimi uyanmıştı içimde. Yaşam kabarcığı üretilen bir tübe değdirilmemiş kauçuk eldivenlerin elektrik yüklü olup göstergeyi saptırması beni içinde deney tübü bulunmayan kutudaki ışımayı keşfetmeye hazırlamış olmalıydı aslında.

Ancak, sonradan yargılamak çok kolaydır! Buluşumun üstünden geçen iki yıl boyunca, gözlemlerimin doğruluğu konusunda amansız kuşkular vardı içimde. Her yerde hazır bir ışın-yayımı, «bir çift eldivenin kendiliğinden elektrik yüklenmesi» gibi şeyler öyle hemencecik inanılacak olgular değildir; tam tersine, bunlar beni ışımadan çevirmek üzereydi. Öte yandan, doğabilimcilerle bakteri uzmanlarının karşı çıkışları, olumsuz deneyleri gözlemlerime hakettikleri önemi vermemi engelliyordu. Yeni ışın-yayımını bulduğum günlerde, Norveç basınının bana yönelttiği gözden düşürme savaşımı (o sıralarda yatışmak üzereydi) kendime güvenimi sarsmıştı. Omuzlarıma çöken sorunların ağırlığına dayanacak kadar güvenim yoktu. Gerçekten de, gözlemlerim o güne dek tartışmasız kabul edilen bir sürü dirimbilim ve bakteribilim kavramını sorun konusu edecek nitelikteydi: havada uçuşan tohumlar kuramı, «bir cismin elektrikliliği» kavramı, canlı etkin hücre maddesinin alabildiğine karmaşık bir protein'den başka şey olmadığı düşüncesi, devinimci ve canlıcı yaşam anlayışları bunlar arasındaydı. Tek dayanağım, deneylerimin gidişi ve iç mantığıydı.

Yaşarken olağandışı görüngülerle karşılaştığımız zaman, geçmişteki kararsızlıklara dönüp bakmak hem ilginç, hem yararlıdır. Böylece insan görünüşte sarsıcı ya da olumsuz denetleme deneylerinden ötürü cesaretini yitirmez, yüzeysel doğrulamalarla yeni olguları elinin tersiyle itme eğilimine karşı direnir; *olumsuz denetleme deneylerinin sonuçlarını bile denetlemek*

ve hiçbir zaman: «Bir yanılsamanın kurbanı oldum besbelli!» deme kolaylığına kendini kaptırmamak gerekir. Oysa, ışınların varlığı kanıtlanmıştı. Her şeyi bir anda açıklamaya kalkışmak fazlaydı. Ancak, böylesine bir buluş bolluğunun ister istemez yarattığı kuşkularla duygusal sarsıntılara yan çizmeye de hakkım yoktu.

Deney tüpleri olmadığı zaman gözlenen ışın-yayımıyla aynı deney tüplerine yaklaştırılmamış kauçuk eldivenlerin elektrik-ölçerin göstergesini etkilemesi arasında belli bir koşutluk bulunduğunu öne sürmek yeterli değildi. Bu açıklama, olsa olsa, o anda dolduramadığım boşluğu aşmama yarayacak bir köprüydü.

Birkaç hafta boyunca, boş kutudaki ışımayı inceledim. Hiçbir değişime rastlayamadım. Hava ister güneşli ister yağmurlu, ister puslu ister açık, ister nemli ister kuru, ister gündüz ister gece olsun, ışın-yayımı aynıydı. Demek ki, güneşe bırakılmış kauçuk eldiven gibi, doğrudan doğruya güneş ışınlarından geliyor olamazdı. «Her yerden» geliyordu: geriye, bu «her yer» sözcüğüyle ne demek istediğimizi belirlemek kalıyordu.

1940 yazında, tatile çıktım ve New-England'ın Maine bölgesinde dolaştım. Bir gece, henüz çözemediğim bilmecelerin ağırlığı altında, gölün üstündeki göğe bakıyordum. Ay Batı'da, ufuk çizgisine yakın bir yerdeydi; Doğu'da, göğün tam karşı kesiminde, pırıl pırıl parlayan yıldızlar gözüme çarptı. Göğün en tepesindeki yıldızların, ufka yakın olanlardan daha az parladıklarını şaşkınlıkla farkettim. Yıldızların yanıp sönmesi ışığın dört bir yana yayılmasına bağlı idiyse, parıltının her yerde aynı yoğunlukta olması, ayın yakınındaysa artması gerekirdi. Oysa, tam tersiydi.

Hemen bir tahta boru kaptım, içinden birkaç yıldıza baktım. Derken, salt rastlantıyla, yıldızların arasında, göğün kapkaranlık bir noktasına çevirdim gözümü. Büyük bir şaşkınlıkla, yalın dürbünümün yuvarlak görüş alanı içersinde son derece canlı bir yanıp sönme, ardından da göz kamaştırıcı ışık çizgileri gördüm. Boruyu aya doğru çevirdikçe, görüngü yavaş yavaş yokoldu. Özellikle göğün en karanlık noktalarında, yıldızların *arasında* göze çarpıyordu. Deney aygıtımda bilmem kaç kez in-

celediğim yanıp sönmelerin, parıltıların, ışıklı nokta ve çizgilerin aynısıydı bunlar. Borumun ucuna mercek yerine geçen bir büyüteç yerleştirince, ışın-yayımının yoğunlaştığını gördüm. Deney kutum gizemini yitirmişti, görüngü açıklanıyordu: *içinde yaşam kabarcığı üretilen deney tüplerinin bulunmadığı kutumdaki ışıma havaküreden geliyordu. Havaküre, o güne dek hiç sözünü işitmediğim bir enerjiyle doluydu.*

Bu ışıma «acunsal ışınlar»a benzemez, çünkü acunsal ışınları gözle göremeyiz. Ayrıca, doğabilimciler acunsal ışınların yerküreye yıldızlarla dolu uzaydan geldiklerini, dolayısıyla kökenlerinin yeryüzü olmadığını öne sürerler. Bir süredir, kimi bilginler bu konuda karşıt-görüşler öne sürmektedir. «Acunsal ışınlar»ın kökeni *yerküresel*'se, acunsal yaşam enerjisiyle çakışmaları gerekirdi. O zaman da, «acunsal ışınlar»ın büyük «içe işleme güçleri» *acunsal yaşam enerjisinin her yerde bulunuşu*'yla kolayca açıklanabilir[1].

Borumla toprağa, kayalara bakarken, aynı görüngüyü her yerde, değişen yoğunlukta saptadım. Büyük bir güce eriştiği bu-

---

[1] Rudolf W. Ladenburg «The Nature of Cosmic Rays and the Constitution of Matter» (Acunsal Işınların Doğal Yapısı ve Maddenin Oluşumu), **Scientific Monthly,** Mayıs 1942, başlıklı yazısında şöyle diyor: «...Acunsal ışınların kökeni büyük bir gizdir. **Bu güçteki enerji parçacıklarını ürcten süreçler konusunda hiçbir bilgimiz yok.** Söz konusu parçacıkların kimisinde, bizim üretebildiğimiz cisimciklerin çoğundaki enerjinin bir milyon katı enerji var. Maddenin oluşumuna gelince, bu konudaki yanıtımız da henüz çok eksik. Maddenin atomlardan oluştuğunu, atomların içinde elektronlarla çevrili bir çekirdek bulunduğunu, çekirdeğin kendisininse proton ve nötronlardan meydana geldiğini biliyoruz. **Çekirdeklerin birbirine bağlanmasını sağlayan büyük güçlerin varolması gerekir. Biz bu güçleri tanımıyoruz daha. Söz konusu güçlerin elektrik güçleri olmadıklarını gördük** ve bunları açıklayabilmek için bir sürü kuram ortaya atıldı. Acunsal ışınlardaki ortacık'ın (méson'un) bulunması bize ereğimize ulaşma, yani söz konusu güçleri açıklayabilme umudu vermektedir. Ancak, temel sorun henüz çözümden fersah fersah uzaktır.» (Sözcüklerin altını ben çizdim, W.R.)

lutlarda da görebiliyordum onu. Birden kafamda ışık çaktı: *SAPA kabarcıklarının varlığını doğrulamaya çalışırken, havadaki acunsal yaşam enerjisini bulmuştum.*

Acunsal yaşam enerjisini öylesine dizgeli bir biçimde betimlemeye çalışacağım ki, benimle aynı mantığı paylaşanlar, yaşam kabarcıkları üzerindeki deneylerimin beni zorladığı karmaşık yola girmeden, onu kendileri de bulabilsinler. Acunsal yaşam enerjisini böylece birlikte keşfederken, onu bütün öbür enerji türlerinden ayıran özellikleriyle tanışmış olacağız. «Mavi yaşam kabarcığı»yla enerji işlevini mantıksal bir bağın havaküredeki enerjiye bağladığını göreceğiz. Havadaki acunsal yaşam enerjisinin SAPA kabarcıklarının yardımı olmadan da bulunabileceğini söylemeye gerek bile yok elbet. Ancak, yaşam kabarcıklarının ışın saçması gibi karmaşık bir yoldan yaptığımız dolaylamaya çok büyük sonuçlar doğurabilecek bir bilim dalını borçluyuz: *Yaşayan her canlı varlığı yöneten enerji ister istemez havaküredeki enerjiyle özdeştir;* yoksa, yaşayan varlıktaki enerji havadaki acunsal yaşam enerjisinin bulunmasına yol açamazdı.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

YAŞAM ENERJİSİ IŞIMASININ NESNEL KANITI

1. ÖZNEL IŞIK İZLENİMİ VAR MIDIR?

Çocukken, gözümüzü yumduğumuz zaman algıladığımız ışıklı izlenimler hepimizi büyülerdi; mavi-menekşe renkte küçük noktacıklar, gözlerimizin devinimlerine ayak uydurarak, indirilmiş gözkapaklarımızın önünde sağdan sola, soldan sağa gidip gelirdi. İner çıkar, eğriler ve sarmallar çizerlerdi:

Gözkapaklarımızı parmaklarımızla oğuşturarak küçük noktacıkların biçimini ve gidişini değiştirmek tadına doyulmaz bir oyundu. Hattâ ışıklı noktaların rengini bile değiştirir, maviden canlı kırmızıya, yeşilden sarıya dönüştürürdük. Başka bir oyun da gözleri ansızın açıp dimdik lambanın çiğ ışığına bakmak, sonra yeniden yumup beliren silinmez görüntüleri gözlemekti. İmgegücümüzde onları gökkuşağına, balona, hayvan başına, insan yüzlerine çevirirdik.

Büyüyüp de doğabilimle, matematikle, dirimbilimle tanıştırıldığımız zaman, bu çocuk oyunları ilgimizi çekmez oldu. Gözle ilgili öznel izlenimlerin «gerçekdışı» olduklarını, ışıkla ve onu oluşturan yedi bileşeninin nesnel olarak ölçülebilen doğal görüngüleriyle uzaktan yakından ilgilerinin bulunmadığını öğrendik. Ölçülüp tartılabilen görüngüler yavaş yavaş duyum örgenlerimizin güçlü izlenimlerini gölgeledi. Artık bu izlenimleri

ciddiye almaz olduk. Günlük yaşam bizden bütün dikkatimizi imgegücüyle ilgisi kalmamış somut işlere çevirmemizi bekliyordu. Oysa ışıklı izlenimler durdukları yerde duruyor ve içimizden pek azı gözlerimizi yumduktan sonra algıladığımız bu güçlü ışık izlenimlerinin belli bir gerçeği dile getirip getirmediğini merak ediyordu. Bu görsel duyumların yanılsamaya dayandıkları ilk bakışta sanıldığı kadar açık bir gerçek değildir.

Hepimize, gözlerimizi yumduğumuz zaman algıladığımız ışıklı izlenimlerin «yüzde yüz öznel», dolayısıyla «gerçekdışı» oldukları öğretildi. Bilimsel araştırma da bu görüngüyle hiç ilgilenmedi. Öznel ışıklı izlenimler «insan imgelemi» alanına terkedildi. İnsanoğlunun imgesel yaşamı gerçeğin fersah fersah ötesinde akıp gider, çoğunlukla arzuların buyruğundadır, üstüne üstlük değişkendir: bundan ötürü, bilimsel araştırmanın kendine deneyle nesnel ve gerçekçi bir temel bulması gerekliydi. En yetkin deney, yargımızı bütün düşlediklerimizden, yanılsamalarımızdan ve arzularımızdan bağımsız kılabilendir. Sözün kısası, insanoğlunun algılama işlevine hiç güveni yoktur. Gerçek görüngüleri incelerken, haklı olarak fotoğraf camını, mikroskobu, elektrik-ölçeri yeğler.

Ancak araştırmacı öznel duyuma sırtını dönmekle, onun yerine nesnel araştırmayı geçirmekle, gerçekleştirdiği bütün ilerlemelere karşın, bilimsel araştırmanın asal değerlerinden birini yitirdi: nesnel kazanç gerçekten vardır, ama cansızdır, ölüdür. *Bilim kaygısıyla, hakkında hiçbir şey söylemeye fırsat bulamadan, dirimi öldürdük.* Bunun kaçınılmaz sonucuysa, dirimin devinimci ve uygulayımcı bir taslağının çizilmesi oldu: bu taslakta en önemli nitelik, dirimin kendisi eksik kaldı. Oysa dirimin kendisi bizi, hiç durmadan, çocukluğumuzdaki örgen duyumlarını hesaba katmaya iter. Örgen duyumları, «yoga»nın derin düşüncelere dalmasından tutun da buyurgan «kan kaynaması»na, ruhların çağrılmasında aracılık etmekten dervişlerin tanrısal coşup esrimesine dek bütün gizemciliklerin temelini oluşturur. Gizemcilik (tasavvuf: mysticisme), somut ve doğal bilimin yadsıdığı ya da küçük gördüğü birtakım güçlerle süreçlerin varlığını kabul eder. Şöyle oturup birkaç saniye derinlemesine düşünmek, *insanoğlunun gerçek ve nesnel bir veriye dayanmayan*

hiçbir şey düşleyemeyeceğini ya da duyamayacağını anlamaya yeter. *Duyusal algılar, doğal-nesnel olayların vücudun içine yansıyan işlevlerinden başka bir şey değildirler.* «Öznel» ışık izlenimlerimizin belli bir gerçekliği yansıttıkları düşünülemez mi acaba? Öznel görsel izlenimlerimizle acaba kendi vücudumuzun dirimsel enerjisini algılıyor olamaz mıyız? Bu düşünce ilk bakışta garip, aşırı geliyor insana. Peki, biraz daha yakından bakalım ona.

Gözlerimizi yumarak algıladığımız öznel ışık izlenimine «imgelemsel» (hayalî) nitelemesini yapıştırmak elimizde değildir. Bu «imgelem» (hayalgücü) çok kesin doğal yasaların yönettiği bir vücuttan çıkmaktadır, dolayısıyla «gerçek» olması gerekir. Kısa bir süre öncesine dek, hekimlik bilimi, akıl erdiremediği için, işlevsel ve sinirsel bozuklukları gerçekdışı ve düşsel sayıyordu. Oysa, başağrısı başağrısıdır, ışıklı izlenim de, ister anlayalım ister anlamayalım, ışıklı izlenimdir.

Gizemcilerin *yanlış yorumlanan* örgen duyumlarına dayanan olumlamalarını elimizin tersiyle iteceğiz elbet. Ancak, örgenlerimizin duyumlarını yadsımaya hakkımız yoktur. Ayrıca, örgen duyumlarıyla örgenlerin yataklık ettiği gerçek süreçler arasına kesin bir çizgi çeken devinimci doğal bilime de hayır diyeceğiz. *Kendini-algılama, yaşam sürecinin en asal ögelerinden biridir.* Doğal bilim derken, şurada sinir, burada kas, ötede duyum örgeni görmeyi amaçlamıyoruz; doku eylemleri, algılanan duyumdan ayırılması *olanaksız işlevsel bir birlik* oluşturur. Biz, sinir hastalıklarının iyileştirilmesinde bu ilkeyi asal kuramsal kılavuzlarımızdan biri, deneye dayalı bir yolgösterici haline getirmek zorundayız. Sevinç ve kaygı, vücudun bütün olarak belli bir işlevsel durumunu yansıtır. İşlevsel dirim anlayışını, hiç hatır-gönül tanımadan, dirimi kavraması olanaksız devinimci bölücü anlayıştan ayırmak gerekir. *İşlevsel* doğa felsefesinin şu dört ana ilkesine bağlanalım:

1. Her canlı varlık, devinen bir örgen toplamı değil, kapalı bir işlevsel birlik oluşturur. Temel dirimsel işlev hem vücudun tümünü, hem de her örgeni denetler

2. Her canlı varlık yanını yöresini kuşatan doğanın bir parçasıdır, işlevsel alanda onunla tıpatıp benzerdir.

3. Her algı, vücudun içindeki bir işlevle çevredeki dünyanın bir işlevi arasındaki uyuma, başka bir deyişle dirimsel enerji uyuşumuna dayanır.

4. Her özalgılama, vücutta olup biten nesnel süreçlerin dolaysız anlatımıdır (ruhsal dünyayla bedensel dünyanın aynılığı).

Gözleyen ve algılayan Ben'in (öznenin) algılanan nesneyle işlevsel bir birlik oluşturdukları ilkesi kabul edilmedikçe, duyumlarımızın gerçekliği konusundaki düşünbilimsel (felsefî) akılyürütmeler pek bir işe yaramayacaktır; devinimci araştırma bu *birliği* bozup bir ikilik haline getirmektedir. Çağdaş bilimin devinimci deneyciliği bizi dosdoğru çıkmaza sürüklemekte, çünkü duyumu elinin tersiyle itmektedir. *Oysa bütün önemli buluşlar nesnel bir olgunun öznel duyumuyla ya da kişisel deneyimiyle («Erfühlung»la) başlamaktadır; yani iç dünyayla dış dünya arasında dirimsel enerji uyumunun kurulmasıyla.* Demek ki, olup biten öznel duyumun nesnelleştirilmesi, duyumun uyarıcısından ayrılması, uyarıcının kaynağının kavranmasıdır. Biz dirimsel yoldan iyileştirme yanlısı hekimler, vücutlarının anlatımını inceleyerek, onunla ve işlevleriyle özdeşleşerek, hastalarımızla her gün, her saat işte bunu yapıyoruz. Her hastanın durumunu duygusal olarak anladıktan sonra anlağımızı (zekâmızı) çalıştırıyor, karşımızdaki görüngüyü nesnelleştiriyoruz.

Dirimsel enerji açısından uyum kavramının özyapısını aydınlığa kavuşturduktan sonra, çocukluğumuzdaki imgelem oyunlarına ve ışıklı izlenimlere dönelim. Gözü kapalı algıladığımız ışıklı izlenimler birtakım gerçek süreçlerin karşılıklarıysalar, bunları *nesnel olarak* nasıl belirleyebiliriz?

2. GÖKTEKİ YANIP-SÖNMENİN NESNELLEŞTİRİLMESİ
(acunsal yaşam enerjisini ölçen aygıt)

İlkin, *gözlerimiz açıkken* ve gündüz benzer görüngüler algılayıp algılamadığımızı belirlemeye çalışalım. Çok titiz ve uzun gözlemler yaparsak, sonunda, söz konusu «öznel» ışıklı izlenimlere gündüz de rastlandığını görürüz. Gözümüzü bir perdeye,

bir duvara, beyaz bir kapıya dikelim. *Bir parıltı, bir yanıp-sönme görürüz.* Birtakım gölgelerin ya da buharımsı biçimlerin, azçok hızla ve belli bir düzenlilik içersinde, nesnelerin yüzeyinde dolaştığını sanırız. Bu gözlemleri bir «öznel izlenim»e yakıştırma eğilimini aşıp, söz konusu yanıp-sönmenin gözlerimizden mi geldiğini, yoksa bedensel dizgemiz içersinde mi oluştuğunu *nesnel olarak* saptayana dek araştırmalarımıza devam etme kararını alalım.

Bu işe uygun yöntemi bulmak kolay değildir: gözlerimizi yumalım, yanıp sönme yokolur, yerini küçük baloncukların, ufacık biçim ve renklerin kaynaşmasına bırakır. Gözlerimizi yumup açarak deneyi yineleyelim, gözlerimiz kapalıyken algıladığımız görüngülerin gözümüzü duvara diktiğimiz zaman gördüklerimizden *ayrıldıklarına* kuşkumuz kalmayana dek sürdürelim bu işi.

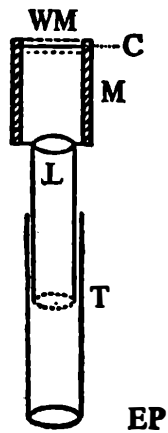
«Tâ uzaklara bakıyormuş gibi» gözümüzü dikip mavi göğe bakalım. İlkin hiçbir şey görmeyiz. Deneyi sürdürmeye kararlıysak, büyük bir şaşkınlıkla, düzenli, dalgalı yanıp-sönmenin mavi göğün derinliklerinde de algılandığını görürüz. *Bu yanıp-sönme gözlerimizin içinde mi, yoksa gökte mi?* Bu görüngüyü birkaç gün, değişik saatlarda, her türlü havada inceleyelim. En çok dikkatimizi çeken şey, gökteki yanıp-sönmelerin biçim ve yoğunlukları arasındaki ayırım olacaktır. Dört bir yandan gelip gözümüze giren yaygın ışık bizi rahatsız eder. Deneyi gece yineleyelim: yanıp-sönme *daha belirgin*'dir. Gökten birtakım ışık dalgaları akmaktadır sanki. Kimi zaman, çizgi ya da nokta biçiminde bir şimşek parıltısı gördüğümüzü sanırız. Aynı ipliksi ya da noktamsı parıltılara çok daha yoğun olarak bulutlarda da rastlarız. Gökyüzünü haftalarca gözlerseniz, yıldızların yanıp-sönmesinin çok değişken olduğunu saptarsınız. Kimi zaman yıldızlar dingin ve ışıklıdır, yanıp-sönmeleri kimi zaman ölgün, kimi zamansa yoğundur. Gökbilimciler yıldızların yanıp-sönmesini ışığın uzayda yayılmasına bağlarlar. Hepimiz, daha başka bir sürü açıklama gibi, bunu da üzerinde durup akılyürütmeden benimsemişizdir. Ancak, gökteki yanıp-sönmenin varlığı bizim için önemli bir sorun haline geleli beri, yıldızların parıldamasının göğün, yıldızları birbirinden ayıran uzay içersindeki ya-

nıp sönmesiyle ilgili olup olmadığını merak etmekteyiz. Eğer öyleyse, havaküredе henüz adı konmamış bir özdeğin (maddenin) devindiğini gösteren ilk belirtiyi yakalamışız demektir. Yıldızların yanıp-sönmesi, hiç kuşkusuz, öznel-görsel bir izlenim değildir. Gökbilimciler, bundan kurtulabilmek için, gözlemevlerini dağların doruklarına kurmayı alışkanlık haline getirmişlerdir. Yıldızların yanıp-sönmesi «ışığın yayılması»ndan ileri gelseydi, her yerde aynı olması gerekirdi. Ayrıca, yoğunluk değişmelerini «yayılan ışık»la açıklamak olanaksızdır. Demek ki, bu yanıp-sönmeyi yaratan adı konmamış özdek yerkürenin yüzeyinde dolaşmaktadır. «Uzaya yayılmış ışık» değildir bu. Bu türlü açıklamalar olguları karanlığa boğmaktan başka bir işe yaramamaktadır. Bu soruya ilerde karşılık vereceğiz!

Gökteki ve birtakım nesneler üzerindeki yanıp-sönmeyi gözledikçe, gözlem alanını daraltma gereksinmesini duyarız. Bu amaçla, 80-100 cm. uzunluğunda, başparmak kalınlığında, içyüzü kara ve donuk renkte bir boru yapıp gece gökyüzüne çevirelim. Boru, yıldızlı gökte, göğün geri kalan kesimlerinden *daha aydınlık* gözüken, yuvarlak bir çember keser. İki gözümüzü de açık tutup biriyle borudan bakarsak, mavi gökyüzünde açık-mavi bir yuvarlak görürüz. Bu yuvarlağın ortasında, önce bir yanıp-sönme, sonra bizim eski tanıdıkları, dört bir yandan gelip her yana saçılan ışıklı çizgilerle noktacıkları görürüz. Ay'ın çok yakınında, yanıp-sönme daha az belirgindir; bakılan gök parçası ne denli karaysa, görüngü o denli belirginleşir.

Yine mi bir yanılsamanın kurbanıyız acaba? Bu soruyu kestirip atabilmek için, borunun ucuna büyütme gücü 5 olan, dışbükey bir mercek yerleştirelim ve deneyimizi yineleyelim. Görüş alanı daha geniş, ışıklı nokta ve çizgiler daha belirgin, daha büyüktür. *Öznel ışık izlenimlerini mercekle büyütemeyeceğimize göre, görüngünün nesnel olması gerekir.* Elimizdeki aygıtla göğün belli bir parçasını sınırlandırmış durumdayız, dolayısıyla karşımızdaki görüngüyü rahatça gözleyebiliriz (bu görüngüyü havaküredeki ışığın yayılmasına indirgemek isteyen karşıtgörüşü de safdışı ederek). Işıklı alan, borunun donuk içyüzünün oluşturduğu kara bir çemberle çevrilidir. Borunun içyüzünde hiçbir yanıp-sönme görülmez; ışıklı alanla açıkça sınır-

daştır, bundan ötürü «öznel bir duyum»un sonucu olamaz. Hiç farkında olmadan ilkel bir «orgon-ölçer» yapmışızdır. Bu aygıtı şöyle yetkinleştirebiliriz:

C: Selüloz yuvarlak, dış yüzey donuktur.
WM: Yuvarlağın iki yüzüne yerleştirilen tel kafes (**wire mesh**).
M: Maden boru, uzunluğu 10 cm, çapı 5 cm.
L: İki yüzü de dışbükey mercek, büyütme 5, öndeki yuvarlağa ayarlı.
T: Dürbün borusu, uzunluğu 30-60 cm, genişliği 5 cm.
EP: Mercek (**eye piece**) 5-10 X'lik, ek büyütme sağlamak üzere.

Şekil 8. Orgon-ölçer.

Borumuzu göğe çevirip ışınkırıcı olmayan (apochromatique) merceklerle donatılmış iyi bir mikroskobun yansıtma aynasının karşısına yerleştirelim. 10 kat büyüten bir nesne-merceğiyle 5 kat büyüten bir göz-merceği kullanalım bu iş için. Gözlerimizin karanlığa alışması için 25 dakika gerekir. Mikroskop bize gökyüzündeki ışıklı görüngüleri açık-seçik gösterir. Her parıltı belirgin olarak gözükür. Göz-merceğini aradan çektiğimizde,

yanıp-sönmeyi daha küçük boyutlarda, ama daha yoğun olarak görürüz; ancak, tek parıltıları ayırdetmek olanaksızdır.

Bu görüngüler havaküreye yayılmış olan sisten mi ileri gelmektedir acaba? Deneylerimizi sisli ya da puslu havalarda yineleyelim. Işıklı görüngülerin zayıfladıklarını ya da hepten yokolduklarını görürüz. Sis ya da pus, dürbünümüzün yuvarlak görüş alanı içersinde yanıp-sönme yaratmaz. Demek ki, küçük ışık parçacıklarının mikroskobun görüş alanı içersindeki devinimlerinin sis ya da pusun devinimleriyle hiç ilgisi yoktur.

Araştırmalarımızı sürdürürsek, ışıklı ve dalgalı görüngülerin havakürenin her yerinde varolduklarını, ama yıldızlarla ay'ın yakınında, bunların yoğun ışımalarından ötürü, azaldıklarını saptarız. Bu görüngüleri geceleyin hava açık ve nemsiz olduğu zaman daha açık-seçik farkederiz. Havanın nemi % 50'yi aştığı zaman, ışıklı görüngülerin yoğunluğu azalır. *Havanın nemi, SAPA ışınlarını da, gökyüzündeki ışın-yayımını da emer.*

Geceleyin dürbünümüzü toprağa çevirelim, sırasıyla kaldırım taşlarını, çimenleri, basılmamış toprağı, bir taş duvar parçasını inceleyelim. Her yerde küçük ışıklı parçacıkların devinimlerini görürüz. Funda toprağı üzerinde asfalta oranla çok daha yoğundur. 10 cm yakından yeşil çalılıklara bakalım: dürbünümüzü ekseni üzerinde döndürüp yeşillikten uzaklaştıralım, sonra yine yaklaştıralım. Işıklı görüngü yeşil yapraklar arasında her yerdekinden daha belirgindir. Yapraklardan çıkıyor gibidir. Işın-yayımı, ışın-etkinlik yapraklarda saplardakine oranla daha yoğundur.

Demek ki görüngü toprakta, duvarlarda, çalılıklarda, çimenlerde, hayvanlarda, havaküredе gözlenmekte, ancak aydınlığa göre yoğunluğu ve keskinliği değişmektedir. Sonuç kaçınılmaz bir zorunlukla kendini kabul ettirmektedir: ışın-yayımı her yerde vardır. Enerjisinin yoğunluk ve keskinliği değişmektedir. Bize kalsa, belki şurada bulunmasını, ötede bulunmamasını yeğlerdik. Ama o zaman, suya sabuna dokunmayan, küçük bir buluş yapmış olurduk. Oysa, bize garip gözükseler de, olgulara boyun eğmek gerekir.

3. BİR IŞIMA ALANINI NASIL SINIRLANDIRMALI VE NESNEL OLARAK GÖRÜLÜR KILMALI?

Demek ki acunsal yaşam enerjisinin ışıması her yerde hazırdır. Başka bir deyişle, kolayca deney yapmaya elverişli değildir. Görüngünün kesin çizgili betimlemesini yapabilmek için, onu çevresinden ayırmak, başka görüngülerle kıyaslayarak doğal yapısını ortaya çıkarmak zorundayız. Buysa, dirimsel enerjiyi çevresinden ayırmaya izin verecek sınırlı bir uzayın yaratılmasını gerektirir.

Zifiri karanlık bir odada yeni bir görüngüyle karşılaşıp karşılaşmayacağımızı öğrenmek istedik. Bütün pencereleri kara perdelerle örttük, yarım saat gözümüzü karanlığa alıştırdık: o arada, bütün ışık izlenimleri yokoldu, yalnız *kara*'yı gördük, başka bir deyişle *hiçbir şey* göremedik. Önceki deneylerde kullandığımız boruyu aldık, karanlığı incelemeye başladık: yine *hiçbir şey* göremedik. Bu deney, mutlak karanlıkta her şeyin karanlık olduğunu doğruladı. Önceki deneylerde saptadığımız ışıma yokoldu, böylece şu bizim «saçma sorunu» ıskartaya çıkarmaya hak kazandık. Pek çok kişi işi daha öteye götürmez. Oysa, bilimsel araştırma bambaşka bir şeydir: açık havada, gerçekliği konusunda *hiç kimsenin kuşku duyamayacağı* bir görüngüyü algıladığımızı unutamayız. Bu görüngünün şıp diye ortadan silinmesi akıl alacak şey değildir. Benliğimizin tâ içinden herhangi bir şeyin varlığına inanmamız yetmez, bunu kanıtlamak da gerekir.

Havaküredeki ışımanın özelliklerini bilmediğimize göre, başka enerji alanlarında kullanılan aygıtlara başvurmak zorundayız. Dolayısıyla, deneylerimizde bir «Faraday kafesi», yani çok sık dokunmuş demir ya da bakır tellerden yapılmış bir kafes kullanabiliriz. Böyle bir kafes, genellikle, elektrikli-mıknatıslı dalgaların içeri girmesini önler. Kafesin içinde hiçbir elektrikli-mıknatıslı alan oluşmaz, çünkü bakır teller gelen dalgaları yakalar, uzatılmış bir telle toprağa aktarır. Arabamızla, ana çatısı madenlerden yapılmış bir köprüden geçerken, radyomuz yapılan yayını almaz olur. Köprü de, telle toprağa bağlanmış Faraday kafesidir. Bu uygulama, herhangi bir engelle kar-

şılaşmaksızın, bir titreşim-yazar (oscillographe) yardımıyla, alabildiğine ince ölçülü deneyler yapmamıza izin verir.

Deneylerimizi gerçekleştirdiğimiz bodrumun bir köşesine böyle bir tel kafes oturtalım. Kafesin içindeki havayla dışındaki havanın iletişimini kesmek üzere, tellerin dışını tenekeyle kaplayalım. Ama, içerde soluk alabilmek üzere bir delik ya da yarık bırakalım. Sonra kapkaranlık kafese girelim, gözlerimizin karanlığa alışmasını bekleyelim.

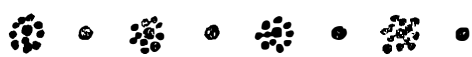
Yarım saat sonra, zifiri karanlık yerini belirsiz bir ölgün ışığa bırakır. Gözümüzün önünde garip ışıklı görüngüler belirir. Külrengi-mavi renkte sise benzeyen birtakım uzun izler kafesin içinde ağır ağır gidip gelmektedir sanki. Gözümüzü kafesin çeperlerinden birine dikersek, kıpırdayan ölgün ışıklar görürüz. Kafesin içinde ne kadar çok kalırsak, ışıklı görüngüler o kadar belirginleşir. Sisi andıran uzun kuyrukların içinde, koyu mavimor renkte ışıklı noktacıklar boygösterir. Bunlar bize, uykuya dalmazdan önce gözümüzün önünde uçuşan öznel ışıklı görüngüleri anımsatır. Bir kez daha, kendi kendimize, söz konusu görüngülerin gözümüzün içinde mi dışında mı oluştuğunu sorarız. Gözlerimizi yumunca mor noktalar silinmez. Göz sinirlerimizin uyarılmasından ileri gelen bir olay mıdır bu, yoksa ışıklı görüngüler sahiden gerçekdışı şeyler midir? Son varsayım doğru olsa, gözlerimizi yumunca yokolmaları, açınca yeniden ortaya çıkmaları gerekirdi. Ancak, imgelerin sürekliliğini de hesaba katmamız gerekir. Demek ki, her türlü acele yargıdan kaçınmak zorundayız. Peki, nasıl oluyor da göz sinirlerimiz zifirî karanlığa karşın uyarılıyor ve gözlerimiz neden yukarda betimlediğimiz ışıklı görüngülerden «kaçamıyor»?

Deneyi sürdürdükçe, izlenimlerimiz belirginleşir. Nitekim, güneşli ve kuru bir günde, kafesin içinde şimşeğe benzer şeylerin oluştuğunu görürüz. Havaküredeki dirimsel enerjinin varlığı konusunda kafalarında belirecek en küçük kuşkuyu yoketmek üzere, öğrencilerime, adı geçen görüngülerle elden geldiği kadar uzun süre düşüp kalkmalarını salık verdim.

Deneylere sokulan kişilerin bazısında, Faraday kafesinde birkaç saat kalınca, hafif bir göz yanması başgösterdi. Gözler genellikle zifiri karanlıkta dinlendiklerine göre, kafeste gözleri

uyaran, göz sinirlerini etkileyen, katılgan zarda yanmaya yolaçan bir şeylerin bulunması gerekirdi.

Karşılaştığımız birtakım önemli sorunları yanıtlayana dek Faraday kafesindeki deneyleri sürdürelim. Aklımıza takılan sorular arasında, *mavi-külrengi ve mor renkteki ışıklı görüngülerin bir büyüteçle büyütülüp büyütülemeyecekleri* de vardır. İyi bir büyütecin, ışıklı görüngüleri daha açık-seçikleştirdiğini saptarız. İlke olarak, görüngüler iki türlüdür: *bize doğru uçanlar, yanımızdan geçip gidenler.* Birinci durumda, ışıklı görüngülerin birbirlerini şöyle izlediklerini görürüz:

Her ışıklı nokta, içinde bir yürek atışı varmışcasına, daralıp genişlemektedir. Işıklı nokta yanıbaşımızdan geçip giderse, yörüngesi aşağı yukarı şöyledir:

Bu yörüngeye, biçiminden ötürü, «çevrimsi yörünge» *(Kreiselwelle)* adını verelim. Ne anlama geldiğini ilerde göreceğiz. Mavi-mor ışık noktaları, belli bir düzenle, kafesin tellerinden fışkırmaktadır sanki.

Aygıtın içinde uzunca bir süre, iki üç saat kalırsak, beyaz gömleğimizin çevresinde külrengi-mavi bir aylanın (hâlenin) uçuşmaya başladığını görürüz. Böylece, oldukça belirsiz de olsa, karşımızda duran kişinin vücut çizgileri açıkça ayırdedilir. Bu görüngünün «gizemli ve hayaletimsi» niteliği kafamızı ka-

rıştırmamalıdır. Bunun gizemcilikle uzaktan yakından ilgisi yoktur. Işıma özellikle kumaşlara ve saçlara yapışmaktadır. Beyaz bir pamuğun üstüne gazışını saçan bir madde, örneğin çinko sülfür tozu ($ZnSH_2O$) dökelim, kafesin tellerinden birine tutturalım. Yanılmadığımızı görürüz; pamuk parçasının çevresi kafesin öbür yerlerinden daha aydınlık olur. Büyüteç bize ışımayı daha da büyüterek gösterecektir. Bir yanıp sönme gözümüze çarpar, yukarda sözünü ettiğimiz ışınları görürüz.

Birkaç gün, üstüne çinko sülfür tozu sürülmüş bir kâğıt daireyi kafesin içinde tutalım; yavaş yavaş bükünce güçlü bir ışımanın belirdiğini görürüz. Denetleme amacıyla, başka bir daireye çinko sülfür sürüp açık havada bırakalım ya da kafesin içindeki daireyi uzun süre her yönde bükelim. Her iki durumda da ışıklı görüngüler yokolacaktır. Ama üzerine çinko sülfür tozu sürülmüş kâğıt dairelerden birini yeniden dirimsel enerji odasına yerleştirirsek, usulca büktüğümüz an ışıma belirir: *çinko sülfür tozu sürülmüş kâğıt daire acunsal yaşam enerjisini emmişitr.*

Bizim aygıtın içindeki acunsal yaşam enerjisini *dışardan* da görülür hale getirmeyi deneyelim. Kafesin arka çeperinde 5 parmak boyunda kare biçiminde bir delik açalım ve bu deliğin iç yüzüne X ışınlarını görmeye izin veren gazışını saçan[1] camlardan birini yerleştirelim. En dıştaki ahşap çeperin üstüne de 5-10 kat büyüten iki yüzü dışbükey bir mercek tutturalım. Madenden yapılmış bu dürbün istendiği an yerinden çıkarılabilir olsun, böylece gazışını saçan cam çıplak gözle ya da büyütücü mercekle gözlenebilecektir.

Kafesin içine, fotoğrafçıların tayfın bütün ışınımlarına duyarlı (pankromatik) filmleri yıkarken kullandıklarına benzer çok zayıf bir yeşil ampul yerleştirelim. Bu ampul, reostayla ayar-

---

[1] «Gazışını saçan» derken (ışık saçan maddelerin tersine), gözle görülmeyen birtakım enerji parçacıklarını aldıkları zaman ışın yayan maddeleri anlatmak istiyoruz. Kendiliğinden ışık yayma, uyarılma kesildikten sonra da, belli bir süre devam eder. Çinko sülfür gazışını saçan, kalsiyum sülfür ise gazışınlı bir maddedir.

lanabilen, zayıf ve düzenli bir ışık sağlar, bu da ışıma için gerekli aydınlatma zeminini oluşturur. Biz bu deneyde doğaya öykünmekteyiz: acunsal yaşam enerjisi zifiri karanlık gecede, hafifçe aydınlanmış gökyüzünde açıkça görülür. Yıldızların yanıp-sönmesini yeniden örtebilmek için, Faraday kafesinin çeperlerinde (aşağı yukarı bir parmağın sekizde biri çapında) birkaç delik açalım. Sonra oturup koyu karanlıkta kafesi gözlemeye başlayalım.

Deliklerden, güçlü bir biçimde yanıp sönen, mavimsi bir ışık çıktığını görürüz.

Gazışını saçan cam da aynı biçimde yanıp sönmektedir: üstünde birtakım kıpırtılı ışık çizgileri, nokta ya da çizgi biçiminde şimşekler göze çarpmaktadır. Daha sonra, deliklerden dışarı yayılan, koyu mor renkte gazışıl izler görürüz. Gözle görülen ışımanın alanı, kafesin kara zeminine açık seçik bir kare biçiminde vurur. Yanıp sönme ile gazışını saçma ancak bu karenin içersinde görülebilir. Elimize bir büyüteç alırsak, gazışıl görüngüleri daha iyi yakalarız: o zaman her ışın gözle görülür hale gelir. Kuru ve açık havalarda etki daha açık ve yoğundur; nemli ve yağışlı havalardaysa pek görülmez. Dirimsel enerjiyi ölçen aygıt kullanırsa, Faraday kafesindeki ışın yayılması çok daha iyi gözlenebilir.

Peki ama, enerji nasıl olup da kafesin içine girebilmiştir? Kafesi kuşatan bakır ya da demir tellerin her türlü elektriklimıknatıslı enerjiyi toprağa göndermesi gerekirdi. Kafesin içinde hiçbir elektrik yükü bulunmaması gerekirdi, yoksa yaptığımız gibi çok ince elektrik deneyleri olanaksızlaşırdı. Demek ki yeni bir sorunla karşı karşıyayız:

Kafesin içindeki enerji acaba elektrik enerjisi mi? Bu durumda şu iki işi yerine getirmemiz gereklidir:

1. Gözle görülür kıldığımız ışıma enerjisinin, başka bir deyişle «acunsal yaşam enerjisi»nin özelliklerini iyi yakalamalıyız;

2. Acunsal yaşam enerjisiyle elektrik enerjisi arasındaki ilintileri araştırmalıyız.

4. ACUNSAL YAŞAM ENERJİSİNİ TOPLAYAN AYGIT

Bir an için dirimsel enerjiyle iyileştirmenin geliştirilmesi konusunda yaptığımız deneylerin dökümünü bir yana bırakıp, dikkatli okurun sormamazlık edemeyeceği bir soruyu yanıtlayalım: adını anmadan, acunsal yaşam enerjisinin nasıl bir yerde toplanıp ölçülebileceğini açıklamadan sözünü ettiğimiz şu «dirimsel enerji biriktireci» nedir?

Burada bütün bu soruları ayrıntılı olarak yanıtlamak epey güç, çünkü acunsal yaşam enerjisi elektrik enerjisinden ve mıknatıslıktan köklü biçimde ayrılan, yeni bulunmuş bir enerjidir. Cansız doğa alanında özelliklerinin araştırılması ve tanımlanması dirimsel enerji doğabilimine girer. Bu bilimse, henüz, emekleme dönemindedir (1942). Uyanık okur, dirimsel enerjiye uygulanamayacak elektrik enerjisi kavramlarını tanır elbette. Dirimsel enerji konusunda yapılan deneyler sırasında geliştirilen yeni doğabilimsel (fizik) kavramların, son derece belirleyici, salt doğabilimsel bir dizi deneye dayanan ayrıntılı açıklamasının yapılması gerekirdi. Böyle bir açıklamaysa, deneysel yaşam enerjisiyle iyileştirmeyi konu alan bir araştırmanın sınırlarını aşar; dolayısıyla, bunu daha sonraya bırakmak gerekecektir. Buna karşılık okur, dirimsel enerjinin bir yerde toplanmasını sağlayan düzenekle toplanan enerjinin ölçülmesine izin veren yöntemleri tanımaya dolaysız ilgi duyacaktır. Elektrik enerjisi kuramcıları tarafından kötü anlaşılıp yanlış yorumlanma pahasına, dirimsel enerjinin bir yerde toplanmasına ve ölçülmesine izin veren üç temel olguyu gözler önüne sereceğim.

HAVAKÜREDEKİ DİRİMSEL ENERJİNİN BİR YERDE TOPLANMASINI SAĞLAYAN DÜZENEK

1. Dirimsel enerji toplayıcısı temelde örgensel (organik) maddelerden (ağaçtan ya da en iyisi seloteks'ten) yapılmış bir kutudur. Bu kutunun iç yüzü ince bir demir levhayla kaplıdır[1].

[1] Dışı örgensel maddeden, içi madenden yapılmış bu katmanların sayısını arttırabiliriz. Sayının hiç önemi yoktur. Yapılan deneylerde, yirmi katmana dek çıkılmıştır.

Böyle bir düzenek, havakürede olağan koşullarda varolan dirimsel enerjiyi duyulur derecede aşan yaşam enerjisinin toplanmasına izin verir. Bu toplanmanın iç düzenini şu iki olguyla açıklayabiliriz:

1. Her türlü canlı madde dirimsel enerjiyi çeker ve emer. Öte yandan, içinde dirimsel enerji bulunan her madde örgensel parçacıkları kendine çeker ve saklar.

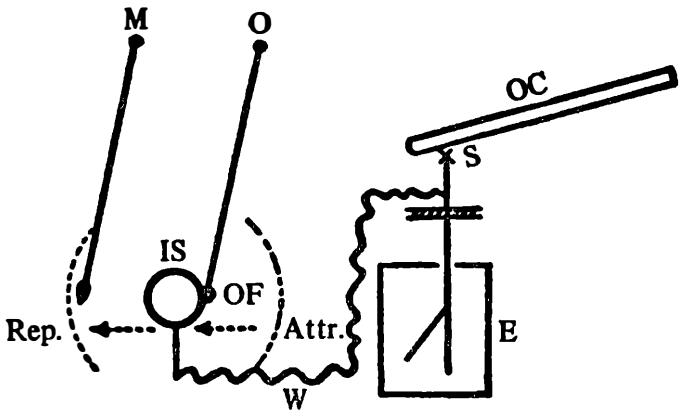
2. Madenler, özellikle demir dirimsel enerjiyi önce çeker, sonra iter. Dirimsel enerji yüklü madenlerse madensel cisimcikleri iter.

Bu iki temel dirimsel doğabilim olgusu, şu deneylerle sayısız kere kanıtlanıp yinelenebilir: hava akımlarını önlemek için, bir cam fânusun altına bir mantar ya da kauçuk levha, onun üstüne de bir maden top koyalım. Topun yanına, *eşleği*'nin (ekvatorunun) hizasına, 2-3 mm uzağa, küçük bir mantar parçası sallandıralım. Öte yanaysa, aynı koşullarda, bir kalay yaprağı asalım: ne mantar, ne de kalay yaprağı maden topa değmekte, kıpırdamadan asılı durmaktadır. Top, bir demir telle elektrik-ölçere bağlıdır.

Polistiren bir çubukla (kauçuk çubuk kullanırsak çok düşük enerji elde ederiz) saçlarımıza dokunarak *(ama sürtmeden)* biraz dirimsel enerji toplayalım. Böylece dirimsel enerji yüklenen çubuğu aygıtı koruyan cam fanusa, daha iyisi maden topa telle bağlanmış elektrik-ölçerin sivri ucuna yaklaştıralım. Dirimsel elektrik yükü fazlacaysa, havanın nemi % 50'yi geçmiyorsa, mantar parçası gidip gelmeye başlar, o arada uzun ya da kısa sürelerle maden topa yapışır. Bu deney bize *saçlardan alınan enerjinin maden topun çevresinde örgensel maddeleri çekip kendine yapıştırmaya izin verecek bir enerji alanı yarattığını kanıtlar.* Daha başka deneylere dayanarak, tersinin de doğru olduğu saptanır: *her türlü canlı madde dirimsel enerjiyi kendine çeker ve emer.*

Bundan, *dirimsel enerjiyle canlı maddelerin birbirlerini çektikleri; bu kuralın aynı biçimde dirimsel enerji yüklü örgensel ya da madensel maddelere de uygulandığı* sonucunu çıkarabiliriz.

Maden topla öteki yana asılan kalay yaprağı arasındaki tep-

O	Örgensel madde.
M	Madensel madde.
OF	Dirimsel En. Alanı.
IS	Demir top.
Attr.	Çekim.
S	Elektrik-ölçere değen kıvılcım.
Rép.	İtiş.
E	Elektrik (Dirimsel En) ölçer, toprağa bağlı ya da değil.
W	Telle bağlantı.
OC	Dirimsel En. yüklü çubuk (polistren çubuk).
←	Sapmanın yönü.

Şekil 9. Bir kürenin dirimsel enerji alanında örgensel (canlı) maddenin çekilip madensel maddenin itildiğinin gösterilmesi.

kiler apayrıdır. *Kalay yaprağı ilkin maden top tarafından çekilir, sonra itilir ve belli bir uzaklıkta tutulur. Demek ki, dirimsel enerji alanına giren iki maden birbirlerini itmektedir.* Bu durumda ikinci bir sonuç çıkarmamız gerekmektedir: *madenler, özellikle demir dirimsel enerjiyi kendine çekmekte, ama saklamamaktadır: dirim-*

sel enerji, daha çekilir çekilmez geri itilmektedir. (Yukarda betimlediğim deneyler ancak hava kuruysa yapılabilir.)

Bu olgular, bilim alanında mutlak yeniliklerdir. Şu karmaşık «sürtmeyle elde edilen durağan elektrik enerjisi» kavramıyla ve en az onun kadar belirsiz genel «durağan elektriklilik» kavramıyla ilintilidir. Bütün bunları ilerde ayrıntılarıyla açıklayacağız. Şimdilik, yaptığım son derecede yalın deneyin dirimsel enerjinin iki temel işlevini gözler önüne serdiğini saptamakla yetinelim: acunsal yaşam enerjisi alanına girmiş örgensel maddelerin *çekilmesi* ile madensel maddelerin *itilmesi.* Bu bulguların dirimsel enerji biriktiren aygıtla ilgili uygulamaları ve imlemleri aşağıdaki deneysel incelemelerde açıkça ortaya çıkacaktır.

HAVAKÜREDEKİ DİRİMSEL ENERJİNİN ISISAL ETKİLERİNİ NASIL ÖLÇERİZ?
(Isısal Yaşam Enerjisi Bilimi)

Kullandığımız dirimsel enerji biriktirecinin demir çeperleri «soğuk» tur. Deney sırasında elimizi ya da dilimizi çeperlerin aşağı yukarı 10 cm ötesine yaklaştırırsak, hafif bir sıcaklık ve karıncalanma duyarız. Ayrıca, dilimizin üstünde tuz tadı belirir. Aynı yere, daha iyisi kafesin üzerine ve uzağına birer ısıölçer yerleştirirsek, ikisi arasında 0,2-0,5 santigratlık bir ayrım görürz.

Kafesin maden çeperinin sıcaklığı 10 cm uzaktan algıladığımızdan daha düşük olduğuna göre, avucumuzda duyduğumuz ya da ısıölçerin gösterdiği sıcaklık enerji biriktirecinin «ısı yayımı» ndan gelemez. Gerçekten de, kafesin çeperlerinde ya da içinde ısı kaynağı yoktur! Öyleyse her şeyi göze alıp bir varsayım ortaya atmamız ve bunun bizi nerelere götüreceğine bakmamız gerekmektedir!

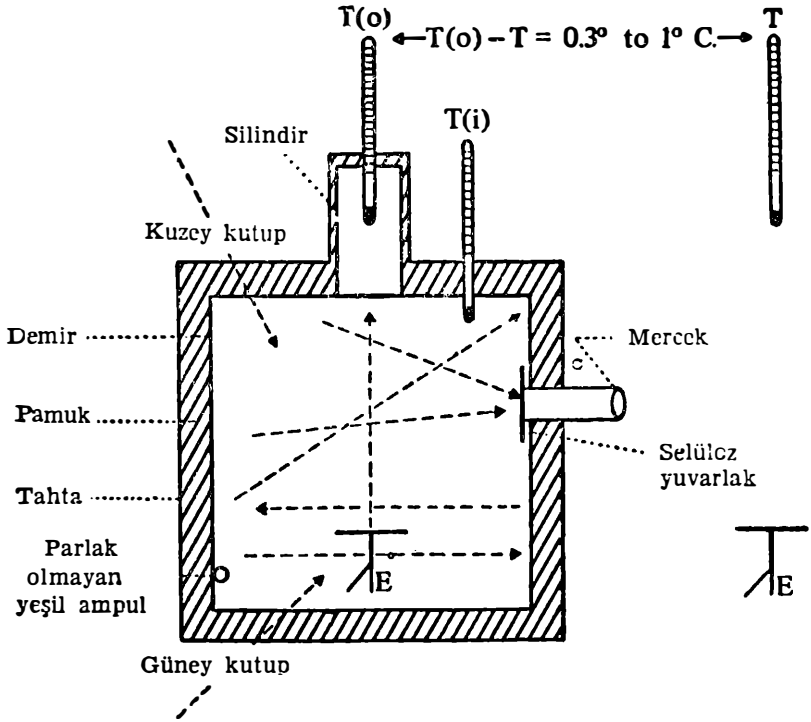
Her türlü ışımanın *devinim halindeki küçücük enerji parçacıkları*'ndan oluştuğunu biliriz. Geçici olarak, biriktirecin soğuk çeperlerinin enerji yaydıklarını ya da yansıttıklarını varsayalım. Bundan, elimizi ya da ısıölçeri çeperlerden 6-10 cm uzaklıkta tuttuğumuz zaman enerji parçacıklarının ilerlemesini engellediğimiz sonucunu çıkarabiliriz. *Parçacığın devimsel (kinetik) enerjisi engelleme sırasında bir sıcaklık duyumuyla ya da ısıölçerin nes-*

nel olarak bilmem kaç santigrad yükselmesiyle kendini belli etmektedir. Bu varsayım, ışınetkinliklerini (radyasyonları) inceleyen doğabilimc yüzde yüz uygundur. X ışınlarının geçtiği bir boruda eksiuçtan artıuca doğru yer değiştiren elektronların engellenmesi bir ısının ve ışıklı görüngülerin doğmasına yolaçar.

Küçük bir dirimsel enerji biriktireci yapalım. Altı tane kare biçiminde, 30 cm uzunluğunda demir levha alalım, *küp* haline getirelim. Kübün tepesine, aşağı yukarı 15 cm yüksekliğinde bir silindir oturtup içine ısıölçer yerleştirelim (Şekil 10'a bakın). Bu silindirdeki delik, enerji biriktiren aygıtın *içindeki* sıcaklığın ölçülmesine izin verecektir. Silindirin içini odadaki havadan yalıtmak üzere, dışını pamuk, tahta gibi ısıyı kötü ileten bir maddeyle kaplayalım. Ayrıca, ısıölçerin kafesini de camdan bir ışık-kesenle koruyalım. Isıölçerle kübün üst çeperi arasında örgensel bir madde bulunmamalıdır.

Aygıtın yapımında şunlar gözönünde bulundurulmalıdır: enerji biriktirecinin *içindeki* parçacıklar demir çeperlerinin birinden öbürüne yansıtılacaktır. Dolayısıyla, her yönden gidiş-gelişleri engellenmektedir. Bu çarpma sırasında ısı yaratacaklarından, kübün içindeki sıcaklığın üst çeperin üstünde rahatlıkla ölçülebilmesi gerekir. Enerji biriktirecinin tepesindeki silindirin içindeki havayla odadaki hava arasında bir *ısı ayrımı*'nın bulunması gerekir. Odanın sıcaklığına *T*, silindirin içindekine de *To* diyelim. İkisi arasındaki ayrımın *(To-T), varsayımlarımız doğruysa,* sıfırdan büyük ve sürekli olması gerekir. Biz bu ayrımın kesin değerini bilmiyoruz. Birkaç gün boyunca yapılan ölçümler *To-T*'nin gerçekten sıfırın üstünde olduğunu, 0,2 ile 1,8 santigrad arasında değiştiğini ve hep gözlemlendiğini ortaya koyacaktır. Birkaç gün ya da hafta boyunca saptanan ısı ayrımlarının aritmetik ortalaması 0,5 santigraddır. Enerji toplayıcının içine sürekli bir ısı kaynağı yerleştirmediğimize göre, aradaki ısı ayrımının ışın yayımındaki parçacıkların kübün duvarlarına çarpıp geri dönmelerinden gelmesi gerekir. Şimdi, buraya kadar dirimsel enerji konusunda öğrendiklerimizi özetleyelim:

1. *Örgensel (canlı) maddeler enerjiyi emer.*
2. *Madensel maddeler bu enerjiyi iter, çevreye yayar.*

To: Silindirin üstündeki sıcaklık.
Ti: Kübün içindeki sıcaklık.
T: Denetleme, odanın sıcaklığı.
Oylum: 30 cm³
→: Işın yayılmasının yönü.
E: Elektrik-ölçer.

Şekil 10. Bir dirimsel enerji biriktirecinin yalın çizimi (boyuna kesit).*

*Sinir hastalıklarının iyileştirilmesi için yapılacak biriktireçlerde, ilke olarak, tahta yerine seloteks, pamuk yerine cam yünü, demir levha yerine de çelik yünü kullanılacak, yalnız en içerdeki çeper demir bırakılacaktır.

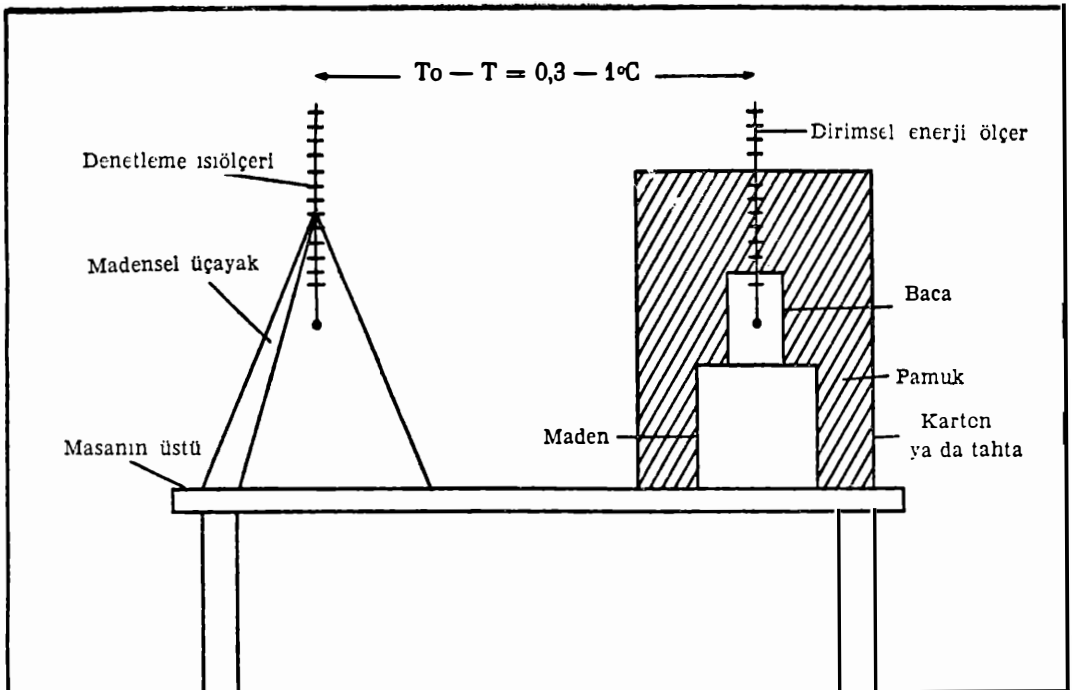
3. Devimsel enerjinin herhangi bir madensel engelle kösteklenmesi o yörede sıcaklığın artmasına yolaçar.

Enerji toplayıcının yapımında bir kusur gözümüze çarpıyor: gerek iç gerek dış yüzleri çıplak demir çeperler enerjiyi ve üretilen ısıyı hem *içeri* hem *dışarı* doğru yaymaktadır. Dirimsel enerji biriktirecini çevredeki havadan daha iyi yalıtabilmek için, demir kutuyu örgensel bir maddeyle, örneğin pamukla kaplayalım. Aygıtımızı daha sağlam ve oturaklı kılmak üzere, en dışına da kontrplak geçirelim. Aygıtın içine girebilmek içinse, arka çeperinde bir kapı açalım.

Böylece, aygıtın içyüzü madenden, dışyüzüyse örgensel maddeden yapılmış olmaktadır. Canlı madde enerjiyi emdiği, madense yansıttığı için, sonunda *acunsal yaşam enerjisi bir yerde toplanmaktadır.* Örgensel kılıf enerjiyi havaküreden almakta, içerdeki madene aktarmaktadır. Demir çeperler enerjiyi dışarda pamuğa, içerde de toplayıcının içine doğru yaymaktadır. Enerjinin içeri doğru devinimi özgür, dışa yayılması engellidir. Enerji, biriktirecin içinde özgürce dolaşabilir, dışarı çıkmasıysa yasaktır. Ayrıca demirin dışarı yansıttığı enerjinin bir bölümünü pamuk emer ve demire geri verir. Enerjinin hangi düzenekle demirden geçtiğini bilmiyoruz, ama geçtiğini biliyoruz, çünkü biriktirecin içindeki öznel ve nesnel görüngüler dışındakinden çok daha yoğun.

To-T ayrımı, demir küp örgensel bir maddeyle kaplandığı zaman çok daha *sürekli,* ortalama da çok daha *yüksek. Demek ki acunsal yaşam enerjisini bir yerde toplayan ve yoğunlaştıran bir biriktireç yaptık.*

Bu sonuçları denetleyebilmek için, aynı boyutlarda, ama kâğıt ya da tahtadan yapılmış kutuların içinde ve dışında ısıyı ölçüyoruz. Bu durumda, kutunun içindeki ısıyla dışındakinin tıpatıp aynı olduğunu saptıyoruz: demek ki *ısı ayrımı* yalnız kutunun içini madensel levhalarla kaplarsak gözlenebilmektedir.

Şekil 11. To *ile* T *(oda ısısı) arasındaki ayrımın ölçülmesi.*

Acunsal Yaşam Enerjisini Açıkhavada Nasıl Ölçmeli?

1940 yazında, bahçeme küçük bir dirimsel enerji kutusu yerleştirdim ve dışardaki havayla kutunun içinde hep belli bir ısı ayrımının bulunduğunu saptadım. Ama ancak 1941 Şubat'ında bu ayrımın kapalı odalarda saptadığımdan ne kadar büyük olduğunu bulup ortaya çıkarabildim.

15 Şubat 1941'de, güneşli ama soğuk bir gün, ısıölçerin *(I)* bulunduğu silindir toprağın üstünde kalacak biçimde, bir dirimsel enerji biriktirecini dörtte üç oranında yere gömdüm. Isıölçerin bulunduğu silindirle biriktireci kartondan yapılmış ikinci bir kutuya koymuştum. İki kutu arasındaki boşluğu pamukla ve talaşla doldurmuş, en üstüne de bir yün örtü atmıştım (sıcaklığın ölçüleceği yer, üretilen ısının yokolmasını önlemek üzere, elbette yalıtılmalıdır). Denetleme amacıyla ikinci bir ısıölçeri *(II)* bir cam kaba yerleştirdim, cam kabı da, ısıölçerin cıvalı kesimi yer düzeyinin dört parmak altında kalacak biçimde, toprağa gömdüm. Başka bir denetleme ısıölçerini *(III)* bir parmak derinliğe gömdüm; aynı ısıölçeri *(IIIa)* aşağı yukarı karton kutunun hizasında, kimi zaman rüzgârdan koruyarak, kimi zaman da korumadan, açıkhavanın sıcaklığını ölçmekte kullandım. Üç ısıölçer sürekli olarak yer değiştirdi (Şekil 12'ye ve daha sonraki sayfalarda, yaptığımız deneylerin veri ve sonuçlarını özetleyen çizelgelere bakın).

Bu deneyde, *To-T* ayrımı, belki de ikinci elden, yani duvarlardan, masanın üstünden yayılan dirimsel enerji parçacıklarının bulunmayışından ötürü daha belirgindi; kapalı bir odadaysa, söz konusu ikincil ışın yayımı *To-T* ayrımını hissedilir derecede düşürmektedir. *Bu ayrım, açıkhavada, güneş ışınlarının yayılmadığı bir ortamda, aşağı yukarı artı 2 santigradı bulmaktadır.*

İyice emin olabilmek için, 16-17 Şubat 1941 tarihlerinde bu deneyi bir gün bir gece şöyle sürdürdüm: gecenin soğuk havasında «iyice soğuyabilsin» diye, aygıtın üstündeki pamuk örtüyü kaldırdım. 17 Şubat gecesi, saat 9-9,30 arasında, havanın ısısı —1°, toprağınkiyse O° idi. Aygıtı yeniden pamukla örttüm, açıkhavada —1 dereceyi gösteren ısıölçeri kutunun deliğinden

içeri soktum. Havanın ısısı —1 derecede kaldığı halde, bir süre sonra, kutunun içindeki ısıölçer 2,3 dereceyi gösterdi, topraksa yine O dereceydi. Toprağa gömülü cam kaba yerleştirdiğim ısıölçer de havanın sıcaklığını artı 0,9 derece olarak gösteriyordu.

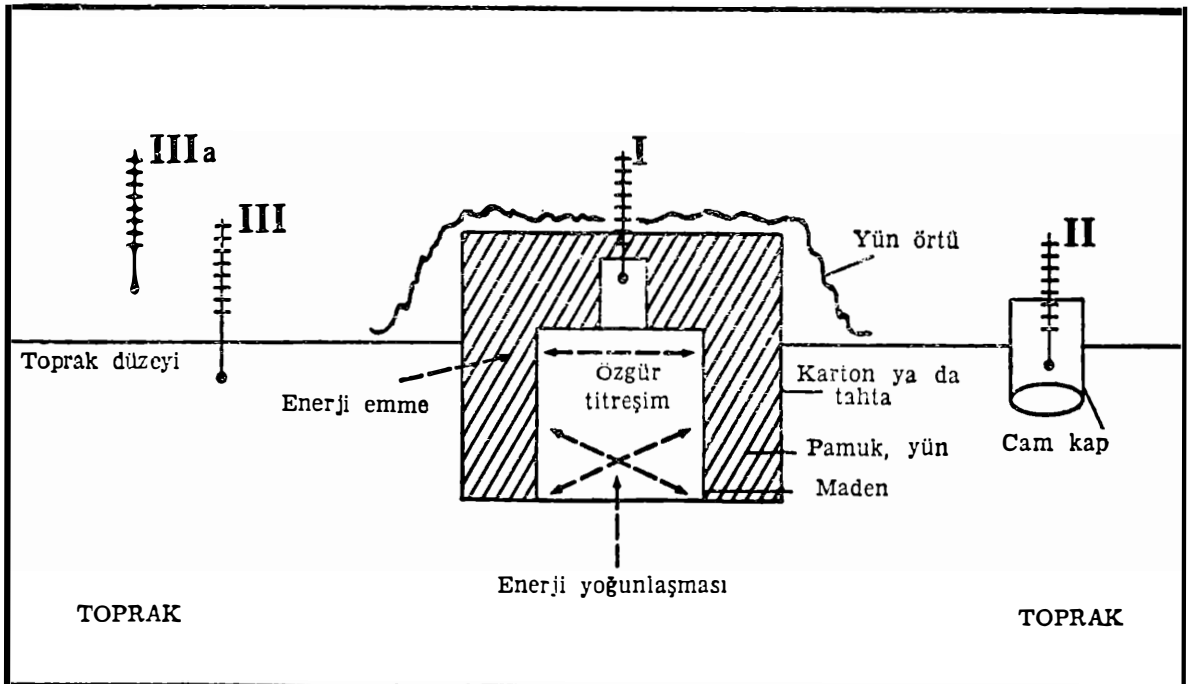
Bu deneyin amacı, uluslararası üne sahip bir doğabilimcinin dile getirdiği özel karşıtgörüşü çürütmekti: 1941 Ocak'ında, dirimsel enerji biriktirecinin içindeki ısıyla dışındaki ısı arasındaki ayrımın bulgulanmasından birkaç ay sonra, Albert Einstein New Jersey ilinin Princeton kentindeki dairesine bir dirimsel enerji biriktireci yerleştirmişti. Doğabilimci gönderdiği mektupta enerji biriktirecinde gerçekten de bir ısı değişimi olduğunu doğruluyor, ama ayrıca bana aygıtın yerleştirildiği masanın üstünde ve altında da bir ısı ayrımı saptadığını haber veriyordu. Einstein'ın yardımcılarından biri, Leopold İnfeld aygıtta saptanan ısı ayrımını, deneyin yapıldığı odanın altına rastlayan bodrumda varolan ve onun yorumuna göre, «deney masasının tam üstünde tavandan bodruma ısı sızmasından» ileri gelen sıcaklığa yoruyordu. İnfeld, saptanmış ısı ayrımı konusundaki yorumunu *açıkhavada ve toprağın içinde de aynı ayrımı ölçerek* doğrulamayı düşünmemişti: buralarda «deney masasının üstünde tavandan bodruma ısı sızması» söz konusu olamazdı elbet.

Ben, kendi payıma, olguların tartışmaya yer bırakmadığı kanısındayım:

1. Toprakta ve havada, elimizdeki aygıtla ısı biçiminde ölçebileceğimiz bir enerji vardır.

2. Bu sürekli enerji kaynağı ancak kullanılan araç-gereçler belli bir biçimde düzenlendiği zaman yüksek ısı ayrımı halinde dile gelebilmektedir: gözle görülür bir ısı ayrımı *(To-T)* elde edebilmek için, aygıtın *dışına örgensel maddeler, içineyse madensel maddeler koymak gereklidir.*

Bu deney, ayrıca, topraktaki madensilerden tellür'ün ya da güneşin yaydığı ışınların ölçülmesinde de araç ve gereçlerin düzenlenişinin önemini ortaya çıkarmaktadır. Güneş ışınlarının etkisinin ortadan kalktığı gölgede *To-T* ısı ayrımı —bütün öbür denetleme ölçümlerine göre— örneğin artı 5 dereceden artı 2'ye düşmektedir. Bir cam kaba yerleştirilen, dolayısıyla toprağın di-

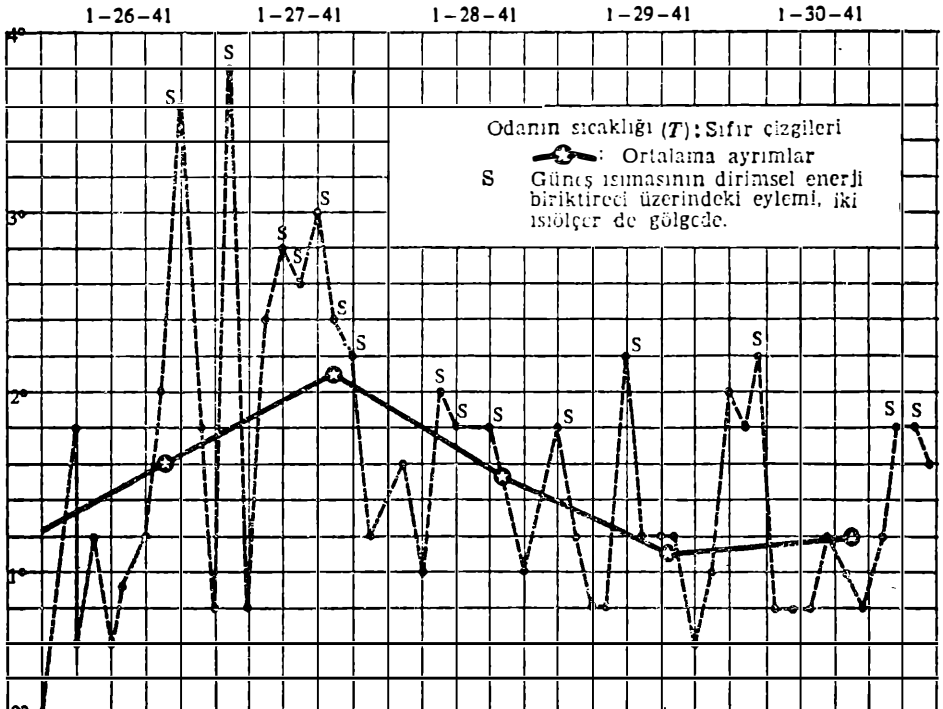

Şekil 12. — To-T *ısı ayrımının açıkhavada ölçülmesi deneyi (bu deney 16-17 Şubat 1941'de gerçekleştirilmiştir.*

Bir Dirimsel Enerji Biriktireci'yle açıkhavada ölçülen **To-T** ayrımları (dirimsel-ısıölçer toprak düzeyinin **üstünde**'dir)
16-17 Şubat 1941

Ölçüm	Hava koşulu	Saat	Hava		Toprak	Toprağa gömülü cam kap	Toprağın üstünde Dirimsel ısı	Havaya göre To-T ayrımı	Gözlemler
			Özgür °C	Korunmalı °C	°C	°C	°C	°C	
1	Güneş, soğuk yel, açık	16.II.41 12,30	3,6	5	0,5	1,5	11,6	+8	Aygıt ve ısıölçer karton kutuda, başlangıçta örtüsüz, s. 12'den sonra toprağa gömülü
2	Aynı	13,00	3,4	4,6	0,3	1,5	11,4	+8	
3	Aynı	13,45	2,1	3,5	0,4	1,3	9,5	+7,4	
4	Aygıt gölgede	14,30	0,3	0,6	0,4	1,3	6,5	+6,2	Aygıt bir yün örtüyle kaplı
5	Aynı	15,30	0,2	0,3	0,3	1,3	2,9	+2,7	Aygıt yünle kaplı güneşsiz

6	Aygıt gölgede (don var)	16,00	—0,6	0,6	0,2	0,4	+0,6	+1,2	Aygıt örtüyle kaplı don var
7	Aynı, don	17,00	—0,9			0,2	0	+0,9	Aynı
8	Gece (don)	24,00	—2,1			—0,4	+1,7	+3,8	Deneylere ara verildi, yün örtü kaldırıldı
9	Sabah, hava bulutlu	17.II.41 9,30	—1	—1	0	+0,7	+1,8	+2,8	Aygıt gece açık havada kaldı; yün örtü sabah yerine kondu.
10	Lapa lapa kar	11,30	—1	—1	0	0,9	+2,3	+3,3	Her ölçümde ısıölçerler yer değiştirdi.
11	Aynı	0,15	—0,9	—0,9	0	0,7	+1,3	+2,2	
12	Aynı	13,00	—0,7	—0,7	0	0,7	+1,3	+2	
13	Aynı	14,00	—1		0.3	0.7	+1,2	+2,2	
14	Aynı	15,00	—1,1		0.3	0.7	+1.2	+2.3	
15	Aynı	16,00	—1,2		0,2	0.6	+1	+2.2	
16	Aynı	17,30	—2		0.1	0,2	+0,5	+2,5	

Şekil 13. — Penceresi açık bir odada ısı ayrımlarının ölçülmesi.

rimsel enerji yayımına pek az açık kalan denetleme ısıölçerinde aşağı yukarı 1 derecelik bir fark saptanmaktadır. Buna karşılık, günümüzde (1942'de) yapılabilen en etkili dirimsel enerji biriktireci çok daha yüksek, örneğin artı 2 derecelik ayrımlar göstermiştir.

Don sırasında, yalıtıcı örtüye karşın, ısı *düşmesi* karton kutu içindeki ısılölçere yansımaktadır. Bununla birlikte, *To* ve *T* ısıları birbirine koşut (paralel) olarak düştüklerinden, aradaki ısı farkı en alt ve en üst derecelerde aynı kalmaktadır; yaklaşık üç saat boyunca saptanan değerler şöyledir:

To	11,4°	To-T - 6,8°
T (hava)	4,6°	
To	9,5°	To-T - 6°
T (hava)	3,5°	
To	6,5°	To-T - 5,9°
T (hava)	0,6°	

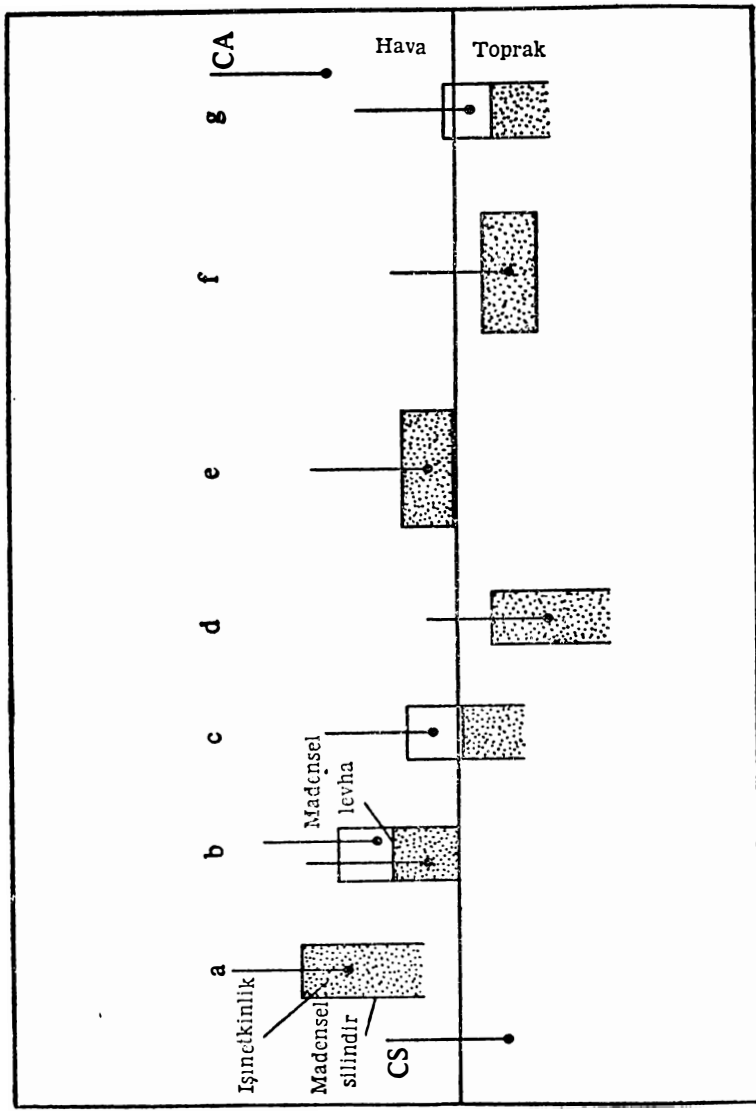
Genel sonuçlar.

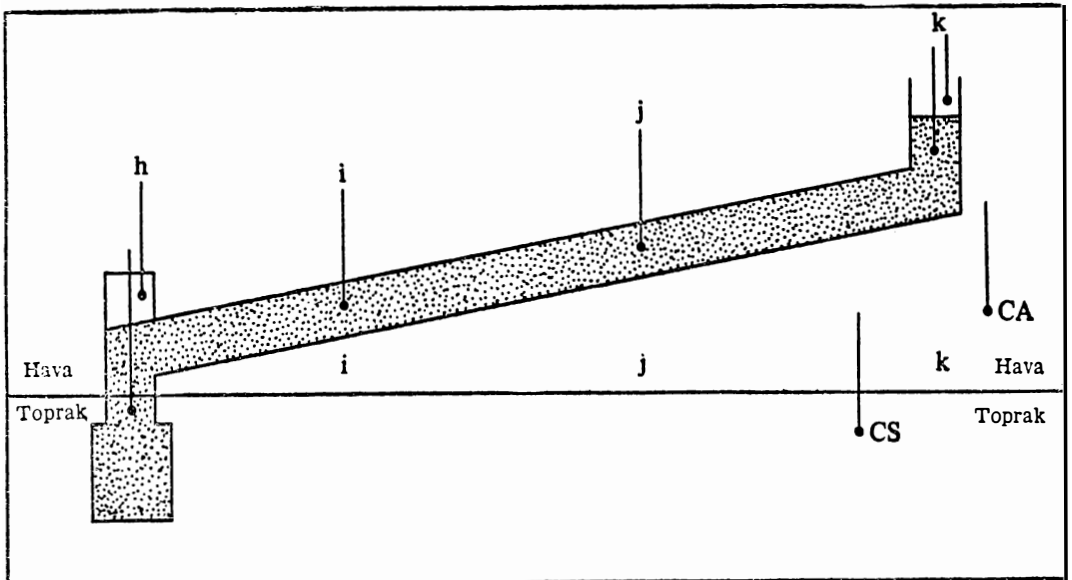
1. Belli bir sürekli enerji kaynağı saptanamamasına karşın, yukarki deney bize hep aygıtın içine yerleştirilen ısıölçerle denetleme ısıölçeri arasında belli bir ısı farkının bulunduğunu göstermektedir.

2. Açıkhavada yapılan ölçümler, kullanılan araç ve gereçlerin düzenlenişine göre, gözle görülür derecelere varan ısı ayrımlarıyla kendini belli eden, topraktaki tellür'ün yaydığı bir enerjinin varlığını kanıtlamaktadır.

Isı ayrımı, açıkhavada, güneş alışa göre —yani ısının ölçüldüğü saata göre— değişmektedir. Hava güneşliyse, 20 dereceye varan farklar saptanabilmektedir. Bütün bu deneyler sırasında, dirimsel enerji kutusuna yerleştirilen ısıölçerin hiçbir zaman güneşe tutulmadığını söylemeye bile gerek yok sanırım.

Tellür madensisinin yaydığı enerjinin ısısı daha başka yollardan da ölçülebilir. Önemli olan, her deneyde kıyaslamanın

Hava
Toprak
CA
g
f
e
d
c
b
a
Madensel levha
Işınetkinlik
Madensel silindir
CS

CS: Toprağa gömülü denetleme ısıölçeri
CA: Açıkhavadaki denetleme ısıölçeri
a—g: Işınların durdurulduğu ya da durdurulmadığı hallerde, değişik koşullarda tutulan madensel silindir.
h—k: Yanlamasına yerleştirilmiş silindir; ışınlar h ya da k'da durduruluyor.

Şekil 14. — To - T *ayrımını toprakta ve havada ölçmenin değişik yöntemleri.*

hangi ölçüte göre yapıldığının belirtilmesidir. Nitekim, *To* (toplayıcının içindeki ısı) açıkhavanın ya da toprağın ısısıyla karşılaştırılabilir. Açıkhavada saptanan *To* ile toprakta saptanan *To*'yu birbirinden ayırmak gerekir. Ayrıca, ısıların dikey bir madensel silindir içinde mi, yoksa bir silindire tutturulmuş maden levhanın üstünde mi ölçüldüğünün belirtilmesi gereklidir. 14. şekil bize dirimsel enerji ısısını ölçmenin bütün yöntemlerini özetlemektedir.

Bütün bu deneylerden elde edilen sonuçlar şunlardır:

Madensel bir silindirin içindeki ısı, silindirin içine, çaprazlama bir madensel levha yerleştirildiği zaman, çok daha yüksektir.

Yağmurlu havalarda, ısı ayrımı en alt düzeye düşmekte ya da hepten yokolmaktadır.

Hava güneşliyse, ısı ayrımı çok belirginleşmekte ve en üst düzeye çıkmaktadır.

Dirimsel enerjinin yayılmasını açıkça görmek istersek, silindirleri açık bırakmak gerekir. Aradaki *ısı farkını* göstermek istiyorsak, silindirleri madensel levhalarla kapatır, ısıyı bu levhaların üstünde ölçeriz.

Ak saçlı doğabilimci (Einstein) bizim sürekli dirimsel ısı *(To)* farkı buluşumuzun *ısıdevimbilimin* (termodinamiğin) *ikinci ilkesi*'yle çeliştiğini söyleyecektir mutlaka. Doğada dağılımın artması, yani «evrenin kurulu düzenini yitirmesi» eğiliminin varolduğu doğrudur. Ama bu eğilimin tam tersi yönde etkinlikte bulunan, dağılımla yiten enerjiyi yerine koymaya yönelik başka bir enerji sürecinin varolduğu da doğrudur. Bu sorunun başlı başına ele alınıp incelenmesi gerekir.

DİRİMSEL ENERJİ KUTUSUNUN ENERJİ ALANINDA DİRİMSEL ÇEKİMİN VAROLDUĞUNUN ORTAYA KONMASI

Deney: 30 cm^3 hacminde bir dirimsel enerji kutusunun yakınına, şu yoldan, iyi bir mıknatıslı gösterge yerleştirelim: *a)* göstergeyi kutunun dört üst kenarının ortasına yaklaştıralım; *b)* sonra dört alt kenarın merkezine yaklaştıralım.

Sonuçlar: üst kenarların ortasına yaklaştırdığımızda iğne-

nin kuzey ucu karenin merkezine yönelmekte, alt kenarların ortasına yaklaştırdığımız zamansa güney uç merkeze dönmektedir.

Çıkarılan sonuçlar: Dirimsel enerji kutusunun enerji alanının tepkisi mıknatıssal değil, dirimseldir.

Kanıt: 1) Mıknatıs çekiminin başlangıç noktası demirin belirli noktalarıdır ve mıknatısın ancak iki ucunda kendini gösterir, orta kesim mıknatıslı değildir. 2) Çok güçlü bir mıknatıs kullanarak kutupların yeri değiştirilmedikçe, artı ve eksi uçlar yer değiştirmez. Dirimsel enerji kutusunun çekimi demir-mıknatıslılığına dayansaydı, mıknatıslı göstergenin kutunun kenarlarına göre, biriktireç ters çevrildiği ya da ekseni üzerinde döndürüldüğü zaman, aynı konumda kalması gerekirdi. Oysa kalmaz. *Aşağı getirdiğimiz kenarlar hangileri olursa olsun, mıknatıslı gösterge hep yukarda belirttiğimiz gibi yönelir,* yani kuzey kutup üst yüzün ortasına, güney kutupsa alt yüzün ortasına çevrilir: demek ki dirimsel enerji kutusundan yayılan çekim maddenin kimi noktalarına bağımlı değildir, dolayısıyla mıknatıssal olamaz. İğnenin tepkisi, görünüşe göre, dirimsel enerji kutusunun acunsal enerji yüklü havakürenin yeryüzünün hangi bölgesinde bulunuşuna bağlıdır. Bütün deneysel ve kuramsal veriler göz önünde bulundurulunca, şu sonuca varmak gerekmektedir: yerkürenin enerji alanı, birtakım bağlarla kuzey ve güney kutuplarının mıknatıssal çekimlerine bağlı bulunsa da, mıknatıssal değildir, dirimsel enerjiye dayalıdır.

Belki mıknatıslılık da acunsal yaşam enerjisinin özel bir işlevidir. Pek çok bilgin, daha şimdiden, şu varsayımsal «yerküre mıknatıslılığı» kavramına kuşkuyla baktığını belirtmiştir.

DURAĞAN ELEKTRİK-ÖLÇER DİRİMSEL ENERJİNİN VARLIĞINI KANITLAYIP YOĞUNLUĞUNU ÖLÇEBİLİR

To-T ısı farkı, dirimsel enerji kutusunun içinde, ışımadan ileri gelen bir enerjinin varolduğunu kanıtlamaktadır. Ancak bizi bu enerjinin *doğal yapısı* konusunda aydınlatmamaktadır. Nesnel ışıklı görüngüler de sözü geçen ışınetkinliklerinin niteliğini ortaya vurmamaktadır. Ama bunlar yine de önemlidir, çünkü gözümüzü etkilemekte, bizi varolduklarına inandırmaktadırlar.

Aylarca, her gün, düzenli olarak, kapalı odada ve açıkhavada, dirimsel enerji biriktirecine yerleştirilmiş bir elektrik-ölçerin gösterdiği sayıları saptadık. Bu ölçümlere girişirken şu akılyürütmeden yola çıktık: elektrik yüklü bir ölçüm aygıtı yükünlü (iyonlu) havada, az yükünlü ya da yükünsüz havaya oranla *çok daha hızlı* boşalmaktadır. («Yükünlü hava» derken, «eksicik» = elektron adı verilen eksi elektrik birimleriyle yüklü havayı anlatmak istiyoruz.) Herhangi bir odanın havası X ışınlarıyla ya da morötesi ışınlar yayan bir lamba aracılığıyla yükünlenebilir. Dağ tepelerindeki hava ovalardaki havadan daha yükünlüdür. Elektrik yüklü bir ölçüm aygıtı yükünlü havada çok daha kolay boşaltır yükünü, çünkü eksicik yüklü hava elektrik-ölçerin çeşitli kesimleri arasında iletken işlevi görür ve aygıtın yapraklarıyla maden çeperleri arasındaki yükün daha çabuk eşitlenmesine yolaçar. Acunsal ışınların araştırılması da işte bu ilkeye dayanarak ölçülmektedir.

Elektrik-ölçerin dirimsel enerji toplayıcının *içinde* ve *dışında* yükünü boşaltmasını ölçersek, şu görüngülerle karşılaşırız:

1. *Elektrik-ölçer, aygıtın içinde de dışında da aynı hızla boşalabilir.* Bu da bize aygıtın içiyle dışı arasında *elektrik yükü ayrımı* bulunmadığını gösterir: dirimsel enerji aygıtın içinde dışındakinden daha yoğun değildir. O zaman, deneylerimizde saptadığımız ısı farklarını açıklayamayız.

2. *Elektrik-ölçer, dirimsel enerji biriktirecinin içinde dışından daha tez boşalabilir.* Bu da bize aygıtın içindeki havanın yükünlü olduğunu, dışardaki havadan daha çok eksi enerji parçacıklarıyla (yükünlerle-elektronlarla) dolu olduğunu gösterir. *Demek ki bizim acunsal yaşam enerjisi eksi elektrik enerjisiyle özdeştir.* Bu durumda, dirimsel enerjinin örgensel (canlı) maddeler tarafından emilmesi pek anlaşılamayacaktır.

3. *Elektrik-ölçer, dirimsel enerji biriktirecinin içinde dışardakinden daha yavaş boşalabilir.* Bu da bize, *dirimsel enerjinin eksi elektrik enerjisinden apayrı bir şey* olduğunu kanıtlar. Bu durumda, dışardakinden daha yavaş boşalmayı açıklayıp *acunsal yaşam enerjisinin bir yerde toplandığını* gösterdiği sonucuna varabiliriz. Elektrik-ölçerin ancak bu son tepkisi daha önce sıraladığımız öznel görüngülerle, ısı ayrımıyla, ölçüm aygıtının elek-

trik yükünü yitiriş hızıyla bağdaşır. Bu durumda, acunsal yaşam enerjisi kuramımız büyük bir adım atmış olur, çünkü böylece birtakım enerji belirtilerini *aynı ilke*'den çıkarabiliriz.

Aygıtın içinde ve dışında dizgeli olarak yapılan ölçümler kutunun *içinde elektrik-ölçerin yükünün dışardakinden daha yavaş* boşaldığını göstermektedir. Bu gözlemin nedenlerini ve özelliklerini tartışmayı daha sonraya bırakıp şimdi yalnız olgunun kendisi üzerinde duralım. Bu olgudan şu sonuçları çıkarmaktayız:

1. Aygıtın içindeki gizil enerji gücü dışardakinden daha yüksektir. Dışla iç arasındaki güç ayrımı aygıtın içine oranla gerilimin düşmesiyle kendini göstermektedir. Ama şimdilik, gizil gücün içerde mi, yoksa dışarda mı daha yüksek olduğunu bilmiyoruz.

2. Aygıtın içindeki enerji kutudaki havanın daha fazla yükünlü olmasından ileri gelemez, çünkü o durumda elektrik-ölçerin kutunun içinde dışardakinden daha yavaş değil, *daha hızlı* boşalması gerekirdi. Aygıtın içindeki enerji eksiciklere (elektronlara) bağlı olmadığına göre —ki bu enerjinin varlığından kuşkulanmak elimizde değildir—, nereden gelmektedir acaba? *Bunun başka türlü bir enerji olması gerekir; eksi enerjiyle hiç ilgisi bulunmadığı açıktır.*

Elektrik-ölçerin neden dirimsel enerji yayan kutunun içinde dışındakinden daha yavaş boşaldığını açıklamak kolay değil elbet. Buna karşılık, aynı sürede, çok daha hızlı bir boşalma, ele aldığımız kuramlar çerçevesinde çok daha kolay açıklanabilirdi. Doğrusunu isterseniz, daha yavaş bir boşalma beklemiyorduk.

İşte bu noktada, yukarda değindiğimiz bir olgu bize yardım etmektedir: kullandığımız elektrik-ölçeri bir pamuk ya da selüloz parçasından aldığımız enerjiyle yükleyebiliriz. Elektrik-ölçeri, bir polistiren çubukla ya da selüloz dayireyle *(kupkuru)* saçlarımızdan aldığımız enerjiyle de yükleyebiliriz. Pamuk, polistiren çubuk ya da selüloz dayire enerjiyi saçlarımızdan almışlardır. Aygıtın içindeki ve dışındaki havada enerji vardır, ama *yoğunlaşması aynı değildir,* bu da elektrik yükünün boşalma hızı-

nın ayrılığından gelmektedir. Elektrik-ölçer ortasındaki madensel levhayla ve üstündeki deliklerle havaya değmektedir. kılıfı toprağa bağlıdır. Güneş ışınlarının yayılmasından ya da saçlarımızdan aldığı enerjiyi boşalma yoluyla çevresindeki havaya vermektedir. Dolayısıyla, şu varsayımı öne sürebiliriz:

Havadaki gizil güç elektrik-ölçerin yüküne oranla ne denli düşükse, elektrik-ölçer yükünü o denli tez boşaltacaktır. Çevredeki havanın gizil gücü ne kadar yüksekse (başka bir deyişle, elektrik-ölçerin enerji yüküyle çevredeki havanın gizil gücü arasındaki ayrım ne kadar küçükse), elektrik-ölçerin yükünü boşaltması o kadar yavaş olacaktır.

Varsayımımız, evrensel enerji yasalarına uygundur: iki havuz arasındaki ayrım ne denli büyükse, üst havuzdan alt havuza suyun akışı o denli hızlı olur. Suyun akış hızı inişin dikliğine, başka bir terimle söylersek, konumsal (gizil) enerji farkına bağlıdır. *Elektrik-ölçerin madensel levhası gizil gücü düşük havada yüksek olandan daha çabuk boşaltır yükünü.* Burada boşalma hızını bilerek gizil güç ayrımıyla ilgili geleneksel kuramdan yararlanarak açıklamaya çalışıyorum. Daha önceki bölümlerde, salt dirimsel-doğabilimsel yorumun karşılaştığımız olguları daha iyi yansıttığına değinmiştik[1].

Bu, karşılaştığımız enerjinin özelliklerinden biridir. Yükünlenme (iyonlaşma) kuramına uymaz bu enerji. Yükünlenme kuramına göre, elektrik-ölçerin elektrik yükü daha yüksek olan havada çok daha hızlı boşalması gerekirdi. *Demek ki karşılaştığımız enerji elektrik enerjisi değil.* Zorla kendini kabul ettiren bu sonuç bizi epey kaygılandırmaktadır, çünkü elektrik-ölçer üzerinde etki yapan ama mıknatıslı elektrik enerjisi olmayan yeni bir enerjiye kimsecikler inanmayacaktır.

Her şeyden önce, herhangi bir kimsenin aklına gelebilecek başka bir karşıt görüşü çürütmeliyiz: dirimsel enerji biriktirecinin içinde elektrik-ölçerin daha yavaş boşalmasının kutunun içinde havanın daha yavaş dolaşmasından ileri geldiği öne sürülebilir.

---

[1] Bkz. «Orgonotic Pulsation», (Dirimsel Enerjinin Titreşimi) **International Journal of Sex-economy and Orgone Research**, Ekim 1944.

Bundan ötürü, havadaki yükünlerin (iyonların) yer değiştirmesi daha yavaş olmakta, elektrik-ölçerin yükünün boşalması epeyce zaman almaktadır, denebilir. Böylece, karşımızdaki görüngü yükünler kuramına, başka bir deyişle elektrik enerjisi kuramına uygun olarak açıklanabilecektir.

Bu karşıt görüş kolayca sınanabilir. Elektrik-ölçerin açıkhavada yükünü boşaltma hızını büyük bir titizlikle ölçelim. Sonra aynı ölçüde yükleyelim, yakınına bir yelyapar (vantilatör) koyup hava akımı yaratalım. *Yelyaparın, elektrik yükünün boşalma üzerinde hiçbir etkisi olmaz. Demek ki elektrik yükünün boşalma hızı hava akımına bağlanamaz. Bulduğumuz enerji, elektrik enerjisinden apayrı etkimektedir. Elektrik-ölçerin yükünü boşaltma hızı öncelikle ve yalnızca havanın gizil gücüne bağlıdır.* Bu gizil güçse, deneyin yapıldığı hava parçasındaki dirimsel enerji taneciklerinin yoğunluğuna bağlıdır.

Gözlemlerimiz bize dirimsel enerjinin aygıtın içinde dışındakinden daha yoğun olduğunu göstermiştir. Bu yüzden, elimizdeki aygıta göğsümüzü gere gere «havaküredeki enerjiyi toplayan aygıt» adını verebiliriz.

Kuramsal olarak, bir elektrik-ölçerin kapalı yerde yükünü yitirmemesi gerekirdi. Gerçekteyse, kapalı yere konan elektrik-ölçer yükünü kendiliğinden yitirmektedir. İngilizler buna «natural leak» (doğal sızıntı, doğal kaçak) diyorlar. Ve olgu, havanın nemine verilmektedir. *Demek ki biz, gerçekte elektrik-ölçerin «doğal kaçak» adı verilen görüngüsünü ölçmekteyiz.* Elektrik-ölçerin içindeki havayı sımsıkı kapatmıyoruz, tam tersine, *bile bile* dışardaki havayla ilintili kılıyoruz. Bunu yapmakla, doğabilimcinin bir elektrik enerjisi kaynağının etkisini ölçerken ortadan kaldırmaya çalıştığı görüngüyü belirliyoruz. Doğabilimci söz konusu görüngüyü bütünüyle ortadan kaldıramadığı için, «doğal kaçağı» açıklayamadığından, elde ettiği sonuçtan yükünlenmenin etkisini çıkarmaktadır. *Elektrik-ölçerin «ortada gözle görülür bir neden yokken» kendiliğinden yükünü yitirmesi, havaküredeki dirimsel enerjinin olağan etkisinden başka bir şey değildir.*

Bu arada, başka bir karşıt görüş öne sürülebilir: dirimsel enerji kutusunun iç yüzündeki madensel çeperler dışardaki ışınetkin yayılmaların kutunun içine girmesini engellemektedir. Elek-

trik-ölçer işte bu yüzden yükünü yitirmektedir, denebilir. Biz bu karşıt görüşü de şu akılyürütmeyle çürütüyoruz:

1. Aygıtı nereye koyarsak koyalım, biriktirecin içinde elektrik yükünün boşalması hep daha yavaştır, içeriyle dışarsı arasındaki ısı farkı hep vardır. Oysa, belki *her yerde* «ışınetkin madde» yoktur.

2. Karşılaşılan sonuç enerji biriktirecinin dışındaki ışınetkin maddelerden ileri geliyorsa, elektrik-ölçerin yükünü yitirmesi dış yüzü madensel levhalarla kaplı bir kutudakine oranla tahta bir kutuda çok daha hızlı olmalıydı. Oysa, elektrik-ölçer dış yüzü madensel levhalarla kaplı bir kutuda yükünü daha yavaş değil, daha hızlı yitirmektedir. Böylece söz konusu karşıt görüş çürütülmüş, buluşumuz doğrulanmış olmaktadır.

ACUNSAL YAŞAM ENERJİSİNİN NİCELİKSEL BELİRLENMESİ

Acunsal yaşam enerjisi, dirimsel enerji kutusunun içindeki ısı farkıyla ve elektrik-ölçerin yükünü yitirme hızı farkıyla kendini belli etmektedir. Biz bu görüngülerden yararlanıp acunsal yaşam enerjisini *niceliksel* olarak değerlendirmeye girişebiliriz. İlk iş olarak, dirimsel enerji birimine kendiliğimizden «org» diyelim. *Bir «org»u da, aşağı yukarı 30 cm³'lük bir oylumda, bir saat süreyle, aşağıdaki denklem uyarınca To-T farkını 1 santigradda tutmaya yetecek dirimsel enerji diye tanımlayalım:*

$$1\ org = (To - T).\ t.\ f^3$$

Bu denklemde *To-T* santigradla anlatılan ısı farkını, *t* deney süresini, f^3 de santimetre küp olarak hacmi göstermektedir.

Dirimsel enerji *miktarı,* yani uzay birimine düşen dirimsel enerji parçacıklarının (orgların) sayısını *dirimsel enerji yükü*'nden (op'tan) ayırmamız gerekir. Bir *birim zamanda: 1 saatta (yani* T'de, 60 t' ve 3600" de) bir elektrik-ölçerin yükünü bir birim *(Eo -Er=1) indiren* havadaki dirimsel enerji yüküne 1 «op» (dirimsel gizil güç) diyoruz.

1 op (atm) havadaki dirimsel enerji birimini, Eo elektrik-ölçerin yükünü, Er elektrik-ölçerin ikinci okumadan sonraki yü-

künü, Eo - Er boşaltılan elektrik yükünü, t saat olarak süreyi gösterdiği zaman, aşağıdaki denklem havadaki dirimsel enerji gücünü hesaplamaya izin verir:

$$Op = \frac{t}{Eo - Er}$$

Biriktirecin *içindeki* op'u açıkhavadaki op'tan ayırmak için birincinin yanına «akü» sözcüğünü ekliyoruz. Elektrik-ölçerin bir biriminin bir saatta, bir dakikada, bir saniyede ya da birkaç saat, dakika ya da saniyede yokoluşuna göre, dirimsel gizil gücü (op'u) org-saat, org-dakika, org-saniye olarak şöyle bir dizelgede dile getirebiliriz:

1 saat	op =	60 org-dakika	(60'0)
0,75	op =	45 org-dakika	(45'0)
0,5	op =	30 org-dakika	(30'0)
0,25	op =	15 org-dakika	(15'0)
0,16	op =	10 org-dakika	(10'0)
0,1	op =	6 org-dakika	(6'0)
0,05	op =	3 org-dakika	(3'0)
0,015	op =	1 org-dakika	(1'0)
0,00025	op =	1 org-saniye	(1")

Elektrik-ölçerin bir biriminin 30 dakikada boşaldığını varsayalım. Bu durumda, aşağıdaki denklem uyarınca hesaplayabiliriz elde edilen değeri:

$$op = \frac{0{,}5\ (t')}{1\ (Eo - Er)} = 0{,}5$$

ya da:

$$op = 30' \text{ org.}$$

Öte yandan, bir elektrik-ölçerin toplam yükünün, yani Eo = 5 org'un (aşağı yukarı 630 voltun) yirmi dakikada boşaldığını varsayalım:

$$\text{op: } \frac{0{,}33\ (t)}{5 - 0\ (5\ Eo - Er)} = 0{,}065$$

ya da:

op = 4' org (4 org-dakika)

Bu iki hesaplama yolundan dilediğimizi sonsuza dek kullanabiliriz.

Bir durağan elektrik-ölçerin dirimsel enerji yükü ayrıca durağan-elektriklilik birimleriyle de anlatılabilir. Bir durağan-elektriklilik (elektrostatik) birimi, uluslararası sözleşme uyarınca, aşağı yukarı 300 volttur. Saçlarımızdan aldığımız enerjiyle elektrik-ölçerin madensel yaprağını 45°'den 90°'ye gelene dek yükleyelim. Aynı sonucu, elektrik-ölçere yüksek gerilim bağlayarak da elde ederiz. *Demek ki bir org-yükü birimi, elektrik-ölçerin yaprağında aynı dönmeyi sağlayacak gerilime denktir.* Bu yöntemi kullanmakla, saçlarımızdan aldığımız enerjinin yüzlerce voltluk durağan-elektrik enerjisine denk olduğunu saptarız.

Bütün bu hesaplamalarda, alüminyum yapraklı bir elektrik-ölçer kullandık. «Radio Corporation of America»nın (Amerikan Radyo Kurumu'nun) deneyodalarında söz konusu aygıtın ayarlanması, volt olarak, şu değerleri vermiştir:

		Derece		Volt	
		1		135	
		2		180	} her derece arası aşağı
		3		225	yukarı 45 volt.
		4		270	
		5		330	
		6		390	
		7		450	} her derece arası aşağı
		8		510	yukarı 60 volt.
Birim	1 org	9	120 volt	570	
		10		630	
		11		730	} her derece arası aşağı
		11 1/2		780	yukarı 100 volt.

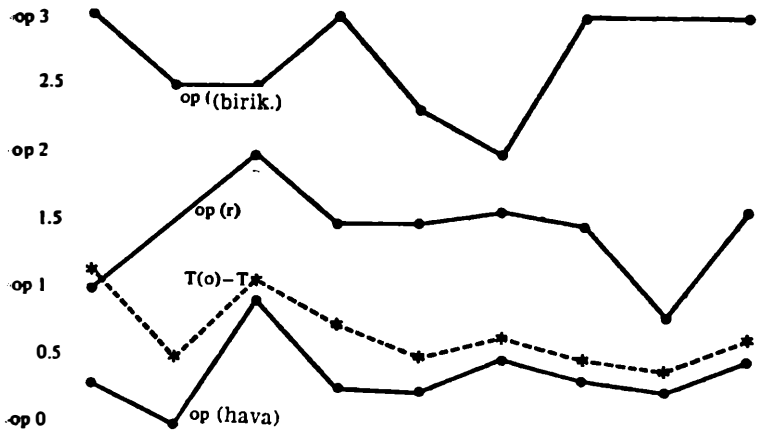
Bir selüloz daireyi saçlarımıza değdirerek elektrik-ölçeri aşağı yukarı *onuncu* çizgiye kadar yükleyelim; bu, yaklaşık olarak 630 volt demektir; sonra bu yükün çevreyi kuşatan havaya yayılmasını ve gerilimin iki derece düşmesini bekleyelim, bu da 120 volt demektir. *Demek ki derecelendirmenin her çizgisi (8-10) bir org-birime, yani 120 volta eşit oluyor.* 630 volt karşılığı olan 10'uncu çizgiye kadar yüklenmiş bir elektrik-ölçer bir saatta (60 dakikada) bir org (120 volt) boşalırsa, çevreyi kuşatan havanın dirimsel gerilimi (op) bir op-saat ya da 60 op-dakika'dır. Başka bir deyişle, elektrik-ölçer açıkhavada dakikada 2 volt yitirmektedir.

1 org-birimi, bir saat içinde, yaklaşık 30 cm³'lük bir dirimsel enerji kutusunda saptanan, değeri hiç değişmeyen, *To - T* ısı farkına dayanarak belirlenmiştir. Elektrik-ölçerde bir org 120 volta denktir. Şimdilik, bu iki belirlemenin eşdeğerli olup olmadığını bilmiyoruz.

To T ayrımını ve havaküredeki dirimsel enerji yükünü gösteren eğrilerin birbirlerine koşut gitmeleri öyle olduğunu göstermektedir. Ancak, sorunu kesin çözüme kavuşturmak için daha başka incelemeler gereklidir.

Şimdi, havadaki dirimsel enerji yüküyle bu yükün dirimsel enerji kutusunun içindeki gerilime bağlanışına çok ilginç bakış açıları getiren kimi ölçümlerin sonuçlarını açıklamak istiyorum. Hiç kuşkusuz bunlar, ayrıntılar üzerinde kesin önermelerde bulunmazdan önce aydınlığa kavuşturulmaları ve yeniden incelenmeleri gereken kaba kestirimlerdir. 15. Şekil alt alta sıralanmış üç dirimsel enerji eğrisini gösteriyor. *«Op (atm)»*, her gün öğle vakti ölçülen, havaküredeki günlük gerilim değişikliklerini göstermektedir. *«Op (r)»*, bu ölçümler sırasında dirimsel enerji biriktirecinin bulunduğu odanın günlük gerilim değişmelerini canlandırıyor. Hepsinin üstüne konmuş bulunan *«op (akü)»* eğrisiyse, saat 12-13 arasında, dirimsel enerji kutusunun içindeki gerilim farklarını gösteriyor. Nokta nokta çizilen dördüncü eğri de *(To - T)*, 29.11.1940'tan 22.12.1940'a dek, her gün 12-13 arasında, dirimsel enerji kutusunun yakınında ölçülen ısı farklarını göstermektedir; kutu 30 cm³'tür. 24 Aralık 1940'tan sonra, bu aygıtın yerine 25 ayak/küp hacminde bir kutu kondu (2′ x

2,5′ x 5′), söz konusu aygıtı insanlar yaptı (ayrıca, Şekil 16'ya bakın).

Şekil 15. Dirimsel enerji kutusunun bulunduğu odada, açıkhavada, kutunun içinde yapılan dirimsel enerji ölçümleri. Noktalı çizgi To - T *ayrımını gösteriyor.* Op 1, To - T = 1° C *karşılığıdır.*

Bu eğrilerin genel özeti bize şu gözlemleri vermektedir:

1. Org-dakikayla dile getirildiğinde, odanın içindeki gerilimi gösteren *op (r)* eğri havadaki gerilimden daha yüksek değerlidir; dirimsel enerji kutusunun içindeki gerilimi gösteren eğriyse, yani *op (akü)* havakürenin gerilimini gösteren *op (atm.)* den daha yüksektir; *bundan, dirimsel enerji kutusunun içindeki enerjinin daha yoğun olduğu sonucu çıkmaktadır.*

2. To - T ayrımlarını gösteren eğri, iniş-çıkışlarıyla, aşağı yukarı op (atm.) eğrisine koşut gitmektedir.

3. Deneyodasındaki ve dirimsel enerji biriktirecindeki gerilim, genellikle, havaküredeki gerilimin yükselmesinden bir gün sonra yükselmektedir.

4. Havadaki gerilimi gösteren eğri hava yağışlı ve karlıysa

düşmekte, açık ve güneşliyse yükselmektedir. Havadaki gerilim 0'la 1 arasında değişmektedir. Havaküredeki gerilim, yağmur ya da kardan bir iki gün önce büyük ölçüde düşmektedir. Dirimsel enerji kutusunun içindeki ısıyla dışındaki oda ısısı arasındaki ayrımları gösteren eğri de yağmurlu ya da karlı günlerden önce düşme eğilimi göstermektedir.

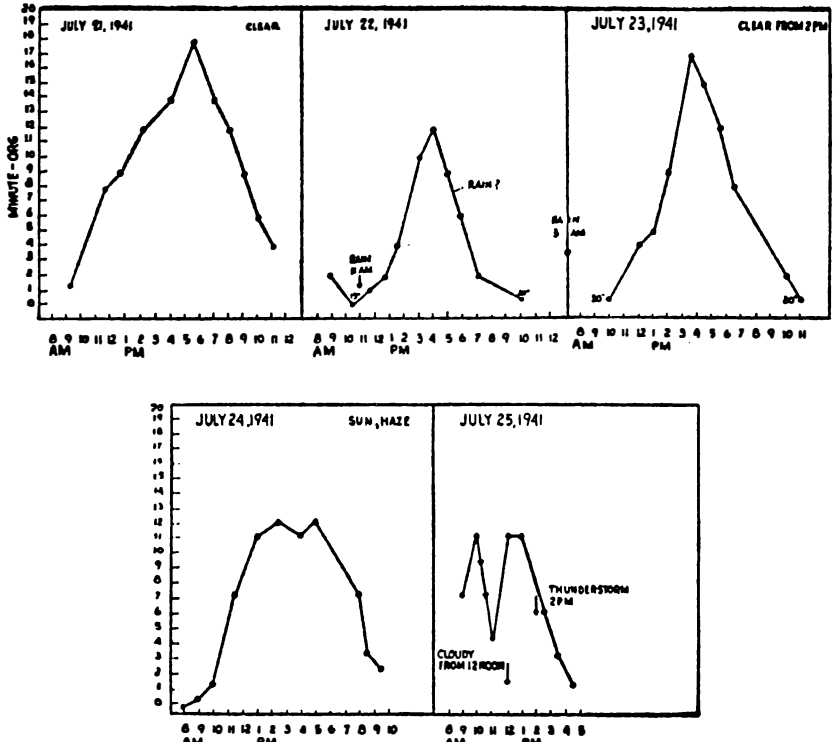
Demek ki hava koşullarıyla havadaki dirimsel enerji yoğunluğu arasında bir ilinti vardır. Dirimsel enerji biriktirecini hastalıkları iyileştirmede kullanacağımız zaman bu ilintiyi iyi tanımak gerekir.

Şimdi de, kimilerinin öne sürebilecekleri önemli bir karşıt görüşü çürütelim: bunlar, 15'inci şekle bakarak, *op (atm)* eğrisinin düşmesini, yani yağışlı hava yaklaşırken elektrik-ölçerin yükünün boşalmasını açıklamak için özel bir enerjinin, dirimsel enerjinin varlığının gerekli olmadığını ileri sürebilirler. Söz konusu görüngü «havanın elektrikliliği» kuramına girer; elektrik-ölçerin hızla boşalması, düpedüz, fırtınadan önce havanın güçlü bir biçimde yüklenmesine bağlıdır, diyebilirler. Bu düşünce benim de aklıma gelmişti elbet, ancak elektrik-ölçerin dirimsel enerji toplayıcı içinde *çok daha yavaş* boşalmasını da hesaba katmak gerekiyordu.

Ancak 1941 Temmuz ve Ağustos'unda, Maine ilinin Oquossoc kentindeki deneyodamda yaptığım uzun ölçümlerden sonra bu karşıt görüşü kesinlikle çürütebildim. Birkaç hafta boyunca, yalnız öğleyin kendini gösteren değişimleri değil, sabahın 8'inden gece yarısına dek her saat ölçerek, havadaki gerilim değişmelerini saptadım. *Bu ölçümler en açık biçimde, elektrik-ölçerin boşalmasının «havadaki elektriklilik»in değişmesiyle değil, yalnızca havaküredeki dirimsel enerji yükünün değişimleriyle bağlantılı olduğunu kanıtladı.*

16. Şekil, 15-25 Temmuz 1941 arasındaki günlük hava gerilimi değişimlerini göstermektedir. Sabahın ilk saatlarında, elektrik-ölçerin boşalması öğle vaktinden ya da saat 16'dan daha hızlı oluyor. Bu olgu, hiç kuşkusuz öğleyin güneş ışınlarının yoğun olmasıyla açıklanmaktadır. Öbür gözlemlerimizle tam bir uyum içersinde, günün bu kesiminde *acunsal yaşam enerjisinin daha yoğun* olmasından ileri gelmektedir. Havanın, güneş ışıma-

JULY 15, 1941
CLEAR
JULY 16, 1941
CLEAR
JULY 17, 1941
CLOUDY
JULY 18, 1941
CLEAR
JULY 19, 1941
JULY 20, 1941
AM
PM

Şekil 16. Havadaki acunsal yaşam enerjisi yükünün günlük değişimleri (15-25 Temmuz 1941 arasında).

sının doruğa çıktığı öğle vaktine oranla, sabahın ilk saatlarında ya da akşam güneş batarken çok daha fazla yükünlü (iyonlu) olması akla yakındır. Elektrik-ölçer sabahleyin ya da gece geç vakit *çok daha hızlı* boşalmaktadır. «Havanın elektrikliliği» kuramına dayansaydık, tam tersinin olması gerekirdi. En büyük enerji birikimi saat 16'da gözlenmektedir. Gökyüzü sabahtan akşama dek bulutsuzsa, eğri düzenli bir biçimde yükselip alçalmaktadır. Hava kararsızsa, eğri gözle görülür değişmeler göstermektedir; nitekim, 20 Temmuz'da, saat 8'le 20 arasında, eğri, güneşli günlerde görülmeyen iniş-çıkışlar yaptı. Ayrıca, *yağmur ya da fırtınadan üçle on saat önce havadaki dirimsel enerji yükünün hızla düştüğünü* farkettik. Bu durumda elektrik-ölçer açıkhavada ve (daha yavaş olsa da) dirimsel enerji kutusunun içinde hızla boşalmakta, $To - T$ ayrımı iyice azalmakta ya da yokolmaktadır. Uzunca bir zaman diliminde ve düzenli aralıklarla yapılan ölçümler, elektrik-ölçerin boşalma eğrisinin aşağı yukarı ısı farklarını gösteren eğriye koşut gittiğini ortaya çıkarmaktadır.

25 Temmuz günü, saat 14'te, yağmur eşliğinde bir fırtına patlak verdi. Sabahleyin, 10-11 arasında, gerilim 12′ org'dan, 5′ org'a düştü. 16 Temmuz'da, *saat 16'yla 16,30 arasında, yarım saat içinde,* buna benzer bir gerilim düşmesi oldu, elektrik-ölçer 14 org-dakikadan 10 org-saniyeye indi. Gece yarısı korkunç bir sağnak başladı.

22 Temmuz'da da benzer bir görüngüyle karşılaştım: gerilim, 16-19 arasında, 12 org-dakikadan 2 org-dakikaya düştü; saat 22'de, yalnızca 30 org-saniyeydi. 23 Temmuz günü saat üçte uzun bir yağmur dönemine girdik.

19 Temmuz'da, rüzgâr vardı, gök kapalıydı; gerilim 1 org-dakikayı geçmiyordu. Saat 10'da, elektrik-ölçer yüklenmez olmuştu; saat 13'te, şiddetli bir fırtına koptu, saat 15'e dek sürdü. Buna karşılık, güneşli bir gün düzgün bir gerilim eğrisi çiziyor ve akşam yüksek bir dirimsel enerji yoğunlaşmasına yolaçıyordu (1'le 3 org-dakika arasında). Günlük ısı değişimlerinin dirimsel enerjiyle sağaltımda (tedavide) büyük önemi vardır. Hastalarımızı saat-op ya da org-dakikayla ölçülen belirli dirimsel enerji yüklerine açık bırakacaksak, uygulanan sağaltımın süresi günün ilk saatlarıyla akşamüstü aynı olamaz. Acunsal yaşam

enerjisi yükünü hava koşullarına bağlı olmadan düzene koyamadığımız sürece bu noktaya dikkat etmek kaçınılmaz bir gereklilik olmaya devam edecektir.

1941 yazından sonra yapılan düzenli aralıklı denetleme ölçümleri gözlemlerimizin çoğunu doğrulamıştır: havadaki dirimsel enerji yükü saata bağlı olarak değişmektedir; yağmur ya da kardan önce ve yağış sırasında iyice düşmekte ya da bütünüyle yokolmaktadır; elektrik-ölçerin gösterdiği tepkiler, havanın yükünlenmesi (iyonlaşması) kuramıyla düpedüz çelişmektedir.

Doğabilim (fizik) konusunda birtakım sağlam kavramlar edinmiş okur, ister istemez, şu soruyu soracaktır: *Acunsal yaşam enerjisiyle bugüne dek «durağan elektrik» adı verilen şey arasında nasıl bir ilinti bulunabilir?* Biz bu sorunu başka bir incelemede ele aldık[1].

5. CANSIZ MADDE ALANINDA DİRİMSEL ENERJİ TİTREŞİMİNİN KANITLANMASI

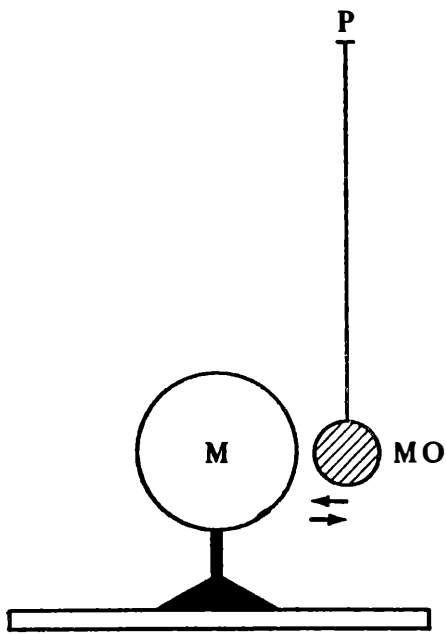
Aşağıdaki deneyler, özellikle dirimsel bir yapıya sahip bulunan acunsal yaşam enerjisinin *hani şu nesnel* (cansız: fizik) ortamda da bulunduğunu kanıtlamak üzere yapılmıştır. Söz konusu kanıtlama yapılmış olduğundan, artık özellikle dirimsel enerji adını verdiğimiz şeyin gizemsel, öteki dünyaya ait ya da düşünbilimsel (felsefi) kavramlarla açıklanmasına kimsecikler kalkışamayacaktır. Bize bu kanıtlamada esin veren gözlem ve deneyler son derece yalındır ve gerçekleştirilmeleri kolaydır.

MADENSEL BİR YUVARLAĞIN ACUNSAL ENERJİSİNİN TİTREŞİM ALANINA GİREN BİR SARKACIN GİDİP GELMELERİ

Deney: 4-6 cm çapında bir demir ya da çelik yuvarlağı kesinlikle sallanmayan bir yere (tahta ya da çimento zemine oturt-

[1] Bkz. daha önce a.g. yapıt: **«Orgonotic Pulsation»** (Dirimsel Enerjinin Titreşimi).

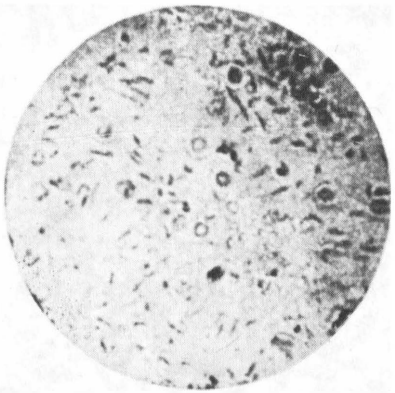
turulmuş bir masaya) yerleştirelim[1]. Madensel yuvarlağın eşlek (ekvator) çizgisinden 0,5 cm uzağa, birinci yuvarlaktan daha küçük, örneğin 1 cm çapında, sarkaç işlevi görecek başka bir madensel top koyalım. Bu sarkacı taşıyan ipin uzunluğu —zorunlu nedenlerden ötürü— 16 cm olsun. Ben bu deneyi, funda

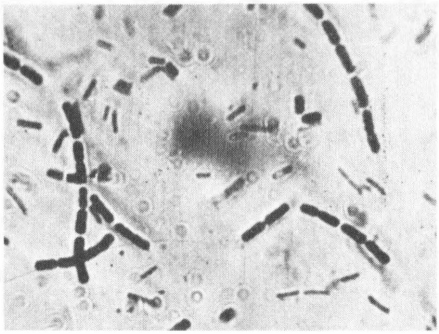
M: Madensel yuvarlak.
P: Sarkaç
MO: Sarkacın topu (maden-canlı madde karışımı)
⇄ Sarkaç topunun gidip gelme yönleri.

Şekil 17. Havaküredeki dirimsel enerji titreşmesinin gösterilmesi.

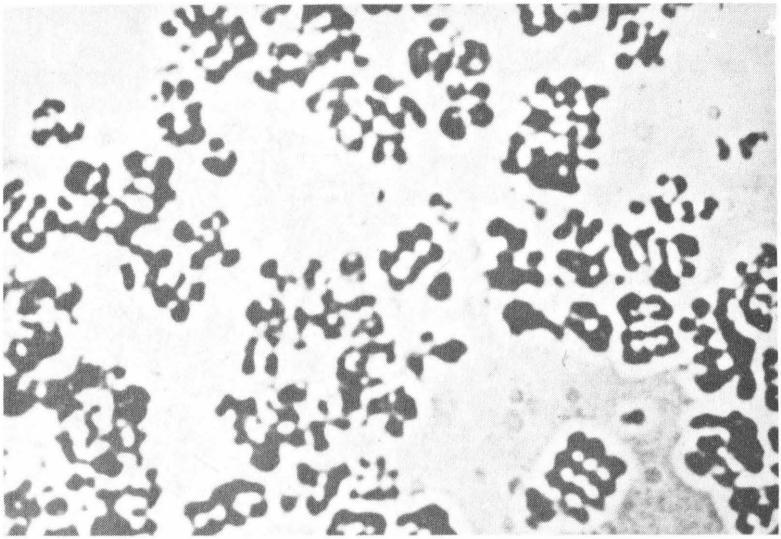
[1] Böyle bir destek yararlı, ama ille de gerekli değildir. Desteğin kıpırtısızlığından gelen devinimleri dirimsel enerjiye bağlı gidip gelmelerden ayırmak kolaydır.

Şekil 32. Bağdokusu urundan alınmış T basilleri. Yaklaşık 5400'lük büyütme.

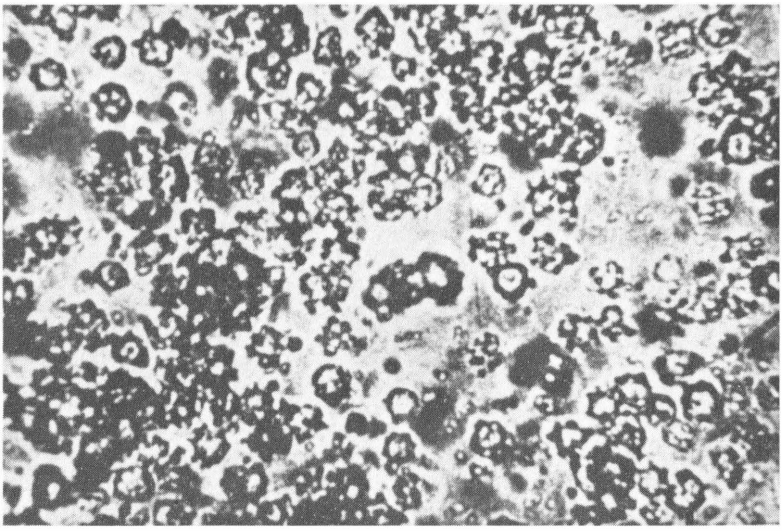

Şekil 33. Kıyaslama için: açıkhavadan bulaşmış basiller. Yaklaşık 1000'lik büyütme (Şekil 32'ye bakın).

Şekil 30. PA yaşam enerjisi kabarcıkları üretimi. Yaklaşık 3000'lik büyütme.

Şekil 31. Mikroptan arıtılmış canlı insan kanından üretilmiş mavi PA kabarcıkları. Yaklaşık 2000'lik büyütme («B tepkisi»).

toprağını su katıp demir tozuyla karıştırarak (yani canlı maddeyle metali karıştırarak) elde ettiğim topu çok ince bir cam altına yerleştirdiğim zaman çok daha iyi sonuçlar sağladım. Büyük ve küçük madensel topları hava akımından korumak üzere selülozdan yapılmış bir fânusun altına koydum.

Gözlemler: Güneşli ve kuru havada, sarkaç büyük madensel topun merkezine doğru kendiliğinden sallanmaya başlar. Havadaki nem % 70'i geçti ya da yağmur yağmaya başladı mı, sarkacın gidiş gelişleri yavaşlamakta, sonunda hepten kesilmektedir. Hava düzelince, sarkacın gidip gelmeleri kendiliğinden başlamaktadır. Gözlemcinin bedeninde güçlü bir dirimsel enerji yükü varsa ve epeyce uzaklara yayılıyorsa, sarkacın gidip gelmeleri belirginleşmektedir. Aygıtı nereye yerleştirirsek yerleştirelim, sarkacın sallanması kesintisiz sürmektedir. Bu gidiş gelişler herhangi bir sarkacın devinimlerini yöneten yasalara ayakuydurmakta, sallanma sayısı ipin uzunluğuna ve deniz düzleminden uzaklığa göre değişmektedir.

Sonuç: Bu deney, bir demir topun çevresinde, hemen yakınına konmuş bir sarkacın yarı demir, yarı toprak topunu ileri geri sallayabilen, *dirimsel enerjinin yürek atışlarını barındıran bir alanın bulunduğunu* kanıtlamaktadır. *Cansız madde dünyasındaki doğal dirimsel enerji alanında düzenli bir açılıp kapanma vardır.*

HAVAKÜREDEKİ DİRİMSEL ENERJİNİN TİTREŞMESİ

Gözlem ve deney: Şöyle bir deney yaptım: Paris'teki E. Vion kuruluşlarınca üretilmiş, 8,75 cm çapında, 120 cm uzunluğunda, görüntüyü 183 kere büyüten bir teleskop aldım, bir gölün kıyısına öyle yerleştirdim ki, 4'le 8 mil uzaklıktaki karşı kıyıyı görebiliyordum. Gözlemlerim başlıca dört noktada toplandı; 1944 yazında iki ay süreyle gözlem yaptım, 1945 yazında da, Oquossoc yakınlarındaki Mooselookmeguntic Gölü kıyısında tahta kulübemde bir ay süreyle gözlemde bulundum. Bu iki dönemde, gözlemler her gün, otuz dakika arayla, sabahtan akşama dek sürdü. Anlaşılması kolay nedenlerden ötürü, yalnız günlük ortalamaları ve değişimleri kaydettik. Şöyle bir gözlemde bulun-

duk: dürbünü güneye çevirdiğimiz zaman, karşı kıyının arka düzleminde, yalnızca 60'lık bir büyütmeyle, birkaç ayrık durumun dışında, hep *batıdan doğuya* doğru bir dalgalanma ve açılıp kapanma devinimi görülmektedir. Göl ister durgun ister dalgalı olsun, rüzgâr ister essin ister esmesin, ister batıdan doğuya, ister güneyden kuzeye, ister güçlü ister hafif essin, *batı-doğu* yönündeki bu devinim hep vardır. Dürbünü doğuya ya da batıya çevirdikçe, devinimin izlenmesi güçleşmektedir. Dürbünü doğuya ya da batıya yöneltip belli bir noktaya çevirince, hareket görünmez olmaktadır. Dalgalanma hareketinin hızı saata göre değişmektedir: havanın sıcaklığına bağlıdır. Havakürede yer değiştiren bu «şey», mantık gereği, yerküreden daha hızlı devinmektedir, yoksa görünmemesi gerekirdi. Batıda herhangi bir fırtına belirmeye başlayınca, dalgalanma hareketinin yönü değişmekte ya da bütünüyle durmaktadır. Biz bu devinimi hiçbir zaman güney-kuzey, kuzey-güney doğrultusunda gözleyemedik.

Dürbünle yapılan bu gözlem, hava yüzde yüz esintisiz, gölün yüzeyi çarşaf gibi düz olduğu zaman, aygıtsız gözlemlerle doğrulanabilir: o vakit, suyun yüzeyinin her köşesinde küçük açılıp kapanmalar, batıdan doğuya doğru da az çok hızlı bir «genel açılıp kapanma hareketi» gözlenebilir

Biraz alıştırma ve sabırla kolayca gerçekleştirilebilecek bu gözlemler bir madensel topun çevresinde açılıp kapanan bir dirimsel enerji alanının varlığıyla ve yaşam enerjisi dirimsel-doğabiliminin temel görüşüyle, *dirimsel enerjinin temel açılıp-kapanma işleviyle* uyuşmaktadır. Dahası, dirimsel enerjiyi barındıran havakürenin batıdan doğuya doğru ve açılıp kapanarak yer değiştirmesi, nicedir bilinen birtakım gökbilimsel gözlemlerle tartışılmaz, açık seçik biçimde uyum halindedir. Başka bir bağlam içersinde, yukarda betimlediğimiz gözlemlerin gökbilimsel uzantılarını açıklayacağız. Şimdilik, geçici bir sonuçla yetinelim: *yerküre yalnızca belli bir kimyasal yapıya sahip bir havaküreyle çevrilmemiştir, ayrıca çevresinde bir dirimsel enerji kılıfı vardır.* Bu dirimsel enerji kılıfı batıdan doğuya, dünyanın kendi çevresinde dönüşünden daha büyük bir hızla dönmektedir. Bu dönüşün tersine çevrilmesiyle yerel iklim koşulları arasındaki bağların doğal yapısını ortaya çıkarabilmek için son derece titiz araş-

tırmaların yapılması gerekir. Yalnız şu kadarını belirtelim ki, onlara hiç bağımlı olmadığından, dirimsel enerji kılıfının sis bulutlarıyla ya da havanın devinimleriyle hiçbir ilgisi yoktur.

Bu yazdıklarımızın, toplumsal ve parasal koşullar izin verirse genişletilmesi ya da kesinleştirilmesi gereken geçici bir saptama olduğuna kuşku yok. Ancak bu arada şunu da belirtelim ki, daha şimdiden, bir titreşim-ölçer (oscillographe) yardımıyla, havaküredе yürek atışlarına benzer bir açılıp kapanma saptamış bulunuyoruz. Daha başka deneylere giriştikten sonra, bu doğal görüngüyü başka bir bağlam içersinde gözler önüne sermek niyetindeyim.

6. DİRİMSEL ENERJİ ALANININ VARLIĞINI GÖSTEREN BİR AYGIT ARACILIĞIYLA YAŞAM ENERJİSİ IŞIMASININ KANITLANMASI

Deney: Elektrikli bir etkileyicinin (inducteur'ün) ikinci sarmasının artı kutbunu sıradan bir elektrik teliyle 60 cm uzunluğunda 30 cm genişliğinde bir demir levhaya bağlayalım (bu iş için eski bir ısıgeçirici aygıt yeterlidir). Madensel levhanın alt yüzü tahtayla yalıtılmış olsun. Aynı boyutta ikinci bir madensel levhayı birinciden 15 ya da 30 cm uzağa, ona koşut olarak yerleştirelim. Bu levhanın üst yüzünü seloteks ya da benzeri bir maddeden kesilmiş, eşit büyüklükte, 1,25 cm kalınlığında ikinci bir levhayla kaplayalım. I ve II numaralı levhaları bir telle birbirine tutturup telin ucuna da aşağı yukarı 40 watt'lık bir ampul bağlayalım. Isı ileticiye verilen ilk akım o kertededir ki, ampulun ışık-teli ancak kızıllaşabilmektedir.

Gözlem: 1. Elimize argon gazıyla doldurulmuş bir tüp (gaz ışını yayan bir tüp) alıp üstteki levhaya yaklaştırırsak, yandığını görürüz. Elimizdeki gazışınlı lambanın yanması için gerekli uzaklık, akım ileticiye verilen ilk akımın gücüne bağlı kalmaktadır. Elimizi çekip tüpü üst levhanın üzerine bırakırsak, ışık sönmektedir. Elimizi tüpe yaklaştırınca ışıma belirmekte, dokununca güçlenmektedir. Işıma iki madensel levha *arasında* doruğa çıkmakta, tüpü kurduğumuz aygıttan uzaklaştırdıkça zayıflamaktadır. Işıma kesiklidir. Bu yöntem, dirimsel enerji alanı-

nın varlığını gösteren aygıtın çevresindeki enerji alanını kesinlikle belirlememize izin verir.

2. İki elimizi birden üstteki levhaya yaklaştırınca, levhaların arasına yerleştirilen ampul daha güçlü bir ışık saçmaktadır. Elimizi levhanın üstüne koyunca, ışıma en üst düzeye çıkmaktadır (her türlü elektrik sarsıntısını önlemek üzere, üstteki levhanın kesinlikle yalıtılmış olmasına dikkat etmek gerekir). Vücudumuzu üstteki levhaya yaklaştırdıkça, ışıma güçlenir. Akım ileticiye verilen ilk akımı büyük bir dikkatle yükseltirsek, ışımadaki hafif iniş-çıkışlarla yüreğimizin vuruşlarını ampulde gözleyebiliriz.

3. Elimizin ayasını getirip altlığına yapıştırdığımız zaman, elektrik-ölçerin göstergesi kıpırdamaz. Ama elektrik-ölçeri hazırladığımız aygıtın enerji alanına sokar, üst levhanın üzerine koyarsak ve elimizi elektrik-ölçerin altlığına yaklaştırırsak —dokunmama koşuluyla— gösterge hemen kıpırdamaya başlar.

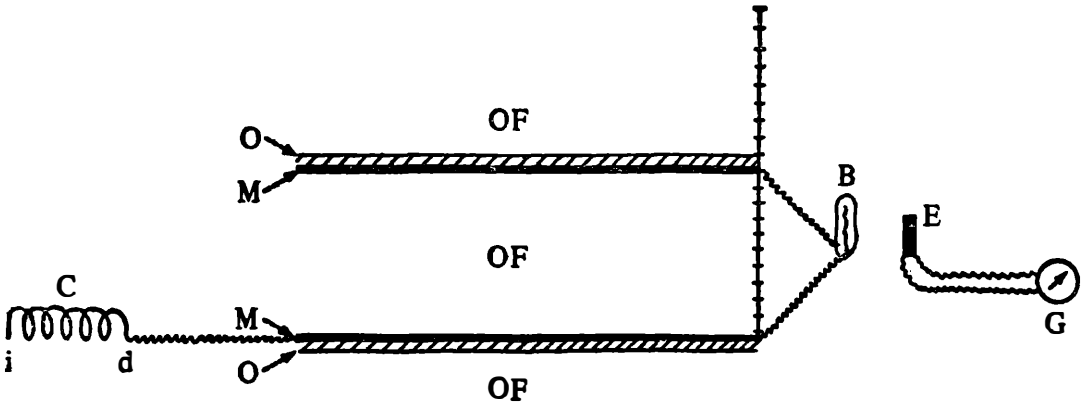
4. Yeni koparılmış yapraklı bir dal, insan elinden daha az olsa da, ampulun içindeki telin kızıllığını arttırır. Alıp üst levhanın üzerine koyarsak, canlı ya da yeni ölmüş bir balık da aynı etkiyi yapar. Buna karşılık, balık öleli epey olmuşsa, ampulun ışıması zayıflar, hattâ söner. Aynı gözlem dal için de geçerlidir.

5. Üst levhaya, vücudumuzun enerji alanını aygıtın enerji alanının dışında tutarak bir tahta parçası yaklaştırırsak, ışıma olmaz. Buna karşılık, bir demir levha yaklaştırdığımız zaman, lambanın ince telinde canlı bir ışıma belirir.

6. 60-80 kilowatt'lık bir X ışını üreticisinin enerji alanına argon gazı doldurlumuş bir tüp soktuğumuz zaman tüp ışımaz.

SONUÇLAR

1. Yüksek gerilimli bir elektrik akımının tersine, bir akım ileticinin ikinci sarması, araya dolaysız bir tel bağlamaya gerek kalmadan, ender bulunan gazlardan birinin (helyumun, argonun, neonun) ışımasıyla görünür hale gelen bir dirimsel enerji alanı yaratmaktadır.

C: İkinci sarma; i: eksi kutup; d: artı kutup.
O: Canlı madde.
M: Maden
OF: Işın saçan dirimsel enerji alanı.
S: Dereceli cetvel.
B: Tungsten telli 40-60 watt gücündeki ampul.
E: Işın-elektrik lambacığı.
G: Elektrik-ölçer (galvanometre).

Şekil 18. Bir dirimsel enerji alanının yalın çizimi.

2. Dirimsel ışıma iki dirimsel enerji alanı arasındaki değmenin sonucudur.

3. Işıma, özellikle bir dirimsel enerji alanının *canlı* bir varlığa değmesiyle kendini göstermektedir: cansız bir maddenin değmesi böyle bir etki yaratmamaktadır. Bundan da, canlı maddenin cansız maddeden dirimsel enerji alanının varlığıyla ayrıldığı sonucu çıkmaktadır.

4. Silindir biçimindeki ampulun tam karşısına aşırı duyarlı bir ışık-elektrik lambacığı yerleştirirsek, ışın enerjisini elektrik enerjisine dönüştürebiliriz; bu da, bir elektrik-ölçer yardımıyla, elektrik birimleri halinde ölçülebilir. Böylece, dirimsel enerji alanının varlığını gösteren aygıt, canlı bir varlığın dirimsel enerji alanının uzandığı sınırı ve yoğunluğunu belirlemeye izin verir.

7. DİRİMSEL ENERJİNİN İTİCİ GÜCÜ

1947 yazında yapılan bu gözlemler daha başka birtakım sonuçların çıkarılmasına yolaçtı, bunların en önemlileri şunlar:

1. Birkaç dirimsel enerji biriktirecinin ya da sırf bu iş için yapılmış bir «dirimsel enerji odası»nın kullanılmasıyla, havaküredeki dirimsel enerjiyi yoğun bir biçimde bir yere toplayabiliriz. Nitekim, Geiger-Müller sayacı, son sınırı 700-800 volta varan, dakikada 40-80 kez açılıp kapanan bir enerjinin varlığını saptamıştır.

2. Yoğun dirimsel enerji yüklü ortamda birkaç hafta kalıp yaşam enerjisi biriktiren Geiger-Müller aygıtının tüpleri saniyede 25'le 100 atış saptamış, sayacın göstergesi 900-1000 volta kadar çıkmıştır. Bu açılıp kapanma oranı, yürek atışlarını ölçen aygıtın göstergesini düzenli olarak hareket ettirmiştir. Başka bir deyişle:

3. *Dirimsel enerjinin itici bir güç yaratma yeteneği vardır.* Denetleme deneyleri olumlu sonuçlandığı zaman, bu konuda ayrıntılı bir bildiri yayımlayacağız. Ama şurası açık ki, daha şimdiden, dirimsel enerjide canlı varlıkların yer değiştirmelerini açıklamaya izin verecek itici bir gücün bulunduğunu saptamış bulunmaktayız.

BEŞİNCİ BÖLÜM

KANSERLİ KÖRELMELERİN DİRİMSEL YANI

1. DİRİMSEL HASTALIKLARIN TANIMI

Kanserli ur, kanser hastalığının dış belirtisinden başka bir şey değildir. Bundan ötürü kanserli urun kesilip alınarak ya da X ışınlarına tutularak iyileştirilmeye çalışılması hastalığın kendisini değil, belirtilerinden birini yoketmeye yöneliktir. Kanserli hastanın ölümü bir ya da birkaç urun varlığına bağlanamaz. Kanserlinin ölümü, gerçekte, «öldürücü ur» adı verilen genel dirimsel bozukluğun gözle görülür en son belirtisidir; öldürücü urun ortaya çıkmasıysa, bedenin iç birliğini yitirmesinden ötürüdür. Bugün tıp kitapları canlı varlığın bütününe saldıran dirimsel hastalığın *doğal yapısı* konusunda hiçbir bilgi vermiyor. Şu sözümona bilimsel *«kansere yatkın olma»* lâfı, öldürücü urun gerisinde birtakım hiç tanımadığımız öldürücü süreçlerin bulunduğunu göstermektedir. Kanserden ötürü bedenin eriyip tükenmesi, yani bu hastalığın en belirgin özelliği, yaygın bir terimle «kanser» (öldürücü ur) adı verilen, henüz nedeni bilinmeyen dirimsel bir hastalığın gözle görülür en son evresi sayılmalıdır.

«Kansere yatkın olma» terimi ancak kafaları bulandırmaya yarar, en küçük bir bilimsel değeri yoktur. Biz onun yerine «ur yapıcı dirimsel hastalık» (biopathie carcinomateuse) terimini koyacağız. Ve bu bölümde, kanserin dirimsel yanının temelinde yatan süreci gözler önüne sermeye çalışacağız.

Buradaki *dirimsel hastalık* (biopathie) terimi, özerk dirimsel aygıttan kaynaklanan bütün öldürücü süreçleri kapsamaktadır. Gerçekten de, biz hekim olarak, özerk dirimsel aygıtta kendine özgü, temel bir hastalık gözlemekteyiz; bu hastalık —bir kez başladı mı— bir sürü öldürücü belirtiyle dışavurabilir. Dirimsel hastalık öldürücü bir urla («öldürücü ur yapan dirimsel hastalık»la) da sonuçlanabilir, göğüs anjiniyle, yürek kasla-

rının aşırı gerilmesiyle, sarayla, bedenin donup kalmasıyla, sanrılı usyarılmasıyla, sinirceli kaygıyla, damar sertliğiyle el-kol oynamasıyla, süreğen içki düşkünlüğüyle de kendini gösterebilir. Bir dirimsel hastalığın şu ya da bu yönde gelişmesinin nedenlerini bilmiyoruz. Dikkatimizi bütün bu hastalıkların *ortak özellikleri*'ne çevirmek çok daha önemli: o zaman gözümüze çarpan şey, *bir bütün olarak kabul edilen canlı varlığın doğal açılıp kapanma (yürek atışı) işlevinin bozulmasıdır. Dolayısıyla,* bir kırık, yerel bir irinli şiş, bir akciğer yangısı, sarılık, romatizmadan ileri gelen bir yürek zarı yangısı, aşırı alkol zehirlenmesi, bulaşıcı karın zarı yangısı, firengi dirimsel hastalık değildir. Bunların nedeni, genel dirimsel aygıtın açılıp kapanma işlevinde ortaya çıkan bozukluklar değildir; etki alanları sınırlıdır, ama dolaylı olarak dirimsel açılıp kapanma işlevinin bozulmasına yolaçabilirler. Biz, belirleyici ikincil belirtileri ne olursa olsun, dirimsel açılıp kapanma işlevindeki bozuklukla *başlayan* öldürücü süreçlerin hepsine «dirimsel hastalık» adını vereceğiz. Bundan ötürü de, «usyarılımına yolaçan dirimsel hastalığı», «yürek-damar bozukluklarına neden olan dirimsel hastalığı», «saraya yolaçan dirimsel hastalığı», «öldürücü ur yapan dirimsel hastalığı» falan birbirinden ayıracağız.

Geleneksel tıp terimleri dizgesinde yaptığımız bu değişikliğin gerekçesi, özerk yaşama aygıtında başgösteren tek bir hastalığın iç düzeneğini kavrayabilmek için, şu üç zihinsel işlemi yapmak zorunda oluşumuzdur:

1. Dirimsel hastalıklarla cerrahlık alanına giren kaza-hastalıklarını ve bulaşıcı hastalıkları birbirinden ayırmak.

2. Dirimsel hastalıkların ortak iç düzeneğini (mekanizmasını), yani dirimsel açılıp kapanma işlevindeki bozuklukları arayıp bulmak.

3. Hastalık *belirtilerinin* bütün türlerini ayırdedebilmeyi öğrenmek.

Kanser, dirimsel hastalığın iç çarklarının incelenmesine özellikle elverişlidir, çünkü hekimlik uygulamasında her gün

karşımıza çıkan bir dizi bozukluğun kavşak noktasıdır. Kanser, hücrelerin hastalıklı aşırı çoğalması biçiminde kendini gösterir; belli başlı özelliklerinden biri mikroplu zehirlenme ve çürümedir; öldürücü ur, vücudun hem kimyasal bozukluklarından, hem de dirimsel-elektrik enerjisi bozukluklarından ileri gelmektedir; coşkusal ve cinsel bozukluklara bağlıdır; aslında başlı başına bir hastalık olan kansızlık gibi ikinci dereceden süreçlerin doğmasına yolaçar; şu bizim «uygar» yaşama biçimimizin payının büyük olduğu bir hastalıktır; perhiz uzmanı kadar dokubilmici ile virüsbilimciyi de ilgilendirir.

Kanserin sayısız belirtilerinin altında bir tek ortak bozukluk vardır; ortak paydaları *cinsel durgunluk* olan sinir ve ruh hastalıkları için de durum aynıdır. Şimdi, konumuzun can alıcı noktasına geliyoruz: *Cinsel durgunluk, dirimsel açılıp kapanma işlevinde kendini gösteren temel bir bozukluktur.* Cinsel uyarılmanın, canlı kansu (plazma) dizgesinin asal işlevlerinden biri olduğunu biliyoruz. *Cinsel işlev, dirim üreten işlevin ta kendisidir.* Sürüp giden bir cinsel işlev bozukluğu, sonunda mutlaka bir dirimsel hastalığa varır.

Dirimsel-cinsel uyarılmada kendini gösteren durgunluk, ilke olarak, iki ayrı biçimde ortaya çıkar: *dolaylı yoldan,* ruhsal aygıtın coşkusal bozukluğuna dönüşebilir ve sinircelere (nevrozlara) ya da çıldırmalara (psikozlara) yolaçabilir. Beri yandan, örgenlerin (organların) işleyişini *dolaysız olarak* etkileyebilir ve bir örgen hastalığı *(Organerkrankung)* halinde ortaya çıkabilir. Bildiğimiz kadarıyla, gerçek bir bulaşıcı hastalığa yolaçmaz.

Dirimsel hastalığın temel düzeneği, dirimsel-cinsel uyarılmanın boşaltılmasında başgösteren bozukluktur. Şimdi, bu savın sağlam bir temele dayandığının ayrıntılı kanıtlarla gösterilmesi gerekir. Dirimsel hastalığın ruhsal-kimyasal ve coşkusal süreçleri içerdiğini öğrendiğimiz zaman hiç şaşırmayacağız elbet. Bir bütün olarak kabul edilen dirimsel dizgenin ruhsal-bedensel birliği en açık seçik dirimsel-cinsel coşkuda kendini göstermektedir. Dirimsel-cinsel enerjinin dolaşımında ortaya çıkan bozuklukların, nerde belirirlerse belirsinler, dirimsel işlevin aksamasına yolaçmaları son derece mantıklı bir önermedir; biz işte bu dirimsel bozukluklara «dirimsel hastalık» adını verdik.

2. DİRİMSEL HASTALIKTAN ÖTÜRÜ KÖRELME

Dirimsel sürecin işleyişi, ilke olarak, insanoğluyla amipte aynıdır. Başlıca özelliği *dirimsel yürek atışı,* yani *kasılma ile açılıp yayılma*'nın birbirini izlemesidir. Dirimsel açılıp-kapanma tekrücreli varlıklarda kolayca gözlenebilir, ya kofulların ritimli kasılmaları ya da kansunun yılansı kıvrılmaları ve devinimleri halinde kendini gösterir[1]. Çokhücreli canlıdaysa özellikle damar ağında kendini gösterir. Yürek atışı (açılıp kapanma) öncelikle nabız atışında açıkça belli olur. İşlevlerine göre, çeşitli örgenlerde değişik biçimlerde ortaya çıkar. Örneğin bağırsaklarda, bağırsak boyunca uzayıp giden bir büzülme/yayılma hareketi, «sağımsal» bir devinim halinde kendini gösterir. Sidik torbasının dirimsel açılıp kapanması, bu örgenin yavaş yavaş sidikle dolmasından ötürü, kendiliğinden genleşmenin başgöstermesiyle başlar. Aynı süreci kasların işleyişinde de görebiliriz: çizgili kaslarda büzülme, kaygan kaslardaysa sağımsal devinim biçiminde kendini gösterir. Bedensel boşalma sırasındaki istemdışı çırpınmalarda (bedensel boşalma tepkesinde) bütün bedeni sarar.

Ne vücuttaki türlü örgenlerin açılıp kapanma devinimleri, ne de bu devinimlerde ortaya çıkan bozukluklar —kilitlenip kalmalar, daralmalar— bugüne dek okullarda öğrendiğimiz kuramla, sinirlerin her türlü devingenlikten yoksun, yalnızca aldıkları içtepileri ileten aracılar oldukları kuramıyla bağdaşmaktadır. *Özerk devinimler ancak özerk sinir dizgesinin kendisinin devingen olduğu ilkesinden yola çıkılarak kavranabilir.* Bu can alıcı sorunu kestirip atabilmek için, şöyle bir gözlem yapılabilir: yeterince saydam kurtçukları (un kurtlarını) alıp mikroskobun nesne-taşıyıcısına öyle bir yerleştirelim ki, sinirdüğümlerini değil, sinirdüğümlerindeki *lifleri* görebilelim. Kurtçuk hiç durmadan kıpırdadığı ve ışığa şiddetli tepki gösterdiği için, sinir tellerinin hep merceğin altında kalabilmesi için mikroskobu kurdun devinimlerine göre ayarlamayı öğrenmek gerekir. O vakit, *özerk dirimsel sinir aygıtının katı ve kıpırtısız değil, kasılıp yayı-*

---

[1] Bkz. Wilhelm Reich, **«Der Urgogensatz des vegetativen Lebens»** (Bitkisel Yaşamın En Derin Kökleri) **1934.**

lıcı olduğu görülür. Sinirlerin hareketleri yılanınkine benzer, ama kimi zaman bir dalgayı ve çırpınmalı kasılmayı da andırırlar. Canlının yapacağı devinimlerden hep saniyenin küçük bir parçası kadar önce ortaya çıkarlar: ilkin sinirler ve onların ince uzantıları kasılır, sonra kaslar. Yayılma da aynı biçimde olur. Kurtçuk ölünce, sinir dizgesi yavaş yavaş büzülür, bunun üzerine vücut da tortop olur. Bu sürekli büzülme zaman zaman ortaya çıkan anlık çırpınmalarla kesilir. Uzunca bir kıpırtısızlıktan sonra, kasılma («ceset katılığı») gevşer, hem vücut hem sinirler durgunlaşır, çırpınmalı kasılma bir daha görülmez.

Dirimsel hastalıklı durgunluk, özerk dirimsel sinir dizgesinde sürüp giden bir kasılmanın ağır basmasıyla ve yayılmanın (gevşemenin) kösteklenmesiyle başlar. Bu, özellikle sinir hastalarıyla akıl hastalarındaki solunum bozukluklarında kendini gösterir, akciğerin açılıp-kapanması (büzülmeyle gevşemenin birbirini izlemesi) ve göğsün inip kalkması dizginlenmiştir: soluğu içine çekme ağır basar. Genel kasılmanın («sympathicohypertonie»'nin: duygusal sinir dizgesindeki aşırı gerilmenin) birkaç örgenle sınırlı kalmayacağı açıktır. Vücuttaki bütün örgen dizgelerini, dokuları, kan dolaşımını, dokualtı salgı dizgesini, kişilik yapısını etkiler. Belirtileri, etkilediği bölüme göre değişir: damar dizgesinde aşırı kan basıncıyla yüreğin düzensiz atmasına, kan dizgesinde alyuvarların azalmasına (T«ölüm» basillerinin, türlü bakterilerin, kansızlığın) ortaya çıkmasına, coşkusal alanda duygulara ket vurulmasına ve kişilik zırhının oluşmasına, bağırsaklarda kasılmalı pekliğe, derinin solgunlaşmasına, cinsel işlev alanında boşalma güçsüzlüğüne yolaçar.

Burada, dikkatli okur şöyle karşı çıkabilir: iyi ama, dirimsel sinir dizgesi sürekli kasılma halindeyse, «durgunluk»tan sözedilebilir mi? diye sorabilir. Böyle bir durumda kasılmayı gevşetmek, açılıp kapanma işlevini tastamam yerli yerine getirmek elimizde değil midir? Dirimsel sinir dizgesinin «kesin durgunluk»unu «sürüp giden kasılma»dan ayırmak gerekmez mi? «Durgunluk» ancak dirimsel sinirlerin süreğen kasılmasının *sonucu,* dirimsel aygıtın adım adım büzülmesi, vaktinden önce başgösteren, bir tür ölüm olabilir, diyebilir.

Bu karşı çıkış yerindedir. *Gerçekten de, örtü-dokularda ya*

da içsalgı bezlerinde başgösteren kanser yaratıcı dirimsel hastalıklı durgunluk özerk dirimsel aygıtta beliren sürüp gidici, kalıcı kasılmanın sonucudur.

3. CİNSEL TUTUMBİLİMİN BİRKAÇ İLKESİ

Cinsel yaşamın düzene konmasıyla uğraşan bütün hekimlerin yakından bildikleri şu olgular, cinsel işlevi kanserin dirimsel yanına bağlamaktadır:

1. Dokuların içerden kötü hava alması sonucu, dış solunum da kötüleşir.
2. Özerk örgenlerin, özellikle de cinsel örgenlerin dirimsel-enerjiyle yeniden doldurulması aksar.
3. Kaslar sürekli kasılma halindedir («kas kasılmaları»).
4. Bedensel boşalma güçsüzlüğü süreğenleşir.

Bugüne dek hiç kimse cinsel enerji sürecindeki bozukluklarla kanser arasındaki ilintileri araştırmamıştır. Oysa, usta kadın hekimleri böyle bir ilintinin bulunduğunu bilirler. Solunum bozukluklarıyla kas kasılmaları yerleşmiş cinsel uyarılma korkusunun (bedensel boşalma güçsüzlüğünün) dolaysız sonuçlarıdır. Yeterince dirimsel enerji alamayan, sık sık kasılan, oksijeni yetersiz örgenler dirimsel açıdan zayıflamakta, bu da onları her türlü kanser etkeni karşısında savunmasız bırakmaktadır. Dirimsel işlevleri bozulmamış örgenler bu türlü etkenler karşısında direnebilmektedir. Bu, şimdiye kadar öğrendiklerimizin zorunlu kıldığı açık-seçik bir varsayımdır.

Yetersiz dirimsel enerji yükü, kas kasılması, iç ve dış solunumun azalması şu ünlü «kansere yatkınlık» *(Krebsdisposition)* kavramına somut bir anlam kazandıran kavramlardır. İşin başında, cinsel tutumbilimin kanser üzerindeki araştırmalarıma hangi kılgısal hekimlik yoluyla girdiğini göstermek isterim.

Kişilik yapısından ileri gelen sinircelerin (nevrozların) cinsel tutumbilim (cinsel yaşama çekidüzen verme bilimi) açısından incelenmeleri hastalarda *birtakım kas kasılmaları* ile *örgenlerde acunsal yaşam enerjisi yetersizliği*'ni ortaya çıkardı. Bu iki görüngü, öznel duyum alanında «cansızlaşma» ve yerel «körelme»

biçiminde kendini göstermektedir. Sürüp giden cinsel durgunluğa yolaçan aşırı kas gerilmeleri ilgili örgenlerde duyumun azalmasına, hattâ kesin duyumsuzluğa neden olmaktadır. Bu durum, söz konusu örgenin dirimsel enerji etkinliğinin kilitlenmesi biçiminde kendini göstermektedir. Üreme örgenlerindeki dirimsel-cinsel uyarılmanın kilitlenmesi kalça kaslarının sertleşmesiyle atbaşı gitmektedir. Bu görüngüyü soğuk ya da sinirceli kadınların dölyatağı kasılmasında gözleyebiliriz. Aybaşı bozuklukları, sancılı aybaşı rahatsızlıkları, çokayaklı urlar, kas urları işte bu kasılmaların sonuçlarıdır. Dölyatağı kasılmasının tek işlevi dölyolundaki kaygan kaslarda dirimsel-cinsel enerjinin duyulur biçimde kendini göstermesini önlemektir. Kas kasılmaları, özellikle kansu akımlarının dolaşımını engellemek üzere *yuvarlak* kasların çevresinde, gırtlakta, miğdenin giriş ve çıkışında, dışkılık çevresinde ortaya çıkar. Buraları, öldürücü urun öncelikle belirdiği yerlerdir. Bir salgı bezinde, bir kaygan kasta, derinin belli bir kesiminde beliren dirimsel enerji bozuklukları söz konusu bölgelerin çevresindeki kaslarda ortaya çıkan kas kilitlenmesinden ileri gelmekte, bu kilitlenme kansunun (plazmanın) dolaşımını engellemektedir. Nitekim ben, dirimsel enerjiyle iyileştirmeye çalıştığımız bir kadında, X ışınlarıyla yaptığım bir inceleme sonunda, sağ yakadaki dördüncü kaburga kemiğinin kıkırdak kısmında kanser eğilimli bir doku bozukluğu saptamıştım[1]. Bu doku bozukluğu sağ göğüs kasının yirmi otuz yıldır gergin durmasından ileri gelmekteydi; kas gerilince, kürek kemikleri de belirgin biçimde çıkık duruyordu. Erkeklerle oynaşmadan duramayan bu hanım, ömrü boyunca bedensel boşalma denen şeyi tatmamıştı.

Acunsal yaşam enerjisiyle iyileştirme uygulamamızda, yalnız kişilik bozukluklarıyla değil, ayrıca usyarılımları (şizofreni), saralar, donup kalmalar (catatonie'ler) romatizmalar ve öldürücü

---

[1] Bunun için **«Experimentelle Ergebnisse über die elektrische Funktion von Sexualität und Angst»** (Cinsel Etkinliğin ve Kaygının Elektrik İşlevleri üstüne Deneysel Sonuçlar, 1937) adlı yazımıza bakın.

ur başlangıçlarıyla da karşılaştık. Örgensel hastalık bakım sırasında ya da çok daha sonra ortaya çıkmaktadır: insan onu haber veren belirtileri ancak o zaman anımsamaktadır. Nitekim, kimi kadınlarda kalça kaslarında birtakım kasılmalar gözlenmekte, bunlar ilkin üreme örgenlerinde öldürücü olmayan urların belirmesine yolaçmaktadır.

Hekimlik uygulamamızda, şu önemli soruyla yüz yüze geldik: *dokusal* cinsel uyarılma, ardından doğal bir boşalma gelmiyorsa, ne olur? Bizim bildiğimiz, dirimsel-cinsel uyarılmalar ancak sürekli kas gerilmesiyle aza indirgenebilmekte ya da belli bir noktada tutulabilmektedir. Kadında bu kasılmalar dölyatağında düğümlü sertleşmelere yolaçmakta, sonra bunlar kıllı kesimin hemen üstünde şişkinlikler yaratmaktadır. Dölyatağındaki kasların kasılması genellikle dışkılığın çevresindeki kaslara, dölyolundaki ve Hunter kanalındaki kaslara da uzanmaktadır. Kalça çoğunlukla hep içeri çekiktir, kuyruk sokumundaki omur sert ve su toplamıştır. Bu halin en özel belirtileri belağrısı ve ters kamburluktur. Leğen kemiği bölgesi her türlü öznel örgen duyumundan yoksundur. Soluğun dışarı verilmesi sırasında, bitkisel uyarılma dalgası daha başından gerilen ve yukarı doğru kaldırılan göğüs ve gergin karın tarafından kösteklenmiş olur. Karındaki büyük sinir düğümlerinin uyarılması üreme örgenlerine dek varamaz. Bunun sonucu, dirimsel işlevin bozulmasıdır. Ondan sonra artık üreme örgenleri dirimsel olarak uyarılamazlar.

Üreme örgenlerindeki gerilimden ve dölyolundaki duyarsızlıktan yakınan kadınların çoğu, «aşağı tarafta bir şeylerin olduğu»nu hissettiklerini söyler. Erginlik çağında cinsel uyarılmanın ilk işaretlerini, yani üreme örgeni bölgesindeki kaşıntıları ve karıncalanmaları algıladıklarını belirtirler; bu uyarılmaları soluklarını tutarak yoketmeye çalıştıklarından, daha sonra böyle bir şey duymaz olmuşlardır. Ve çok ilginç bir biçimde, diye sürdürürler anlatılarını, zamanla üreme örgenleri bölgesinde kendilerini korkutan bir «ağırlaşma», bir «duyarsızlık» başgöstermiştir. Örgenlerin gerçek uyarılması ancak «örgen duyumu» biçiminde dile geldiğinden, ortaya koydukları dokusal süreçleri

iyi anlayabilmek için bu gibi sözleri fazlasıyla ciddiye almak gerekir[1].

Kadınlar arasında cinsel etkinliğin kilitlenmesinin onca yaygın olması, göğüs ve üreme örgeni kanserinin de yine onlarda yaygın oluşunu açıklamaktadır. Kimi durumlarda cinsel kilitlenme on, on beş yıl sonra ve epey ilerlemiş bir kanser halinde ortaya çıkabilir.

Aşağıdaki olay, kişilik zırhı, kas kasılması ve öldürücü urun ortaya çıkışı arasındaki dolaysız ilintiyi açık seçik gözler önüne sermektedir.

45 yaşındaki bir erkek bizim kuruma akıl danışmaya geldi: yemek borusunun öldürücü bir urla tıkanmasından yakınmaktaydı. Katı yiyecekleri yutamıyordu; sıvılarıysa, sindirilmelerinden kısa bir süre sonra çıkarıyordu. Röntgen aygıtıyla bakınca, yemek borusunun tam ortasında küçük bir yumruk büyüklüğünde, boruyu bütünüyle tıkayan bir karaltı gördüm; öbür belirtiler de vardı: aşırı kansızlık ve T basillerinin kanı zehirlemesi. Hasta bana aşağıdaki olguları açıkladı: kanser belirtilerinin başgöstermesinden birkaç ay önce oğlu askere alınmıştı. Hasta oğlunu çok sevdiğinden, geleceği için tasalanmaya başlamış, sonunda müthiş bir ruh çöküntüsüne girmişti. (Kişilik açısından, öteden beri ruhsal çöküntüye yatkın olagelmişti.) Birkaç gün sonra, yemek borusunda bir kasılma başgöstermişti. Yutma güçlüğü çekiyor, ama su içince geçiyordu. Bu bozuklukların yanında, göğsünde de bir ağırlık belirmişti; ağırlık bir geliyor, bir gidiyordu, sonunda gitmemek üzere yerleşmişti. Yutma güçlüğü artmıştı. Hasta gidip bir hekime gözükmüş, hekim yemek borusundaki tıkanmayı ve küçük bir urun varlığını saptamıştı. X ışınlarıyla yapılan iyileştirme etkisiz kalmıştı; sağaltımın başlamasından birkaç ay sonra, artık hiç beslenemediğinden, adamcağız ölümün eşiğine gelmişti. Bu arada şunu da belirtelim ki hasta, çocukluğundan beri, çene kaslarındaki sertlikten yakınmaktaydı; yüzünde bir sertlik, bir acı, bir küskünlük okunuyordu. Çenesini oynatmakta büyük zorluk çekiyordu. Söyleyişinde

[1] Kadınlar, genellikle, kendi örgen duyumlarını anlayamazlar. Çoğu zaman bir kişilik çözümlemesi yapmak gerekir.

de bozukluk vardı: çene kaslarının aşırı gerginliğinden ötürü, dişlerini aralamadan konuşuyordu.

İnsan vücudu için yaşamın doğal tartımını (ritmini), soluk alıp verme işlevinde, cinsel gerilim ve boşalmada kendini gösteren tartımı bastırmanın nelere patladığını henüz bütünüyle kestiremiyoruz. Yetersiz soluk alıp verme ister istemez «örgenlerin iç solunumu»nu, yani dokuların oksijen alıp karbon asidini dışarı atmasını da kösteklemektedir. Birkaç yıl önce, coşkusal hastalıklarda solunum bozukluklarının önemini kavradığım zaman, *kanserli dokuların en belirgin özelliğinin ciddî bir oksijen yokluğu* olduğunu anımsadım.

Viyanalı araştırmacı Otto Warburg, kanser yapıcı etkenlerin ortak niteliğinin belli bir bölgede oksijen yetersizliğine yolaçmaları ve bunun sonunda hastalığın bulaştığı hücrelerde *solunum bozuklukları*'nın belirmesi olduğunu bulgulamıştı[1]. Bu kurama göre, kanserli hücre kötü solunum yapan, enerji yapım-yıkım (metabolizma) işlevinde oksijen kıtlığı çeken hücreydi. Warburg, kanserin gelişmesini hücrenin solunum yetersizliğine ve oksijensiz kalmasına bağlamaktadır; o, gerçekten de, hastalığa yakalanan bölgede, ancak öldürücü bir yapım-yıkıma ayakuydurabilen, solunum bozukluklarını aşabilen hücrelerin yaşamlarını sürdürebildikleri görüşündedir.

Demek ki karşımızda bir enerji yapım-yıkım bozukluğu vardır. Gerçekte, solunum bozuklukları, Rous'un bulduğu bağdokusu urları da içinde olmak üzere, bütün öldürücü urların en belirgin niteliğidir. *Öyleyse kanserli yapım-yıkım, olağan biçimde, ama oksijensiz sürüp giden bir hücre yapım-yıkımıdır.*

Warburg, şu akla uygun gözlemlerinden kanserli hücrenin, oksijen yokluğundan, olağandışı koşullarda gelişen olağan bir hücre olduğu sonucunu çıkardığı zaman, biz kendisine katılamıyoruz. Dirimsel açıdan, kanserli hücre olağan hücreden temel yapısıyla ayrılmaktadır; kanserli hücre, tekhücreli bir oluşumdur.

---

[1] Otto Warburg'un **Biochemische Zeitschrift** (Dirimsel-Kimya Dergisi)nde çıkan yazısına bakın (s. 317).

Ancak, Warburg'un buluşu, özerk dirimsel işlevlerle öldürücü ur arasında köprülük edecektir.

4. BİR KANSER OLAYININ ÖYKÜSÜ: BİR DİRİMSEL SAĞALTIM DENEMESİ

Şimdi de sizlere köreltici dirimsel hastalığın kökenlerinin ne kadar derinlere indiğini gösteren bir kanser olayını aktarmak istiyorum.

Hastanın erkek kardeşi, hastalığın üç yıl önce, sağ kalçada beliren şiddetli sancıyla başladığını anlattı. Sancı sürekli ve «zonklamalı» ydı. O günlerde, hasta aşağı yukarı 60 kilo geliyormuş. Yattığı yerden yardımsız kalkamıyormuş. Kadına bakan hekim kuyruk sokumunda bir kasılma olduğuna karar vermiş ve hastaya morfin, atropin iğneleri yapmış. Ancak sancı kesilmiyor, hasta artık yatağından çıkamıyormuş. Yakınlarının anlattıklarına göre, yatakta kaskatı, kıpırtısız yatıyormuş. Üç ay sonra kusmaya başlamış. Sancı da kuyruk sokumundan beşinci omura kaymış. X ışınlarıyla çekilen film omurganın kısaldığını göstermiş. Bir iskelet bozuklukları uzmanı kadını alçıya koymuş. Sol göğüsteki kanserden doğmuş olabilecek onuncu göğüs omurundaki körelmeyi ilk o saptamış. Dokubilimsel inceleme hekimin koyduğu tanıyı doğrulamış: hasta, leğen kemiği ve omurgaya verilen X ışınlarıyla bakıma alınmış ve bütün bakım süresince yatağından çıkmamış. Başka bir hekim X ışınlarıyla kadını kısırlaştırmış. Bakımevinden çıktığında, aşağı yukarı 45 kiloya düşmüş.

Bakımevinde tutulan hasta kartı bize şu bilgileri verdi: hasta, bakımevine alınmazdan dört ay önce, yürümesini güçleştiren sağ kalça sancıları çekiyormuş. Oturması zormuş. Şu olgu pek çok ilgimizi çekti: *hastayı iki yıl yatağa bağlayan sancılar başlangıçta, sonradan kanserli urun saptandığı yerde başgöstermemiş.* Öldürücü urun çekirdeği sol memede ve daha sonra X ışınlarına tutulan omurda geliştiği halde, acılar sağ kalçada kendini göstermişti.

O arada, hastanın kustuğunu da belirtelim. Bakımevi kartı hastanın hep yattığını ve sancısız kıpırdayamadığını belirtiyordu.

Akkan boğumları şişmemişti. Göğüsteki urun boyutları 3x2x6 cm'ydi. Daha o zamandan hastanın bacakları kaskatı kesilmiş, kuyruk sokumu bükülgenliğini yitirmiş, omurganın büyük kesimini sancılar kaplamıştı. Bakımevinin koyduğu tanı: *kemiklere de sıçrayan sol göğüs kanseri;* kadına bakan hekim durumunu umutsuz sayıyordu.

Hasta, sol göğüsteki öldürücü urun bulunmasından 26 ay sonra bizim kanser araştırmaları yaptığımız kuruma getirildi. Binbir güçlükle ayakta durabiliyor, ancak iki yakını kollarına girerse adım atabiliyordu. Derisi, özellikle yüzünde, külrengindeydi, burnunun çevresindeyse iyice sararmıştı. On ikinci omurun çevresindeki sancılar artık pek yerleşmiş ve şiddetlenmişti. Sol memede küçük bir elma büyüklüğünde, pek az kıpırdayan bir ur vardı. Hemen o akşam yaptığımız kan çözümlemesi alyuvarların % 35'e düştüğünü gösteriyor; 24 saat içinde, kaynatılmış et suyunda T basilleri oluşuyordu. Hastanın kanında, yılanımsı hareketlerle devinen uzun, kokuşturucu bakteriler vardı, alyuvarlarındaki yaşam kabarcıkları (bionlar) çözüşmeye, onların yerini bir sürü T kabarcığı almaya başlamıştı. Mikroptan arıtılmış ortamda yapılan denetleme deneyi mavi kabarcıkların varlığını ortaya koydu, ama kabarcıkların sayısı az, içlerindeki mavi ışık pek solgundu. Et suyunda kabarcık üretme deneyi tüpün kenarlarında gözle görülür bir T basili birikintisine yolaçtı[1]. Bu kan çözümlemesinin sonucu, kan dizgesinde büyük bir dirimsel zayıflığın varlığını gösteriyordu. X ışınlarıyla yapılan inceleme de şu sonuçları verdi:

Beşinci boyun omurunda çökme. Boyun omurları bölgesinde başka önemli bir gözlem yok. Omurganın orta kesiminde, onuncu ve on ikinci omurlarda çökme, üçüncü ve dördüncü omurlar arasındaki bağlantının kısalması. Dokuzuncu sağ kaburganın ortasında güçlü bir kanser sıçraması sanısı.

Bel omurlarında herhangi bir örselenme yok, ancak kal-

---

[1] Wilhelm Reich'ın **Bion experiments on the Cancer problem** (Kanser Sorunuyla İlgili Yaşam Kabarcıkları Deneyleri) adlı kitapçığına bakın, Sexpol Verlag, 1939.

ça-kuyruk sokumu bağlantısında, kanserin buradaki kemiklere sıçradığı sanısını veren, yoğunluğu daha az üç yuvarlak karaltı; bunlar, körbarsakta toplanmış gazların gölgesi de olabilir.

Sonuç: birkaç yerde kemiğe sıçrayan kanserin yarattığı örselenmeler.

Hastayı gönderdiğim hekim —röntgen filmlerine baktıktan sonra— durumun umutsuz olduğunu bildirdi. Ben, kendi payıma, röntgen filmlerinden çok, kanın dirimsel zayıflığından etkilenmiştim.

Hastanın dostu olan iki hekim on beş günde her şeyin sona ereceğini söyledi. Bunlardan biri, bakımevindeki hekimlerin dediklerine dayanarak, hastanın çok çok iki ay daha yaşayabileceğini bildirdi bana.

KAS ZIRHI

Bana getirildiğinde hastanın dirimsel-bedensel duruşu şöyleydi: çenesi eklem yerinden kaynamış gibiydi. Dişlerini hiç aralamadan, ıslık çalar gibi konuşuyordu. Alt çenesini aralamaya kalktı mı, çiğneme kasları müthiş kasılıyordu. Özellikle köprücük kemiğinin üstüne gelen kesimdeki iç ve dış boyun kasları kaskatıydı. Hasta başını oynatırsa bir belaya çatacakmış gibi boynunu kısıyor, başını öne eğik tutuyordu. Başın ve boynun bu konumu beşinci boyun omurunun çökmüş olmasıyla açıklanıyordu. Hasta uzun süre bir boyun hamudu taşımıştı; demek ki, dikkatsizce ya da apansız yapılmış bir hareketin boyun omurlarından birini kırmış olmasını da gözönünde bulundurmak gerekiyordu. Sonradan hastanın bu duruştan sinirceli bir korunma biçimi olarak yararlandığını öğrendim: *boynunu hareket ettirme korkusu omurlardan birinin çökmesinden çok önce başgöstermişti: dahası, başını böyle içeri çekik tutması şimdi acısını çektiği kanserin sonucu değil, dirimsel nedeni saymamız gereken genel bir dirimsel-bedensel duruşun bir parçasıydı.*

Başın, göğsün, bacakların bütün tepkeleri (refleksleri) doğal ölçülere uygundu. Hastanın solunumunda büyük bir bozukluk vardı Burundan soluk almakta büyük güçlük çekiyormuş gibi dudaklarını sıkıyor, burun deliklerini ardına dek açıyordu.

Göğüs kafesi kıpırtısızdı; soluk alıp verme devinimlerini izlemeye gücü yetmeyen göğüs kafesinin, solukalma konumunda donup kaldığı söylenebilirdi. Derin soluk al deyince, hasta bu sözü dinlemiyor, bunun anlamını kavramamış gibi duruyordu. Soluk verme konumuna getirmek için göğsüne bastırınca, etkin bir direnç gösteriyordu. Baş, boyun, ense eklemsiz, kıpırtısız bir kitle oluşturuyordu. Ayrıca, kollarını havaya kaldırmakta da büyük zorluk çekiyordu. İnsanın elini şöyle belli belirsiz sıkıyordu. Omuz kasları gepgergindi, yer yer boğum halinde dışarı fırlıyordu. Belkemiğinin iki yakasında, omuz başlarında ve kürek kemiklerinin arasında aşırı bir duyarlılık ve sızı vardı.

Karın kasları da müthiş gergindi ve en küçük bastırmada büyük direnç gösteriyorlardı. Vücudun öbür yanlarındaki kaslara oranla bacak kasları pek gelişmemiş, hemen hemen güdük kalmıştı. Kalça kasları içeri çekik ve kıpırtısızdı.

Hızlı bir ruhçözümsel inceleme şu sonuçları verdi: kanserli urun bulgulanmasından çok önce, hasta uykusuzluk çekmeye başlamıştı. On iki yıldır duldu. İki yıl evli kalmış, dıştan dingin ve dengeli bir yaşam sürüyor gözükmesine karşın, mutsuz bir evlilik geçirmişti. Mutsuz bir evlilik yapan bir sürü kişinin tersine, başından beri eşiyle mutsuz olduğunun bilincine varmıştı. İlk hafta ve aylar, hep uyarılmış ve doyumsuz kalmıştı. Kocası onunla sevişmeyi bir türlü becerememişti. Sonunda becermiş, ama hep erken boşalmıştı. Hasta, evliliğinin ilk aylarında, bu doyumsuzluktan müthiş acı çekmişti; daha sonra, bu duruma «alışmış»tı. Cinsel doyuma ermek istediğini hep bilmiş, ama bunu gerçekleştirmenin çâresini bulamamıştı. Kocasının ölümünden sonra kendini çocuğunun eğitimine adamış, erkeklerle ilişkisini kesmiş, hiçbir toplumsal ilişkiye girmez olmuştu. Cinsel arzusu yavaş yavaş yatışmıştı. Onun yerini derin kaygılar almıştı, hasta bunların yarattığı bin türlü düşsel korkuyla savaşmaktaydı. Beni görmeye geldiğinde, yüreğini saran kaygıyı aşmışa benziyordu: yazgısına ve cinsel perhize boyuneğmişti. Kişilik çözümlemesinde şu çok beylik sinirceli yazgıya boyuneğme görüntüsü ortaya çıkıyordu; yaşamını değiştirme konusunda içinden hiçbir itki gelmiyordu artık. Dipte yatan zihinsel çatışkıları dirilleştirmekten özenle kaçınıp orgensel değişimlere yö-

nelttim dikkatimi, nitekim kısa bir süre sonra beklediğim değişimler boygösterdi.

DİRİMSEL ENERJİYLE SAĞALTIM DENEYİNİN SONUÇLARI

Dirimsel enerjiyle sağaltım uygulayımını VII. Bölüm'de ayrıntılarıyla anlatacağım. Bu bölümde, söz konusu uygulayımın ana çizgilerini vermekle yetineceğim.

Dirimsel enerjiyle sağaltım deneyi, öldürücü ur geliştirmiş hastayı acunsal yaşam enerjisi biriktiren aygıtın içine kapatarak yapılır. Aygıtın içinde «biriken» dirimsel enerji hastanın çıplak vücudunda ve solunum örgenlerinde toplanır. Hastanın biriktireçte enerji ışınlamasına ne kadar süre tutulacağı, aygıtın içindeki elektrik-ölçerin boşalma hızına bağlıdır, ve bunu da deneyin yapıldığı odadaki elektrik-ölçerin org-dakikayla gösterilen boşalma hızıyla kıyaslarız. Biriktirecin içindeki dirimsel enerji, kutunun dışındaki havada bulunan yaşam enerjisinin 3-5 katıdır[1].

Deneme olarak, hastayı 30 org-dakikalık bir ışın-yayılımına tuttum; başka bir deyişle hasta —bir enerji birimi 60 dakikada boşalırken— enerji biriktiren aygıtın içinde 30 dakika kalıyordu.

Aşağıdaki durum bildirisinde, dirimsel enerjiye tutulan bütün kanserli hastalarda kendini gösteren özel tepkilerden sözedeceğim yalnız. O arada, salt kişisel tepkilere de değineceğim.

İlk sağaltımda hasta, omuzlarının arasındaki derinin kızarmasıyla tepki gösterdi; söz konusu bölge, iki ay sonra, hastanın yakalandığı dirimsel bozuklukta büyük rol oynayacaktı. İkinci oturumdan sonra, tepkiler daha belirginleşip yoğunlaştı. 10. omurdaki sızı, ışın-yayılımına tutma *sırasında* düzenli olarak azalmaktaydı. Bu rahatlama genel olarak bir sonraki sağaltıma dek sürüyordu. Ancak nemli ve yağışlı havalarda sızı artıyordu. İkinci sağaltımda, kızıllık sırtın ve göğsün üst yanını kapladı. Işınla-

---

[1] Elektrik-ölçerin gösterdiği bir yük birimi, biriktirecin içinde, havadakinden 3-5 kat hızlı boşalır. Bir birimi tüketmek için ne kadar uzun süre harcanırsa, enerjinin gerilimi o kadar yüksek demektir. Bunun için W. R.'ın **«Die Entdeckung des Orgons»** adlı yapıtına bakın.

maya ara verilince kızıllık yokoluyor, ama hasta biriktirecin içine girer girmez yeniden boygösteriyordu. Üçüncü sağaltımdan sonra, hasta biriktirecin içindeki havanın «kendisine daha yakın ve daha ağır» geldiğini söylemeye başladı. İzlenimlerini şu tümcelerle dile getiriyordu: «Boşluğa yuvarlanır gibi oluyorum», «Kulaklarım uğulduyor», «Bir şeyler beni güçlendiriyor», «İçimi bir şey ışıtıyor». Üçüncü oturumda, hastanın özellikle koltuk altları terlemeye başladı. Sorduğumda, yıllardır terlemediğini söyledi.

Bütün bu tepkiler, kanserin dirimsel yanını ortaya vuran, vücudun dirimsel enerjiye gösterdiği tepkilerdir. Kimi hastalarda şu belirtiler ağır basar, kimisinde de öbür belirtiler. Derinin kızarması, nabzın yavaşlaması, sıcak sıcak terlemek, «vücudun içinde bir şeylerin koptuğu»nu, «bir şeylerin dolduğu ya da şiştiği»ni sanmak ancak bir tek biçimde yorumlanabilir: kanserlilik hali, vücudun genel duygulanımsal sinir dizgesinin tutukluk yapması, başka bir deyişle bitkisel dizgenin kasılmasıyla tanımlanır; bundan ötürü, kanser hep nabzın hızlı atmasıyla, derinin solgunlaşmasıyla, morarıp kurumasıyla, yanakların çökmesiyle, vücuttaki bütün örgenlerin devingenliğinin azalmasıyla, peklikle, ter bezlerinin kilitlenmesiyle atbaşı gider. *Işın-yayılımının etkisi vücuttaki dolaşım dizgesini kamçılayıcıdır.* Dolayısıyla, vücudun duygulanımsal dizgesindeki genel büzülmeye karşıttır: acunsal yaşam enerjisi biriktiren aygıtın içinde, başka herhangi bir ilâca gerek kalmaksızın, hastanın yürek atışları 120'den 90'a, 150'den 110'a düşer yirmi dakikada. Derinin kızarmasıyla terleme de aynı görüngüyle açıklanabilir: deriye yakın kan damarları genleşmekte, damarlardaki gerilim azalmaktadır. Dirimsel açılıp-kapanma terimleriyle söylersek: *vücudun kansu dizgesindeki süreğen kasılma gevşemekte, yerini kan damarları dizgesindeki genleşmeye bırakmaktadır.* «Kansu dizgesindeki bu genleşme» kanserin en belirgin özelliği olan sızının da azalmasına yolaçmaktadır.

Kanserli hastaların çektikleri acı, genellikle, dokuların somut bozulmasına, öldürücü urun doğurduğu doku yıpranmasına verilmektedir. Sinirler sıkıştığı ya da duyarlı örgenler yıprandığı zaman bu türlü acılar başgösterebilir elbet. Ama salt kansere

özgü —burada sözünü ettiğimiz— sızı bu türlü bölgesel, kendiliğinden doğma acılardan kesinlikle ayrılır. Biz bu acıya «körelme sızısı» diyeceğiz. Bu sızının iç düzeneğini kavrayabilmek için, şimdiye kadar önemsenmeyen birtakım olgulara başvurmak gerekir.

Cinsel tutumbilim bugüne dek hekimliğe egemen olan şu düşünceyi bir köşeye itmek zorunda kalmıştır: çokhücreli canlıların özerk sinir dizgeleri hiç kıpırdamaz, kaskatı durur, kendilerine verilen içtepileri (impulsion'ları: ilcaları) örgenlere iletmekten başka bir iş yapmazlar. Sinir dizgesinin sürekli kasılıp gevşediği, belli bir devingenliğe sahip bulunduğu kabul edilmezse, zonklamalı sancılarla süreğen ağrılar anlaşılamaz. Yukarda açıkladığım gibi, un kurdunun mikroskopla incelenmesi bu görüşümüzü doğrulamaktadır. Gerçekten de mikroskopta sinir düğümlerindeki sinir tellerinin kendi başlarına kasılıp yayıldıklarını ve bu devinimlerin kurdun bütün vücudunun devinmesinden önce ortaya çıktıklarını görürüz. Çekip götürücü içtepiler ilkin özerk sinir dizgesinin devinimlerinde kendini göstermekte, ve ikincil devinimler halinde bütün vücudun devinimlerine yansımaktadır. Bu gözlem insana devrim yaratıcı ve garip gözüküyor, oysa dolaysız gözlemin doğruladığı canlı varlığın açılıp kapanma işlevinin sıradan uzantısından başka bir şey değil. *Çokhücreli canlıda açılıp kapanan, uzayıp kısalan tekhücreli (amip) özerk dirimsel sinir dizgesi biçiminde yaşamaya devam etmektedir. Öyleyse, özerk bitkisel ve coşkusal devinim kansu akımının dolaysız anlatımıdır.* İster hazzı, ister korkuyu, ister kan basıncını, ister gevşemeyi, ister baskıyı, ister öne çekilmeyi, ister zonklamalı sancıyı ele alalım, dirimsel sinirlerin kıpırtısızlığı konusunda genel olarak benimsenen düşünce bir tek dirimsel-bedensel görüngüyü açıklayamaz. Buna karşılık, işlevsel ve dokusal *(syncytium)* bir birim oluşturan özerk sinir dizgesinin kasılabilirliği kabul edilirse, öznel kansu duyumlarını örten giz perdesi kalkar. Haz duyumu vücudumuzun genleşmesini, yayılmasını dile getirir. Kan dolaşımı dizgesindeki genleşmeden ötürü haz duyduğumuz zaman, özerk dirimsel sinirlerimiz dünyayla buluşmak, kucaklaşmak üzere uzanırlar. Buna karşılık, korku sırasında bir kabuğuna çekilme, büzülme, dünyanın dışına kaçma, bir «sıkış-

ma» *(angustiae:* yürek daralması) yaşarız. O zamansa, duyduğumuz, dirimsel sinir dizgesinin büzülmesidir.

Bedensel boşalmayı elde olmayan bir dizi çırpınma biçiminde duyarız; o, tüm kansu dizgesinin açılıp kapanma sürecini nesnel olarak dile getirir. Kanserlilerin çektiği sancı, dirimsel sinirlerin hasta bölgelerden çekildiklerini ve dokular üzerinde bir «kasılma»ya yolaçtıklarını gösterir. «Zonklamalı sancı»dan ya da «sürüp giden ağrılar»dan sözederken, gerçekte, nesnel bir süreç dile getirilmektedir. Ancak canlıya-karşı, dirime-karşı, ruhsal dünyaya-karşı, kaskatı, devinimci bir düşünbilim (felsefe) örgen duyumlarımızla dirimsel aygıtın yataklık ettiği gerçek süreçler arasındaki benzerliği, aynılığı yadsıma hünerini gösterebilir. Bu türlü düşünbilimler örgen duyumlarımızı alır doğaötesine (metafiziğe) aktarır ve kanser belirtilerinin bir tek görüngüsünü bile açıklayamazlar.

Ve işte şimdi yalnızca dıştan bakıldığında garip gözüken, şu son derece özgün görüngüyü, kanserlilerin ağrılarının dirimsel enerji biriktiren aygıtın içinde hafiflemesini, hattâ yokolmasını anlayabiliriz. Kanser sancısı yerel dokusal bir örselenmenin değil de, özerk sinirlerin genel kasılmasının sonucuysa, «dokuları etkileyen bir çekilme»den ileri geliyorsa, zonklamalı sancıların sinirlerdeki çekilmenin gevşemesiyle azalması kolayca açıklanmış olur.

Bu olgu, acunsal yaşam enerjisinin temel etkilerinden birini ortaya koyar: *Söz konusu enerji canlı dokuyu yeniden artı yükle doldurur ve kansu dizgesinin genleşmesine, yayılmasına yolaçar* (*«vagotonie»*: dolaşım dizgesinin güçlenmesi).

Kanserli hastalarda, enerjinin yayılmasından ötürü vücudun dirimsel işlevlerinin canlanması kanbilimsel denklemde de kendini gösterir.

Hasta bize geldiğinde kanındaki alyuvar sayısı % 35'ti. İki gün sonra, bu oran % 40'a, dört gün sonra % 51'e, yedi gün sonra % 55'e, dokuz gün sonra % 63'e çıktı. On beş günlük bakımdan sonra, kandaki alyuvar oranı % 75'i bulmuş, üç hafta sonraysa olağan ortalama % 85'e varılmıştı. Yıllarca süren eylemsizlikten ve yatalaklıktan sonra hasta yataktan çıktı, yeniden çocuğuyla ilgilenmeye ve çalışmaya başladı. Ancak,

gücünü olduğundan fazla sandı. Alışverişe gitti, büyük mağazalarda saatlar harcadı. Artık sancı çekmiyor, iyi uyuyor, kendini bütünüyle iyileşmiş hissediyordu. Ev işlerini yardımsız yürütüyordu. Ağır bir hastalıktan kalktığını, kendini kollaması gerektiğini söyleyerek uyardım. Uyarım yerindeydi. Altı hafta sonra, hastam yeniden yorgunluk duymaya başladı; kanındaki alyuvar oranı % 63'e düştü. Sırtında ağrı kalmamıştı, ama ilk kez solunum güçlüğünden ve kaburgalarında, karın bölecinin (diyaframın) başladığı kesimde «göçebe bir sancı»dan yakındı. Yatakta dinlenmesini salık verdim, kan çizelgesi hemen düzeldi; alyuvar oranı ilkin % 70'e, sekiz gün sonraysa ortalama ölçüt olan % 85'e yükseldi. Hastanın ağırlığı 60 kilo dolaylarında çakılıp kalmıştı. Bir ay sonra, kanda yine % 85 oranında alyuvar vardı.

Hasta artık bakımevime arabayla getirilmiyordu; her gün, bakıma gelirken metroya biniyordu. Gerek yakınları, gerek ona bakan hekimler şaşırıyorlardı. Buna karşılık ben, bir kez daha hekimlerin akılsal açıdan son derece garip ve anlaşılmaz gözüken tutumlarını saptadım: bir kanser olayı umutsuz olmaktan çıktığı an ilgilerini kesiyorlardı. Nitekim, hastanın iyileştiğini haber alan hekimlerin hiçbiri gelip bu iyileşmenin nasıl olduğunu sormayı aklından geçirmedi. Başlangıçta, hastayı birkaç gün içinde öleceğini söylemiş olan hekime göndermiştim. Şimdi artık hasta gezintiye çıkıyor, X ışınlarıyla çekilen film kanserli omurganın kemikleşmeye başladığını gösteriyordu; birkaç haftalık bakımdan sonra, leğen kemiği bölgesindeki lekeler de yokolmuştu. Ama hekimlerin hiçbiri gelip boygöstermedi. Röntgen filmleri iyileşme süreci hakkında yeterli bir fikir edinmeye izin veriyordu. Kanserli fareler üzerinde yapılan deneylerin çoğu kez gözler önüne serdiği şeyi bu filmler de doğruluyordu: dirimsel enerjiyle sağaltım öldürücü urun gelişmesini durdurmakta, urun yerinde bir kan oturmasının belirmesine yolaçmakta, durum ve koşullar uygunsa bu kan oturması zamanla çevredeki doku tarafından emilip ortadan kaldırılmakta, ya da kanser kemikte başgöstermişse, urun kemikleşmesiyle sonuçlanmaktadır.

DİRİMSEL-BEDENSEL YAŞAM ENERJİSİ AÇISINDAN KAN ÇÖZÜMLEMESİ

Şimdi, daha önce ayrıntılarıyla gözler önüne serdiğim şeyleri özetlemek istiyorum.

Acunsal yaşam enerjisi alyuvarları dirimsel enerjiyle doldurur. Her alyuvar, kendi başına, bağımsız bir yaşam enerjisi keseciğidir. Vücudun bütünündeki gerilme, enerjiyle dolma ve açılıp kapanma dirimsel işlevi onda da vardır ve bu örgenciklerin her biri özerktir. Aşağı yukarı 3000'lik büyütmeyle, alyuvarların büzülüp yayılması kolayca gözlenebilir. Alyuvarlar adrenalin eriyiğinde büzüşmekte, potasyum klorür eriyiğinde genleşmektedirler. Demek ki onlar da karşıtyönlü haz/kaygı işlevine bağlıdırlar.

Biz kan çözümlemelerimizi şöyle gerçekleştirdik:

1. *Üretme deneyi.* Kandan aldığımız örnek bakteri üretmeye yarayan et suyunda ya da % 50 et suyu % 50 potasyum klorür eriyiği karışımında (0,1 n) inceledik. *Kanser ilerlemişse, T (ölüm) basillerinin hızla arttıkları gözlendi.*[1]

2. *Dirimsel direnç:* birkaç damla kan basınç odasında, saniyede 15 librelik basınç altında, et suyu ve potasyum klorür eriyiği karışımı içinde mikroptan arıtıldı. Sağlıklı birinin kanı basınç deneyine kanserli bir hastanın dirimsel açıdan zayıflamış kanından çok daha iyi dayandı. Dirimsel açıdan güçlü alyuvarlar ayrışıp mavi renkli kocaman yaşam kabarcıkları oluşturdular. Kanserli hastanın zayıf kanıysa ayrıştığında T basili üretti. İncelenen kanın zayıflık derecesine göre T basili oranı arttı, mavi kabarcık oranı azaldı.

Dirimsel enerjiyle sağaltım alyuvarların dirimsel yükünü arttırdı. O zaman, T tepkisinin B tepkisine dönüştüğü görüldü: kan, yüksek ısılarda ayrışmaya daha çok direnç gösterdi.

3. *Olağan sodyum klorür (kaya tuzu) eriyiğinde ayrışma:* çukur bir kap içindeki bir damla kan % 0,9'luk tuz eriyiğine daldırıldı. Alyuvarlar, dirimsel dirençlerine göre, az çok hızla

---

[1] **Bion Experiments on the Cancer Problem** (Kanser Sorunu Üstüne Dirimsel Kabarcık Deneyleri), 1939.

ayrıştılar. Dirimsel direnç ne kadar zayıfsa, alyuvarlar o kadar çabuk ayrıştı, zarları büzüştü, hücrelerin içinde yaşam enerjisi kabarcıkları oluştu. Dirimsel açıdan güçlü alyuvarlar böyle bir eriyikte biçimlerini yirmi otuz dakika koruyabildiler. 1-3 dakika sonra ayrıştıkları zaman, dirimsel yapılarının zayıf olduğu söylenebilir. İlerlemiş kansızlık halinde, alyuvarlar da T biçimindeki çomakların belirmesine, yani hücre zarlarının büzüşmesine tanık olunmaktadır.

4. Mavi dirimsel enerji çemberi: renkkıran, 2-3000 kez büyüten bir mercekle bakıldığında, dirimsel açıdan sağlıklı alyuvarların çevresinde koyu mavi ya da mavimsi yeşil bir ışık çemberi görülür. Hızla ayrışmaya aday, dirimsel enerjisi zayıf alyuvarların çevresindeyse ölgün bir mavi çember vardır.

Sözünü ettiğimiz hasta kadının kan çözümlemesi genel bir dirimsel güçlenmeyi gösteriyordu. Bizi ilk görmeye gelişinde, kandan alınan örneklerin üretilmesi olumlu sonuç vermiş, üretme eriyiğinde T basillerinin hızla çoğaldıkları görülmüştü. Üç hafta sonra, çözümlemenin sonucu olumsuzdu. Alyuvarlar artık büzüşmüyordu. İçleri dolmuş, canlanmışlardı, yoğun bir mavi ışık çemberi belirmişti çevrelerinde. Basınç odasında yapılan deney % 100 oranında dirimsel enerji kabarcığına dönüşmeyi gösteriyordu, başlangıçtaki gibi, T basili tepkisi yoktu artık. Mavi yaşam enerjisi kabarcıklarının tuz eriyiğindeki ayrışması şimdi yavaş yavaş ve T basillerinin oluşmasına izin vermeden oluyordu.

Hasta artık acı çekmiyordu, neşeliydi, ama yağışlı havalarda belli bir rahatsızlık duyuyordu. Acunsal yaşam enerjisiyle iyileştirme çalışmasına düzenli geliyordu. Kan basıncı 130/80'di. Yürek atışı hiçbir zaman olağanı, yani dakikada aşağı yukarı 80'i aşmıyordu. Ama tek bir hastalık belirtisi geçmedi, hattâ gittikçe kötüleşti: hasta tanımlanmaz solunum güçlüklerinden yakınmaya devam ediyordu.

KANSER YAPICI DİRİMSEL HASTALIĞIN ORTAYA ÇIKIŞI

Şimdi, urların ortadan kaldırılmasından ve kan yapısının olağan duruma getirilmesinden sonra ortaya çıkan kanser yapıcı

dirimsel bozukluğu betimleyeceğim. Şaşkın ve çaresiz tanığı olmaktan başka bir şey yapamayacağım şu görüngülerin karşıma çıkabileceğini aklımın köşesinden geçirmiyordum. Gördüğüm şeyi anlamak kolay değildi. Bölgesel urların yokedilmesinden sonra, hasta hâlâ kanser belirtilerinin gizlediği, öldürücü urların temelini oluşturan genel bir dirimsel bozukluktan yakınmaya devam etti: dirimsel körelmeydi bu.

Hasta bedensel sağlığına kavuşmuş gibiydi: bu durum altı hafta sürdü, kan çözümlemeleriyle röntgen filmleri bunu nesnel olarak doğruladı: urlar yokolmuştu. Kan gücünü koruyor, kansızlık geri gelmiyordu. Acunsal yaşam enerjisiyle yapılan sekizinci sağaltımdan sonra sağ göğüsteki ur ele gelmez olmuştu. Salt bedensel hastalıkbilimine inananlar bu durumda «yaşasın, kazandık!» diye bağırabilir, söz konusu kanserin «iyileştiğini» ilân edebilirlerdi. Bense, bedensel belirtiler yokolurken, coşkusal belirtilerin ortaya çıktığını saptıyordum; bunlar da beni çok sakınımlı davranmaya itiyordu.

Hasta beni görmeye geldiğinde, en küçük bir cinsel duyum tanımıyordu. Dirimsel enerjiyle sağaltımın başlamasından bir ay sonra, çok ciddi bir cinsel durgunluğun varlığını saptadım. Hasta, gençliğinde neşeli ve girişken bir insanmış, geleceğe umutla bakarmış; ama ruhsal çöküntü yavaş yavaş içini kaplamış; cinsel durgunluğun yarattığı yürek daralmasının, kaygının ilk belirtileri kendini göstermiş. Kendisinden, cinsel durumunu düzeltmek için giriştiği denemelerin başarısızlıkla sonuçlandığını öğrendim.

Sonunda, hastanın direncini kırmayı başardım. Bir süredir, on beş yıl önce evlendiği zamankilerden çok daha güçlü cinsel uyarılmalar duyduğunu itiraf etti. Anlattıklarına bakılırsa, bunlar, son derece olağan dölyolu uyarılmalarıydı. Hasta, bakımın ilk iki haftasında erkeklerle ilişki kurmaya çalıştı, ama başaramayıp karamsarlığa ve bedensel güçsüzlüğe yuvarlandı. İlk haftalardaki girişimleri son derece sağlıklıydı ve yaşama karşı olumlu bir tutum takındığını kanıtlıyorlardı. Günün birinde, hasta bana, ayda bir kez «herhangi bir tehlikeyle karşılaşmaksızın» erkeklerle ilişki kurup kuramayacağını sordu. Sorusunda korku izleri vardı ve o güne kadarki deneylerini çü-

rütür gibiydi; akıldışı bir korkuyu güçlükle gizliyordu; «omurgası iki yerden örselendiğine göre», cinsel ilişkinin büyük bir yıkıma yolaçmasından korkuyordu. Sizin anlayacağınız, sevişme sırasında sert bir hareket yapmaktan çekiniyordu. Bu korkunun, kendine uygun eş arama denemelerinin boşa çıkmasından sonra boygösterdiğini belirtelim. Cinsel açıdan güçsüz bir erkekle tanışmıştı. Bu onda büyük bir küskünlüğe yolaçmış, sonra öfkesini ve kırgınlığını aşmayı başarmıştı. Ömründe ikinci kez korkunç bir öfkeye kapılmış, ama «öfkesini bastırmış»tı; davranışı, tam bir cinsel durgunluğu ortaya vuruyordu. Ruhsal çöküntü nöbetleri gittikçe artıyor, kendini denetleyemeyip hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlıyordu; yüreğinin çevresindeki daralmadan yakınıyor, «göğsümün üstünde korkunç bir ağırlık var», «göğsümün içindeki yumruk durmadan aşağı iniyor» diyordu.

«Göğsündeki ağırlığı» 12'inci omurun çökmüş olmasına vermek çok çekici bir yorumdu doğrusu. Oysa, böyle bir olasılıkla taban tabana çelişen bir akılyürütme de vardı: on hafta boyunca, hasta hiç acı çekmemiş, göğsünde en küçük bir sızı duymamış, hattâ büyük bir istekle çalışmıştı. Örselenmiş bir omurun ansızın sinirlerden birine basınç yapması ve haftalarca izine bile rastlanmamış birtakım sancılara yolaçması akıl alacak şey değildi. Aşağıdaki olaylar, hastanın yavaş yavaş dönüşümceli bir kaygı geliştirmekte olduğunu, omurgadaki örselenmenin buna akılsal gerekçeler hazırladığını ortaya koydu. Ruhsal sorunları pek bilmeyen bir hekim, söz konusu örselenmelerin hastanın en küçük bir rahatsızlık duymadığı uzun süre boyunca da varolduklarını unutup, yeni hastalık belirtilerini omurgadaki çökmelere yakıştırabilirdi.

Dirimsel enerji ışınlarıyla yapılan onuncu sağaltımdan sonra, hasta bir cinsel uyarılma duymuştu. Acunsal yaşam enerjisi onu dirimsel-bedensel açıdan yeniden enerji doldurmuş, bundan ötürü cinsel uyarılmalarını bastırmayı başaramamıştı. Yüreğini saran sinirceli kaygı, erginlik çağında acısını çektiği eski çatışkıların alevlenmesinden başka bir şey değildi. Hasta, yaşamın uyarılarına gözlerini açan, ama hiçlikle karşılaşan bir kadının acıklı durumuna düşmüştü. Hastayken, öldürücü ur ve onun yarattığı sancılar bütün dikkatini üzerlerinde toplamıştı. Öldürücü

urla savaşabilmesi için, vücudun bütün enerjisine gereksinmesi vardı. Şimdiyse, aynı enerjiler başka alanlarda kullanılmaya hazırdı, üstelik acunsal yaşam enerjisiyle güçlendirilmiş durumdaydılar. Hasta, köklü ruhsal çöküntülerden biri sırasında bana kendini çok çirkin bulduğunu, kadın olarak yıkıldığını, yaşamayı beceremediğini itiraf etti. Acunsal yaşam enerjisinin kendisini kaygılı sinirceden kurtarıp kurtaramayacağını sordu. Yanıtım olumsuzdu, öne sürdüğüm kanıtlara aklı yattı.

Şimdi olup bitenleri özetleyelim:

1. Evliliği, kocasının cinsel güçsüzlüğünden kaynaklanan ciddi bir cinsel durgunlukla başlamıştı.

2. Tam on yıl cinsel uyarılma bastırılmış, yazgıya boyun eğilmiş, ruhsal çöküntü ve cinsel perhiz içinde yaşanmıştı.

3. Kanser gelişirken cinsel uyarılma yokolmuştu. Biraz ilerde, *kanserin kemiğe sıçramasının, kişilik zırhının cinsel uyarılmayla başedebilmek için kullandığı örgenlerde ortaya çıktığını* göreceğiz.

4. Dirimsel enerji sağaltımıyla urlar yokedilmiş, hasta bedensel sağlığına kavuşturulmuş, cinsel uyarılma geri gelmişti.

5. Cinsel uyarılmanın yoğunluğu düşkırıklığıyla ve cinsel durgunluktan kaynaklanan sinircenin yeniden alevlenmesiyle sonuçlanmıştı.

Bütün bu olaylar, hastanın bütün varlığının körelmesine yolaçmıştı.

Derken, ciddi bir olay başgösterdi: hasta, dirimsel enerji biriktiren aygıttan çıkmış, giyinmeye başlamıştı. Elinden düşen çorabı almak için eğilmişti. Korkunç bir çığlık işittik, koştuk. Yüzü ölü gibi sararmıştı, yüreği duracakmış gibi atıyordu, hemen hemen bayılmak üzereydi. Bir an ödümüz patladı, çünkü başına geleni bilmiyorduk; omurların çökmesi her an beklenen bir tehlikeydi; hiç kimse hastanın günün birinde omurgasını kırmayacağını söyleyemezdi. Az sonra, hastanın geçirdiği sinircenin de işte bu nedeni seve seve kullandığını anladım. Hastayı yatıştırınca, bir an büyük bir korkuya kapıldığı ortaya çıktı. Gövdesini ansızın öne eğince omurgasını gerçekten kırdığını sanmıştı. Gerçekte, omuz kaslarındaki hafif çekilmeden yakınıyordu

Aşırı gergin kaslardan birini çok hızlı hareket ettirmişti. Hasta, bu olaydan sonra kendini iyi hissetti, ama dört gün geçince, «göğsünün daraldığı»ndan, «bacaklarının titrediği»nden yakındı. Tepkelerinin incelenmesi, sinirlerinde herhangi bir örselenme olmadığını gösteriyordu. Üç gün sonra, bacakları eskisinden daha canlıydı, ama göğsündeki ağırlık sürüyordu. Günün birinde, bakım odamda kendisiyle konuşurken, bir çığlık atıp iki büklüm oldu: odadaki herkes hasta omurlardan birinin yerinden çıktığı kanısına vardı. Hemen incelendi ve bütün tepkelerinin doğal ölçülere uygun işlediği görüldü. Derken, birçok hekimi şaşkına çeviren, hastayı birkaç ay yatakta kalmaya zorlayan başka bir belirti boygösterdi: hasta yine zor soluk almaya başlamıştı, boğuluyormuş gibi oluyordu. Bense, karın bölecinin kasılıp kaldığını, bir tür diyafram kilitlenmesi geçirdiğini düşünüyordum.

Hastanın çektiği alt kaburga sancısı da çökmüş omurun yaptığı somut basınçtan olduğu kadar işte bu karın böleci kasılmasından geliyor olabilirdi: *oysa, on ikinci göğüs omuru tam kaburgalarla göğüs-karın bölecinin birleştiği noktaya rastlıyordu.* Aşağıdaki olaylar, iki yorum arasındaki çatışkıyı dile getiriyordu: hastanın yakınlarına onu alıp bir zamanlar boyunluk takmasını salık vermiş olan hekime götürmelerini söyledim. Kemik uzmanı hekim hastanın röntgen filmlerinin omurga ve leğen kemiği bölgesinde en küçük bir kemiğe sıçrama göstermediğini, hastanın rahatsızlığının on ikinci göğüs omurunun örselenmesinden ileri geldiğini bildirdi. Kanserin kemiğe sıçramasının ortadan kalkışını hiç merak etmedi ve hastaya göğsünü alçıya aldırıp yatakta dinlenmesini salık verdi. Hastanın erkek kardeşi, hastalığın gidişini büyük bir dikkatle izlediği ve görüşümün doğru olduğuna inandığı için, bunu uygulamaya yanaşmadı. Ben de işte bu evrede ilk kez on ikinci omurun örselenmesiyle karın bölecinin hastalıklı kasılması arasındaki ilintinin bilincine vardım. Acunsal yaşam enerjisi uzmanlarının yakından tanıdıkları karın böleci kasılmasının tam o sırada ortaya çıkışı boşuna değildi. Ayrıca, kanserin kemiğe sıçramasının en ciddi belirtilerinden birinin karın bölecinin kaburgalara bağlandığı yerde görülmesi de çok şey anlatıyordu kuşkusuz. Karın böleci kasılmasıyla omurga örselenmesinin birbirine bağlanması hastanın durumu

hakkında bakımevinde açık bir tanı (teşhis) konmasını güçleştiriyor, *ama duygusal kas kasılmalarıyla kanserin kemiğe sıçrayabileceği yerler arasındaki ilintiyi aydınlatabilecek yepyeni bir bakış açısı da getiriyordu.* Bu bölümün amaçlarından biri, *öldürücü bir urun yerinin o yöredeki dokuların dirimsel eylemsizliğiyle belirlendiğini* göstermektir.

Dirimsel enerjiyle iyileştirmeye ara verdik, çünkü hasta yeniden yatağa serilmişti. Bir kanser araştırma merkezinde, özel hekimler tarafından yapılan incelemeler, öldürücü urların var-olmadığını, omurgadaki erimelerin kemikleştiğini ortaya koydu. Memedeki ilk ur da yokolmuştu. Ama bu iyileşmenin kesin olup olmadığını, bir süre sonra başka urların ortaya çıkıp çıkmayacağını kimse söyleyemezdi. Hastayı birçok kez evinde gördüm. Alt kaburgalarındaki şiddetli sancılardan yakınıyordu; sürekli ve yeri belli bir sancı değildi bu; şurada burada, göğsün alt kesiminde ortaya çıkıyor, şöyle iyi bir soluk alınca geçiyordu. İçinde büyük oranda dönüşümce (hystérie) de bulunan bir sinir ağrısı vardı karşımızda. Hasta yatağında kaskatı yatıyor, insanda acıdan kıpırdayamıyormuş izlenimi yaratıyordu. Kolları bacakları kötürüm gibiydi. Bunların yerini değiştirmeye kalktım mı, kadıncağız avaz avaz bağırmaya başlıyor, beti benzi atıyor, her yanından soğuk terler boşanıyordu. Bütün bunlara karşın, on on beş dakika zorla derin soluk aldırarak, zaman zaman koltuklardan birine oturtmayı başardım. Hastanın yakınları, sancıları böylesine kolay dindirebilmeme şaşıyorlardı. Öbür hekimlerin doğruladığı bir şeye, urların iyileşmesine tanık olmuşlardı. Kimyasal ilaç ve iğne kullanmadan çalıştığım için, dirimsel enerjiyle sağaltım onlara giz dolu gözüküyordu. Bu giz perdesini ortadan kaldırabilmek için, hastanın hısımlarıyla yakınlarına hastalığın iç düzeneğini anlatmayı denedim. Kısa bir süre sonra, sancının omurgadan gelemeyeceğini, öyle olsa yerinin belli olacağını, dolayısıyla derin soluk almayla falan geçmeyeceğini anladılar. Hastanın o günlerde gerçekten acı çekmediğinden hiç kuşkum yoktu, olası sancılardan ölesiye korktuğu için öyle davranıyordu.

Sancıların en güçlü olduğu bölgeye, kaburgaların arasına uyuşturucu bir iğne yaptık. Uyuşturucu iğne hiç etkili olmadı,

birkaç dakika sonra, sancılar başka bir kaburgada belirdi. Başlangıçta hastanın bir omurga örselenmesinden rahatsız olduğunu savunan aile hekimi, sonunda bunun «işlevsel» bir bozukluk olduğunu kabul etmek zorunda kaldı. Ama hiç kimse bu «işlevsel» hastalık belirtisinin «anlamı»nı açıklayamıyordu. Buna bir de şu olgu ekleniyordu: «işlevsel» terimi, pek çok hekim için, «örgensel-yapısal» teriminin tam karşıtıdır, «düşsel»in tâ kendisidir.

Günün birinde, hastayı yine korkunç «sancılar» içinde kıvranır buldum. Boğulur gibi oluyor, garip çığlıklar atıyordu. Durumu çok ciddi gözüküyordu, ama birkaç derin soluktan sonra, üreme örgenleri bölgesindeki kasılmanın gevşetilmesiyle hemen düzeldi. İki aylığına kentten uzaklaşacağım için, solunum alıştırması işini hekim arkadaşlarımdan birine bıraktım. Belirli zamanlarda bana gönderdiği durum bildirileri, derin soluk alma alıştırmalarının sancıları büyük ölçüde geçirdiğini doğruladı.

Daha sonra, hasta yeniden bir bakımevine yatırıldı. Bakımı üstlenen hekim eskisi gibi herhangi bir kemiğe sıçrama olmadığını saptadı. X ışınlarıyla yapılacak sağaltımın hastanın sancılarını pek dindirmeyeceği kanısındaydı. On ikinci göğüs omurunu kesip alma girişimine de güvenmiyordu. Acunsal yaşam enerjisiyle iyileştirmeye başlayışımızdan beş ay, bu sağaltıma ara verişimizden üç buçuk ay sonra durum buydu. Hastanın erkek kardeşi hekime dirimsel enerjiyle sağaltımın sonuçlarını bildirince, hekim pek inanmak istememiş; «tıp dünyası bu uygulayım konusunda onayını bildirmedikçe» kendi görüşünü söylemeye yanaşmamıştı. Ama bu hekim arkadaş kendisinin de «tıp dünyası»nın, hani şu kanserin dirimsel enerjiyle iyileştirilmesi konusunda görüş bildirmesi gereken «tıp dünyası»nın bir parçası olduğunu unutuyordu.

Hasta kısa bir süre sonra yine evine gönderildi ve eskisi gibi, hiç kıpırdamadan, kaskatı yatmaya başladı. Eylemsizlikten kaslarındaki körelme hızla gelişti ve öldürücü urların yeniden belirmesi tehlikesi gittikçe arttı. Bir ay sonra yeniden gördüm kendisini. Bir kez daha, derin soluk aldırarak sancılarını dindirmeyi başardım. Yataktan çıkabildi, ama kendini müthiş zayıf hissediyordu. Başka bir sefer onu belli bir süre yatağın

dışında tutabilme denemesine girişince, hasta şiddetli bir kaygı nöbetine tutuldu; yatağına dönebilmek için bana yalvarmaya başladı. Aslında sancısı olmadığından, ayakta durması için direttim. Bunun üzerine, ölümcül bir korkuyla tir tir titremeye koyuldu, her yanından soğuk terler boşanıyordu, yüzü kireç gibiydi. Duyduğu, özerk yaşama aygıtının ayakta durma karşısında gösterdiği sarsıntılı tepkiden başka bir şey değildi. Hastanın yatağına dönmesini yasakladım, çünkü sinirceli bir kaygının *(Angstvorstellung'un)* etkisiyle böyle davrandığını biliyordum. Az sonra, karnın üst kesiminde gözle görülür kasılmalar saptadım. Hasta soluk almakta güçlük çekiyordu; karın böleci kasılmasının gevşediğini, yerini karın kaslarının çırpınmalarına bıraktığını gördüm. Derken bunlar da kesildi ve hasta sancısız yürümeye başladı.

O zaman, dirimsel hastalığın temel ögelerinden birini kavradım: hasta, acunsal yaşam enerjisinin ve onun yarattığı cinsel uyarılmanın vücudunu dirimsel enerjiyle doldurmasına karın bölecinin kasılmasıyla tepki göstermişti.[1] Hastanın omurların örselenmesinden geldiğini sandığı «göğüs daralması»nı ve sancıyı karın bölecinin kasılması doğuruyordu. Soluğun rahatça verilmesini ve karın bölecinin açılıp kapanmalarını sağlayabildiğim zaman, soluk almayı önleyen kasılmayı giderebildiğim için, «sancılı basınç» yokoluyordu. Oysa, hastanın soluğunu tutarak savaşmaya çalıştığı yürek daralması nöbetlerini karın bölecinin aşırı büzülüp genleşmesi yaratıyordu. Ayakta durduğu ya da yürüdüğü zaman, karın bölecinin kasılmasının titremelerle gevşemesi «tehlikesi» hastanın gözünde iyice büyüyordu besbelli. En büyük tehlike, karın böleci kasılmasının gevşemesine yolaçabilecek şiddetli ve çırpınmalı devinimlerin karında başgöstermesiydi. Benliğinin derinliklerinde karındaki bu çırpınmalı devinmelerden korktuğu için, yataktan çıkmayı göze alamıyordu. Şimdi artık —yalnız o değil— ama özellikle işte bu korku hastayı yatakta tutuyordu.

Karın böleci kasılması da hiç kuşkusuz bölecin kaburgalarla

---

[1] Soluğunu sürekli tutarak cinsel uyarılmayı bastırmak bütün dirimsel enerjiyle iyileştirilmeye çalışanların bildiği bir davranıştır.

birleştiği yerde sinir ağrılarına yolaçıyordu; bu kasılma, en küçük bir devinme karşısında duyduğu büyük korku üzerinde belli ölçüde etkiliydi. Ama asıl korktuğu, «toptan çökme», «omurganın kırılması»ydı. Ayağa kalktığı an başlama tehlikesi gösteren istemdışı karın böleci kasılmaları bu korkularını doğrular gibiydi. Dolayısıyla hasta gerçekten acı çekmiyor, ama az sonra başlayacağına inandığı sancıların korkusuyla ödü patlıyordu. Birkaç ay önce ansızın ters bir hareket yaparsa «içinde birşeylerin kırılacağı» konusunda zihninde beliren duygu da bu korkuyu körüklüyordu. Kısacası kadın, karın bölecinin devinimlerini izleyen olağan dirimsel enerji duyumlarını ters yorumlamanın acısını çekiyordu. Yatakta dinlenme, «belkemiğinin kırılması» tehlikesine karşı en iyi savunma aracıydı. Karın böleci kasılması karın kaslarının dalgalı devinmesine dönüştüğü an ona işte bu «belkemiği kırılması» tehlikesinin en büyük olduğu an gibi geliyordu. Bu tehlikeyi, karın bölecinin aşırı kasılmalarını yoğunlaştırarak atlatmaya uğraşıyordu. Bu duygusal durumun onda bir sürü zararlı bedensel etki yarattığını söylemek bile gereksiz; yerinden kıpırdamasını engelleyen genel kas gerginliği de buradan geliyordu. Zamanla, bu kıpırtısızlık sertleşen kaslarının körelmesine yolaçacaktı. Nitekim, o günlerde kolunu zor kaldırıyordu; ve sol kolunu havaya kaldırabilmesi için sağ koluyla yardım etmesi gerekiyordu. Aynı biçimde, bacaklarını da kaldıramıyor, çok çok dizlerini oynatıyordu. Boyun kaslarındaki sertlikten ötürü kötürüm olmuşcasına, ensesi kazık gibi duruyordu. Başının duruşunu değiştirmeye kalkıştınız mı kıyameti koparıyordu: hastanın «boynunu kırmak»tan korktuğu besbelliydi. Daha önce göründüğü hekimlerin hepsi, beşinci boyun omurunda bir çökme bulunduğundan acı çektiğini anımsatıp her türlü ters hareketten kaçınmasını salık vermişlerdi.

Birkaç gün sonra, hastayı çok acıklı bir durumda buldum: müthiş gereksinme duyduğu halde, yataktan çıkmamak için birkaç gündür ayakyoluna gitmemişti. Her zamanki gibi, birkaç solunum alıştırmasından sonra çektiği «acı» dindi, hattâ ayağa bile kalkabildi. Bağırsakların boşaltılması da en küçük bir güçlükle karşılaşmadan gerçekleşti.

Erkek kardeşine, iki hafta süreyle ona dirimsel enerjiye

dayalı ruhsal bir bakım uygulamak istediğimi, ancak başarısızlığa uğrarsam sağaltımı yarıda kesmek zorunda kalacağımı anlattım. Hasta evimin yakınına yerleşti, her gün aşağı yukarı iki saat (para almadan) üzerinde çalıştım. Bu bakım sırasında, genel dirimsel bozukluğunun yılgısal olduğunu gördüm.

KÖRELTİCİ DİRİMSEL BOZUKLUĞUN KİŞİLİKTE DİLE GELİŞİ

Hastanın bakımevime gelişinden altı ay sonra, düzbağırsağı ve sidik torbası kötürüm oldu. Şimdi bütün iş —ki bu son derece önemliydi— inmenin bedensel bir örselenmeden mi, yoksa düşündüğüm gibi, *özerk dirimsel dizgenin büzülmesinden* mi ileri geldiğini ortaya çıkarmaktaydı. Birinci varsayımı benimsersek, duygusal gerekçelerin hiç işe karışmamış olması gerekirdi; son derece belirli birtakım yerel örselenmelerin belirli bir yerel tutukluğa yolaçmış olduğunu saptayacaktık. Yoo, ikinci varsayım doğruysa, ortaya çıkan bozuklukların coşkusal ve kişiliksel niteliği ağır basacak, inme belirtilerinin belli aralıklarla kendilerini göstermeleri gerekecekti.

Hastaya birkaç kez, korkusunun, kıpırdar kıpırdamaz belirecek sancıların yarattığı ürküntüden geldiğini açıkladıktan sonra, en küçük bir acı duymadan yatağında dönebildiğini saptamıştım. Ancak, bu denemeye girişmezden önce solunumunu düzene sokması, çene kaslarını gevşetmesi gerekiyordu. Kendi deyimiyle, ilkin belli bir «devinme korkusu»nu yenmek zorunda kalıyordu. On ikinci sırt omurunda gerçekten somut bir örselenme varolsaydı, böyle bir şey beceremezdi.

Yan dönmek ya da karnının üstüne yatabilmek için harcadığı çaba onu bitirip tüketiyordu sanki. Birlikte bu tükenmenin nedenini bulmaya uğraşıyorduk: bitkinlik, boyundaki yüzeysel ve derin kasların aşırı kasılmasından geliyordu. Dışardan bakıldığında, hastanın başı göğüs boşluğundan içeri çekilecekmiş gibi oluyordu. Elinde olmaksızın başına bir darbe inmesini bekleyen insan gibi davranıyordu. Bu duruş kendiliğindendi ve her türlü denetimin dışında kalıyordu. Boyun kasları kasılınca solunumu duruyor, boğazı sıkılıyormuş gibi, soluk alıp verirken ıslık çalı-

yordu; solunum yetersizliği çeken ya da ağır bir sarsıntı geçiren insanlarda gözlenen biçimde hırıldıyordu. Kasılmayı geçirmek için, parmaklarından ikisini gırtlağına sokmasını öğütlüyordum. Buna hemen kusma tepkisiyle karşılık veriyordu. Tepki öylesine güçlü oluyordu ki, yüzü mosmor kesiliyordu. Ama az sonra, «boğazını saran cendere»nin gevşediğini söylüyordu.

Bu yutak tepkesi dolayısıyla, birden bana korkulu düşlerini anlattı. Her gece, müthiş ürkütücü bir hava içinde, dipsiz bir uçuruma yuvarlandığını, düştüğü yere yığılıp kaldığını, soluğunun kesildiğini, ağır bir nesnenin gelip kendisini ezdiğini görüyordu düşünde. Dirimsel enerjiyle hastasını iyileştirmeye çalışan her hekim düş görenin böyle kendini uçuruma yuvarlanıyormuş gibi hissettiği düşleri çok iyi bilir. Son derece özgül bir biçimde bunlar hep kişilik çözümlemesinin sonlarında, bedensel boşalma öncesi duyumlar hastanın karnını ve üreme örgenlerini kapladığı, hasta da bilincine varmadan bu duyumları bastırdığı vakit boygöstermektedir. İnsan bu duyumları yürek daralmasıyla birlikte duyuyorsa, hep düşme duygusu biçiminde algılanırlar. İç düzenekleri şöyledir:

Boşalma-öncesi uyarılma kansu dizgesinin istemdışı kasılmasına yolaçar. Ancak, bu kasılma kaygıyla karşılanıyorsa, büzülmeyle sonuçlanacak genleşme sürecinde vücut buna karşıt bir gerilme geliştirir; başka bir deyişle, genleşme dizginlenir. Aynı duygu, asansörle çok hızlı inildiği ya da uçak ansızın alçaldığı zaman da algılanır. *Demek ki, düşme duygusu herhangi bir genleşmeyi dizginleyen özerk dirimsel aygıtın büzülmesinden doğan bir duyumdur.* İnsanın bir yerden düştüğü bu özgül düşler çoğu kez bütün vücudun büzülmesiyle atbaşı giderler.

Şimdi bu çizemi (şemayı) hastamıza uygulayalım: bedeninin genleşmesine her zaman gösterdiği tepki kasılmalı büzülmeydi; bütün vücudu, «her türlü dayanağını yitirmekten korkuyormuşcasına», boyundaki ve karın bölecindeki kasların kasılıp kalmasıyla donuyordu sanki. Boğazdaki tepke yokedilip de karın bölecinin kasılması ortadan kaldırılınca, çırpınmalı devinimlerden duyduğu ürküntü de yatışıyordu. Ondan sonra hastanın yatağında yaptığı hareketler artık kasılmalarla değil, rahatlama duygusuyla bitiyordu; kıpırdamak ona haz veriyordu.

Kansu dizgesindeki her akımın kökeni merkezdeki gerilimli büzülmedir; buysa «dolaşım dizgesinde» genleşmeye yolaçar[1]; her örgen bu damar genleşmesini bir haz duyumu biçiminde algılar; eğer bu haz bedensel boşalma kaygısıyla atbaşı gidiyorsa, kasların kasılıp kalmasıyla sonuçlanır. Bizim hastanın da kan dolaşımı dizgesindeki genleşmeye kasılma tepkisi gösterdiği, bu tepkiyiyse bedensel boşalma korkusunun doğurduğu açıktı. *Dirimsel bozukluğa yolaçan büzülme, kansu dizgesindeki açılıp kapanmanın kasılmayla kösteklenmesinden sonra başgösterir.* Sıradan duygulanımsal sinir dizgesi durgunluğunun yolaçtığı sinirceden, genleşme içtepilerinin yavaş yavaş azalmasıyla ayrılır; durgunluk sinircesindeyse bu içtepiler olanca yoğunluklarıyla sürüp giderler. Ancak, iki görüngü arasına kesin bir sınır çekmek de olanaksızdır.

Yukarıda betimlediğimiz kasların kan dolaşımı dizgesinden gelen içtepilere kasılmayla tepki gösterişi her kas dizgesinde ayrı biçimde kendini gösterir. Nitekim, hastanın kolunu oynatmaya kaktığım zaman, hep omuz ve kol kaslarını gererek tepki gösteriyordu. Bu tepki, donup kalmış (catatonique) kişilerin kas direnmelerine ve katılıklarına benziyordu. Hastanın kollarında hafif bir inme vardı sanki. Bir keresinde koluma yumruk atmasını istedim, ilkin yapamayacakmış gibi durdu; ama korkusunu böyle aşabileceğini söylcyince, beş dakikalık çabadan sonra kötürümlüğünü yendi ve gülerek koluma vurmaya başladı. Kolunu kıpırdatmak ve bir edimde bulunmak onu sevindiriyordu. Demek ki, kan dolaşımındaki açılıp kapanma korkusunu anlık da olsa aşabiliyordu. O zaman da, genel durumu düzeliveriyordu.

Aynı olguyu, daha sonraları, yatağında kaldırıp oturttuğum zaman da gözledim. Önce çok korktu, beti benzi attı, kaygının bozduğu bir sesle: «Bunu yapmamalıydık!» diye mırıldandı. Ancak, hiçbir kötülük gelmeyeceğine aklı kesince, benim yardımım olmaksızın doğrulmaya başladı. Kendisi de şaştı buna ve: «Gerçek bir mucize bu!» dedi.

Ondan sonra hastaya hep elini gırtlağına sokup kusma tep-

---

[1] 2000'lik bir büyütmeyle, bu görüngüyü mikroskop altında, amipte görebiliriz.

kisini doğurmasını, yastığını ısırmasını, koluma yumruk atmasını salık verdim; bütün bunları yaptırırken, omuz ve boyun kaslarında sağımsal çırpınmalara yolaçabileceğimi umuyordum. Deneylerim bana, kaskatı gerilmiş kaslardaki dirimsel enerjinin ancak yılansı çırpınmalarla özgür kalabileceğini göstermişti. Bu hasta bana söz konusu kuramın yeni bir kanıtını verecekti: yarım saatlık istemli hareketlerden sonra, kollarında ve omuzlarında istemdışı çırpınmalar başgösterdi. Bacakları da titremeye başladı. Bacaklarını büküp yeniden uzattığım zaman titreme artıyordu.

İlk titremeli kasılmalar hastayı müthiş ürküttü. N'oluyor bana? diye sordu. Gerilmeli kasılmalarla kaslarının titreyerek gevşemesini önlemişti o güne dek. Ancak, birkaç dakika sonra, titremeli kasılmalar gözünü yıldırıyordu. Titreme dalgası yavaş yavaş, boyundaki derin kaslara da geçti. Hasta, kusmak istediğini söyledi. Başka bir sefer, az kalsın bayılıyordu. Ben de onu istemdışı tepkilere karşı çıkmamaya çağırdım. Derken, söz konusu tepkiler yatıştı: o güne dek birikmiş dirimsel enerji boşalmıştı. Yüzü kıpkırmızı, bitkin bir halde yastığa serildi; ciğerlerini doldura doldura, derin derin, dinginlik içinde soluk alıp veriyordu. Şimdi artık yutak tepkesinin doğması olanaksızdı. «Sıkan el çekilmiş gibi, garip bir rahatlık var yutağımda!» dedi. Göğüs kafesindeki ağırlık da yokolmuştu.

Ertesi gün, doğal olarak soluk alıp veriyordu, orada da titreme tepkileri yaratarak bacaklarındaki inmeyi gidermeye çalıştım. Bir ölçüde, kıvrık bacaklarını birbirinden ayırmaya, bu işi önce bir bacakta, sonra ikisinde birden yapmaya giriştim. Hastaya, bacaklardaki kasların gerginliği giderilir giderilmez, üreme örgenlerinde boşalma-öncesi duyumlar belireceğini söylememiştim. Hasta ansızın soluğunu kesti, çeneleri kenetlendi, yüzü kireç gibi oldu ve ancak «ölüm halindeki» insanlarda gördüğüm bir anlatıma büründü. Tepkisinin şiddeti beni ürküttü. Bacağını büyük bir yumuşaklıkla oynattığıma göre, bedensel bir örselenme söz konusu olamazdı. Hasta, göğsünden rahatsız kişilerinkine benzer inleme sesleri çıkardı; hırıltıyla inleme arası bir şeydi bunlar. Hekimlik deneylerim bana, hastanın böylece üreme örgenlerindeki kansu akımlarına direndiğini gösteriyordu. Gerçekten de, bitkisel-sağaltım (végétothérapie) bize, *şiddetli bir*

doyum korkusuyla birlikte yaşanan bedensel boşalma doyumlarının insanda ölümcül kendinden geçişler biçiminde dışa vurduğunu öğretmiştir. Bu durumda ölüm tümel ayrışma, çözülme, bilinç yitimi, «varlıksızlık» (hiçlik) biçiminde tasarlanır.

Hasta güçlükle soluk alıp veriyordu, beti benzi atmıştı, gözleri fırıl fırıl dönüyor, müthiş yorgun gözüküyordu. O güne dek sinirceli ölüm yansılamasının böylesine büyük bir gerçekçilikle ortaya konuşuna tanık olmamıştım. Aşağı yukarı yirmi yıldır bedensel boşalma bozukluklarını incelediğim halde, dirimsel açılıp-kapanma (yürek atışı) bozukluklarının derinde yatan anlamını küçümsemiştim. Öteden beri, bedensel boşalmanın *her türlü canlı etkinliğinin temelindeki işlev* olduğunu, «bedensel boşalma denkleminin yaşam denklemiyle çakıştığını» öne sürmüştüm. Hastanın yakınlarını ve hısımlarını birkaç gün sonra kendini gösterebilecek kaçınılmaz sona hazırladım. Özerk yaşama aygıtındaki körelmenin ölümle sonuçlanacağının, sonuçlanabileceğinin bilincindeydim. O durumda, eğer hasta dokuz ay önce bugünkünden çok daha kötü bir halde beni görmeye gelmemiş olsa, hemen sağaltıma ara vermem gerekirdi. Artık yitirecek hiçbir şey yoktu, buna karşılık, köreltici dirimsel bozukluğu derinlemesine incelersem çok şey kazanabilirdim.

Ertesi gün, hastamın yakınları telefonla can çekişmekte olduğunu, çok kötü soluduğunu, hırladığını, dışarı çıkamadığını haber verdiler. Hemen başına koştum. İlk bakışta, gerçekten de ölmek üzereymiş gibi duruyordu. Yüzü mosmor kesilmiş, avurtları çökmüştü, hırıldıyordu, ölgün bir sesle kulağıma: «Sonum geldi çattı!» diye fısıldadı. Ancak nabzının hızlı, ama güçlü attığını saptadım.

Bir çeyrek sonra, onunla belli bir ilişki kurabilmiştim. Urların ortaya çıkmasından önce ölüyormuş duygusuna kapılıp kapılmadığını sordum. En küçük bir direnç göstermeksizin, çocukken sık sık gözlerini kaydırdığını, «ölüm oyunu oynadığını» itiraf etti. Daha o çağda, inleyip hırıldamaya başlamıştı. «Boğazında bir daralma», «boynunda bir kasılma» hissettiği zaman kendiliğinden ortaya çıkan belirtilerdi bunlar. *Böylece, boyun kaslarındaki yirmi otuz yıl süren kasılmanın sonucunda beşinci boyun omurunda beliren kanser sıçramasını açıklayabildim.* Bo-

yun kaslarında kasılma duygusunun belirmesiyle birlikte hasta omuzlarını «içeri çekiyor», sonradan kanser ağrılarının başgösstereceği bölgedeki «omuz kaslarını tel gibi geriyordu.»

Aklı başına gelen ve epey canlı gözüken hastadan bana «ölüyormuş numarası yapması»nı istedim. Birkaç saniyede, az önce istemdışı kurbanı olduğu sahneyi yeniden canlandırıverdi. Gözlerini kaydırdı, gözkapaklarını kıstı, yalnızca beyaz bir çizgi görünüyordu artık göz yerine, inleyip hırlamaya başladı. Bu «can çekişme» durumundan onu çıkarmak kolay değildi; ama oyunu ne kadar bilinçli oynarsa, o kadar kolay çıkıyordu. Bu olgu, o güne kadarki dirimsel enerjiyle sağaltım deneyimlerime yüzde yüz uyuyordu: *denetimdışı bir işlev, kılgısal alıştırmayla nesnel hale getirilip bilincin denetimi altına sokulabilir.*

Hastaya, bu oyunu oynarken istemdışı bir canına kıyma duygusu içinde olup olmadığını sorunca, hüngür hüngür ağlamaya başladı ve yaşamının artık hiçbir anlam taşımadığını söyledi. Hastalık bütün cinsel çekiciliklerimi yoketti, dedi. Yeryüzünde artık onun için mutluluk umudu kalmamıştı. Mutluluk umudu taşımayan yaşamıysa düşünmek bile istemiyordu.

Bunun üzerine, bir kez daha yutak tepkesini başlatmasını istedim. Boğazın üst kesiminde ve boyun kaslarında hemen dalgalı bir titreme başgösterdi, ama bu seferki bir gün öncekinden daha az şiddetliydi. Hattâ yardımsız yatağında doğrulmayı bile başardı, ama bacakları hâlâ onu taşıyamıyordu. Bana öyle geliyordu ki, vücudunun üst kesimi çalışıyor, ama alt kesim, kalçalardan aşağısı hiçbir tepki göstermiyordu.

Hasta, birkaç gün iştahla yemek yedi, kendini iyi hissediyordu, neşeliydi. Derken, ansızın yine «ölümcül» hale geldi. Oyun oynamadığına, dirimsel bozukluğunun kurbanı olduğuna emindim. Solunumu zorlaşıp yüzeyselleşmiş, yüzü canlılığını yitirip solmuş, burun delikleri kısılmış, yanakları çökmüştü. Boğazından bir tür hırıltı geliyordu. Bu duruma düşmesinin neden o anda olduğunu açıklayamıyordum. Hasta müthiş sancı çekiyor, hiç kıpırdayamıyordu. Bir kez daha solunumunu doğallaştırmayı başardım, kendisi de bana canla başla yardım etti. Boynunda ve boğazında güçlü ve şiddetli dalgalanmalar belirdi, buna karşılık bacakları ve ayakları yine «ölü gibi»ydi. Yine parmaklarını yu-

tağına sokmasını istedim, boyundaki ve boğazdaki kasılmalar iki kat şiddetlendi.

O zaman, leğen kemiği bölgesinde de çırpınmalı kasılmaların başgösterdiğini, ama hastanın bunları engellemeye çalıştığını farkettim. Kasılma aşağı yukarı on dakika sürdü, sonra yatıştı. Daha önceki denemelerde hastanın boğuluyormuş gibi olduğunu saptamama karşılık, bu sefer kan dolaşmındaki genleşme açık seçik kendini göstermişti. Hastanın yüzü kızardı, tenindeki solgunluk geçti. Karın bölecinin kasılmasından doğan sancılar yatıştı. Sonunda konuşmaya başladı. Karnının alt kesiminde «ciddî bir olay»ın ortaya çıkmış olmasından korkuyordu. Bana gelmezden önce, zaman zaman kendini okşadığını söyledi. Bu, on on iki yıl tam bir cinsel perhizde yaşamış olmanın biraz gecikmiş düzeltilmesiydi. Acunsal yaşam enerjisiyle bakıma başladığımızın ilk haftasından sonra, kurduğu düşler gözünün önüne benimle cinsel ilişkiyi getirir getirmez, içinde uyanan kendini okşama güdüsünü bastırmıştı. O günden beri, üreme örgenlerine elini sürememişti. Kurduğu düşlerle güçlenen kendi kendini doyurma eğiliminin bastırılması bir coşkusal durgunlukla sonuçlanmış, dirimsel enerji biriktiren aygıtta kazandığı yaşama enerjisi bu durgunluğun yan etkilerini arttırmıştı. Cinsel gereksinmelerinin yoğunlaşması, duyduğu kaygının da yoğunlaşmasına yolaçmıştı. İşte o zaman geliştirmişti belkemiğinin kırılması korkusunu. Öne eğildiği zaman omuz kaslarının kasılması korkularını doğrular gibi olmuştu; kendi kendine hep: «Hah işte, bunun böyle olacağını söylemiştim!» der gibiydi.

Bana kendini okşama konusundaki düşlerini anlattığının ertesi gün, cıvıl cıvıl buldum onu, sızlanmak şöyle dursun, yaşama umutla bakıyordu. Yaptığı itiraf, hemen o akşam, aylardan beri ilk kez kendini okşamasına yolaçmıştı. Ve bundan yepyeni bir haz duymuştu. O gün, karın böleci kasılmalarını kolayca denetleyebiliyordu. Yine peklik çekiyor, ayakyoluna gitme gereksinmesi duyuyor, ama kıpırdanma korkusu helâya gitmesini önlüyordu. Yatağında sağa sola dönmeyi beceriyordu. Hattâ, başkasının yardımı olmaksızın kalkıp oturmayı başardı; bütün bu başarılar onu şaşırtıyor, hoşuna gidiyordu. İlk kez neden/sonuç ilişkisini anladı: belkemiğini kırma korkusu → akıl çerçevesine

oturtulamayan acı çekme korkusu → göğsün içeri çekilmesi, karın bölecinin kıpırtısızlaştırılmasıyla solunumun kesilmesi → göğüste gerçek sancılar → belkemiğini kırma korkusu. Bu sefer, acı çekme korkusunun harekete geçirdiği ket vurma hemen ortaya çıkmadı. Korku, devinim kendisinden büyük çabalar istediği vakit kendini gösteriyordu artık. Ve işte belkemiğini kırma korkusuyla her türlü devinim karşısında duyduğu korku ilk kez aydınlığa kavuşturulmuş oluyordu.

Ertesi gün, hasta güçlükle soluk alıyor, sızlanıyor, inliyor, ölümcül haller takınıyordu yine. Başına geleni anlatmaya gücü yetmiyordu. Yakınları, önceki gece çok iyi olduğunu, ama küçük bir olaydan sonra kötüleştiğini anlattılar: oğlu hamamdaymış; beklemediği bir gürültü hastayı ürkütmüş; oğlunun küçük bir odaya kapandığını, havasızlıktan boğulmak üzere olduğunu sanmış. O gece pek az uyumuş, gördüğü korkulu düşlerde yine düşme duygusu belirmişti... O gün, «acılarını» dindirmek üzere, düzenli soluk almasını sağlamaktan başka bir şey yapamadım.

Sonra, hasta gittikçe düzeldi. En küçük bir sızı duymadan yatağında dönebiliyor, bacaklarını kaldırabiliyordu. Şimdi kolları daha güçlüydü, iştahla yemek yiyor, yaşamı toz pembe görüyordu. Derken, kendisini görmeye gidişlerimden biri sırasında, ansızın yatağın kenarına geldi. Beti benzi soldu, soluğu kesildi, bir çığlık attı. Yataktan düşmekten korkmuştu. Tepkisi hiç kuşkusuz abartıktı ve gerçek tehlikeye denk değildi. Yazın, bakımevinde kalırken, düşmekten korktuğu için, yatağının iki yanına ek yataklar konmasını istediğini anlattı bana. Tutup döşeğin kenarına doğru çektim, sımsıkı tuttuğum halde, korkunç bir çığlık kopardı. Düşme korkusunun devinme korkusunun temelini oluşturduğuna kuşku yoktu.

Ertesi gün, yine yatağında doğrultup oturttum onu. Acı çekmiyordu, ama ölesiye korkuya kapıldı; her yanından soğuk terler boşandı, doyumsuz kadın çığlıkları atmaya başladı. Sonunun gelip çattığını, uzun süre ölümle savaştığını, ama artık son saatının çaldığını söyledi. Derken çocuk gibi ağlamaya başladı ve benden, acılarını dindirmek üzere, kendisine öldürücü bir iğne yapmamı istedi: «Şu yataktan çıkmak istemiyorum, orada kalmak istiyorum!» Sonra yavaş yavaş yatıştı ve şaşkınlıkla, kimsenin yar-

dımı olmaksızın kıçüstü oturabildiğini gördü. Derken, boynunda titremeler başgösterdi, bundan özellikle omuzları etkileniyordu. İşte bu kasılma korkusu onu yatakta tutuyordu. Doğrulur doğrulmaz, boynunda titreme başlıyordu. Artık düşmekten korkmuyordu, ama iki görüngü arasındaki ilinti kör kör parmağım gözüne ortadaydı. Kaslarının titremeli kasılmaları sinirceli düşme korkusunu açığa vuruyordu. Hastanın her gece korkulu düşler gördüğünü daha önce belirtmiştim: uçurumlara yuvarlanıyor, ağır nesneler üstüne düşüp eziyor, erkekler zorla saldırıyor, onu boğmaya kalkışıyorlardı. Birden, aynı korku ve kaygıları gençliğinde de duyduğunu anımsadı. Bu yıldırıcı korkulardan birinin anısı belleğinde kalmıştı: sokakta yürürken, ardından ayak sesi gelince, «izlenmek»ten korktuğu için, hep koşmaya başlamıştı. Genellikle bu korku öylesine büyüktü ki, bacakları «gevşiyor», hemen oracığa yığılıp kalacakmış gibi oluyordu. Yatağında doğrulmaya çalıştığı zaman da aynı duygu kaplıyordu içini: bacakları onu taşımaz oluyor, düşmek üzere olduğunu sanıyordu. Aynı anda karın zarı kasılmaya başlıyor, ölmekten korkuyordu.

Dolayısıyla, bacaklarındaki devinme güçsüzlüğünün gençliğinden gelen bir korkuya dayandığına kuşku yoktu; bu korku, kanserin ortaya çıkmasından çok çok öncesinden beri vardı. Hastanın geliştirmekte olduğu bölgesel inme, düşme korkusunun da eklendiği eski bacaklarını oynatma güçsüzlüğünün yoğunlaşmasından başka bir şey değildi. Hasta, bu ürküntüyü belkemiğinin kırılması korkusuna bağlamayı ve akılsal bir çerçeveye oturtmayı öğrenmişti. Bu yüzden, eski düşme korkusunu şimdiki bölgesel bacak inmesinin ilk belirtisi saymak zorundayız.

Bir gün önce, birkaç kez ayakyoluna gitmişti. Bağırsakları ve sidik torbası «çok canlı»ydı. Gece ona dinginlik getirmemişti. Sabaha karşı, çişe gidemez olmuştu. Bacakları bütün duyarlıklarını yitirmişlerdi. Onu özenle inceledim ve aşağı yukarı onuncu sırt omuruna dek iğne batmasına karşı kesin bir duyarsızlık saptadım. Dizkapağı, topuk, karın tepkeleri olağandı. Telefonda bacaklarının hiç kıpırdamadığı söylenmişti. Gerçekte, bacaklarını oynatabiliyordu, ama belli ölçüde. Ayak parmaklarının eklem yerlerindeki derin duyarlık epeyce azalmıştı. Hastada işlevsel-bölgesel inmenin bütün belirtileri vardı. Belirtiler, bacaklardaki in-

menin kasınçlı mı, gevşek mi olduğunu belirlemeye izin vermiyordu. Eldeki tek belirti, on ikinci omurdaki örselenmenin hastanın durumunu etkilediğini gösterir gibiydi: karnın üst kesimindeki duyum bozuklukları yukarı doğru çıktıkça kesinlikle yokolmaktaydı.

Ertesi gün hasta çişini edebiliyordu, ancak üç gün sonra dışkılığın çevresindeki büzücü kas zayıfladı ve kadıncağız dışkısını denetleyemez oldu. Tepkeleri olağandı, ama yatağında doğrulup oturma korkusu geri gelmişti.

Genel bakım için yeniden bakımevine yatırıldı. *Röntgen filmi belkemiğinde, leğen kemiğinde ve uyluk kemiğinde hiçbir kanser sıçraması olmadığını gösterdi;* ancak kafatasında ve sağ pazu kemiğinde kanser sıçraması başgöstermişti. Demek ki, yeni öldürücü urlar vücudun bölgesel inmenin belirdiği kesimlerinden epey uzakta ortaya çıkmıştı. İşlevsel-dirimsel bozuklukla öldürücü urlar ayrı yerlerde gelişmekteydi; aralarında hiçbir bağ yoktu.

Hasta on beş gün bakımevinde kaldı. Hiçbir sinirsel incelemeden geçirilmedi. Hekimler büyük bir olasılıkla bacaklardaki yarı inmeyi belkemiğindeki örselenmenin mantıksal sonucu sayıyorlardı. Bölgesel inmenin işlevsel niteliği gözlerinden kaçmıştı; hastanın yakınlarına topu topu on beş günü kaldığını bildirdiler.

Hastaya bakımevinde yalnızca morfin iğneleri yapıldığı için, yakınları alıp eve getirdiler. Döndüğü gün gördüm onu. Kaygılı bir sesle yapacağı her harekete dikkat etmesi gerektiğini belirtti; bakımevindeki hekimler «belkemiğinin bir sinire dokunduğunu ve kırılma tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğunu» söylemekten geri kalmamışlardı elbet. Bu uyarı hastanın büyük korkusunu doğrulayıp körüklemişti. Yakınları, kafatasındaki urları yoketmek üzere yeniden dirimsel enerji ışınlamasına tutmamı rica ettiler. Bense, o gün, kafatasında en küçük bir şişkinlik göremedim.

Tam bir ay, hastayı görmeye gittim, *Tepkeleri olağanlaşmış, bağırsak ve sidik torbası işlevleri düzelmişti.* Ancak kas ve kemiklerindeki körelme hızla ilerliyordu. Ayrıca, hastanın kalçasında çok kötü kokan kalın bir kabuk belirmişti. Bacakları acı

veren uyarıcılara tepki gösteriyor, ama kendiliklerinden hiçbir içtepi ortaya koymuyorlardı. Korkulu düşler yakasını bırakmıyordu: insanlar koşup bir uçurumdan aşağı atlıyor, boyunlarını kırıyorlardı. Bir fil kadının üstüne geliyor, o «kötürüm olmuş» gibi yerinden kıpırdayamıyordu. Gündüzleri, gözlerinde yılgın bir anlatım beliriyor, göğsünde bir ağırlık duyuyordu. Artık hiç sancısı yoktu, ama belkemiğini kırma korkusuyla devinmekten çekiniyordu.

Yatağının boyutlarında özel bir acunsal enerji biriktireci yaptırdık. Acunsal yaşam enerjisinin etkisi, yürek atışlarının 130'dan 90-84'e inmesinde kendini gösterdi. Biriktireçte kendini rahat hissediyor, yanakları kızarıyor, korkusu dağılıyordu.

Son aylarda bozulmuş olan kan denklemi (alyuvar oranı % 50, T basili, T basili üretme denemesi olumlu, mikropsuz ortamda % 50 T basili) gözle görülür biçimde düzeliyordu. Bacaklardaki dolaysız devindirici içtepilerin sıklığı ve yoğunluğu artıyordu. Derken, beklenmedik bir kaza hastanın yazgısını belirledi: bir akşam, yatağında dönerken, sol uyluk kemiğini kırdı. Bir cerrahî bakımevine yatırmak zorunda kaldık. Hekimler uyluk kemiğinin inceliğine şaşırdılar, ama kırıkta en küçük bir kanser izi yoktu. Göğüsteki öldürücü urun nasıl yokolduğunu anlayamıyorlardı. Hastaya morfin yapmakla yetindiler, kadıncağız bir ayda hızla kötüleşti ve öldü.

Acunsal enerjiyle sağaltım hastanın yaşamını aşağı yukarı altı ay uzatmış, onu sancılardan ve urlardan kurtarmış, kan işlevini eski haline döndürmüştü. Dirimsel bozukluktan ileri gelen inme acunsal yaşam enerjisiyle sağaltıma izin vermediği için, bu denemenin başarıyla sonuçlanıp sonuçlanmadığını söyleyemeyeceğiz. Ancak şurası kesin ki, hastanın can vermesinin nedenini yerel urların eyleminde değil, genel dirimsel bozukluğunda aramak gerekir.

Bu olay bize kanserin bitkisel-coşkusal temelleri konusunda çok zengin genel bilgiler kazandırmıştır. Şimdi karşımıza çıkan ciddî sorun, *dirimsel körelmenin dokular ve kan üzerinde nasıl etki yaptığının bilinmesidir.* Başka bir deyişle: *yaşama aygıtındaki genel körelme nasıl olur da bölgesel urların doğmasına yol açar?* Bir şeyi daha başından söylememe izin verin: *dirimsel kö-*

relmenin genel sonucu, dokularla kanın çürümesidir. Bu görüngü, ayrıntılı hekimsel ve deneysel açıklamalar gerektirir; buysa başka bir inceleme konusudur.

5. İŞLEVSEL HASTALIĞIN DOĞAL YAPISI: ÖZET

Şimdiye kadar derlediğimiz bilgilere şöyle topluca bakabilmek üzere kısa bir ara verelim: dirimsel nöbet sırasında hastanın «ölüm hali»nde en küçük bir dönüşümce ya da oyun oynama belirtisi yoktu. Özerk sinir dizgesi öyle tepki gösteriyordu ki, ölüm olasılığı bile söz konusuydu: çöken avurtlar, kısılan burun delikleri, hırıltı, derinin morarması, zayıf ve hızlı yürek atışı, devingenliğin yokolması, vücudun genel zayıflığı tehlikeli gerçekliklerdi.

Bu nöbetlerden herbirinin yaşama işlevinin kılgısal durmasının başlangıcı olduğunu bile söyleyebilirim. Yaşama aygıtının aşırı büzülmesi sonucu ortaya çıkan ölüm edimi, karın bölecindeki kasılmaların ve solunum kilitlenmesinin ortadan kaldırılmasıyla birkaç kez yarıda kesilmiştir. Kan dolaşımındaki hızlanma her zaman ölümünküyle çelişen bir eylemi başlatır. Telkine dayanan bir eylem değildir bu. Yaygın anlamıyla telkin dirimsel aygıtın derin köklerini etkileyemez. Buna karşılık, dirimsel genleşme içtepilerinin yinelenen uyarılmaları, değişik dokusal dizgelerdeki büzüşmeyi aylarca askıya almıştı. Ancak, hastayla sürdürülen iyi duygusal alış-veriş de dirimsel enerjiyle sağaltımın önemli bir ögesi olmuştur elbet. Telkinin işte yalnız bu alanda belli bir etkisi olmuştur.

Kaygılı sinircenin ya da bedensel örselenmenin tersine, dirimsel bozukluk ve acunsal yaşam enerjisiyle iyileştirme denemesi sırasında dirimsel aygıtın hangi kesiminin etkilendiğini göstermek üzere dokusal-ruhsal işleyiş çizemine başvuralım.

Vücudun dirimsel kansu dizgesindeki sürekli durgunluk (dirimsel sinir dizgesi, a) hem dokusal hem ruhsal belirtilerle kendini gösterir *(b_1, b_2)*. Ruhsal sağaltım zihinsel belirtilere, kimyasal-fiziksel sağaltımsa dokusal belirtilere yüklenir. Acunsal yaşam enerjisiyle sağaltımsa her ikisinin, yani «beden»le «ruh»un dirimsel-enerjisel kökenlerinin açılıp kapanan kansuda (kan ve dirimsel enerji dizgesinde) olduğunu kabul eder. Bu yüzden, dirimsel ener-

RUH
Sinirce
Ruhsal sağaltım

DOKU (BEDEN)
Bedensel örselenme
fiziksel-kimyasal sağaltım

DİRİMSEL DİZGE
Dirimsel bozukluk
Acunsal yaşam enerjisiyle sağaltım

jiyle sağaltım doğrudan doğruya ruhsal-bedensel işlev üzerinde değil, ruhsal ve bedensel işlevlerin ortak kökeni üzerinde etkili olur. Bunu da, solunumdaki kilitlenmeyi, bedensel boşalma tepkesindeki ketvurmayı ve dirimsel işleyişteki öbür köstekleri ortadan kaldırarak yapar. *Dolayısıyla, dirimsel enerjiyle sağaltım ne ruhsaldır, ne de fiziksel-kimyasal: o, yaşama aygıtının açılıp kapanma işlevindeki bozukluklara saldıran dirimsel bir iyileştirme yöntemidir.* Söz konusu bozukluklar ruhsal-bedensel aygıtın bütün yüzeysel katmanlarında yan etkiler doğurdukları için —bedensel alanda, örneğin aşırı damar gerginliğine ve yürek sinirlerinin bozulmasına, ruhsal alanda da düşsel korkulara yolaçarlar—, acunsal yaşam enerjisiyle sağaltım ister istemez yüzeysel dirimsel katmanlardan gelen hastalık belirtilerine de el atar. Dolayısıyla, dirimsel enerjiyle sağaltımı dirimsel bozukluklarla savaşta kullanabileceğimiz en yetkin yöntem saymaya hakkımız vardır. Şimdilik, eylemi dirimsel bozukluklarla sınırlıdır. Kanserin doğurduğu dirimsel bozuklukta, solunum ve bedensel boşalma aksaklıklarının giderilmesi; kansızlığı, kandaki T basillerini ve yerel urları yoketmeyi amaçlayan bedensel dirimsel enerjiyle sağaltımla atbaşı gider. İlerki sayfalarda, bizim Acunsal Yaşam Enerjisini Araştırma Kurumu'nda, kanserin iyileştirilmesinde uygu-

lanan bu yeni sağaltım yönteminin karmaşıklığının ve deneysel niteliğinin yüzde yüz bilincinde olduğumuz görülecektir.

Karşıtlıklarla dolu geleneksel hastalık anlayışı bedensel aygıtın devinimsel-kimyasal örselenmeleriyle ruhsal aygıtın işlevsel bozukluklarından başka bir şey tanımaz. *Kanserin yarattığı dirimsel bozukluğun acunsal enerji ve dirimsel doğabilim açısından incelenmesiyse çok daha derinlerde yatan üçüncü bir etkenin varlığını ortaya çıkarmaktadır: kansu dizgesindeki açılıp kapanma bozuklukları «beden»le «ruh»un ortak dirimsel temellerini sarsmaktadır.* Buradaki yenilik, kanıtlanmış şu olgudadır: *özerk cinsel işlevin kösteklenmesi özerk sinir dizgesinde dirimsel körelmeye yolaçabilir.* Şimdi bütün iş, bu nedenselliğin bütün kanser türlerine uygulanıp uygulanamayacağını ortaya çıkarmaktadır.

Genellikle herkes, vücudun iki bağımsız parçaya bölündüğünü kabul eden yanlış görüşle bağdaşma eğilimindedir: bir yanda öldürücü urların ve kemik erimesinin yiyip bitirdiği dokusal, fiziksel-kimyasal dizge; öte yandaysa, dönüşümceli görüngüleri («cinsel enerjinin başka bir şeye dönüşmesi» adı verilen belirtileri) üreten, şunu ya da bunu «arzulayan», şundan ya da bundan «ürken», kanserle hiç ilgisi bulunmayan ruhsal dünya vardır. Canlı varlığın böyle yapay olarak ikiye bölünmesi yanıltıcıdır. Ruhsal aygıtın bozukluğunu dışa vurmak için «dokusal görüngülerden yararlandığı» düşüncesi yanlıştır, bedensel aygıtınsa yalnızca kimyasal ya da fiziksel tepkilerin buyruğunu dinlediği, kendi başına bir şey «isteyemeyeceği», bir şeyden «korkmayacağı» da doğru değildir. *Gerçekte, her canlının özerk kansu dizgesinin, canlının birliğini sağlayan bu dizgenin genleşip büzülme işlevleri «ruh»a arzularını ya da korkulu saplantılarını zorla benimsetir; bunlar da dokusal (bedensel) aygıtı ya yaşatır ya da öldürürler.* Yukarıda sözünü etiğimiz kadın hasta, *ruhsal boyuneğmeyle dirimsel hastalıklı kabuğuna çekilmenin dayandıkları işlevsel birliğin* canlı örneğiydi. Hastanın dirimi artık çok kötü işliyordu; yayılma, genleşme işlevi ortadan kalkmıştı. Ya da, ruhbilimsel terimlerle söylersek, devinim, eylem, karar verme, kavga etme içtepileri artık yürürlükte değildi. Ruhsal açıdan vücutta bir şeylerin «kırılabileceği» düşüncesiyle dile gelen kaygı tepkisi dirimsel aygıtı kilitlemiş, işlemez hale getirmişti. Her türlü eylem, de-

vinim, haz, yayılma hastaya «yaşamını tehlikeye atacak bir gözdağı» gibi gözüküyordu. Kişiliksel boyuneğme, her zaman, dirimsel aygıtın körelmesinden *önce gelir.*

Ama dirimsel kansu dizgesinin devingenliği de dirimsel hastalıklı büzüşmeden ötürü kösteklenir. Devinme karşısında duyulan büyük korkunun nedeni işte bu bitkisel-dirimsel kabuğuna çekilmedir. Kansu dizgesi güçsüz düşer, vücut özerk güvenini ve yer değiştirme devinimlerinin özdenetimini yitirir. Bütün bunlar, vücudun özünün körelmesiyle sonuçlanır.

Körelme sonucu kansu dizgesinin devingenliğinin kösteklenmesi dirimsel hastalığın bütün belirtilerini açıklamaktadır; söz konusu köstekleme bize sinirceli kaygının, işlevsel inmenin, düşme korkusunun, kaslardaki körelmenin, kasılmaların, «öldürücü ur» biçiminde kendini gösteren ve sonunda bütün kemiklerin erimesine yolaçan dirimsel bozuklukların anahtarını vermektedir. Çünkü ben, her seferinde, hastanın karın böleci kasılmasını acunsal enerjiye dayalı sağaltımla yeniden düzene koyarak yeni dirimsel içtepiler geliştirmeyi başardım. Karın bölecinin kasılıp kalması devingenliğin dirimsel hastalıklı bozukluğunun, cinsel etkinliğin yadsınmasının, genleştirici dirimsel işlevin tâ kendisi olan bedensel boşalmanın elin tersiyle itilmesinin ana kaynağıdır. Nitekim, hastanın soluk alıp vermesi bozuktu, bütün dokularına oksijen iletemiyordu; kollarla bacaklardaki devindirici kansu içtepileri devinmenin olağan eşgüdümünü sağlayamayacak kadar yetersizdi; hastanın düşüp bir yerini kırma korkusu mantıklı bir nedene bağlıydı, sinirceli düşlerden ileri gelmiyordu; tersine, *«kafadan çıkmayan» düşüp bir yerini kırma «imgesi» nin gerçek temeli, hastanın dirimsel devingenliğinin kösteklenmesindeydi.* Böylece, bacaklardaki inmenin işlevsel-dönüşümceli niteliği gerçek dirimsel hastalıklı temeliyle gözümüzün önüne serilmektedir. Salt dönüşümceye dayanan devinimsel inme ile dirimsel hastalıktan ötürü körelmenin doğurduğu inme arasında yalnızca derece ayrımı vardır.

Kimi hekim çevreleri işlevsel inmeleri küçümseyen bir gülümsemeyle karşılaşır; işlevsel inmenin az-çok «düzmece» olduğuna inanılır. Ben bu tutumun karşısına kendi inancımı koyacağım: kansu dizgesindeki devingenliğin, açılıp kapanmanın dirimsel açı-

dan bozulmasından ileri gelen işlevsel devinme bozuklukları sırf bir omurun örselenmesinden ileri gelen inmeden çok daha ciddî ve yayılgandır. Bedensel örselenme vücudun tümünün dirimsel işleyişini bozmaz. *Buna karşılık işlevsel tutulma, tümel bir dirimsel bozukluğun dile gelmesidir: vücudun dirimsel çekirdeğinde kandan gelen içtepilerin oluşması işlevi aksar o zaman;* buysa dokulardaki özün ciddî olarak yitmesine yolaçar (kaslarda körelme, kemiklerde erime, kansızlık falan başgösterir). Bedensel örselenmenin her türlü telkinin dışında kalması, buna karşılık işlevsel bozukluğun telkinle giderilebilmesi olgusu öne sürdüğümüz savı çürütmez, çünkü «telkin», hastanın durumunu düzeltebildiği zaman, dirimsel kansu dizgesi üzerinde etkili olan, ona yeni bir dirimsel olasılık öneren, hastanın dirimsel işleyişini eski haline getiren dirimsel bir uyarıdan *(Lustreis'*dan) başka şey değildir.

Sürüp giden cinsel durgunluğun, kişilik katılaşmasının, yazgıya boyuneğmenin ve duygulanımsal sinir dizgesinin sürekli gergin durmasının dile getirip körüklediği kansu dizgesindeki işleyiş bozuklukları üzerinde bölgesel-bedensel örselenmelerden daha çok durmak gerekir. Çağdaş hekimliğin kaskatı maddeci ve devinimci bakış açısını işlevsel bakışla tamamlamak —hattâ kimi zaman yerlerini değiştirmek— gerekir. Sonuncu bakış açısı, kanserin anlaşılmasını engelleyen duvarda küçük bir gedik açmamıza izin vermiştir. İlerki sayfalarda, doğruyu örten perdenin ne ölçüde kaldırıldığını göstereceğiz. Dikkatimizi, dirimsel hastalıktan ileri gelen büzüşmenin kanda ve dokularda yarattığı değişikliklere çevireceğiz.

6. UZUN SÜREN CİNSEL PERHİZİN SONUCU VÜCUDUN CİNSEL AÇLIĞI (UR OLUŞMADAN KANSERE ELVERİŞLİ BİR KÖRELMENİN ORTAYA ÇIKIŞI)

Yukarki sayfalarda yerel urun «kanser» adı verilen hastalığı oluşturmadığını göstermeye çalıştık. Urun gölgesinde, gerçekte, dirimsel aygıtın büzüşmesi süreci tamamlanmaktadır. Acunsal yaşam enerjisiyle iyileştirmenin yerel urlarını yokettiği kadın

hasta, dirimsel aygıtındaki körelmeye, köklü cinsel bozukluğun doğurduğu körelmeye yenildi. Rastlantı sonucu, tam o sıralarda, görüşlerimi doğrulayan ve birinciyi tamamlayan başka bir hastalık olayıyla ilgilenebildim. Bu ikincisi de birincisi kadar açık seçik ortaya koymaktadır kanserin köreltici dirimsel hastalık olma niteliğinin arkasındaki toplumsal ve cinsel düzlemi. Yine bu olay, acunsal yaşam enerjisiyle sağaltımın hekimlerle eğitimcilerin eline verdiği kanserin dirimsel yanını iyileştirme olanaklarını da göstermektedir. Kansere karşı verilecek kavgada cinsel yaşamı düzene koyma uzmanlarıyla ruhhekimlerine büyük sorumluluk düşmektedir. Dirimsel hastalıklar konusundaki bilgimizi artırmanın biricik yolu, elden geldiğince çok hastalık olayını ele alıp incelemektir. Bir olayın çıkardığı sorunları öbür olay çözecek, ama kendisi de bir sürü başka sorun getirecektir karşımıza. Ama bunlar, araştırması cinsel tutumbilimin buluşlarıyla aydınlanmayan devinimci (mekanist) ruhhekiminin gözünde anlamsız sorunlar olacaktır.

Bizim Acunsal Enerji Araştırma Kurumu'nda çalışan seçkin cinsel tutumbilim uzmanlarından biri, birkaç ayda, çok ciddî bir kişilik sinircesi geçirmekte olan bir hanımın durumunu göz kamaştırıcı biçimde düzeltmeyi başarmıştı. Kadının hanım arkadaşlarından biri elde edilen sonuca şaşmış. O güne dek hiçbir hekimin adını koyamadığı bir hastalıkla eriyip bitmekte olan başka bir arkadaşı varmış. Bu hanımı bizim kuruma gönderdi.

Edindiğim ilk yüzeysel izlenim, hastanın yüzünde bir «ölüm maskesi» taşıdığıydı. Yüz derisi solgun ve biraz da morumsuydu. Çöken avurtlar elmacık kemiklerini iyice dışarı fırlatmıştı. Dalgın bakışlarında bir yorgunluk ve umutsuzluk okunuyordu. Kenarları aşağı sarkık ağzında yazgısına boyuneğmiş, ruhsal çöküntü geçiren bir insan havası vardı. Öylesine kadidi çıkmıştı ki kaburgaları sayılıyor, omurları görünüyordu. Kasları, onları için için kemiren köreltici süreçten kuşkulanmaya yer bırakmayacak kadar çöp gibiydi. Hareketleri yorgun ve yavaştı, yürürken ayağını sürüyordu sanki. Çok yavaş konuşuyor, her sözcüğü büyük bir çaba harcayarak söylüyor, konuşurken en küçük bir kaşgöz oyunu yapmıyordu. Her türlü etkinlikten vazgeçmiş gibiydi, içtepilerinde canlılık yoktu. Kalça kemikleri iyice dışarı fır-

lamıştı; elleri ayakları nemli, soğuk ve solgundu. Sesi tekdüze ve zayıftı. Hastanın benimle ilinti kurmak istediğini, ama başaramadığını seziyordum.

Aşağı yukarı 45 kiloydu. Geçen ay beş kilo vermişti. İki yıl önceyse, 60 kiloymuş. Dediklerine bakılırsa, beş yaşına dek tombalak bir çocukmuş. Sonra birden koyatmış, görünüşü dal gibi olmuştu. Ondan sonra, kilosu hep olağanın altında kalmıştı. Küçükken kızamık ve boğmaca geçirmişti. İkide bir «üşüttüğü» için, bademciklerini almışlardı. İlk kanamayı 14 yaşında görmüştü; yirmi sekiz günlük çevrimleri düzenliymiş, ama kanama sekiz on gün sürüyor ve çok sancılı geçiyormuş.

Beni görmeye gelişinden beş yıl önce, cinsel sorunlarından ötürü bir ruh hekimine gitmişti. Erginlik çağından beri, «birtakım cinsel bozuklukları bulunduğu» kanısını taşımıştı. Kendi terimleriyle söylersek, «sağlığını kazanmak» için birkaç kez okula ara vermişti. Bu konuda sorguya çekince, öteden beri kolay yorulduğunu, kendini sık sık zayıf hissettiğini, sınıfta dersleri izlemekte güçlük çektiğini söyledi. En kolay ödev gözünde dağlar kadar büyürmüş. Öte yandan, büyük ruhsal çöküntüler geçiriyor, yaşamı göğüsleyemeyeceğine inanıyordu. Yazgısına boyuneğme yavaş yavaş tam bir eylemsizliğe dönüşmüştü.

Kanserden ötürü, anasının dölyatağını kesip almışlar, ama kanser daha sonra kemiklere sıçramıştı. Hasta, annesini son derece dingin, kendini çocuklarına adamış bir insan diye betimliyordu. Yaşadığı gibi, hiç yakınmadan göçüp gitmişti.

Hasta, sert, çileci bir cinsel eğitim almıştı. Erkeklerle yakın ilişki kurması söz konusu bile değildi! Dansa gitmeyi kırk yılda bir başarabilmişti. Erginlik çağında, bir süre, erkeklerle arkadaşlık etme gereksinmesi duymuş, ama bu yöndeki bütün girişimleri başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Kaskatı dinsel inançlara sahip ailesi «tehlikeli» olabilecek hiçbir arkadaşlığa izin vermemiş. Hastanın bu engelleri aşma denemeleri hep acı başarısızlıklarla sonuçlanmış: ruhsal açıdan herhangi bir erkekle yakın ilişki kuramayacak hale geldiğini anlamış. Hastanın erginlik çağının sonlarına doğru durumu buymuş, kendisini tanıdığımda pek bir değişiklik geçirmemişti. Ruhsal çöküntülerinin ve sürdüğü manastır yaşamının sorumlusu işte bu ruh haliydi. Güzel olduğu halde,

erkekler ondan kaçar gibiydi, buna karşın birkaç dost edinmişti. Ama bu ilişkilerin hepsi başarısızlıkla noktalanmıştı, çünkü yakın bedensel ilişki sözünün edilmesi bile genç kızın üreme örgenlerinin kazık kesilmesine yetiyormuş. Yavaş yavaş bu kazık kesilmeler konusunda yıldırıcı bir korku belirmiş kafasında, cinsel uzantısı olabilecek durumlara girmekten özenle kaçınmaya başlamış. Davranışının hastalıklı olduğunu açıkça biliyor, ama nasıl çâre bulacağını kestiremiyordu. Hekimlere görünmeyi ya da başkalarına danışmayı göze alamamıştı. Sözün kısası, ipin ucunu bırakmıştı! Cinsel uyarılmalar canını yaktığı halde, hiçbir zaman kendini okşamamış, ama geceleri ellerini üreme örgenlerinin üstüne koyup uyumayı alışkanlık haline getirmişti. Zorla cinsel perhize sokulan öbür insanların tersine, rahatsızlıklarının doğal yapısını açıkça biliyordu. Birtakım çileci ülkülerle bunları saklamaya kalkışmıyordu. Dolayısıyla, herkesten daha çok acı çekiyordu. Daha ilk görüşmemizde, her şeyi hemen hiç ket vurmadan, özgürce anlattı bana... (Perhizli yaşam öyküsünü burada kesiyorum, ilerde yeniden döneceğim bu konuya.)

Hastanın genel durumu, tepeden tırnağa gözden geçirilmesini zorunlu kılmıştı, sonuç ağzımı bir karış açık bıraktırdı. Daha önce hastaya bakmış olan hekim bir reçete yazmış, ama en küçük bir bedensel rahatsızlık bulamamıştı. Kaleme aldığı durum bildirisinde şöyle diyordu: «Bu belge, Bayan X'i tepeden tırnağa gözden geçirdiğimi, kan ve idrar çözümlemesi yaptığımı, ve kendisini yüzde yüz sağlıklı bulduğumu göstermek üzere düzenlenmiştir...» Hekimin yazdıkları benim edindiğim izlenimle öylesine çelişiyordu ki, ilkin ne dediğini pek iyi kavrayamadım. Yukarda belirttiğim gibi, hasta geçen ay 5 kilo vermişti. İki yıldır çalışamaz durumdaydı, evin içinde aylak aylak dolanıyor, kendini bitkin hissediyor, toplumsal ilişki kuramıyordu bir türlü. Hekimin, hastanın uzun süren cinsel perhizinin yarattığı dirimsel bozukluğu görememiş olması pek şaşırtıcı değildi, ama hiç değilse zayıflığını görmeliydi. Hastanın genel görünüşü de çok şey anlatacak nitelikteydi. O zaman, kendi kendime, hekimler hastaları uygulayımsal ve kimyasal incelemeden geçirmenin dışında hiçbir şey öğrenmemişler azizim, dedim. Bundan ötürü, bir hastanın ciddî olarak bozulmuş dirimsel sağlığı sık sık gözlerinden

kaçıyor, çünkü bedensel anlatımı ve *cinsel yaşamın* niteliğini yorumlamaya alışmamışlar.

Hastanın sağ memesinin dış yanında bakla büyüklüğünde bir ur vardı. Genç kıza, hekimin bu uru farkedip etmediğini sordum. Kızın yanıtı olumluydu. Söz konusu ur zaman zaman büyüyüp sonra yeniden küçüldüğü için, hastalık uzmanı bunu salgı bezlerinden birinin zararsız şişmesine veriyordu: kötü bir urun böyle bir büyüyüp bir küçülmeyeceğini, düzenli olarak büyüyeceğini düşünüyordu besbelli. Bir yıldır varolan ur, hiç irileşmemişti. Hastayı ürkütmemek için söz konusu urun bir parçasını almaktan vazgeçtim. Deneysel yaşam enerjisiyle sağaltıma hazır olduğu için, birkaç ışın vermenin sonunda urun yokolup olmayacağını görecek vaktim vardı. Çabucak yokolursa, öldürücü nitelikte olduğu ortaya çıkacaktı. Yokolması haftalar ya da aylar alırsa ya da yokolmamakta direnirse, salgı bezlerinden birinin zararsız şişmesiyle karşı karşıya bulunduğumuz anlaşılacaktı. Ayrıca, sorunu aydınlığa kavuşturmak üzere bizim kendi bilimsel deneylerimiz vardı.

Bizim deneyler olumlu sonuç verdi, hastanın kanserc yakalandığına kuşkumuz kalmadı. Alyuvarların sofra tuzu eriyiği içinde ayrışma oranını saptamaya yarayan deney, alyuvarların yaşam cnerjisi kabarcıklarına (bionlara) ayrıştıklarını ve aşağı yukarı bir dakikada T basillerinin oluştuğunu gösterdi. Alyuvarların çevresindeki yaşam enerjisi çemberi çok inceydi, renkleri de çok açık maviydi. Kızın kanındaki alyuvar oranı olağandı (% 80). Et suyunda bakteri üretimi deneyi, 24 saat içinde, suyun bulandığını gösterdi. Et suyunda çoğaltma deneyi ile Grem suyu sınavı kanserlilere özgü T basillerinin varlığını kanıtladı.

Kanın et suyu karıştırılmış potasyum klorür eriyiği içinde mikroptan arıtılması alyuvarların aşağı yukarı % 60 oranında, yani büyük bir T basili oluşturma tepkisi gösterdiklerini ortaya koydu.

Gerek deneylerimizin sonuçları, gerek hastanın genel durumu kansere yatkın köreltici dirimsel bozukluğun *epeyce ilerlemiş durumda olduğu* konusundaki tanımızı doğruluyordu. Sağ memedeki urun kanserli olup olmamasının şu bağlam içinde

pek önemi yoktu. Hastanın topu topu bir yıllık ömrü kaldığını seziyordum.

Durumu hastanın bir yakın akrabasına bildirdim ve kendi elyazısıyla, hastada kanser bulduğumu ve iyileştirme konusunda hiçbir güvence vermediğimi belirten bir belge aldım. Söz konusu akrabayı, acunsal yaşam enerjisine tutma bir işe yaramazsa, hastanın mutlaka öleceği konusunda uyardım. Bizim saptadığımız bulgularla hiçbir hekimin kanser tanısı koymayacağını biliyordum. Ancak, hastanın genel durumundan ötürü herhangi bir hekim çektiği hastalığın kanser olduğunu söylese bile, acunsal yaşam enerjisiyle sağaltımın dışında bir çâre yoktu.

Böylece hasta, benim bakımevinde, acunsal yaşam enerjisi ışınlarıyla bakıma alındı. Daha sonra, kendisi bir dirimsel enerji biriktireci ısmarladı; evde, biri sabah yıkandıktan sonra, ikincisi akşam yatmazdan önce olmak üzere, yarımşar saatlık ışınlamalara girişti. Bu bakımın on ikinci haftasının sonunda, durum şöyleydi:

Ağırlık: bakımın başlamasından bir hafta sonra, hasta yine 90 libreydi (45 kilo), ağırlığı ne artmış, ne eksilmişti; iki hafta sonra, kantar 91 libreyi gösteriyordu; üçüncü haftanın sonunda, 91,75 libre, dört hafta sonra 92,25 libre, on hafta sonra 95,75 libre, on iki hafta sonra 100 libre olmuştu. Demek ki körelme süreci durdurulmakla kalmamış, hasta kilo almaya başlamıştı.

Kandan küçük canlılar türetme deneyinde T *basillerinin gelişmesi:* beş haftalık bakımdan sonra, et suyunda ya da jelatin içinde tek hücreli canlı üretme deneyi *olumsuz sonuç* veriyordu; daha sonraki haftalarda da sonuç aynı oldu.

Mikroptan arıtma deneyi: üç haftalık bakımdan sonra, bu deneyin sonucunda bir gelişme olmadı. T tepkisi yine % 60 dolayındaydı. Kandan elde edilmiş yaşam enerjisi kabarcıklarını barındıran eriyik kola gibi yapışkan bir sıvı izlenimi vermiyor, ilerlemiş kanserlilere özgü mavi-yeşil renkte gözüküyordu.

Göğüsteki ur: on günlük ışınlamadan sonra, sağ memedeki ur artık ele gelmiyordu. Oysa, acunsal yaşam enerjisiyle göğüsteki bir uru yoketmenin ortalama süresi genellikle üç haftadır.

Bu saptamalar, acunsal yaşam enerjisiyle sağaltım deneyinin

geleceği açısından büyük önem taşıyordu. Bunlar, yerel belirtiler bulunmasa da, ilerlemiş kanserin bir vücudu etkisi altına alabileceğini açıkça gösteriyordu. Söz konusu saptamalar, daha önce ortaya koyduğum tanıyı doğruluyordu: kanser, her şeyden önce, dirimsel aygıtta başgösteren genel bir körelmedir; yerel ur bu hastalığın kendisi değil, yalnızca dışa vuran bir belirtisidir. Aynı saptamalardan, geleneksel tıp eğitiminin bir hekime gözle görülür belirtileri ortaya çıkmadan kanseri yakalama olanağını vermediği sonucu da çıkıyordu. Bunlar, ayrıca, geleneksel yöntemler kanser tanısı koymakta işe yaramadığı zaman bizim deneyodasında gerçekleştirdiğimiz kanda yaşam kabarcıkları üretme deneyinin yararını da kanıtlıyordu. Kesip biçici hekimin göğüsteki uru tehlikeli saydığını ve kesip aldığını kabul etsek bile, genel dirimsel bozukluk bundan etkilenmeyecek, hasta paçayı kurtaramayacaktı. Koltuk altına sıçramamış küçük bir urun hastanın içinde bulunduğu genel tükenmişliğe yolaçabileceğini varsaymak akıldışıdır. Gerçekte ur, genel körelmenin başlamasından çok sonra ortaya çıkmıştı. Bundan ötürü biz, bu gibi durumlarda «kansere elverişli, ursuz köreltici dirimsel bozukluk»tan sözetmekteyiz; şimdi, bu hastalığın yaygın olup olmadığını saptamaya çalışalım. Ancak, birtakım sorunlar henüz çözülmemiş olsa da, daha şimdiden acunsal yaşam enerjisiyle sağaltımın bu hastalığı ürkütücü olmaktan çıkardığı bir gerçektir. Yukarda andığımız olayda, dirimsel enerjiyle bakım başarıyla sonuçlandı; bundan ötürü, söz konusu yöntemi çok sayıda denemeden geçirmek ve geniş bir alanda geliştirmek gerekir. Sorunun bu yanına ilerde değineceğim (X. Bölüm'e bakın).

Önümüzdeki tartışmanın ana konusunu gözler önüne sermezden —yani gerek dirimsel enerjiyle sağaltım ilkelerine, gerek kanserli hücrenin gelişmesi sorununa ve bu hücrenin bulunduğu dokuların süreçlerine değinmezden— önce, son olayı biraz daha derinleştirmek istiyorum. *International Journal of Sex Economy and Orgone Research*'ün (Uluslararası Cinsel Tutumbilim ve Dirimsel Enerji Araştırmaları Dergisi'nin) ilk sayısı yayımladığında, çabalarımızı olumlu gözle izleyen bir hekim: «Bütün bunlar akıllıca ve önemli şeyler, ama kanserle ilgilerini göremiyorum!» dedi. Ona göre, kanser araştırmalarıyla dirimsel

enerji arasındaki iilntilerin tartışılması birtakım insanları cinsel yaşama çekidüzen verme girişiminden uzaklaştıracak nitelikteydi. Kimi çevreler de benim, kanserin «dirimsel-cinsel bir bozukluk» ya da «cinsel açlıktan ileri gelen bir hastalık» olduğu konusundaki savımı şaşkınlıkla, inançsızlıkla karşıladılar. Bütün bu tepkiler, araştırmalarımızın can damarının anlaşılmadığını gösteriyordu: *cinsel durgunluğun doğurduğu hastalıklar bütün vücudu kaplayan ciddî dirimsel bozukluklardır. Dirimsel bozukluktan ileri gelen öldürücü ur insanoğlunun cinsel yaşamındaki sürüp giden aksaklıkları ortaya vuran bir hastalık türüdür. Kanser, cinsel kökenli bir dirimsel bozukluktur (cinsel açlığın yarattığı bir hastalıktır). Dolayısıyla, kanser araştırmalarıyla cinsel yaşama çekidüzen verme araştırmaları birbirinden ayrılamaz.* Kişilik çözümlemesi, bitkisel-sağaltım, dirimsel enerjiyle sağaltım ilk bakışta ayrı iyileştirme yöntemleri gibi gözükebilir, oysa aslında *bir bütün* olan vücudu etkileyen *tek bir dirimsel sağaltım* vardır karşımızda. Bütün bu yöntemler birbirini tamamlar, ortak kökenleri dirimsel dizgededir *(biosystème'*dedir). Onları birbirinden ayırmak, gerçekte, vücudu yapay olarak dirimsel-yapısal, kişiliksel ve bedenesl işlevlere ayırmanın başka türlüsüdür.

Benim hasta kızı kadın hastalıkları uzmanına incelettim. Bu incelemenin sonucu kansu dizgesindeki körelme tanısını bütünüyle doğruluyordu. Dölyatağının kendisi boyun kesimine oranla daha küçüktü, yumurtalıklar dışkılıktan yokladığınız zaman ele gelmiyordu, kadın hastalıkları uzmanı bu durumda yumurtalıkların hemen hiç gelişmediği sonucuna varıyordu. Memelerdeki süt bezleri de aynı durumdaydı. O aşamada, bunun genel bir körelme mi, yoksa cinsel örgenlerdeki *ilk gelişmenin yetersizliği* mi olduğunu saptamak elimizde değildi. Kadın hastalıkları uzmanının görüşüne göre, işin temelinde yumurtalıkların yetersiz gelişmesi vardı. Ancak, öğretisel tutumumuz, yumurtalıkların daha başından güdük kaldıkları anlayışına yer vermiyordu. Yumurtalıklar tek başlarına çalışan örgenler değildirler, bağlı bulundukları özerk yaşam aygıtının bir parçasıdırlar. Hastanın cinsel geçmişine bakarak, göğüslerle üreme örgenlerindeki körelmenin üreme aygıtının *eylemsizliğinden gelen bir körelme* olduğu sonucuna vardım. Dokualtı salgı bezlerinin ne ölçüde

birincil bir görev yüklendikleri, ne ölçüde genel kan dolaşımı dizgesine bağlı buyruk dinleyici örgenler oldukları sorusu bu aşamada aydınlığa kavuşturulamadı.

Bunun üzerine hastayı, parasız, acunsal enerji sağaltımına soktum, ayrıca dirimsel enerjiyle sağaltımın ruhçözümsel yanını da uyguluyordum. Kısa sürede, hasta bana bir sürü soru yöneltmeye başladı: «Cinsel ilişki insana acı verir mi?» «Ne zaman canımı yakacaksınız?» (Sürekli cinsel açlık çeken bütün öbür hastalar gibi, bu genç kız da saldırıya uğrama düşüncesini aklından çıkaramıyordu bir türlü. Bir kadının, cinsel saldırıya uğramaksızın, bir odada erkekle yalnız kalamayacağına inanıyordu.) «Erkek, cinsel örgenini dölyolunda oynatır mı? Bu insanın canını yakar mı?» «İnsan ne zaman çok çocuk sahibi olur?» (Gebeliği önleme çârelerini hiç işitmemişti.) «Kadın, haz peşinde koşan erkeğin her istediğini yapmalı mıdır? Böyle bir şeyi düşünmek bile yüreğimi cendereye sokuyor!» Hasta, cinsel yaşam konusunda en sıradan şeyleri bile bilmiyordu. Çocukken, ardı arkası gelmeyen sorularla anasını hırpalamış, beriki de kabaca azarlayarak bütün sorularını karşılıksız bırakmıştı; ondan sonra «bu şeyleri» bilmemek daha iyi galiba diyerek, kimseye bir şey sormaz olmuştu. Genç kız, ilk cinsel içtepilerini bastırmayı başaran çatık kaşlı aktöreci, buyurgan eğitimci babasına müthiş bağlanmıştı. Daha sonraları, hoyratça ırzına geçilmesi düşüne bağlı olarak birtakım sapık düş oyunları zihnini kurcalamaya başlamıştı. Sonuç: oğlanın biri yanına gelir gelmez, çılgınca bir korkuya kapılır olmuştu. Daha erginlik çağında, bu korkuyla birlikte üreme örgenlerinde şiddetli kasılmalar başgöstermişti. Ondan sonra artık hiç kurtulamamıştı bu kasılmalardan. Böylece, gün geçtikçe erkeklerle ilgisini kesmeye, tek başına yaşamaya başlamıştı.

Yavaş yavaş türlü cinsel sapıklıklar belirmişti kafasında ve bunları kişiliğinin en derin köşelerine işlemişti: «cinsel etkinlik kötüdür, şeytansıdır, Tanrı'nın buyruklarına karşı gelerek işlenen en korkunç günahtır» diye düşünmeye başlamıştı. Cinsel edim (sevişme) yalnız evli çiftlerin işidir, o zaman da sırf çocuk doğurtmaya yarar. (Oysa, çevresinde gördüğü her şey bu düşünceleri yalanlamaktaydı.) Erkek, «salt tensel haz düşkün-

lüğü»nden ötürü, küçücük kızların zorla ırzına geçen bir tekeinsandır. Kadınların cinsel yaşamı yoktur, sırf çocuk doğurmak için yaratılmışlardır. «Erkeklerin cinsel ilişkiye gereksinmeleri olduğu» için kadınlarla sevişirler. Kendi kendini okşamak insanın kafasını da, bedenini de sakat bırakır, «insanın özsuyunu alır götürür». (Sonuç: hiçbir zaman kendini okşayamamış, geceleri ellerini yumruk yapıp hiç oynatmadan üreme örgenlerinin üstünde tutmayı alışkanlık haline getirmiş.) İnsanlar hayvanlardan cinsel etkinliklerinin bulunmayışlarıyla ayrılırlar. Hayvanlık aşağılıktır, insanın hayvansal yanını bastırması gerekir. «Düşünsel değerleri» el üstünde tutmak, «kötü düşüncelere ket vurmak» birinci görevimizdir... Ve tabiî, bizim hasta kızın da «kötü düşünceleri» vardı; kendini suçlu hissediyor, gittikçe kabuğuna çekiliyor ve «kötü» düşünceleri azıttıkça azıtıyordu. Daha çocukluğunda birtakım acımasız ve eziyetçi zihinsel oyunlar geliştirmişti, bunları ancak kaygılı duygularla bastırabiliyordu. Çevresindeki erkeklerin cinsel örgenlerini dişleriyle koparıp atmak geliyordu içinden. Erginlik çağında, bir oğlanla dansederken, delikanlının gırtlağına sarılıp boğmamak için kendini güç tutuyormuş. Bu içtepi, güçlü bir cinsel uyarılmayla atbaşı gidiyormuş. Böylece, gittikçe köşesine çekilmiş. Babası onu kötü cinsel hastalıklara karşı uyarmış. Bunlardan nasıl korunacağını öğretecek yerde, kızın kafasına söz konusu hastalıklardan birine tutulmadan sevişilemeyeceği inancını yerleştirmiş. Böylece kızcağız tek başına, kendi haline bırakılmış, tensel sevgiyi hem yana yakıla özler, hem de ondan ölesiye korkar olmuş. Sonunda gerçekten tehlikeli işlere girişmeye başlamış. Meraktan hiç tanımadığı erkeklere yanaşıyor, birtakım cinsel edimlere girişiyor, sonra kaçıp aylarca odasına kapanıyormuş. İnsan ilk bakışta anlıyor onu asıl tehlikeye atanın söz konusu kaygı olduğunu. Kendisine söylenenlerin doğru olup olmadığını öğrenmek istiyormuş. Korkusu, cinsel gereksinmelerini giderme konusunda duyduğu güçlü arzudan geliyordu. Böylece, cinsel tutumbilimin öteden beri üzerinde durduğu savlardan biri doğrulanmış oluyordu: *zorla benimsetilen aktöre (ahlâk) ve cinsel perhiz kendilerinden beklenenin tam tersini yaratır, suça yatkınlığı ve sapıklıkları artırır.*

Hasta, üreme örgenlerinin yapısı konusunda hiçbir şey bil-

miyordu. Ancak, söz konusu örgenler kendisine müthiş acı çektirdikleri için, bu konuda daha çok şey öğrenme arzusunu kafasından atamıyordu. İki cinsten arkadaşlarıyla konuşurken, ansızın cinsel merakı uyanıyor; ama içgüdüsel olarak hep kaçıyor ya da bu konuyu bir yana bırakıyordu. Yirmi yaşında, bir delikanlıya tutulmuş, işi sonuna dek götürmeye karar vermiş. Ama sonunda, kolu kanadı kırık, yine her şeyi yüzüstü bırakmış. Kendi deyimiyle, «çözülmüş». Cinsel uyarılma öylesine güçlü, üreme örgenlerindeki kasılma öylesine amansızmış ki, canına kıymak istemiş. Sevişmeyi ancak kabasaba bir ırza geçme biçiminde tasarlayabiliyormuş.

Daha erginlik çağında, çalışma gücü, acısını çekmekte olduğu ciddî cinsel durgunluktan ötürü büyük ölçüde azalmış. Herhangi bir iş ilgisini çekmeye başladığı an, kafasında cinsel saplantılar beliriyormuş. Çalışmanın coşkusal uyarısı aynı zamanda ölesiye korktuğu cinsel arzuları depreştiriyormuş. *Erginlik çağında etkinliğin azalmasının en yaygın nedeni cinsel durgunluktur.* Yıllar geçtikçe, hastanın çalışma yeteneği azalıyormuş; gittikçe artan karamsarlığı, sonunda, iki yıldır benliğini kaplayan coşkusal boşlukla noktalanmış; o arada, bedensel olarak da gittikçe kuruyup körelmiş.

Ona uyguladığımız ilk köreltici dirimsel hastalık iyileştirme girişimleri şu varsayımlara dayanıyordu: «durgunluk sinircesi»ni doğuran cinsel durgunluk gerek kansere yatkın dirimsel bozukluğun, gerek yürek-atardamar bozukluğunun temelini oluşturur. Ancak, kansere yolaçan dirimsel bozuklukla yürek-atardamar bozukluğunu doğuran dirimsel bozukluk arasında asal bir ayrım olmalıdır. Kanser kurbanları genellikle kişilikleri boyuneğmeye yatkın, coşkusal yaşamları ılımlı kişilerdir. Buna karşılık sürekli atardamar gerginliğinden, başka bir deyişle sürüp giden bir atardamar gerilmesinden yakınan kişiler —kanserlilerin tersine— uyarılabilen, «coşkusal açıdan tutarsız», «patlayıcı» kişiliğe sahip insanlardır. Buysa, çok sert kaygı nöbetlerine yolaçar. Kanserlilerin hiçbir zaman coşkularını gürültülü bir biçimde dile getirdiklerini ya da öfkeye kapıldıklarını görmedim. Demek ki bu iki tür dirimsel bozuklukta ortak temellerine, yani cinsel durgunluğa karşın, birtakım kendine özgü ayrımlar bulunduğunu

saptayabiliriz. Burada belirleyici öge, *bütün vücudun yerleşmiş cinsel durgunluğa gösterdiği tepkinin biçimi*'dir.

Bulgularımız arasında yeni bağlantılar ortaya çıkarmaya çalışırken, gözlemlerimizin kaçınılmaz sonucu olan birtakım varsayımlar geliştirmek zorundayız, ama bu varsayımların ille de doğru olduklarını başından söyleyemeyiz. Bu durumda, onları doğrulayacak ya da çürütecek yeni deneylere girişmemiz gerekir. Bu alandaysa insan hiçbir zaman yeterince esneklik, açıkgörüşlülük gösteremez, kendini eleştiremez. Kısacası, kansere yolaçan dirimsel bozuklukla aşırı atardamar gerginliğinin hekimsel karşılaştırması bizi, dirimsel dizgede biriken cinsel enerjinin iki durumda tâ temelden apayrı kullanıldığını kabul etmeye zorladı: *yürek-atardamar dizgesindeki dirimsel bozuklukta* (cinsel perhizde yaşamanın doğurduğu kaygılı sinircelerde) *cinsel uyarılma dirimsel, ruhsal ve duygusal alanlarda sürekli olarak canlı kalmaktadır.* Başka bir deyişle, vücudun dirimsel çekirdeği, özerk yaşama aygıtı en üst düzeyde enerji üretmeyi sürdürmektedir. Ama vücut yarattığı enerjiyle çelişen bir duruma düşünce, aşırı kaygı ve öfke nöbetleriyle, tiroid bezinin aşırı çalışmasıyla, bağırsaklarda sürgünle tepki gösterir. *Buna karşılık kanserde, dirimsel çekirdeğin enerji üretimi en aza indirgenmektedir.* Bu azalmadan ötürü, coşkular ve uyarılmalar gittikçe zayıflamaktadır. Kansere yolaçan dirimsel bozuklukta, vücudun enerji yapım-yıkım işlevi, cinsel arzunun sinir nöbetlerine dönüşmesi gibi gösterişli belirtiler gösteren dirimsel bozukluklardakine oranla çok daha fazla aksamaktadır. İşlevsel açıdan bakıldığında, bir kaygı nöbeti de, hastalıklı bile olsa, enerjinin boşaltılması demektir. *Oysa, sürüp giden coşkusal durgunluk, sonunda, ister istemez vücudun hücre ve kansu dizgesinde dirimsel-enerji durgunluğuna yolaçar.*

Burada, «hücresel enerji dizgesinin havasız kalıp boğulması» terimini kullanıp kullanmamakta biraz kararsızlık geçiriyorum. Henüz kanıtlanmamış bir varsayım olmasına karşın, kişilik açısından yazgıya boyuneğişin, dirimsel aygıtın enerji üretim-tüketim işlevlerinin adım adım kıpırtısızlaşmasının gözle görülür belirtisi olduğu söylenebilir. Bir benzetme yapalım:

Bir ırmakta, su durmadan yenilenir; bu devinimle sürekli olarak temizlenir. İçindeki pislikler, henüz pek iyi açıklanamayan

bir süreçle eriyip gider. Buna karşılık, durgun suda su yenilenmez, çürüme sürecini durduran bir engel yoktur, hattâ körüklenir. Amiplerle daha başka tekhücreli canlılar akarsuda ya hiç gelişemez, ya da az gelişirler, durgun sudaysa kum gibi çoğalırlar. Durgun sulardaki, vücudun kıpırtısız enerji üretim-tüketim dizgelerindeki bu «havasız kalma»nın nedenlerini henüz bilmiyoruz, ama elimizdeki bütün belirtiler böyle bir sürecin varolduğunu gösteriyor. Kanserli hücrelerin, enerji yapım-yıkımı etkin varlıklarda pek ender, dirimsel-enerji üretimi açısından kıpırtısız vücutlardaysa pek sık ortaya çıkması bir rastlantı değildir, olamaz. Öbür dirimsel bozuklukların tersine, köreltici dirimsel bozukluk besbelli ki cinsel ve coşkusal yaşamın durgunlaşmasıyla başlamaktadır. Cinsel durgunluğun yarattığı kaygı belirtilerinin pek çok kanserin önbelirtisi olmasına karşılık, kanser iyice yerleşip gelişmeye başladıktan sonra söz konusu yürek daralmaları pek ender gözükmektedir. O zaman, bedensel boşalma işlevleri sağlıklı kişilerdeki güçlü dirimsel enerji üretiminin büyük ölçüde azaldığı görülür. Bence, bu varsayımlar son derecede önemlidir, ve umarım kılı kırk yaran bir bilimsel doğrulamadan geçirilirler.

Vücuttaki hücrelerin enerji üretim dizgesinin çökmesini kavgasız gürültüsüz kabul etmedikleri düşünülebilir. Vücudun dirimsel enerji (acunsal yaşam enerjisi) açısından uyarılması yavaşladığı zaman, birtakım hücrelerin ya da hücre kümelerinin dirimsel enerji üretme uyarıları eskisi gibi kalmaktadır, tıpkı havasız kalma tehlikesi geçiren bir örgen topluluğunun gerilme yitimine karşı titremeyle karşı koyuşu gibi. Böylece, kimi hücreler, vücudun bütünü enerji üretme ve yapıp-yıkma uyarılarını algılama yeteneğini yitirmiş de olsa, aşırı bir dirimsel enerji üretme uyarısı alabilirler. Ancak, vücudun dirimsel enerji üretme dizgesi içinde yer almayan bu tür kopuk uyarmalar elbette doğa kurallarına uygun bedensel işleyişe girmezler. Dolayısıyla, hücrelerin yapısı üzerinde zararlı etkiler yapabilirler.

Bu sorunun tartışmasını ilerki sayfalarda sürdüreceğiz. Ancak, dirimsel enerjiyi konu edinen doğabilim daha şimdiden vücuttaki hücrelerin kılgısal işleyişini ve bu işleyişle acunsal yaşam enerjisi yapım-yıkımı arasındaki ilintileri yepyeni bir ışıkla aydınlatmıştır. (Örneğin, mavi yaşam kabarcıklarının acunsal ener-

jiyle «ışıması» diye somut bir görüngü vardır karşımızda, buysa «ışık alma» ile vücuttaki hücrelerin uyarılması arasında çok önemli bir bağımlılık bulunduğunu ortaya koymaktadır.) Neyse, biz yine hasta kıza dönelim.

Hastamızın coşkusal davranışı ve dirimsel enerji göstergesi yukarda sözünü ettiğimiz varsayımlara tıpatıp uyuyordu. Kız bana hiç durmadan cinsel süreçler hakkında sorular soruyordu, ama bu soruların hiçbir ivedilikleri ya da uyarı belirtileri yoktu. Cinsel arzunun başka yöne kaydırılmasından ötürü yüreği daralan bir hasta aynı soruları müthiş uyarılarak ya da derin bir kaygıyla sorardı. Soruların duygusal etkisi açıkça gözlenebilirdi. Bizim hastaysa insanda böyle bir izlenim bırakmıyordu. Yaşamı bunlara dayandığı halde, hiç ilgisini çekmiyorlarmış gibi, bu soruları cansız ve vurgusuz bir sesle soruyordu. Kurduğu düşlerin içeriği korkunçtu, ama bu düşler onu etkilemiyor, yakından ilgilendirmiyor gibiydi. Erginlik çağında onlardan ötürü acı çekmişti. Birkaç kez, yaşadığı deneylerin yüzeysel, «ölü gibi cansız» oluşundan yakındı. Sorunlarının başkalarıyla ilişki kurmasını engellediğini sanıyordu. Kanserli hastalara özgü bu coşkusal kıpırtısızlık, duygusal açıdan kilitlenmiş kişilerin buz gibi tutumuyla, ilişki kurmaktan kaçınmalarıyla taban tabana çelişiyordu; kanserlide enerji yetersizliği vardır, donuk kişilerdeyse son derece güçlü enerji içtepileri duygusal kösteklemeyle boyunduruk altında tutulur.

Hastanın davranışlarının yakından gözlenmesi, bastırılmış duygulanımların dirimsel varlığın derinliklerinde yattığı düşüncesinin ne kadar yanlış olduğunu gösteriyordu. Gerçekte, bizim kızın duygulandığı falan yoktu. Bedensel boşalma tepkesi insanı şaşırtan bir kolaylıkla kendini gösteriyordu, ama duygusal canlılıktan yoksun olarak. Duygulanımlar, hücrelerin dirimsel enerji üretmek üzere uyarılmalarından başka bir şey değildirler. Cinsel durgunluk sinircesine yakalanmış, yürek daralması çeken bir hastanın derin ve düzenli soluk alıp vermesini sağlatabilirsek, hemen o anda ve kaçınılmaz bir biçimde, güçlü cinsel uyarılmaların boygösterdiğini saptarız. Bizim hasta kızda böyle bir şey olmuyordu. İki aylık çalışmadan sonra solunumunun düzene konması birtakım dolaysız bıtkisel devinimlerin ortaya çıkmasına

yolaçıyor, ama şiddetli duygulanımlar belirmiyordu. Ondaki bedensel boşalma tepkisi zayıf olduğundan, benzer durumda büyük bir kaygı geliştirecek olan, cinsel durgunluk sinircesi çeken kişilerin tersine, bu tepkiden hiç korkmuyordu. Demek ki duygulanımsal yetersizliğin kökü dirimsel dizgenin tâ derinlerindeydi. Karşıma çıkan soru, hastanın üreme örgenlerindeki kasılmaların güçlü cinsel uyarılmalar olmadan geçip geçmeyeceğiydi. İlerki iyileşmesinin, asal olarak, cinsel işlevinin yerli yerine konmasına bağlı bulunduğuna kuşku yoktu. İki haftalık bakımdan sonra, üreme örgenleri bölgesinde çok zayıf bitkisel (sinirsel) akımlar belirdi. Kaskatı kesilmeler azaldı, sancılar dindi. Ama uyarılmalar zayıf olduklarından ve bir türlü yoğunlaşamadıklarından, hasta hani şu beylik yürek daralmasına kapılmıyordu. Bu, varsayımımızı doğrulayan bir bulguydu: köreltici dirimsel bozuklukta, özerk yaşama dizgesinin uyarılma kaynakları yavaş yavaş kurur. Ancak gelecek gösterecektir zayıflayan enerji üretim işlevlerinin acunsal enerjiyle sağaltım sonunda yüzde yüz düzeltilip düzeltilemeyeceğini.

Yaşamdan alınacak hazza, tadılacak sevince engel olunmasına karşı gizli ya da açık bir başkaldırı göstermeden *yazgıya boyuneğildi* mi, köreltici dirimsel bozukluğun temel nedenlerinden biri için için işlemeye başlamış demektir. *Dirimsel bozukluktan ötürü sararıp solma, bu durumda, kişiliksel boyuneğmenin hücredeki kansu işlevine yansımasından başka bir şey olmaz.*

Dirimsel, bedensel ve ruhsal işlevleri uzaysal-görsel bir süreklilik içinde kafamızda canlandırmaya çalışalım: karşımızda geniş bir çember, bir de merkez («çekirdek») var. Bu çemberin dış çizgisinin daralması, kişiliksel-coşkusal boyuneğmenin başlaması demektir. Çekirdek, yani dairenin merkezi henüz bundan etkilenmemiştir. Ama büzüşme süreci, «dirimsel çekirdeği» canlandıran merkeze doğru yürümektedir. Bu çekirdekse, hücrelerin bütün kansu (plazma) işlevlerinin toplamından başka bir şey değildir. Büzüşme süreci çekirdeğe ulaştı mı, kansu da körelmeye başlar. Bu süreç, insanın kilo vermesiyle kendini gösterir. Ancak, kansu işlevinin bozulmasından çok önce, bunun yöresindeki bedensel ve kişiliksel işlevler hastalanır: toplumsal ilişki kurma yeteneği, yaşama sevinci, haz duyma yeteneği, çalışma gücü, so-

nuç olarak da kansu dizgesinin açılıp kapanması ve bitkisel (sinirsel) uyarılma bozulur.

Dirimsel çekirdeği saran yaşama aygıtının katmanları değişik kalınlıktadır. Dirimsel dizgede yüzeysel katmanlar da vardır, derin katmanlar da[1]. Demek ki, vücudun işleyişinin bozulması değişik katmanlarda olur. Solunum aygıtındaki aşırı bozukluk dirimsel dizgenin çekirdeğini mutlaka etkilemez. Buna karşılık, sürekli soluğunu tutmaktan ileri gelen süreğen solunum aksaklığı sürüp giden bir kaygıya yolaçar, ama hücrenin dirimsel-enerji işlevleri yerli yerinde durduğu, vücudun bütünü güçlü içtepiler üretmeye devam ettiği dürece hücre kansuyunun dirimsel işlevini bozmaz. Ancak, hücrenin içtepi üretimi aksadığı, dirimsel çekirdeğin çevresindeki kişiliksel boyuneğme hücrenin kansu dizgesini çökerttiği zaman, dirimsel bozukluğa yolaçacak büzüşme süreci başlamış demektir. Sürüp giden usyarılımlarını (içe kapanmaları, özellikle de erginlik çağındaki içe kapanmaları) incelerken, köreltici dirimsel bozukluk süreci üzerinde daha ayrıntılı durma fırsatını elde edeceğiz.

Ancak, şurası daha şimdiden açık seçik ortada: vücudu körelten dirimsel bozukluk öldürücü urun başlıca özelliğidir. Çünkü kanser yaratıcı süreçler ana çizgileriyle, tekhücreli canlıların kaynaştığı durgun sulardaki tekhücreli varlıkların yaşamını andırmaktadır. Köreltici dirimsel bozukluğun temelini oluşturan bu süreçleri ne yazık ki bugün mikroskopla inceleyemiyoruz: ancak tümdengelim yöntemiyle tanıyabiliyoruz onları. Bu durumda —dolaysız deney açısından— kişiliksel-dirimsel duygulanma eksikliğiyle hücre kansuyuna yerleşen süreç arasında bir boşluk kalmaktadır; biz, mikroskop altında, kansere yolaçan süreç içersinde, hücrenin yaşam enerjisi kabarcıklarına ayrışmasında işte bu süreci izleyebiliriz.

Öyleyse, şimdi dikkatimizi sözü geçen hücresel ve dokusal bozulmalara çevireceğiz. Dirimsel dizge çok öncesinden temel bir dirimsel işlev bozukluğu geçirmeye başlamamışsa, sıradan bir çizik, bir etbeni, bir yara, sürüp giden bir sinir hastalığı kansere

[1] Kişilik alanında derinlikleri değişen türlü katmanlar bulduk. Bunun için, **Kişilik Çözümlemesi** adlı yapıtımıza bakın.

yolaçmaz; ama dirimsel işlev bozulmuşsa, bu bozukluk sözü geçen yerel örselenmeleri genel saldırının başlangıç noktası yapar. Peki, *nasıl? Bundan sonraki bölümlerde işte bu soruyu yanıtlamaya çalışacağız.*

ALTINCI BÖLÜM

KANSERLİ HÜCRE

1. KANSERLİ HÜCRENİN KÖKENİ BİLMECESİ

Kanser, bir sürü çözülmemiş sorunla çevrilidir; bunların hiçbiri gerek uzmanları, gerekse sıradan kişileri kanserli hücrenin kökeni kadar yakından ilgilendirmez. Sağlıklı doku «dinginlik içinde»dir, yani vücuttaki sayısız bireysel hücre beslenme, dışkı atma, cinsel uyarılma, arzuların doyurulması falan gibi örgensel işlevleri ortaklaşa yürüterek, tam bir uyum içinde yaşar. Kısacası, söz konusu hücreler bütün vücudun dirimsel işlevlerinden sorumlu örgenlerin hizmetindedirler. Kanserli doku, dıştan sağlıklı gözüken dokular barındırır. Geleneksel öğretiye inanacak olursak, kanserin baş özelliği, o âna dek «uslu uslu oturan» hücrelerin «ansızın azıtması»dır. Hasta hücreler hızla bölünmekte, düzensiz çoğalmakta, «öldürücü ur»u oluşturmak üzere yığınak yapmaktadırlar. Sıradan hücrelerin tersine, kanserli hücreler «devingen»dir. Hızlı bir bölünmeyle, çevredeki dokulara da bulaşırlar, önlerine çıkan her hücreyi çürütüp yokederler.

Bütün bunları işittikten sonra insanın aklına takılan soruları bir yana bırakıp dikkatimizi asal soruya yöneltelim: *yerinden kıpırdamayan, bütün öbür hücrelerle uyum içersinde yaşayan canlı bir hücre nasıl olup da devingen, «düzensiz» bir hücreye dönüşmekte, yerel dokuyu aşıp bütün vücudu yere sermektedir?* Bu görüngü öylesine gariptir ki, kanserli hücrenin kolayca ayrışan, son derece zayıf yapısıyla hiç mi hiç bağdaşmaz.

Sağlıklı hücrenin ansızın öldürücü hücreye dönüşmesi hiçbir zaman bütünüyle anlaşılamamıştır. Sağlıklı hücrelerin özelliklerini çok iyi tanıyoruz. Öldürücü hücrenin gerek biçimi, gerek özelliklerinin çoğu buna göre epeyce az bilinmektedir. Ancak, ara durum, yani sağlıklı hücrenin hastalıklı hücreye dönüşümü konusunda hiçbir şey bilmiyoruz.

Birkaç yıl önce, yaşam kabarcıkları (bion'lar) üzerinde yaptığımız başarılı deneyler —garip bir uzantıyla— bizi söz konusu bilmecenin doyurucu çözümüne götürdü. Bu temel sorunun çözülmesi kanserin anlaşılmasında ve «etkisiz hale getirilmesi»nde bilime yeni yollar açtı. Bu araştırmaların sonucunu daha baştan söyleyerek açıklamayı öne alıyorum: bugüne kadarki yanılgı, öldürücü hücrenin doğrudan doğruya sağlıklı hücreden türediği inancındaydı. *Kıpırtısız, sağlıklı bir hücrenin ansızın kıpırtılı, devingen, hızla çoğalan bir hücreye dönüştüğü önermesi doğru değildir.* Vücutta ilk kanserli hücrenin oluşmasından çok çok önce, hastalığa yakalanacak dokuda ve hemen yakınında bir sürü hastalıklı süreç başgöstermektedir. Bu yerel süreçlerden önceyse, özerk yaşama aygıtında genel bir hastalık başlamaktadır. Gerçekte, kanserli hücrenin belli bir yerde ortaya çıkışı, «kanser» adı verilen hastalığın geçirdiği evrimlerin *yalnızca biri*'dir. Biz bu genel bozukluğa *kansere yolaçan köreltici dirimsel bozukluk* adını veriyoruz. Ayrıca, öldürücü urun, dirimsel kanser hastalığının en önemli yanı olmadığını da belirtelim. O yalnızca söz konusu hastalığın en göze çarpan, gözle görülür, elle tutulur belirtisidir. Dolayısıyla, köreltici dirimsel bozukluğun bulunması uzantıları önceden hesaplanamayacak bir olaydır, çünkü dikkatimizi asal ögelere yöneltmeyi sağlamıştır. Eğer kanserin can alıcı noktası dizgesel hastalıksa, bilmem neredeki ur değilse, bundan kanserin iyileştirilmesinin ancak genel bakımla sağlanabileceği sonucu çıkar mantık gereği; bu durumda, tıbbî bakımı yalnız öldürücü urun belirdiği noktaya toplamak söz konusu bile olamaz. Dirimsel hastalığın dizgesel niteliğinin hiç bilinmeyişi ve yerel urun hastalığın ta kendisi olduğu inancı kansere karşı verilen kavgada bugüne dek pek az ilerlenmesinin sorumlusudurlar.

Öyleyse biz yine, yüzde yüz kanserli hücrenin gelişmesinden *önce* dokuda ne olup bittiği sorusuna dönelim. Yalnız, bu soruya karşılık vermeden, kanserbilim araştırmalarına köstek olan birtakım uygulamaları kaldırıp atmak zorundayız:

1. Sağlıklı dokuları da, hastalanmış olabilecek dokuları da şimdiye kadar yapıldığı gibi bir yere tutturulmuş, boyanmış, ölü halde değil, *canlı olarak* inceleme alışkanlığını edinmeliyiz. Belli

bir yere tutturulmuş ve renklendirilmiş incelemeler ancak denetlemeye yarayabilir. Canlı hücrenin mikroskop altına konmasıysa, ölü hücre incelenmesinin araştırmacının gözünden kaçırabileceği birtakım olguları gözler önüne serer.

2. Gözlemlerimizi en az 2000 kez büyüten bir mikroskopla yapmayı öğrenmeliyiz. Çünkü bu sınırın altında, kanserli hücrenin doğuşu sırasında görmemiz gerekeni göremeyiz.

3. Birinci ve ikinci maddelerde sözü edilen dışsalgılar (tükrük, dışkı, sidik), canlı kan, dokudan alınmış hücreler, sümüksü maddeler ve vücudun buna benzer hücreleri üzerinde yapılacak gözlemleri elden geldiğince çok yinelemeyi alışkanlık haline getirmeliyiz.

KANSERLİ DOKULARLA KANSERLİLERİN KANINDA ALIŞILMAMIŞ YAPILARIN VARLIĞI

Canlı ve sağlıklı dokularla sağlıklı kişilerin kanında, 2000'lik bir büyütmeyle, herhangi bir dirimbilim ya da işlevbilim kitabının bize canlı varlığın temel ögeleri diye sunduğu hücrelerle yapıları görürüz. Oysa bir kanserlinin, örneğin akciğer kanserine yakalanmış birinin kanını, dış salgısını ya da dokusunu incelediğimiz zaman, sağlıklı farelerle sağlıklı insanların dış salgı ya da dokularında rastlamadığımız hücre biçimleriyle tamamlanmamış yapılar buluruz. Özellikle, ne hücreye ne de bakteriye benzeyen, *koyu mavi, çizgili, kesemsi biçimler* görürüz. Bunların kimisi düzgün değildir, biçimsiz gibidir, enleri boylarından fazladır, *çomağımsıdır, kamçılıdır.* Kanserlilerin balgamında, büyük bir şaşkınlıkla, kuyruklu amipsiler görürüz, bunlar alabildiğine hareketlidirler, durmadan yürek gibi tıp-tıp atarlar. *Peki ama, amibe benzer canlılar nasıl gelebilmiştir akciğerlere?* «Havadan kapma» yoluyla değil hiç kuşkusuz, çünkü havada amip yoktur. Nedir öyleyse kökenleri? Rastlantı sonucu ciğerlere düşmüş tohumlardan da geliyor olamazlar. Biz, yaptığımız deneylerde, amiplerin bir sürü kabarcığa ayrışma evresinden geçerek su yosunu atılmış sularda geliştiklerini ve hani şu geleneksel tekhücreli-hayvan biliminin öne sürdüğü gibi bir «tohum»un bulunmadığını ortaya çıkardık. Amiplerin içine yosun atılmış suda ayrışan su yosunu dokusundan türeyişleri gibi, amipsilerin ve öbür canlı biçimlerinin de

birliğini yitirmekte olan ciğer dokusundan türemiş olmaları düşünülebilir mi acaba? Bu düşünce bize çok geniş ufuklar açmaktadır, çünkü eğer öyleyse, kanserli hücrelerin kökeni sorunu bir anda çözüme bağlanmış olacaktır. Ancak insan bu gibi düşünceleri yeterince somut kanıt biriktirdikten sonra ciddiye almalı ve bilimsel önerme haline getirmelidir.

Başlangıçta, girişimimiz bize ancak yarı yarıya güven vermektedir: neden hiç kimsenin aklına kansere tutulmalarından kuşkulanılan kişilerin ya da kanserlilerin balgamını mikroskopla inceleyip içlerinde alışılmamış yapılar aramak gelmemiştir? O zaman, akciğerlerde kum gibi amip kaynadığı kolayca görülebilirdi. Söz konusu incelemenin son derece yalın oluşuna karşın, bizim çok sakınımlı davranmamız ve kanserbilimcilerin bu işi savsaklamalarının nedenini anlamaya çalışmamız gerekir. İlkin kanserle ilgili tıp kitaplarına bakalım. Hekimler için kaleme alınmış hiçbir kitap ya da ders notunda kanserli hastaların dış salgılarında ya da dokularında canlı ve devingen kanserli hücrelerin varlığına, biçimine, yapısına ilişkin en küçük bir anıştırmaya rastlamıyoruz. Bilmem kaç kanserbilimci kuşağının aynı yanılgıya düşmüş olacağı düşünülebilir mi? Ya bizim düşüncemiz sağduyuya aykırıdır, ya balgamda bulunan amiplerin kanserle ilgisi yoktur, ya da... bilmem kaç kanserbilimci kuşağı inanılmaz bir yanılgıya düşmüştür! Ama bunu derken, ağzımız kulaklarımızda bir yengi çığlığı atmak niyetinde değiliz, bizim tasamız sorunun bütün yanlarını aydınlığa kavuşturmaktır. Akla gelen ilk soru elbette şu oluyor: bilim alanında bu tür yanılgı ve savsaklamalar görülmekte midir? Hiç kuşkusuz; hattâ, bu gibi yanılgı ve savsaklamalar çoğu kez büyük buluşlara yolaçmıştır. Pasteur'den ve Lister'den önce pek çok kadın lohusa hummasından ölüp gidiyordu, çünkü o çağlarda mikrop kapma da, mikroptan arıtma da hiç mi hiç bilinmiyordu. Oysa, yapılacak iş son derece yalındı: Leeuwenhoek'in icâdını geliştirmek ve gidip bir mikroskobun başına dikilmek. Oysa, alabildiğine köklü, direngen bir önyargı Pasteur'ün çağdaşı hekimlerin mikroskop kullanmasını önlemiştir: ve bu önyargıdan ötürü bir sürü kadın, bir sürü erkek can vermiştir. Sigmund Freud'un küçük yaştaki çocukların cinsel etkinliklerini bulup orta-

ya çıkarmasından önce, bilimin gözünde böyle bir etkinlik yoktu, bugünse hiçbir eğitim uzmanı ya da hekim bu etkinliği bilmezlikten gelemez. Bugünkü eğitimci ve hekim, küçük çocukların ilgisinin kendi cinsel etkinliklerine dönük olduğunu kolayca saptayabilir.

Yukarda söylediklerimiz, kanserbilimcilerin de böyle ciddî bir yanılgının kurbanı oldukları sonucuna varmamıza olanak tanıyor. Ama şimdi yanılgıyı ortaya çıkarmak, yüzündeki maskeyi düşürmek, görüşümüzün doğru olduğunu kanıtlamak gerekir. Böylesine korkunç bir yanılgıya düşülmüş olabileceğini sezdikten sonra, artık gerileyemeyiz. İlerlemek zorundayız. Ya bizim anlayışımız yanlıştır, o zaman bunu açıkça kabul etmemiz gerekir. Ya da geleneksel kanserbilim, yanlış temel önermelerden yola çıkıp tam bir çıkmaza saplanmıştır; o zaman da bizim bunu kanıtlamamız gereklidir. Son sözümü baştan söylüyorum: geleneksel kanserbilim, yanlış temel önermelerden yola çıkarak gerçekten de çıkmaza saplanmıştır. Yanlış önermelerden yola çıktığı için kanserli hastaların balgamını mikroskop altında incelemeyi es geçmiştir.

Kanserlilerin dışkılarının ve kanlarının tutarlı biçimde incelenmesinin bize kanseri daha başlangıç döneminde tanıyıp saptamakta çok güvenilir bir yöntem sağlayacağı bellidir. O zaman, röntgen filmiyle ya da dokudan parça alarak tanı (teşhis) koyabilmek için kanserli urun gelişmesini beklemek gerekmeyecektir. Kanserin kökenini araştırıp iyileştirilmesini sağlayabilmek için de elimizin altında sağlam bir dayanak olacaktır.

Geleneksel kanserbilimin temel yanılgısının ortaya konmasıyla bizim kanser hücresinin kökeni konusundaki görüşümüzün doğruluğunun kanıtlanması birbirinden ayrılamaz: kanserli hücrenin sağlıklı bir dokudan nasıl oluştuğunu anlayabilirsek, geleneksel kanserbilimin yanılgısının da bilincine varırız.

Bizim kanserli hastanın balgamını 2000'lik, hattâ 3000 ya da 4000'lik büyütmeyle uzun uzun inceleyelim: 2000'lik büyütmede gözümüzden kaçmış olan bir sürü *temrenimsi küçük cisim* görürüz. Yozlaşmış dokulardan, ayrışmış kandan, çürümeye yüz tutmuş proteinli maddelerden elde ettiğimiz T basillerine hem devinimleri, hem biçimleri benzer. Bunlar, akkor haline getirilmiş

kömürden ya da eriyik içinde çözüşmüş kanserli dokudan elde edilen mavi keseciklerin tıpkısıdırlar.

T basilleri dokusal bozulmanın ve kokuşmalı çözüşmenin ürünü olduklarından (bunun için Ek bölümündeki 32. Şekle bakın), ister istemez şu sonucu çıkarmamız gerekir: akciğer dokusunda bir bozulup çürüme süreci başlamıştır. T basillerinin henüz dokusal bozulmanın *ürünü* mü, yoksa *nedeni* mi olduğunu bilmiyoruz, bunun belirlenmesi gerek. Buna karşılık, T basillerinin akciğere «havadan mikrop kapma» yoluyla girmedikleri bellidir. Bunu kanıtlamak kolaydır. Ne yaparsak yapalım, bakteri üretmeye yarayan hiçbir eriyik *doğrudan doğruya havadan T basili kapıp üretmeye izin vermez* (bkz. Ek, Şekil 33). Ancak havadaki bakterilerden eriyik içinde üretilenlerin yozlaşması (çürütücü bakteriler, B-subtilisler, stafilokoklar) T basili oluşturabilir. Bir eriyikte T basillerinin gelişmesiyse, tüpün kenarında, bütün yozlaşan canlıların çevresinde beliren mavi-yeşil halkanın oluşmasından anlaşılır. T basilleri güçlü bir asit ve amonyak kokusu çıkarırlar. Tüpün kenarındaki mavi-yeşil halkadan arı T basilleri üretilebilir. Şimdi bütün sorun, T basillerinin oluşumunun kanserden önce mi ortaya çıktığını, kanserin sonucu mu olduklarını, yoksa iki görüngünün eşzamanlı mı olduklarını saptamaktadır; buysa bir dizi deneyle kestirilip atılabilir. Bu konuya yeniden döneceğiz.

Ayrıca, kanserlilerin balgamlarında türlü biçimlerde, sağlıklı kişilerin akciğer dokularında bulunmayan, açılıp kapanan mavi kesecikler buluruz. Bunlar, bizim eski tanışlarımız *PA kabarcıklarıdır*. Onları akciğerlere biz sokmadık, belli ki kendi başlarına geliştiler. Tıpkı T basilleri gibi, onlar da «havadaki tohumlar»dan gelmemektedirler. Toprak ya da kömürden elde edilen PA enerji kabarcıkları gibi, T basilleri üzerinde kötürüm edici etki yapmaları, bunların gerçekten mavi PA kabarcıkları olduklarını kanıtlamaktadır. Şimdi başka bir soru çıkıyor karşımıza: büyük mavi kabarcıklarla kanser arasındaki ilinti nedir? Araştırmalarımızı geliştirdikçe sorun karmaşıklaşıyor. Ama çözüm sandığınızdan daha yalın olacak.

VÜCUDUN DOKUSAL AYRIŞMAYLA KENDİ KENDİNİ ZEHİRLEMESİ

Bulgamda bulduğumuz küçük canlılar havada yoktur. Demek ki vücudun kendisinden gelmektedirler ve bize düşen, onların vücutta nasıl geliştiklerini belirlemektir. Hiç kuşkusuz bir dokusal bozulmanın sonucudurlar ve vücudun *kendi kendine mikrop bulaştırması* biçiminde ortaya çıkmaktadırlar. Daha emin olabilmek için, kansere yakalanmış kişilerin öbür örgenlerinin dışsalgılarını, dölyolu ve dölyatağı salgılarını, sidiği ve dışkıyı inceleyelim. Kanserli deriyi alıp fizyolojik serum deneyinden geçirelim; aynı şeyi farelerde beliren kanserli urların dokuları üzerinde de yapalım. Deneylerimiz ilerledikçe, sonuçlarımız belirginleşir:

1. Kanserli hücre, en gelişmiş haliyle, birtakım dokuları etkileyen hastalıklı süreçlerin oluşturduğu uzun bir dizinin son ürünüdür. Sözkonusu süreçlerse bugüne dek hiç incelenmemiştir.

2. Sağlıklı dokularda bulunmayan birtakım keseciklerin oluşmasına yolaçan, son derece özgün bazı dokusal bozulma evreleri vardır.

3. Bir dokunun kansere doğru yozlaşmasının ilk evresi birtakım keseciklerin oluşmasıyla doğaya uygun yapının bozulmasıdır.

4. Keseciklere ayrışarak birliklerini yitiren dokular iki türlü dirim kabarcığı yaratırlar: iri, mavi PA kabarcıkları ile «T-ölüm basili» adını verdiğimiz küçük, kara balyozlar.

5. *Son aşamada amibe benzeyen devingen, tekhücreli bir canlı olan kanser hücresi, arada bir sürü evreden geçerek, işte bu kabarcık halindeki dirimsel enerji keseciklerinden oluşur.*

Yaptığımız incelemelerde, her türlü kanserli dokuda, aynı başlangıç ve geçiş evrelerine rastladık (bkz. s. 275, Şekil 20).

Sağlıklı kas dokuları, kabarcıksız çizgileri düzenli bir yapı gösterirler (bkz. Ek, Şekil 51). Kanserli kas dokularındaysa yapının kabarcıklanmayla bozulduğu görülür (bkz. Ek, Şekil 52). Sağlıklı, canlı hücrelerin incecik çizgili, mavi renkte bir ilk-kansuları (protoplazma'ları) vardır, ya da kansuları henüz hiçbir ya-

pıyla donanmamıştır. Kanserli dokulardan alınmış aynı hücrelerdeyse koyu mavi yaşam kabarcıklarıyla kara cisimcikler görülür. Sağlıklı hücreler (deri, derinin altındaki örtü-dokular, dildeki örtü-dokular) potasyum klorür eriyiğinde kaynatıldıkları zaman kocaman mavi yaşam kabarcıklarına ayrışırlar. Kanserli hücrelerse, aynı durumda, T basillerine dönüşürler. Demek ki, gelişmesini tamamlamış kanserli hücre olağan dokusal hücrelerden —tuzlu suda kaynatıldığı zaman— mavi PA kabarcıklarına değil, T basillerine dönüşmesiyle ayrılır.

Kanserli dokunun türü (bağdokusu, bezdokusu, örtü-doku kanseri olması) ve vücuttaki yeri önemli değildir; öldürücü ur, *çevresindeki dokuların kesecikli yapısıyla* ve kanserli hücreleri yaratmak üzere oluşan ya da bu hücrelerin ayrışmasından oluşan değişik biçimdeki cisimciklerle kendini belli eder. Dolayısıyla, kanserli hücrelerin yakınlarındaki dokulara sızmaları yalnızca zaten oluşmuş bulunan kanserli dokunun bölünüp çoğalmasına değil, hastalıklı bölgeye bitişik, gevşemiş dokunun kendisinin bozulmasına verilebilir. Öldürücü urun oraya bulaşmasından önce, sağlıklı dokunun da kabarcıklara ayrışması gerekir. Demek ki, gelişmesini tamamlamış kanserli dokuyla onu kuşatan sağlıklı doku arasında karşılıklı etkileşim söz konusudur. Keseciklere ayrışan ilk hücre topluluğu kanserli doku haline gelmektedir. Bu kanserli doku çevresindeki sağlıklı doku üzerinde kötü etki yapmakta, onun da keseciklere ayrışmasına yolaçmaktadır. Kanserli doku, yeni kanser bulaşmalarına direnememekte, kanser karşısında durmadan gerilemekte, ayrışarak kanserli hücrelere dönüşmektedir. Öldürcü urun yıkıcı büyümesi ve sağa sola bulaşması işte böyle açıklanabilir. Mikroskopla çekilmiş resimler (bkz. Ek, Şekil 53) boya verilmemiş kanserli dokularda, dokuların bir kesiminin yavaş yavaş koyu renkte kanserli hücrelere dönüştüklerini göstermektedir.

Gelişmelerini tamamlamış kanserli hücreler, ister kemik ister salgıbezi, ister kas kanseri olsun, bütün kanser türlerinde aynı özgül yapıdadırlar (bkz. Ek, Şekil 49 ve 54). Görünüşlerine alıştığınız zaman, uzun ve kamçılı biçimlerinden hemen tanırsınız onları; kanserli hücre, devingenlik kazanmazdan çok önce bu biçimi alır. *Dölyolu salgısında ya da örtü-dokularda balyozu*

andıran, parlak mavi renkte kabarcıklı hücrelerle karşılaştığınız an, hiç duraksamadan kansere karar verebilirsiniz. İncelememizin bu aşamasında, söz konusu evrimin sürüp sürmeyeceğini söylemek erken kaçar. Evrimin sürüp sürmemesi, aşağıda gözden geçireceğimiz bir dizi etkene bağlı olacaktır.

Balyoza benzeyen hücreyi sağlıklı bir vücudun başka hiçbir hücresiyle karıştıramayız. Yüzeysel bir incelemeyle yetinirsek, yalnız miğde suyunda, miğdenin kaygan kaslarından gelen, kanserli hücrelerle karıştırılabilecek, silindir biçiminde hücreler vardır. Ancak, gözlem konusunda azıcık deneyim edindiniz mi, yanılgı payı sıfıra düşer.

Çomak biçimindeki (balyoza benzeyen) hücrelerin yanında, içleri belli bir yapıya kavuşmamış, kaygan kansuyla ya da koyu ve yoğun mavi enerji kabarcıklarıyla dolu büyük, yuvarlak hücreler görürüz *(ölü* dokularla deney yapan kanserbilimcilerin çok iyi tanıdıkları bir görüngü, hücre çekirdeğindeki renge duyarlı maddeciklerle bunların renk karşısında gevşemeleri ancak uzmanları ilgilendirir, dolayısıyla bu konuyu ayrı bir bölümde ele alacağız).

Kansere yakalanmış farelerle insanlarda hücrenin geçirdiği belli başlı evrimler şunlardır:

1. Dokuların şişmesi ve keseciklere ayrışması. Bu ayrışma yerel kasılmadan ve sürüp giden enerji üretim-tüketim durgunluğundan ileri gelir.

2. Kabarcıklı keseciklerin enerji kesecikleri ya da yaşam kabarcığı yığınları halinde örgütlenmesi («yaşam kabarcığı yığınları»).

3. Yaşam kabarcığı yığınlarının çevresinde bir zarın oluşması.

4. Yaşam kabarcıklarının eriyip mavimsi, kaygan ya da çizgili bir kansu oluşturmaları. (Ancak, kimi zaman yaşam kabarcıklarının özgün biçimlerini koruduklarını belirtelim.)

5. Çomak biçimindeki cisimciklerin oluşması.

6. İyice gelişen çomak biçimindeki cisimciklerin devingenlik kazanması. Bu görüngüyü gözlemleyebilmek için, 3-4000'lik

bir büyütme gerekir. Devinimler ağır ve kesiklidir, hücrecikler yer değiştirir.

7. Kansunun sıvılaşması ve amibe benzer tekhücreli akışkan canlıların oluşması. İnsandaki bazı ender kanser olaylarında, vücut hücrenin ayrışmasına ve çürümeye çok önceden yenik düşmektedir (bu konuya ilerde yeniden döneceğiz). Farede —özellikle T basili aşılanarak kansere yakalattırılmış farede— amibe benzer canlılara daha sık rastlanmaktadır. Kanserli hücreler ya tartımlı (ritmli) açılıp kapanmalarla yer değiştirmekte, ya da bir yerden öbürüne «akmaktadırlar». Kanserli hücrelerin kimisinde kuyruk vardır ve sudaki balıklar gibi yer değiştirmektedirler (bu görüngüyü filme çektik). Gelişmiş kanser hücrelerinin sayısız türü vardır. Büyük ya da küçük olabilirler. Henüz açıklayamadığımız nedenlerden ötürü, küçük hücreler çok daha tehlikelidirler, canlıyı çok daha hızlı öldürmektedirler. Bunların en tehlikeli türü, genç bir bedene saldıran bağdokusu kanseridir.

Demek ki öldürücü bir urun gelişmesi *vücudun kendi kendini tekhücreli canlılara ayrıştırıp zehirlemesinden başka bir şey değildir.* Başka bir deyişle, *vücudun kimi çokhücreli dokuları değişik biçim ve büyüklükteki tekhücreli canlılara dönüşmektedir.* Bu süreç şöyle ya da böyle ölümle sonuçlanmasa, insanoğlu ya da fare kısa sürede tekhücreli canlılara dönüşürdü. Vücuttaki türlü örgenlerin (organların) tekhücreli canlılara dönüşmesi, kansere özgü kokuşma süreciyle atbaşı gider. Örgenlerle kanın çürüyüp kokuşması kendi başına incelenmeye değer. Yaşam kabarcıkları üzerinde yapılan incelemede kanserli hücrelerin örtüdokulardan, salgıbezlerinden, kemiklerden ya da bağdokularından oluşmalarının hiç önemi yoktur. Temel süreç hep aynıdır. Kanserin değişik türleri (örtü-doku kanseri, salgıbezi kanseri, bağdokusu kanseri) arasında yapılagelen geleneksel ayrımın hiç önemi kalmamıştır. Hastayı ilgilendiren, öldürücü urun dokusal türü değil, yeridir.

HÜCRENİN ENERJİ YAPIM-YIKIMINDA BEDENSEL BOŞALMANIN İŞLEVİ: KANSER ÖNCESİ HÜCRENİN ÇEKİRDEKSEL BOĞULMASI

Acunsal yaşam enerjisiyle sağaltım deneylerimiz sırasında edindiğimiz gözlemlerden çıkan sonuçlar, öldürücü urların oluşumunda belirleyici nedenlerin *belli bir noktada toplanan kasılmalar* ile *dokuların enerji alıp verişinin bozulması* olduğunu göstermektedir. Öte yandan, *solunuma ket vurulması* vücudun büzüşüp körelmesinin başlıca nedenlerinden biridir ve öldürücü urların oluşumuna katkıda bulunmaktadır. Bu süreçler vücudun bütününde ve tek tek örgenlerde ortaya çıkan bozuklukları pek güzel açıklamaktadır. Ancak, hastalanan örgenlerde *hücresel* işlevin neden bozulduğunu açıklığa kavuşturmamaktadırlar. Garip bir uzantıyla, bu soru bizi çok eski bir soruna götürmektedir: *Hücrenin dirimsel enerji üretim/tüketiminde cinsel boşalmanın işlevi nedir? Bu temel işlev neden gelişmiştir ve hücrenin hangi dirimsel-bedensel sürecine dayanmaktadır?* Bilimadamları genellikle konunun uzmanı olmayan kişilerin yararsız ya da çocukça saydıkları sorular ortaya atarlar. Oysa bu sorular dirimsel önem taşımaktadır.

Bugüne dek, ne cinsel tutumbilimden önceki cinselbilimsel araştırmalar, ne de cinsel yaşama çekidüzen verme bilimi bu soruya karşılık bulabilmiştir. Gizemcilerin o rahat mı rahat görüşünü benimseyip *aman canım, insanoğlu bedensel boşalma işlevi olmadan da yaşayabilir,* diyemeyiz. Bedensel boşalma güçsüzlüğünün insan denen varlıklara verdiği zararlar öylesine ciddi, öyleysine açık seçik, öylesine ağırdır ki uzun süre yok sayılmaları olanaksızdır. Cinsel tutumbilim, vücudun dirimsel enerji dengesi için bedensel boşalmanın önemini yadsınmaz bir *olgu* sayıyor, ama bütün sonuçlarını hesaba katmıyordu. Artık hepimiz bedensel boşalmanın vücudun dirimsel enerji üretim-tüketimini düzene koyduğunu biliyorduk. Ama bedensel boşalmanın işlevini *nasıl* yerine getirdiğini ve *hücredeki bedensel* (acunsal-dirimsel) *enerji fazlasının atılmasının* temel nedenlerini bilmiyorduk. Cinsel tutumbilimin desteğiyle giriştiğimiz kanserbilimsel araştırma, beklenmedik biçimde, bize ışık getirdi:

Öldürücü ur, kaskatı kesilmiş, çok az dirimsel enerji alan, başka bir deyişle *havasız kalıp boğulmuş* örgenlerde kendini göstermektedir. Yerel hücre kümelerinin bu süreçten öldürücü biçimde etkilendiklerini söylemeye bile gerek yoktur. Öyleyse kıpırtısızlaşan olağan hücreden kanser hücresinin oluşmasının hücrenin işte bu dirimsel enerji işlevinin, yani doğal acunsal enerjiyi alıp verme işlevinin aksamasından ileri geldiğini varsaymak zorundayız. Kimyasal çözümleme bize kanserli dokularda aşırı derecede süt asidiyle karbonik asidin, yani tam anlamıyla bir havasız kalıp zehirlenmenin varolduğunu göstermiştir. Yaşam kabarcıkları üzerinde yapılan araştırma, kimyasal incelemeye acunsal-bedensel yaşam enerjisine, yani enerji kuramına dayalı bakış açısını getirmektedir. Söz konusu bakış açısı, enerji durgunluğunun hücre özmaddesinin yeniden kabarcıklara ayrışmasına yolaçtığını ve bu kabarcıklardan da öldürücü hücrenin geliştiğini öne sürmektedir. Şimdi bu süreci derinleştirmek isteriz: *herhangi bir dokudaki enerji durgunluğu nasıl olup da hücrelerin kabarcıklara ayrışmasına yolaçmaktadır?*

Vücuttaki her hücre çekirdeğiyle, kansuyuyla, dirimsel enerji alanıyla hiç eksiksiz, küçücük bir «acunsal yaşam enerjisine dayalı işlevsel dizge» oluşturmaktadır. Her hücrede acunsal yaşam enerjisi bulunduğundan, özyapısının içindeki dirimsel enerjiye bağlı bulunması gerekir. Bu bağın doğal yapısını kestirmek zor değil: *çekirdek* hücrenin en önemli, en çok enerji yükü taşıyan kesimidir. Çekirdekten yoksun kalan kansu yaşamını sürdüremez. Buna karşılık çevrelerinde düşük ölçüde kansu bulunduran hücreler, örneğin erkek tohumcukları uzun süre canlı kalabilirler. Dolayısıyla çekirdeği, tek hücrenin «bitkisel (sinirsel) merkezi» saymamız gerekir; aynı biçimde, özerk sinirsel merkez de bütün vücudun «dirimsel merkezi» ya da «bitkisel yaşam merkezi»dir. Tıpkı özerk sinirsel merkez gibi, hücre çekirdeği de yaşam enerjisi dizgesinin, yani ilk aşamada hücrenin, ikinci aşamadaysa bütün vücudun en çok enerji taşıyan kesimidir.

Öyleyse, hücre çekirdeğinde kansuya oranla çok daha *büyük bir enerji yükü* vardır. Vücudun bütün temel dirimsel süreçleriyle işlevleri hücre çekirdeğinden başlayıp kansuya yayılır. Nitekim, hücrenin bölünmesi de ilkin çekirdekten başlar, sonra kansu bö-

lünür. Bölünme sürecine giren bir amip, gövdesi ikiye ayrılmazdan önce, uzun süre bölünmüş bir çekirdekle, yani iki çekirdekle yaşar.

Ünlü «çekirdek-kansu ilişkisi» adlı denemesinde çekirdekle kansu arasındaki ilintileri ilk kez araştırıp dile dökme onuru Alman dirimbilimcisi Richard Hertwig'indir[1]. Zaten bir süredir hücrelerin çoğunun bölünme sırasında ancak belirli sınırlar içinde değişen bir büyüklüğe sahip bulundukları biliniyordu. Bölünmeden sonra, yavru hücre belli bir süre büyümekte, bölünmeden kısa bir zaman önce, anasının boyuna ulaşmaktadır. Geleneksel dirimbilim bölünmeden hemen sonraki çekirdek-kansu ilişkisini olağan çekirdek-kansu ilişkisi sayagelmiştir. Popoff'a göre, bölünmeyle oluşan genç hücre düzenli biçimde büyümektedir; olağan koşullarda, ikinci bölünmeye dek bu böyle sürmekte, yalnız çekirdek kansudan biraz daha yavaş gelişmektedir. Derken, bölünmeden az önce, çekirdeğin büyümesi birden hızlanmakta («bölünme büyümesi» deniyor buna), böylece çekirdek, tıpkı kansu gibi, eski boyunun iki katına ulaşmaktadır. Demek ki bölünmeden sonra, çekirdeğin başlangıçtaki gecikmesinden ötürü, çekirdek-kansu bağıntısında kansu yararına bir yerdeğiştirme olmaktadır: bu evrede hücrenin içinde çekirdek maddesinden çok kansu vardır. Bunun sonucunda hücre içinde belli bir gerilim doğmakta, çekirdek görece gecikmesini dengelemek üzere hızla büyümeye başlamaktadır: çekirdeğin büyümesiyle olağan çekirdek-kansu bağıntısı yeniden kurulmaktadır. Hertwig, hücre içindeki gerilimin yalnız çekirdeğin büyümesine değil, aynı zamanda hücrenin ilerki bölünmesine de yolaçtığını öne sürmüştür. Biz bu savı bedensel boşalma denklemimizle tamamlayabiliriz: *hücre, bölünmeden az önce, kendiliğinden bir gerilime girmekte, taşıdığı enerji yükü bölünmeden sonraki küçük haline oranla epeyce artmaktadır*[2]. Çekirdeğin gizli dirimsel enerjisi kansununkinden fazla olduğuna göre, bölünmeden önce çekirdek-kansu denklemi çekirdek yararına bozulmaktadır. Çekirdekle kansu arasındaki

---

[1] Hartman'ın **Allgemenie Biolegie** adlı yapıtından, (II. Basım, 1933, Gustav Fischer, Jena), s. 364 ve sonrası.

[2] W. Reich, **Bedensel Boşalmanın İşlevi.**

kütle ilintisi aynı kalsa bile, *dirimsel enerji ilintisi*'nin çekirdekten yana epeyce değişmesi gerekir. Hücrenin bölünmesini de işte bu çekirdeğin en büyük boyuta eriştiği andaki görece yüksek gerilimiyle dirimsel enerji yükü yaratır. Oysa hepimiz biliyoruz ki, bölünme «gerilim-yüklenme» denklemine ayakuydurmakta, ve bölünme süreci sırasında, yavru hücreler biçiminde kendini gösteren bir *enerji boşaltımı ve gevşeme*'yle sonuçlanmaktadır. Bu süreçle kanserli hücre sorunu arasında bir ilişki var mıdır? Hiç kuşkusuz.

Bugüne dek kanserli hücreleri, cansız ve boyalı kesitleriyle, şu nitelikleriyle tanımlayageldiler: hücre çekirdekleri düzensiz kümelenmişlerdir; bu çekirdeklerin çoğu bölünme sürecine girmiştir («mitos»lar: iplikçikler); çekirdeklerde renge duyarlı madde boldur, hacimleri büyüktür, çekirdek yığını az sonra kansu kütlesini yiyip yutacakmış gibidir. Kansere yakalanmış dokuların «çekirdek yönünden zengin» olduğu söylenir. Bu olguları kanserli hücrenin oluşum sürecinin enerjisel-dokusal betimlendirilmesine katacak olursak, yeni bir soruya yanıt bulmamız gerekir:

Hertwig'in çekirdek-kansu bağıntısı acunsal yaşam enerjisini inceleyen doğabilimin terimleriyle dile getirilebilir mi? Evet, getirilebilir. Çekirdek hücrenin en güçlü, yani dirimsel enerji yönünden en zengin dizgesidir. Acunsal yaşam enerjisi açısından, hücrenin içindeki kansuysa en zayıf dizgedir. Demek ki çekirdeğin enerji yüküyle kansunun enerji yükü arasında büyük bir ayrım vardır, bu da mikroskop altında yapılacak gözlemle saptanabilir. Acunsal yaşam enerjisinin özellikleri çekirdekte kansudakinden çok daha belirgindir: çekirdek çevreye daha güçlü ışınlar yayar, kansudan daha parlaktır. Hücrenin çevresinde, acunsal yaşam enerjisi açısından, hücrenin *tümel dirimsel enerji dizgesi*'ne oranla en zayıf diyebileceğimiz bir *dirimsel enerji alanı* vardır. Oysa, dirimsel enerji doğabiliminin bir yasasına göre (bu, elektro-fiziği ve devinim bilimini düzene koyan yasadan apayrı bir yasadır) *dirimsel enerji yönünden güçlü dizge enerjisini güçsüzden alır ve geri vermez.* Bu, son derece önemli bir olgudur; şimdiye dek aydınlığa kavuşturulamamış bir sürü önemli soruna ışık tutar:

1. *Hücre yapısal birliğini nerden almaktadır?*

2. Hücrenin bölündüğü kısa evre dışarda bırakılırsa, *çekirdek-kansu bağıntısı nasıl olup da hiç değişmeden kalmakta, çekirdek dirimsel enerji yönünden kansuya oranla daha güçlü olmayı nasıl sürdürebilmektedir?* Her canlı varlık aralıksız dirimsel enerji yayar, dolayısıyla, sonunda içindeki dirimsel enerjiyi yitirmesi gerekirdi.

Bu soruların yanıtı şöyle: İşlevsel açıdan ele alındığında, çekirdek hücrenin enerji merkezi ve kaynağıdır, bir bakıma onun «özerk sinir dizgesi»dir. Hücrenin kansuyuysa besin maddelerinin saklandığı yerdir, çekirdekten gelen içtepilerin uygulamaya konduğu örgendir; tıpkı çokhücreli canlının sindirim ve devinim örgenlerinin özerk dirimsel aygıttan gelen buyrukları yerine getirişleri gibi, kansu da çekirdeğin buyruklarını uygulamaya koyar. *Çekirdek, beslenme ve solunum yoluyla kansunun hücreye taşıdığı acunsal yaşam enerjisini aralıksız olarak kansudan emer.* Çekirdeğin kansuya oranla dirimsel enerji üstünlüğü işte buradan gelir. Çekirdek-kansu bağıntısı yalnızca devinimsel-maddesel kütle ilintisi gibi ele alınmamalı, enerjiye dayalı bakış açısı benimsenerek, öncelikle bu ikisi arasındaki dirimsel enerji yükü ayrımına bakılmalıdır. İki bölünme arasında kansunun hacmi arttığı zaman, dirimsel enerjinin kansuda biriktiği görülür; belli bir andan sonraysa, aradaki dirimsel enerji yükü ayrımını gidermek üzere, çekirdek hızla büyür. Bunun sonucu olarak, *iki bölünme arasındaki sürede* (iki acunsal enerji sarsıntısı arasında) *vücudun emdiği dirimsel enerji sürekli olarak hücrenin çevresine yaydığı acunsal yaşam enerjisini aşar.* Hücrenin bir bütün olarak sonraki bölünmeye dek büyümesini bilmem hangi maddesel-kimyasal süreç değil, işte bu süreç açıklar. Acunsal yaşam enerjisi akışının iç çevreden çekirdeğe doğru ağırlıklı olması ister istemez hücre çekirdeğinde *fazla enerji* birikmesine, dolayısıyla dirimsel enerji akışının tersine dönüp çekirdekten dışarıya yönelmesine yolaçar. *Biriken dirimsel enerji artığının gerek hayvan gerek bitki dünyasında, gerek tek hücrede gerek çokhücreli canlıda dışarı atılması bütün kansu dizgesinin istemdışı çırpınmasıyla, yani bedensel boşalmayla olur.* Görüldüğü gibi, birta-

kım düşünsel kurgulara değil, dirimsel enerji doğabilimine dayanarak bedensel boşalmanın «hücrenin temel işlevi» olduğunu, ister tek hücreyi ister hücre yığınını (vücudu) ele alalım, *örgenler topluluğunun enerji üretim-tüketimini düzene koyan işlev* olduğunu öne sürüyoruz. Dört zamanlı tartım (ritm): *gerilim→yüklenme→boşalma→gevşeme* hem çokhücreli canlının cinsel boşalmasını, hem de tek hücrenin bölünmesini dile getirir. Böylece, «örgensel boşalma denklemi», sözcüğün en kesin anlamıyla, «yaşama denklemi»ne özdeştir: eğer terimi *artık dirimsel enerjilerin dengelenmesi* diye alırsak, hücre bölünmesi örgensel boşalma sürecinin ta kendisidir. Örgensel (bedensel) boşalma yaşamın gereksiz bir eki, doğanın gelgeç bir hevesi, doyumsuz ve dirimsel açıdan katılaşmış (bedensel boşalmaya güçleri yetmeyen) kişilerin başına dert olsun diye icât edilmiş bir işlev değil, tam tersine, *dirimsel enerji üretim-tüketiminin düzenleyicisidir. Örgensel boşalma, belirli aralıklarla hücrelerin çekirdeklerinde biriken dirimsel enerji artığının dışarı atılmasına yarar.*

Demek ki, hücresel işlevin gizleri üzerinde yaptığımız araştırmalar örgensel boşalma kuramımızı güçlü bir biçimde doğrulamıştır; bedensel boşalma kuramı, bugüne dek kavrayamadığımız hücresi işlevleri açıklayabilmemize izin vermektedir: örgensel boşalma (çırpınmalarla vücuttaki dirimsel enerjinin boşaltılması) her türlü büyüme sürecine eşlik eden dirimsel enerji birikiminin sonucudur. Büyüme süreci durunca, yani dirimsel çemız hücresel işlevleri açıklayabilmemize izin vermektedir: örgensel boşalma işlevinin önemi de yavaş yavaş azalır. Yoğunluğu ve yinelenme aralığı gittikçe azalır, sonunda büsbütün kesilir. Bu son evre, yani vücudun kuruyup büzüşmesi, olağan yaşlanma sürecinin başlıca belirtisidir. Bu yüzden, yükselen yaşamın en belirgin özelliği cinsel *güç*'tür, inişe geçen yaşamsa cinsel açıdan zayıflar. Bu kural bireyler için olduğu kadar hücreler için de geçerlidir: hücrelerin de büyüyüp yayılma evreleri ve çöküş evreleri vardır; ve işte bu bağlam içinde, örneğin, «bir çokhücreli canlı kuşağının ölümü»nden sözedilir. Bu alanda, daha pek çok noktayı aydınlatmak zorundayız. Şimdi biz yine kanserli hücrelerin oluşmasından önce ortaya çıkan enerji süreçlerine dönelim.

Hücrelerin kanser öncesi zehirlenmesini bir imgeyle anlat-

mak isterim: en uygun koşullarda işbirliği yapan bir küme birey getirelim gözümüzün önüne. Küme üyelerinin herbirinin özgürce dolaşabileceği bir uzay parçası vardır. Bu bireyler birbirlerini desteklemekte, korku nedir bilmemektedirler, işleyişleri her açıdan yetkindir. Şimdi aynı kümeyi son derece dar bir yere kapatalım. Bir köşede yangın çıksın: herkes çılgınca sağa sola seğirtmeye başlar. Bu korkulu kaçışma, yaşamı tehdit eden tehlike karşısında yaşama içtepisinin başkaldırmasından başka bir şey değildir. Artık ortada dinginlik ve düzen kalmamıştır. Kuraldışı, vahşi tepkiler ağır basar. Kimileri ayak altında kalıp ezilir, yıldırıcı korku düzenli işleyişi allak bullak etmekle kalmaz, öldürücü etki yaratan yeni bir işleyişin başlamasına da yolaçar. Havasız kalıp zehirlenmiş dokudaki kanserli hücrelerin oluşumunu işte böyle canlandırmalıyız gözümüzde.

Vücudun sürekli kaskatı durması olağan solunumu aksatır, hücredeki kansunun kasılmayla başlayıp gevşemeyle sonuçlanan enerji alışverişlerini bozar. Kimyasal yapım-yıkım bozulur. Aşırı karbon dioksit üretimi, tıpkı bir hayvanı zehirlercesine, hücre kansuyunu zehirler. Zehirlenme tehlikesiyle karşı karşıya kalan özerk yaşama aygıtı yıkıma şiddetli çırpınmalarla yani düzensiz bir aşırı-etkinlikle karşı koyar.

Mantık gereği, bundan şu sonucu çıkarabiliriz: hücre çekirdekleri aşırı bir uyarılma ve düzensiz etkinlik evresine girer, kansu işlevi kösteklenir, kansu kütlesi gittikçe küçülmeye başlar. Gerek bütün vücudu, gerek tek hücreleri birtakım temel yasaların çekip çevirdiğini ne kadar yinelesek azdır. Bu olguda, birlik ilkesiyle işlevsel karşıtlık ilkesinin doğrulamasını görmekteyiz. Olağan koşullarda, hücre çekirdeği kansuyla işlevsel bir birlik oluşturmaktadır. Ama hücre kansuyu zehirlenme tehlikesiyle karşı karşıya kalınca, hücre çekirdeği kansuya tebelleş olan hastalık sürecine şiddetle karşı çıkmaktadır. O anda, hücre çekirdeği —daha güçlü bir dirimsel enerji dizgesi olarak— örgensel enerji açısından daha zayıf kansunun çökmeye başladığı alanda «savunma halinde»dir. Böylece, Hertwig'in bulduğu çekirdek-kansu denklemi enerji işlevi açısından bozulur, hızla, tehlikeli biçimde çekirdekten yana yeni bir denklem oluşur. Zehirlenme tehlikesi geçiren kansuya oranla hücre çekirdeğinin taşıdığı enerji artığı çok

önemlidir. Enerji yükü daha da arttığından, çekirdek artık *çevreye dirimsel enerji yayma ve hücreyi bölme* işlevleriyle, yani *tek bir işlev*'le yetinmez. Kansu ve kan dolaşımı dizgesindeki büzüşme süreci sırasında dirimsel yaşama enerjisinin çevreye yayılması azalırken, zehirlenme tehlikesi geçiren hücrelerin çekirdeklerindeki iplik üreten (mitogénétique) ışıma elle tutulur ölçüde artar. Örneğin Klenitzky, dölyatağı urunun oluşmasında bunun doğruluğunu kanıtlamıştır. Gurwitsch, ur özünde gittikçe artan bir ışın yayımının varlığını ve büyük bir irgitme (induction: etkileme) gücünün belirdiğini ortaya çıkarmıştır. *Hastalanan hücre çekirdekleri bütün vücudun zayıflığını, yetersizliğini gidermeye kalkışırlar:* örgensel boşalma güçsüzlüğünden ve kansu dizgesinin kasılıp kalmasından ötürü vücudun yenileyemediği dirimsel enerjinin çevreye yayılması işlevini onlar yüklenir. *En alt dirimsel düzeyde, hücre çekirdeğinin enerji yayma ve hücreyi bölme işlevleri, bütün kansu dizgesinin doğal örgensel boşalma çırpınmalarının yerini alır.*

Kanserli dokulardaki aşırı hücre bölünmesi (mitos:iplikçiklenme) de işte böylece açıklanmış olur. Bu bölünmeler artık doğabilimsel ölçüler içinde olmaz, değişik boyutta hücre çekirdekleri doğar. Kansunun kendisi de ciddî olarak hastalandığından, sonunda, hücre çekirdeğinin oluşumu bu süreçten etkilenir: çekirdek, güçlü bir ışın yayan, mavi yaşam kabarcıklarına ayrışır. Yaşam kabarcıklarına ayrışma hücrenin tümüne bulaşır, hücrenin sınırlarını aşar, komşu hücrelere sıçrar, biçimsiz bir yaşam enerjisi kabarcığı yığınının oluşmasına oylaçar; ölü dokulardan alınmış, içine boya katılmış parçacıklar mikroskop altında incelendiği zaman, bu yığınlar «alabildiğine çekirdekli», «yoğun», «renge duyarlı» gözükür. «Kanserli hücreler» adı verilen şu tekhücreler, vücudun bütününde dolaşamayan dirimsel enerjinin yardımıyla, işte bu yaşam kabarcıkları yığınlarından oluşurlar. Çokhücreli canlı işlemez olur; tekhücreli canlı, her türlü enerjisel ve kimyasal yapım-yıkımın kapıdışarı edildiği durgun sulardaki gibi, alabildiğine gelişmeye başlar. Yaşam gittikçe geriler ve *en alt dirimsel düzeyde* işlemeye koyulur. Çokhücreli canlının yaşayamadığı yerde, tekhücreli canlı, hele hele küçük bir yaşam kabarcığı bal gibi yaşar.

Öldürücü ur, hiç kuşkusuz, vücudun dirimsel enerji üretim-tüketim dengesiyle enerji yapım-yakım işlevinin ciddî biçimde bozulmasının en son ortaya çıkan belirtisidir; söz konusu bozulmayaysa, örgensel boşalma güçsüzlüğü yolaçar. Öldürücü ur, zehirlenme ve körelme süreçlerinin başgösterdiği kansudaki yozlaşmaya, bu gidişten etkilenen hücre çekirdeklerinin başkaldırmasıdır. «Hücrelerin düzensiz çoğalması» ancak böyle açıklanabilir. Hücre çekirdeklerinde kendini gösteren bu süreç, örneğin kaygıdan doğmuş bir sinircede, özerk dirimsel aygıtı etkileyen aşırı sinir bozukluğuna karşılıktır. Öyleyse, *zehirlenme tehlikesi geçiren hücre çekirdeklerinin düştükleri kaygı nöbeti*'nden sözetmeye hakkımız var demektir. Kaygılı sinircede, kaygı nöbeti dirimsel çekirdeğe *ve* bu çekirdeğin dirimsel çevresine bulaşır. Öldürücü urun ortaya çıkışındaysa, yalnızca çekirdeği etkileyen bir kaygı nöbeti söz konusudur: vücudun dirimsel enerji üretim-tüketim dizgesinin dış kesimleri coşkusal açıdan etkilenmemiştir. Kaygılı sinircede, yüreği cendere gibi sıkan tasa bütün vücudu etkiler. Yerel urların oluşmasında, kaygı nöbeti belli bir dokuyla sınırlıdır, dokunun kendi içindeyse, yalnız hücre çekirdeği etkilenmektedir. Kaygılı sinircede, bütün vücut işlevsel yeteneğini yitirmemektedir. Yerel urda, vücut yavaş yavaş çökmekte, yalnız hücre çekirdekleri canlılıklarını sürdürmekte, yalnız onlar «tasalanabilmekte»dirler. Böylece, cinsel hastalıkların dirimsel çarklarının incelenmesi, son aşamada, hastalıklı hücre çarklarını karşımıza çıkarmaktadır.

Yerel süreç, vücudun genel köreltici dirimsel bozukluğunu izlemekte ve ona eşlik etmektedir. Köreltici süreç de kendi içinde üç ana evreye ayrılmaktadır:

1. *Kasılıp kalma evresi:* bu evre (kan dolaşımındaki) süreğen yayılma güçsüzlüğüyle başlamakta, kişilik alanında, yazgıya boyuneğmeyle kendini göstermektedir. Bunun bedensel belirtileri şöyledir: kasların kaskatı kesilmesi, derinin solması, dokularda yeterince dirimsel enerji bulunmaması, örgensel boşalma güçsüzlüğü, kansızlık. Kanserin dirimsel yanı, bu evrede, bütün öbür dirimsel bozukluklara benzer.

2. *Körelme evresi:* bu evrenin başlıca özelliği, dokusal

özün azalması, alyuvarların küçülmesi, genel zayıflık, bütün vücudun dirimsel direncinin azalması, kilo verme, ve son olarak da genel eriyip bitmedir.

3. *Çürüyüp kokuşma evresi:* dokulardaki hücrelerin dirimsel güçlerinin yetersizliği, kanserli maddelerin çürütücü özlere dönüşmesi, kokuşma bakterilerinin hızla çoğalması (kokuşturucu ayrışma), kokuşma bakterilerinin T basillerine dönüşmesi, T basillerinin bütün dokuyu zehirlemesi, kara kabuk bağlayan kokuşmuş yaralar, vücuttan çıkan çürüme kokusu, ölüm.

Köreltici dirimsel bozukluğun belirtileri yaşlılıkta gözlenen gerileme görüngüleriyle çakışır («yaşlanma belirtileri»). Vücut, yaşlanırken, ancak ölümden sonra çürümek üzere, yavaş yavaş kararıp kurur. *Kanserin yarattığı dirimsel bozukluktaysa, evrensel ölüm süreci vaktinden önce başlar ve çok hızlı gelişir.* Öldürücü urla can vermek *doğa yasalarına uygun, ama öne alınmış bir ölüm*'dür. Hastalıklı bir ölümdür, çünkü çok erken ve çok hızlı gelmektedir; hastalıklıdır, çünkü çürüme süreci hastanın toprağa verilmesinden önce başlamaktadır. Ölüm süreci, yıllarca büzüşüp körelmiş, solunum yetersizliği çekmiş, dirimsel enerjiye (yaşam enerjisine) dayalı işleyişi aksamış bir örgende başlamaktadır; bu sürecin başladığı örgende şunlar gözlenmektedir: dokularda ve dokuyu oluşturan hücrelerde dirimsel enerji yitimi, keseciklere ayrışma, kokuşturucu bakterilerle T basillerinin oluşması. Bu bozulmalar önce kan dizgesini, ona bağlı olarak da bütün vücudu etkiler. Böylece, özerk dirimsel aygıt yavaş yavaş büzüşüp kurur.

Bu süreçse, bozuk cinsel yaşamın sonucudur. Salt bedensel görüngülere değer veren hastalıkbiliminin yakalayabileceği *elle tutulur belirtilerin* ortaya çıkmasından çok önce başlar. Bundan ötürü, yerel urun saptanmasında *hep geç kalınmış olur.* Urun alışılmış yöntemlerle, kesip biçerek, X ışınlarıyla, gamma ışınlarıyla iyileştirilmeye çalışılması için de aynı şey söylenebilir: bu sağaltımın asıl hastalık üzerinde en küçük bir etkisi yoktur. Memedeki bir uru kesip çıkarmanız işe yaramaz, çürüyüp kokuşma süreci durmaz. Kanseri acunsal yaşam enerjisiyle iyileştirmeye girişeceğiniz zaman bu olgular son derece önemlidir: genel körelme

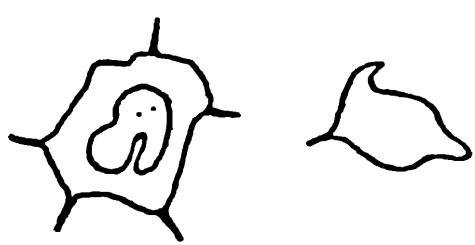
ve çürüyüp kokuşma süreciyle savaşmayı bilmiyorsanız, «kanserin geçirilmesi»nden sözetmeniz boşunadır. Bu ilke, dirim kabarcıkları üzerindeki araştırmalarımız çerçevesinde kanserli farelerden edindiğimiz deneyimlerden çıkarılmıştır. Ve bizim Dirimsel Enerjiyi Araştırma Kurumu'nun kanserin hastalıkbilimine ayırmış olduğu dirimsel enerjiyle sağaltım incelemelerine ışık tutmuştur.

Kanserli hücrelerin, kolayca ayrışan, dirimsel yönden zayıf yapılar olduklarını herkes bilir. Kötü bir rastlantıyla (beyin, karaciğer falan gibi) can alıcı örgenlerde oluşmadığı zaman, öldürücü ur kendi başına zararsızdır. Bu yüzden, küçük, sıkı bir ur taşıyan kanserliler kendilerini hasta hissetmeksizin yıllarca yaşayıp çalışabilirler. Pek çok insanda, ancak ölümden sonra, ölünün açılması sırasında ortaya çıkan, yaşarken onlara hiçbir acı vermeyen öldürücü urlar vardır. Kanser sancıları ve genel zayıflık ancak hastalık bütün bedeni kapladığı zaman kendini göstermektedir. O zamansa, işin sonu yakın demektir.

Ayrışan kanserli doku her zaman kokuşmuştur, çevreye bir çürük kokusu yayar. Bu ayrışmanın son ürünü, çok sayıda T (ölüm) basilidir. Kanserli hücrenin dirimsel zayıflığı hasta için en büyük tehlikedir; ayrışma evresine girmiş kanserli hücrelerin sayısı arttıkça, bütün vücudun zehirlenmesi olasılığı da artmaktadır. Bu olgunun acunsal yaşam enerjisiyle sağaltım alanında önemi büyüktür: gerçekten de, kanserli hücre kolayca yokedilebilir. Bugün dirimsel enerjiyle sağaltım uzmanının karşısına çıkan sorun öldürücü urun yokedilmesi değil, *urların eritilmesinden sonra dört bir yana yayılan ayrışma ürünlerinden vücudu arıtmakta* karşılaşacağı güçlüklerdir. Bu sorunu çözebilmek için, ayrışma sırasında ortaya çıkan ürünlerin doğal yapısını iyi tanımak gerekir. Şöyle bir deney yapalım: kesilip alınmış bir urdan aldığımız kanserli hücreleri suya koyup kaynatalım ve elde ettiğimiz ürünü inceleyelim. Eriyikte artık oluşmuş kanserli hücre yoktur. Ama çok iyi tanıdığımız T basillerinin kum gibi kaynaştıklarını görürüz (Bkz. Ek, Şekil 32). *Sağlıklı bir doku kaynatıldığı zaman mavi yaşam kabarcıklarına ayrışır. Kanserli dokuysa T basillerine.* Mavi yaşam kabarcıkları vücuda yararlı, T basilleriyse zararlıdır. *Acunsal yaşam enerjisiyle sağaltım uzmanı*

için sorun, öldürücü urların ortadan kaldırılması değil, ayrışmayla ortaya çıkan ürünlerin yokedilmesidir.

Vücudun çürüyüp kokuşmasını tek tek örgenlerde değil, kanda ve türlü dışsalgılarda saptayabileceğimizi söylemeye gerek yok. Her türlü çürüyüp kokuşma canlı yapının körelmesi ve yaşam kabarcıklarına ayrışmasıyla başladığı için, alyuvarların biçimini ve işlevini iyi incelemek son derece önemlidir. Sağlıklı alyuvarlar iyice şişkindir, 2000'lik büyütmeyle yürek gibi küt küt atışları kolayca görülür; körelmeye başlamış olanlarsa küçülürler, çoğu kez yuvarlak, ama daha çok yumurtamsıdırlar, açılıp kapanmaları ya aza indirgenmiş ya da yokolmuştur. Sağlıklı alyuvarların çevresinde geniş bir dirimsel enerji çemberi vardır, bu çember yoğundur, parlaktır. Körelmeye başlamış alyuvarların çevresindeyse zayıf ışıklı, ince bir çember görülür. Şişkin değildirler, zayıf bir zarla kaplıdırlar. Körelme zarın zayıflığını ortaya vuracak kadar ilerlememişse, *bir sodyum klorür (tuz) eriyiğine attığımız zaman alyuvarların hızla yokolduklarını ya da büzüldüklerini görürüz.* Buna karşılık, aynı işlemi sağlıklı alyuvarlara uyguladığımız zaman, en az yarım saat ilk biçimlerini koruduklarını saptarız. Büzüşme sürecine girmiş alyuvarlarsa birkaç saniye ya da dakikada yokolur giderler, zarları pörsür, «T çomağı» haline gelirler (bkz. Şekil 19).

Şekil 19. Kanserin ileri evresindeki hastaların kanındaki biçimi bozulmuş alyuvarlar.

Sivri uçlu T basilleri kanserin yolaçtığı hücre yozlaşmasının aşamalarını gösterir. Burada «kansere elverişli» nitelemesi *körelmeye yüz tutmuş*'la eş anlamlıdır (alyuvarların «duygulanımsal hastalığı»). Sağlıklı alyuvarlar sodyum klorür (kaya tuzu) eriyiğinde yavaş yavaş —mikroptan arıtma odasındaysa hızla— *mavi yaşam kabarcıkları*'na dönüşürler. Kanserli hücrelerse açıkça ya da yaklaşık olarak T cisimciklerine dönüşür (olağan «B tepkisi»ne karşıt olmak üzere, buna «T tepkisi» deriz).

Sağlıklı kan et suyuna konduğunda mikrop üretmez. *Kanserli kansa hem kokuşma bakterileri, hem T basilleri üretir.* Ayrıca (2000'lik ya da daha yüksek bir büyütmeyle), bir kanserlinin kanındaki iğ biçimindeki kokuşma bakterileriyle T basillerini görebiliriz.

Demek ki, kanser sürecinin erken tanınmasında kan çok işe yarar. Hattâ ben daha ileri giderek, kanserin yarattığı genel büzüşmeyle onun kaçınılmaz sonucu olan körelmenin önce kan dizgesini etkilediğini öne süreceğim. Çünkü kan, değişik örgenleri birbirine bağlayıp *bir bütün* oluşturan ve bütün örgenleri besleyen «can suyu»dur. Dolayısıyla, kansere karşı verilecek dirimsel enerjiyle sağaltım savaşında da en önemli görev kan'a düşmektedir. Bu yüzden, kanın dirimsel enerji işlevini iyi tanımak zorundayız.

Bu arada, öldürücü urların yayılmasını açıklama ereğini güden bir kurama değinmek isterim. Bu kurama göre, kanserli hücreler ilk urdan yola çıkmakta, kan dolaşımıyla daha başka örgenlere taşınmakta, orada yeni urlar oluşturmaktadırlar; bunlara «öteye göçmüş ur» (métastase) adı verilmektedir. Oysa, şimdiye dek hiç kimse bu süreci doğrudan gözleyememiştir. Bu varsayım geçerli midir? Bizim bu hastalık konusundaki görüşümüz, aynı derecede savunulabilir başka bir açıklama getirmektedir: kanserli hücreleri bir yerden ötekine kanın taşıdığını varsaymaya gerek yoktur. Büzüşme ve körelme-kokuşma süreci *dizgesel* (systémique) olduğundan, yerel urlar, aynı ya da ayrı zamanlarda, vücudun birçok yerinde ortaya çıkabilirler. V. Bölüm'de anlattığım hastalık olayı, kanser sıçramalarının yerinin yerel kasılmalarla ve dirimsel-işlevsel bozukluklarla belirlendiğini göstermişti. Dolayısıyla, büyük karın kasının sürekli gergin dur-

masından ötürü bir öldürücü ur belirebilir; bunun ardından, karın bölecindeki kasların sürekli kasılmasıyla, kaburgalarda ya da omurlarda yeni urlar oluşabilir. Kasların sürekli gergin durması dirimsel bozukluğu gösteren işlev aksaklıklarıdır ve vücutta genel olarak bir kasılma/büzülme eğilimi bulunduğunu gösterirler. İlk urdan epey uzaklarda ortaya çıkan sıçramalarla hasta dokuların yakınında beliren urları birbirinden ayırmak gerekir; bu ikinciye örnek, dışkılıktaki bir kanserin sidik torbasına sıçramasıdır.

İlerki gözlemler tarafından doğrulanmak ya da çürütülmek üzere, *lösemi* adıyla bilinen kan kanseri konusunda da bir varsayım ortaya atalım. Alyuvarların büzüşmesi ve ayrışması kanserin en genel ve ilk belirtisiyse, akyuvarların çığ gibi çoğalmalarını açıklamak kolaylaşır: akyuvarların görevi, alyuvarlar gibi, dokuları oksijenle ve acunsal yaşam enerjisiyle beslemek değildir, onlar vücuda giren «yabancı» mikroplara karşı savaşmakla görevlendirilmişlerdir. Bundan ötürü, akyuvarlar —lökositler, lemfositler ve fagositler— birtakım yabancı cisimler (mikroplar, pislikler) vücudun özsuyunu kapladıkları zaman ortaya çıkarlar. Vücuttaki irinşişler de, mikrop kapmış yaraların irinlenmesi de çok sayıda akyuvarın belli bir yere toplanmasıyla oluşur. Alyuvarlar ayrışmaya başladıkları zaman, vücuda zararlı ve yabancı maddelere dönüşürler. O zaman, ayrışmış alyuvarların üstesinden gelebilmeleri için, akyuvarların savunma gücünün de elle tutulur ölçüde artması gerekir. Dolayısıyla —kan kanserinin en belirgin özelliği olan— kanın aklaşması, vücudun, alyuvarların büzüşmesi ve T basillerine dönüşmesi karşısında gösterdiği doğal tepkiden başka bir şey değildir. Bundan ötürü, kan dizgesinin daralmasına yolaçan bütün öbür hastalıklarda akyuvarların büyük ölçüde arttıkları görülür. Akyuvarlar alyuvarları bastırırsa ve vücut yeterli sayıda yeni alyuvar üretemeyecek kadar zayıf düşmüşse, kaçınılmaz son yaklaşmış demektir.

Kanserin acunsal yaşam enerjisiyle iyileştirilmesi konusunda şu soru akla gelebilir: *kandaki alyuvarların ayrışması süreci durdurulabilir ya da önlenebilir mi?* Bu soruya verilecek açık seçik ve olumlu yanıt, kanserin başlamadan önlenmesinde bize yepyeni bir yol açacaktır.

Daha ilerde, öldürücü urdaki kanserli hücrelerin başlangıçta bir hastalık belirtisi gibi değil, hastalıklı bir sürece karşı bir *savunma* diye ortaya çıktıklarını göreceğiz. Şimdi bu önerme insana devrim yaratıcı geliyor, ama aslında son derece sıradan bir gerçekliktir.

Kanın sağaltım işlevi sorununu biraz daha derinleştirmezden önce, okurun kendi kendine sormaktan geri kalamayacağı iki soruyu yanıtlamak isterim:

1. Kanserli hücrenin gelişmesinin belirttiğim çizeme (şemaya) göre olduğunu nerden bilelim? Keseciklere ayrışmış dokulardan kanserli hücrelerin oluşmasını adım adım izleyebilmek için insan vücudu ikide bir kesilip açılamaz elbet. Ancak soru yerindedir ve bir yanıtı vardır (1937-41 yılları arasında fareler üzerinde yaptığımız deneyleri anlatan ilerki sayfalara bakın).

2. Geleneksel kanserbilimin temel yanılgısı nerededir? Yukarda ayrıntılarıyla açıkladığım süreç nasıl olmuş da hiç göze çarpmamıştır? Bu soru da yerindedir.

Bu iki sorunun yanıtı tek ve aynı olgudadır: *geleneksel kanserbilimin temel yanılgısını oluşturan es geçme, kanserli hücrenin evrim aşamalarının bilinmemesinden de sorumludur:* biz de şimdi işte bu soruna eğileceğiz.

OT DALDIRILMIŞ ERİYİKLERDE TEKHÜCRELİ CANLILARIN GELİŞMESİ: KANSERİN ANLAŞILMASININ ANAHTARI

Devinimci (mekanist) doğal bilimler, o arada devinimci dirimbilim gizemciliğin tutsağıdır. Öteden beri sık sık altını çizdiğim gibi, yaşamla ilgili sorunlara devinimci gözle bakmanın bıraktığı boşlukları öteden beri gizemcilik doldurmuştur. Somut bir örnek verelim: devinimci doğal bilim yanlış bir düşünceye dört elle sarılmıştır, «bir hücre ancak başka bir hücreden», «yumurta da ancak yumurtadan» çıkabilir der. Böylece *çok yerinde* bir soru daha ilk ağızda elin tersiyle itilmiş olur: *ilk hücre* ile *ilk yumurta* nerden gelmişlerdir? Böylelikle bütün dirimbilimin temelini oluşturan soruyu bir köşeye iten devinimci bilgin, daha

başından, birtakım dirimbilimsel olguları anlama olanağından kendini yoksun bırakır. Aynı bilgin, milyarlarca tür tekhücreli canlı için, «kendi kendine» havada uçuşan, «olmuş bitmiş» bir tohum bulunduğunu varsayar. Oysa, bugüne dek söz konusu tohumları gören olmamıştır. Başlangıçta, «olmuş bitmiş» tohumlar kuramı her şeyi açıklar gibiydi: veremi, frengiyi, akciğer yangısını falan. Derken, «havada uçan tohum açıklaması»yla pek bağdaşmayan hastalıklarla karşılaşıldı: bunlar, kökeni canlı maddeyle cansız madde arasında dolaşan, son derece küçük, gözle görülmeyen canlıcıklara yakıştırılan hastalıklardı. Çocuk felci (poliomyélite), pamukçuk hastalığı bugüne dek anlayamadığımız hastalıklar olarak kalmışlardır. Çünkü havadan virüs oluşturmak elimizde değildir. Canlı ve ölü maddeden mavi yaşam kabarcıkları, onlardan da tekhücreli canlılar ve bakteriler elde etmeyiyse hiç kimse bilmiyordu. İçinde su yosunu bulunan sıvılarda canlı cisimciklerin bulunması doğal bir olgu sayılıyordu, tıpkı vücutta kanserli hücrelerin varlığının doğal karşılanması gibi. Doğrusunu söylemek gerekirse, kanserli hücrelerin kökeni araştırılıyordu. Ama bunlar havada bulunmadıkları, vücutta oluştuklarına kuşku duyulamayacağı, beri yandan da ayrışan dokulardan yeni hücrelerin oluşması savının benimsenmesi yasaklandığı için, şu iki nokta es geçildi: a) insanın dışsalgılarının doğal halde titizlikle incelenmesi; b) suya daldırılmış ot dokusunun geçirdiği değişimlerin dikkatle izlenmesi.

Hangi hastalık uzmanına sorsanız, canlının kendi kendine mikrop bulaştırması savını *saçma* bulup yadsır; hele hele vücutta birtakım tekhücreli canlıların oluşabileceğini ölse kabul etmez. Hattâ bu tür sözlere kulak bile asmaz. *Oysa, çözüşmeye başlayan dokulardan kanserli hücrelerin oluşmasının anahtarını bize işte bu ayrışan su yosunu ve otlardan bakterilerle tekhücreli canlıların oluşmasında etkili olan süreçler sağlamaktadır.*

Bundan böyle, vücutta kanser hücrelerinin nasıl bir evrim geçirdikleri sorusunu yanıtlayabiliriz: gerçekten de, bunun için, ayrışmaya başlamış ot dokusunda tekhücreli canlılarla mikropların oluşum evrelerini canlı olarak gözlemek yeterlidir. İçine ot daldırılmış sudaki amipler otun «kanserli hücreleri»yse, benzer görüngülerin hayvan dokusunda da oluştuğu sonucuna va-

rılabilir. Ancak böyle salt akılsal bir yöntem tek başına yetmez ve kesin sonuçları doğrulayamaz. Bundan ötürü, gerek dıştan sağlıklı gözüken kişilerin, gerek kansere yakalandıkları saptanmış kişilerin dışsalgıları üzerinde yapılacak çok yönlü ve ilk ağızda tutarsız çok sayıda gözlemin büyük önemi vardır. Çünkü kanserli dokularda ve yörelerinde, ayrışmaya başlamış ot ve su yosunlarındakilere benzer canlı biçimlerine ve süreçlere rastlanıp aradaki benzerlik kanıtlanırsa, ortaklaşa yürütülen deney ve gözlemler doğrulanmış olur. Sağlıklı farelerde bu yöntemle kanser başlatılıp hastalığın türlü evreleri gözlenirse, doğrulanan gözlem ve deneyler bilimsel kesinlik kazanır. Ayrışmaya başlamış ot dokusundaki süreçler, kanserlilerin dış salgıları, yapay olarak kansere yakalattırılmış farelerin dokuları üzerinde yapılan gözlemler bize son derece yalın, ama aynı ölçüde inandırıcı bir görüntü verecektir:

1. Kanserli hücreler mavi enerji kabarcıklarına ayrışmaya başlamış hayvan dokularında oluşan tekhücreli canlılardır.
2. İçine ot daldırılmış sudaki amiplerle öbür tekhücreli canlılar ayrışmaya başlamış otun kanserli hücreleridirler.
3. Kanserli hücrelerin kökeni sorunu dönüp dolaşıp dirimin oluşumu sorununa dayanmıştır.

Gözlem ve deneylerden çıkardığımız bu üç sonuç bizi şaşkına çevirebilir: ilk bakışta son derece yalın gözüküyorlar çünkü. Ancak, büyük olgular her zaman *çok* yalındırlar. Çıkardığımız sonuçları benimsediğimiz an, kanser olaylarını doğrudan doğruya izleyebilme olanaksızlığının yarattığı bütün boşlukları doldurma gücüne kavuşacağız: gerçekten de, o zaman, ayrışmaya başlamış ottan oluşan tekhücrelileri gözlemek yeterli olacaktır.

1936-1942 arasında, yılın değişik dönemlerinde, kuru ot ya da yosunları suya bastırarak gözleyince, *taze otlardan ya da ilkbahar otlarından* tekhücreli canlı elde etmenin olanaksız ya da çok güç olduğunu görerek şaşırdım. Buna karşılık *sonbaharda toplanmış ot ya da yosunlardan* istendiği kadar tekhücreli canlı elde edilebildiğini gördüm. Bu bulgu «havada uçuşan tohumlar» savını benimsemiş birini hiç mi hiç şaşırtmayacaktır. Bizim gibi, söz konusu savı benimsemeyenler içinse, önemi büyük-

tür. Bulgu, içine ot daldırılmış suda tekhücreli canlılarla vücutta kanserli hücrelerin oluşumunu doğrulamaktadır. *Çünkü kanserli hücre de hiçbir zaman taze, genç, «ilkbaharını süren» dokuda gelişmemekte, yalnız yıpranmış, yaşlanmakta olan, «sonbaharını süren» hayvan dokusunda oluşmaktadır.*

Burada, kanser araştırmalarıyla uğraşmayı aklımın köşesinden geçirmediğimi özellikle belirtmek isterim. Yaşam enerjisi kabarcıkları üzerinde deney yaparken, içinde su yosunu bulunan sıvılardaki dirimsel kabarcıklardan tekhücreli canlıların gelişmesini fotoğrafla saptayıp doğruladığım zaman, ister istemez bu yola itildim. Sözü geçen sıvıda, olağan ot dokusuyla gelişmelerini tamamlamış tekhücreli canlıların yanında, devinimci dirimbilimin tanımlayamadığı bir sürü canlı yapı görülmektedir: havadaki bakterilerle uzaktan yakından ilgisi bulunmayan mavi kesecikler, bu keseciklerin oluşturdukları düzensiz yığınlar; bu yığınların kimisinde ancak belli bir yerde zar görülmekte, daha şişkin kimi yığınlarınsa belli bir kesimi zarla kaplanmaktadır. Yozlaşmakta olan dokuların kenarlarında çok sayıda belli bir yapıya kavuşmuş canlı gözlenmektedir, bunların «su yosunu» mu, «tekhücreli canlı» mı olduklarını kestiremiyoruz (bkz. Ek, Şekil 39, 40, 41*a, b, c).*

Sırası gelmişken, önemsiz, ama ilginç bir olaya değinmek isterim. 1936'da, deneylerimi yürüttüğüm kurumla Oslo Üniversitesi Bitkibilim kürsüsü arasında sürekli ilinti vardı. Günün birinde, tüpte üretilmiş amip almak üzere oraya gittim. Deney tüplerini hazırlayan görevli ot daldırılmış bir suyu karıştırdı, sonunda bana birkaç amip gösterdi. Ansızın, çocukça bir soru geldi dilimin ucuna: «Bu tekhücreli canlıların şu sıvıya nasıl geldiklerini söyleyebilir misiniz bana?» «Havada uçan tohumlar» kuramını unutmuştum. Öğretim üyesi yardımcısı şaşkın bir bakış gönderdi bana, sonra, dirimbilim konusundaki bilgisizliğim karşısında duyduğu küçümsemeyi dile getiren bir yüzle ekledi: «Havada uçan tohumlarla elbet. Havadan gelip su yosununa yapışıyorlar.» Ondan sonra, her türlü canlı üretme yöntemiyle havada uçan tohumları elde edebilmek için yüzlerce deney yaptım, ne tohum görebildim, ne de amip. O günden beri de, dirimbilim konusundaki bilgisizliğimden rahatsız olmadım.

Başka bir küçük olay da okura, yanlış resmî düşüncelerle beslense de, insan vücudunun kimi zaman son derece doğru bilgi aldığını gösterecektir. 1937 sonbaharında, yaşam enerjisi kabarcıkları konusundaki ilk kitapçığımı yayımlamaya hazırlanıyordum, burada maddenin dirim kabarcıklarına ayrışmasını ve tekhücreli canlıların gelişmesini anlatacaktım: bu konudaki kesin sonuçlu ilk gözlemlerimi aşağı yukarı 18 ay önce yapmıştım. O günlerde, iki tür enerji keseceği bulunduğu, mavi PA kesecikleriyle kara T basillerinin birbirlerine benzemedikleri konusunda en küçük bir düşüncem yoktu; aynı biçimde, mavi enerji keseciklerinin T basillerini yokettiklerini de bilmiyordum. Başka bir deyişle, kanseri acunsal yaşam enerjisiyle iyileştirebilme konusunda hiçbir bilgim yoktu. Ve işte o günlerde, 1937'de patlak verdi Norveçli devinimci ve gizemcilerin dirim kabarcıkları üzerinde yaptığım deneylere dönük nefret dolu savaşımı. Gazeteler, barış içinde çalışabilmeyi kesinlikle istediğim halde, «deneyodamın üstünü örten perdeyi kaldırdığı» öne sürülen uzun yazılar yayımlamaya başladılar. Günün birinde, kamuoyunun gözü önünde, «kanseri iyileştirmek»le övündüğüm için kınandım. Bu suçlama ağzımı bir karış açık bıraktı: hiçbir zaman böyle bir savda bulunmamış, hattâ böyle bir şeyi aklımın köşesinden geçirmemiştim. Bu bağlam içinde «suçlama»dan sözedilebilirse, nasıl olmuş da böyle bir şeyle suçlanabilmiştim? Çok sonraları, mavi PA keseciklerinin öldürücü etkisini bulduğum zaman, beynimde bir ışık çaktı: nefret kusan «eleştirmenlerim», tekhücrelilerin dirimsel oluşumunun açıklanmasının kanserin daha iyi anlaşılmasını sağlayacak kapıyı açtığını benden daha iyi sezmişlerdi.

İnsanüstü çabaların harcandığı bilmem kaç on yıldan sonra, kanserbilim çıkmaza girmişti; tekhücreli canlıların oluşumunun kavranmasını engelleyen yasak, kanserbilimin ilerlemesini durdurmuştu. Tekhücreli canlıların su yosunundan türemeye hakları yoktu, kutsal bir kararname uyarınca o güne dek hiç kimsenin gözüyle görmediği, sonsuza dek, olmuş bitmiş halde havada varolan «tohumlar»dan geliyorlardı. Bunu anlayınca, el yordamıyla, kanser araştırmaları merkezinin birkaç ay önce bana yolladığı kanserli dokuların incelenmesine koyuldum yeniden. Nicedir, nasıl evrim geçirdiklerini görmek üzere, deney tüplerini

belli süre kendi hallerine bırakmayı öğrenmiştim. Bu tüpler arasında, içlerine mikroptan arıtılmış kanserli dokular daldırdığım birkaç eski eriyik vardı. Büyük bir şaşkınlıkla, *bu tüplerin mavi-yeşil bir renge büründüklerini,* güçlü bir amonyak ve çürüme kokusu yaydıklarını gördüm. Bu tüpteki sıvıya Çin yosunu kattım, mavi-yeşil, kaygan bir ürün elde ettim. Sıvının dış kenarlarından küçük bir örnek aldım, yeniden Çin yosunu eriyiğine daldırdım, ve... ömrümde ilk kez, sonradan kanseri örten giz perdesinin aralanmasına yardım edecek T basillerini gördüm.

Okurlarımdan, yeni bir bilimsel araştırma alanına girme kararını vermezden önce yüreğimi saran korkuyu iyi anlamalarını rica ederim. Yıllarca, bulgularım konusundaki bilimsel tutanakları yayımlamayı göze alamadım. Gerçekten de, o güne dek bilinmeyen bir mikrop bulmamıştım. Bir anda karşıma, çözülmeleri için canla başla çalışmak gereken, dev boyutlu sorunlar çıkmıştı.

T basilleri (çomaksı minik canlılar) dokuların ayrışmasıyla oluşmaktadır. Başka bir deyişle, *dirimin oluşumu* (biogenèse) sorunu vardır karşımızda. Vücuttaki dokuların ayrışması, toplumsal aşındırmanın sürekil olarak yaşamın işleyişini hırpalamasındandır. Demek ki karşılaştığımız sorun, dirimsel enerjinin toplumsal açıdan düzene konması sorunudur. Dirim kesecikleri kendine özgü bir dirimsel enerjinin varlığını ortaya çıkarmıştı. Böylece, evrende dirimin yeri sorusu da gündeme gelmiş oluyordu. T basillerinin bulunması birtakım çelişkiler yaratacak, insanoğlunun kutsal bir güç tarafından yaratıldığı ve yazgısının yine bu kutsal gücün elinde olduğu anlayışıyla çelişecek gibiydi. Hekimlerle, araştırmacılarla, daha başka insanlarla kötü deneyler yaşamıştım (daha başka deneyimler, örneğin, Oslo basınının başlatacağı nefret dolu savaşım beni bekliyordu). Buluşlarımı yaptığım ülkenin yurttaşı değildim. Yabancı bir ülkedeki bir göçmen, bir «pis yabancı», bir «çağrılmamış konuk»tum. Kötü yürekli kişiler buluşlarımdan çok yersiz yurtsuz oluşumla ilgiliydiler. Derken, bir sabah, güzel bir ilkbahar sabahı, çok yalın bir düşünce bütün tasalarımı silip attı: *Şu gezegenin yurttaşıyım ben!* Bu niteliğimle de, yüzyılın, belki de yüzyılların en büyük bilimsel sorunlarından biriyle ilişki kurmaktan kıvanç duyuyordum. Dirim kabarcıkları konusundaki araştırmanın o güne dek

aralarında hiçbir ilinti bulunmayan bir sürü soruya ortak bir payda getirmesi beni yüreklendiriyordu. Utanıp sıkılmama hiç gerek yoktu, tersine, önümüzdeki sorunların çözümüne en sonunda yaklaşabildiğim için sevinmeliydim; oysa, tam altı kez ülke değiştirmiş, gerek hekim arkadaşlarımın, gerek resmî kuruşların çıkardıkları sayısız güçlük ve mızıkçılıkla boğuşmuştum. 1939 Ocak'ında, SAPA kabarcıklarından çıkan dirimsel enerji ışınları deneyodama yayıldıkları, 1940'ta bu enerjiyi bir dirimsel enerji biriktirecinde toplamaya başladığım zaman korkularım dağıldı, geçmişte çektiğim sıkıntıları önemsemez oldum. O andan sonra, başladığım araştırmaları gücümün yettiğince sürdürmenin sorumluluğunu duydum omuzlarımda.

Kanser sorunu, gelip ölümle dirimin doğal yapısı sorununa dayanır gibiydi. Bu sorun henüz bütünüyle çözülememiştir, ama ileri doğru büyük bir adım atılmıştır.

Daha önceki bölümlerde T basillerini ayrıntılı olarak betimledim; dolayısıyla burada, kanser araştırmalarının gelişmesini özetlemekle yetineceğim. Bu özetleme son derece önemlidir, çünkü şu yalın önerme: «Kanser, temelde, kan ve doku dizgesinin çürüyüp kokuşması, canlı vücudu sarıp hızla izlerleyen bir tür ölümdür» savı, bu alanda yaptığımız deney ve gözlemlerin yarattığı bağlam içersinde anlam kazanmaktadır. O zaman, bugüne dek neden kanserin doğal yapısının hesaba katılmadığı kolayca anlaşılır. Kolorado Dağları'nda bir altın madeni bulmak çok yalın ve yararlı bir iştir; ama bizi bu buluşa götüren yol karmaşık, hattâ tehlikelidir.

Kanserli bir dokuda T basillerinin bulunması beni bir anda bir dizi sorunla yüz yüze getirdi, bunların çözümüyse yıllarca süren çetin çabayı gerektirdi.

1. T basilleri aşılandıkları farelerde kansere yolaçabilir mi?

2. T basiliyle kanser arasındaki ilintiler nelerdir? T basili kanserli hücrenin nedeni midir yoksa ayrışmasıyla oluşan bir ürün müdür?

3. T basilleri öldürücü urun nedeniyseler, başlangıçta, sağlıklı vücuda nasıl girmektedirler?

T basillerini bulduğum günlerde, bu ufacık canlıların «T-ölüm basili» adını alabileceğini de, canlı dokuların çürüyüp ayrışmasıyla oluştuklarını da aklımın köşesinden geçirmemiştim. Ancak, T basilleri üzerinde yaptığım her yeni deney bana kanserin gizli kalmış yönlerinden birkaçını gösteriyordu: dolayısıyla, söz konusu deney ve gözlemlerin izledikleri yolun betimlenmesi —bugün için aydınlatılabildiği oranda— kanserin temel özelliğinin betimlenmesi olacaktır.

Anlatımın bu bölümüne girişmezden önce, geleneksel kanserbilimin düştüğü yanılgıyla ilgili birkaç soruyu yanıtlamak isterim. Bu konuda söyleyeceklerim, özetle şunlar:

1. Mikroskop altında incelenmek üzere hazırlanmış boyalı doku parçalarında ne kanserli hücrelerin oluşmasına yolaçan mavi enerji kesecikleri, ne de bunların ayrışmasıyla oluşan ufacık T basilleri görülür. Bunları görebilmek için, canlı dokularla gözlem yapmak gerekir. Geleneksel kanserbilimse, öncelikle ölü dokular üzerinde çalışır.

2. Aynı nedenle, geleneksel kanserbilim kanserin geçirdiği evrimin ara aşamalarını bulup ortaya çıkaramamıştır.

3. 2000'den az büyütme doğru gözlem yapmaya izin vermez. Geleneksel kanserbilimse pek ender olarak 1000'lik büyütmenin üstüne çıkar.

4. Geleneksel kanserbilim, daha ilk ağızdan, canlı ya da cansız maddelerden doğal olarak tekhücreli canlıların oluşabileceğini kesinlikle yadsıyarak kanser hücresini anlamaya sırt çevirmiştir.

5. «Havada uçan tohumlar» önyargısı araştırmacıların dikkatini izlenecek doğru yoldan başka yerlere çevirmiştir.

6. Kanserin hastalıkbilimindeki yeri, dirimsel dizgenin genel işlevsel bozukluğudur, dolayısıyla ancak *işlevsel* bakış açısı içinde kavranabilir. Oysa, bugünkü hekimlikle dirimbilimin asal olarak devinimci, fiziksel-kimyasal bir yönelişleri vardır. Onlar hastalığın nedenlerini *tek başına ele alınan* hücrede, *tek başlarına ele alınan* ölü örgenlerde, *tek başlarına ele alınan* kimyasal maddelerde aramaktadırlar. Her türlü bölümsel işlevi belirleyen *tümel işlevi* hesaba katmamaktadırlar. Bu bilimlerce cinsel işleve hâlâ üvey evlât gözüyle bakılmaktadır. Oysa, bir radyo

alıcısının işleyişi lambaların yapımında kullanılan camın ya da madenin kimyasal bileşimiyle açıklanamaz; söz konusu işleyişi, cam ya da madeni oluşturan ana maddelerin somut betimlenmesinden çıkaramayız. Aynı biçimde, kanserin dirimsel bozukluğa yolaçan işlevini de kanserli hücrelerin biçimlerini ve boyalara gösterdikleri tepkileri ya da sağlıklı doku hücrelerine göre konumlarını betimleyerek açıklayamayız. Canlı proteinlerin kimyasal bileşimi, ne denli karmaşık ve ince olursa olsun, bize *canlının yürek atışları*'nın doğal yapısını açıklayamaz.

Öyleyse, biz T basillerinin çizdikleri yolu izleyelim.

2. CANLI VARLIKTA ÖLÜM: DOKULARDAKİ DİRİMSEL ENERJİNİN YİTİRİLMESİ VE ÖLÜM-ÖNCESİ ÇÜRÜME

Şimdi çok gerilere gitmek ve apayrı olguları özetlemek zorundayım. T basilleri bize yaşayan vücutta oluşan bir ölüm sürecini, bir tür «diri diri ölüm»ü göstermektedirler. Buradaki T harfi, Almanca «Tod» = ölüm sözcüğünden alınmıştır. Böyle bir adlandırma, iki olguyu gözönünde tutmaktadır: T basilleri canlı dokuların ayrışmasıyla ortaya çıkan en son üründürler. Yüksek oranda verildikleri zaman, farelerin ölümüne *yolaçmaktadırlar*. İlk T basillerini tüpte ürettiğim zaman, şırıngayla sağlıklı farelere aşıladım. Pek çoğu sekiz günde öldü, bir bölümü birkaç ayda can verdi. İki yıl (1937-1939), altışar altışar ayrılmış yüzlerce beyaz fareye T basili aşıladım. Her kümede iki fareye, denetlemek üzere PA kabarcıkları, öbür ikisine de T basilleri verdik (her kümeye verilen kabarcık ya da basil oranı değişikti.) Geri kalan iki fareye de *hem* T basilleri, *hem de* mavi PA kabarcıkları aşılandı (fareler üzerinde yapılan bu deneylerin sonuçları için II. Bölüm'deki *«T Basilleri»* konusuna bakın).

Mavi PA kabarcıklarıyla T basillerinin birlikte verilmesi, mikroskop altında yaptığımız bir gözlemin mantıksal sonucuna dayanıyordu: PA kabarcıkları T basillerini etkisiz hale getirip bir yere toplanmalarına yolaçmaktadır. Yukarda da belirtildiği üzere, iki yıllık deneylerin sonucu şöyle özetlenebilir: PA kabarcıkları aşılanan fareler sapasağlam kaldılar; T basili aşılananlar

ya çabucak öldüler ya da aşağı yukarı 15 ayda dokuları yozlaşmaya, hücreleri aşırı çoğalmaya başladı, hattâ kimilerinde öldürücü ur belirdi; T basilleriyle birlikte PA kabarcıkları aşılananların çoğu sağlam kaldı. *Kanser üzerinde acunsal yaşam enerjisinin iyileştirici etkisini araştırma deneylerimiz işte bu PA kabarcıklarının etkisinin saptanmasından sonra başladı.*

Sırf gözle görülür sonuçlarla yetinebilir, elde ettiğim başarıları yeterli sayabilirdim. O vakit okur, eyleme geçirilen süreçler konusunda akılyürütmekten kurtulurdu. Ama böyle bir şeye razı olamam, çünkü her ne kadar kanser sorununa yaklaşabilmek için önemli bir kapı açıldıysa da, bu korkunç salgının ortadan kaldırılabilmesi için daha pek çok araştırma yapılması gerekecektir.

Kanser üzerinde yapılan acunsal enerjiyle sağaltım deneylerinin sonucu şöyle özetlenebilir: *iyice gelişmiş bir kanseri iyileştirmektense kanseri önlemek çok daha kolaydır, çünkü öldürücü ur sorunu çok daha karmaşık bir sorunla, yaşamla ölüm arasındaki ilintiler sorunuyla çakışmaktadır. Kanser, vücudun erken patlak veren, hızlı can vermesi olsa da, aslında «olağan» bir ölümden başka bir şey değildir.* Vücutta, kanser aracılığıyla erken ölüme yolaçan süreçler doğal ölümü getiren süreçlerin aynıdır.

Bu savların önemini açık seçik bildiğimi ve boşuna öne sürmediğimi belirtmek isterim. Ben kanseri aramaya çıkmadım, yaşam enerjisi kabarcıkları üzerinde deney yapmaya giriştiğim zaman kanser önüme çıktı. Dirim kabarcıkları üzerindeki araştırmaları yüzüstü bırakmakla uzantısı hesaplanamayacak bir sorunu derinleştirmek arasında bir seçme yapmak zorundaydım. Dirim kabarcıklarının kanser üzerindeki etkilerini doğrulayan ilk uygulamaları hemen yayımlamama ve götürüp herhangi bir sorumlu kişiye göstermeme kararım, daha o aşamada, *kanser sorununun ölüm/dirim sorunuyla çakıştığını* bilişimden geliyordu. Biraz yakından bakınca, bu olgu ilk bakıştakinden daha az şaşırtıcı gözükür. Anımsanacağı üzere, dirim kabarcıkları ve tekhücreli canlıların doğal örgütlenmesi konusunda yaptığımız ilk deneyler bizi, kendiliğinden, *dirimin oluşumu* sorunuyla burun buruna getirmişti. Dirim kabarcıkları üzerinde yaptığımız de-

neylerse, PA kesecikleri ve T basilleri aracılığıyla bizi kanserin dirimsel yanını araştırmaya götürdü. Ölümle dirim iç içe olduklarından, tekhücreli canlıların kökeni sorununu kaldırdınız mı, altından kanserden *ölüm,* onun altından da *genel olarak ölüm* sorunu çıkmaktadır.

Bu göreve bilinçsizce hazırlandığımı sanıyorum: daha 1926' da, bakımevinde edindiğimiz kanıtlara dayanarak Freud'un *ölüm güdüsü* savını çürütmeye başladığım an, ölüm sorunuyla burun buruna gelmiştim. İnsanın içinde bir ölüm *istemi*'nin bulunduğunu yadsıyabilmek için elimde yeterli neden vardı. Ancak, yüreğin durmasından çok önce başlayan *nesnel bir ölüm süreci*'nin bulunduğu da bir gerçektir. *Ölüm güdüsü*'nün boşluğunu başarıyla gösterdikten sonra[1], canlı varlıkların kendi istemleriyle çağırmadıkları, tam tersine müthiş korktukları ve şöyle ya da böyle, er ya da geç defterlerini düren ölümün nesnel süreciyle ilgilenmeyi sürdürdüm. *T basilleri ölüm sürecinin elle tutulur gözle görülür kanıtlarıdırlar.* Bundan sonraki bölümlerde işte bunu gözler önüne sereceğim.

Dirimsel (örgensel) enerjiyi araştıran dirimsel-doğabilim yaşamın bütün belirtilerini sonunda bu bilim dalının temel işlevine, yani *açılıp-kapanma*'ya (yürek atışlarına) indirger. Yaşama süreci, asal olarak, örgenler toplamı demek olan canlı varlığın da, tek tek örgenlerinin de, *genleşme* ile *büzülme* arasında sürekli gidip gelmesidir. «Sağlık»ın başlıca özelliği, dirimsel enerjinin, cinsel tutumbilim uyarınca ve bütün örgenlerin *eksiksiz* açılıp kapanmalarıyla düzene konmasıdır. Genleşme büzülmeye ağır bastığı zaman, sürüp giden bir *atardamar gerginliği*'nden sözederiz. Tersine, büzülme ağır basıyorsa, süreğen bir *duygulanımsal sinir dizgesi gerginliği* var demektir karşımızda. Sürekli ve kalıcı büzülme kasların kaskatı kesilmeleriyle ve kişinin sürekli olarak solukalma durumunda kalmasıyla sonuçlanır. Bunun sonucunda, dokularda aşırı karbonik asit birikir (Warburg'a bakın), vücutta körelme başlar, dokular özsularını yitirir, en sonunda erime başgösterir.

Demek ki yaşama süreci aralıksız açılıp kapanma işleviyle

[1] Bkz. Wilhelm Reich, **Bedensel Boşalmanın İşlevi.**

kendini göstermektedir, bu işlev her örgende ayrı bir hıza sahiptir, örgenler toplamı olan vücuttaysa sırayla bir haz, bir kaygı biçiminde dile gelir. Cinsel boşalmada, artık enerjiler belirli aralıklarla aşırı açılıp kapanmalarla (çırpınmalarla) dengeye kavuşurlar. Böylece, *uzayıp giden, bir tek açılıp kapanma* aracılığıyla, genleşme/büzülme işlevi *bütün yaşamı düzene koyar.* Dirimsel dizgenin genleşmesi yumurtanın döllenmesiyle başlar (genleşmenin büzülmeye küçük bir üstünlüğüyle) ömrün yarısına dek sürer. Gerçekten de, kırk yaşlarına dek, büyüme, cinsel etkinlik, yaşama sevinci, sağa sola yayılma etkinliği, zihinsel gelişme bir terslik çıkmadıkça hep öndedir. Kırkından sonra, «yaşlanmanın», «yaşlılık kuruması»nın başlamasıyla, dirimsel dizgede büzülme ağır basar yavaş yavaş. Büyüme durur, dirimsel işlevler adım adım geriler; bu evrim, ilerki yaşın başlıca özelliği olan dokuların buruşmasıyla sonuçlanır. Yaşlılık kuruması cinsel işlevin yavaş yavaş durmasıyla atbaşı gider. Cinsel haz, etkinlik ve evrim gereksinmesi kendini gittikçe daha az duyurur. Kişilik açısından «tutuculuk» gelir baş köşeye kurulur, dinlenme gereksinmesi ağır basar.

Dirimsel dizgenin bu doğal büzülmesi, yaşlılıkta, «vücudun kanserden ölümü»ne yolaçabilir. Kanser yaşlılarda gençlerden daha az tehlikelidir. Yaşlılıktan ölmüş kişilerin cesetleri kesilip açıldığında, görünüşte hastalara hiçbir rahatsızlık vermemiş öldürücü urlarla karşılaşılmıştır. Vücudun ölümüyle birlikte kasların kaskatı kesildikleri, «bir ceset katılığı»nın ortaya çıktığı görülür, söz konusu kasılma dirimsel aygıtın büzülmesini çok çarpıcı biçimde dile getirir. Bundan sonra, vücut çürüyüp kokuşmaya başlar. Canlı dokuların tersine, ölü dokularda derinin çeşitli kesimleri arasında en küçük bir dirimsel enerji yükü ayrımına rastlanmaz. Can vermekte olan doku yalnız olumsuz tepki gösterir. Dirimsel enerji kaynağı kurur. Örneğin, ölü bir balık, ölümünden sonra da örgensel enerji ışını yayar, bunu dirimsel enerji alanının varlığını saptayan bir aygıtla kanıtlayabiliriz, ama söz konusu tepkiler gittikçe zayıflar. Canlı olanların tersine, yapraklı ölü dalların çevresinde hiçbir yaşam enerjisi etkinliği yoktur. Bütün bunlar, can veren örgen topluluğunun dirimsel enerjisini yitirdiğini göstermektedir; ilkin vücudun çevresindeki di-

rimsel enerji alanı daralmakta, sonra dokular acunsal yaşam enerjilerini yitirmektedirler. Demek ki, ölüm sırasında «ruhun vücuttan ayrıldığı»nı söyleyen halk düşüncesinde belli bir doğruluk vardır ve bunun ciddiye alınması gerekir. «Ruh», gizemcilerin tasarladıkları gibi, yapısallaşmış bir biçim ya da «tin» halinde yaşamaya devam etmez; vücudun dirimsel-kendi-kendini algılayışının nedeni hiç kuşkusuz dirimsel enerji yüküdür ve bu yük azaldıkça özvarlığını-algılama da azalır. Ölüm sürecinin can çekişmenin sürdüğü birkaç saat içinde sona erdiğine, ama aslında tamamlanabilmesi için yirmi otuz yıl harcandığına dikkat edilmelidir. Yüreğin durmasıyla kendini belli eden *kesin* ölüm bu sürecin belirleyici evresi değil, yalnızca *bir* evresidir. Yüreğin durmasından sonra her şey birdenbire durmaz; kimi dirimsel süreçler biraz daha sürer, sonra oksijen yokluğundan, yavaş yavaş dururlar. Bir «sarsıntı» sonucu apansız ölüm, dirimsel aygıtın bütünüyle kasılıp kalmasından, bu kasılmanın ardından bir gevşemenin, genleşmenin gelmemesinden başka bir şey değildir.

Ölümün ardından kendini gösteren dokuların çürümesi, dokuların yaşam enerjisi kabarcıklarına ayrışmasının sonucudur. «Havaya yayılmış çürütücü bakterilerin» vücudu kapladıklarını varsaymak saçmadır. Çünkü böyle bir varsayım öne sürüldüğü zaman, biz de haklı olarak, şu «havaya yayılmış» çürütücü bakterilerin neden *canlı* vücudu kaplayıp çürütmediklerini sorarız. Bu soru, ilk bakışta göründüğünden çok daha önemlidir. Çünkü gelip vücudun «canlı varlığın ölümü»ne karşı gösterdiği doğal savunma sorununa dayanmaktadır. Bu sorunu da yaşam kabarcıkları üzerinde yapılan araştırmalar aydınlığa kavuşturmuştur.

Yaşamın en ilkel düzeyinde genleşmeyi, enerji yapım-yıkımını ve canlı maddeyi mavi PA kabarcıkları temsil etmektedir. Buna karşılık, canlı maddenin büzülmesini, yozlaşmasını, çöküntüsünü, ayrışmasını, çürüme evresine girmesini T basilleri simgelemektedir. Bu kural evrim geçirmiş canlılara da uygulanabilir mi acaba? PA kabarcıkları acunsal yaşam enerjisi taşıyan cisimciklerden, «dirimsel enerji kesecikleri»nden başka bir şey değildir. T basilleriyse içlerindeki dirimsel enerji azlığıyla, «acunsal yaşam enerjisi zayıflığı»yla kendilerini belli ederler. Vücuttaki

hücreler özellikle dirimsel enerji yüklü, mavi enerji keseciklerinden oluşurlar. PA kabarcıkları halinde besin maddelerinde saklanan acunsal yaşam enerjisini sürekli emerler. PA kabarcıkları, taşıdıkları enerjiyle T basillerini öldürmekte, çürütücü bakterilerin eylemine engel olmaktadırlar. Güneşin ışınetkinliğindeki acunsal yaşam enerjisi de çürütücü bakterileri aynı biçimde öldürür. Öyleyse, dirimsel sürecin işleyişini ancak vücuttaki dirimsel enerjinin sürekli eylemine —pislikleri atıp vücuda yeniden dirimsel enerji kazandırma eylemine—, başka bir deyişle genleşme, yayılma işlevine yakıştırabiliriz. Büzülme işlevinin ağır basmasını, T basillerinin üremesini, çürümenin başlamasını önleyen işte bu genleşme, yayılma işlevidir.

Genleşme ve vücudun dirimsel enerjiyle doldurulma işlevi yavaşlarsa, büzülme işlevi, T basillerinin simgelediği öldürücü süreçlerin başlamasına yolaçabilir. Bundan ötürü, öldürücü süreçlerin erkenden başlamasını istemiyorsak, yaşamın haz, gelişme, etkinlik gibi olumlu işlevlerini hep ayakta tutmamız gerekir. Son yirmi otuz yıl içinde belli ekinsel birimlerdeki insanların ömürlerinin uzatılabilmesi, doğal cinsel işlevlerin üvey evlatlıktan çıkarılmasıyla olabilmiştir.

Bu varsayımlar kesinlikle doğrulandıkları için, şimdiye dek gözlemlediğimiz olguları belli bir ortak payda altında toplamak istiyorsak, mutlaka onlardan yola çıkmak gerekmektedir. Buysa doğal bilimlerin işidir. Kanserin yolaçtığı köreltici dirimsel bozukluk (buna «cinsel doyumsuzluk hastalığı»da diyebiliriz) yalnızca somut ölüm/dirim süreçleri bağlamı içersinde anlaşılabilir.

1937-38 yıllarında, sağlıklı farelere T basilleri aşılayarak ilk kez kanser urları oluşturabildiğim zaman, «kanseri yaratan özel etkeni» bulduğumu sanıyordum. T basillerini kanserli dokularda üretmiştim. Kanserli dokular T basillerine ayrışırlar. Bu dediğim olgular kolayca gözlenebilir, ayrıca geleneksel kanserbilimin gözünden de kaçmamışlardır. Geleneksel kanserbilim benim nicedir «T basili» adını verdiğim canlıcıklar üzerinde araştırmalar yapmıştır, ama «havadan mikrop kapma» önyargısıyla vücudun kendi kendine mikrop üretmesi olasılığının yadsınması kanser araştırmalarının önüne aşılmaz engeller dikmiştir.

3. «KANSERLİ URUN OLUŞMASINDAKİ ETKEN»İ ARAŞTIRAN GELENEKSEL KANSERBİLİMİN ÖNÜNE ÇIKAN BİRKAÇ BİLMECE

Şimdi, geleneksel kanserbilimin önüne çıkan ve daha o zamandan T basillerinin varlığını haber veren bilmeceleri kısaca özetlemek istiyorum. Bunu yaparken, Blumenthal'in[1] alabildiğine açık ve aklıbaşında denemesiyle Adam ve Auler'in[2] ortak yapıtına dayanacağım. Bunların dışında, birtakım uzmanca çalışmalara da göz atabildim; ama savaş, bu konudaki bütün uzmanca yayınları özgün biçimleriyle okumamı engelledi. Ancak, başvurduğum özetler üstün nitelikli olduklarından, genel bakışımın değerinden bir şey yitirmediğini sanıyorum.

Gerek geleneksel kanserbilimin, gerek acunsal yaşam enerjisi doğabiliminin temel sorusu şudur: *Kanseri yalnızca belli bir ur ve bunun öteye beriye sıçraması mı dile getirmektedir, yoksa urların ortaya çıkmasından önce vücutta var mıdır? Urların ortaya çıkmasından önce varsa, bu varlık somut olarak kendini nasıl göstermektedir?* Birinci varsayımı benimsersek, hastalığa yolaçan ögenin kanser hücresi; ikinci varsayımdaysa, hastalık yaratan ögenin doğrudan doğruya kanser hücresi olmayan, ama onunla ilintili başka «bir şey» olması gerekecektir. Bu soruya verilecek yanıt son derece önemlidir, çünkü bir öldürücü urun oluşması da, kanserin erken tanınıp önlenmesi sorunu da bu yanıta bağlıdır.

İnsandan başka hayvanlarda ur maddeleri aşılayarak öldürücü urlar oluşturma girişimleri, bütün kanserbilimcilerin paylaştığı şu savla sonuçlanmıştır: uru ancak büyük ölçüde kanser

---

[1] **Ergebnisse der experimentellen Krebsforschung und Krebstherapie,** (Deneysel Kanser Araştırmaları ve Sağaltım Sonuçları) Leiden, 1934.

[2] **Neuere Ergebnisse auf dem Gebiete der Krebskrankheiten** (Kanser Hastalıkları Alanında Yeni Bulgular) **(47 Vortrage, gehalten mit Unterstützung des Reichsausschusses für Krebsbekampfung in einem internationalen Fortbildungskurs der Berliner Akademie für artzliche Fertbildung 1930),** Hirch, Leipzig, 1937.

özü aşılayarak yaratabiliriz; merkezkaç gücüyle döndürülmüş ya da süzgeçten geçirilmiş maddelerle yapılan deneyler hep olumsuz sonuç vermiştir. *Ur yaratan etken hep merkezkaç güçle döndürülmüş maddelerin tortularına bağlıdır.* T basillerine gelince —Swarzoff'un izinden giderek, ur hücrelerinin vücuttaki parçacıklardan ve hücre parçalarından oluştuğunu saptamış bulunan R. Kraus'la birlikte— şunu belirtmekte büyük yarar vardır: öteden beri öne sürüldüğü üzere, *her hücre başka bir hücreden gelmemekte,* tersine, *her hücre bir tanecikten üremektedir.* Kanser hücrelerinin «küçük tanecikler»den oluşması, dirimsel-enerjibiliminin gözlemiyle, yani kanser hücrelerinin yaşam kabarcıklarından oluşmasıyla çakışmaktadır.

Böylece, vücuttaki kanser hücrelerinin kökeni sorunu yerini *vücuttaki yaşam enerjisi kabarcıklarının kökeni sorununa* bırakmıştır. *Bu bakış açısı içinde, kanser hücresi hastalığın nedeni değil belirtisi, ya da çok daha genel üçüncü bir etkenin sonucu olmaktadır; söz konusu üçüncü etkenin varlığı kanser hücresinin ortaya çıkmasından önce gelmektedir.*

Ernst Frankel, piliçlerdeki Rous bağdokusu urunun *alyuvarlara* ve globüline (büyük tanecikli proteinlere) bağlı bulunduğunu ortaya çıkarmıştır. Kimi deneylere göre, kanser yaratan etken *dalak*'ta ya da dalak hücrelerinde özgür olarak bulunmaktaydı. Hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalar dalağın işleviyle urlarınki arasında garip ilintiler bulunduğunu göstermektedir. Doğal yapısı düzgün bir farenin dalağı alınınca ciddî bir kansızlık (*Lauda* hastalığı) başgöstermektedir; oysa kanserli bir farenin dalağı alınırsa, kansızlık ortaya çıkmamaktadır; buna karşılık, urlar eriyip gittiğinde, yine kansızlık görülmektedir. Demek ki ur, dalağın kimi niteliklerini taşıyabilmektedir. Çok garip bir görüngüdür bu, ancak garip de olsa, *bir kez daha dikkatimizi kana ve alyuvarlara çekmektedir.* Bilindiği gibi, dalak alyuvar ambarıdır. Bugün, *ayrışmaya başlamış alyuvarların yazgısı konusunda hiçbir şey bilmediğimiz* öne sürülmektedir. Alyuvarlarla kanser yaratan etken arasında, niteliği hakkında pek az şey bildiğimiz birtakım ilintiler vardır. Blumenthal'in deney hazırlayıcısı Lindner urun içinden geçen damardan aldığı kanı kullanarak herhangi bir hayvan türünde kansere yolaçmayı başar-

mıştır; bu deneylerde ur, bir tanesi dışında, hep aynı niteliktedir. Benzer deneyler ana toplardamardan ve koltuk altındaki damardan alınmış kanlarla da gerçekleştirilmiştir. Bütün bunlara dayanarak, *kanser yapan etkenin hep kandaki katı maddeciklere bağlı olduğu* sonucuna varılabilir. Hele pıhtılaşmış kanla ve yıkanmış alyuvarlarla yapılan deneyler hep daha inandırıcı olmuştur. *Gerçekten de, T basili yozlaşmış alyuvarlardan oluşmaktadır.* Toplardamar kanı bu konuda atardamar kanından daha etkili çıkmıştır: kanserli dokularda hep hücreleri zehirleyici bir enerji yapım-yıkımı, bir CO_2 fazlalığı gözlenmektedir. Laser, şu yöntemle bir tavukta kansere yolaçmayı başarmıştır: önce başka bir tavuğa katranlı su şırınga etmiş; urların ortaya çıkmasından önce, bu tavuğun kanından yararlanarak, iri yutan-hücreler (macrophage'lar) üretmişti. Birinci tavuğa aşılanan bu yutan-hücreler bir ur oluşturmuşlar. Bu deneyi açıklamak üzere, söz konusu yutan-hücrelerin ikinci tavuğun kanındaki kanser yapan etkeni yuttukları ve birinci tavuğun kanına taşıdıkları söylenebilir. Birçok kanserbilimci bu etkenin kanserli hücrelerin bir ögesi olabileceğini, kan dolaşımına ancak *kanserli hücrenin ayrışması sonucu* karıştığını öne sürmüştür. Bağdokusu kanserine yakalanmış farelerin kanında akyuvar geliştirilmiş, bunlar alınıp sağlıklı farelere aşılanmış, böylece onlarda da bağdokusu kanserine yolaçılabilmiştir. İlk bakışta, *kanseri doğuran şu «bir şey»in hem kanserli hücrelerin ortaya çıkmasından önce kanda bulunması, hem de kanserli hücrelerin ayrışmasıyla oluşması* şaşırtıcı gözükebilir.

Bize, bu «şey» herhangi bir örgende ur oluşmasa da bulunabilir, deniyor. Titiz deneyler, bilmem kaç kez, *kan hücrelerinin kanser hücreleriyle sıkı ilişki içinde bulunduğunu* göstermiştir. Blumenthal şunları yazıyor:

«Kandaki olağan hücrelerin kanserin nedenselliğini ayakta tutabilecek birtakım maddeler taşıyor olmaları gerekir. Kan hücrelerinde büyük ölçüde pıhtılaşabilen albümin vardır... Görünüşe göre, bu ipliksi-döl kanser hücresinin nedensel etkeniyle birleşmekte ve kanseri vücuttaki öbür hücrelere taşımakta... vücudun olağan (sağlıklı) hücrlerini kanserli hücreye dönüştürmektedir...

Şöyle ya da böyle, kanserli hücrelerden o ana dek sağlığı yerinde hücreleri kanserli hücreye dönüştüren bir şeyin çıktığı kanıtlanmıştır...»

Demek ki, araştırmalarımıza konu olan bu «bir şey» bir yandan kandaki yuvarlara, öte yandan kanserli hücrelere bağlanmakta, ve sağlıklı hücreleri kanserli hücreye dönüştürmektedir.

Bu olgular geleneksel hastalıkbiliminin önüne, kısaca özetleyeceğimiz, bir yığın soru çıkarmaktadır:

Kanser yapan bu etken anamayasal (enzymatique) bir madde, yani canlı varlık *oluşturmayan* bir özdek midir? Çoğaldığı kanıtlanmadıkça, onu canlı bir varlıkla kıyaslayamayız.

Bu «bir şey», hayvanın yarı-kimyasal sağlıklı hücrelerini aynı maddeyi üretmeye, böylece sağlıklı hücreleri kanserli hücreye dönüştürmeye itebilecek kimyasal bir madde midir? Kimyasal bir zehir, ayrıştırıcı bir madde, bir öz-çözüştürücü müdür?

Bu «bir şey» hücre biçiminde midir? Eğer öyleyse, şöyle bir ilke sorunu çıkar karşımıza: bir şey hem hücre biçiminde ve hastalık bulaştırıcı olup, hem de «asalak», yani vücuda yabancı olmayabilir mi? Kanserin gelişmesinde, kanserli hücrelerin bir yerden ötekine taşınmadıklarını; hastalık yaratan bir etkenin, *o ana dek sağlıklı olan hücrelere saldırdığını* gözden kaçırmamak gerekir.

Pek çok araştırmacının kavramaya çalıştığı bu «bir şey», yavaş yavaş şu nitelikleri göstermektedir:

Kanserli hücrenin oluşmasından *önce* vücutta vardır, kandaki katı maddelere bağlıdır. Ama ayrıca, kanserli hücreden de gelebilmektedir. Davranışı bir asalağınkine benzemektedir, ama ayrıca zehirleyici bir kimyasal maddeye de benzemektedir. «Bulaştırıcı»dır, oysa kanser bulaşıcı değildir. Sağlam doku hücresini kanserli hücreye dönüştürmekte, kendisi de kanserli hücreden gelmektedir. Asalağa benzemekte, ama vücuda dışardan girmemektedir.

Blumenthal, şunları yazarken haklıdır: *«Şurası açık ki, kanser sorunu canlı varlıkla cansız varlığın ayrıldığı sınırda yeral-*

makta, hayvan hücrelerinin asalak nitelikleri taşıyan bir şey üretip üretemeyecekleri sorusunu karşımıza getirmektedir.[1]»

Bizim T basilleri, iki görüngü arasında köprülük etmektedirler.

T basilleri üzerinde yapılan deneyler, çağdaş kanserbilimde anılmaya hak kazanan ve Blumenthal'in şöyle özetlediği bir kavramı doğrulamaktadır:

«Rous bağdokusu urlarında, urların içinde ve dışında, ur oluşmasına yolaçabilen bir şeyin bulunduğu, başka bir deyişle, uru yaratan etken ya da ilkenin ille de urdan gelmiş bir hücre olmadığı kanıtlanmıştır. Kanserin oluşumu konusunda, ur hücresiyle ur yaratan etken arasındaki temel ayrım ur hücresinin kendine benzeyen başka hücreler üretmesine karşılık, kanser yaratan etkenin kendisinin çoğalmayıp sağlıklı hücreleri kanserli hücrelere dönüştürmesindedir.»

Bizim T basilleri Blumenthal'in betimlemesine tıpatıp uymaktadır.

1. Kanda ve dokularda urdan *önce* vardırlar.

2. Hem kanser hücrelerinin oluşmasıyla sonuçlanır, hem de kanserli hücrelerin ayrışmasıyla ortaya çıkarlar.

3. Alyuvarların ayrışmasıyla oluşurlar.

4. *Asalak* özellikleri taşıyan *sahici* basillerdir; oysa kanser bulaşıcı bir hastalık değildir.

5. T basilleri, erken yozlaşma sonucu kömürden elde edilmiş dirim kabarcıklarından geldikleri ve çoğaldıkları için, canlı maddeyle cansız madde arasında köprülük ederler.

6. Gerçekte hayvan hücreleridirler, hayvan hücrelerinden ürerler ve asalak nitelikleri taşırlar.

7. Zehirleyicidirler, potasyum siyanürle aralarında henüz aydınlığa kavuşturulamamış ilintiler vardır, solunumu olumsuz yönde etkilerler.

T basili kanserbilimcilerin öteden beri arayıp durdukları

[1] **Experimentellen Krebsforschung und Krebstherapie**, s. 94.

kanser yaratıcı etkense, hayvanlar üzerinde yapılan deneylerin şu sonucu vermesi gerekir:

1. Şırıngayla T basili aşılandığı zaman, sağlıklı farelerde yıkıcı ve sağa sola sızıcı hücre çoğalmalarının görülmesi gerekir.
2. T basillerinin tüpte üretilebilmeleri gerekir.
3. Bu deneylerde yaratılan urlarda T basillerinin bulunması gerekir.

Fareler üzerinde yapılan deneyler bu kestirimleri yüzde yüz doğrulamıştır.

DENEY: SAĞLIKLI FARELERE T BASİLİ AŞILANMASI (1937-1939)

T basili deneylerinde genellikle fareleri altılı kümelere ayırdık. Elimizdeki ürünün hastalık yaratıcı niteliğini denetleyebilmek için, dört fareye amibe benzeyen yaşam enerjisi kabarcıklarının her türünden belli oranda verildi. Bu dört fareden ikisine, birinci, hattâ kimi zaman ikinci PA kabarcığı şırıngasından sonra, bir ölçü de T basili verdik. Verdiğimiz ölçüler şöyleydi: bir göz PA kabarcığı, 3 cc mikroptan arıtılmış NaCl ya da potasyum klorür eriyiğine katıldı. Bu eriyikten, 5 cc farenin sırtına deri altına şırınga edildi. T basilleriyle yapılan deneylerde, bir göz T basili 5 cc sodyum ya da potasyum klorür eriyiğine katıldı, bu eriyiğin 0,5 ya da 0,25 cc'si farenin sırtına deri altına verildi. 1939 Ocak'ında, bu yoldan, altışar altışar, 178 fare aşılanmış durumdaydı. 84 fareye yalnız T basili vermiştik. Bu 84 fareden 30'u aşılamadan 8 gün sonra öldü. İkinci 30, 15 ay içersinde can verdi. Deneyin sonuçlandığı sırada yaşayanlar hastaydılar. 15 ayda can veren 30 farenin 25'ini kanserli urların oluşup oluşmadığını anlamak üzere inceledik: *25 fareden 7'sinin incebağırsak, miğde, gırtlak, üreme örgeni örtüdokularında amip gibi devinen kanser hücrelerine rastladık.* Bu farelerin 13'ünde iğ biçiminde, anahtar biçiminde hücreyi andıran yapılar, ayrıca birtakım örgenlerde, özellikle karın bölecinde, gırtlak bezlerinde, üreme örgenlerinde, miğdede, on iki parmak

bağırsağında kanserli hücre sızmaları göze çarpıyordu. Geri kalan 5 farede hiçbir belirgin hastalık izi yoktu.

Önce değişik yaşam enerjisi kabarcıkları, *daha sonra* T basili aşılanan 45 fareden 36'sı turp gibi kaldı, 9'u 15 ay içinde can verdi. Yalnız amibe benzer dirim kabarcıkları aşılanan 39 farede deney süresince hiçbir hastalık belirtisine rastlanmadı. İlkin T basili, sonra dirim kabarcığı verilen 10 fareden 8'i 15 ay içinde can verdi, ikisi de çıbanlardan öldü.

Değişik kökenli T basilleri, deneylerin sonunda mutlaka anahtar biçiminde, kuyruklu hücrelerin oluşmasına neden oldular. PA kabarcıklarının her türlü T basili üzerindeki etkileri aynıydı. İki olayda, T basili aşılanmış farelere verilen dirim kabarcığı (SAPA I), basillerin aşılandığı yerde, tıpkı X ışınına tutulmadan sonra belirenlere benzeyen *kuru* ve «arı» urlar oluşturdu.

Bu deneylerde kullanılan T basillerinin kökenleri de şöyle: Kimisi doğrudan doğruya bağdokusu ve örtüdoku öldürücü urlarından üretilmişti *(T 1)*, kimisi kanserli kandan *(T Ca 10)*, kimisiyse katran verildikten sonra ölmüş farelerin yüreğinden alınmış kandan *(T II 6)*, yozlaştırma yoluyla sağlıklı insanların kanından *(T 10)*, bakımevinde gözden geçirilmeleri olumsuz sonuç vermiş, kanserli oldukları sanılan kişilerin kanından *(T 10)*, yozlaşmış yaşam enerjisi kabarcıklarından *(6 d TT* ve *10e 41 T)*, Bluko urundan ölmüş farelerin yüreğinden alınmış kandan *(Bluko-T)*, kanser aşılanmış farelerin atardamar kanından alınıp çoğaltılmış T basillerinden *(10 Ge Tr, 10 Ta Tr, 6 dT Tr*, vb.) üretilmişti. Bu basillerin hepsi sağlıklı beyaz farelerde hepimizin bildiği kanserli urlar oluşturmuşlardır.

ÖZET

1. T basilleri, vücudun özmaddesinden geldikleri halde, asalak gibi davranırlar.

2. Dokuların ve tekhücreli canlıların yozlaşmasıyla oluşurlar.

3. Karbon'un yaşam enerjisi kabarcıklarına dönüşmesiyle oluşurlar.

4. Potasyum siyanürle aralarında belli bir ilinti vardır.

5. Yaşam enerjisi kabarcığı üretici etki yaparlar.
6. Varlıkları, vücuttaki duygulanımsal sinir dizgesinin kasılıp büzüştüğünü gösterir.

T basillerinin yolaçtıkları zehirlenmenin en belirgin belirtisi şudur: T basili aşılandıktan birkaç saat sonra, farelerin devinimleri yavaşlar, vücut iki büklüm olur, fare ayaklarını sürümeye başlar, iştahı kesilir. Kimi zaman göze perde iner, yer yer irinli şişler belirir, ama bunlar kaçınılmaz değildir. Fare 8 günde ölmezse, bir ölçüde yeniden sağlığına kavuşur. *Ancak, aşılamadan 2,5 ay sonra, genellikle, vücutta yeni bir kasılma ve büzüşme başgösterir;* T basillerinin verilmesinden sonra ortaya çıkan belirti yinelenir, ama bu sefer sürüp giden bir hastalık halindedir. Vücut, kaçınılmaz son gelip çatana dek, gittikçe kuruyup küçülür. Görüldüğü gibi, 1937-1941 arasında fareler üzerinde yaptığım deneylerde *«kanserin köreltici dirimsel yanı»* kendini belli etmekteydi; 1941'de, insandaki kansere eğildiğim zaman, bu yanı bulup ortaya çıkaracaktım. Hastalığın çeşitli evrelerinde öldürdüğümüz ya da kendi kendine can veren fareleri kesip baktığımızda, bütün örgenlerde ve kanda (alıp tüp içinde çoğaltabileceğimiz) T basillerine, kaygan kaslı örgenlerin örtüdokularında, özellikle miğdede ve bağırsaklarda köreltici ve öldürücü süreçlere, kanserli bir kan bileşimine, zayıf düşmüş alyuvarlara, uçları T'ye benzeyen pörsümüş zarlara, hücreleri, hücre çekirdekleri ve dilimcikleri körelmiş karaciğerde şişmeye, böbrek yumacıklarında T basili birikimine, böbreğin örtüdokusunda da körelmeye rastladık.

T basili aşılandıktan sonra fare ne kadar uzun süre yaşarsa, çeşitli örgenlerinde iğ ve çomak biçiminde devingen hücrecikler o kadar çok üreyip gelişmektedir. Çenealtı bezinde, sidik torbasında ve böbreklerde amibe benzer hücrelerin varlığı iyice gelişmiş bir kanserle karşı karşıya bulunduğumuzu gösterir: bu belirtilerle birlikte bağırsakların sümüksü maddesinde polipler, bunların geliştikleri yerde de tam bir körelme görülür. Erkek farelerin yumurtalıklarında biçimleri amibi andıran kanserli hücreciklere rastlanır.

Özerk yaşama aygıtı söz konusu olduğuna göre, şu sonucun

çıkarılması kaçınılmazdır: *T basillerinin vücudu sarması bedendeki dokuların ve tek hücrelerin yavaş yavaş körelmesine ve kasılmasına yolaçar;* bunun sonucundaysa: kilo düşer, hücreler körelip yozlaşır, ilkin çözülüp ayrışmaya, sonra da düpedüz çürüyüp kokuşmaya başlarlar. Kansere yakalanan insanda da aynı süreçler görülür. Deneylerde kullandığımız farelerde kuruyup büzüşme sürecini T basillerinin aşılanması başlatmıştır. İnsanda, T basillerinin oluşmasından önce, kişilik düzleminde yazgıya boyuneğişle kendini gösteren bir dirimsel-bedensel büzüşme başlar. T basillerinin üreyip çoğalması genel körelme sürecini hızlandırır, vücudun yerel savunma girişimlerini kamçılar, yani urların doğmasına yolaçar. Bundan sonra yapılacak gözlemler yerel urun hep bir savunma tepkisinden doğup doğmadığını, hangi durumlarda ilkin dokuların belli bir kesimde örselenmesine yolaçtığını, bunun da ikinci elden dirimsel aygıtın büzüşmesiyle sonuçlandığını gösterecektir.

FARELERE T BASİLİ AŞILANMASIYLA ORTAYA ÇIKAN KANSERİN GELİŞME EVRELERİ (1937-1941).

Aşağıda çizeceğimiz görüntü, dört yıl boyunca, sonradan can veren ya da öldürülen fareler üzerinde T basillerinin etkisinin kıyaslamalı olarak gözlenmesiyle ortaya çıkmıştır. Bu deneylerin asıl amacı, sağlıklı farelerde ya da başka hastalıklara yakalanmış farelerde hiç görülmeyen çomak ve iğ biçimindeki kamçı kuyruklu hücrelerin *gelişme derecesi*'ni belirlemekti. 3000-4000'lik büyütmeyle gözlenebilen çomak ve iğ biçimindeki yapılar öylesine kendine özgüdür ki, başka türlü hücrelerle karıştırılmaları olanaksızdır. Miğde ve bağırsağın örtüdokusundaki silindir biçiminde hücre bu kuralın tek ayrığıdır, düşük bir büyütmeyle bakıldığında, oluşum halindeki bir kanser hücresi sanılabilir. Ancak, aslında söz konusu iki yapı birbirinden öylesine ayrıdır ki, biraz alışkanlıkla her türlü karıştırma tehlikesi ortadan kalkar.

Şimdi, T basillerinin vücutta yaptıkları etkileri göz önüne seren ölü fare açımlarının (otopsilerinin) sonuçlarını anlatmak istiyorum. İlk gözlem, kanserin uzun bir olgunlaşma dönemi ge-

çirkinliğidir. Amibe benzeyen kanser hücreleri hastalığın en ileri aşamasıdır; kanserli hücrenin sağa sola sızması ve vücuttaki türlü örgen işlevlerinin aksaması çok ilerlemişse, fareler bu aşamaya gelmeden can veriyorlardı (kan yangısı, böbrek yangısı, karaciğerin körelmesi, vb.).

1. *Kesecikli şişme ve ayrışma sonucu dokuların örselenmesi (Ca I).*

T basilleri ve proteidlerle yapılan deneylerin de gösterdiği gibi, bu örselenmelere T basillerinin dokular üzerindeki dolaysız etkisi yolaçmaktadır; ya da kimyasal, bedensel bir berelenme —katran sürme ya da çarpma— ikinci elden T basillerinin oluşmasına önayak olarak bu örselenmeleri doğurmaktadır. Kimyasal ya da bedensel berelenme halinde, kanser yaratan etkenin *yozlaşan dokularda T basillerinin oluşmasını kamçılayarak* etkisini gösterdiğini varsaymak zorundayız. Kesiklerden, yanıklardan kanserli urların doğması ancak böyle açıklanabilir.

1. Sağlıklı örtüdoku hücresi.
2. Mavi yaşam kabarcıklarına ayrışan örtüdoku hücresi; sağ kesimde, koyu mavi renkte, iğ biçiminde hücreciklerin oluşması: kanser öncesi evre (Ca I).
3. Hücrenin dışında boygösteren T basillerini oluşturmak üzere örtüdoku hücresinin ayrışması (Ca I).

Şekil 20. — Sağlıklı ve kanser öncesi örtüdoku hücreleri.

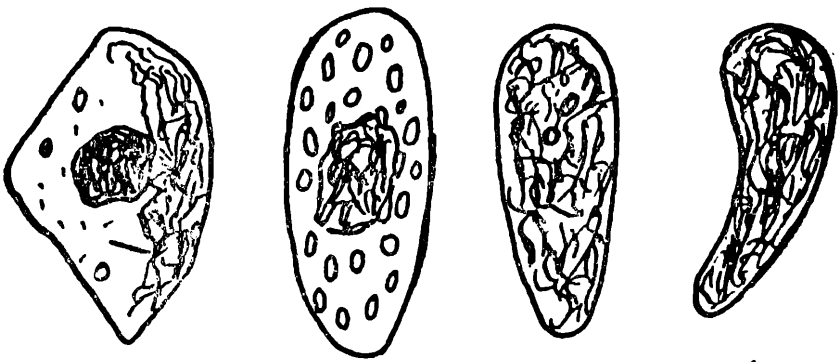
Hücrelerin şişip T basilleri oluşturarak hızla keseciklere ayrışma eğilimi göstermeleri, hiç kuşkusuz, başlangıç evresinde kanserin en önemli belirtilerinden biridir. Dirimsel işlevler bozulmadıkça, vücudun bu eğilimi durdurabileceği açıktır. *Potasyum klorür eriyiğinde hızla şişen, keseciklere ayrışan, T basilleri oluşturan dokularda kanser bulunduğundan kuşkulanmak gerekir* (bkz. Ek, Şekil 55 *-a, b).* Bu sav doğruysa, kanser hücrelerinin ya da öldürücü urların oluşmasından ve hasta hücrelerin sağa sola sızmasından çok önce, kanserin *erken* tanınmasında ilginç bir araç elde etmişizdir (bkz. Ek, Şekil 56 *a*).

2. Şiddetli yangı evresi (Ca II).

Vücut, T basillerinin yıpratıcı etkilerine en bilinen araçlarıyla tepki gösterir: aşırı kan basımı, örselenen yere akyuvar toplanması, tanecikli dokuların oluşması. Fareler üzerinde yapılan T basili deneylerinin de gösterdiği gibi, yangılı (iltihaplı) çoğalma belli bir yere de toplanabilir, kanser eğilimli urlardan sözetmemize izin vermeyecek biçimde vücudun her yanına da dağılabilir. O zaman, T basillerinin aşılandığı yerden başlayıp kan ya da akkan damarları boyunca yayılan, vücudun derinlerine inen, *esmer* ya da *kızıl-esmer* renkte, tanecikli dokular görülür. Bu tür yangılı çoğalmalar genellikle salgıbezlerine saldırır. Mikroskopla baktığımızda, —ister canlı, ister cansız hazırlanmış gözlem parçacıklarındaki— dokuların içinde kanserli hücreler değil, yalnızca sıradan yangı ögeleri görürüz (bkz. Ek, Şekil 57, 58 *b, c*).

3. İğ ve balyoz biçiminde hücrelerden oluşan yangılı, süregen çoğalmaların ortaya çıkması (Ca III).

Kanser özellikleri taşıyan bu üçüncü evrenin en belirgin niteliği, sağlıklı ya da yalnızca yangılı (iltihaplı) dokularda görülmeyen süreçlerdir. İlk göze çarpan şey *keseciklerin iğ ve çomak biçimini alışı* (bkz. Ek, Şekil 56 *c, d, e*) ve *yangılı bölgeleri çeviren dokuların keseciklere ayrışmasıdır* (bkz. Ek, Şekil 59). Mikroskopla bakıldığında, esmerimsi —sınırları kesinlikle belirmemiş— kesecikli dokunun yavaş yavaş beyaza çalan külrengi,

1. Mavi çizgili bir yapıya sahip hücre kesiti.
2. Hücre yumurtalaşıyor; mavi yaşam enerjisi kabarcıkları gelişiyor.
3. Mavi dirim kabarcıkları birbirlerine doğru kayıp koyu renkte, çizgili bir yapı oluşturuyorlar.
4. Hücre balyoz biçimini alıyor.

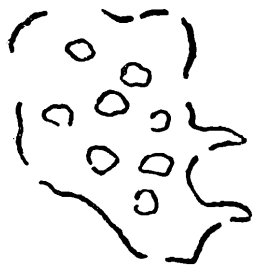
Şekil 21. — Bir örtüdoku hücresinin kanser hücresine dönüşme evreleri.

sert çizgilere dönüştüğü görülür. Bunların bir bölümü, yangılı bölgeye bitişik, yeni oluşmuş dokulardır; sağlıklı dokulardan, içlerinde her türlü hücrenin bol bol bulunuşuyla ayrılırlar (bkz. Ek, Şekil 62 *c, d). Akyuvarlar gittikçe seyrekleşir ve yepyeni birtakım* hücrelerin belirdiği saptanır. İç düzenleri değişik olan bu yeni hücreler *boyalı maddelere büyük bir dirimsel yakınlık* gösterirler (chromophilie). Boyutları ne olursa olsun, hepsi balyoza benzeme eğilimindedir. Akciğerlerde, böbreklerde, karaciğerde, salgı bezlerinde, iç örgen askılarında, aynı beyazımsı-külrengi iplikçiklere rastlarız; eosine-hématoxiline'le hazırlanmış bir

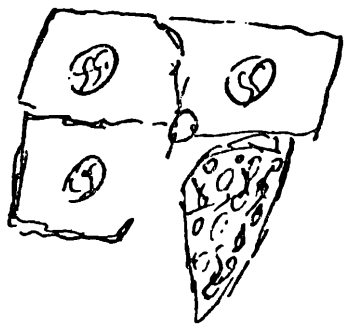
deney parçasında bunların süreğen yangı belirtileri taşıdıkları görülür. Mikroskop altına yerleştirilecek boyalı bir ölü doku, bu evrede, 4000'lik büyütmeyle mutlaka görebildiğimiz kanser yapıcı dirim kabarcıklarının, kesecik yığınlarının, çomak biçimindeki hücreciklerin hiçbirini barındırmaz. *Bundan ötürü, boyalı ölü doku parçasının hiçbir ipucu vermediği anda, kanserin erken tanınabilmesi için canlı doku parçasının gözlenmesi gerekir.*

Nitekim, örneğin böbrekten alınmış canlı doku parçasının incelenmesi bize şu bulguları verir (bkz. Şekil 22 *b*): küçük bir borucuğu çevreleyen üç hücre son derece olağandır, kansuları benzeşiktir (homogene'dir), merkezdeki çekirdek iyice belirgindir, en küçük bir kesecik izine rastlanmaz. Buna karşılık, dördüncü hücre daha şimdiden balyoz biçimini almıştır, yapısı kesecikliidir, hücre rengi müthiş duyarlıdır. Çekirdek kansudan ayrılmaz; çekirdeğin özmaddesi bütün hücreyi kaplamıştır. *Böylece, olağan hücrenin kanser hücresine dönüşmesi, ilk ağızda, hücrenin keseciklere ayrışması ve balyoz biçiminde, ince kuyruklu bir yapıya bürünmesiyle olmaktadır* (bkz. Ek, Şekil 58 *c*).

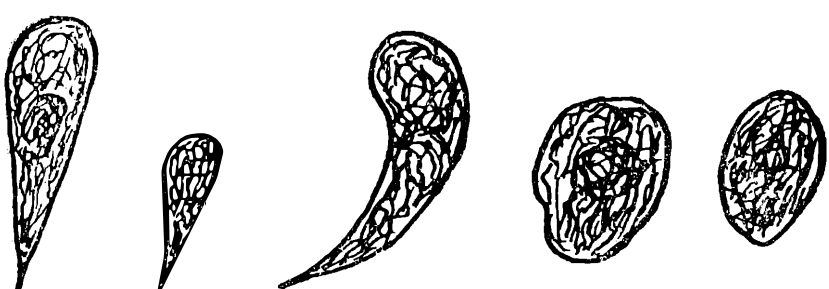
Kimi durumlarda, *iki* ya da *üç* hücrenin arasındaki sınırın ortadan kalktığı, bunların biraraya gelip balyoz biçiminde, ince kuyruklu *tek bir* hücre oluşturdukları görülür. Potasyum klorür eriyiğine atılmış kas ya da böbrek dokularına 8-10 voltluk akım verirsek, kansuda yavaş yavaş keseciklerin belirdiğini, ışığın alabildiğine kırıldığını, hücrelerin uzadığını görürüz. Hücreler arasındaki sınırlar yavaş yavaş erir ve *tek bir* hücre oluşur. Aynı deney kas dokusuyla da yapılabilir. Metilen mavisi damlatılırsa, kesecikli hücrelerin sağlıklı hücrelerden çok daha çabuk boya kaptıkları görülür. Eosine-hematoxiline'le hazırlanmış bir doku parçasında, aynı hücrelerin «renge duyarlı öz» yönünden daha zengin oldukları, biçimlerinin de yumurtamsı ya da çomaksı olduğu saptanır. Sağlıklı farelerin ciğer ve böbreklerinde bu tür hücreler bulunmadığına, onlara sürüp giden bir yangıya tutulmuş (Ca III) hasta farelerin ciğer ve böbreklerinde *düzenli olarak* rastladığımıza göre, bunu bir sonraki amibe benzer kanser hücresi evresinden önceki evre saymaya hakkımız var demektir. Hele bu tür hücreler hastalık uzadıkça çoğalıp belirgin-

a) Kanseröncesi örtüdoku hücresi biçimi.

b) Biri kanserli dört örtüdoku hücresi. Bir T faresinin sidik yolundan alınmıştır.

c) Kendiliğinden oluşmuş ya da T basili şırınga edilerek üretilmiş kanserli ur taşıyan farelerden alınmış kanser hücrelerinin değişik biçimleri.

Şekil 22 — Olgunlaşma evresindeki kanser hücreleri (Ca III).

leştiklerinden, söz konusu sav sağlam temellere dayanmaktadır. T basili aşılanmış fareler üzerinde yapılan deneylerden çıkan sonuç şudur: *sağlıklı bir hücre, balyoz biçimindeki kanser hücresine dönüşebilir.* Genellikle, birkaç sağlıklı hücrenin keseciklere ayrıştığı, bir kesecik yığını oluşturduğu, bunun da birkaç kanser hücresi doğurduğu görülür.

Hasta dokudaki bu yeni oluşumlar arasında keseciklere ayrışmaya başlamış alyuvarların dirim kabarcığı yığınlarıyla birleşmesinden doğan garip yapılar da bulunur. Dokuların dirim kabarcıklarına ayrışması sırasında her türlü yapı bileşimlerinin gerçekleşebileceği düşünülebilir elbet. Önemli olan, *kesecikli yapı*'dır. Boya katılmış gözlem parçalarında —üstelik aynı dokudan alınmış da olsalar— söz konusu yeni oluşumlara rastlamak son derece güçtür. Ek bölümündeki 60. Şekil, içlerinde renge aşırı duyarlı özler taşıyan, sözünü ettiğimiz iğ biçimindeki yeni yapılara dönüşmüş hücreleri göstermektedir.

Örneğin, ölü dokuyla ve boya verilerek hazırlanmış gözlem parçalarında, güçlü bir büyütmeyle (aşağı yukarı 1600'lük bir büyütmeyle) baktığımız zaman, bağırsak örtüdokusunda, açık ve sağlıklı hücre çiziklerinin yanında, sağlıklı farelerde hiç görülmeyen, alabildiğine renkli, ince uzun hücrelere ve hücre kümelerine rastlarız. Bağırsakların dış yüzünde böyle çok sayıda hücreye rastladığımız (bkz. Ek, Şekil 60 *c*) ve aynı dokudan alınmış canlı inceleme parçasında iğ biçiminde hücre kümeleri gördüğümüz zaman, *«birinci derece kanser»* (Ca III) tanısı koymakta hiç duraksamamamız gerekir.

Deney yapılan birçok farede, genellikle bağırsağın içinde gözlenen aynı koyu renkli hücre kümelerine *bağırsaktan epeyce uzakta,* örneğin sırt ya da boyun derisinde, kan damarlarına komşu dokularda, salgı bezlerinin içinde ya da çevresinde, kimi içyağ dokularında rastlanmıştır (bkz. Ek, Şekil 59).

Kimi olaylarda, 4000'lik bir büyütme, zardan ayrılmış, koyu renkli, aşırı boya emmiş, balyoz biçiminde yapılara dönüşmüş salgıbezi hücreleri gösterir bize. Kimi olaylardaysa, salgıbezi baştan aşağı bu türlü yozlaşmış hücrelerle dolar. Bildiğim kadarıyla, geleneksel hastalıkbiliminde bu hücrelerin hiç adı geçmez. Hiçbir uzmanca incelemede adlarına rastlayamadım; birkaç

yazar onları değişik hücre kategoryalarına yerleştirmiş ya da sınıflandıramadıklarını itiraf etmişlerdi. Hastalık uzmanlarından biri, miğdenin dış yüzünde rastladığı için, onları pankreas hücresi saymıştır. Bu uzmana hemen boyun derisinin altında da aynı hücrelerin bulunduğunu gösterdiğim zaman, yeni bir hücre türü olduklarını kabul etmek zorunda kaldı.

Sürüp giden yangılı süreçlerin sonunda (verem, firengi, bıçak yarası, yanık vb.) öldürücü urların oluşabileceğini nicedir biliyoruz. Ancak öteden beri bütün ilgi öldürücü ur üzerinde toplanmıştır. Dirim kabarcıkları ve özellikle de farelerde yeni dokuların oluşması üzerinde yaptığımız deneyler bu soruna yeni bir ışık getirmiştir. Dokubilimcinin boyalı bir gözlem parçasında «sürüp giden bir yangı» görmeye devam ettiği yerde ben, canlı dokudan hazırlanmış deney parçasına bakarak «birinci derece kanser»i (Ca III) tanımayı öğrendim. Ölü ve boyalı doku parçalarına dayanarak sahici urlarla sürüp giden yangıları birbirinden kesin olarak ayırma ancak hastalıkbilim-dokubilimsel bakış açısı içinde açıklanabilir. Oysa şimdiye dek ortaya koyduğumuz olgulara bir ortak payda, bir ortak temel ararsak, *canlı dokular üzerinde yapılmış gözlemlerin* sağladığı değişik sonuçların hesaba katılması gerekir. *Canlı dokulardan alınmış gözlem parçalarında hücrelerin keseciklendiği ve iğ biçiminde hücreciklerin belirdiği saptandığı an, dirimbilimsel araştırma, «öldürücü ur»un varlığına karar verir (Ca III).* O zaman, yapılacak bütün iş, kanser hücrelerinin olgunluk derecesini belirlemektir.

Blumenthal, *Ergebnisse der experimentellen Krebsforschung* (1934, s. 1) adlı köklü incelemesinde, urların özerk büyümesinden sözederken şunları söyler:

«...bu dıştan öyle gözüken *bir nitelik olabilir, çünkü dikkatimizi tek başına gelişmiş bir ura çevirdiğimiz zaman, kökeninin yangıya (iltihaba) dayandığını gördüğümüz olur. Lubarsch'a bakılırsa, böyle bir bulgu özerk ur alanını daraltacak, yeni yangılı oluşumların alanını genişletecektir. Eh, bu gidişle de, elimizde gerçek anlamıyla kanser uru kalmayacaktır pek. O vakit de, bugün sözün gerçek anlamıyla kanser araştırması dediğimiz şey*

yerini kesecikli urlar üzerinde yapılan araştırmalara bırakacaktır. Özerk büyüme aslında, büyüme dürtülerini bir asalaktan alan urların büyümesiyle çelişen bir kavramdan başka bir şey değildir; ve asalağın ölümü, urun büyümesinin de durmasına yol açar. Asalağın yerini başka bir uyarıcı alabilir; bu, hücreye göre, dışa doğru üretken bir uyarıcıdır. Özerk büyüme kavramı da zaten büyüme dürtüsünün hücrenin içinden geldiğinin varsayıldığını göstermektedir. Herhangi bir etkenin varlığına karşın, özerk büyüme tek bir hücrenin malı olabilir. Kanser söz konusu olduğunda, bu etken —eğer etken varsa—, ancak kanser-öncesi evrede gereklidir, yani olağan hücrelerin kanser hücresine dönüşmesini sağlayacak ilk itişi verecektir.»

Dirim kabarcıklarıyla T basilleri üzerinde yaptığım deneyler Blumenthal'i haklı çıkaracak niteliktedir: gerçekten de, T basilleri olağan hücreleri kanser hücresine dönüştüren ilk uyarıcıdan başka bir şey değildirler. *T basilleri ancak kanser-öncesi evreden sorumludurlar.* Buna karşılık, iyice oluşmuş kanser hücrelerinin çoğalması yüzde yüz özerktir, yani artık kesinlikle T basillerinden *bağımsız*'dır.

Hastalık ve kanser uzmanı Borst nicedir bu sorun üzerinde çalışmaktadır:

«Öldürücü urun dokusal verilerle tanınması kimi zaman epey güçtür. Kanser-öncesi doku bozulmalarından sözedilir ve dokunun kansere dönüşmesinden önce, süreğen yangılar sonunda sık sık oluşanlara benzeyen, kendine özgü örtüdoku hücrelerindeki aşırı çoğalmaya dikkat çekilir. Yangılı, üretken, aşırı esnek örtüdoku şişkinliklerinin herhangi bir ara evresi olmaksızın kanser urlarıyla sonuçlanabilecekleri bilinen bir gerçektir. Ancak, dokusal açıdan, belli bir ad verilemeyen örtüdoku şişkinliklerinin ne olacaklarını önceden kestirmek elimizde değildir. Deneyler bize bu şişkinliklerden kimisinin bazan, kimisinin de pek ender olarak kanser uruna dönüştüğünü, pek çoğununsa böyle bir dönüşüme uğramadığını göstermiştir. Bu arada, söz konusu hücre çoğalmalarının durdurulmazlığına ilişkin bilgilerimizin henüz çok eksik olduğunu belirtmek gerekir. Dolayısıyla, bu bağlam içinde kanser

öncesi dönüşümler'*den sözetmek pek yerinde olmaz, çünkü bu terim, adı geçen türü belirsiz örtüdoku şişkinliklerinin* mutlaka *kanser öncesi bir evreyi oluşturduklarını anıştırmaktadır. Deneyin bize çok değerli yardımlar sağlayabileceği kimi durumlarda, «kanser öncesi kuşku verici hücre çoğalmaları» terimini kullanmak ve hastaya bakan hekime hastayı çok yakından gözlemesini salık vermek yerinde olur. Herhangi bir sınıfa girmeyen örtüdoku hücresi çoğalmalarının dokusal görüntüsü çoğu kez kanser belirtilerini çağrıştırabilir. Dokusal sınır nereden geçmektedir acaba? Kanserli örtüdoku çoğalmasının baş ölçütü, hiç kuşkusu,* örtüdokunun kendisine bitişik alt-dokuya kendiliğinden sızması'*dır. Dıştaki örtüdoku yerinden ayrılmakta, derinlere doğru ilerlemekte, salgıbezi örtüdokusu da temiz zarları delip geçmektedir. Bu durumda, kanserli bir urun dokusal yöntemle saptanması ilk ağızda örtüdoku hücrelerindeki aşırı çoğalmanın alışılmadık yerlere taşmasına dayanacaktır. Ancak şunu da belirtelim ki, sürüp giden yangılarda bile örtüdokuyla ona komşu dokular arasındaki çatışma alevlenmekte, yüzeydeki örtüdokular kendilerine bitişik dokulara sızmakta, özellikle irinli süreçler kendini göstermekte, akıntılar başlamaktadır. Bu «yangılı» örtüdoku sızmalarını kanserli urdan ayırmak epeyce güçtür. Bundan ötürü,* yalnız *örtüdokunun başka yere sızmasını kanserin varlığına karar verdirmeye yeterli bir kanıt saymamak, kanserli örtüdoku çoğalmasının yıkıcı niteliğini deneyle saptamak gerekir. Karşılaştığımız hastalık kanserse, örtüdoku hücrelerinin, çoğu kez* yanlarındaki yörelerindeki dokuları beraberlerinde getirmeksizin, kendi başlarına *sağa sola sızdıklarını görürüz, ve bu özerk örtüdoku hücresi çoğalmalarının dokular üzerinde yaptıkları yıkıcı, işgalci etkiyi saptarız. Kanserli ur dokusal açıdan* kendi başlarına büyümeye koyulmuş örtüdokuların yıkıcı sağa sola sızmasıyla tanınabiliyorsa, bu saptamanın ardında şu itiraf yatıyor demektir: örtüdoku kanserinin ilk evrelerini, sağa sola sızan, örtüdoku henüz kendi doğal sınırları içindeyken, dokusal olarak belirleyemeyiz. *Herhangi bir hücre çoğalmasının* gizil öldürücülüğünü *saptayabilmek için elimizde yüzde yüz güvenilir ve özgül ölçütler yoksa da (Ewing), yüzeydeki ya da salgıbezlerindeki örtüdokunun geçirdiği kimi* çekirdek değişimleri *—henüz yıkıcı ve sağa sola*

sızıcı olmasa da— belli bir olasılık payı içinde, kansere yönelik bir dönüşümü tanımaya izin verir. Herhangi bir örtüdoku çoğalması büyük boyut, biçim, renge duyarlılık, genel hücre çekirdeği yapısı değişikliği gösterdiği zaman, denetlenemeyen bir hücre bölünmesiyle karşı karşıya bulunduğumuzu varsaymak ve örtüdoku kanserini düşünmek gerekir.[1]

Yukarda betimlediğimiz, canlı doku parçaları üzerinde yapılan dirim kabarcığı deneyleri Blumenthal'le Borst'un açık seçik tanımladıkları boşluğu doldurmaktadır:

1. Dirimsel açıdan «örselenmiş» de olsa, «olağan» hücre ile sağa sola sızan bir çoğalma evresine girmiş kanserli hücre arasında birtakım geçiş evreleri vardır:

a) sağlıklı hücrelerin keseciklere ayrışması;

b) yaşam enerjisi kabarcıklarından iğ ve çomak biçiminde hücreciklerin oluşması;

c) bu yeni yapıların değişik hızlarda olgunlaşması ve özerk kanser hücresine dönüşmesi;

d) kanser hücrelerinin özerk çoğalması ve urların oluşması.

2. Kanserli hücrelerin yakınlarındaki dokulara doğru yıkıcı «ilerlemesi», büyük ölçüde, komşu hücrelerin dirim kabarcıklarına ayrışmasından ötürüdür. Bir bakıma, sağlıklı doku kanser hücresi yığını karşısında gerilemekte, gerilerken kendisi de kansere yolaçan değişimlere uğramaktadır. Bizim kullandığımız bağlam içinde «kansere yolaçan bozulma» *iç zehirlenmenin etkisiyle yaşam kabarcıklarına ayrışma* anlamına gelmektedir. Bu görüş Bierisch'inkiyle[1] çakışmaktadır:

«Kanserli urun yakın çevresini etkileyişini kavrayabilmek için kanserli dokuda oksijenin etkisiyle şeker moleküllerinin ayrışıp ufacık canlılar oluşturması ve urlu dokuda önemli sayılacak ölçüde süt asidinin birikmesi olgularına dayandık. Cori,

[1] Max Borst, **Pathologische Histologie** (Hastalıkbilimsel Dokubilim), 1938, s. 447-448.

Warburg ve ben kanserli dokularda bol bol süt asidi bulunduğunu kanıtladık. Urda süt asidi oranı yüksektir ve bu asit doğrudan doğruya komşu dokulara sızmaktadır. İlkin, aşırı süt asidi birikmesinin bu asidin sızdığı sağlıklı dokular üzerindeki etkisini inceledik. Katran bulaştırarak yapay olarak yaratılan deri kanserleri komşu dokulara da sıçradığından, ilk ağızda, süt asidinin bu dokular üzerindeki etkisini gözledik. Sonunda, komşu doku yavaş yavaş bozuldu. Bu süreç sırasında, katran bulaştırarak yaratılmış kanserin gelişmesi boyunca komşu dokularda görülen yapı değişimlerinin benzerlerini gördük. Böyle başlatılan bozulma süreci aslında proteidlerin ayrışmasında görülen bir gerilemeden başka bir şey değildir; buysa, söz konusu dokuda, süt asidinin, etkin haldeki katepsinin ve üçüncü bir etkenin varlığını gerektirir. Doğrudan doğruya ura komşu dokuların özgül yapıları bozulduğu an, doğal olarak örtüdokuyla ona bitişik dokuları ayıran dokusal sınır ortadan kalkar, böylece kanser hücreleri zayıflayan bölgede rahatça ilerler. Karşıt-savı destekleyen hiçbir kanıt bulunmadığından, kanserli hücrelere örtüdokuyla kan damarlarının kapısını süt asidinin açtığını varsaymak zorundayız; bundan da, urun «sınırsız çoğalması»nın kendi hücresel etkinliğinden değil, dolaylı olarak, çevresindeki dokuların bozulmasından geldiği *sonucunu çıkarmak gerekir.»*[1]

Bu görüşe göre, kanserli hücrenin kendisi, onun oluşumundan önce ortaya çıkan dokusal örselenmelerden daha az önemlidir. *Kanserli hücre,* «kanser» *adı verilen hastalığın nedeni değil, sonucudur.* T basillerine ayrışmasıyla hastanın canını doğrudan doğruya tehlikeye sokar.

Sağlıklı hücrenin kanserli hücreye dönüşmesine yolaçan etken sorusuna, kısaca şu karşılık verilebilir:

Dokuların keseciklere ayrışmasıyla (özyıkımla) oluşan T basilleri, ilkin mavi dirim kabarcıklarının oluşmasına yolaçtıkları için, kanserli hücrenin doğuşundaki ilk uyarıcıdırlar. T basillerinin etkisi burada biter. Mavi dirim kabarcıklarının sonradan

---

[1] R. Bierisch, «Über den Stoffwechsel der Krebszellen», **Neuere Ergebnisse auf dem Gebiete der Krebskrankheiten,** Leipzig 1937.

kanser hücrelerine dönüşmesiyle bu hücrelerin ur biçiminde üreyip çoğalması özerktir, yani artık T basillerine bağlı değildir. Kanser eğilimli yaşam enerjisi kabarcıklarının ve onlara bağlı olarak da kanser hücrelerinin oluşumunu vücudun T basillerine karşı kendini savunması saymak gerekir. Ancak, yine de hastalıklı bir savunmadır bu, çünkü sağlıklı hücrelerin yokedilmesiyle yapılmaktadır. Ve bu yokedilmeye karşı vücutta yeni savunma yöntemlerinin doğmasına yolaçmaktadır.

4. Olgunlaşan kanser hücresi (Ca IV).

Dördüncü evrenin, olgunluk evresinin başlıca özelliği etkin amibimsi hücrelerin belirmesidir. Bu hücreler, iğ biçimindeki canlı yapıların evrimindeki son aşamadırlar. Vücut sürüp giden yangı evresinde, yani kanser-öncesi evrede (Ca II - Ca III) can vermezse, yeni oluşan hücrelerin sahici amiplere dönüşmeye bol bol vakitleri var demektir (bkz. Şekil 23). Devinimci kanserbilim bunları «asalak» sayar!

Bu konuda, Döflein'ın[1] tekhücreli hayvanlar bilimi el kitabında şu açıklamayı buluyoruz:

«Lieberkühn, çok önceden, kimi öldürücü urlarda görülen asitli sıvıda birtakım garip hücrelerin bulunduğunu söylemişti; sonradan, doğal yapılarını ortaya çıkaramasa da, bunların devingenliğini doğrulamıştır. O günden beri bu hücreleri pek çok araştırmacı gözlemlemiştir elbet, ancak hiçbir zaman hakettikleri ilgiyi görememişlerdir.

Yalnız 1896'da, Leyden'le Schaudinn bu yapıları daha ayrıntılı incelemeye girişmiş, son derece şaşırtıcı bir sonuca varmışlardır: bunlar, canlı insanların asitli sıvılarında yaşayan köktenbacaklı asalaklardır. İlk kez ünlü bir tekhücreli hayvanlar uzmanı kansere yakalanmış insanlarda tekhücreli canlıların varlığına parmak bastığına ve hastalığın gerçekten kanser olduğu bir yetkili tarafından doğrulandığına göre, bu görüngü üzerinde biraz durmak yararlı olacaktır.

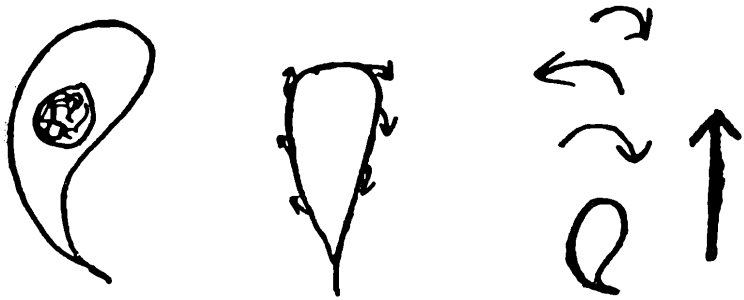
[1] Dr. F. Döflein, **Generelles Lehrbuch der Protozoenkunde,** Vierte stark vermehrte Auflage, 1916, s. 743.

Leyden'in bilimsel tutanağına göre, söz konusu hücreler miğde kanserinden ölüp karnı açılmış bir insanın asitli sıvısında, ayrıca, körbağırsak kanserine yakalanmış bir genç kızın asitli sıvısında görülmüştür. Delik açarak alınmış sıvıda al ve akyuvarlarla içdoku hücrelerinin yanında, «genellikle büyük kümeler halinde toplanan ve birbirlerinden kolay kolay ayrılmayan, yağımsı damlacıklar ve sarı boyamaddeleriyle dolu yuvarlak» hücreler varmış. Bunlar, özellikle sıcak temmuz günlerinde, mememsi ya da ipliksi yalancı ayaklar yardımıyla, hızla yer değiştiriyorlarmış. Mikroptan arıtılmış bir kap içinde saklanan sıvılarda devingenliklerini 3-7 gün sürdürüyorlarmış. Kimisinin karnında alyuvarlar varmış. Söz konusu canlı yapıları büyük bir titizlikle inceleyen Schaudinn, bunların amibimsi asalaklar oldukları kanısına varmış.»

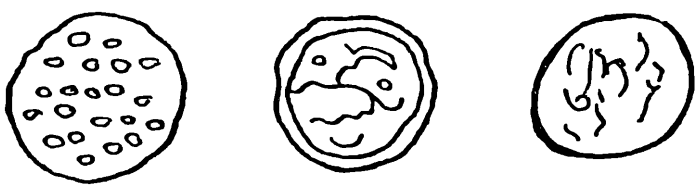
Bu, asalaklardan hastalık kapma önyargısının çok değerli bilginleri bile düşürebileceği yanılgıya iyi bir örnektir. Leyden'in gördüğü, *vücutta gelişmiş* amibe benzer kanser hücrelerinden başka bir şey değildi. Nitekim, 1942'de de, birtakım araştırmacılar yanılgıya düşerek kanserli hücreleri dışarda üreyen asalaklar sanmışlardır:

Çeşitli Tekhücreli Canlılar. *Başka gözlemciler kanser hücrelerini vücuda yabancı asalaklar saymaya vardırmıyorlardı işi; ama garip biçimlerinden ve birbirine yakın hücreler arasında uzanan uzun yalancı ayaklardan ötürü, kimi ur hücrelerinde asalak amipler görüyorlardı. Korotneff'in «rhopalocephalus carcinomatosus»u ile Eisen'in «cancriamaeba macroglossia»sı işte bu kategoryaya giriyordu. L. Pfeiffer, kas dokularındaki tohumcukları andıran bu hücre-içi canlıları betimleyip yeniden üretebilmiştir.*

Podwyssozki ile Savçenko, pek çoğu Sudakeviç'in asalaklarına benzeyen, hücre içinde özgürce dolaşan, kapçıklı yapıların bir türüne tohumsu-hayvan adını vermişlerdir. Ruffer'le Walker kansere yolaçan canlıların tanınması uygulayımını geliştirmiş, sahici asalaklarla düzmece asalakları birbirlerinden ayırmaya uğraşmışlardır. Kahane kanserli hastaların kanında ufacık tekhücreli canlılar bulduğuna inanıyordu. Schaudinn, bir kanserlinin

Canlı doku. Oklar kansunun döngüsel devinimlerini göstermektedir. Kalın oksa hücrenin devindiği yönü belirtiyor.

Ölü doku. Küresel oluşum ve ayrışma.

Şekil 23. — Amibimsi kanser hücrelerinin biçimleri ve olgunlaşması (Ca IV).

asitli sıvısında amibe benzer iri bir hücre buldu, buna «Leydenia gemmipara» adını verdi. Schuller, kanserli hücrelerde, kanser yapan öbür asalakların çoğundan ayrılan, son derece küçük bir çekirdekiçi tekhücreli hayvanın çevrimini yakalayıp kâğıda dökmüştür.»[1]

[1] James Ewing, **Neoplastic Diseases**, 4. Bs. (Filadelfiya: W. B. Saunders, 1942), s. 116.

Bütün bu gözlemleri gözönünde bulundurarak, bir urun öldürücülüğünün bir yandan kanser hücrelerinin olgunluğuna, öte yandan da kanserli hücrelerle bozulan dokuların T basillerine ayrışma hızlarına bağlı bulunduğu savı öne sürülebilir. Fareler üzerinde yapılan deneylerin de kanıtladığı gibi, kanser sıçraması hastalığın olgunlaşma evresinde de (Ca III) görülmektedir. Ancak şurası da bir gerçek ki, devingenlikleri sınırlı iğ biçimindeki ve yuvarlak hücreler, hızlı devinimlerinden ötürü büyük zararlar veren amipler kadar yıkıcı olamazlar.

5. Kanserli urun son evresi: çürüyüp kokuşarak ayrışma (Ca. V).

Ur açıktaysa, kokuşmalı ayrışma yalın bir mikrop kapmaya verilebilir. Oysa bütün öldürücü kanser hücrelerinin başlıca niteliği urun ayrışması ve çürütücü bakterilerle T basillerinin oluşmasıdır. Yeni oluşmuş hücrelerin ayrışıp bakteriye dönüşmesi, T basilleri eklendiği zaman albüminin deneysel olarak ayrışmasına benzemektedir. Her iki durumda da renklendirici oczın-hematoksilin maddesinin ortaya çıkardığı görüntü aynıdır (bkz. Ek, Şekil 58 *d*). Bu görüntü, hayvansal albüminin bileşenlerine ayrıştığı, dokuların can vermesinden sonra kendini gösteren bir bölük dokunun ölümünü andırmaktadır. Öyleyse biz, «ölüm öncesinde kendini gösteren birtakım dokuların cansızlaşması» adını verebiliriz kanserin bu son evresine (Ca V). Bu son evrede kanser yavaş yavaş bütün vücuda yayılır. Bu eğilimin açıklanması çok kolaydır, çünkü gelip geçici kanser hücrelerinin T basillerine dönüşmeleri vücutta aşırı bakteri ve zehir birikmesine yolaçar. Öldürücü ur bu evreden önce birtakım dirimsel işlevleri durdurmamışsa, kanser canlıyı genel zehirleyici çürüyüp kokuşmayla dosdoğru ölüme götürür. Bundan ötürü, hastalık son evrelerde hızla ağırlaşır ve kaçınılmaz sona doğru evrim geçirir.

KATRAN SÜRÜLEN FARELERDEKİ DENEYSEL KANSERİ ANLAMAK

Geleneksel kanserbilim, hayvanlar üzerinde yapılan deneyler aracılığıyla, çok sayıda gözlem derlemiş, ama bunlardan

tutarlı bir kuram çıkarmayı aklının köşesinden geçirmemiştir. Nitekim, farelerle tavşanlara katran sürülmesinin nasıl olup da kansere yolaçtığını hiçbir zaman açıklamamıştır. Yamagiva ile İçikava[1] bir tavşanın kulağını durmadan katranla boyayarak kanser yaratan ilk araştırmacılar olmuşlardır. Kanserli ülserler, kimi zaman da, yakınlardaki salgıbezlerinde kanser sıçraması yaratmayı başarmışlardır. Tsutsui, Dellman, Bloch ve Dreifuss aynı türden başarılı deneyler yapmışlardır. Katrandaki hangi bileşenin öldürücü ur ürettiği araştırılmıştır elbet. Dellman, yalnız 900-1000 C derecesinde elde edilen katran damıtıklarının kansere yolaçtıklarını saptamıştır. Kenneway'le Russell önceden 900 C° ısıtılmış katranın böyle bir etkisi olduğunu, ısıtılmamış katranınsa etkisiz kaldığını kanıtlamışlardır.

Bugüne dek katranın kanser yapıcı eylemini kimsecikler açıklayamamıştır. Gerçekte, şu iki soruya yanıt bulmak gerekmiştir:

1. *Katranlı bir madde neden ve nasıl kansere yolaçmaktadır?* 2. *Neden yalnız yüksek derecede ısıtılmış katran kansere yolaçmaktadır?*

Blumenthal katranlı maddeyle hayvanların orasını burasını boyayarak yapılan deneylerin ana çizgilerini özetler:

1. Katran sürerek yaratılan kanser, Lubarsch'a göre, öldürücü urun kökeni konusundaki bütün kuramları yürürlükten kaldırmaktadır: kansere yolaçan evrensel bir etkenin varlığı, herhangi bir örgenin kötü oluşumu ya da daha dölüt halindeyken kansere yatkın olma düşüncesini bir yana bırakmak gerekmektedir. Tavşan kulağının kansere karşı hiçbir özel yatkınlığı yoktur: dolayısıyla, kalıtımsal yatkınlık söz konusu olamaz.

2. Bir canlının kansere yakalanmasından önce uzun bir *yangı* (iltihap) evresi görülmektedir.

---

[1] Bu bölümdeki bütün ad ve örnekler Blumenthal'in **Ergebnisse der experimentellen Krebsforschung** adlı yapıtından alınmıştır.

Bu iki saptama kanserin kalıtımsal olduğu kuramına öldürücü bir darbe indirmiştir. Bu saptamalar, ayrıca, yangılı süreçle kanser sürecini kesinlikle birbirinden ayıran hastalık uzmanlarının görüşlerini de çürütmektedir. Farelere katran sürme deneyleri nicedir bilinen bir olguyla, uğraşları gereği sürekli katran ve anilinle yüz yüze gelen insanların, örneğin baca temizleyicilerinin kansere yakalanma olasılıklarının başkalarından çok oluşuyla çakışmaktadır.

Dirim kabarcıkları üzerinde yapılan deneyler bu sorunun çözümüne nasıl bir katkıda bulunabilir acaba?

İlkin, söz konusu araştırmanın bize birtakım temel bilgiler sağladığını, bunlar olmadan soruna yaklaşılamayacağını belirtelim:

1. Aralarında kanser hücrelerinin de bulunduğu tekhücreliler dirim kabarcığı dolu keseciklerden (acunsal yaşam enerjisi dolu keseciklerden) üremektedirler.

2. Hayvan ve bitki dokuları dirim kabarcıklarına ayrışabilir.

3. Hayvansal proteinin ana maddesi olan karbon dirim kabarcıkları üzerinde yapılan deneylerde temel bir rol oynamaktadır. Akkor haline getirilen ve besleyici-şişirici maddeler içine konan karbon, dirim kabarcıkları ve bunların türemesine elverişli ortamlar yaratmaktadır.

4. *2-3000'lik büyütmeyle* bakıldığında ya da karanlık bir odada, katranlı maddeler —yüksek derecede ısıtılınca— akkor haline getirilmiş kömürden elde edilmiş dirim kabarcıkları gibi kesecikli bir yapı göstermektedirler.

Isıtılmamış kömürle akkor haline getirilmiş kömür arasında temel ayırımlar vardır. Isıtılmamış karbonda pek az kesecikli yapı görülür; gazışınlı (fluorescent) mikroskopla bakıldığında, kendi renginde, yani kapkara gözükür. Akkor haline getirilmiş karbonsa, suyla şişirip bir üretme tüpüne aktarıldığı zaman kara değil, mavimsi gazışını saçan dirim kabarcıklarına ayrışır.

Kömürden elde edilmiş dirim kabarcıkları üretildiği zaman, şunlar saptanır: karbon ne kadar çok ısıtılmışsa, yaşam enerjisi kabarcıkları o kadar kolay ve çabuk oluşmakta, renkleri o ka-

dar koyu gözükmektedir. Kömür kökenli dirim kabarcığı, hiç kuşkusuz, çıktığı kömürden apayrı bir şeydir. Yapısı değişime uğramıştır. Karbon billûru bir acunsal yaşam enerjisi keseciği kümesine dönüşmüştür. Bu kesecikler şişebilir, bölünebilir, başka maddelerin içine girebilirler. Besleyici ve şişirici bir sıvıya atıldıkları zaman, proteinleri ve daha başka tuzları emerler. Bugün henüz bütünüyle gelişmiş kömür kökenli dirim kabarcığını tanımlayacak durumda değiliz, ama arı karbondan oluşmadığını kesinlikle biliyoruz. Tekhücreli canlı üretmeye yarayan etsuyundaki davranışı canlı proteinle belli bir yakınlığı olduğunu göstermektedir. Canlı protein yalnızca son derece karmaşık bir karbon/hidrojen bileşimi değildir: işlevsel açıdan, cansız proteinden ayrılır: *kimyasal maddeler, canlı işlevi düzene koyan acunsal yaşam enerjisinin yalnızca destekleridir.*

Bütünüyle gelişmiş kömür kökenli dirim kabarcıklarını proteidlerle biraraya —örneğin IV numaralı, yumurtalı canlı üretme tüpüne ya da basınç odasında mikroptan arıtılmış kanın bulunduğu bir tüpe— koyduğumuz vakit, mikroskop altında, kömür kökenli dirim kabarcıklarının proteidlerin içine girdiklerini ve türlü canlı yapılar oluşturduklarını görürüz.

Taze kömür kökenli dirim kabarcıklarının bulunduğu bir eriyik IV numaralı yumurtalı canlı üretme tüpüne boşaltıldığı zaman, birkaç hafta sonra, tüpün ortasında iğne başı büyüklüğünde «hücre kümeleri»nin oluştuğu görülür (Ca XIV Deneyi). Mikroskopla bakıldığında, ne canlı üretme tüpünde, ne de kömür kökenli dirim kabarcığı eriyiğinde bulunmayan, örgütlü ve yapısallaşmış birtakım garip canlıcıkların bulunduğu görülür (Bkz. Ek, Şekil 61 *a, b, c, d*).

Deri altına şırınga ederek farelere taze ya da 24 saatlık kömür kökenli dirim kabarcıkları verildiği zaman, iğnenin sokulduğu yerde, kömür kökenli yaşam enerjisi kabarcıklarının proteidli sıvılara boşaltılmasından sonra görülenlere benzer canlı yapılar gözlenir. Birkaç ay sonra, boya-kapan hücre kümeciklerinin oluştuğu görülür. Bu hücreler, yavaş yavaş yanlarındaki dokuların içine sızar ve onları yokederler. Mikroskopla yapılan inceleme, kimi durumlarda, farenin türlü örgenlerinde, iğ ve balyoz biçiminde hücreler, başka bir deyişle, Ca III evresinin

henüz bütünüyle gelişmemiş kanser hücrelerine rastlandığını göstermiştir. Sağlıklı otuz dört fareye kömür kökenli dirim kabarcığı aşılanmıştır. Hepsi hastalanmış, kimisinde olgun kanseröncesi urlar gelişmiştir (10e Ca).

Bu deneyler, katran sürülmesinin iç düzeneğini açıklamaktadır: içinde karbon bulunan, yüksek derecede ısıtılan her madde kanser doğurucudur, çünkü yüksek sıcaklıklar kömürü yaşam enerjisi kabarcıklarına dönüştürmekte, bunlar da kanser hücrelerinin oluşumunda başlıca rolü oynamaktadırlar.

Kömür kökenli dirim kabarcıkları üzerinde deney yaparken, doğal olarak, urları yalnız yaşam enerjisi kabarcıklarının mı oluşturduğunu, yoksa T basillerinin de mi işe karıştığını merak ettik. Bilinen yöntemle, birkaç farenin boynuna katran sürdük. Kimisi, daha ur oluşmadan can verdi. Bu hayvanların kanında T basilleri bulduk, bunları alıp tüpte çoğaltabildik (T II 4); sürüp giden yangı evresini aşmış, komşu dokulara işleyen ur evresine girmiş farelerin atardamarlarından alınıp üretme tüplerine konmuş kanda da T basillerinin oluştuğu görüldü.

Peki, katran sürülmüş farelerin kanına nerden girdi bu T basilleri?

Kömür kökenli dirim kabarcıklarını barındıran taze bir eriyiği Gram deneyinden geçirmeyi akıl ettiğim güne dek bu soru yanıtsız kaldı: *kömür kökenli yaşam enerjisi kabarcıklarını barındıran bir eriyik hazırlandığı an T basillerinin boygösterdikleri görülür.* Akkor haline getirilmemiş ve işlenmemiş karbon Gram suyuna tepki göstermez. Bir seferinde, doğrudan doğruya kömür kökenli dirim kabarcıklarından T basili elde etmeyi başardım (10e T XVI).

Demek ki T basilleri vücuda yüksek derecede ısıtılmış hidrojen karbürler aracılığıyla girmektedir. Geriye, kömür kökenli dirim kabarcıklarının hayvan dokusunda T basilleriyle karşılaştıkları zaman ne gibi bir tepki gösterdiklerinin saptanması kalıyor. Bu ikisinin etkisi birbirine eklenmekte midir yoksa birbirini kösteklemekte midir? Mikroskop altında C kökenli dirim kabarcıklarının T basillerini kendilerine doğru çektikleri, uyardıkları ve kıpırtısız hale getirdiklerini gözlemleyebiliriz. Bu so-

runun kuramsal ve kılgısal uzantısı büyüktür; ancak, şimdilik elimde onu aydınlatmaya yetecek deneysel ögeler yok.

Akkor haline getirilmiş kömürden elde edilmiş dirim kabarcıkları (PA ve T'ler) görüldüğü gibi, proteinler aracılığıyla urların oluşturulmasında körükleyici bir etki yapmaktadırlar. Baca temizleyicilerinde, katran ve anilinle iş gören emekçilerde ve pipo içenlerde dudak kanserinin ortaya çıkması işte böyle açıklanabilir.

4. KANSERLİ HÜCRE: VÜCUDUN KENDİNİ KORUMA GİRİŞİMİNİN SONUCU

Öldürücü ur, kapanmayan yara izlerinden ya da yıllarca örselenen dokulardan başlayarak gelişebilir; örneğin, bir takma diş sürekli olarak dilin örtüdokusunu yaralarsa, kanser belirir. Şiddetli bir vuruş sonucu dokunun yaralanması bir örtüdoku uruyla ve buna bağlı olarak hızlı bir ölümle sonuçlanabilir. Yaşam enerjisi kabarcıkları üzerinde yaptığımız deneyler bu olayların gelişmesini kolayca açıklamaktadır: *dokulardaki örselenme birtakım yeni hücrelerin oluşmasına yolaçmakta, bunlar T basillerine ayrışmakta ve kanserli hücre çoğalmalarına neden olmaktadırlar.* Bir yara izi ya da yara acunsal yaşam enerjisi yönünden güçlü, yani sağlıklı dokuya büyük bir zarar veremez. Burada belirleyici öge, herkesin sandığı gibi, yerel örselenme değil, dokulardaki örgensel yaşam enerjisi gücüdür. Biz buna «dirimsel enerji gücü» adını verelim.

T basillerinin bulunması bütün bu etkenlerin anlaşılmasına katkıda bulunuyor, söz konusu basillerin kanseri yaratan özel etken, ancak kanserlilerde rastlanan etken oldukları konusundaki görüşümü doğruluyordu. Bir hastalığı başlatan etkeni ya da hastaliğın nedenini bulmak, hasta varlıkla sağlıklı varlık arasına kesin bir sınır çizebilmek her zaman rahatlatıcıdır. Kimi canlıların sözü geçen nedenlerle «uyarıcı etkenler»in etkisi dışında kaldıklarını saptadığımız zaman kendimizi daha bir güvenlik içinde duyarız. Oysa bu görüş yanlıştır, *bağışıklık*'ın doğal yapısını, yani vücudun doğal savunma işlevlerini —başka bir deyişle, «dirimsel enerji gücü»nü— iyi anlamamızı engeller. Bir

yanda coşkusal açıdan *sağlıklı*, öte yanda da coşkusal açıdan *hastalıklı* kişilerin bulunduğu savı yanlıştır. Aynı biçimde, bir yanda «kansere daha başından aday» kişilerin, öbür yandaysa «kansere hiç yakalanmayacak» kişilerin bulunduğunu düşlemek de yanlıştır. Her sağlıklı vücudun derinliklerinde donupkaldırıcı çarklar ve T basilleri vardır. Sağlıkla hastalık arasındaki çizgi kesinlikle çizilmemiştir ve gerçekte sorun yanlış konmaktadır: özel «öldürücü etkenler»den ve «nedenler»den dem vuracak yerde, *hastalıklara karşı vücudun işlettiği dirimsel enerjiyle çalışan savunma çarklarına* eğilmemiz gerekir. *Hastalıkları iyileştirmeye girişmezden önce, sağlığın ne olduğunu iyi anlamalıyız.* Hekimlerin gün geçtikçe «hastalık yaratan etkenlerin» ya da «hastalık nedenleri»nin ancak vücut kendisini savunmayı beceremediği zaman zarar verdiklerini düşünmeleri sevindiricidir. Verem mikropları ancak vücut birtakım dirimsel enerji koşullarını yerine getirirse etkili olabilir. Ruhsal örselenmenin sonuçları vücudun coşkusal yatkınlığına bağlıdır. Ancak dirimsel işlevlerin genel bozukluğu T basillerinin eyleme geçmesine olanak verir. Böylece, belirleyici etkene, yani «yatkınlık» kavramına geliyoruz. Ama bizim bu kavrama yaklaşımımız soyaçekim kuramını savunanlarınkinden köklü biçimde ayrılmaktadır. Bize göre *hastalığa yatkınlık, vücudun canlı dirimsel enerji çarklarının işleyişi* ile ilgilidir; bu kavramın doku-üreten hücrelerde saklanan ölü kimyasal maddelerle de, «yozlaştırıcı ruhsal hastalığa yatkınlık» deyimi gibi boş aktöresel laflarla da uzaktan yakından ilgisi yoktur. Bizce, hastalığa yatkınlık aslında atalarımızdan kalmış bir özellik değil, çektiğimiz yoksullukların bir sonucudur. Bu kavram, *dirimsel dizgenin coşkusal (yaşam enerjisel) devingenliğinin doğal yapısını ve derecesini* dile getirir.

Kanserli hücrenin başlangıçta, «sağlıklı hücrelerin kanserli hücrelere dönüşmesi»nden ötürü «kanser» adı verilen hastalık sürecini harekete geçirdiği varsayılmaktadır. Oysa, kanserli hücrelerin evrimine şöyle azıcık dikkatle bakılacak olursa, bu görüşün yanlışlığı ortaya çıkmaktadır. Olup biten, varsayılanın tam tersidir: *kanserli hücre, dokuların T basillerine karşı kendilerini savunmaya çalışmalarının sonucudur.* Bu dediğimiz garip gözükebilir, oysa olguların evrimine bakıldığında bu önermenin son

derece sıradan bir şey olduğu görülür. Kansere yakalanmanın ilk evresi ne kanserli hücre, ne de dokuların mavi yaşam enerjisi kabarcıklarına ayrışmasıdır; dokularda ve kanda T basillerinin boygöstermesidir. T basillerine *sağlıklı* dokularda ve kanda da rastlarız. Bunlar, proteinlerin yozlaşmasıyla atbaşı giderler.

Kansere yakalanmış kişilerin kanları üzerinde deneyler yaptıktan sonra, terimin alışılmış anlamında «kanserli» sayılamayacak insanların kanını incelemeye koyuldum. Böylece, tam anlamıyla sağlıklı kişilerin kanından ve dışsalgılarından T basili üretmeyi becerdim. Bu olgu beni hem şaşırttı, hem ürküttü: 1937 yıllarının sonlarında düşündüğüm gibi, T basilleri kanserin evriminde etkiliyseler, bu tekhücrelileri sağlıklı vücutlardan yola çıkarak üretebilmiş olmam *bütün* insanlarda kanserin bulunduğunu gösterirdi. Bu sonuç dıştan yanlış gözüktüğü için, T basillerinin kanserin evrimi üzerinde özel bir etkileri bulunduğu düşüncesini bir yana bıraktım. Ancak, söz konusu sav, her kanserli vücut ve dokuda büyük ölçüde T basili bulunuşuyla çürütülmekteydi. Bu ikilemin içinden çıkabilmem için aylarca süren deney ve incelemeler yapmam gerekti: *Gerçekte, sağlıklı kişi kanserliden T basillerinin bulunmayışıyla değil, vücudun dirimsel enerji gücüyle, yani barındırdığı T basillerinden kurtulma yeteneğiyle ve T basillerine ayrışmaya yüz tutan dokularıyla kan hücrelerinin yozlaşma eğiliminin derecesiyle ayrılmaktadır.* T basillerini sağlıklı kişilerin kanından ve dışsalgılarından da elde etmeyi başardım elbet. Ama kanserlilerin doku ve kanlarının *hızla* ve *kolayca* T basili üretmesine karşılık, sağlıklı kişilerin kanıyla dışsalgılarından T basili elde edilmesi daha uzun bir *yozlaşma süreci* gerektiriyordu. Birinci durumda, yozlaşma ve ayrışma birkaç günde tamamlanıyor, ikinci durumdaysa birkaç hafta sürüyordu. Öyleyse kansere yatkınlık *kanın ve dokuların çürüyüp kokuşmaya gösterdikleri dirimsel direnç olarak tanımlanabilir. Bu direnç de kan ve dokulardaki örgensel yaşam enerjisinin ölçüsüne bağlıdır.* Dolayısıyla, vücuttaki dirimsel enerji oranını düşüren, dirimsel enerji çarklarının işleyişini aksatan ya da kimi örgenlerinin işleyişini bozan her süreç vücudun kararıp kurumaya yatkınlığıyla ayrışmaya elverişliliğini artırmak-

tadır. Bu gözlem, bir dizi çürütülmez deney ve sınamayla doğrulanmıştır.

Bir dizi tanıtlayıcı gözlem ve deneye giriştikten sonra, çetin ve kesin bir soruyla yüz yüze gelmiştim: T basili her zaman bir kanser habercisi midir, yoksa varlığı evrensel bir görüngü müdür, dolayısıyla kanser her an, her yerde patlak verebilecek bir hastalık mıdır? Sorunu kavrayabilmek için, sağlıklı kişilerin kanını, örtüdokularını ve dışsalgılarını incelemekle işe başladım. Böylece, sözün gerçek anlamında kansere yakalanmamış doku ve örgenlerde T basilleri buldum. Pek çok kadında, vücut hücrelerinin ayrışıp T basiline dönüşmesi özellikle dölyoluyla dölyatağındaki sümüksü maddede kendini göstermektedir. Kimilerinde T basilleri bir süre sonra yokolmakta, kimilerindeyse hep kalmaktadır. Kendimde de, ağzımdaki köprünün küçük bir aşınmaya yolaçtığı yerde, dilimin örtüdokusunda T basiline dönüşmüş hücrelere rastladım; hattâ bu T basillerini alıp tüpte çoğalttım. Bu buluşu yapalı beş yıl geçmiş, ama hiçbir kanser belirtisi kendini göstermemişti. Dilimin öbür yakasında T basili yoktu, örtüdoku hücreleri sapasağlamdı. Yardımcılarımdan birinin kanından yozlaştırma yoluyla T basili ürettim, bunları sağlıklı bir fareye aşıladım; böylece hayvanın kalça kasında bir bezdoku uru (adénocancinome) geliştirdim (bkz. Ek, Şekil 62 *a*). Bu, sağlıklı insan kanından elde edilmiş T basilleriyle yaratılan ilk kötü urdu. İğne yapılan yerden başlayarak akkan damarları boyunca uzanan yangı'nın (iltihabın) farenin sağ böğründen geçip kalça kasına ulaşması, uru yaratanın T basilleri olduğunu kanıtlıyordu; urun oluşmasından önce kasta sürüp giden bir yangı belirmişti. Bu tanıyı (teşhisi) Columbia Üniversitesi de doğruladı. Onlara bunun bir kas dokusu kanseri olduğunu söylememiştim (10 Ge T Ca. Bkz. Ek, Şekil 62 *a-e*). Böylece, en sağlıklı vücutta bile T basili bulunduğu ve ayrışıp çürümeye doğru belli bir eğilim taşıdığı kanıtlanmış oluyordu. *Demek ki kansere yatkınlık evrensel bir görüngüdür.* Ancak dokular ve kan büyük bir dirimsel enerji gücü taşıdıkça, oluşan her T basili yokedilmekte, çoğalmasına, bir yere toplanmasına ve çevresine zarar vermesine izin verilmemektedir. Peki, nedir acaba bu çağrısız konuğun *ilk* eylemi? Bu soruya verilecek yanıt aynı

zamanda, kanserli hücre oluşumunun hastalığın kendisi değil, T basillerinin saldırısı karşısında vücudun savunma tepkisi olduğunu da kanıtlamaktadır.

Vücudun herhangi bir yerinde T basilleri oluştu mu, vücut buna ilkin *hafif*, ama *süreğen* bir yangıyla tepki göstermektedir. Alyuvarların söz konusu bölgede toplanması, kimi zaman, T basillerini yoketmeye yetmektedir. Kimi zamansa, vücudun kendi kendini zehirlemesi çok şiddetli, özsavunması da epey zayıf olmaktadır. Bu durumda ne olmaktadır? Basil saldırısına uğrayan doku nasıl tepki göstermektedir?

Tüpte yapılacak bir deney bize aradığımız yanıtı verir belki. Yumurtalı bir canlı üretme kabına, her türlü mikroptan arıttıktan sonra (E IV) T basili koyduk. *Tüpte yalnız T basillerinin üremediğini saptadık.* Oysa, bu deneye girişmezden önce, mikroptan arıtılmış, kuru kabımızı en az 2000'lik büyütmeyle incelemiştik; ne T basili vardı, ne de mavi PA kabarcıkları. Deneyin sonundaysa, büyük bir şaşkınlıkla, yalnız T basillerinin değil, *tübe basil bulaştırdığımız noktanın çevresinde kümelenmiş çok sayıda mavi PA kabarcığının* geliştiğini gördük. Buysa bize, aşılanan T basillerinin çoğalmakla kalmayıp *çevrelerindeki proteinli maddeleri (canlı proteinleri) mavi PA kabarcıkları oluşturmaya iteledikleri*ni *gösterir; başka bir deyişle, T basilleri proteinli maddenin şişmesi ve yaşam enerjisi kabarcıklarına ayrışması sürecini başlatmışlardır.*

Boynundan ya da başka bir yerinden T basili verilen farelerde de benzer bir sürecin başladığını gördük: verdiğimiz basilin ölçüsü, ölüme yolaçacak bir irinli şişin oluşmasını önleyecek, yalnızca süreğen, ama zararsız bir yangı'nın başgöstermesine yetecek kadar tutuldu. *Buna karşın, basil aşılanan yerin çevresindeki doku mavi kabarcıklara ayrışmaya başladı.* Kanser hücresinin oluşumunu, basil aşılanan günden başlayıp aşağı yukarı onuncu haftaya dek, T basilli fareleri dizi halinde kesip bakarak izlemek elimizdedir.

Ben bu iki deneyi sayısız kere yineledim: sonuç hep aynı çıktığı halde, hiçbir şey anlamıyordum. Yavaş yavaş gerçeği görmeye başladığım zaman bile, buluşumun içerdiği önemli doğrular bir süre daha gözümden kaçtı. Kısacası: *kendileri de ör-*

gensel ya da canlı maddelerin kokuşmalı ayrışmasıyla oluşan T basilleri örgensel ya da canlı maddeyi mavi dirim kabarcıkları oluşturmaya iterler. Yaşam enerjisi kabarcıklarının oluşmasının işlevi —PA kabarcıklarıyla T basilleri arasındaki karşıtlık uyarınca— T basillerinin eylemine *karşı*'dır. Başka bir deyişle: *T basillerinin kışkırtmasıyla oluşan mavi PA kabarcıkları, T basillerinin yaratacakları zehirlenmeye karşı vücudun gösterdiği savunma tepkisidirler.*

Yalnızca yerel PA kabarcıklarının oluşumuna, yani «B tepkisi»ne yolaçsaydı, T basillerinin eylemi o kadar ilgimizi çekmeyecekti. Sağlıkıl kişilerin kanında da çoğu kez gelip bunlara eklenmiş ölü T basilleriyle çevrili PA kümeciklerinden başka bir şey olmayan plastositlere (ufacık taneciklere) rastlanır. Kimi zaman, T cisimcikleriyle dolu akyuvarlara da rastlanır. PA kabarcıklarının T basillerine gösterdikleri tepki, «B tepkisi», en sağlıklı vücutlarda bile, her an, her yerde sürüp gitmektedir. PA kabarcıklarının acunsal yaşam enerjisi yükleri ne kadar zayıfsa, T basillerini etkisiz hale getirebilmek için o kadar çok mavi kabarcık gerekir. *Daha ileri evredeki dirimsel yapılar, tekhücreli canlılarsa işte bu mavi PA kabarcıklarından oluşurlar, ve bunlar arasında kanser hücreleri de vardır. Bu durumda, kanser hücrelerinin sayısız PA kabarcığının, yani T basillerinin yerel zehirlemesine karşı koymak üzere kan hücreleriyle doku hücrelerinden oluşmuş mavi kabarcıkların ürünü olduklarını anlıyoruz.* Demek ki karşılaştığımız sorun çok yalın bir biçimde çözülmektedir: burada, zorla uzatılmışa benzeyen, oysa sık sık karşımıza çıkan bir olguyu anımsatmak gerekir; funda toprağı, yaşam enerjisi kabarcıklarına ayrışmaya başlamış örgensel (canlı) maddeden başka bir şey değildir. Funda toprağının gübreye dönüşmesi, özellikle yalın azot bileşiklerinin, yani kokuşup ayrışmaya başlamış canlı madde ürünlerinin etkisiyle olur; öyleyse «gübreleşme», funda toprağında çürütücü maddeler, yani T basilleri aracılığıyla mavi PA kabarcıkları oluşumunun körüklenmesinden başka bir şey değildir. Funda toprağının mikropsuzluğu ve mikroptan arıtıcı etkisi, toprak kökenli PA kabarcıklarının eyleminden gelmektedir. Funda toprağını alıp potasyum klorür eriyiğine koyar, yüksek basınçla mik-

roptan arıtırsak, mavi kabarcıkları kolayca çoğaltıp gözlemleyebiliriz.

T basilleri üzerinde yapılan deneyler, bugüne dek dile getirilmemiş kimyasal kavramlar üzerinde yeni bakış açıları getirmektedir. Bu alan, şimdilik, pek iyi araştırılmış değildir. Ancak, bu bağlam içinde, dikkate değer bir görüngüye değinmenin ilginç olacağını sanıyoruz: azotlu bileşiklerle metil alkol (üre, dışkı, indol), yani sidik yollarından ve dışkılıktan gelen ögeler proteinli maddelerin çürüyüp ayrışmasıyla oluşmuş ürünlerdir. Eskimiş T basili üretme tüplerinden asitli ve amonyaklı bir çürük kokusu yayılır. Kanserin ileri derecesindeki insanların vücudundan da kendine özgü bir koku yayılır: biri için yaşarken «çürüyor» dendiği zaman, yazınsal bir iğretileme yapılmış olmaz, olgusal bir durum dile getirilir.

T basilleriyle siyanür nitrat (CN) arasında henüz aydınlığa kavuşturulamamış bir bağ vardır. Bu zehirleyici madde, Warburg'a göre, hücrenin demir kökenli anamayalarıyla (enzyme' leriyle) birleşerek hücre solunumunu kösteklemektedir. Deney yaptığımız farelerin çoğu, solunum örgenlerinin kötürüm olması ya da kanın damarlara aşırı saldırısı sonunda havasız kalarak can vermiştir. T basillerinin bu eylemiyle kanserli hücrelerin havasız kalışları arasında bir ilinti bulunduğu açıktır. Bu alanda, dirimsel-kimyacıların önünde geniş bir araştırma alanı açılmaktadır.

Buraya dek, T basillerinin evrimindeki *tek yönü* gözönünde bulundurduk: hücre örselenmesi → T basili → dokuların yaşam kabarcıklarına ayrışması → doku kökenli PA kabarcıklarından tekhücreli canlıların (kanser hücrelerinin) oluşması. Demek ki bu, T basillerini *daha ileri evredeki* dirimsel yapılara dönüştüren bir süreçtir. Oysa, bunun yanında, çürüme sürecini ağırlaştıran, ters yöndeki bir evrim, kanserli hücrelerin T basillerine ayrışması da gözlenir: kanser hücresi → T basili→ genel kan ve hücre çürümesi, T basillerinin vücudu zehirlemesi. Asıl ölüm nedeni kanser hücrelerinin belirmesi değil, dokuların *ikinci aşamada* T basillerine ayrışmasıdır. Başlangıçta dokusal örselenmenin pek sınırlı, T basili üretiminin de önemsiz olmasına karşılık, öldürücü urun ayrışması vücuttaki genel çürüyüp kokuşma süreçle-

rini gözle görülür derecede hızlandırıp yaygınlaştırır: *kanın çürüyüp kokuşması ve T basilleriyle zehirlenmesi sonucu vücudun sıvı dizgesi bozulur.* Böylece, kimi kanserli hastaların aylar va da yıllarca iyi kötü sürünmeleri de açıklanmış olmaktadır; derken, ansızın çöküntü, eriyip bitme ve ölüm. Hastalığın ikinci evresi, kanserli urların çürütücü kütlelere ayrışması —öldürücü urların oluşmasının tersine— topu topu birkaç hafta sürmektedir. Öyleyse, T basillerinin oluşumuyla çürüyüp kokuşma kanserin yarattığı dirimsel bozukluğun hem *nedeni,* hem de sonucudur.

Sağaltım açısından bu ayırımın önemi büyüktür. İkinci aşamadaki çürüyüp kokuşma süreci başladığı ve urlara, kana ve dokulara bulaştığı zaman öyle çok T basili oluşur ki, iyileştirme çabalarının başarıya ulaşma olasılığı pek kalmaz. Buna karşılık, *kanserli dokunun hazırlandığı* birinci evredeyse acunsal yaşam enerjisiyle sağaltım çok işe yarayabilir.

Bütün bunlardan sonra, kanserin önlenmesi ve iyileştirilmesi sorunu çok yalın bir tümceye indirgenebilir: *vücudun T tepkisinin, yani dirimsel enerji zayıflığının karşısında B tepkisi, yani kanın ve dokuların dirimsel enerji gücü vardır.* Hastanın yazgısı tam anlamıyla B tepkisiyle T tepkisi arasındaki ilintiye bağlıdır. Sorunu kılgısal düzlemde çözüme kavuşturabilmek için, acunsal yaşam enerjisinin etkileri konusundaki bilgilerimizi derinleştirmemiz gerekir.

5. SOYAÇEKİM SORUNU ÜSTÜNE BİR AÇIKLAMA

Şimdi, kanser sorunuyla iyi kötü tanışmış okur bize haklı olarak bütün bu işlerde *kanserin atadan kalması*'nın nasıl bir yer tuttuğunu soracaktır. Kanserin ancak belli fare türlerinde görüldüğü, insanlardaysa özellikle kimi ailelerde daha sık rastlandığı kanıtlanmamış mıdır? Ben yazılarımda kalıtımın *varlığını* yadsımadığımı sık sık belirtmişimdir. Ama aynı kararlılıkla, türeyim-bilimin (génétique'in) bize söz konusu soyaçekimin somut olarak nerde kendini gösterdiğini ve dirimsel düzlemde nasıl işlediğini söyleyemediğini de öne sürüyorum. Döl, türetken-hücre, kalıtım etkeni anlamına gelen «gen» kavramının en küçük bir kılgısal ya da kuramsal değeri yoktur. Cinsel tutumbilim,

daha başından, birtakım özellik ve hallerin atadan oğula aktarılması *çarklarını*, türeyim-bilimin es geçtiği bu iç düzenekleri tartışmaya hazırdı. Ben burada iç düzenek derken, «kalıtımsal maddeler»den değil, kansu *işlevleri*'nden sözediyorum. Kanser üzerinde araştırma yaparken soyaçekim sorununa, kişisel yatkınlıkların atadan oğula kalması kavramından hiçbir şey ödünç almayan, beklenmedik, ama son derece yalın bir biçimde yaklaştık. Gerçekten de, kişilik yapısından gelen hastalığa yatkınlıkların çoğu yaşamın ilk yıllarında çocuğa verilen eğitimin erken etkilerine, özellikle de özdeşleşme çarkına ve cinsel durgunluğa indirgenebilmiştir. Demek ki, dirimsel yönden hastalıklı kişilik özelliklerinin «atadan oğula geçmesi» *doğumdan sonra* kendini gösteren etkilerle olmaktadır. Kanserin atadan oğula geçmesine gelince, gerçekten de *doğum öncesi* oluşumla ilgili bir görüngüdür, ama kalıtım-bilimcilerin «soyaçekim»den anladıklarıyla en küçük bir ilgisi yoktur.

Bizim, deneyodasında, gerek sağlıklı gerek kanserli yüzlerce fareyi gözlemleyecek fırsatımız oldu. Deneyodamızda kanserli ana babadan doğup kendileri de kansere yakalanan farelerin sayılarının azlığı karşısında şaşırdık doğrusu. Başlangıçta, bunların kansere elverişsiz fareler oldukları yanıtıyla yetiniyorduk. Yavru farelerin kimisinde kanser belirmişti, ama biz bu görüngüyü nasıl açıklayacağımızı bilemiyorduk. Bunu derken elbet, deney için bile bile hasta edilen farelerden değil, kendi kendilerine hastalığa yakalanan farelerden sözediyorum.

Başlangıçta sağlıklı, 3-8 aylıkken T basili aşılanan fareler oldu bizi şaşırtan. Bunların yavrularının çoğu kez hastalığa yatkın olduklarını, erken yaşta öldüklerini, hattâ kansere bile yakalandıklarını gördük. Öte yandan, T basili aşılanmamış farelerin yavrularının kansere ya da başka hastalıklara yakalandıkları da görülmüyordu. Bunlara hiçbir zaman T basili aşılamıyorduk. Bununla birlikte, kanlarında T basili vardı, miğde dokularında, salgıbezlerinde ve özellikle üreme örgenlerinde çürüme belirtileri görülüyordu. Ansızın öldürücü urlar geliştiren farelerin öbür örgenlerinde, hastalık sıçramasının dışında, kanser belirtisine rastlanmıyordu. Buna karşılık, T basili aşılanmış farelerin örgenlerinin çoğunda kanser izleri vardı. Bu görüngüyü açıklaya-

bilmek için, ansızın beliren urun T basillerini vücudun her yanına dağıtma eğiliminden geldiğini anımsamak yetişir. Bu gibi fareler, kimi zaman, büyük yerel urların belirmesine kalmadan belli belirsiz bir urdan ya da bütün vücudu sarmış T basili zehirlenmesinden ölüvermektedirler. Bunun açıklaması, sanırım, genel olarak olup bitenlerdedir: farelerin apansız ölümü, bütün vücudu saran T basillerinin kanı zehirlemesinden gelmektedir.

Analarına T basili aşılanmasından sonra doğan yavruların çoğunlukla doğum öncesinde kansere yakalanmaları da böylece açıklanmış olmaktadır: *gerçekten de, T basilleri ananın kanından dölütün kanına geçmekte, yavru üzerinde kanser oluşturucu bir etki yapmaktadır.*

Bütün bu gözlemler, kanserin atadan oğula geçmesi sorununa yeni bir ışık getirmektedir: *bir ananın kanında gebeliği sırasında yeterli sayıda ve güçlü T basili varsa, çocuk ister istemez hastalık kapmış olarak doğacaktır.* Daha başka etkenler, vücudun T basillerinin zehirlenmesini yenip yenmemesinde etkili olacaktır. Burada belirleyici öge, çocuğun B (dirim) tepkisiyle vaktinden önce başlatılmış T (ölüm) tepkisi arasındaki ilinti olacaktır.

Farelerde meme kanserinin oluşumu henüz yeterince aydınlığa kavuşturulamamıştır. Ancak bu arada, dişi farelerin deneyodasında artık doğal bir cinsel yaşam süremediklerini belirtmek gerekir. Ya hep erkeklerden ayrıdırlar, ya da yavrulama kurala bağlanmıştır. Yapay olarak basil aşılanmış erkek fareler üzerinde yapılan gözlemler, cinsel durgunluğun T tepkisini körüklediğini, B tepkisiniyse kösteklediğini gösterir niteliktedir. Cinsel perhizde yaşayan fareler, yaşamayanlara oranla, özellikle yumurtalık bölgesinde çok daha kolayca öldürücü ur geliştirmektedirler. Ancak şurasını da belirteyim ki, henüz bu deneylerin tabanı tanıtlayıcı sonuçlar elde edilebilecek kadar geniş tutulamamıştır.

İnsanın dişisinde, T basillerinin kan aracılığıyla «anadan oğula geçmesi» *dölyolunun kasılıp kalmasıyla ve genel dirimsel bozukluk halini almış solunum kösteklenmesiyle* körüklenmektedir. Ancak, bu konuda kesin görüşler öne sürmek için vakit erkendir. Bununla birlikte, ciddi bir solunum bozukluğunun

dölütün hücre solunumu üzerinde zararlı etkiler yapabileceğini gözönünde bulundurmak gerekir; sürüp giden bir dölyatağı kasılmasının da zararı yadsınamaz. Doğum öncesi dölütün sağlığına verilen bu zararlar bizim türeyim-bilim uzmanlarının anladıkları anlamda kalıtımsal etkiler değildir. *Toplumsal kökenli*'dirler. *Ananın vücudu, terimin en kesin anlamında, doğacak çocuğun ilk «toplumsal etkeni»dir.*

Soyaçekimin devinimci ve doğaötesi bakışla açıklanması bize kılgısal alanda doğum öncesi edinilmiş bozuklukları anlayıp onlarla savaşmakta hiçbir yarar sağlamaz. Buna karşılık T basillerinin, kişilik yapısının, ana-babadaki açılıp kapanma işlevlerinin varlık ve doğal yapısı konusundaki sağlıklı bilgiler soyaçekim kuramına karşı verilecek kavgada bize güçlü silahlar kazandırır; ve bu silahlar hem kılgısal, hem kuramsal açıdan büyük önem taşıyabilir.[1]

Kanserin acunsal yaşam enerjisiyle sağaltımı alanında yapabildiğimiz bir sürü gözlemden sonra öldürücü urun kalıtımsallığı sorunu üzerindeki bu kısa gezinti kaçınılmazdı. Kendimizi şu düşünceye alıştırmalıyız *(alıştırabiliriz): Zamanla kanser şimdiki kadar korkunç gözükmeyecektir ve kanserin önlenmesi iyileştirilmesinden çok daha kolaydır.* Böylece, yakında ana kanının T basillerine ayrışması eğilimini rakamlarla anlatmak ve barındırdığı özgür T basili sayısını belirlemek elimizde olacaktır. O zaman, ananın acunsal yaşam enerjisiyle sağaltımı karnındaki dölütü T basillerinin etkisinden kurtaracaktır. O zaman, sütteki bebeği acunsal yaşam enerjisiyle sağaltımdan geçirebileceğiz. Bugün henüz T basilinin yalnızca kanserden mi sorumlu olduğunu, *başka kılıklarda* ve *özel bölgelerde* daha başka hastalıklara yolaçıp açmadığını bilmiyoruz. Karşımızda, bize bir sürü şaşırtmaca

---

[1] Kanserli anadan gelen fareleri acunsal yaşam enerjisi ışınlamasına tutabilseydik kanserin kalıtımsallığı sorununu aydınlatabilirdik belki. Bu sağaltım kanser bulaştırılmış farelerdeki öldürücü urların etkisini azaltabilse ya da ortadan kaldırsaydı, acunsal yaşam enerjisine dayalı dirimsel-doğabilimin görüşü doğrulanmış olacaktı (ama Maine ili, Bar Harbor kentindeki Jackson Memorial Laboratory'den kanserli fareler elde etmeyi denedik, beceremedik).

hazırlayan, henüz araştırılmamış bir alan vardır. Belki de, dıştan birbirine hiç mi hiç benzemeyen etçalığı (botulisme) ve çocuk inmesinin (poliomyelite) son evresi gibi mikropla bulaşan hastalıklar bu dediğimiz takıma girmektedirler: *ama bu dediğimiz yalın bir varsayım, yalnızca bir varsayımdır.*

YAŞAM ENERJİSİYLE SAĞALTIM DENEMELERİNİN NİTELİĞİ VE GELİŞMESİ

Şimdi artık acunsal yaşam enerjisiyle sağaltımın dirimsel-doğabilimsel temellerini inceleyebilecek kadar araç gereç var elimizde. Derdimizi epeyce yalın bir tümceyle dile getirebiliriz: *acunsal yaşam enerjisiyle sağaltım vücudun B tepkisini güçlendirmekte, T tepkisini azaltmakta ya da yoketmektedir.* Kanın ve dokuların gösterdikleri tepki belirgin olduğu zaman vücudun B tepkisini artırmayı beceremezsek, acunsal enerjiyle sağaltım başarısızlıkla sonuçlanmaktadır. Buna karşılık, vücuttaki T tepkisi yerini B tepkisine bırakırsa, acunsal enerjiyle sağaltım denemesinin başarıyla sonuçlandığı yargısına varabiliriz. Öyleyse, B ve T tepkilerini gösteren bir dizelge çıkaralım:

	B Tepkisi	**T Tepkisi**
1. **Bir bütün olarak vücut**	Dik duruş, kasılma yok, titreme yok. Güçlülük duygusu, haz alma yeteneği.	Kambur duruş, ya peltelik ya da aşırı gerginlik Kasılmalar titremeler, güçsüzlük duygusu, haz alamama, zevkten korkma.
2. **Deri**	Sıcak, suyu yerinde, şişkin, pembe ya da yağız, sıcak ter.	Soğuk, nemli, sert, mavimsi solgun, donuk renkli, hattâ kurşunimsi.
3. **Kaslar**	Gevşek, gerilip gevşeyebilir nitelikte.	Ya iyice gergin, ya pelte gibi, zayıf, içyağıyla dolmaya yat-

	B Tepkisi	T Tepkisi
	Kas zırhı yok, sağlıklı bir sağınma, peklik yok, mayasıl yok.	kın, çenede, alında, boyunda, yaklaştırıcı kaslarda, kalçalarda, sırtta kas zırhı.
4. **Kan**	**B tepkisi:** basınç odasında mikroptan arıtıldıkları zaman, iyice şişen, küt küt atan, kenarları geniş ve güçlü bir mavi yaşam enerjisiyle çevrili alyuvarlar, sodyum klorür eriyiğinde yavaş yavaş dirim kabarcıklarına ayrışma, T basilleri üretmeme.	**T tepkisi:** basınç odasında mikroptan arıtılınca, küt küt atmayan, küçük ve büzüşmüş alyuvarlar, T çomakçıkları, ince ve zayıf bir dirimsel enerji çemberi, hızla dirim kabarcıklarına ayrışma, bir tüpte çoğaltılabilen T basilleri, stafilokoklar, streptokoklar.
5. **Gözler**	Parlak (ışıklı uyarılara müthiş duyarlı gözbebeği). Gözler ne fırlak, ne gömük.	Ölgün, «dalgın», tepkisiz gözbebeği, vb. Gözbebeği büyümesi, gözler fırlak ya da gömük.
6. **Yürek-damar dizgesi**	Olağan atardamar basıncı, dingin ve güçlü yürek atışı.	Ya çok hızlı, ya çok yavaş, düzensiz, değişken yürek atışı; hızlı ve zayıf nabız; atardamar basıncı ya çok yüksek, ya çok düşük.
7. **Dokular** (örtüdoku hücreleri, parça alımı)	Doku aralarında sıvı toplanmadan beliren şişkinlik, potasyum klorür eriyiğinde mavi dirim kabarcığı oluşmayışı.	Zayıf ve buruşuk şişkinlik, kabarcıklı yapı, potasyum klorür eriyiğinde hızla ayrışma.

	B Tepkisi	T Tepkisi
8. Solunum	Havanın bütünüyle verilmesi, soluk almazdan önce kısa bir bekleyiş, göğsün özgürce inip kalkması, her soluk verişte üreme örgenlerinde haz duygusu.	Zayıf soluk verme, soluk almanın yarıda kesilmesi, köstekli içe çekiş, soluk alırken duraklama, göğüs kafesinin hep sıkıntılı duruşu, soluk verirken haz duygusunun olmayışı.
9. Bedensel boşalma	Düzenli, vücuttaki çırpınmalar eksiksiz, cinsel durgunluğa rastlanmaz.	Ya hiç yok, ya bozuk; sürüp giden cinsel durgunluk.
10. Yüz anlatımı	Canlı, değişken.	Maske gibi kaskatı.
11. Vücut çevresinde dirimsel enerji alanı	Geniş, «esnek.»	Dar ya da yok.

T tepkisinin belirtileri, pek çok yönden, sürüp giden duygulanımsal sinir dizgesi gerginliğinin belirtilerini andırmaktadır. Buna karşılık, B tepkisinin belirtileri hiçbir yönden süreğen kan dolaşımı dizgesi gerginliği belirtilerine benzememektedir; bu tepkinin belirtileri, *dingin, düzenli, bütün örgenleri tam anlamıyla açılıp kapanan* bir vücudun duruşunu dile getirmektedirler.

Acunsal yaşam enerjisiyle sağaltım (yalnız kanserin iyileştirilmesinde değil, dirimsel aygıtın kasılıp büzüşmesinden doğmuş bütün dirimsel bozuklukların giderilmesinde) *her şeyden önce vücudun kasılmasına son verip genleşmesini sağlamak* demektir. Vücut yeniden kan damarlarını genişletmeyi, deriye ve dokulara kan pompolamayı, damarlarını akışkanlarla ve besinlerle tıka basa doldurmayı, bağırsaklara yeniden sağımsal devinim kazandırmayı, gergin kasları açmayı, kısacası *bütün dirimsel aygıtı gevşetmeyi* öğrendiği zaman, doğa kurallarına uygun yürek atışları, açılıp kapanma kendiliğinden geri gelir; o zaman dirimsel işlevlerin, *büzülmeyle yayılma arasındaki sarkaç hareketinin*, bizim *dirimsel*

açılıp kapanma adını verdiğimiz devinimin geri geldiği görülür. B tepkisinin T tepkisini bastırması, vücudun bütün örgenlerinde olumlu dirimsel tepkilerin ağır basmasından başka bir şey değildir. Vücut işlevsel bir bütün oluşturduğundan, dokularla kandaki T tepkisinin ortadan kaldırılmasının biricik koşulu bütün vücudun düzenli açılıp kapanmasıdır. T basilleri sürüp giden kasılmadan (T tepkisinden) doğdukları için, doğal olarak, *kanserin önlenmesinin tek koşulu da vücudun doğal ve eksiksiz açılıp kapanmasıdır.* Buna karşılık, kanserin köreltici dirimsel bozukluğunun temelinde süregen kasılma vardır.

Bütün bunlardan, kanserin belli bir örgene hapsedilemeyeceği, bilmem neredeki urla savaşa indirgenemeyeceği, bütün vücudun dirimsel işleyiş düzleminde yeraldığı sonucu çıkarılabilir. Dolayısıyla kanserle dağınık düzende, içsalgılar, anamayalar, dondurma, kesip biçme, belli bölgelere ışın verme gibi yöntemlerle savaşmak olanaksızdır. Çünkü kanser belli bir bölgede kendini gösteren bir hastalık değildir, hekimlik yöntemleriyle ortaya çıkarılabilecek, denetim altına alınabilecek T tepkisinde somutlaşan bir erken ölüm sürecidir. Kanseri iyileştirmeye kalkan bir sağaltımın, ciddiye alınabilmesi için hastalığın dirimsel kökünе saldırması gerekir. «Kanser-geçirici sağaltım» terimi ancak vücuttaki T tepkisini ortadan kaldırmaya, onun yerine, genel anlamda B tepkisini geçirmeye, yani vücudun olağan işleyişini sağlamaya çalışan iyileştirme yöntemi için kullanılabilir. Acunsal yaşam enerjisiyle sağaltım, örneğin, belli bir yerdeki uru ortadan kaldırmayı ve kandaki T basillerini öldürmeyi becerir, buna karşılık hastanın genel durumunu düzeltemezse, iyi bir *belirtisel* uygulayım olur, ama «kanser-geçirici sağaltım» nitelemesini taşımaya hak kazanamaz.

Ruh hekimliği bize bir yarım başağrısını dindirdiğimiz ya da kendini tutamamayı ortadan kaldırdığımız vakit «iyileşme» den sözedemeyeceğimizi öğretmiştir. Bitkisel (sinirsel) sağaltım —kişilik çözümlemesine dayalı iyileştirme yöntemi— «iyileşme» sözcüğünü yerel hastalık belirtilerinin kişiliksel ve dirimsel-ruhsal nedenlerinin, yani «kişilik yapısından gelen sinirce»nin bedensel boşalma gücünün kazanılmasıyla, yani vücudun tam ve eksiksiz açılıp kapanma yeteneğinin canlandırılmasıyla ortadan

kaldırılmasına saklamaktadır. Bunun acımasız bir dilek olduğunu biliyoruz, ama hekimliğin ve toplumsal sağlığın bütün gerekliliklerini hesaba katan biricik dilek budur. Biz, sinirceli yarım başağrısını bromlu bir ilaç verip geçirdikleri ya da yerel bir uru kesip aldıkları zaman ne dense inanan halkı kandıran, «iyileşme»den sözeden gözbağcıların işiyle bizimkinin karıştırılmasını istemiyoruz. Daha Viyana'daki Ruhçözümsel sağaltım Topluçalışması'nda yaptığımız ilk hekimlik çalışmalarımızda ciddî hekimlik kuralları benimsemiştik. Bu kuralları canlı tutacağız, çünkü bize büyük yararları dokundu.

Şimdi, sonda söyleyeceklerimizi biraz öne alalım: *acunsal yaşam enerjisiyle sağaltımın kanserin geçirilmesinde en iyi yöntem olup olmadığını henüz bilmiyoruz.* Ama daha şimdiden vücudun dizgesel T tepkisinin yerine dizgesel B tepkisini geçirebilmekte ve vücudun herhangi bir yerindeki urları ortadan kaldırabilmekteyiz. Ancak, B tepkisinin ne kadar ayakta tutulabileceğini, sonunda yerini T tepkisine bırakıp bırakmayacağını bilemiyoruz. Köreltici dirimsel bozukluğu henüz yüzde yüz denetim altına alabilmiş değiliz. Bununla birlikte, elinizdeki yapıtın yayımlanması yine de doğrulanmıştır. Acunsal yaşam enerjisiyle kanserin geçirilmesinin en etkili «kanser-geçirici sağaltım» diye nitelendirilebilmesi için daha yıllarca incelemeye, bu sağaltımın kesin sınırlarının çizilebilmesi için de bir sürü karmaşık düzenlemeye gerek vardır. Ama şimdiye dek elde edilen sonuçlar, birkaç yıl önce umulanları çok çok aşmıştır; dolayısıyla, köklü bir tartışmaya konu olmaya hak kazanmışlardır.

Yaşam enerjisi kabarcıkları üzerinde elyordamıyla yapılan ilk deneylerin (1936), deneysel yaşam enerjisiyle sağaltıma (1943) nasıl yolaçtıklarını bütün ayrıntılarıyla anlatmaya çalışacağız şimdi.

Tarihsel olarak söylersek, kanserin acunsal yaşam enerjisiyle iyileştirilmesi denemesi mavi PA kabarcıklarının çürüme bakterileriyle daha başka zararlılar üzerindeki öldürücü etkisinin gözlemlenmesinden doğmuştur. Bu durumda, benim için, türlü PA kabarcıklarını ve basilleri mikroskop altında incelemek ve farelere şırınga etmek son derece mantıklıydı. Mikroskop basillerin sağa sola devindiklerini, kaçmaya yeltendiklerini,

demir tozu, funda toprağı, kömür taneciği kökenli, güçlü mavi dirim kabarcıklarının yanına düştükleri zaman kötürüm olmuş gibi kıpırtısızlaştıklarını gösterdi. Büyük bir hızla, zigzag çizerek devinen T basillerini mavi PA kabarcıklarının yanına koyduğumuz zaman da aynı etki kendini göstermekteydi. T basilleri kıpırtısızlaşıyor, ya gelip mavi dirim kabarcıklarına yapışıyor, ya da kıpırtısız kümecikler oluşturuyor, «biraraya toplaşıyorlardı». Fareler üzerinde yaptığım çalışmanın sonuçlarını «*Die natüraliche Organisation von Protozoen aus Orgon-Energie Blaschen*» (Acunsal Yaşam Enerjisinden Tekhücreli Canlıların Doğal Oluşumu) adlı yapıtımda anlattım: aşılanmış farelerin hepsi önünde sonunda T basili zehirlemesinden, ya da türlü olgunluktaki öldürücü urlardan ötürü can verdiler. PA kabarcıkları aşılanan farelerin hepsi sağ kaldı. Aynı anda hem T basili, hem de PA kabarcığı verilen farelerin çoğu yaşadı.

Bu sonuçlar, T basili bulaşmış vücutlar üzerinde mavi dirim kabarcıklarının (sonradan bunlara «dirimsel enerji kesecikleri» adını verdik) iyileştirici etkisini ortaya koyuyordu. O günlerde, PA kabarcıklarının kanserli dokular üzerindeki dolaysız etkisini bilmiyorduk. Araştırmalarımın o evresinde pek çok belirsizlik, pek az yararlı ipucu vardı elimizde. Kimse girişti̇ğimiz deneylerden neler çıkabileceğini bilmiyordu. Mikroskop altında, PA kabarcıklarıyla kanserli hücreleri yan yana getirdim. PA kabarcıkları kanserli hücre yığınının çevresini kuşattı, yığının içine sızmayı başardı ve yığının yapısını bozdu (bkz. Ek, Şekil 63).

Bizim Kurum'da çalışan bir hekim, kanserden ölmek üzere olan bir kadına başka bir kanserlinin kanından alınmış PA kabarcıklarını aşılamaya razı etti bir cerrah arkadaşını. Cerrah, hastaya damardan üç kez 10 cc PA eriyiği verdi. Hastanın hemen ateşi yükseldi. Sekiz gün sonra öldü. Cesedin açılması, karaciğerinde yumruk büyüklüğünde bir ur bulunduğunu gösterdi. *Urun yüzeyi, birkaç yerde, aşağı yukarı bir santim derinliğinde yumuşamıştı.* Hastalık uzmanları bunun alışılmamış bir durum olduğunu söylediler. Bizce bu, mikroskop altındaki gözlemlerimizle yüzde yüz çakışan, tek bir olaydı. (O günlerde, Avrupa'da, damardan streptokok vererek kanseri geçirmeye ça-

lıştıklarını öğrenmiştim. Benim mavi dirim kabarcıkları, basınç-odasında mikroptan arıtılmış, canlı yapılardı.)

İki olguyla karşı karşıyaydım: PA kabarcıkları, kanserin gelişmesindeki etkileri kör kör parmağım gözüne ortada olan T basillerini etkisizleştiriyordu. Ama aynı zamanda kanserli dokuları da ayrıştırıyorlardı. Birinci olgu kanserin önlenmesinde bize ipuçları sağlıyordu, ikinciyse yerel urların iyileştirilmesinde yardımcı olabilirdi. Sonraki yıllarda, yavaş yavaş birinci eğilim ağır bastı.

İnsan üzerinde deney yapmayı sürdürmek mantıklı olurdu; böylece PA kabarcıklarını insana aşılamanın etkisi incelenmiş olacaktı. Ancak, dirim kabarcıklarıyla ilgili birtakım gözlemler beni engelliyordu: PA kabarcıkları da aslında birtakım minicik canlılardan başka bir şey değildiler. T basilleriyle yüz yüze getirilince, patlak veren kavgada dirimsel enerjilerini harcayıp tüketiyorlardı. Mikroskop, pek çok PA kabarcığının maviliklerini yitirdiğini, türlü biçimlerdeki mavi keseciklerin kara ve yuvarlak yumurtacıklara dönüştüğünü gösteriyordu; bu yumurtacıklar, irinlenmeye yolaçan stafilokoklardan başka bir şey değildi. Demek ki insanlara PA kabarcığı aşılamak söz konusu olamazdı.

1937 sonbaharından —T basillerini bulduğum günlerden— 1939 sonbaharına —kanserli fareler üzerinde ilk acunsal yaşam enerjisiyle sağaltım deneylerine giriştiğim günlere— dek birbirinden kopuk, ama son derece aydınlatıcı gözlemler yaptım. Tüpte üretilmiş PA kabarcıkları, farelerin kanındaki daha önce şırınga edilmiş T basillerini öldürüyordu. Acunsal yaşam enerjisinin ışımasını bulmama izin veren ilk SAPA kabarcıklarını tüpte üretebildiğim zaman, çok önemli bir soruyla yüz yüze geldim: *kum kökenli dirim kabarcıklarının çevreye yaydığı enerji (acunsal yaşam enerjisi), T basillerinin etkisini yoketmek üzere farelere aşıladığım ilk PA kabarcıklarının içindeki enerjinin aynısı mıydı?* Bugün, çalışmalarımız çerçevesinde, toprak kökenli kabarcıklarda, yosun kökenli kabarcıklarda, mavi ışık saçan SA-PA kabarcıklarında, ölgün bir mavi ışık yayan «alyuvar»larda iş gören enerjinin aynı enerji olduğu ve bunun havaküredeki gözle görülür enerjiyle özdeş olduğu bilinmektedir. Değişik mad-

delerde ve koşullarda iş gören enerjilerin aynılığı bir sürü deneyle doğrulandı ve yaşam çarklarının işleyişi konusunda son derece temel kuramsal savların geliştirilmesiyle sonuçlandı. *Gerçekten de* acunsal yaşam enerjsiyle karşı karşıya bulunduğumu açıkça anlayana dek, dirimsel enerjinin kanserli doku üzerindeki etkisini saptadığım ilk günlerde her şey karanlık ve belirsizdi. Geleneksel hastalık bilimiyle çelişen her yeni varsayımın ortaya çıkışında geri çekiliyordum. O ilk deneyde de, PA kabarcıklarının mavi ışığının öldürücü etkileriyle ilgili olduğu besbelliydi, ama benim elimde söz konusu mavi rengin dirimsel enerjinin özgül rengi olduğunu varsaymama izin verecek hiçbir ipucu yoktu. 1939'da SAPA kabarcıklarının çevreye ışın yaydıklarını ve bunun kaynağının güneş olduğunu kanıtladığım zaman, daha yürekli varsayımlara girişmeyi göze aldım.

Saplanıp kaldığım çıkmazdan kurtulabilmek için, PA kabarcıklarının mavi renginin SAPA kabarcıklarının ışımasındaki enerjinin aynısını, yani dirim kabarcıklarının *çevresinde,* hattâ ürettiğim kabarcıkların bulunduğu deney tüplerinde varolan enerjiyi dile getirdiğini varsaymak zorundaydım.

Sol yanağımda, T basili barındıran bir etbeni çıkmıştı. SAPA kabarcıklarıyla dolu deney tüpünü birkaç dakika boyunca, birkaç kez etbenine yaklaştırdım: mikroskopla baktığımda ilkin canlı ve devingen, daha sonra ölü T basilleri gördüm. Etbeni hızla yokoldu. *SAPA kabarcıklarındaki acunsal yaşam enerjisi etkisini uzaktan, tüpün içinden bile gösteriyordu.* Dilimin sol kesimindeki deri aşınmasında T basilleri saptamıştım. Yarayı SAPA kabarcıklarını ürettiğim tüpe yaklaştırdım, dirimsel enerji ışımasına tuttum. Yara tez zamanda kapandı, T basilleri etkisiz hale geldi. Akıntısı olan bir kadının dölyolu örtüdokusunda yozlaşmış T basilleri buldum; akıntıdaysa çok sayıda canlı T basili vardı. Hastada ayrıca, amip gibi devinen, *Trichomonas vaginalis* adı verilen kamçı kuyruklu tekhücreliler görülüyordu (bkz. Ek, Şekil 50 *a, b*). Mikroskop altında, tekhücreli canlıların bir küme SAPA kabarcığına yaklaştırıldıkları zaman devingenliklerini yitirdiklerini saptadım. Bunun üzerine hastadan, otuz saniye arayla, dölyoluna mikroptan arıtılmış SAPA kabarcığı üretme tüpünü sokmasını istedim. Ama kadın yanma var deyip sağal-

tımı kesti. Hemen dölyolu salgısını inceledim ve canlı T basiline rastlayamadım: tepkinin çabukluğu beni şaşırttı. Oysa, SAPA kabarcığı üretilen bir tüpün yaklaştırılmasının deriyi kızarttığını biliyordum.

1939 Mayıs'ında, bir yıl önce Norveç basınının giriştiği karalama yarışı yüzünden çalışmalarıma ara vermek zorunda kaldım. SAPA kabarcıkları üretme tüpümü yardımcılarımdan birine bırakarak, deneyodamı New York'a taşıdım. 1939 Eylül'ünün ortalarına doğru, çalışmaya Forest Hills'de yeniden başlayabildim. Sabrımızı yitirmeden, aylak aylak beklemek hiç de kolay olmamıştı. Kendiliklerinden kansere yakalanmış, hastalıkları hızla ilerleyen farelerin deri altına SAPA kabarcıkları barındıran eriyik şırınga ederek, kanseri dizgeli olarak iyileştirme denemelerine giriştik (fareleri New York'taki Herrlein Kurumu sağlamıştı). SAPA kabarcıklarıyla bakıma alınan ilk fare Paris kökenliydi; konan tanıya göre, hayvanda bir «meme uru» vardı (bu fareyi Kolumbiya Üniversitesi'nde tıp okuyan bir öğrenciden almıştım: Paris R3). Hayvana ilk iğneyi yaptığımız zaman bizim araştırma kurumunu saran heyecanı çok iyi anımsıyorum: o günlerde, öldürücü bir urda görülen en küçük ufalma yeri yerinden oynatıyordu (bu görüşümü, «Presbyterian Hospital»da çalışan bir hekim de paylaşmıştır). Çünkü, o güne dek hiç kimse farelerdeki bir uru küçültmeyi, hele hele ortadan kaldırmayı başarabilmiş değildi.

Sol memedeki ur iri bir bakla büyüklüğündeydi ve sertti. İkinci gün yumuşamaya başladığını gördük; birkaç gün sonraysa, bezelye büyüklüğüne inmişti. Haberi tam bir utku sevinciyle karşıladık, ama deneyler bize öyle vakitsiz iyimserliğe kapılmamak gerektiğini öğretti. Güvensizliğim doğrulandı: ur iri bakla büyüklüğünden bezelye büyüklüğüne indi gerçi, ama on beş gün sonra yeniden büyümeye başladı ve ceviz kadar oldu. Kendi kendime, SAPA kabarcıkları aşılamayı sürdürmek mi, yoksa yarıda kesmek mi gerektiğini soruyordum. O arada, mavi dirim kabarcığı verilmeyen birkaç fare hızla eriyip biterek ölmüştü. Ancak, o güne dek sapasağlam olan ve denetlemek üzere SAPA kabarcıkları aşıladığım birtakım fareler garip koşullarda can verdi: karaciğerleri alabildiğine büyümüş, salgıbezi hücrelerinde yozlaş-

ma belirmişti. Bununla birlikte, kabarcık verilen pek çok farenin belli bir süre direnmesini yüreklendirici buluyordum. SAPA kabarcığı verilen kanserli farelerin kimisi, verilmeyen kanserli farelere oranla birkaç hafta, hattâ birkaç ay fazla yaşadı. Ama sonunda, kimi zaman urları yokolsa, ya da başlangıçta küçülüp sonra yeniden büyüse de, hepsi can verdi. Umut kırıcı bir sonuçtu bu. *O arada, acunsal yaşam enerjisinin etkisiyle urların küçüldüğü saptanmıştı.*

Bunun üzerine bir sürü fareye, toplam olarak 101 fareye SAPA kabarcığı aşılama denemesine giriştim. Aylar geçtikçe, giz perdesi dağılıyordu: urların küçüldükten sonra yeniden büyümeye başlamalarını nasıl açıklamalıydı? Oysa, gerek yaşam enerjisi kabarcığı verilen gerek verilmeyen farelerin öldürücü urlarını kılı kırk yararak incelemiştim; SAPA kabarcıklarının kanserli dokuları nasıl erittiklerini gösteren en küçük bir belirti yoktu. *Deneylerimizde, mikroskop camında devingen kanser hücrelerinin dokuları çürütüşü gibi, SAPA kabarcıkları da kan yoluyla urun içine girip onu eritiyor muydu acaba?* Yaşam kabarcığı verilmiş ilk kanserli farenin ölüsünü açıp baktığımızda kafa karıştırıcı bir sorunla karşılaşmıştık: *SAPA kabarcığı şırınga edilmiş hayvanların kanında ya da urlarında mavi dirim kabarcığından iz kalmamıştı.* Dirim kabarcığı verilen bütün fareler aynı durumdaydı. Anlaşılmaz bir görüngüydü bu; ancak, bir olgu dikkatimizi çekiyordu: SAPA kabarcığı aşılanan bütün farelerin urlarında aşırı kan birikmişti. Kısa bir süre sonra durum aydınlandı ve urların neden önce küçülüp sonra yeniden büyüdüklerini anladık. *Urların küçülmesinden sonra yeniden şişmeleri içlerine fazla kan dolmasındandı. Demek ki kanla urun erime süreci arasında bir ilinti vardı.*

SAPA kabarcığı verilmiş farcler verilmemiş olanlardan alyuvarlarının kırmızılığı, yuvarlaklığı, şişkinliği ve dirimsel güçlülüğüyle ayrılıyordu; dirim kabarcığı aşılanmamış farelerdeyse kanserin kendine özgü görünüşü vardı: alyuvarların büzüşmesi, T çomakçıklarının oluşması, kanda ve kandan alınıp tüpte çoğaltılan örneklerde çok sayıda T basili. SAPA kabarcığı aşılanmış farelerin kanında pek az T basili ya da etkin T basili görülüyordu. Alyuvarların gözle görülür biçim değişiklikleriyle

etkinlikleri bizde urların erimesinde *doğrudan doğruya* etkili olanın SAPA kabarcıkları değil, alyuvarlar olduğu düşüncesini uyandırdı. *Elimizdeki bütün veriler SAPA kabarcıklarının alyuvarları acunsal yaşam enerjisiyle doldurup yokolduklarını gösteriyordu. İyileşmeyi sağlayan da işte böyle dirimsel enerjiyle doldurulan alyuvarlardı; biz, yanlışlıkla bunu SAPA kabarcıklarının dolaysız etkisine vermiştik.* Bu varsayım yerindeydi, çünkü sonradan daha başka önemli bulgulara yolaçtı: *Sözün gerçek anlamıyla iyileştirici etkeni, büyük bir dirimsel enerji yükü taşıyan kanda aramak gerekiyordu. Ondan sonra, bu deneyimi çalışmalarımızda büyük bir kararlılıkla uyguladık.* Yaşam enerjisi kabarcığı aşılanmayan farelerin kansızlığı ve erimişliği bir anda giz olmaktan çıkıyordu. Dirimsel enerji kesecikleri aşılanan fareler de sonunda ölüyorlardı, ama SAPA kabarcığı verilmeyen farelerin başlıca özelliği olan kansızlık ve erimişlik derecesine hiçbir zaman gelmiyorlardı: dirim kabarcığı aşılanmayan farelerde, hastalığa karşı verdiği kavgada alyuvarlardaki dirimsel enerjinin hepsini yitiren vücut eriyip bitiyordu. Buna karşılık, SAPA kabarcığı aşılanan farelerin vücudu, dıştan gelen desteklerle, elindeki enerjiyi idare edebiliyordu. SAPA kabarcıklarının yerine yine basınç-odasında mikroptan arıtılmış toprak kökenli dirim kabarcıkları aşılayarak aynı sonuçları elde ettik.

Dirim kabarcığı verilmemiş birkaç düzine farenin ölüsünü açıp baktığımızda, urların içinde kan dolu boşluklar gördük. Bu boşluklarda tıkız ve örgenleşmiş kanserli dokular yoktu. Mikroskopla bakıldığında, yozlaşmış canlı maddeyle T basillerinin oluşturduğu esmer bir yığın görülüyordu. 3000'lik büyütmeyle, kara zemin üzerinde yapılan inceleme, alyuvarların dokuları T canlıcıklarına ayrıştırmakla kalmayıp kendilerinin de T basiline dönüştüklerini gösteriyordu. Yaşam enerjisi kabarcığı verilmeyen farelerin kanı dirimsel enerji yönünden *zayıf*'tı. Bundan ötürü, alyuvarların T basillerine ayrışmasının bu dirimsel enerji zayıflığından mı, yoksa kanserli hücrelerle savaşırken uğradıkları enerji yitiminden mi ileri geldiğini bilemiyordum. Ayrıca, aynı görüngüye acunsal yaşam enerjisiyle iyileştirmeye çalıştığımız farelerde de rastlıyorduk (bkz. Ek, Şekil 62 *e, f*). Bu durumda, kanserli hücrelerle yüz yüze geldikleri yerde alyuvarlar kolayca

T basiline dönüşüyorlardı. (Bu görüngüyü boyalı bir gözlem parçasında rahatça görebilirsiniz.) O zaman, alyuvarların T basiline dönüşmesinin kendi dirimsel enerji zayıflıklarından değil, kanserli dokulara karşı verdikleri kavgadan ileri geldiğini anladık.

Bütün bunlar, daha sonraki çalışmalarımızda bize ışık tutacak *vücudun kendi kendini iyileştirmesi düzeneği*'ni çıkarıyordu karşımıza. *Kansere karşı verilecek kavgada doğal iyileştirici etken kan'dan başkası olamazdı.*

Okur, o dönemde (1939 kışı - 1940 arasında) kimsenin havaküredeki acunsal yaşam enerjisinden haberi bile olmadığını aklından çıkarmamalıdır. Bundan ötürü de, dirimsel enerji biriktiren aygıt yoktu. Kanserli farelerin acunsal yaşam enerjisiyle sağaltımı, yüksek dirimsel enerji yükü taşıyan mavi kabarcıkların iğneyle kana verilmesinden öteye geçemiyordu. Günler boyu, saatlarca, büyük bir titizlikle bu yöntemle bakıma alınmış fareleri gözlüyor, verilen dirimsel enerji keseciklerinin öldürücü urları erittiğini, ama hayvanların vücudunu örselediğini de görüyorduk. Ben, öteden beri, canlı vücuda ister kimyasal ürünlerin, ister dışarda üretilmiş serumların verilmesine şiddetle karşı çıkmışımdır. Ağrı kesen pek çok ürünün aynı zamanda özerk yaşama aygıtına zarar verdiğini gözden ırak tutamazdık. Daha da kötüsü, (morfin falan gibi) alkaloitlerin uyuşturucu etkisi vücudun bitkisel (sinirsel) duyarlılığının azaltılmasına dayanmaktadır. Bu gibi ilaçlar, dirimsel alanda, acunsal yaşam enerjisiyle sağaltımın amaçladığının tam tersi bir sonuç yaratırlar: dirimsel işlevleri *güçlendirmez,* tersine *zayıflatır, azaltırlar.* Ve burada, nicedir hekimliğin kafasını kurcalayan bir sorunla yüz yüze geliyoruz: *hastalık yaratan etkenleri dirimsel aygıta zarar vermeden öldüren, acıları dindiren bir araç var mıdır?* Kimyasal sağaltım araştırmaları bugüne dek bu sorunu çözememiştir.

Denetlemek üzere SAPA kabarcıkları aşıladığımız sağlıklı fareler hastalandılar; yaşam enerjisi kabarcıklarıyla iyileştirilmeye çalışılan kanserli fareler sağlıklarına kavuşamasalar da urlarından kurtuldular. Bundan ötürü, daha o zamandan, farelere acunsal enerji şırınga etmekten kurtulmanın çarelerini arıyordum. Başlangıçta, dirim kabarcıkları şırınga etmeksizin acunsal yaşam

enerjisini kullanmak olanaksız gözüküyordu. Ama dirim kabarcıklarının doğrudan doğruya değil, *kan aracılığıyla* etkili olduklarını saptayınca, dirimsel enerjiyi dirim kabarcıkları şırınga etmeden vermenin yollarını aramayı tasarladık. Şimdi denediğimiz bütün yolları kısaca özetleyeceğim; bütün bu yollar, giriştiğimiz ve sonradan kesinlikle bıraktığımız dirimsel enerjiyle sağaltım denemelerinin öğretici geçiş dönemini oluşturdular. Söz konusu denemeler bize kanın, kanla acunsal yaşam enerjisi ve kötü urlar arasındaki ilintinin ilginç yanlarını gösterdi. Canlılara dirimsel enerji aşılayabilmek için şu yolları denedik:

1. Kanserli farelerin dirimsel enerjiyle sağaltımdan sonra aşırı kan biriken urlarını iğneyle delip içlerindeki sıvıyı aldık. Aldığımız kanı mikroptan arıtılmış bir kaba koyduk, merkezkaç güçle döndürdük, alyuvarları ayırdık; geriye yalnızca kanın serumu kaldı. Bu serumun içine mikroptan arıtılmış SAPA kabarcıkları ekledik. Eriyiği bir gün buzdolabında sakladık. Sıvılar dirimsel enerjiyi emdiklerinden, serumun SAPA kabarcıklarındaki acunsal yaşam enerjisiyle yükleneceğine emindik. Ondan sonra serumu süzdük, SAPA kabarcıklarından arıttık ve kanserli farelere aşıladık. Böylece kanserli farelerin vücudunda kanserli hücrelere karşı özel bir savaşçı öge gelişmediğini saptadık. Çünkü dirimsel enerjiyle sağaltımdan geçirilmemiş kanserli farelerin kanından çıkardığımız serum hiçbir iyileştirici etki göstermiyordu. Eh, bunu da anlamak son derece kolay, çünkü kanserli vücutlardaki kan dirimsel enerji yönünden zayıftır. Buna karşılık, tüpte SAPA kabarcıklarıyla bir gün saklanan serumun, doğrudan SAPA kabarcıkları şırınga etmek kadar değilse bile, belli bir etkisi oldu.

2. Birçok kereler tavşanlara SAPA kabarcıkları aşıladık, bunlardan kan aldık (bu kanda artık belli yapısı olan SAPA kabarcıklarının bulunmadığını saptadık) ve tavşanın kanını başka bir memeliye, dişi fareye aşıladık. Bir küme kanserli fare, birkaç hafta boyunca, potasyum klorür eriyiğinde seyreltilmiş tavşan kanı iğnesi yedi (0,2-0,5 sl); başka bir kümeye *merkezkaç güçle döndürülmüş* kan verdik, bunun dirimsel enerji yükü çok yüksekti. Böyle dolaylı dirimsel enerji vermek başarısızlıkla sonuçlandı. Damara yaşam enerjisi kabarcığı aşılanması deri

altına şırınga edilmesinden daha etkiliydi gerçi, ama farelerin pek çoğu damardan potasyum klorür eriyiği verilince öldü.

3. Doğrudan doğruya ura şırınga edilen tavşan serumu da, dirimsel enerji yönünden güçlü kan da etkisiz kaldı.

4. Birkaç deney de insan kanı üzerinde yapıldı: kol damarından kan alındı SAPA kabarcıklarının bulunduğu bir tüpe boşaltıldı. Alyuvarların büyük bir hızla tek başına dolaşan SAPA kabarcıklarına koştukları ve onların dirimsel enerjilerini emdikleri görüldü mikroskopta. Bu gözlemler hem ilginç, hem öğreticiydi. Alyuvarlar genişliyor, çevrelerindeki mavi çember kalınlaşıyor, mikroskoba takılan mavi süzgeçin daha görünür kıldığı ışıma yoğunlaşıyordu. İki küme kanserli fareye dirim kabarcığı şırınga ettik: birinci kümeye alyuvarları ayrılmış, merkezkaç güçle döndürülmüş serum, ikinci kümeye de alyuvarlı serum verdik. Bunların kanserli fareler üzerindeki etkisi gözle görülür biçimde oldu. Ama bu iş uzun zaman ve çalışma istiyordu. Ve bütün bu işlerin kesinlikle mikropsuz ortamda yapılması gerekiyordu. Buna bir de, farenin kuyruğundaki damara iğne yapmanın güçlüğü ekleniyordu.

5. Sağlıklı tavşanlara düşük ölçüde T basili aşılayarak «T basillerine karşı kullanılabilecek bir serum» üretmeyi denedik; sekiz gün sonra, bu tavşanlardan biraz kan aldık, süzdük, elde ettiğimiz serumu kanserli farelere aşıladık. Süzülmüş, dupduru seruma T basilleri katıp mikroskop altında baktığımız vakit mavi dirimsel enerji keseciklerinin oluştuğunu görmemize karşın, sonuç umut kırıcı oldu. Basınçodasında mikroptan arıtılmış T basillerini tavşan ve farelerin kanına aşılayarak mikrop öldürücü canlılar üretme denememiz de başarısızlıkla sonuçlandı.

Böyle doğrudan doğruya dirimsel enerji verme yolları arasında en etkilisi daha önce SAPA kabarcıkları aracılığıyla acunsal yaşam enerjisi yüklenmiş alyuvarların şırınga edilmesiydi. Bunun etkisi, doğrudan doğruya SAPA kabarcıkları aşılamanın aynısıydı: ur dokuları ölü T basillerine ayrışıyor, kansızlık azalıyor, basınçodasında mikroptan arıtma deneyinde kanın T tepkisi yerini B tepkisine bırakıyordu.

Aşağıdaki çizelge bu deneylerin özetini vermektedir (ayrıca bkz. Ek, Şekil 64 *a-g*).

ELDE EDİLEN

Sağaltılan ya da sağaltılmayan

Dirimsel onerji veriş- yöntemi	Fare sayısı	Urun ortaya çıkarılmasın																
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
A kümesi Dirimsel enerji keseciklerinin şıringa edilmesi (SAPA) kabarcıkları, toprak ka.)	Ölen: 54	2	2	5	2	3	3	9	3	2	7	1		3	2	1	1	1
	Kesip bakmak üzere öldürülen: 47		3	4	5	6	1	4	3	3	4	1	1	5		2	2	1
	Ölen toplam fare: 101	2	5	9	7	9	4	13	6	5	11	2	1	8	2	3	3	2
B kümesi Dirimsel enerji biriktireci: 36			1	3	1	5	2	3	3	2		1	2	4	3		1	1
C kümesi Sağaltılmayan denetim fareleri: 27		8	5	2	2	2	2	2	1	1	1	1						
Kullanılan toplam fare sayısı 164																		

Özel bir incelemeden geçirilen yirmi yedi denetleme faresinin sekizi (aslında yaşam enerjisiyle bakıma almadığımız çok sayıda fareyi gözledik bunun için), denemenin birinci haftasında (aşağı yukarı urun bulunmasından on beş gün sonra) kansere özgü gelişmelerden (erimeden, kan yangısından, T tepkisinden, ur oluşumundan, kanserli dokuların yozlaşıp çürümesinden) ötürü can verdi. Fare yetiştiren adam bütün fareleri haftada bir kez incelediğine yemin ediyordu, dolayısıyla gözle görülür urun saptanmasından sonra bir hafta geçmiş oluyordu. Kanserli farelerin beşi ikinci hafta içinde öldü. 3'le 7. haftalar arasında iki tanesi, 8-11. haftalar arasında da bir tanesi can verdi. Buna bakarak, dirimsel enerji keseciği aşılanmayan farelerin ortalama ömrünün 10-12 hafta olduğu söylenebilir. *Genel ortalamada,* çok da-

NUÇLAR ÇİZELGESİ

nerli farelerin yaşama süresi (1939-1941)

nonra yaşama süresi (hafta)																		Ortalama ömür	En uzun ömür
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38		
		2		1	1				2												
				1																	
		2		2	1				2											9,1 hafta	28 hafta
						1						2								11,1 hafta	38 hafta
																				3,9 hafta	11 hafta

ha az yaşamaktadırlar (3, 9 hafta), kanserli farelerin çoğu urun ortaya çıkmasından kısa bir süre sonra can vermektedir.

Bu rakamların karşısında, dolaylı ya da dolaysız yoldan dirimsel enerji aşılanan 101 farenin ortalama ömrü vardır (9, 1 hafta). Ortalama ömrü, *bütün* farelerin yaşadıkları hafta sayısını toplam fare sayısına bölerek elde ediyoruz. Bu hesaba göre, yaşama süresi urun ortaya çıkışıyla ölüm arasını kapsamaktadır. Gerçekte, bu rakamı, 9,1'den biraz daha yüksek tutmak gerekir, çünkü dirimsel enerjinin dokular üzerindeki etkisini görebilmek için acunsal enerjiyle iyileştirmeye çalıştığımız 101 farenin 47'sini kendi elimizle öldürdük.[1] İyileştirmeye çalıştığımız 101 fa-

[1] Bu hesaba bizim öldürdüğümüz fareleri katamayacağımız söylenebilir. Ancak şurasını belirtmek gerekir ki, ölümleri çok yakındı. Bu fareleri sayılamalarımıza katmakla sonucu pek az değiştirmiş olmaktayız.

renin yalnız 54'ü kendiliklerinden can verdi. *Dolayısıyla, dirimsel enerjiyle sağaltılan fareler ortalama olarak bakılmayan farelerden 2,5 kat fazla yaşadı.* Dirimsel enerjiyle sağaltılmayan fareler en çok on bir hafta yaşarken, acunsal yaşam enerjisi aşılanan farelerin ikisi *yirmi sekiz hafta yaşadı: urun ortaya çıkışından yedi ay sonra, hâlâ canlıydılar.* Bu, ilk acunsal enerjiyle sağaltım denemelerinin başarı hanesine yazılacak alışılmamış bir sonuçtu. Sağlıklı bir fare ortalama olarak 2,5 yıl yaşadığına ve kanserli farelerin çoğu ancak 5-8 ay canlı kalabildiğine göre, söz konusu farelerin ömrünü dörtte bir oranında uzatmıştık. Bu uzatma, insanda, aşağı yukarı 15 yıla denk düşer. Dolayısıyla elde edilen sonuçlar, gerçek bir kanser iyileştirme yönteminden beklenenin çok altında kalsalar da, yüreklendiriciydiler. Öte yandan, insanoğlundaki kanserin dirimsel enerjiyle sağaltımından daha iyi sonuçlar beklememize izin vardı. Her şeyden önce, insandaki ur, *insanın ağırlığı göz önünde bulundurulursa,* faredeki urdan daha önemsizdir. Farenin sancıyı ya da urun ortaya çıkışını haber veren daha başka herhangi bir önbelirtiyi dile getiremediğini unutmamak gerekir. Ayrıca, insandaki kanserin iyileştirilmesinde acunsal yaşam enerjisiyle sağaltımı desteklemek üzere elimizde daha bir sürü uygulayım vardır (sinirsel sağaltım, sıvı içirmek, demirli kolamsı maddeler şırınga etmek, beslenme düzenleri, vitaminli besinler, vb).

1940'ta deneysel yaşam enerjisiyle sağaltım çalışmaları işte bu durumdaydı. Birtakım boşlukları doldurmak ve daha iyi sonuçlar elde edebilmek üzere giriştiğimiz sayısız çaba üstünde durmak istemiyorum. Dirimsel enerjiyle sağaltımın insanlara uygulanmasını köstekleyen büyük *bir* güçlüğü anmakla yetineceğim. Kanın acunsal yaşam enerjisiyle güçlendirilmesinden sonra urları eritebiliyorduk. *Ancak, iyileştirmeye çalıştığımız farelerin ölmesi ya da yaşaması öncelikle urların erimesinden sonra ortaya çıkan bozulmuş maddelerin vücut dışına atılmasına bağlı kalıyordu.* İyileştirmeye çalıştığımız farelerin çoğu öldürücü urlardan değil, T basili zehirlemesinden, idrar yolu tıkanmasından, akkan damarı tıkanmasından, karaciğerle dalağın aşırı şişmesinden, yani vücuttaki zararlı artıkların dışarı atılmasıyla görevli örgenlerin işlemez hale gelmesinden ölüp gidiyordu — eh,

hani şu ünlü sözü söylemenin tam sırası galiba: «ameliyat başarılı geçti, ama hasta öbür dünyaya göçtü!». Böbrek kanallarının tıkanmasını özgül bir yan bozukluk sayabilirdik. Ur ne kadar büyükse, kanal tıkanması da o kadar tehlikeli oluyordu; fareler o zaman eriyip biterek ya da kanın ve dokuların çürüyüp kokuşmasıyla ölmüyorlardı. Can verirken görünüşleri hiç de kötü olmuyor, tüyleri parlak kalıyor, zayıflıktan kaburgaları sayılmıyordu. Urların erimesiyle ortaya çıkan artıkları dışarı atmak için vücutlarının harcadığı çabalar sonunda ölüyorlardı. Bu, hâlâ en büyük sorun olarak önümüzdedir. İri urlar hızla eritilirse, zararlı artıkları dışarı atan örgenleri tıkamaktadırlar. Urları eritmekte yavaş davranılırsa, öldürücü hücre çoğalmasının ağır basması tehlikesi belirmektedir. Bu durumda, önümüzde bir tek çıkış yolu kalmaktadır: *urun fazla yayılmasını önlemek*. Öyleyse, kan aracılığıyla (T tepkisi, kandan örnek alıp üretme) kanserin olabildiğince erken saptanması büyük önem kazanmaktadır.

Havaküredeki acunsal yaşam enerjisini 1940 Temmuz'unda buldum. Kısa bir süre sonra, ilk dirimsel enerji biriktirecini yaptık. Bir dizi deney, havadaki dirimsel enerjinin kanserli farelerin kanına şırınga ettiğimiz dirimsel enerjinin niteliklerini taşıdığını göstermişti. Dolayısıyla, kanserli farelere şırıngayla dirimsel enerji kesecikleri vermektense, her gün yarım saat acunsal yaşam enerjisi biriktiren aygıtın içine kapatıyorduk. İlk başarılar şaşırtıcı bir hızla alındı: havadaki dirimsel enerjiyle sağaltılan fareler çabucak düzeliyor, tüyleri yeniden kayganlaşıp parlaklaşıyor, gözlerdeki donukluk yokoluyor, vücut yeniden güçleniyor, kanserli farelere özgü kambur ve büzüşük duruşun yerini daha düz bir duruş alıyor, urların gelişmesi duruyor, hattâ kimi zaman küçülüyorlardı. İlk bakışta, maden yapraklarıyla kaplı bir kutunun içinde oturmanın böyle bir dirimsel etki yapmasına şaşılabilirdi. Kutunun yarattığı etki bizim için sıradan bir şey haline geldiği günlerde kurumumuza gelen pek çok konuk bu şaşkınlığa düşmekteydi. Elektrik telleri, karmaşık aygıtlar arıyor, böyle salt maden yaprağıyla kaplı bir kutunun kanser üzerinde bu denli etkili olabilmesine akıl erdiremiyorlardı.

Birkaç ay içersinde tuttuğumuz sayılamalar, havadaki ya-

şam enerjisiyle sağaltılan farelerin dirimsel enerji keseceği aşılananlardan *çok daha iyi* durumda olduklarını kanıtlıyordu. Acunsal yaşam enerjisini biriktiren aygıtın içine toplam olarak otuz altı fare yerleştirdik. Dirimsel enerji kabarcığı şırınga edilen fareler ortalama 9,1 hafta yaşıyorlardı; acunsal yaşam enerjisini biriktiren kutu bu süreyi 11,1 haftaya çıkarmıştı. Dirimsel enerji keseciği aşılanan fareler ortalama 28 hafta yaşıyorlardı; demek ki, urun ortaya çıkarılmasından sonra, ortalama 7 ay içinde ölüyorlardı. *Havadaki dirimsel enerjiyle sağaltım bu süreyi 38 haftaya, yani 9,5 aya çıkarmıştı.* Yabana atılmayacak bir ilerlemeydi bu. Kanserli farelerin (aşağı yukarı 30 aylık) ömürlerindeki yaşama süresini dörtte birden (7 aydan) üçte bire (9,5 aya) çıkarmıştık. Bu, 60 yıl kabul edilen insan ömrünü 20 yıl arttırmaya denkti. (Farelerin insanlar gibi kanserin gidişini büyük ölçüde karmaşıklaştıran ciddî coşkusal-dirimsel bozukluklar çekmedikleri düşünülebilir.) Canlı vücuda artık birtakım yabancı maddeler şırınga etmek zorunda olmayışımıza seviniyorduk. Bu seferki sağaltım daha az emek istiyor, daha az hazırlık gerektiriyordu. Fareleri alıp kutuya kapatmak, sonra dinginlik içinde çalışmamızı sürdürmek yetiyordu. Yeni uygulayım kanseri iyileştirme yolunda yeni gelişmelere kapı açıyordu. Acunsal yaşam enerjisini biriktiren kutunun sağlıklı kana ve dokulara zarar değil yarar verdiği kanıtlanabilirse, bu aygıtın hastaların ya da sağlam insanların evlerine yerleştirilmesini engelleyecek bir şey olamazdı. İnsanların kullanacağı ilk dirimsel enerji biriktireci 1940 Aralık'ında yapıldı. Bir yerde toplanan havadaki yaşam enerjisinin *sağlıklı* insanın sağlığını bozup bozmayacağını anlamak üzere şu deneyleri gerçekleştirdik.

İki yıl boyunca her gün birkaç saatımı, acunsal yaşam enerjisi üzerinde deneyler yapmak için, dirimsel enerji biriktireci yerine kullandığımız Faraday kafesinde geçirmiştim. En küçük bir rahatsızlık duymak şöyle dursun, o dönem kendimi müthiş etkin hissetmiştim. Bizim araştırma kurumunda çalışan yardımcılarımın pek çoğu günün en az yarım saatını biriktirecin içinde geçirmekteydi. Aylar boyunca, günde birkaç saat, tavşan ve fare koyuyorduk kafesin içine. Saptayabildiğimiz tek şey, belli bir sinirlenme eğilimiydi. Dirimsel enerji bulunan yerde uzunca süre

kalmanın başdönmesi ve miğde bulantısına yolaçtığı doğrudur, ama azıcık temiz havaya çıktınız mı bu rahatsızlıklar geçer.

Özel bir deney, genel anlayışımızla yüzde yüz çakışan, epeyce garip bir ayrıntıyı ortaya çıkardı. Ot daldırılmış suda, genellikle, ikinci günle beşinci gün arasında tekhücreli canlılar gelişir, hem de bolca. Günün birinde, küçük bir enerji biriktirme kutusunun içine ot daldırılmış sular yerleştirdik ve *bu eriyiklerde ya hemen hemen hiç tekhücreli gelişmediğini, ya da pek az geliştiğini saptadık.* Ancak, tekhücreli canlılarla bakteriler iyice geliştikten, otun olağan yapısı epey değişikliğe uğradıktan sonra, dirimsel enerji biriktiren aygıtın tekhücreli canlılar üzerinde *en küçük bir öldürücü etkisi* olmuyordu. Başlangıçta bu görüngüyü anlayamıyorduk. Kanserli fareler üzerinde yapılan deneyler, dirimsel enerji kutusuna koymanın kanın dirimsel gücünü artırdığını, T basillerini yokettiğini göstermişti. Buna karşılık, tüpte üretilmiş T basilleri üzerinde hiçbir etkisi olmuyordu biriktirecin.

Bu sonuç —ne denli anlaşılmaz olursa olsun— ot daldırılmış suların gösterdiği tepkiyle çakışıyordu: SAPA kabarcıkları kanserli hücrelerle T basillerini d*oğrudan doğruya* yoketmiyordu; alyuvarların ve sağlıklı dokuların dirimsel enerji yükünü artırarak *dolaylı olarak* etki yapıyorlardı. Demek ki biriktirecin içindeki dirimsel enerji, suya daldırılmış otun sağlıklı dokularının yaşama enerjisini artırıyor, otun tekhücreli canlılara ayrışmasını yavaşlatıyordu. Yükü artırılacak *sağlıklı doku* kalmayınca, tekhücrelilerin öldürülme tehlikesi de kalmıyordu. O zaman, acunsal yaşam enerjisi (varolmayan sağlıklı dokuların yerine) tekhücrelilerin dirimsel gücünü artırıyordu. Görüldüğü gibi, acunsal yaşam enerjisiyle ilgili deneylerimizi devinimci, kaskatı önyargıları bir yana itmeden anlamak olanaksızdır. *Vücuda yabancı bakterilerle tekhücreli canlıların yokedilmesi ve gelişmelerinin önlenmesi büyük ölçüde dirimsel enerji emebilen, canlı, sağlıklı bir örgensel enerji dizgesinin harcıdır.* Acunsal yaşam enerjisini inceleyen doğabilimin temel kuralı şudur: *güçlü dirimsel enerji dizgesi zayıf olanı kendine çeker ve enerjisini emer.* (Bu, hep zayıf kutba doğru akan elektrik enerjisi yükünün tam tersidir.) Tekhücreliler, T basilleri, kanserli hücreler karşısında sağlıklı

bir insanın ya da farenin dokusuyla kanı güçlü dirimsel enerji dizgesini oluşturur. Ve söz konusu dokularla kan öldürücü bir etki yaparlar, olağan koşullarda bu etki dışardan dirimsel enerji verilmeden olur. Ancak sağlıklı dokularla kanın kanser hücreleriyle T basillerine karşı verdikleri savaşta yavaş yavaş enerjilerini yitirdiklerini gördük. Kansızlaşma ve zayıflama da işte buradan gelmektedir. *Vücuda dışardan, düzenli olarak, yoğunlaştırılmış dirimsel enerji eklemekle kendi yaşama enerjisini saklamasını sağlamış oluruz.* O vakit zayıflama ve kansızlık yerleşip kalmamakta, hattâ gerilemektedir.

İçine ot daldırılmış suyla yaptığımız deneyler ilginç ve anlamlı bir biçimde acunsal yaşam enerjisinin dokular ve kan üzerinde etkili olduğu görüşümüzü doğruladı. Bu deneylerde farelerin çoğu zayıflama ve kansızlık *çekmeden,* artıkların dışarı atıldığı yolların tıkanması sonucu can verdi. İnsan üzerinde acunsal yaşam enerjisiyle sağaltım deneylerini anlatırken bu soruna yeniden döneceğiz.

İlkin, insan kanseri üzerinde dirimsel enerjiyle yaptığımız iyileştirme uygulamalarından sözedeceğim. Ama daha başından şu noktayı üstünde dura dura belirtmek zorundayım: bunlar *kesin sonuçlar* değil, hiç kuşkusuz önemli, ama hâlâ birtakım boşlukları, kuşkuları, belirsizlikleri bulunan deneylerdir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

İNSAN KANSERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİNDE ACUNSAL YAŞAM ENERJİSİYLE SAĞALTIM DENEMELERİNİN SONUÇLARI

1. HÜCRENİN DİRİMSEL ENERJİ ALIP IŞIMASI: ACUNSAL YAŞAM ENERJİSİ BİRİKTİREN KUTUNUN ETKİSİ VE SAĞALTICI ETKEN

Yüzde yüz doğabilimsel ve dirimbilimsel etkilerine bakarak, havadaki dirimsel enerjinin acunsal enerji biriktiren aygıtın içinde yoğunlaştırılmış olarak bulunduğu yargısına varabiliriz. Ama bu yoğunlaşma henüz canlı varlığın söz konusu enerjiden aldığı iyileştirici etkiyi açıklamamaktadır. Şimdi bu konuda açıklığa kavuşmaya çalışalım.

Havadaki yaşam enerjisi üzerinde ilk deneylere başladığımız günlerde (1941 başlarında) dirimsel enerjinin niteliği konusunda pek az şey biliyorduk. Gerçi bu enerjiyi gözle görülür hale getirebilmiş, elektrik-ölçerdeki güç değişmeleriyle ısı değişimlerini ortaya çıkarmıştık, ama birtakım noktaların hâlâ kesinlik kazanması gerekliydi. Dirimsel enerjinin belli bir yerde yoğunlaştığı saptanmıştı, ama iyileştirici etkisi henüz aydınlığa kavuşturulamamıştı. O günlerde, dirimsel enerjinin çıplak vücuda girdiği ve kanla dokulara yeni bir güç kattığı varsayımından yola çıkıyorduk. Daha sonraki iki yıl boyunca yaptığımız çok sayıda gözlem, daha iyi bir açıklama bulmamıza izin verdi.

Bilim alanında, tek olguların hiçbir anlamı yoktur. Bundan ötürü, birtakım tek görüngülere belirli bir ad vermek alışkanlık halini almıştır —örneğin, «durağan elektriklilik»ten sözedilirken böyle yapılır—, ve ad verdikten sonra, önümüzdeki olguyu anladığımız yanılsamasına kapılırız. Başka bir yol da, içinde bulundukları bağlama hiç aldırmaksızın, her görüngüye ayrı bir «yorum» yakıştırmaktır. Buna karşılık, bir dizi olgu kendiliklerinden yan çizemeyeceğimiz, kaçınılmaz gözüken ve bir sürü olguyu işlevsel bir birlik içinde toplayan tek bir kavramla sonuçlandığı zaman durum bambaşkadır. Bu kavram yalnız işlevsel bağlamı açıklamakla kalmayıp aynı zamanda bir sürü yorum ve

açıklamayı gereksiz kılıyorsa, ayrıca bu çerçeve içinde rahatça yer alan yeni olguları da açıklıyorsa, doyurucu bir kuram bulmuşuzdur.

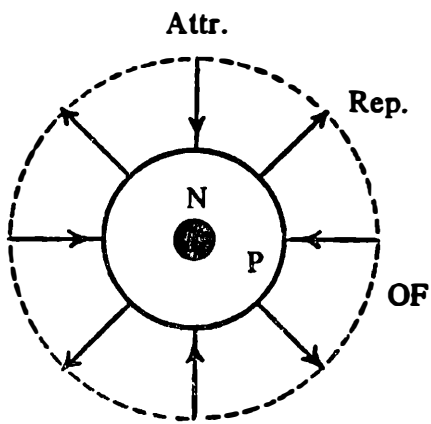
Pek çok «kılgısal» kafa kuram geliştirmeyi yalın bir «düşünbilimsel gösteriş» sayar. Gerçekte bu öyle gösteriş falan değil, bir kesip biçme sırasında araç-gerecin iyi yerleştirilmesi kadar önemli bir bilimsel araçtır. Araç-gerecin iyi yerleştirilmesi kesip biçmenin başarılı olmasında en az her âletin kendisi kadar etkilidir. En iyi cerrah bile gereksinme duyacağı her âlet için odayı dolaşmak zorunda kalsa, kesip biçmeyi başarıyla yürütemezdi. Çalışma araç ve gereçlerinin yerleştirilmesini nasıl her gün biraz daha yetkinleştirebilirsek, aynı biçimde, olguların düzenini de daha iyiye götürebiliriz. Bundan ötürü bir kuram hiçbir zaman olmuş bitmiş bir dizge diye ortaya çıkamaz: hep eksiktir ve düzeltilip yetkinleştirilmesi gerekir. Bu gözlem, bir yerde toplanan dirimsel enerjinin iyileştirici etkisiyle ilgli açıklamamız için de geçerlidir.

Biriktireçteki dirimsel enerjinin doğrudan doğruya vücuda girdiği varsayımı birtakım olguları karanlık bırakmaktadır. Kimi hastalar dirimsel enerji yayılmasına hemen tepki göstermekte, kimileri üzerinde herhangi bir etkinin görülmesi içinse birçok kez enerji kutusuna girip çıkmak gerekmektedir. Dirimsel enerji biriktiren kutunun etkisi yalnızca vücudun yaşam enerjisi parçacıklarına somut geçiş izni vermesine bağlı olsaydı, her vücudun aynı biçimde tepki göstermesi gerekirdi. Durum böyle olmadığına göre, önümüzdeki görüngüyü açıklamak zorundaydık.

Havadaki dirimsel enerjinin edilgin ve yansız bir tutum takınan vücuttan elini kolunu sallayarak geçip gideceği düşüncesi X ve gamma ışınlarının etkisinden kaynaklanıyordu. Söz konusu ışınlarla sağaltımda vücuda yabancı, dirimsel olmayan enerjiler kullanılmaktadır. Vücut ne X ışını yayar, ne de gamma ışını. Buna karşılık, havadaki yaşam enerjisi *özellikle dirimsel nitelik taşıyan örgensel* bir enerjidir. Onu havadan ve güneş ışığından alan deriyle ve akciğerlerin solunumuyla aralıksız vücuda girer. Demek ki vücuttaki bütün hücre ve sıvılarda acunsal yaşam enerjisi vardır ve bunlar söz konusu enerjiyi çevreye yayarlar. Canlı varlığı biriktirecin içine soktuğumuz zaman, iki dirimsel enerji

dizgesi karşılıklı işlevsel ilintiye girer. Bu, bugün bildiğimiz, 1941'de bilmediğimiz bir şeydir. İki dirimsel enerj dizgesi arasındaki işlevsel bağı anlayabilmek için dirim kabarcıkları (dirimsel enerji kesecikleri) üzerinde yaptığımız deneylere bakmak gerekir.

Bir alyuvarla toprak kökenli bir dirim kabarcığının bir dirimsel enerji dizgesi oluşturduklarını öğrenmiştik. Bu dizge, dirimsel-doğabilim çerçevesinde, *bir dirimsel enerji çekirdeği, bir kan-su çemberi* ve bütün bu örgenleşmeyi sarmalayan *bir dirimsel enerji alanı*'ndan oluşur. Böylece şu çizemi elde ederiz:

N: Dirimsel çekirdek
P: Kansu çemberi.
OF: Dirimsel enerji alanı.
Attr: Dirimsel enerjinin emilmesi ya da yüklenmesi.
Rep: Dirimsel enerjinin yayılması ya da boşaltılması.

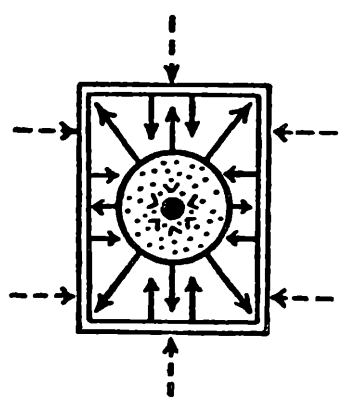
Şekil 24. Canlı «dirimsel enerji dizgesi»nin yalın çizgilerle anlatımı.

İki dirimsel enerji dizgesi yan yana geldiklerinde, iki yaşam enerjisi alanı arasında *karşılıklı uyarma* ve *çekimle* sonuçlanan

bir enerji bağlantısı kurulur. Bu uyarma ve çekim iki dirimsel enerji dizgesinin birbirlerine yaklaşmasıyla kendini gösterir. Alyuvarlar daha ağır, dolayısıyla daha az devingen olan toprak kökenli yaşam kabarcığının çevresinde toplaşırlar. Alyuvarlar birbirlerine yaklaşır yaklaşmaz, güçlü bir ışık kırılmasıyla kendini gösteren bir dirimsel enerji köprüsünün kurulduğu gözlenir. İki dirimsel enerji dizgesinin dirimsel çekirdekleri daha yoğun ışın yaymaya başlar: biz bu görüngüye «dirimsel enerji ışıması» adını veriyoruz. Geleneksel dirimbilim, hücre bölünmesinden sözederken, bu görüngüye «iplikli bölünme ışıması» (radiation mitogénétique) adını vermektedir. Cinsel uyarılma, bedensel (örgensel) boşalma, hücre kaynaşması ve bölünmesi gibi temel dirimsel enerji süreçleri hep güçlü bir dirimsel enerji uyarılmasıyla, yani *dirimsel enerji ışıması*'yla atbaşı giderler. Bu süreçler sırasında canlı maddenin özünde güçlü enerji boşalmaları başgösterir. Sevişmek isteyen iki canlı varlık arasında «cinsel ilişki»nin kurulması, dirimsel enerji doğabilimi açısından bakıldığında, söz konusu iki vücut arasında («dirimsel enerji dizgeleri» arasında) *bir dirimsel enerji köprüsü*'nün ve *dirimsel enerji ışıması alışverişi*'nin oluşmasından başka bir şey değildir. Pek çok dirimbilimci (o arada Burr) canlı hücrelerin ve çokhücreli varlıkların canlının maddesel sınırlarını aşan bir enerji alanına sahip bulunduklarını kanıtlamıştır. Bu alan da elektrikli-mıknatıslılık çerçevesine yerleştirilir. Oysa dirimsel enerji doğabilimi canlı varlığı kuşatan bu enerji alanının elektrikli-mıknatıslılıkla ilgisi bulunmadığını öne sürmektedir; dirimsel enerji alanıdır bu, yani *özgül dirimsel enerji alanı*'dır. Uzaktan etkisini göstermektedir, vücut yüzeylerinin maddesel olarak birbirine değmesi gerekli değildir. Benim titreşim-yazarla (oscillographe'la) ve yakın zamanlarda geliştirdiğimiz «dirimsel enerji alanını ölçen aygıt»la yaptığım deneyler söz konusu enerji alanının yalnız varlığını kanıtlamakla kalmamış, (bugüne dek yaptığımız gözlemlere göre) boyutlarının insandan insana birkaç santimden birkaç metreye dek değiştiğini de göstermiştir. Bu enerji alanının başka bir özelliği de, aynı vücudun üstünde değişmesi, daralması ya da genişlemesidir: başka bir deyişle, enerji alanı açılıp kapanmaktadır. Bu enerji alanı işlevleri ,vücudun coşkusal (duygusal) durumuna

bağlı kalmaktadır. Enerji alanının, vücuttaki hücreler dirimsel enerji alıp ışın saçtıkları zaman büyük boyutlara ulaşıp vücudun sınırlarını aştığına kuşku yoktur.

Demek ki dikkatle bakarsak, bir alyuvarla toprak kökenli dirim kabarcığı ya da dirimsel enerji biriktiren kutuyla vücut arasındaki gibi dıştan birbirine hiç benzemeyen ilişkilerde aynı olguyu görürüz. Bununla birlikte, arada asal bir ayrım vardır: birinci durumda ışın alıp verme köprüsü ancak yüzeylerin birbirlerine değdikleri yerde kurulmaktadır; ikinci durumdaysa, *yani dirimsel enerji biriktiren kutunun içinde, cansız dirimsel enerji dizgesinin enerji alanı canlı yaşam enerjisi dizgesinin enerji alanını bütünüyle sarıp kuşatmaktadır.* Aşağıdaki çizim işte bu süreci canlandırmaktadır.

Peki, bu kuramsal varsayımlar hangi olgulara dayanmaktadır?

Birkaç olguya: 1. Dirimsel enerji biriktiren kutunun iç yüzü canlının vücudundan 10-20 cm. uzaklıktaysa etki zayıflamakta ya da sıfıra inmektedir. Sağaltımdaki pek çok başarısızlık bu özelliğin bilinmemesinden gelmektedir. Nitekim, insanlar için

yapılmış biriktireçlerde fareleri bakıma aldığımız zaman dirimsel enerjinin etkisi çok düşük oluyordu. Yaklaşık 20-30 cm. büyüklüğünde kutular yaptığımız zaman elde edilen verim yükseliyordu. Bugün daha küçük kutular yapıyor, ama örgensel maddelerle madensel levhaların sayısını artırıyoruz. Kemik kanserine yakalanmış 4 yaşındaki bir çocuk dirimsel enerjiyle sağaltıma aynı hastalığa yakalanmış erginlerden daha az tepki gösterdi: çocuğu büyükler için yapılmış bir enerji kutusuna yerleştirmişlerdi. Bir Faraday kafesinde çalışan elektrofizikçilerin belli belirsiz bir akım algıladıkları söylenir sık sık; bizim buna vereceğimiz yanıt bellidir: birkaç metre küplük madensel kafes dirimsel yönden etkili bir yaşam enerjisi biriktiren aygıt sayılamaz. Kendi payıma, deneme için yapılmış 2-3 metrelik bir biriktirecin içinde 60-75 cm'lik bir enerji kutusunda kalabileceğimden çok daha uzun süre seve seve kalırım.

2. Dirimsel-sinirsel enerji tepkileri canlı kişiler dar bir enerji kutusunun etkisini dirimsel-sinirsel enerji tepkileri yavaş olanlardan daha çabuk duyarlar. Birincilerin dirimsel enerji alanları ikincilerinkinden daha geniştir. Vücutlarının enerji alanıyla kutunun madensel yüzünün enerji alanı arasındaki ilinti çok daha kolay ve hızlı kurulur.

3. Sinirsel (dirimsel enerji) tepkileri yavaş kişiler acunsal yaşam enerjisinin etkisini ancak birkaç ışınlamadan sonra duymaya başlarlar. Bu olgunun tek bir açıklaması olabilir: bu durumda vücudun, dirimsel enerjinin etkisini duyabilmesi için, edilgin biçimde yeterince yaşam enerjisiyle yüklenmesi, dirimsel enerji yayımının belli bir ölçüye ulaşması gereklidir. Dostlarımdan bir hekim enerji kutusunun iç yüzüne yaklaştırdığı elinin ayasında dirimsel enerjiye özgü o karıncalanmayı ve ısınmayı aylarca duyamadı. Bu duyumlar ancak dirimsel enerji biriktiren aygıtı düzenli olarak kullanmaya başlayınca kendini gösterdi. Başka bir deyişle vücudu «kutunun madensel yüzünün dirimsel enerji alanıyla buluşmazdan» önce, uzun süre edilgin kalmıştı.

Bu deneyler yalnız biriktirilen dirimsel enerjinin etkisini anlamakta değil, vücudun dirimsel enerji tepkilerinin niteliğini saptayabilmekte son derece önemli yer tutar. Bu konudaki araştırmalar sonuçlanmaktan çok çok uzaktır henüz.

4. Dirimsel enerji biriktiren kutunun iç yüzü *soğuk*'tur. Elinizin ayasını bu madensel levhanın 4 cm. uzağında uzunca süre tutarsanız, hafif bir karıncalanma ve ısınma duyarsınız. (Dirimsel enerji biriktiren aygıtın içindeki nesnel sıcaklık farkını IV. Bölüm'de ayrıntılı olarak anlatmıştık.) Bu karıncalanmayla ısınmanın küçük dirimsel enerji parçacıklarının deriye çarpmasından geldiğini varsaymak zorundayız. Dirimsel enerji ışınlaması sırasında duyulan sıcaklığın anlaşılması için bu olgu büyük önem taşır.

1942 yılında önemli bir olgunun bulunması dirimsel enerji kutusunda vücudun uğradığı ışıkalmayı yeni bir ışığa kavuşturdu: *biriktirecin içinde vücut sıcaklığı birkaç Fahrenheit'in onda biri kadar, hattâ bir ya da iki C derece yükselmektedir* (bu yükselme bireylere göre hızlı ya da yavaş olmaktadır). Vücut sıcaklığı ışınlamadan önce 36,5 dereceye yakınsa, enerji kutusunda bu sınırı aşmaktadır. *Demek ki dirimsel enerji az da olsa bir ateş yapmaktadır.*

Vücut sıcaklığının yükselmesinin hücrelerle kandaki temel uyarılmanın sonucu olduğunu hepimiz biliyoruz. Ama o güne dek, kimse bunu anlamamıştı. Vücut sıcaklığının yükselmesi vücudun dirimsel enerji dizgesinin ışık (enerji) aldığını gösterir. İki yaşam kabarcığının birbirine değmesinin ışıkalmaya yolaçması gibi, kan ve hücre dizgesi de dirimsel enerji biriktiren kutunun enerji alanına girince ışık alıp ışımaktadır. İki dirimsel enerji dizgesi arasında bağlantı kurulması vücudun *dirimsel enerji yapım-yıkımının* yoğunlaşması biçiminde dışavurmaktadır: acunsal yaşam enerjisiyle sağaltımın iyileştirici etkisi olsa olsa işte bu yoğunlaşmadan geliyordur. İki enerji alanının birbirine değmesi, iç içe geçmesi, hücrenin ışıkalması, dirimsel enerji yapım-yıkımının (metabolizmasının) yoğunlaşması bu sürecin belli başlı aşamalarıdır. Bu aşamalar çiftleşme ve birleşme gibi son derece önemli dirimsel süreçlere tıpa tıp benzemektedir. Demek ki acunsal yaşam enerjisiyle sağaltım, terimin en kesin dirimsel-doğabilimsel anlamında, cinsel enerji süreçleri içinde iş görmektedir. Dirimsel enerji yapım-yıkımları durmuş pek çok hastanın acunsal yaşam enerjisiyle sağaltıma alındıkları zaman neden hem cinsel uyarılar aldıklarını, hem de cinsel durgunluğa gömüldüklerini açıklayan işte budur. Birtakım özel olay-

ların incelenmesine geçtiğimiz zaman, bu konuyu biraz daha derinleştireceğiz.

Demek ki bizim şu dirimsel enerji biriktirecimiz, dıştan bakınca sanıldığı gibi, dışı örgensel (canlı) maddeyle, içiyse demir saçla kaplı anlamsız bir kutu değildir. İçinde büyük bir dirimsel etkinlik bulunan, üzerinde uzun uzun durmamız gereken bir dizgedir.

Dirimsel enerji biriktiren aygıtın yarattığı ışınları üst üste alan vücuttaki alyuvarlar gittikçe dirimsel enerjiyle dolar ve dirimsel enerji yükleri zayıf olduğu zaman yapamayacakları birtakım işleri yapmaya, şişmeye, kanser urlarını eritmeye, T basillerini öldürmeye başlarlar. Eğer —yerinde bir görüşle— ateşin yükselmesini vücudun dirimsel enerji etkinliğinin yoğunlaşması sayarsak, dirimsel enerjiyle sağaltıma aynı zamanda «doğal ateşle sağaltım» da diyebiliriz. Bu yorum, şimdiye dek hekimlikte, herhangi bir kuramsal çerçeveye sokulamasa da, kılgısal olarak kullanılagelen birtakım sağaltım yöntemlerini de açıklayacaktır. Viyana Üniversitesi'ndeki öğretmenin Wagner-Jauregg'in genel inmeyi geçirmek üzere başvurduğu sıtma nöbeti (aşıyla sıtmaya yakalatma), kana Laveran'ın bulduğu alyuvar asalaklarını aşılayarak hücrelerin ışık (enerji) almasını yapay olarak körüklemekten başka bir şey değildi. Nezleye karşı kaynatılmış şekerli şarap içirmek, diş ağrısını «kaynar suya batırılmış bez»le dindirmek de aynı türden yöntemlerdir. Pek çok kimyasal ilacın etkisini bu açıdan incelemek, yararlı olanlarla zararlı olanları saptamak son derece önemlidir. Yasaklanmasına çok büyük parasal çıkarlar engel olsa bile, mikropları öldürmekle birlikte kandaki hücreleri güçlendirecek yerde zayıflatan ilaçların yapım ve dağıtımına izin verilmemelidir. Her türlü ağrıyı ancak vücudun dirimsel enerji alması azaltıp ortadan kaldırabilir.

Bugüne dek yapılan deneylere dayanarak, acunsal yaşam enerjisi biriktiren kutunun yarattığı hücresel ışık (enerji) almanın elimizdeki en önemli, en temel iyileştirici etken olduğuna inanıyorum. Hücresel ışıkalma vücuttaki kanser hücreleriyle T basilleri üzerinde, benim mikroskop altında gözlemleyip araştırma kurumumda filmini çektiğim gibi, SAPA kabarcıklarının çevreye yaydıkları güçlü ışınların T basilleriyle devingen kan-

ser hücreleri üzerindeki etkilerine benzer bir etki yapmaktadır. Elimizdeki araç-gerecin başka türlü düzenlenmesiyle yapılacak daha başka deneylerin dirimsel enerji biriktiren aygıtın etkisini hatırı sayılır derecede artıracağını umabiliriz. Işın verme süresinin düşürülmesi, vücut sıcaklığının daha çok yükseltilebilmesi son derece yararlı olacaktır.

Bu bölümde inceleyeceğim, kanserliler üzerinde dirimsel enerjiyle sağaltım denemeleri henüz tamamlanamamıştır. Araştırmalarımızın geçici sonuçlarını seve seve çok daha sonra yayımlayabilirdim. Ancak, kanserin dirimsel yanının iç düzeneği, ortaya çıkışındaki temel sorunlar azıcık olsun aydınlığa kavuşturulursa, kısa bir süre önce bulduğumuz acunsal yaşam enerjisinin etkileri tanıtılırsa, bugün dünyanın her yanında kanserin yenilmesi için harcanan çabaya yeni bir atılım kazandırılabileceğini düşündüm.

Acunsal yaşam enerjisi üzerinde yapılan deneylerden yararlanan ilk kanserliler, kendilerine bakan hekimin karşı çıkmaması ve hastanın yakınlarının aşağıdaki belgeyi imzalamaları koşuluyla, Forest Hills'deki Dirimsel Enerji ve Kanserbilim Araştırmaları Kurumu'na kabul edildiler:

«Kansere yakalanmış bulunan yakınım Bay (ya da Bayan) X'in yardımına koşması için Dr. Wilhelm Reich'a başvurduğumu belirtmek üzere bu belgeyi düzenliyorum. Dr. Reich'ın fareler ve insanlar üzerinde deneylere giriştiğini öğrendiğim için kendisine başvurdum. Dr. Reich bana iyileştirme konusunda hiçbir söz vermedi, benden hiçbir ücret istemedi; bana yalnız birkaç aydır kanserli hastaları dirimsel enerji ışınlamasına soktuğunu söyledi... Hastalık, sonunda ölüme ya da öldürücü urların oluşmasına yolaçabilirmiş. Dr. Reich'a hekimlerin hastamın durumunu umutsuz saydıklarını söyledim. Hastam ölürse ya da öldürücü urlar belirirse, bunun sağaltımdan gelmediğini bildiririm.»

Şimdi umut kırıklıklarımızı ve başarısızlıklarımızı anlatmak istiyorum. Çünkü, her durum ve koşulda kanseri «iyileştiren» evrensel ilacı bulduğumuz yanılsamasına son vermeyi görev sayıyorum. Dirimsel enerjinin yararlı etkilerini iyi anlamak ve

genişletmek istiyorsak, uğradığımız başarısızlıkların iyi anlaşılması gerekir. Aşağıdaki örnekler karşılaştığımız güçlük ve başarısızlıklar konusunda yeterli izlenim verecektir.

M.F. olayı: bizi görmeye geldiğinde, kafatasında ve kol kemiklerinde bir sürü ur taşıyan, elli yedi yaşında dul bir hanım. Önüne geçilmez bir dindarlığı vardı, karın kasları alabildiğine gergindi, kendine eziyet edercesine yakınmaya bayılıyordu. On beş yıl önce, urdan ötürü, dölyatağı alınmıştı. İki yıl önce ensesinde, kafatasında ve belinde ağrılar belirmişti. Kötü uyuyor, iştahsızlık çekiyordu. Sancılarının ne ölçüde karın kaslarının kasılmasından, ne ölçüde kanserden geldiğini kestirmek güçtü. Ancak başka birinin yardımıyla yürüyebiliyordu, derisi donuk ve nemliydi, elleri ayakları durmadan terliyordu... Kanındaki alyuvar oranı % 33'tü; bütün kansayımları kanserin varlığını ortaya koyuyordu: T basilleri alabildiğine çoğalmıştı, basınçodasında mikroptan arıtıldıktan sonra T tepkisi görülüyordu, tuzlu suya konunca alyuvarlar hızla büzüşüyordu. Kafatasındaki urlar sertti, ele geliyordu. Kanser tanısı «Memorial Hospital» tarafından doğrulanmıştı.

8 hafta, hastayı her gün dirimsel sağaltımdan geçirdik. Üçüncü gün, kandaki alyuvar oranı % 41'e, altıncı gün % 55'e, sekizinci gün % 85'e çıktı. Alyuvar oranı bir ay bu düzeyde kaldı, sonra % 78'e düştü ve yaklaşık olarak bu noktada kaldı. T tepkisi aşağı yukarı üç hafta olumluydu. Bir ay sonra kanında hiç T basili kalmamıştı; alyuvarların başlangıçta % 100 olan T basiline ayrışması yedi hafta sonra % 35'e düşmüştü.

Kafatasındaki ele gelen urlar açıkça küçülüp yumuşuyordu. Burunda kanama başgösterdi. Kanın rengi esmerdi ve içinde öldürücü urlara özgü bileşenler vardı. Sancılar hafifledi, hastanın uykusu ve iştahı azıcık yerine geldi. Dirimsel enerji biriktirecinin değerini anlamaya başlamıştı, her gün onca yolun yorgunluğunu çekmemek için evinde de böyle bir aygıt bulundurmak istediğini söyledi. Dirimsel enerji biriktiren kutunun insanlar üzerindeki uygulaması konusunda yeterince deneyimim olmadığı için bu arzuyu yerine getiremedim.

İki ay sonra, hastanın kalçalarında, yaklaştırıcı kaslarda gerilmeler belirdi. Dirimsel enerji biriktiren kutudan çekinmeye

başlamıştı, ilkin bu hoşnutsuzluğu pek iyi anlayamadım. Aşağı yukarı aynı günlerde, daha önce andığım kanserli kadın, acunsal yaşam enerjisi ışımasına cinsel durgunlukla tepki gösterdi. Dolayısıyla, dirimsel enerjinin ikinci hastayı da cinsel enerjiyle doldurduğunu varsaymaya hakkım vardı; butlarındaki derin yaklaştırıcı kaslarda beliren gerilme böyle açıklanabiliyordu. Karın ağrıları arttı. Kanserden ötürü acı çekmiyor, ama herkesle dalaşıyordu. Yakınları ona dayanamayınca, düşkünlerevine aktarıldı. Dirimsel enerjiyle sağaltım yarıda kesildi. Çekilen filmler kol ve kafadaki urların açıkça kötüleştiklerini, ayrıca kireçlenme başladığını gösteriyordu. Kansere karşı verilecek savaş sinir hastalığından ötürü karmaşıklaşıyordu. Hasta, gözle görülür birkaç aylık iyileşmeden sonra öldü. Ömrü birkaç ay uzatılmış, acıları dindirilmişti.

Bu hasta, aynı zamanda, tam bir coşkusal boyuneğme izlenimi vermişti. Yeğeni bir gün bana: «Yaşamasını gerektirecek hiçbir şey yok» diye itirafta bulundu. İnsan, «yaşama güdüsü» hiçbir zaman bütünüyle çalışmadığı ve ömrü neşesiz geçtiği için hastanın yaşama dizgesini kendi haline bıraktığını düşünmekten kendini alamıyordu.

C.K. olayı: Otuz üç yaşındaydı, omurga kanserinden ötürü kalın bağırsağı açılmıştı. Hasta bize çocukluğundan beri peklik ve kansızlık çektiğini anlattı. 1939 yazından bu yana, her aybaşı kanamasında «kanlı basura» yakalanıyormuş. 1940'ta bağırsak kanaması geçirmiş; yıllardır dışkılık bölgesindeki dayanılmaz sancılardan yakınmaktaymış. Bu sancılara karşı sürekli olarak fitil ve kodeinli haplar kullanıyor, ama bunlar ancak geçici rahatlık sağlıyormuş.

Bizim araştırma kurumu 7 Mayıs 1941'de bu hastayı ele aldığında, durumu umutsuzdu. Tam anlamıyla eriyip bitmişti; uzun boylu olduğu halde yalnızca 52 kg. geliyordu. Ağır bir cinsel-dirimsel bozukluk geçirdiği besbelliydi. Ürkek gözüküyor, geceleri hep korkulu düşler görüyordu. Kocası sekiz yıl önce ölmüştü. O günden beri tam bir cinsel perhizde yaşamıştı. Ayrıca, evliyken de çoğu kez aynı durumdaymış, çünkü kocası hep hastaymış, «bu işlerle ilgilenemeyecek kadar zayıf»mış. Kalın bağırsağının açılması sinirsel durumunu ağırlaştırmış. Gaz

kaçırdığı zaman bayılacak gibi oluyormuş. Uykusuzluk, kanserin ilk belirtilerinden çok önce başlamış. Aşırı kaygı bunalımları sırasında, boynunda ve dışkılığında kasılmalar başgösteriyormuş: «bunların acısından öleceğini sanıyormuş.»

Bu hastaya gerek daha başka hekimlerce, gerek bizim bakımevinde kanser tanısı kondu.

Yoklama sonuçları: alyuvar oranı % 72, basınçodasında mikroptan arıtma, *% 99 T tepkisi,* bunun Gram deneyiyle doğrulanması; solgun alyuvarlar, çevrelerinde çok ince dirimsel enerji çemberi, T çomakları oluşturan yavaş bir yozlaşma. Bağırsak dışkılarının tüpte üretilmesi güçlü bir T tepkisi, bir sürü çürüme bakterisi, her evrede kanser hücresi gösterdi, bunlar arasında amip biçiminde olanlar da vardı.

Dirimsel enerji ışınlamasına başlayışımızın ikinci günü alyuvar oranı % 85'e çıktı ve orada kaldı. İki hafta sonra, hastanın kan çizelgesi büyük ölçüde düzelmişti. Dışkısında artık yalnızca birkaç oluşmuş kanser hücresi göze çarpıyordu; buna karşılık, çok sayıda ölü kanser hücresiyle kıpırtısız T basiline rastlanıyordu. Bir aylık bakımdan sonra, kanın basınçodasında mikroptan arıtılmasından sonra gösterdiği T tepkisi aşağı yukarı % 5, B tepkisiyse % 95'ti.

Işınlamaya başlayışımızdan beş gün sonra sancılar hafifledi. Hasta artık geceleri yalnız bir tek kodeinli hap içiyor ve uyuyordu, oysa eskiden böyle bir şey olanaksızmış. On ikinci ışınlamadan sonra fitil kullanmaz oldu. İştahı yerine gelmişti, ama bir türlü kilo alamıyordu.

29 Mayıs'ta, dışkının incelenmesi hiçbir oluşmuş kanser hücresi bulunmadığını gösteriyordu; şimdi artık yalnız ölü kanser hücreleriyle kıpırtısız T basilleri görülüyordu. Dışkı külrengi olmaktan çıkmış, kahverengiye dönüşmüştü, bu da urdaki kanın ayrıştığını gösteriyordu.

On ikinci ışınlamadan sonra hasta, dışkılık bölgesinde dayanılmaz bir kaşıntı belirdiğini söyledi. Dirimsel enerji biriktiren kutunun içinde rahatça terliyordu, derisindeki solgunluk geçmişti. Sancısı kalmamıştı, uykusu iyiydi, gezintiye çıkıyor, dostlarını ağırlıyordu.

Bir iki ara vermenin dışında, sağaltımı 28 Temmuz 1941'e

dek sürdürdü; sancı çekmiyor, kendini iyi hissediyordu. Ağustos başında bakıma gelmez oldu. Eylül ortalarında, telefonla, iyi olduğunu, hiç sancısı kalmadığını bildirdi. Ama sağaltımı sürdürmesine olanak yokmuş. 30 Eylül'de, hastanın yakınlarına bundan sonra olacakların sorumluluğunu taşımadığımı bildiren bir mektup yazdım. Hastanın, sinircesinden ötürü sağaltıma gelmediğini öğrendim. Erginlik çağından beri kapalı yerde duramama hastalığı varmış, bundan ötürü, metroya binip bizim bakımevine gelemiyormuş. Yakınlarıyla ilişkileri çok kötüymüş. Bana öyle geliyordu ki, bilinçdışı, köklü bir nefret yüzünden yakınları onun beklenen ölümünü arzuluyorlardı. Ona ayrılacak zamanları yoktu, başkalarına yük olduğu kendisine hissettiriliyordu; o da, dingin ve yazgısına boyuneğmiş bir kız olduğundan, arabayla bakımevine getirilmeyi isteyemiyordu. Zavallıyı yitirdiğimizi biliyor, ama kurtarmak için hiçbir şey yapamıyordum. Aile durumu umutsuzdu; evine bir dirimsel enerji biriktireci koyduramazdım, çünkü aile hekimi buna karşı çıkmıştı; oysa, 24 Mayıs'ta, hastanın erkek kardeşiyle konuşurken, iyileştiğini kabul etmişti. Hastanın ilk gelişinde, aile hekimi beni polise şikâyetle korkutmaya kalkmış, hastanın dosyasını vermek istememişti. 1942 yazında hastanın kısa bir süre önce öldüğünü öğrendim.

Ölümü, köreltici dirimsel bozukluğun en belirgin örneklerinden biri oldu. Dirimsel enerjiyle sağaltım yaşamını çekilir hale getirmiş, ayrıca bir yıl uzatmıştı. Görüldüğü gibi, dirimsel enerjiyle iyileştirme toplumsal ve ailesel verilere bağlıdır.

2. KANSERİN DİRİMSEL ENERJİYLE İYİLEŞTİRİLMESİNDE YANITSIZ SORULAR

Acunsal yaşam enerjisiyle sağaltım birtakım kanser hastalıklarını yenebilir ya da önleyebilir, ama tek başına bu âfeti yokedemez. Dirimsel enerjiyle iyileştirme, cinsel tutumbilimin dirimsel bozukluğu yenmek üzere alacağı önlemlerden biridir. Dirimsel enerji dokuları yeni bir güçle doldurabilir ve dirimsel aygıtın rahatlayıp genişlemesini sağlayabilir. Ama toplumsal çevre vücudu hep içine kapanmaya, boyuneğmeye, büzüşmeye itiyorsa, dirimsel enerji vermek kevgirle su taşımaya benzer.

Bunun için, dirimsel enerjiye dayalı sağaltımla genel toplumsal önlemleri birbirinden ayırmaya çalışalım. Hastayla ilgilenen hekim her şeyden önce dirimsel enerjiyle sağaltıma bakacaktır. Ama eğer insan vücudunu dirimsel etkenlerle toplumsal etkenlerin ortak ürünü olarak ele alıp iyileştirmek istiyorsa, genel toplumsal nedenleri hiçbir zaman gözden ırak tutmayacaktır.

Kanserin dirimsel enerjiyle sağaltımı gamma ya da X ışınlarıyla ya da kesip biçmeyle sağaltıma oranla büyük üstünlükler sağlar. X ışınları anlık olarak bir urun gelişmesini durdurabilir. Ama bu sağaltım vücudu dirimsel açıdan gittikçe zayıf düşürür. İştahı keser, miğde bulantılarına, kusmalara yolaçar. Etkisi tam anlamıyla yereldir, köreltici dirimsel bozukluk üzerinde en küçük bir etkisi olmaz. Gamma ışınlarının belli bir bölgeye verilmesiyle daha iyi sonuçlar elde edilir, ama onlar da vücudun yalnız yüzeyinde etkili olur, dirimsel bozukluğa hiç dokunmazlar. Yerel bir urun kesilip alınması o bölgede etkilidir, ama kanserin başka yere sıçramasını önleyemez ve hastalığın genel sürecini hiç mi hiç etkilemez.

Buna karşılık, dirimsel enerjiyle sağaltım zaten vücudun malı olan ve kanın akışıyla canlının her yanına ulaşan enerjiyi kullanmanın bütün üstünlüklerine sahiptir. Alyuvarların dirimsel enerjiyle yüklenmesi, bir anda iki önemli görevi yerine getirir: *vücudun genel olarak genleşmesi ve T basillerinin yolaçtığı zehirlenmeye karşı kendi kendini savunmasının sağlanması.* Bundan ötürü —bedensel bozukluk çok ileri gitmemişse— iştah geri gelir, zayıflama durur, hattâ hasta yeniden kilo almaya başlar; miğde bulantılarıyla sancılar seyrekleşir, kanın tepkileri canlanır. Urlar hemen erimez: ilkin kan güçlenir. Dirimsel düzelme belli bir düzeye erişince, kan hem yerel ura, hem de kana dağılmış bulunan T basillerine karşı saldırıya geçer. Dolayısıyla, öldürücü urun esmer bir sıvı halinde dışarı atılması ancak birkaç hafta sonra başlar. Kanın gösterdiği T tepkisi ancak birkaç hafta sonra olumsuzlaşır.

Kimi zaman, kanın dirimsel zayıflığı ileri derecedeyse ve belirgin bir kansızlık varsa, urun aşındırılmaya başlamasından önce taze alyuvarların oluştuğunu görürüz. Göğüsteki urlar 2-3 hafta sonra yokolur.

Bizim giriştiğimiz deneyler, yerleri ne olursa olsun, urların her zaman yumuşadıklarını göstermiştir. Bu her ne kadar olumlu bir olguysa da, ayrışma sonunda ortaya çıkan ürünler özümlenemediği ya da dışarı atılamadığı zaman, urların *eritilmesi* kansere karşı verilen savaşı büyük ölçüde karmaşıklaştırmaktadır. Fareler üzerinde yaptığımız deneyler bizi bu süreçle içli dışlı etti. Büyük bir dirimsel güç kazanan kan ura karşı saldırıya geçmektedir; kanserli doku ayrışmaktadır. O zaman, kanla dolmuş büyük boşluklar oluşmakta, bunun sonucunda kimi zaman urur, yeniden büyüdüğü bile görülmektedir. Söz konusu boşlukta çürütücü olmayan, esmer bir sıvı birikmektedir. Bu sıvı, dirimsel enerjiyle sağaltılan farelerdeki gibi, çok sayıda edilgin T basilinin kümelenmesinden oluşmaktadır. Dış salgıları mikroskopla incelediğimiz zaman bunu görmekteyiz. Hastalığın gidişi, ayrışmış kanser hücresi artıklarının vücuttan atılıp atılamamasına bağlı kalmaktadır. Kadın hastalardan birindeki beyin uru on beş günde eritildi. Hastanın kafasının içindeki basınç azaldı, buna bağlı belirtiler yumuşadı. Ama urun erimesiyle ortaya çıkan ürünler hastanın boynundaki akkan damarlarını tıkadı ve hasta, hekim tutanağına göre, küçük dilin çevresindeki dokuların arasına aşırı sıvı toplanması sonucu *boğularak* öldü. Miğdesinde yumruk büyüklüğünde bir ur bulunan başka bir kadın dirimsel enerjiyle sağaltıma çok iyi tepki gösterdi. Ele gelen ur yumuşadı, küçüldü. Ama sekiz hafta sonra böbrek tıkandı; bacaklardaki dokular arasında aşırı sıvı birikmesi yüreği zayıflattı ve hasta kalp yetmezliğinden öldü. Yumurtalık kanserine yakalanmış bir kadın da dirimsel enerjiyle sağaltımdan sonra genel durumunun düzelmesine ve urun yumuşayıp küçülmesine karşın, böbrek tıkanmasından öldü. İlke olarak, urun ayrışmasıyla ortaya çıkan ürünlerin bağırsak yoluyla dışarı atılması gerekiyordu, ama hasta sürüp giden bir peklik çekiyordu. Bağırsaklar bütün ayrışma ürünlerini dışarı atamadı, bunların bir bölümü kana karıştı.

Omurgaya da sıçrayan böbreküstü kanserine yakalanmış beş yaşındaki bir oğlanın durumunu ele alalım; bir aylık bakımdan sonra, X ışınlarıyla çekilen film omurgadaki bozuklukların kireçlenmeye başladığını gösteriyordu; sağaltımın başlamasından iki ay sonra, böbreküstü uru artık ele gelmiyordu. Ama

eriyen urun oluşturduğu sıvı omurilik kanalına doldu ve oğlanın bacaklarında gevşek bir inme başgösterdi. Dışkı atma örgenlerinin kilitlenmesi sonucu, karaciğer hücrelerinin aşırı büyüyüp yozlaşmasından öldü.

Hücrelerin yozlaşmasıyla karaciğerin aşırı büyümesi ve böbreklerin işlemez hale gelmesi, urlar eritildiği zaman oluşan ürünler tez elden dışarı atılamazsa, ortaya çıkan en belirgin sonuçlardır. Bu çıkmazdan kurtulmanın yolu yoktur. Urun belli bir sınırdan öteye büyümesini önleme uyarısı yerindedir, ama yetersizdir. Önemli olan, bakım çok geç başladığı zaman ortaya çıkan ikinci görüngüleri ortadan kaldıracak yol ve yöntemlerin bulunmasıdır. Burada, bizim dirimsel enerji ve kanser araştırmaları merkezine getirilen hastaların hiçbirinin öldürücü ur belirir belirmez gelmediklerine parmak basmak isterim. Bütün kanserliler iki ya da üç yıl öbür sağaltım yöntemlerini denemişti. Hepsi yarışın sonuna gelmişti. Dolayısıyla, *öldürücü ur ortaya çıkar çıkmaz* bize getirilseydiler urların yukarda sözünü ettiğimiz ikinci dereceden etkiler yaratmadan eriyip erimeyeceklerini bilemiyoruz. Urlar daha küçük olsaydı, ayrışma sonucu ortaya çıkacak ürünler daha az, artıkları dışarı atma yollarının tıkanma tehlikesiyse daha önemsiz olacaktı hiç kuşkusuz.

Ayrıca, kanın dirimsel gücünün içindeki alyuvar oranıyla ölçülemeyeceğini de belirtelim. Biz öyle durumlarla karşılaştık ki, kandaki alyuvar oranı % 80'ken, basınçodasından geçirildikten sonra ortaya çıkan T tepkisi % 100'dü. Kanın dirimsel direncini T —ya da duruma göre— B tepkisi belirlediği için, onu kandaki demir oranıyla karıştırmamak gerekir.

Bu arada okurun dikkatini, kanserin dirimsel yaşam enerjisiyle iyileştirilmesinde *cinsel tutumbilim* açısından büyük kılgısal önem taşıyan birtakım sorunlara çekmek istiyorum. Bugün artık kanserin köreltici dirimsel bozukluğunun ardında cinsel açıdan yazgıya boyuneğişin yattığını biliyoruz. Bundan ötürü bize başvuran hastalar hep büyük bir *dirimsel enerji eksikliği* çekmektedir. Dirimsel enerjiyle sağaltımsa sancıyı dindirmekte, kana yeni bir acunsal yaşam enerjisi eklemektedir. Bu iki etki el ele vermekte, cinsel uyarılmanın yeniden uyanmasına yolaçmaktadır. Cinsel arzuların bilinçaltına itilmesi ve kişilik zırhı çok

güçlüyse, hasta cinsel uyarılmayı hissetmez; bu uyarılmanın aşırı kaygıda, üreme örgenleri bölgesindeki kasılmalarda, butların ağırlaşmasında, «hastaya pek inandırıcı» gelmeyen (iki hasta böyle demiştir) dirimsel enerji ışınlarından kaçışta dile gelen gizli dilini ancak bir cinsel tutumbilim uzmanı çözebilir. Cinsel yaşamlarını belli ölçüde sürdüren ve (bedensel boşalma gücüne sahip olmasalar da) zaman zaman sevişen kimi hastalarda güçlüklerle savaşmak daha kolay olmuştur. Böylelerinde cinsel yaşamın aksaklıkları çoğunlukla sağlığa zararlı uygulamalar ve bilgisizlikten gelen ket vurmalar biçiminde dile gelmektedir. Nitekim, bir düz bağırsak (rectum) kanseri çeken erkekte, hastalığın genel olarak düzelmesinden sonra, yumurtalık sancısı ve akıntı başgösterdi. Bu sancıların kanserden ileri geldiğini sanıyordu, bense bunların cinsel durgunluğun sonucu olduklarını anladım ve çaresini buldum. Karısı onunla cinsel ilişki kurmak istemiyordu, cinsel arzularını başka yerde doyuramayacak kadar hastaydı, kendini doyurmayıysa hiç bilmiyordu. Saydığı erkek kardeşinin de katıldığı bir görüşme sırasında, çektiği acıların cinsel durgunluktan geldiğini, kendini doyurmanın bunları ortadan kaldıracağını ona anlatabildik. Nitekim, kısa bir süre sonra sancılar kesildi.

Sidik torbası kanserinden yakınan bir hasta da leğen kemiği bölgesinde sağımsal (sporadique) sancılar başgösterdiğini söyledi; bunlar, dirimsel enerjiyle sağaltımın başlamasından *önce* çektiği sancılara benzemiyordu. Hastanın cinsel durumu konusunda açık bilgi edinmeye çalıştım. Hasta karısıyla on sekiz aydır cinsel ilişki kuramamıştı, son beş yıldır da başka türlü cinsel doyuma ermemişti. Sidik torbası kanserinde doğrudan doğruya bu cinsel durgunluğun etkili olduğunu kesinlikle öne süremem, ama benim inancım bu yöndedir. Bu sorunu onunla tartıştım, sonunda cinsel durgunluğa her ne pahasına olursa olsun son vermek gerektiğini anladı. Sancıları hemen kesildi; iki görüngü arasında neden/sonuç ilişkisi bulunduğundan kuşkulanmak olanaksızdı. Buna karşılık, bizim çıkardığımız derginin ilk sayısındaki eleştirili inceleme yazısında şunları söyleyen hekimin tutumu anlaşılır gibi değildi: «Üreme örgenlerinde belli bir gevşeme sağlamak için hastalara kendi kendilerini doyurmayı sa-

lık vermemek için elimizde bir sürü neden vardır.» Hangi nedenler? Ben, bu türlü önlemleri çürütecek bir tek akılsal kanıt gösterilebileceğini sanmıyorum. Buna karşılık, kanserli hastaların üreme örgenlerinde beliren sancılara daha büyük bir dikkatle eğilinmesi gerektiğine inanıyorum: yukarda anlattığım iki olaydan çıkan dolaysız sonuç budur.

Kanserin dirimsel enerjiyle sağaltımının karşılaştığı en büyük zorluk hastalığın genel dirimsel bozukluğudur; özerk yaşama aygıtının genel büzüşmesi («köreltici dirimsel bozukluk») yaşama işlevinin köküne saldırmaktadır. Bu yüzden, önümüzdeki sorunu çözmezden önce büyük güçlüklerle karşılaşmayı göze almalıyız. Okur, şimdiye dek gözden geçirdiğimiz «urlu köreltici dirimsel bozukluk» olaylarından çıkan derslere ne kadar büyük önem verdiğimizi anlamıştır sanırım: *Karşılaştığımız bütün olaylarda, vücudun kararıp kuruması yerel urların ortadan kaldırılmasından sonra da sürmüştür.* Bu buluştan sonra, dikkatimiz yerel urdan vücudun genel büzüşmesine çevrilmektedir. O zaman da sözün gerçek anlamında dirimsel alanı bir yana bırakmakta, toplumsal yaşam ve cinsel tutumbilim alanına geçmekteyiz. Acunsal yaşam enerjisiyle sağaltımın genel büzüşme eğilimine ne ölçüde karşı koyabileceğini belirlemek için vakit erkendir. Bunun için hastaların cinsel davranışlarını değiştirip değiştiremeyeceğimizi, değiştrebilirsek ne ölçüde yapabileceğimizi bilmek gerekir. Sorunu kestirip atmazdan önce daha başka hastalık olaylarını biraraya getirelim.

Şimdiye dek andığım olaylarda daha çok dirimsel enerjiyle sağaltımın karşılaştığı güçlük ve engeller üzerinde durdum. Şimdi de son derece belirgin ve sevindirici olan başarılarını gözden geçirelim.

S.T. olayı. 42 yaşındaki kadın hasta 30 Nisan 1941'de dirimsel enerjiyle sağaltıma başladı. 1938 Şubat'ında kansere yakalanan sol göğsünü aldırmıştı. Hastaneden çıktıktan iki ay sonra, bacaklarında, diz kapaklarının üstünde birer ur belirmişti. Büyük acı çekiyor, bin bir güçlükle yürüyordu. Bu yüzden, ömrünün çoğunu yatakta geçiriyordu. Göğsünü aldırmazdan çok önce bacaklarında «romatizma ağrıları» varmış. Ayak başparmaklarında bir «ağırlaşma» olmuş. Ayrıca, yıllarca, kol-

larında, parmak uçlarında, ensesinde zonklamalı sancılar duymuştu. Göğsünün alınmasından önce yarım başağrıları ve başdönmeleri çekmişti. Çoğu zaman kolay dışarı çıkamıyordu. Beş erken doğum, üç düşük yapmıştı. X ışınlarıyla yapılan sağaltımdan ötürü, beni görmeye gelmezden beş ay önce aybaşı kanamaları durmuştu. Dizlerindeki urlar ağır, ama düzenli biçimde büyüyordu. Kötü havalarda sancıları dayanılmaz hale geliyordu. Kolları öylesine zayıftı ki, herhangi bir şeyi kaldırmak için iki elle tutması gerekiyordu. Göğsün alınmasından sonra sol kolu şişmiş, duyarlılığı artmıştı.

Görüldüğü gibi, tam bir dirimsel bozukluk vardı karşımızda. Yaptığımız incelemeler bu izlenimi doğruladı. Hastanın boyun kaslarında aşırı bir gerginlik vardı. Yutağı (gırtlağı) öne fırlamıştı, aldığı soluğu bütünüyle dışarı vermiyordu, ensesi katılığı ve meydan okumayı dile getiriyordu. Karın kaslarını gevşettirmenin olanağı yoktu. Dizlerindeki urlar yavaş yavaş ceviz kadar olmuştu.

Kan durumu: alyuvar % 80; basınçodasında mikroptan arıtılma sonucu % 40, T tepkisi ve Gram suyunda tepki. Alınıp bir tüpte üretilen T basilleri +++ sonuç verdi, bir sürü çürütücü bakteri görüldü. Alyuvarlar solgundu, çevrelerindeki dirimsel enerji çemberi inceydi, ama içlerinde T çomakçığı yoktu. Beş dakikada ayrışıyorlardı.

Dölyolu salgıları: +++ T basilleri, bir sürü çürütücü basil ve mikroskopla görülebilen T basilleri.

4 Mayıs'ta yürüyüşü epeyce düzelmişti. Kol ve ayaklardaki ağırlaşma yokolmuştu. Dizlerindeki urlar gözle görülür biçimde küçülüyordu. 6 Mayıs'ta, aile hekimi urların küçüldüğünü saptadı ve bizim Araştırma Kurumu'nda sağaltımın sürdürülmesini salık verdi. Hastanın oğluna annesindeki gözle görülür iyileşmeyi duyurdu. Kadın artık yatakta yaşamıyor, gezintiye ve alışverişe çıkıyordu. 7 Mayıs'ta sol dizdeki ur erimiş, sağdakivse belli belirsiz ele gelir olmuştu. Hasta, dirimsel enerji biriktiren kutunun içinde daha canlı tepkiler gösteriyordu; yeniden sıcak sıcak terlemeye başlamıştı, demek ki kan dolaşımı dizgesi canlanmıştı. O günlerde ağırlığı aşağı yukarı 78 kg'dı.

X ışınlı filmler: Bizi görmeye gelmezden önce, vücudunun

değişik kemikli bölgelerinde, özellikle leğen kemiği bölgesinde gölgeler varmış. 20 Haziran 1941'de çektiğimiz film özellikle leğen kemiği bölgesindeki gölgenin dağıldığını gösteriyordu. Dizin görünüşü olağandı.

1941 Aralık'ına dek, hasta hemen hiç sancı çekmedi, morfinli ilâç almadı, zayıflamadı, güçlükle karşılaşmadan ev işlerini yürüttü. 1941 Aralık'ında dirimsel enerjiyle sağaltımı sürdürdü. 1943 Ocak'ında hâlâ yaşıyordu ve iyiydi. Kanser sürecinde bir şaşırtmacanın ortaya çıkıp çıkmayacağını şimdiden söylemek olanaksız. Bu arada, hastanın evinde dirimsel enerji biriktiren kutunun bulunmadığını da haber verelim.

F. H. olayı: 55 yaşında bir erkekti, 19 Nisan 1941'de bizi görmeye geldi. Bir yıl önce, göğsünde havasızlıktan boğulma duygusuyla birlikte zonklamalı sancılar başgöstermişti. Bir yıl içinde, 10-12 kilo zayıflamıştı. Artık katı besin yutamıyordu; kaşığın içindeki bir lokma sıvı besini yutmakta büyük güçlük çekiyordu. Karın bölecinde sık sık tik (hıçkırık) başgösteriyor, uykusuzluk çekiyor, işte çabuk yoruluyordu. Bu hastanın *coşkusal* (duygusal) özelliklerini «Kanserin Köreltici Dirimsel Bozukluğu» başlıklı bölümde anlatmıştık.

Hastaya bakan hekimin tanısı şöyleydi: *Kesip biçilemeyecek yemek borusu kanseri.* Yemek borusunun girişinde hemen hemen tam kapanma. X ışınlarıyla çekilen film bu tanıyı doğrulamıştı.

Karnın üst yanındaki çukur (canevi = épigastre) sertti, hasta korkunç peklik çekiyordu. Soluk alırken, göğsü hiç kıpırdamıyordu. 65 kg geliyordu.

Kan durumu: alyuvar oranı % 70, tüpte T basili üretme +++, T tepkisi % 95. İçlerinde T çomakçığı bulunan alyuvarlar hemen yaşam kabarcığına ayrışıyor, benzeşik bir kansu içinde yüzen küçük alyuvarlara dönüşüyorlardı.

Hasta, dirimsel enerji biriktiren kutuda hemen güçlü bir tepki gösterdi: sıcak sıcak terleme, derinin kızarması, yirmi dakikalık sağaltımdan sonra kendinden geçme.

28 Nisan'da, kandaki alyuvar oranı % 85'e yükseldi ve birkaç ay bu düzeyde kaldı. Aynı dönemde, hasta 2-2,5 kilo aldı. Artık yorulmuyor, pek sert olmayan katı besinleri (kıy-

mayı, şehriye çorbasını) yutabiliyordu. *9 Mayıs'ta, T tepkisi % 10'a inmişti.* Hasta artık boğulacak gibi olmuyor, iyi uyuyordu. Derisi koyu esmerdi. Müthiş keyifli, iyilikbilir bir insan olmuştu.

Dirimsel enerjiyle sağaltım aşağı yukarı 21 hafta sürmüştü. 1943 Ocak'ında bu hasta da yaşıyor ve çalışıyordu. Ama bu olayda da beklenmedik bir kötüleşme ortaya çıkabilir.

Özet: Toplam olarak, ilkin hastanede saptanıp X ışınlarıyla iyileştirilmeye çalışılmış on üç kanser olayıyla benim saptadığım, en son eriyip bitme evresine gelmiş 2 olayı büyük bir titizlikle gözledim ve acunsal yaşam enerjisiyle iyileştirmeye çalıştım. Bütün bu olaylarda sancı azaltıldı, morfin kullanma oranı düşürüldü, hattâ kimi olaylarda kesinlikle ortadan kaldırıldı; bütün olaylarda urlar küçültüldü, kanın genel durumu düzeltildi, hastaların kilosu arttı. Her olayda, memedeki ur yokedildi; ayrıca, yine bütün olaylarda vücudun öbür yerlerindeki urları da eritmeyi ya da yumuşatmayı başardık.

Dört olayda, X ışınlarıyla çekilen film kemiklerdeki örselenmelerin yeniden kemikleştiğini gösterdi. Çoğu olaylarda, ortadan kaldırılan urun yarattığı yan ürünler vücut dışına atılabildi. Üç olayda, dirimsel enerjiyle sağaltım hastaların ömrünü uzatamadı. Altı olayda, dirimsel enerjiyle sağaltım ölümü beşle on iki ay arasında geciktirdi, ömrün son aylarını çekilir kıldı. Altı olayda, körelme süreci durduruldu. Altı olayda, hastanın çalışma yeteneği geri getirildi. Bıçak vurulamayan 14 kanserin kısa sürede ölümle sonuçlanacağı söylenen 5'i (dirimsel enerjiyle sağaltımın bitiminden iki yıl sonra) dayanılır olmaktan çıkıp iyiye dönüşmüştür, hastalar hâlâ yaşamaktadır. Bir olayda, dirimsel enerjiyle sağaltım karın boşluğunda biriken asidin dışarı atılmasında etkisiz kalmıştır.

Bu sonuçlar doyurucu olmasalar bile, yüreklendiriciydi ve saptadığımız yönde çalışmalarımızı sürdürmeyi bir ödev haline getiriyorlardı. Hattâ, hastaların dirimsel enerjiyle sağaltım başlamazdan önceki durumlarına oranla *şaşırtıcı derecede iyi*'ydiler. Bununla birlikte, eritilen urdan çıkan yan ürünlerin dışarı atılması sorunu çözülememiştir.

Bu sonuçlar, yalnız dirim kabarcıkları araştırmasının temelde doğru olduğunu göstermekle kalmamakta, ayrıca T fareleri üzerinde yapılan deneylerin, kanın dirimsel gücünü saptayan yoklamaların, gerilim-yüklenme denkleminin ve dirimsel enerjiyi inceleyen dirimsel doğabilim alanında elde edilmiş açıklamaların doğru olduklarını gösteren ve bilime yeni ufuklar açan kilit noktasını oluşturmaktadırlar.

3. DİRİMSEL ENERJİYLE YAPILAN BEDENSEL SAĞALTIMIN BEŞ YILI

İnsan bedeni üzerinde dirimsel enerjiyle yaptığım beş yıllık iyileştirme deneylerinin sonuçlarını kısaca özetlemenin vakti geldi. Yöntemin iyileştirici etkileri ne denli şaşırtıcıysa, her yeni sağaltım yönteminin insanlarda yarattığı gizemli (esrarengiz) bekleyiş de o kadar şaşırtıcıdır. İnsanlar bütün acılardan, bütün hastalıklardan bir anda kurtarılmak, hattâ en küçük bir çaba harcamadan, yeryüzünün cennet haline getirildiğini görmek istiyorlar. İnsan bedeni üzerinde uygulanan dirimsel enerjiyle sağaltım, yani acunsal yaşam enerjisi biriktiren kutuların kullanılması bu bakış açısından fersah fersah uzaktır. Bu sağaltım yöntemi birkaç yıl önce bulunan ve henüz yeterince incelenememiş bir enerji biçimini kullanmaktadır: acunsal yaşam enerjisi. Dolayısıyla sakınımlı olmak gerekmektedir. Görevlerini dürüstçe yerine getiren hekimler ilâç işleyiminin duyuru yağmurundan öylesine yılmışlardır ve her türlü yeni «sağaltım yöntemi» karşısında öylesine kuşkucudurlar ki, sahici bir iyileştirme yolu son derece gerekli şeyi, yani onların güvenini kolay kolay kazanamaz. Ayrıca, hekimlik dirimsel bozukluk, yani kimyasal ilâçların hiçbir işe yaramadığı özerk yaşama aygıtı bozuklukları karşısında güçsüzdür. Acunsal yaşam enerjisiyse işte bu bozukluklar üzerinde etkili olduğunu göstermiştir. Dolayısıyla okur, dirimsel enerjiyle sağaltımı günlük bakımevi uygulamalarının dışında tutmak üzere birtakım önlemler almamı anlayacaktır sanırım. Bu önlemler, özellikle kaçınılması gereken şeylerdir:

1. Kanserin dirimsel yanıyla ilgili bütün yayınlarımda, kanserin iyice kök salmış bir hastalık oluşuna da, birtakım şaşırtıcı

başarılarımıza oranla sağaltım yöntemimizin uğradığı başarısızlıklara da parmak bastım. Geleneksel hekimlikteyse başarısızlıklardan hiç sözedilmez.

2. Dirimsel enerji biriktiren kutuların kullanılması her türlü çıkar kaygısının, insancıl yardım vakfı kurma tasarılarının dışındadır.

3. Bulduğumuz sağaltım yöntemini halka tanıtmak için beylik duyuru yöntemlerinden kaçındık.

4. Dirimsel enerjiye başvuracak kişilere hiçbir iyileştirme sözü vermedik. Yöntemin yararı konusunda kararı hastaya bıraktık.

İnsan bedeninin dirimsel enerjiyle sağaltımı şu uygulama yöntemleriyle yapıldı:

DİRİMSEL ENERJİ BİRİKTİREN KUTUDA BÜTÜN VÜCUDUN IŞINLANMASI

Hasta, giyimli ya da çıplak, günde bir iki kez, enerji biriktiren kutunun içinde oturmaktadır. Işın verme, her vücudun tepkisine göre, 15-45 dakika sürmektedir. Bu arada, ışınlamanın etkisini 5 dakikada duyan, dirimsel enerji yönünden güçlü kişiler de vardır. Kimi hastalarınsa (bunlarda dirimsel enerji eksikliği görülmektedir) sıcaklık ve karıncalanmayı duyabilmesi bir, bir buçuk saat sürmektedir. Tam anlamıyla iyileştirici etki ancak enerji kutusunun *her gün, düzenli olarak* kullanılmasıyla, ve dirimsel enerji eksikliği çekenlerde, ancak birkaç hafta sonra kendini göstermektedir. Dirimsel enerji alanları dar kişiler başlangıçta hiçbir şey duymazlar. Vücut dirimsel enerjiyle yüklendikçe duyarlılık ve duyumlar artar.

Dirimsel enerjiyle sağaltıma bir vücudun göstereceği eksiksiz tepkinin belirtileri şunlardır:

Bunalmaya dek varan öznel sıcaklık duyumları, terleme, derinin kızarması, çoğu zaman yanakların ve ensenin kızarması, hattâ vücudun daha başka yerlerinde kızarmaların belirmesi. İğnelenme, karıncalanma duyumu, vücut sıcaklığının ölçülebilir derecede artması. Gerginliklerin ve sancıların yokolması.

Bugüne dek, enerji biriktiren kutu birkaç ayı aşkın kul-

lanıldığı zaman şu sonuçlar elde edildi bütün vücudun ışınlanmasından:

3-6 hafta içinde kansızlık ortadan kaldırıldı. Bu, en iyi saptanan sonuçlardan biridir. İşinin eri bir hekimin elinde, kansızlığın ortadan kalkmasını gözle görülür bir deri pembeleşmesi izler. Deri artık nemli ya da kuru değildir, esmerleşir. Hemen her hastada nezleye yatkınlık azalır, kişi nezleye daha ender yakalanır, hastalık daha kısa sürer. Aynı biçimde, virüsten çok havaküredeki dirimsel enerji koşullarıyla ilgili olan üşütme eğilimi de azalır.

Kimi hastalarda, örneğin kendimde, grip salgını sırasında, sık sık (günde birkaç kez) yinelenen ışınlamaların yardımıyla ya hastalık daha başlamadan önlenmiş, ya da şiddeti azaltılmıştır. Örneğin New York'ta, 1945-1946 kışı grip salgınında ben hastalığa topu topu 12 saat yakalandım, ateşim de 100 F°'ı geçmedi. Denemeye soktuğumuz daha başka insanlar grip nöbetlerinin kısa ve zararsız geçtiğini söylediler. Ağır geçecek bir gripten sonra ortaya çıkabilecek akciğer yangısını (zatürreeyi) önlemekte bunun önemi açıkça görülmektedir.

Mutlu ve umut verici bir etki de, aşırı atardamar gerilimde kan basıncının düşürülmesidir. Bu etki, dirimsel enerjinin *kan damarlarını açıcı* niteliğinden gelmektedir. Biz bunu dört hasta üzerinde gözlemledik, dolayısıyla üzerinde daha ayrıntılı olarak durulması gerekmektedir.

Bugüne dek, tanımlanamayan bir zayıflık —yani, dirimsel enerjiye dayalı doğabilim terimleriyle söylersek, *dirimsel enerji yokluğu*— çeken kişilere yapılan acunsal yaşam enerjisi ışınlaması hep iyi sonuç vermiştir. Acunsal yaşam enerjisiyle sağaltım, vücuttaki dirimsel enerji eksikliğinin dokularda beliren kanserli çürüme eğilimiyle atbaşı gittiği durumlarda çoğunlukla başarı sağlamıştır. Bu başarıyı özellikle kan üzerinde yapılan dirimbilimsel yoklama sonuçlarının iyileşmesinde, kanın gösterdiği T tepkisinin B tepkisine dönüşmesinde görürüz.

Birkaç yıl önce, deneylerimin başında, acunsal yaşam enerjisinin dokular üzerinde hiç kuşkusuz olumlu etkisinin görüleceğini, buna karşılık dokularda birtakım yapısal değişimler ortaya çıkmışsa etkili olamayacağını düşünmüştüm. Dolayısıyla, aşırı

kasılmalı ve değişime yolaçan eklem yangısını iyileştirmeyi hiç hesaba katmıyordum. 1944 yazında, Maine ilinin Rangeley kentindeki yaşlı bir adamı görmeye çağrıldım. Yıllardır ağır bir eklem yangısı (iltihabı) çekiyordu. Birkaç yıldır yataktan çıkmamıştı. Hastayı görünce, sağaltımdan vazgeçmeyi düşündüm. Dizleri bükük durumda kaskatı kesilmişti. Yürüyemiyor, ancak bükük dizleri üzerinde sürünüyordu. Kadidi çıkmış, beti benzi solmuştu, aşırı derecede kansızdı ve ölümün eşiğindeydi. Parmak boğumları kaskatıydı, dıştan bakıldığında eklem yangısının bütün belirtilerini taşıyorlardı. Durumu umutsuz gözükse de, ailesi onu iyileştirmeye çalışmamı istedi. Ben de açıkça hiçbir umut görmediğimi, ama isterlerse deneyebileceklerini söyledim. Parasız bir dirimsel enerji biriktireci gönderdim. Birkaç ay hiç ses çıkmadı. Kış aylarında haber aldım: hasta kendini daha iyi hissediyordu, güçlenmişti, iştahı yerine gelmişti, arasıra yataktan çıkıyor, odada dolaşıyordu. Daha sonra, 1945 yazına dek, yine hiçbir haber alamadım. Rangeley'e dönüp aileyi görmeye gittiğimde gözlerime inanamadım. Hani şu gizemli iyileştiricilerden biri gibi hissettim kendimi: yaşlı adam yataktan çıkmakla kalmamıştı, hiçbir güçlük çekmeden odasında dolaşıyordu. Yüzüne kan gelmiş, yanakları pembeleşmişti. Birkaç hafta önce doğru dürüst yürümeye başladığını, bahçede gezindiğini, artık peklik çekmediğini, iştahının yerinde olduğunu ve çoğu kez yüzünün güldüğünü öğrendim. Adam beni görünce hüngür hüngür ağlamaya başladı. Bu olayda telkinin ya da buna benzer bir şeyin söz konusu olmadığını özellikle belirtmek isterim. Her şeyden önce telkin, ilerlemiş eklem yangısına hiçbir şey yapamaz. İkincisi, ben hastayla *yalnız bir kez* konuşmuş ve hiç lâfı döndürmeden iyileşme umudu görmediğimi söylemiştim. Üçüncüsü, bir yıldır yüzünü görmemiş, tek sözcük konuşmamıştım. Durumundaki değişikliğin tek sorumlusu dirimsel enerji biriktiren kutuydu. Birkaç hafta sonra, hasta evinden aşağı yukarı bin mil ötedeki araştırma kurumuma beni görmeye geldi, bize büyük bir gönül borcu duyuyor, çalışmalarımıza insanı duygulandıran bir ilgiyle bakıyordu.

Bugüne dek biri sürüp giden ve ağır, ikisi daha zararsız üç göğüs boğakına (angine de poitrine'e) baktım. Üç olayda da acunsal yaşam enerjisi iyileştirici etki yaptı. Hasta boğulma nöbet-

lerinin gittikçe seyrekleştiğini gördü, hattâ uzunca bir süre ilâç içmedi, ama büsbütün iyileşemedi. Öbür iki hafif olaydaysa, birkaç aylık ışınlamadan sonra, hastalığın bütün belirtileri yokoldu.

Acunsal yaşam enerjisiyle sağaltımın usyarılımı (schizophrénie) üzerindeki etkilerini ayrıntılı olarak başka bir bağlam içinde anlatacağım[1].

Şimdilik, yalnız ilginç bir olayı anacağım: dirimsel enerjiyle sağaltımın yardımıyla tehlikeli bir kesip biçmeden kurtulan biri bu. Günün birinde, karnından ameliyat olması gereken bir hanım beni görmeye geldi. Hekimler kalın bağırsağın aşağı kesiminde bir şişlik saptamışlardı; onlara göre bu olsa olsa öldürücü bir urdu ve kesilip alınmasını salık vermişlerdi. Kanser üzerinde araştırmalar yaptığımı duyan kadın ameliyat masasına yatmazdan önce bir de bana danışmak istemişti.

Gerek gazışınla çalışan aygıt (fluoroscope), gerek elle yoklama, kalın bağırsağın aşağı yukarı ortasında gerçekten de ceviz büyüklüğünde katı bir urun bulunduğunu gösterdi. Bu ur devingendi. Ancak, hemen yaptığımız kan yoklaması kanda en küçük bir kanserli yozlaşma belirtisi bulunmadığını ortaya koydu. Ayrıca sürekli peklik çeken hastaya, acunsal enerji ışınlamasıyla söz konusu urun niteliğini saptayana dek ameliyatı ertelemesini salık verdim. Daha başka deneylerden bunun *kasılmadan ileri gelmiş* bir düğümlenme olabileceğini, bu tür kasılmaların dirimsel enerjinin etkisiyle açılabildiklerini biliyordum.

Kadının evine bir dirimsel enerji kutusu yerleştirdik. Sekiz gün sonra yeniden gördüm kendisini. Ur artık ele gelmiyordu. Varsayımım doğru çıkmıştı, öldürücü ur kadar sıradan kasılma da olasıydı; ancak, sürekli kasılan her doku kansere dönüşebileceğinden, hastaya sakınımlı olmasını ve enerji kutusunu düzenli kullanmasını söyledim. Birkaç ay sonra, korkunç bir ameliyattan kurtulduğu için bize dualar ediyordu. Peklik de azalmış, hastanın bütün dirimsel işlevleri düzelmişti.

---

[1] Bkz. Wilhelm Reich, **Kişilik Çözümlemesi**, XV. Bl. «Usyarılımının Yolaçtığı Parçalanmanın Anlaşılması».

Bu tür olaylar insanın hoşuna gidiyor, insanı yüreklendiriyor.

Son olarak, çocukların küçük yaşta bile dirimsel enerji kutusunu sevdiklerini ve seve seve kullandıklarını belirteceğim. Başlangıçta, gebe kadınlara genellikle enerji kutusunu kullanmamayı salık veriyordum, çünkü henüz acunsal yaşam enerjisinin dölüt ve dölyatağının işleyişi üzerindeki etkisini bilmiyordum. Gebe kadınlar üzerindeki dirimsel enerji ışınlama deneylerini kendi evimde yaptım. Eşime böyle bir tehlikeyi göze aldığı için teşekkür borçluyum. Araştırma Kurumu'nun sorumlu yönetmeni olarak, ilkin kendi üzerimizde denemediğimiz şeyi başkalarına salık vermeme ilkesine bağlı kalarak, söz konusu denemeye hazır olduğunu bildirdi. Gebelik sırasında ışın verme denemesi iyi sonuçlar verdi. Gebelik süresince, anne kendini güçlü ve sağlıklı hissetti. Eşime bakan kadın-doğum uzmanı çocuğun alabildiğine canlı olduğunu, yüreğinin pek güçlü attığını bildirdi. Bugün, bu çocuk acunsal yaşam enerjisinin dirimsel etkilerini açıkça taşımaktadır. Yaşına göre boylu posludur, bedensel sağlığı son derece iyidir.

HAVADAKİ DİRİMSEL ENERJİNİN YEREL KULLANILIŞI

Biçimini değiştirmekle birlikte, acunsal yaşam enerjisi biriktiren kutunun temel ilkesini olduğu gibi saklayabilir, kocaman bir kutu yerine bir tüp kullanabiliriz. Elektrik tellerinin saklanması için yapılmış tüp tam bu işe göredir. Bu tüpü herhangi bir canlı maddeyle, örneğin yünle ya da yalıtkan şeritle saralım. Tüpün bir ucunu şöyle yapılmış bir dirimsel enerji biriktiren kutunun içine daldıralım: her yüzü aşağı yukarı 20 cm olan tahta bir kutunun iç yüzünü seloteks ve ince saçla kaplayalım. Kutunun içindeki sacla seloteks arasına cam yünü-demir tozu karışımı ya da seloteks tozu-demir tozu karışımı koyalım. Bu ara katman havadaki dirimsel enerjiyi büyük ölçüde emecek ve kutunun içine gönderecektir. Orada toplanan acunsal yaşam enerjisi madensel tüp boyunca akacaktır. Madensel tüpün açık kalan ucuna istenen boyda, sactan yapılmış bir huni yerleştirelim. Huniyi, söz konusu örgene göre uzun ya da kısa süreyle ışın vermek iste-

diğimiz yere tutalım. Aşağıda belirtilen ışınlama süreleri deneyle bulunmuştur. Ben hem kendimi, hem bu deneylere katılmak isteyenleri, her gün, aşağıdaki ölçülerde ışınlıyorum: yürek bölgesi, 2-5 dk.; burun dibi, aşağı yukarı 4 dk.; ağız boşluğu, yaklaşık 5 dk.; kapaklar inikken gözler, 1/2 ya da 1 dk.; kulaktozu, yaklaşık 1-2 dk.; karındaki güneş düğümü bölgesi, yaklaşık 3 dk.

Vücut biriktireçten dirimsel enerji çeker, (kişiye göre) birkaç dakika «ısıtmadan» sonra ışın verilen bölgede açıkça sıcaklık ve karıncalanma duyulur.

İçine demir tozu doldurulmuş on on iki santim uzunluğundaki ince tüpler yardımıyla burnun içi de ışınlanabilir. Mikroskopla yapılan inceleme, aşağı yukarı bir dakikalık ışınlamadan sonra, çürütücü bakterilerin kıpırtısızlaştıklarını göstermiştir. Deneyler, dölyoluna yarım dakikanın üstünde ışın verilemediğini, bu sınır aşılınca dokuların yandığını kanıtlamıştır.

Dirimsel enerjinin yerel uygulanmasıyla yanık ve yaraların çok daha kolay iyileştikleri görülür. Yanık ve yaraların ışınlamaya uygun yerlerde olmaları halinde, iyileşme süreci gözle izlenebilir. Aynı biçimde, kabuk bağlamış yaraların iyileştirilmesinde de başarılı sonuçlar elde edilir.

Tüp yardımıyla acunsal yaşam enerjisinin güçlü iyileştirici etkisini ilk kez 60 yaşındaki, toplardamar genişlemesinden ötürü orasında burasında yaralar açılmış bir adam üzerinde denedim. Bacaklarında derinlikleri değişen yaralar vardı, derisi her an iltihap toplayabiliyordu. Birkaç yıldır bu durumdaydı. Birçok hastanede aylarca bakılmış, hiçbir sonuç elde edilememişti. Bin bir güçlükle, sancılar içinde yürüyebiliyordu. Ekmeğini kazanması epeyce güçleşmişti (çiftçiydi). Ömrü boyunca 400 dolar biriktirmiş, bunun 300'ünü bakımevlerine ve hekimlere harcamıştı. Kendisini iyileştireyim diye kalan 100 dolarını da bana önerdi — kabul etmedim elbet. Kendisine hiçbir söz vermedim, ama eline küçük bir «dirimsel enerji tüfeği» tutuşturdum. Herhangi bir sonuç elde edeceğimi ummuyordum. Dört hafta sonra, her gün yaralarını acunsal yaşam enerjisine tuttuğu halde, genel durumunda en küçük bir değişme yoktu. Derken, yaralar düzleşmeye başladı. Derisi biraz daha kayganlaştı, altı hafta

daha geçince, eski olağan görünüşünü kazandı. Bacakları iyileşti. Hastalık her an geri tepecek gibiydi, ama adam yeni ve yoğun ışınlamalarla her türlü doku bozulmasını başlamadan durdurmayı başarıyordu. Bu zavallı çiftçi bütün Maine bölgesine yaydı «mucizeli iyileşmesi»ni. Duyduğu gönül borcu ve çalışıp ekmeğini kazanma yetisine yeniden kavuşması benim için en büyük ödül oldu.

Bu başarı Maine ilinde öylesine yayıldı ki, 1945 yazında Augusta'lı bir delikanlı beni görmeye geldi. Onun da bacaklarından birinde derin yaralar vardı. Yaralar kuruydu, çevrelerindeki dokular ölmüştü, yöreleri kansızdı, aşağı yukarı 2 cm. derinlikleri, 3 cm. genişlikleri vardı. Hastanın durumu umutsuz gibiydi. Küçük bir dirimsel ışın tüfeği alıp gitti ve kısa zamanda ışınlama süresini kendi başına belirlemeyi öğrendi. İki hafta sonra beni görmeye geldi (80 mil uzakta oturuyordu). Yaraları kızarmış, derinin yüzeyinden ayrılmaya başlamışlardı, salgıları önemli ölçüde artmıştı, yaraların dibinde ve kenarlarında yenilenmiş dokular görüyorduk.

Dört ay sonra New York'a, yaralardan birinin yokolduğunu, öbürünün de başının eridiğini yazdı bana; ancak, henüz yaranın üstü kabuk bağlamamıştı.

Varisin açtığı derin yaralar her türlü sağaltıma direndikleri için, acunsal enerji biriktiren kutunun bu başarısı şaşırtıcıydı. Sözünü ettiğimiz başarıyı görmüş olan hekimlerin dirimsel enerji biriktiren kutunun herkese ulaşması için hiçbir şey yapmamalarıysa daha şaşırtıcıdır. Her hekim, her yeni buluşu başka bir hekimin «resmen kabul etmesi»ni bekler. Anlaşılmaz, son derece zararlı bir tutumdur bu.

Bu sonuncu hastanın, daha sonra, yerel «ışın tüfeği»ne ek olarak verdiğim büyük enerji biriktirecini kullanmaya yanaşmadığını öğrendim. Ayrıca, bu konuda uyardığım halde, henüz iyileşmemiş bacağına esnek bir bağ sarmayı sürdürüyordu. Oysa ben, büyük biriktireç kullanarak bütün vücuda yeni dirimsel enerji verilmezse, yerel sağaltımın sınırlı kalacağını açıkça görmüştüm.

Yerel yaşam enerjisi ışınlamasıyla büyük sancılar da geç-

mektedir. Orgonon Araştırma Kurumu'nda[1] çalışan bir yapı işçisi baltayla ayak bileğini kesmişti. Kesik çok belirgindi, adamcağızın kemiği görünüyordu. Çektiği acı öylesine büyüktü ki, neredeyse bayılacaktı. Hemen kesilen yere ışın verdim, sancı iki dakika sonra kesildi. Yarasını sardım, geri kalan işlemler için alıp Rangeley'e götürdüm.

Yaşıklarda da acı hemen durmaktadır. Ben acının doğal yapısını şöyle tanımlıyorum: özerk sinirler yaralanan kesimden çekilmekte, dolayısıyla sözün gerçek anlamında dokuları «çekmektedirler.» Acının yokolması da, dirimsel enerjinin etkisiyle sinirlerin gevşemesinden, böylece «çekilme»nin durmasından ileri geliyor olmalıdır. Bu görüngüyü benimkinden daha iyi açıklayacak her yorumu kabule hazır olduğumu belirtmeye gerek bile yoktur.

TOPRAK KÖKENLİ DİRİM KABARCIKLARI ARACILIĞIYLA DİRİMSEL ENERJİ VERME

Eskiden kullanılan, çamur sıvayarak iyileştirme yöntemleri doğru bir varsayımdan yola çıkmaktaydılar: çamur, dirim kabarcıklarına ayrışmış, dolayısıyla acunsal yaşam enerjisi yönünden zengin bir topraktır. Ancak, insan her istediği zaman çamur bulamaz, kullanılması tatsızdır ve birtakım güçlükler yaratır. Funda toprağındaki dirimsel enerjiyi canlılara aktarmanın yeni bir yolu XX. Deney'in sonunda bulunmuştur.

O deney tüpüyle üç sonuca birden ulaştık. İlkin, canlı hücrelerin büyümesinde kullandığımız, acunsal yaşam enerjisi yönünden zengin bir su. İkinci olarak, dirimsel enerjili suyun donmasıyla oluşan yumaklar; bunlar, ilk canlı hücrenin oluşumunu anlamakta kuramsal açıdan büyük önem taşımışlardır. Son olarak da, *dirim kabarcıklı toprağın kendisi.* Dirimsel enerjili suyu süzdükten sonra artan toprak kökenli dirim kabarcıklarını alıp kuru yerde saklayalım. Değişik boyda, ağızları dikili, ince bez torbalara bölüştürelim. Yaşam kabarcıklı bu küçük torbaları suya batırıp acıyan ya da yangılı yerin üstüne bastırırsak, sancı hemen

[1] Reich, Maine ilinin Rangeley kasabasındaki, kendi araştırma ve deney kuruluşlarının bulunduğu mülke bu adı vermiştir.

diner, çünkü bu durumda dirimsel enerji söz konusu bölgeye dışardan getirilmekte, böylece yangılı yerin iltihabı geçirmek için ayrı bir çaba harcamasına gerek kalmamaktadır. Bugüne dek yaptığımız deneylere göre, yarım ya da bir dakikalık ışınlama yeterlidir. Dirimsel enerji verme süresi daha uzun tutulunca, kimi hastalarda aşırı iltihaplanma eğilimi belirmektedir, bununsa önüne geçmemiz gerekir. Dirimsel enerjinin yerel uygulaması bölgesel kasılmaları da azaltmaktadır. Ancak, doğru bir yargıya varabilmek için daha başka deneylerin yapılması gerekir.

Dirimsel enerjinin dördüncü yolla iletilmesine, yani kan ya da miğde yoluyla dirimsel enerjili su verilmesine ilişkin deneyler henüz sonuçlanmamıştır. Kan dolaşımını ya da bitkilerle hayvanların büyümelerini bu yolla hızlandırmak sanırım söz konusu olamaz.

Özetlersek, acunsal yaşam enerjisinin bulunması ve enerji kutusu, ışın tüfeği, dirimsel enerji yüklü su ya da dirim kabarcıklı toprak aracılığıyla canlılara aktarılması bilime yeni ve sanırım şaşırtıcı görüngeler (perspektifler) açmıştır. Dirimsel enerjinin hekimlikte kullanılma alanının saptanmasını hiç kuşkusuz daha başka deneylere bırakıyorum.

KANSERİN KÖRELTİCİ DİRİMSEL BOZUKLUĞUNDA YAŞAM ENERJİSİ YOKLUĞU

1. KANSERİN ÖNLENMESİ SORUNUNA KATKI

Dirimsel enerji yokluğu (anargonie) kavramı, bir ortak payda altında toplanabilecek şu dirimsel bozukluk koşullarını kapsamaktadır: *kansu devinimindeki kilitlenme.* Kansu dizgesinin işleyişindeki bu aksaklığa beylik hekimlik biliminde yer verilmez, oysa her hekim bunu deneyle bilir. Devinimci hastalık bilimi bu bozukluğu anlayamazdı, çünkü o doğrudan doğruya dokuların kılık değiştirmesinde ya da sinir ağının bozulmasında kendini göstermez, vücudun *tümel enerji işlevindeki düşme* biçiminde dile gelir. Günlük dilde dirimsel enerji yokluğunu tanımlamak için değişik deyimler vardır. «Cansız», «ölü», «kaskatı», «bağlantısız», «sevimsiz» gibi («canlı», «kabına sığmaz», «insansever» vb. sözcüklerin karşıtı) terimler insan kardeşlerimizden birinin bizde uyandırdığı dolaysız izlenimi çok doğru olarak dile getirmektedir. Bununla birlikte, bizim burada önerdiğimiz «dirimsel enerji yokluğu» deyimi yalın bir «bağlantı, ilişki yokluğu»nun ötesinde şeyler anlatmaktadır.[1] Bu deyim, vücudun şimdiye dek bilinmeyen, özellikle kanserli hastalarda ya da kansere yatkın kişilerde bulduğum çok belirgin hastalıklı halini anlatmaktadır.

Kanser denen dirimsel bozukluktaki yaşam enerjisi yokluğunu betimleyebilmek için, cinsel tutumbilimin öteden beri bilinen bir olgusuna başvuracağım. Bu olgunun şimdi, dirimsel enerjinin bulunmasından öncesine oranla, sağlığın ve hastalığın anlaşılmasında çok daha büyük önemi vardır. Burada, sağlıklı canlının kansu işlevindeki düzenlilikle onun tam karşıtı olan *dirimsel bozukluğu dile getiren düşme korkusu*'ndan sözedeceğim.

---

[1] Bkz. Wilhelm Reich, **Kişilik Çözümlemesi.**

Dirimsel hastalıklarda kendini gösteren düşme korkusu hakkında şimdiye dek öğrendiklerimizi özetleyelim. Kişilik zırhını kırdığımız, bedensel boşalma duyumlarının canlanmasına yardım ettiğimiz zaman, kişilik sinircesine ya da dokusal-dirimsel bozukluklara yakalanmış hastalarda hep düşme korkusu belirir. «Bedensel boşalma duyumu», şimdiye dek, devinimci bir yaklaşımla «bitkisel (sinirsel) akım» adıyla gösterdiğimiz «kansu dizgesi uyarılması»nın öznel olarak algılanmasından başka bir şey değildir. Bize göre, düşme kaygısının belirmesi bütün vücudun kansu dizgesi uyarılmasını ve örgensel boşalma duyumlarını yaşamaya başladığının açık belirtisidir. Düşme korkusu değişik belirtilerle kendini gösterir: başdönmesi, «düşüyormuş gibi olma» duygusu, düşme düşleri, bulantı ve kusmayla birlikte miğde bölgesinde baskı ya da acı; bunlar ve benzerleri, dirimsel enerji duyumları, istemdışı kas kasılmaları, ürperme, yer yer beliren sıcaktan bunalma duygusu, karıncalanma, kaşınma falan gibi şeylerle atbaşı giden, kişilik zırhının delindiğini gösteren genel belirtilerdir. Söz konusu dirimsel belirtiler ruhsal (zihinsel) alanda genel kaygı ya da güvensizlik duygusu biçiminde kendilerini gösterirler. Demek ki kabaca, kişilik zırhının yumuşaması, örgensel boşalma duyumları, kişilik zırhının çatlaması, şu ya da bu örgende beliren titreme, düşme korkusu, üreme örgenlerinde boşalma duygularının belirmesine dek varan kansu dizgesi uyarılması, iyileştirme sürecinin aşması gereken evrelerdir.

Kişilik zırhını eritecek gibi çalışabiliyorsak, türlü örgenlerdeki tatsız duyumlar yavaş yavaş hoşa giden duyumlara dönüşecektir. Hastalarımız, titremeli çırpınmalardan sonra, kendilerini çoğu kez o güne dek yaşamadıkları kadar «iyi hissettikleri» ni söylemişlerdir. Ama kişilik çözümlemesi, katman katman ilerleyerek doğru yürütülmemişse, sağda solda erimemiş zırh parçacıkları kalır; dirimsel enerji akımları ansızın ortaya çıkarılır ve erimemiş zırh katmanlarına toslatılırsa, hasta kolayca eski zırhına bürünebilir. Kansu dizgesinde beliren uyarılmaların verdiği korkuyla dirimsel hastalık katılığını artırır («haz kaygısı»). Hasta sağını solunu şaşırmış durumdadır, bu şaşkınlık (harekete geçen daha büyük çaptaki dirimsel enerjiler yüzünden)

gerçek bir kaygıya, yürek daralmasına dönüşebilir; hastanın canına kıymaya kalkışmasına yolaçacak kadar yoğunlaşabilir. Çok bilinen hekimlik görüngüleri konusunda daha çok konuşmak gereksiz.

Düşme korkusu ruhsal (düşünsel) dünyada olduğu gibi, dokusal (bedensel) dünyada da yoğunlaşabilir. Çoğu kez iki görüngü biraradadır. Şöyle ya da böyle, düşme korkusu bizim için hastanın geçirmekte olduğu *ruhsal-dirimsel bunalımın* belirtisidir, örgensel boşalma gücünün yeniden kazanılmasına, iyileşmeye doğru atılmış bir adımdır. Dirimsel sağaltım uzmanı olaya egemense, düşme korkusunun yaratacağı gürültülü belirtiler karşısında tasalanmamalıdır.

Salt kişilik yapısından gelen sinircelerde, düşme korkusunun hiçbir tehlikesi yoktur. Benim elimde bu konuda, şu sonucu çıkarmamıza izin veren, kanserliler ya da kansere eğilimli hastalarla ilgili bir dizi deneyim vardır: *Düşme korkusu öldürücü bir sürecin belirtisi de olabilir. O zaman, vücudun dirimsel enerji dizgesinin dirimsel merkezindeki kansu işlevi bozukluğunu dile getirir.*

Bu durumda, hiç kuşkusuz, dirimsel bozukluğun *derinliği* söz konusudur; acunsal yaşam enerjisiyle sağaltım uzmanı kaskatı bir işleyişten özgürce devinen bir işleyişe geçiş sırasında vücudun yüzeysel olarak pusulayı şaşırıp şaşırmadığına, ya da kanserin yolaçtığı köreltici dirimsel bozukluklardaki gibi, genel kansu işlevinin *açılıp kapanma* ile *açılıp kapanmama* arasında mı gidip geldiğine karar vermek zorunda kalacaktır. Bu iki alanı birbirinden kesinlikle ayırmak kolay değildir, geçişler belirsizdir; dirimsel enerjiyle sağaltım uzmanı zararsız düşme korkusu belirtileriyle zararlıların iç içe geçmesini sezebilmek üzere ayrı bir duyarlılık geliştirmelidir. Tam bir tutarlılıkla, «kişilik» sözcüğünden canlı varlığın *dirimsel-bedensel* tepki gösterme biçimini anlayacak olursak, kanserin yolaçtığı köreltici dirimsel bozukluk kişilik sinircesinin (névrose caractérielle'in) en ağır türü olup çıkar. Yazgıya boyuneğme dirimsel dizgenin yüzeydeki katmanlarından derindeki katmanlarına yayılıp hücrenin kansu işlevine bulaşabilir.

Şimdi, kanserin yolaçtığı dirimsel bozukluktaki gürültülü düşme korkusunun dirimsel-bedensel çarklarına bir göz atalım.

Kanserli köreltici dirimsel bozukluk olaylarından birinin betimlemesini dikkatle okuyan, burada dirimsel-hastalıklı düşme korkusunun oynadığı önemli rolü hemen görecektir. Söz konusu olaydaki kadın hasta, cinsel uyarılma çok ciddî bir düşme korkusunu körüklememiş olsaydı, kavuştuğu sağlığını yitirmeyecekti. Hasta, hastalık belirtileri açısından, kanserden kurtulduktan kısa bir süre sonra, çalışma odamda gerçekten yerlere serilmişti. Ansızın bacakları tutmaz olmuştu. O andan sonra yatağa çakıldı, müthiş bir ayağa kalkma korkusuna kapıldı, böylece acunsal yaşam enerjisinin uygulanmasına engel oldu; ve birkaç ay içinde eriyip gitti. Aslında, düşme korkusu açıklanamadı; yalnız ben, cinsel uyarılmanın düşme korkusuna yolaçtığını biliyordum. Daha sonra ele aldığım kanser olayları aynı düşme kaygısını aynı özgül belirtilerle göstermiştir; artık onları daha iyi anlıyor, daha kolay tanıyordum, ortadan kaldıramasam da, dirimsel temellerine daha çok yaklaşmıştım. Ancak, köreltıci dirimsel bozukluğun yarattığı düşme korkusu üzerinde yapılacak araştırmaların büyük bir olasılıkla birtakım iyileştirici sonuçlar vermesini beklemek gerekiyordu. Bu bekleyiş, iyileştirilebilmeleri için tam zamanında başvuran iki kanserli dirimsel bozuklukta doğrulandı. Toplam olarak, düşme korkusunu (salt kişilik sinircesinin dışında) altı kanser olayıyla dört haftalık bir süt çocuğunda gözlemledim, dolayısıyla bu konuda sözetmeye hakkım var. Bana çok geç gelen altı kanserliden dördü öldü; vaktinde gelen ikisiyse iyileşti. Bu olayları bütünüyle anlatmayacak, yalnızca hastalığın ve düşme korkusunun saptanmasıyla ilgili yanlarını aktaracağım. Gözlediğim süt çocuğunun düşme korkusu bize bu işin anahtarını verecek.

2. KANSU DİZGESİNDEKİ KIPIRTISIZLIĞIN ANLATIMI OLAN DÜŞME KORKUSU: DİRİMSEL ENERJİ YOKLUĞUNDAN GELEN İNME

İlkin, bize *düşme korkusunu kansu dizgesindeki kıpırtısızlığın belirtisi olarak* gösterecek olguları aktaracağım. Gözlenen

kanserlilerde ortaklaşa şu kansu dizgesi kıpırtısızlığı belirtileri vardı:

1. *Genel bedensel zayıflık:* bu zayıflık genel devinme isteksizliğiyle ve her devinimdeki yavaşlamayla kendini gösteriyordu; müthiş bir yatakta kalma eğilimi vardı. Her olayda, *kansu devingenliğindeki bozukluğun en küçük bir kanser belirtisi yakalanmazdan çok önce kendini gösterdiğine* parmak basmak gerekir. İncelenen altı olayın üçünde, konuşmanın ve devinimlerin ağırlaşması tâ çocukken başlamıştı.

İlkin 1942'de yayımladığımız özel bir olayda açık seçik ortaya çıktı düşme kaygısı. Kadın hasta, günün birinde bir delikanlının ardına takıldığını, *bacaklarının geri geri gittiğini, az kalsın yere yıkılacağını* anlatıyordu. Daha sonra, kararıp kurumanın son evresinde, önce bacakları kötürüm oldu; yürüme kaygısı özellikle bacakların zayıflığından geliyordu. Duyum ve devinim tepkeleri genel olarak yerli yerindeydi. Kısa bir süre için sidik torbasıyla bağırsakları da çalışmadı, ama tez geçti. Uyluk kemiğinin kırılması ölümünü çabuklaştırdı. (Kanserli hücre çoğalmaları 10 ve 12'inci sırt omuruyla 5 ve 7'inci boyun omurunda toplanmıştı.)

Hasta, yatakta kalma zorunluluğunu omurgasını kırma tehlikesine bağlıyordu; bu olayı anlatan bilimsel yazımda, sırt omurlarında hiçbir bedensel ağrı olmadığını, kaygının *düşme korkusu*'ndan geldiğini gösterdim. Hastayı yürütebiliyorduk. Belkemiğinin bozulması onulmaz da olsa, ara dönemde sık sık evden çıkıp bir yerlere gitmişti. Bacaklarını oynatamıyor, devinmenin vücudunun herhangi bir yerini kırmasından korkuyordu.

2. Bütün olaylarda, düşme korkusu *kararsız denge duyumu*'yla atbaşı gider. Aynı denge güvensizliği duygusuna düşme korkusu evresinde süt çocuğunda da rastladım. Düşme kaygısıyla denge duygusunun bozulmasını birbirine bağlarsak, düşme korkusunun denge bozukluğuna yolaçmadığını, tersine *denge yetisindeki bozukluğun düşme korkusu yarattığını* görürüz. Düşme korkusu vücudun sinir ağındaki dirimsel bozukluğun nedeni değil, akıl düzeyindeki anlatımıdır. Kimi olaylarda bu korku sağaltıma ara verdirdiği, kasların körelmesini hızlandırdığı ve

ölümü çabuklaştıran derin yaraların açılmasına neden olduğu için, yaşam açısından ikinci bir tehlike yaratmıştır.

3. Karşılaştığımız altı olaydan biri prostat kanseriydi ve belli bir süre dirimsel enerjiyle sağaltımın yardımıyla birtakım yerel hastalık belirtilerinden kurtuldu (işeme kolaylaştı, sidik arılaştı, içinde kanser hücresi de T basili de görülmez oldu, yerel sancılar kesildi), ama bacak kasları körelmiş, *işlevsel bir yürüyememe* belirmişti. Bu olayda da, devindirici tepkeler bozulmamıştı. 1942 ve 1943 yazlarında, bu hastaya dört ay baktım, dirimsel enerji kutusuyla ve yalınlaştırılmış bitkisel (sinirsel) sağaltımla iyileştirmeye çalıştım. Böylece, bacaklardaki inmeyi yakından inceleyebildim. Prostattaki (önbezedeki) urun eritilmesinden sonra, hasta dolaşmaya başladı, iyileşmiş gözüküyordu. Acı çekmiyordu, iştahı yerine gelmişti; birkaç ayda 3 kilo almıştı, yaşama umutla bakıyor, hattâ çalışıyordu. Derken, bütün bu gelişmelerin ortasında, günün birinde dizleri mızıkçılık etti, hasta yere yıkıldı. «Bacaklarındaki can çekilmişcesine», ansızın onları yönetemez olmuştu. O günden sonra bacaklarını oynattıramadık, hep yatmak zorunda kaldı ve kısa bir süre sonra bacaklarındaki kaslar hızla körelmeye başladı. İki ay sonra, buna çişini ve kakasını tutamama eklendi. Bacakları, apışarası ve kuyruk sokumu gittikçe duyumsuzlaştı. Dokununca duyuyordu, ama sancı duyumu epeyce körelmişti. Sidik torbasını büzen kas ikide bir kasılıyor, buna karşılık dışkılığın çevresindeki büzücü kas gevşek duruyor, iş görmüyordu. Küçük çişini hiç edemiyor, büyüğünü de tutamıyordu. Duyum bozukluğunun sınırı belirsizdi, yani belli bir omurla sınırlandırılamıyordu. Karşımızda belkemiğindeki merkezî örselenme değil, kansu dizgesinin dış kesimlerindeki *dirimsel bozukluktan ileri gelen* bir inme vardı; bu dediğim yalnız bozukluğun düzensiz oluşuyla değil, ayrıca ve özellikle inmeyi ilkin belli bir sınıra indirip sonra ortadan kaldırışımla kanıtlandı. Söz konusu inmenin dirimsel niteliği ancak *devinimsizliğin acunsal yaşam enerjisiyle sağaltımı* sırasında ortaya çıktı, başka bir deyişle, hastada düşme korkusu ve denge bozukluğu ancak oturup bacaklarını kıpırdatabilme yetisini yeniden kazandığı zaman kendini gösterdi.

Bu olguların tartışmasına geçmezden önce, bazı karşıt-

görüşleri yanıtlamak isterim. Söz konusu bozukluk sanırım devinimseldi. Omurilikteki bir örselenme, örneğin bacakların kötürüm olmasına yolaçan ur büyüdüğü için, bozukluk başka örgenlere de sıçramıştı. Bozukluğun gerilemesi söz konusu olamazdı. Sinirlerin uç kesimlerinde bir inmenin belirmesi de söz konusu olamaz; sinir yangısına (iltihabına) benzer sancılar vardı gerçi, ama dirimsel enerjiyle sağaltım bu acıları dindirdi. Vücudun iç ya da dış kesimlerindeki devinimsel örselenme dışkılığın denetlenmemesini ortadan kaldırmamıza izin vermezdi. Buna karşılık, işlev bozukluğu hastanın genel dirimsel-bedensel durumuyla birlikte kötüleşiyordu. Neşeli ve umutlu olduğu zaman bacaklarını umutsuz anlarına oranla çok daha kolay ve eksiksiz oynatabiliyordu.

Öldürücü urun önbezede belirmesi doğrudan doğruya sekiz yıllık cinsel perhizden ötürüydü. Sidik torbasını büzen kasın kasılıp kalmasıyla dışkılık çevresindeki kasın işlemez oluşu duygulanımsal sinir dizgesindeki bozukluktan ileri geliyordu (sympathicotonique'ti) ve deneylerimize göre, dokuların kansere doğru yozlaşmalarının *dolaysız* nedeni sayılmalıydı. Dirimsel hastalıklı inme apışarasının merkezinden dört bir yana yayıldı; sonunda, ayak parmaklarına varana dek, bütün bacağı sardı. Dirimsel enerji biriktiren kutunun yardımıyla, kanser başka yerlere sıçramadı. Gövde ve kollar sonuna dek devingen kaldı. Bacaklarının dışında hiçbir yeri erimedi. İnmenin bacakları yeğlemesinin özel bir nedeni olmalıydı.

1943 yazında, her gün hastanın bacaklarını hareket ettirmeye çalıştım. İlkin, edilgin devinimlerle ayak bileğindeki kasların gerginliğini giderdim; her geçen gün, yavaş yavaş, biraz daha yukardaki kaslar açılıyordu. Bu alıştırmalar hastaya müthiş acı çektiriyordu, ama kısa bir süre sonra ayak parmaklarını büküp uzatabilmeye, topuklarını ve dizlerini oynatmaya başladı. Derken but kaslarına, son olarak da kalça kaslarına geçtim. Aşağı yukarı dört haftalık dirimsel enerjiyle sağaltımdan sonra, dizlerini ve kalçalarını oynatabilir duruma gelmişti. Kısa bir süre sonra, yatağında oturabiliyordu. Bu onu yüreklendirdi, hastalıkla savaşma istemini güçlendirdi.

Bunun üzerine, kendisini bir koltuğa aktarmayı önerdim.

Tepkisi garip oldu. İlk bakışta çok hoşnut göründü, ama koltuğa gerçekten oturmaya sıra gelince yan çizdi; biraz daha bekleyelim falan dedi. Yatağında güçlük çekmeden oturabildiğine göre, hiç kuşkusuz koltukta da oturabilirdi. Güçlü kuvvetli iki kişinin kendisine yardım edeceğini, başına hiçbir şey gelmeyeceğini bildiği halde, yataktan koltuğa geçişten korkuyordu besbelli. Bunun üzerine, alıştırma olsun diye, yatağının kıyısına oturmasını önerdim. Çekine çekine kabul etti. Sıkıca tutarak yardım ettik; ama bacakları yataktan aşağı sarkınca müthiş bir korkuya kapıldı. Beti benzi uçtu, alnında soğuk terler belirdi. Korkudandı bütün bunlar, gerçekte hiç acı çekmiyordu. Yarım dakika sonra, yatağa uzanmak için bize yalvardı.

Bana gelen ilk kanserli de tıpkı böyle davranmıştı. Kendisini yatırmamız için bize yalvarmasına yolaçan duyumları olduğu gibi betimledim ona. Hasta da kendine hiç güvenmediğini, *vücudunun alt kesiminin, kalçalarından aşağısının, kendisinin değilmiş ve her an kırılıverecekmiş gibi duyarsız olduğunu* söyledi. Düşmekten ya da bırakılmaktan, vücudunun çat diye kırılmasından ölesiye korkuyordu. 6-18 yaş arasında düştüğü özel hastalıklı durumu anımsıyordu. Ormanda ağır bir işte çalışıyormuş ve *dizleriyle butları sık sık boşalıyormuş, ya dizüstü çökmek ya da olduğu yere oturuvermek zorunda kalıyormuş.* Ancak birkaç ay sonra geçen bu zayıflığı hiçbir hekim açıklayamamış.

Bizse bugün ilerki yaşlarda ortaya çıkan dirimsel enerji yokluğunun çocukluk dönemindeki dirimsel enerji eksikliğinden ileri geldiğini anlıyoruz. Demek ki kanserden aşağı yukarı 60 yıl önce dirimsel enerji yokluğu belirmişti. Dirimsel enerji eksikliğinden doğan bu güçsüzlükler nerden gelmektedir? Burası karanlıktır. Hastanın annesinin onu doğurduktan kısa bir süre sonra öldüğünü, sütanneye verildiğini, üvey ana-babasının da onu küçük yaştan başlayarak eşek gibi çalıştırdıklarını eklemek gerekir.

Erkeklik örgeninin dibindeki elma büyüklüğünde aşırı duyumsuzlaşmış bölgenin dışında, vücudun alt kesimindeki duyarsızlık dirimsel enerji vererek giderildi. Sağaltımdan sonra verilen bütün uyarıları vücut duyuyordu. Eklemleri sancısız açılıp kapanıyordu. Hasta, uzandığı zaman bütün eklemlerini acısız oynatabiliyor, hattâ arasıra dansa benzer bir şey bile yapıyordu.

Şöyle sere serpe oturmaktan ölesiye korkması açıklanacak gibi değildi.

O dönemde, alıştırma olsun diye, her gün bir iki dakika yatağın kıyısına oturtuyordum. Bunun ona büyük yardımı oldu. Sekiz gün sonra düşme korkusu azaldı, böylece bir koltuğa oturtup dışarı çıkarabildik. Düşme korkusu aşılmış gibiydi. Aylarca yattığı için bacakları körelmiş, *önce kendi vücudunu duymaz olmuş, bunun sonucunda da denge duygusunu yitirmişti;* bir ölçüde oturma alışkanlığını yeniden edinmenin yardımıyla söz konusu duyumlar geri gelmiş, böylece düşme korkusu yokolmuştu.

Şimdi bu süreci dirimsel enerjiye dayalı dirimsel-doğabilim terimlerine çevirelim: vücudun dirimsel hastalıklı büzüşmesi hemen bütün yaşam enerjisi devingenliğini, onunla birlikte de örgen duyumunu etkilemişti; buysa bizim, *örgen duyumunun o örgendeki kansu devingenliğinin dolaysız anlatımı olduğu* sonucuna varmamıza izin verir. Gerek vücudun yabancılaşması duyumu, gerek düşme korkusu mantık gereği örgen duyumunun *yitirilmesi*'nden gelmektedir. Duyusal-devinimsel tepkiler yerli yerindeyken beliren ağırlaşma duyumunun tek bir yorumu olabilir: *herhangi bir örgenin duyumsuzlaşması o bölgede dirimsel enerjinin nesnel olarak kıpırtısızlaşmasının öznel olarak algılanmasından başka bir şey değildir.* Tıpkı «uyuşan bir örgen»in «karıncalanması» gibi, duyum yitimi de belli bir karıncalanmayla atbaşı gider. Bizim hastanın dirimsel enerji yokluğu belli bir örgenin duyumsuzlaşmasından süresiyle ve ardındaki dirimsel bozuklukla ayrılıyordu. Geri kalan belirtiler aynıydı.

Şimdi dirimsel enerji yokluğunu nasıl yorumlayacağımızı araştıralım: bu dokulardaki *dirimsel enerji oranının azalması* mıdır, yoksa *nicelik yönünden azalma olmaksızın dokulardaki dirimsel enerjinin kıpırtısızlaşması* mıdır?

Dirimsel yönden hastalanmış dokulardaki yaşama enerjisinin azalması kadar vücuttaki acunsal yaşam enerjisinin kıpırtısızlaşmasının, yani dirimsel enerjiye dayalı açılıp-kapanmanın azalmasının da payı vardır bunda. Bu sorunun yanıtını ilerde vereceğiz.

Hasta birkaç ay iyiydi. Hattâ dışkısını denetlemeyi bile

başardı. Derken, havaların kötüleşmesiyle birlikte büyük sancılar başgösterdi. İvedi çağrılan hekim sancılarını dindirmek için kanına yılan zehiri şırınga etti; hasta birkaç gün sonra öldü. Büyük bir olasılıkla, zehirli iğne yapılmasaydı da ölecekti, çünkü kanserin yolaçtığı kararıp kuruma çok derinlere işlemişti. Ancak, dirimsel enerjileri azalmış dokular zehirli maddelere hiç dayanamaz. Bu yüzden, yaşama aygıtı üzerinde duyumsal etki yapan ya da dokuları örseleyen kimyasal ilaçları, acıları dindirseler de, hiçbir zaman kullanmamayı ilke edinmişizdir. Bu gibi ilaçlar, dirimsel enerji yokluğunu ortadan kaldıracak yerde, körüklerler.

Şimdi de yine ölümle sonuçlanan üçüncü kanser olayını kısaca anlatacağım. (Dokubilimsel olarak örtüdoku uru olduğu saptanan) ur sağ omuz kasında gelişmişti; ur X ışınlarıyla sağaltılmış, çevresinde 2-3 dm^2 boyunda 3. derece bir yanık oluşmuştu. Demek ki ön-tanı kötüydü. Hastanın genel dirimsel durumu da kötüydü. Bütün derisi kurşunî mor ve nemliydi. Bacakları soğuktu ve *dirimsel enerji yokluğu* çeken derinin artık tanıdığımız bütün belirtilerini taşıyordu: kurşunî morluk, soğukluk ve nemlilik, dirimsel enerji alanı yokluğu. Hasta müthiş dingin ve yazgısına boyuneğmiş bir insandı. Yaşamını boşa harcadığına, hiçbir şey başaramadığına inanıyordu. «Ağırlaşmış», «ölü gibi cansızlaşmış» poposuyla aşırı derecede ilgileniyordu. Bir yıl önce, ur ortaya çıkmadan beni görmeye gelmek istemiş, ama kimi ruhçözümcülerin kaçık olduğumu yaymalarına kapılıp caymıştı. Bir yıl sonra kolunda beliren ur eski korkularını doğrulayınca, dirimsel enerjiyle sağaltımı denemeye karar vermişti. Sorumsuz hekim arkadaşların sağda solda anlattıklarının bir insanın canına malolup olmadığını söylemek güçtür. Ben, kendi payıma, her türlü sakınım payını da elde tutarak şunu söyleyeceğim: bir yıl önce gelse, belki kurtulurdu.

Hasta, bana gelişinden sonraki dört ay içinde, sürekli yaşam enerjisi verilerek ve ruhsal sağaltımla iyi gelişmeler gösterdi. Yavaş yavaş kabuğundan çıktı, hattâ zaman zaman neşelendi, oysa eskiden hiç yüzü gülmezmiş. X ışınlarının yarattığı yanık dirimsel enerjinin etkisiyle çabucak geçti, ama sağ omuzu yine kırık gibi kaldı. Hasta kilo aldı, sinirceli bir karmaşıklığa bü-

rünmüş aile yaşamını düzeltti, öyle hızlı ilerleme gösterdi ki bedensel boşalma tepkesi az kalsın yerine geliyordu.

Urun sağ omuzda belirmesinin nedeni açıktı. Anımsadığı kadarıyla, sağ kolu öteden beri «zayıf»tı. Ona öyle geliyordu ki, güdüler hiçbir zaman bu kolundan doğru dürüst geçmemişti. Sağ omuzunun düz kesimi öbüründen daha çöküktü. On ikinci ışınlama sırasında sağ kolunda güçlü yumruk atma içtepileri belirdi, ama yumruk sallayabilmesi için daha epeyce sürenin geçmesi gerekti. Yumruk atma içtepisi belirir belirmez gırtlağı düğümleniyordu. Yumruk sıkıldığı an hasta boğulacakmış gibi oluyor, sesi ve solunumu ıslık halini alıyordu. Yüzü ölü yüzüne benziyordu. Gözleri sağa sola kayıyordu. Derisi solgun, mavimsi bir renge dönüşüyor, adamcağız kesik kesik soluk alıyor, yüreği çok hafif atıyordu.

Bütün bu belirtiler o güne dek gizli kalmış, ancak dirimsel enerjiyle sağaltım onları su yüzüne çıkarmıştı. Söz konusu görüngü, *bilmem kaç yıldır,* yumuşatılmış olarak sürüp gelmekteydi. Hastanın kendisi bile yazgısına boyuneğmişliğinin bir bölümünü çocukluğunda kendini öbür çocukların saldırılarından koruyamamış olmasına bağlıyordu. *Kavgalarda kendini savunmak için yumruğunu havaya kaldırdığı an boğazı daralıyor, havasız kalıyormuş,* bu da onu zayıf ve korkak yapmış. Doğal olarak, özsaygısı bundan yaralanmış, derken yazgısına boyuneğmiş. Korkak, uzlaşıcı, kaçak bir insan olmuş, bundan ötürü de hep aşağılık duygusu çekmiş.

Hastanın bu dirimsel hastalıklı tepkisini dikkatle bir köşeye yazalım. Ömrünün sonlarında bu tepkiyle yeniden karşılaşacak, yaşamın iniş çıkışlarında kişinin dirimsel-bedensel yapısının ne kadar önemli yer tuttuğunu anlayacağız. Ayrıca, bu hastanın hiç de ayrık bir olay olmadığına, çok *beylik bir örnek* oluşturduğuna dikkat etmemiz gerekir.

Boğazın daralmasıyla hastanın takındığı ölümcül hal sağaltımı köstekleyen başlıca tepki olup çıktı. Kendisinin de dediği gibi, beni görmeye geldiğinde «kalçası ölüydü». Bedensel boşalma tepkesi yavaş yavaş canlanmaya başladı, ama leğen kemiği bölgesinde en küçük bir dirimsel enerji tepkisi belirmiyor, her şey pek makinamsı olup bitiyordu. Çocukluktan kalma kendini

okşama yasağının ortadan kaldırılmasından sonra durum biraz düzeldi, ama kalçadaki dirimsel enerji yokluğu sürüyordu. İkimiz de bu kalçanın hiçbir zaman «yaşamadığı», «umutsuzca can verdiği» kanısındaydık. Yıllarca en büyük kaygısı bu olmuştu zaten. Dirimsel enerjiyle sağaltımdan sözedildiğini duyduğu an, bu yöntemin tam kendisine göre olduğunu anlamıştı.

Leğen kemiği bölgesindeki duyumları canlandırmak üzere giriştiğimiz haftalarca süren ısrarlı çabalardan sonra, yoğun dirimsel enerji duyumlarıyla birlikte, kalçada kendiliğinden *öne doğru* bir çırpınma başgösterdi. Demek ki vücudun derinliklerinde dirimsel enerji devingenliği hâlâ yaşamaktaydı. Ancak hasta buna öyle şiddetle tepki gösterdi ki, birden dirimsel enerji yitiminin derinliğini anladım.

Kalçada görülen çırpınmadan sonra hemen o eski «ölümcül hali»ne döndü; boğazındaki daralma öylesine güçlüydü ki, bin bir güçlükle soluk alıyordu. Birkaç gün sonra, X ışınlarının yaktığı yerin çevresi yer yer kabarmaya başladı.

Dirimsel enerjiyle sağaltım uzmanı kısa bir süre önce açığa çıkarılan kansu akımlarına vücudun kasılarak gösterdiği tepkileri çok iyi tanır. Bedensel boşalma tepkesinin kasılmasız ortaya çıkmasını hiç beklemeyiz; tersine, varlığın dirimsel çekirdeğindeki kansu akımının eski haline getirilmesine doğru atılacak her adım dirimsel enerjinin fışkırdığı yerde duygulanımsal sinir dizgesine bağlı (sympatheticotonique) haller yaratır, daha önce gevşetilmiş kas kasılmalarının geri gelmesine yolaçar. Bizler, her bireysel olayda bütün bunları göze alırız.

Kanserin yolaçtığı köreltici dirimsel bozuklukta bu süreç şundan ötürü karmaşıklaşır: öbür dirimsel bozuklukların tersine, burada dirimsel enerji yokluğu hücre çekirdeğini etkiler ve sonunda her türlü açılıp kapanma işlevini durdurabilir. Bakımevi deneyleri bu konuda en küçük bir kuşkuya yer bırakmamaktadır. Böylece dirimsel işlevlerin durması kaygı verici bir biçimde kendini göstermektedir. Dolayısıyla sorun, dirimsel enerji yokluğuna karşı vücudun yayılma (genleşme) işlevinden yararlanıp yararlanamayacağımızı, yararlanabileceksek bunun hangi hızda olacağını kestirmektedir. Aşağıdaki olaylar bu konuya biraz ışık getirmektedir.

Şimdi yine elimizdeki olaya dönelim: sık sık yinelenen kan yoklamaları hastanın dirimsel açıdan elde ettiği ilerlemelerin yerli yerinde durduğunu gösterdi. Hasta dirimsel enerjiyle bakıma geldiği zaman kanında yaşama enerjisi çok azdı: alyuvar oranı % 70'ti, *T tepkesi % 99*'du, alyuvarlar *saniyede* ayrışıyordu. Aşağı yukarı altı haftalık dirimsel enerjiyle sağaltımdan sonra, kan olağan ölçülerine kavuşmuştu: *hemen hemen % 100 B tepkisi,* alyuvarların ayrışma süresi 30 dk, çevrelerinde geniş bir mavi çember, oranları % 84.

Kanserin yarattığı dirimsel bozuklukların çeşitliliği, urun hekim tarafından kesilip alınmasından ve kanın dirimsel enerji yükünün eski haline getirilmesinden sonra bile özerk yaşama aygıtındaki sararıp solmanın durmayışıyla kendini belli etmiştir. İncelediğimiz kanserli hastanın ölümü bize bunu kuşkuya yer bırakmayacak biçimde kanıtlayacaktır. Nitekim, bu olayda dirimsel enerjiye dayalı sağaltımla vücudun eriyip bitmesinin, iğne ipliğe dönmesinin önlenmesi ölüm sürecini durdurmaya yetmedi. *Hasta sağlıklı bir kan taşıyarak, ama eriyip biterek öldü.* Bu olguyu, hastanın ölümünden kısa bir süre önce, kanserin dış belirtilerinde uzmanlaşmış bir hekim de doğruladı.

Kanserin yolaçtığı dirimsel bozuklukların dirimsel enerjiyle sağaltımı denemelerini özetleyen bilimsel yazılarda neden bu âfeti ortadan kaldırma *yolunda* olduğumuzu, ama önümüzde daha bir sürü anlaşılması ve denetlenmesi gereken dirimsel hastalık çarkı bulunduğunu belirttiğim şimdi anlaşılıyordur sanırım. Kanserin dirimsel yanının karmaşıklığı karşısında, her hafta gazetelerde bilmem hangi ilacın kanseri geçirebileceğini okurken şaşıp şaşıp kalıyoruz doğrusu. Kanser öyle kolay kolay geçirilemeyecektir.

Hastalık-biliminin bu konudaki tutumu bize son derece garip gözükmektedir, çünkü kanser denen âfete yanlış varsayımlarla yanaşmanın ve daha derinlere inmeyip yalnızca yerel belirti üzerinde durmanın ötesinde, öyle büyük bir umutsuzluğa kapılmıştır ki, dirimsel enerjiye dayalı dirimsel-doğabilimin umut verici çabalarını görmezlikten gelmektedir. Evet, görmezlikten gelmektedir. Çünkü, kanserin cinsel tutumbilimle ilgili yanları üzerinde yapılan araştırmalar konusundaki suskunluğunun sessiz

bir bekleyiş olduğu söylenemez. Çalışmamız bizde, duvarlarında işitme örgeni bulunan, ama konuşma örgeni bulunmayan boş bir odada konuşuyormuşuz duygusunu uyandırmaktadır. Ama bütün bunlar acunsal yaşam enerjisini inceleyen dirimsel-doğabilim yandaşlarını umutsuzluğa düşürmesin: gün gelecek, bu bilimin gizli güçleri ve etkileri kabul edilecektir.

Hastamızın sağaltım sırasındaki durumunu özetleyelim: dirimsel enerji yokluğu çok belirgindi, yazgısına boyuneğme konusunda kişilik yapısından gelen eğilimse çok büyük; sağaltım sırasında omuzundaki ur erimişti, ama kendisini kurtarabilecek tek şey, kansu devingenliği hâlâ dirimsel enerji yokluğunun etkisi altındaydı; söz konusu devingenlik, ömründe ilk kez, şöyle belli belirsiz harekete geçmişti; hasta buna ağır bir bedensel boşalma kaygısıyla, özellikle boğazının daralmasıyla tepki göstermişti.

Hasta, vücudunu çalıştırabilmek için, bitkisel sağaltıma yönelik bedeneğitimi dersleri almıştı. Günün birinde, sol kalçasındaki kas hafifçe tutuldu. Üç hafta sonra, kasılan yerde küçük bir ur belirdi, ağır ağır büyümeye başladı, üç hafta sonra küçük bir kabak kadar oldu. Hâlâ yürüyebiliyordu, ama ondan sonra yatakta kalma eğilimi ağır bastı ve ölene dek yataktan çıkmadı. Sol kalçasındaki urun büyümesi durdu, ama bu sefer de sağ omuzundaki şişkinlik büyüyüp yayılmaya başladı.

Günün birinde işemekte güçlük çekmeye başladı ve yukarki hasta gibi apışarasıyla üreme örgeninin dibi «uyuştu». Vücudunun türlü kesimlerini gösteren röntgen filmleri urların belirdiği iki yerin dışında kanserin hiçbir yere sıçramadığını gösterdi; buysa bir akkan (lenfa) kanseri için son derece garipti. Sağ kasığındaki, sağ ve sol koltuk altlarındaki bezlerde hafif bir şişkinlik vardı. Buna karşılık, sağ omuz hâlâ kaygı vericiydi. Dokular arasında su toplanmaya başladı ve bütün sağ kola yayıldı, ilk kaburgaya kadar indi. Soluk borusundaki kasılma gittikçe sıklaştı. Sesi boğuklaştı, küçük dilin çevresinde su toplanmasından ötürü havasız kalıp ölme tehlikesi arttı. Cerrahlar dokular arasında toplanan suya karşı ne edeceklerini bilemiyorlardı. Sol kalçadaki urdan alınan parçada küçük öldürücü hücrelere rastlandı.

Üreme örgenleri bölgesindeki duyumsuzluk birçok kez giderilebildi, dolayısıyla sonda kullanmaya gerek kalmadı.

Günün birinde, gırtlağındaki daralma yerleşti kaldı ve hastanın havasızlıktan ölmesine neden oldu.

Yukarda anlattığımız öbür kanserliler gibi bu hasta da ne yerel bir urdan, ne zayıflıktan, ne yürek durmasından, ne de eriyip bitmekten öldü. *Ölümün dolaysız nedeni, hastanın öldürücü urdan çok çok önce geliştirdiği soluk borusu daralması oldu.* İlkin urun, sonra da dokular arasında su toplanmasının sağ omuz ve kolda ortaya çıkmasının nedeni, sağ omuzun süreğen olarak hastalıklı bir ket vurma altında tutulmasından ileri gelmişti.

Dolaysız ölüm nedenini anlıyoruz: hastaya büyük kaygılar vermiş olan üreme örgenleri bölgesindeki dirimsel enerji yokluğuyla atbaşı giden soluk borusu daralması. Ayrıca, ilk kansu akımları karşısında hastanın gösterdiği sert tepkiyi de anlıyoruz. *Ama* dokular arasında su toplanması biçiminde dışarı vuran, *sağ omuzdaki dokularda beliren dirimsel bozukluk çarkını pek iyi anlayamıyoruz.* X ışınlarıyla çekilen filmler sağ omuz boşluğundaki urlu dokunun küçük olduğunu, topu topu ufak bir elma boyutunda olduğunu göstermişti. Demek ki kolun ve omuzun şişmesi urun gözle görülür büyümesinden ileri gelmiyordu. Akkan damarlarının tıkanması dokular arasında su toplanmasını kısmen açıklayabilir, ama bütünüyle açıklayamaz. Akkan damarlarının urdan çıkan maddelerle tıkanması gibi, dokular arasında biriken suyun da dokunun içindeki sıvının akışını önlediği kabul edilebilir.

Kanserlilerdeki dokular arasında su toplanmasını devinimci görüşle açıklamanın yerine ben dirimsel-doğabilimsel bir yorum önermek isterim. Bu yorumun, «boşaltma yollarının tıkanması» lâfında dile gelen yalın devinimbilimden çok daha iyi açıkladığını sanıyorum kanserin yolaçtığı dirimsel bozukluğu. Dokulardaki akışkanları boşaltmak için yeterli ikinci dereceden kol ve yollar vardır çünkü. Burada başka bir şey işe karışıyor olmalıdır.

İnsanın aç kalması halinde ortaya çıkan su toplanmasını hepimiz biliyoruz. Açlık halinde, «akkan damarlarının tıkanması» diye bir şey yoktur. Oysa dokular arasında su toplanır

Aşırı diş ağrılarında da diş etlerinde su toplanır. Bu durumda da akkan damarlarının tıkanmasından sözedilemez. Oysa su toplanması vardır. Gebe kadınların da bacaklarında su toplanır. Gebelikte vücudun alt kesimindeki doku sıvılarının dışarı atılmasının devinimsel olarak engellenmesi söz konusu olsaydı, *bütün* kadınların bacaklarında su toplanması gerekirdi, oysa öyle olmaz. Dokular arasında biriken sıvıların dışarı atılmasının kösteklenmediği aşırı yanma ya da iltihaplanmalarda da su toplanmasıyla karşılaşırız.

Hoff, L. R. Müller'in *Lebensnerven und Lebenstriebe* (Yaşam Sinirleri ve Yaşam Dürtüleri) adlı yapıtında şöyle der (3. bs., 1931, s. 753):

«Belli bir zaman süren iki yanlı inmelerde, bacaklarda mutlaka su toplanır; bu, her şeyden önce, kan dolaşımının kıpırtısızlıktan ötürü aksamasından ileri gelir. Bununla birlikte, Böwing, iki olayda, omuriliğin örselenmesinden hemen sonra, bacaklarda şişmeye yolaçan su toplanması gözlemiştir; bu, kan damarlarının iç yüzlerinin beslenmesinin aksamasından doğuyor sanılıyordu. Aynı gözlem omurilikleri kurşunla yaralanan hastalar üzerinde Marburg'la Rance tarafından da yapıldı. Yüzün yarısındaki bir inme olayında, o yakada su toplandığını gördük. Bütün bu gözlemler, özellikle Quincke tarafından betimlenmiş olan damarsal-sinirsel su toplanmalarının anlaşılmasını kolaylaştırmaktadır. Sinir ağına eşlik eden damarlardaki bir bozukluğun dokular arasında su toplanmasına nasıl neden olduğunu henüz açıkça bilemiyoruz *(sözcüklerin altını W R. çizmiştir). Ama Asher ve okulu tarafından yapılan araştırmalara bakılırsa, bitkisel yaşamı düzenleyen sinirler hücre zarlarının ve kılcal damarların geçirgenliğini etkileyebilmektedir... Beyin zedelenmesinin karşı yönünde tek yanlı su toplanması olayları öyle pek ender değildir, ve bu konuda devinmenin engellenmesi tek başına yeterli açıklama getirmez. Böwing,* inmeli yanda derinin üstünde keseciklerin oluştuğunu, derinin parlaklığının artıp inceldiğini, tırnakların değiştiğini, aşırı kıllanma başgösterdiğini *gözlemlemiştir. Reichardt, beyinde örgensel değişimlere yolaçan çıldırmalarda deride beslenme değişimlerine, özellikle de*

derin yaralara *rastlamıştır sık sık; bu yaralar ne zayıflamadan, ne de basıncın yarattığı örselenmelerden ileri geliyor olamaz.» (Sözcüklerin altını W. R. çizmiştir.)*

Kanserlilerdeki su toplanmasına dönelim. Yukarıda anılan kanserli olmayanlarda beliren su toplanmalarıyla bağdaştırdığımız zaman, bu hastalar üzerinde yapılan gözlemler su toplanmasının *dirimsel-bedensel bir işlevsel* nedene dayandığı sonucunu çıkarmamıza izin vermektedir. Vücuttaki sıvıların devinmesi salt devinimsel bir işlev değildir. Salgı bezleriyle akkan damarlarının katı olmaları, dolayısıyla akkan deviniminin yalnızca edilgin ve makinamsı bir dolaşım olması düşünülemez. Bütün örgenlerin, o arada sinirlerin, kan damarlarının, akkan damarlarının ve hücre dokularının açılır-kapanır olmaları, değişik tartımda (ritmde) da olsa, *açılıp kapanmaları* gerekir.

Değişik örgenlerin dirimsel işlevleri kendi yürek atışlarına, açılıp kapanmalarına bağlıdır. Elimizdeki işlevsel görüşü *mantıklıca* uygulamak zorundayız. Bunun sonucu olarak, her örgen vücudun bütününden ayrı, uyarıları algılayıp bunlara tepki gösterebilen *canlı bir birim* oluşturmaktadır. Bu olgu, yürek, bağırsak, sidik torbası gibi örgenler kesilip çıkarıldığı zaman kuşkuya yer bırakmayacak biçimde kanıtlanmıştır. Her örgenin örselenmelere, işlevsel bozukluklara vücudun bütünü gibi tepki gösterdiğini varsaymak zorundayız: canlı dünyasında, canlının işlev bozukluklarına tepkisi ya *aksaklık yaratan uyarı kaynağını kurutmak üzere özgül işlevin yoğunlaştırılması* biçiminde olmaktadır, ya da *hasta düşen örgenin emekliye ayrılması* biçiminde. Doku yenilenmesi, iltihaplanma, kan sıcaklığının artması falan birinci tepki türüne girer. Dokuların kanserli yozlaşmasına karşı bir savunma demek olan PA yaşam enerjisi kabarcıklarının ve kanser hücrelerinin oluşumu da, yaşama aygıtının gösterdiği yıkıcı kudurganlık da bu türdendir.

Dirimsel enerji yokluğu işlevsel bozukluklara gösterilen ikinci tepki türüne girmektedir. Birinci tepkiye zararla savaşma adını verirsek, ikinciyi *yazgıya boyuneğmeye,* ya da başka deyişle, hasta kesimin vücudun henüz sağlığını yitirmemiş örgenlerinden kendini çekip ayırmasına benzetebiliriz. Hasta örgenlerin öbürlerinden ayrılmasına hastalık-bilimi dilinde «ayrık

örgen» denir, örneğin hasta kemiğin bir parçasının kesilip alınması budur. Hayvan dünyasında, hastalanan bir örgen, örneğin yaralı pençe bir ısırışta koparılıp atılır. Bu kesilip atılma sonunda beliren iltihaplanma ve bunun uzantısı olan *doku yenilenmesi* hasta örgenin bütünden ayrılmasının yarattığı tepkidir. Doku yenilenmesi, yani kansu dizgesinin gösterdiği büyüme tepkisi olanaksız hale gelmişse, örgen kendini vücuttan ayırmaya girişir.

Hasta örgenin bütünden ayrılması kanserlilerde çok iyi gözlenebilir. Söz konusu ayrılma özerk sinirlerin geri çekilmesi ve açılıp kapanmanın durmasıyla atbaşı gider. Bunun sonucundaysa, yalın ve mantıklı bir biçimde, bir dizi ölümcül, ikinci dereceden belirti ortaya çıkar: *yerel kansızlık, duyusal uyuşma,* aşırı CO_2 birikmesi, ve sonunda hücrenin ana maddesinin *körelmesi.* Miğde ya da yumurtalıkta beliren bir örtüdoku urunda, boşaltım yollarının somut tıkanması söz konusu olmadığı halde, aşırı *asit* oluştuğu görülür. Bu da genellikle bağırsakların çalışmaması gibi işlevsel bozukluklara yolaçar ve hastayı ölüme götürür. Bunun için ben hasta örgen yöresinde *vücut sıvılarının devinmesinin duruşu*'nda başlıca görevi özerk sinirlerin *devingenliğinin dirimsel enerji yokluğundan kilitlenmesi*'ne vereceğim; o zaman, dokular arasında su birikmesi işlevsel olarak açıklanacaktır. Dokular arasında su birikmesinde ya da buna benzer dirimsel enerji yokluğundan doğmuş hallerde karşımızda birtakım devinimsel, kimyasal ya da bedensel işlevler değil, doğrudan doğruya *dirimsel enerji işlevleri* vardır.

Yaşam enerjisine dayanan doğabilimden kaynaklanan bu anlayış deneysel olarak da kanıtlanabilir mi? Her şeyden önce, bedensel ve ruhsal yaşam enerjisiyle sağaltım deneyleri bize dirimsel enerji yokluğunun ortadan kaldırılabildiğini, en azından hafifletilebildiğini göstermiştir. Söz konusu iki sağaltım yöntemi de *özerk sinir dizgesinin açılır kapanır* olduğu varsayımına dayandığından, elde edilen kılgısal sonuçlar varsayımın doğruluğunu kanıtlamıştır.

Öte yandan; beylik işlevbilimde (fizyolojide) dirimsel enerjiye dayalı doğabilimin temel işlevlerini tanımadan açıklanamayan bir sürü görüngü vardır. Bağırsakların olağan emme işlevi bu görüngülerden biridir. Yerel yaşam enerjisi eksikliğinin yarat-

tığı su toplanmasının yazgısı su toplanmasındaki kansuyu sızıntısının *yeniden emilmesi* olasılığına bağlıdır. Buysa ilgili dokuların dirimsel enerji gücüne ve açılıp kapanmasına bağlıdır. İşte bu noktada devinimci anlayışlar hiçbir işe yaramaz. Bağırsakların herkesçe bilinen emme sürecinin yardımıyla yönümüzü bulmaya çalışalım.

Vücudun besinleri emmesinin doğal yapısı önemli bir sorundur ve işlevbilimcilere (fizyolojistlere) bakılırsa, devinimsel işlevbilimin henüz bütünüyle açıklanamamış bir görüngüsüdür. *Bağırsağın iç yüzündeki emici zar besinlerin geçişi sırasında ölü bir zar gibi mi çalışmaktadır, yoksa bağırsaktaki tüylü hücreler bu süreç boyunca etkin olarak mı iş görmektedirler?* İşlevbilimcinin çözmeye çalıştığı soru budur. Canlı dokularda olup biten süreçler çoğu zaman yarı-geçirgen zarlarda olup biten doğal-devinimsel süreçlerle çelişirler. *Besleyici sıvının bağırsağın iç yüzü tarafından özümlenmesi bir geçişim sonucu olamaz.* Heidenheim şıringayla bir köpeğin kanını almış, köpeğin karnını açmış, *kendi serumu*'nu iki ucunu bağladığı bir bağırsak kıvrımına boşaltmış; *köpek kendi kanını özümlemiş*[1]. Bu deneyde *bağırsağın içindeki sıvıyla dokudaki akışkan arasında yoğunluk ayrımı bulunmadığına göre,* salt devinimbilimsel yayılma ve geçişim süreçlerinin özümlemede etkili olmadıkları ortaya çıkar. İşlevbilimciler bugün bağırsağın —yayılma ya da geçişimle açıklanamayan— özümleme olgusunu *bağırsak kaslarının çalışması*'yla açıklamaya uğraşıyorlar. Bağırsağın içindeki besinli sıvıyı dört bir yandan saran kasların, sözü geçen deneydeki kanı kaygan maddede süzerek, basınçla kana geçirdiğini kabul etmektedirler. Bu sorunu aydınlatmak üzere girişilen deneyler basınçla süzmenin söz konusu olamayacağını göstermiştir. Reid, kısa bir süre önce öldürülmüş bir tavşandan alınmış ince bağırsak parçasını böleç (diyafram) olarak kullanmıştır. Bununla, *içleri mutfak tuzu eriyiğiyle dolu,* yani *eşbasınçlı* iki uzayı ayırmış. Bağırsak parçasının belli bir sürede tuzlu eriyiği tüylü kesimden öbür kesime aktardığı görülmüş. Bu deneyi işlevbilim

[1] Bu bilgi, Höber'in **Lehrbuch der Physiologie des Menschen** adlı harika kitabından alınmıştır (7 bs., 1934, s. 69).

elkitabında aktaran Höber'in dediği gibi, *bağırsağın iç yüzü hep aynı özümleme işini görmektedir.* Höber, bağırsağın özümleme işlevini şöyle dile getirmektedir: «Bağırsağın iç yüzü tuzlu eriyiği kendi içinden sıkıştırarak geçirmekte ya da emmektedir». Sonra şunları ekliyor:

«Bir süre sonra, deri parçası görevini yerine getirmez oldu —galiba öldüğü zaman, bir de kloroforma batırılınca çalışması durdu— bu da özümleme sürecinin hücrelerin canlılığına bağlı olduğunu göstermektedir *(sözcüklerin altını W.R. çizmiştir). Peki, nasıl açıklayalım bu olguyu? Bu soruya, insanı baştan çıkaran bir varsayımla karşılık verebiliriz: Bağırsaklardaki tüylerde onların uzayıp kısalmalarını sağlayan kas lifleri vardır; ikinci olarak, örtüdokunun altındaki ağımsı dokunun kansu boşlukları merkezî kilüs kanalına doğru genişlemekte; bu sonuncu da kilüsü, yani bağırsaktaki akkanı (besinli suyu) daha derin ve büyük akkan damarlarına taşımaktadır. Belli sürelerle yinelenen etkinlik tüy biçimindeki hücreleri uzatıp kısalttığından burada işe bir emme-basma karışıyor olabilir; boyları kısaldığı zaman tüyler kalınlaşmaz, böylece besinli su kanalının merkezindeki boşluk bir küçülür, bir büyür... 'Bağırsık tüylerinin bu emme-basma' düzeneği gerçekten varsa, Reid'in gerçekleştirdiği giz dolu deney anlaşılır hale gelmektedir. Besinlerin özümlenmesi sürecine dirimsel güçlerin katıldığını eveleyip gevelemeden ve açıkça kabul etmemiz gerekir; çözmek zorunda olduğumuz sorun, herhangi bir kas kasılmasının karşımıza çıkardığı sorundan başka bir şey değildir.»*

Görüldüğü gibi, *özümleme işlevinin devinimci anlayışla yorumu,* yani bağırsaktaki sıvının bağırsak çeperini geçişinin açıklanması yetersizdir. Devinimsel geçişim ve yayılma işlevleri canlı görüngüyü açıklayamaz. Höber, devinimci görüşü kurtarmak üzere epey çabaladıktan sonra, ilerki sayfalarda şöyle diyor:

«Ancak, geçişim ve yayılım yasalarına dayanarak karşılaşmayı umabileceğimiz şeylerle yüzde yüz çelişen gözlemler de vardır. Örneğin O. Cohnheim deniz suyuna daldırılmış bir kafadanbacaklının bağırsağını sodyum iyodürle doldurduğumuz zaman bütün Nal'ün yokolduğunu, çevresindeki eriyiğe doğru

itildiğini söyler. Aynı biçimde, kimi koşullarda, köpeklerin bağırsaklarındaki NaCl'ün (tuzun) özümleme süreci boyunca kandaki NaCl'ün altına *düştüğü de gösterilebilir. Başka bir deyişle,* mutfak tuzu yoğunluk düşmesinin tersi yönde yer değiştirmektedir. *(Demek ki, sanılacağı gibi, mutfak tuzu yoğunluğun arttığı yerden azaldığı yere doğru değil, düşük yerden yüksek yere doğru yer değiştirmektedir. W.R.) Demek ki burada yoğunluğu düşük bir gazı (yani basıncı az olanı) yüksek basınçlı bir gazın yanına getirdiğimiz zaman ortaya çıkan iş göze çarpmaktadır. Bu, aynı biçimde, daha başka örgenlerde de kendini gösteren bir sonuçtur, çünkü bir sürü bezin başlıca işi belirli maddeleri bir yere toplamaktır... Bu işleyiş* canlı hücrelerin özümlemede etkin bir görev aldıklarını *gösteren yeni bir kanıttır.»*

Ancak bu avuntu devinimci işlevbilimin doğru olarak dile getirdiği sorunun çözümüne hiçbir katkıda bulunmamaktadır. Devinimci işlevbilim, canlı hücrelerin yedek enerji gücündeki düşmeye ilişkin devinimbilimsel yasalarla çelişen işleyişi hangi yoldan, hangi enerji yasalarına dayanarak yerine getirdiğini açıklamaya sıra gelince bizi yaya bırakmaktadır. Herkesin bildiği devinimbilimsel yasalar burada geçerli olmamaktadır.

Acunsal yaşam enerjisini konu alan doğabilim bize bu konuda daha iyi bir bilgi verebilir mi? Onun bu soruya yanıtı şöyle:

1. Dirimsel enerji doğabilimi yasasına göre yaşam enerjisi yönünden güçlü dizge zayıfı kendine çektiğinden, bağırsak çeperi her zaman içerdeki besinli sıvıyı emecek, hiçbir zaman bunun tersi olmayacak, bağırsağın içindeki besinli sıvı çeperdeki emilmiş besinleri özümleyemeyecektir. Demek ki sindirim sırasında kendini gösteren tek yönlü devinim *dirimsel enerjinin* işleyişi yasasına dayandırılabilir ancak. Bağırsaktaki besin maddesi kabarcıkları bağırsağın çeperindeki yaşam enerjisi gücüne oranla son derece zayıf dirimsel enerji dizgeleridir. Ve dirimsel enerjinin işleyişiyle ilgili bu yasa dirimsel görüngüleri açıklamak üzere kafadan uydurulmamış, dolaysız gözlemle bulunmuştur. Dirimsel enerji biriktiren kutuda bulunduktan sonra, dirimsel süreçlere başarıyla uygulanmıştır. Daha güçlü dirimsel enerji

dizgesinin zayıfı kendine çekmesi kuralı *hem* canlı işleyiş alanında, *hem de* cansız işleyiş alanında geçerlidir.

2. Dokulardaki sıvıların ve kanın dolaşımı örgenlerin açılıp kapanma işlevlerinin canlılığına bağlıdır. Bir vücut, bir örgen topluluğu ne kadar «canlı», yani etkinse, açılıp kapanma o kadar güçlü, dolayısıyla vücuttaki sıvıların yapım-yıkımı, alınıp verilmesi de o kadar hızlı ve eksiksizdir. Enerji yapım-yıkımının yoğunlaşması ya da düşmesi doğrudan doğruya örgenlerin açılıp kapanma etkinliğine bağlı dirimsel-bitkisel işlevlerdir. «Canlılığın azalması», dirimsel enerji doğabiliminde, tam bir enerji yokluğuna dek varabilecek *dirimsel enerji devingenliğinin azalması* olarak anlaşılabilir. Bu açıdan bakıldığında, diş ağrılarında, açlıkta, sinir örselenmelerinde, ağır geçen gebelikte, yanıklarda ve belirli bir sınır içinde kalan kanserli urlarda gelişen su toplanmasının asal bir nedeni vardır: Örselenmiş örgenin açılıp kapanma etkinliği azalır; dolayısıyla, vücuttaki akışkanların akışı da yavaşlar. Sıvılar vücudun açılıp kapanması zayıflayan kesiminde toplanır, hastalanan bölgeye gelen sıvı oranı gideni aşar.

Herhangi bir örgenin açılıp kapanma etkinliği her şeyden önce özerk sinirlerin etkinliğine bağlıdır. Dolayısıyla, vücudun herhangi bir yerindeki özerk sinirlerin kıpırtısızlaşması sıvıların devinmesinin durmasına yolaçar. Böylece, yanıklarda hızla içi su dolu keseciklerin oluşması da, bütün öbür su toplanmalarının kökeni de kolayca açıklanmaktadır.

Şimdi bizim kanserli hastaya dönelim: Hasta, çocukluktan beri sağ kolunu ve konuşma örgenini elden geldiğince az kullanmıştı. Devingenliğin böyle kösteklenmesi, kasılmalardan ötürü, sağ omuz kasında yerel bir urun belirmesine ve buna bağlı olarak dokularda dirimsel enerji eksikliğine yolaçmıştı. Bu yerel enerji eksikliğinin ardında, özellikle üreme örgenleri bölgesinde ve kalçada kendini gösteren genel kişiliksel boyuneğme vardı. Ölümden önce sidik torbasının işlevini durduran üreme örgenleri bölgesindeki dirimsel enerji yokluğu kişilik yapısındaki yazgıya boyuneğişin somut anlatımıydı. Özerk sinirlerin devingenliğinin kösteklenmesinden ötürü vücudun dirimsel enerjilerini yitiren bu iki bölgesinde su toplandı. Ölüm, soluk borusu sıkışmasının yolaçtığı havasızlıktan oldu.

Bu kez de dirimsel enerji yitiminin yolaçtığı kötürümlüğü açıkça gösteren başka bir kanser olayını ele alalım. Kadın hasta, çocukluğunda kuşpalazı olduğu sanılan bir boğaka (anjine) yakalanmış, hastalığın ardından hafif bir yürek yetmezliği geçirmiş. On iki yaşında başlayan aybaşı kanamaları başlarda olağanmış, ama kısa bir süre sonra, kanamanın ilk günü, sol yumurtalık yöresinde kas kasılmasına benzer sancılar başgöstermiş. Sıcak havlularla sancı kesici ilaçlar hiçbir işe yaramamış. O günden sonra, karnın sol alt kesimi «zayıf nokta» olarak kalmış, hep dayanılmaz sancılara sahne olmuş. Hasta, 16 yaşında bir röntgen kurumunda çalışmaya başlamış. Kuruma girişinden üç ay sonra rahatsızlanmış, miğdesi bulanıyor, yüreği küt küt atıyor, saçları dökülüyormuş. Hekimin biri ona arsenik vermiş, hasta buna zor dayanmış. Yüreğindeki sıkıntılar artmış. 17 yaşında aşırı kansız olduğu saptanmış, göğüslerinde şişkinlik, yumurtalıklarında örselenme görülmüş. Sol yumurtalık bölgesindeki sancılar gittikçe artıyormuş. Değişik hekimler değişik hastalık tanıları koymuşlar: «dölyatağı kasılması», «yumurtalık iltihabı» falan. Hiçbir sağaltım işe yaramamış. İki yıl sonra, sol bacak kolay yorulmaya başlamış, toplardamar yangısı belirmiş. Hasta her yıl birkaç «grip» nöbeti geçiriyor, soğukalgınlığı sırasında bacaklarındaki zayıflık ve «toplardamar yangısı» (filebit) ağırlaşıyormuş; kısa bir süre sonra, karın ağrıları başgöstermiş. Çocuk doğurduktan sonra, sol bacağındaki şişme artmış; derken, bütün vücudunda bastırmaya karşı aşırı duyarlılık belirmiş. Kansızlığı artmış, alyuvar oranı % 56'ya, alyuvar sayısı 3,2 milyona düşmüş. Bir sürü sağaltım yöntemi denenmiş, boşuna. Hastanın öyküsü, başvurulan hekimlerin hem hastalığa ad koymakta, hem iyileştirme yönteminde çeliştiklerini göstermektedir. Hasta, değişik dönemlerde, yüksek ateşle sağaltılmış, karaciğer özü şırınga edilmiş, sıcak sularla iyileştirilmeye çalışılmış, evipan kullanılmış, boşuna.

Kan yoklamaları: Kanının dirimsel enerji doğabiliminin ölçütlerine göre incelenmesi garip bir sonuç verdi; o güne dek böyle bir kan çizelgesine rastlamamıştım: alyuvar oranı % 95'ti! Buna karşılık, kandan minik canlılar türetme denemesi olumlu sonuç verdi. Basınçodasında mikroptan arıtma denemesi de,

Gram suyuyla boyama denemesi de hemen hemen % 100 T tepkisi gösteriyordu. Mikroskop altındaki inceleme şu olguları ortaya çıkardı:

Basınçodasındaki kısırlaştırma denemesi alyuvarların dirimsel enerji yükünün çok düşük olduğunu gösterdiği halde, mikroskopla bakıldığında *alyuvarlarda hiçbir büzüşme ve vaktinden önce dirim kabarcıklarına ayrışma görülmüyordu* (ayrışma 20 dakikada oluyordu); *tersine, çevrelerinde geniş bir dirimsel enerji çemberi vardı ve güçlü bir ışık saçıyordu.* Asıl şaşırtıcısı, kimi alyuvarların öbürlerinden daha büyük oluşuydu. Her dirimsel enerji alanında yutan-hücrelere (macrophage'lara) benzeyen, içleri kaygan bir kansuyla dolu, kocaman hücrelerden belli sayıda vardı. Alyuvarlar bu kocaman hücrelerin çevresinde toplaşıyor, birbirlerinden belli uzaklıkta duruyor, zarları birbirine değmiyor, ama aralarında güçlü bir dirimsel enerji köprüsü kuruluyordu. Birkaç dakikalık gözlemden sonra, alyuvarların *aşırı yüklü* ya da aşırı ışınlı oldukları izlenimi uyandı içimde. Bu aşırı yük, alyuvarların mutfak tuzu eriyiğinde *olağandışı bir yavaşlıkta ayrışmaları*'yla da kendini gösteriyordu. Olağan durumlarda dirim kabarcıklarının 3-5 dakika sonra belirmesine karşılık, bizim hasta hanımda, 15 dakika sonra bile dirim kabarcıklarına ayrışma görülmüyordu. En sonunda ayrışma başladığında, dirimsel enerji keseciklerinin alabildiğine büyük oldukları ve güçlü bir ışık saçtıkları görüldü.

Hastalığına *gizli kan kanseri* adını neden verdiğimin anlaşılabilmesi için, hastanın kan çizelgesini özetlemek istiyorum şimdi.

Bundan birkaç yıl önce, kanserin yolaçtığı dirimsel bozukluğun acunsal yaşam enerjisiyle sağaltımı konulu inceleme yazımda, kan kanserinin bir akyuvar değil, alyuvar hastalığı olduğu varsayımını ortaya atmıştım. Alyuvarların bir ayrışma ya da çürüme sürecine girdiklerini, akyuvarların da kandaki bakteriler ya da öbür yabancı canlılar gibi çoğaldıklarını varsaymıştım. *Kan kanserinde, «yabancı canlı», ayrışan alyuvardan başkası değildir.*

Bizim hastanın kan çizelgesiyle şu çelişkiyi yansıtıyordu: *mikroskopla bakıldığında,* yukarda belirttiğimiz gibi, alyuvarların aşırı yüklü oldukları, güçlü bir ışık saçtıkları görülüyordu. Buna

karşılık, basınçodasında mikroptan arıtma denemesi kanın için için çürüdüğünü, yani *hemen hemen % 100'lük bir T tepkisi* verdiğini gösteriyordu. Aşırı dirimsel enerji yüküyle aynı zamanda kendini gösteren çürüme sürecini bağdaştırmak güçtür. Oysa, söz konusu örgende hastalıklı süreçlere yönelik savunmanın olağan dirimsel işlevlerin yoğunlaşmasına yolaçtığını da biliyoruz. Dolayısıyla, bence, bu hastada sürüp giden, güçlü bir alyuvar çürümesi eğilimi vardı. *Beden, alyuvarların çürümesine akyuvarların çoğalmasıyla, yutan-hücrelere benzeyen iri beyaz hücrelerin gelişmesiyle,*[1] *vücut sıcaklığının yükselmesiyle, yani dirimsel enerji zayıflığını örtmek üzere kanın daha sık yaşam enerjisi yaymasıyla tepki göstermektedir.*

Bütün öbürlerinde olduğu gibi bu olayda da varsayımımın denektaşı dirimsel enerjiyle sağaltım oldu. Varsayımım doğruysa, acunsal yaşam enerjisi katkısı alyuvarlardaki ayrışma eğilimini de, vücudun içerden çürümeye gösterdiği tepkinin bütün görüngülerini de mutlaka ortadan kaldıracaktı. Umduğum çıktı. Dirimsel enerjiyle sağaltıma başladıktan bir hafta sonra kandan küçük canlılar türetme denemesi olumsuz sonuç verdi. Alyuvarlar eskiye oranla küçüldü, dirimsel enerji alanındaki akyuvar sayısı azaldı. Alyuvarlar 3-5 dakika sonra ayrışmaya başladı ve bu sefer T basilleri belirdi.

Kanın üçüncü incelenmesinde, dirimsel enerjiyle sağaltımın başlamasından iki hafta sonra, büyük hücrelere benzeyen hiçbir kaygan kansu oluşumuna rastlayamadık; üç hafta sonra ne T basili görülüyordu, ne de aşırı ışın yayma. Üç hafta sonra yapılan kan incelemesi, basınçodasında mikroptan arıtıldıktan sonraki T tepkisinin, ilk incelemede % 100'ken % 10-20'ye düştüğünü gösteriyordu. Kan denklemi hemen hemen olağana dönmüştü. Kandan yeni canlılar türetme denemesi olumsuz sonuç veriyordu. Alyuvarlardaki aşırı ışın saçma ile akyuvarların çoğalması sona ermişti. Bununla birlikte, basınçodasında mik-

---

1 Bu gibi durumlarda, saydam boya katmanına dayanarak hastalığı tanımlayamayız. Önemli olan değişik akyuvarların adı ya da yapısı değil, akyuvarların alyuvarların çevresinde toplaşmaları ve kandaki canlı ve ölü hücrelerin dirimsel enerji yapılarıdır.

roptan arıttıktan sonra kandaki kolamsı maddenin yeşilimsi bir renge bürünmesi biçiminde kendini gösteren T tepkisinin oranı % 30-40 arasında kaldı. Aynı yıl içinde, kandan yeni hücreler türetme denemesi bir kez olumlu sonuç verdi; bu da, başka bir hekimin yazdığı ilaçtan ötürü oldu.

Hastanın uzun süredir çektiği yüksek ateş *kanın kendi çürümesine karşı gösterdiği tepki*'den başka bir şey değildi. Kan bu durumda, kendi dirimsel enerji eksikliğine karşı zehirleyici bir maddeye göstereceği tepkiyi gösteriyordu. Bunun kanıtını, ateş yükselmesinin kandaki dirimsel enerji yükünün azalması ve T tepkisinin belirmesiyle atbaşı gitmesinde bulabiliriz. İlerde yapılacak araştırmalar «işlevsel ateş» adını verdiğimiz şeyin kan dizgesindeki hücrelerin *ışıması*'na, yani bitkisel (dirimsel) işlevlerdeki bozukluklara karşı kanın gösterdiği tepkiye yüklenip yüklenemeyeceğini gösterecektir. Kan dizgesi bu durumda mikroplu hastalık karşısında gösterdiği tepkiyi göstermektedir.

Bu hastanın babası kan kanserinden ölmüştü. Belli bir süre, o da kuşkulu bir akyuvar çoğalması geçirmişti. İşlevsel ateş yükselmeleri sırasında, zaman zaman, akyuvarları 14.000'e çıkmıştı. Kendisine bakan hekim, geleneksel tanıma yöntemleri elle tutulur bir sonuç vermese de, gizli kan kanseri olabileceği kuşkusuna düşmüştü. Bizim yaptığımız kan yoklamaları kanın *kanserli* görünüşü konusunda koşkuya yer bırakmıyordu. Gerçi henüz ortada saptanmış kötü ur yoktu, ama ön belirtiler açıkça ortadaydı: yumurtalıklarda beliren urlar, dölyatağındaki çürüme falan.

Kendi payıma, dirimsel enerjiyle sağaltım başarıyla sonuçlanmasa hastanın kan kanserinden öleceğine hiç kuşkum yoktu.

Sözün kısası, alyuvarlarda dirimsel enerji eksikliği vardı. Deneysel yaşam enerjisiyle sağaltım daha sonra bu enerji eksikliğinin ne denli köklü olduğunu gösterdi, çünkü biz bu eksikliği ancak ağır ağır giderebildik, hastadaki kötüleşme eğilimi hep olduğu gibi kaldı. Başka bir deyişle, *alyuvarların içindeki kansunun tutarlılığı zayıftı, dolayısıyla bu hücrelerin ayrışıp çürüme eğilimi hep büyüktü.*

Kanın gösterdiği tepkinin *olağan*'a dönmesiyle zayıflık nöbetleri *kesilmedi.* Doğrusu aranırsa gittikçe seyrekleştiler, süre-

leri kısaldı, ve artık hastamızı aylarca yatağa düşürmez oldular. Dolayısıyla, dirimsel enerji yokluğu yalnızca kan dizgesinin dirimsel enerji yönünden zayıflığına verilemezdi. Dirimsel enerji yokluğu açıkça herhangi bir örgende ya da örgen kümesinde kendini gösterebilir; böylece, belirli örgenlere özgü işlev bozukluklarına yolaçabilir, yerel kötü urlar yaratabilir. Ancak, elimizdeki olayın da gösterdiği gibi, dirimsel enerji eksikliği dokuların bozulmasına *yolaçmaksızın,* salt işlevsel alanda da dile gelebilir.

Hasta, dirimsel enerji biriktiren kutunun yardımıyla, her zayıflık nöbetini atlatabiliyordu. Ancak, dirimsel enerji eksikliğine yatkınlık, hastanın iyileşmesinden sonra tam iki yıl sürdü. Demek ki burada, *dirimsel enerji yokluğuna bağlanabilecek bedensel ya da işlevsel örgen bozukluklarından bağımsız, bütün vücudun dirimsel enerji yapım-yıkım işlevindeki bozukluk* söz konusudur. Böyle bağımsız ve tümel bir dirimsel enerji yokluğunun varlığını kabul etmek zorundayız.

Dirimsel enerji yokluğu, kan damarlarındaki aşırı gerilimde rastladığımız kansu yoğunlaşmasının aynısı değildir; gerçi bu eksiklik kan damarlarındaki aşırı gerilme ya da aşırı kas gerilmesine eşlik edebilir ya da bunları izleyebilir, ama aşırı gerilim *olmaksızın* da ortaya çıkabilir.

Dirimsel enerji yokluğu kanserin yolaçtığı büzüşme sürecine de hiç benzemez; büzüşme sonunda dirimsel enerji yokluğuna ve ölüme yolaçsa bile, dirimsel enerji yokluğu ille de ölüme götürmez insanı. Ben dirimsel aygıtın büzüşmediği hallerde de dirimsel enerji eksiklikleriyle karşılaştım.

Yaşama aygıtındaki aşırı gerilmeyi dirimsel çekirdeğin gönderdiği güçlü içtepilere karşı dirimsel-bedensel bir kasılma sayabiliriz. Dirimsel hastalıklı büzüşmeyse hücre çekirdeğinden gelen içtepinin *azalması*'yla atbaşı gider; açılıp kapanmayı sağlayan içtepi işlevleri gittikçe yavaşlar.

Buna karşılık, dirimsel enerji yokluğunun en belirgin özelliği devingenliğin ansızın durmasıdır; en arı biçimiyle *sert* bir dirimsel enerji yitimi sayabileceğimiz yığılıp kalmada (cataplexie'de) durum böyledir. Şimdiye dek betimlediğimiz bütün olaylarda aşırı dirimsel enerji yokluğunun *yanında* gittikçe artan

bir kararıp kuruma vardı: ilk kanserli kadın hastamız tam kilo almaya ve iyileşmeye başladığı sırada, bizim Araştırma Kurumu'nun ortalık yerinde yığılıp kaldı. Önbeze (Prostate) kanserine yakalanmış hasta da böyle oldu: o da, tam iyileşmeye yüztuttuğu zaman, küt diye yığılıp kaldı. Üçüncü hastamız da durumu gözle görülür biçimde düzelmeye başladığı sırada, ansızın, dirimsel enerji yokluğundan gitti.

Yığılıp kalma ve bitkisel sarsıntı neyle yüz yüze bulunduğumuzu bize sezdiriyor: *bütün vucuttaki kansu dizgesinin işleyişinin ansızın durmasıdır bu.* Dirimsel enerji yokluğu yürekdamar dizgesine bulaştığı an ölüm kendini göstermektedir.

Bizim kadın hastanın durumu kansu devingenliğinin durmasının altındaki düzeneğin bir bölümünü gözler önüne sermiştir. Hasta dirimsel enerjiyle sağaltıma gizli kan kanserinin ardındaki dirimsel bozukluğu düzeltmeye geldi. Birkaç ay işler iyi gitti, öyle ki belleğinden hastalığın anısı yavaş yavaş silinmeye başladı. Derken, günün birinde, hastalığı bütün korkunçluğuyla yeniden belleğinde canlanıverdi, hem de arada hiçbir şey olmamışcasına. Bunun nedeni de, hastanın var gücüyle ittiği, üreme örgenleri yöresinde güçlü duyumların belirmesiydi. Dölyolunda bu dirimsel enerji akımını duyunca yüreğini yeniden bedensel boşalma kaygısı sardı; onunla birlikte, aşağı yukarı on beş gün süren ve çok ciddî gözüken bir dirimsel enerji yokluğu. Ama bu sefer apansız yakalanmadım. Kanserliler üzerinde daha önce edindiğim deneyimlerden ötürü hazırlıklıydım, dolayısıyla araya girebildim. Yoğun iyileştirme çabalarıyla —hasta her gün dirimsel enerjiyle sağaltıma geliyordu— üreme örgenleri bölgesindeki duyumları bütünüyle yaşama olasılığından ölesiye korkmasına yolaçan şiddetli kaygı tepkilerini ortadan kaldırarak bedensel boşalma tepkesinin eksiksiz gelişebilmesi için savaştım. Çocuklukta yaşanmış bir sürü deney hastanın belleğinde canlanıyor, annesinin söz gelişi dans gibi cinsel uyarılmaya yolaçabilecek her türlü etkinliği şiddetli cezalarla yasakladığını, bu etkinliklerin hepsini «yosmalık» saydığını gösteriyordu.

Şimdi şu bağlama parmak basmak istiyorum. Söz konusu bağlam yalnız genel dirimsel bozuklukların değil, özel olarak da insanların yığılıp kalmalarına yolaçan dirimsel enerji yokluğunun

da anahtarıdır. Doğal olarak, sorun «yosma» sözcüğünün kendisi değil, bunun toplumsal, ruhsal, yapısal ve dirimsel-bedensel alanda canlandırdığı değerdir. Ne aktöresel bağnazlık, ne de zırhlı kişilik yapısı her an denetlenip bastırılabilen zararsız cinsel içtepileri «yosmalık kokuyor» diye karalar. Buna karşılık, vücuttaki kansunun denetlenmeyen doğal, güçlü içtepisi (ışık alıp vermesi) kanıu düzeni tarafından aktöredışı, suçlu ve «yosmalık kokuyor» diye nitelendirilir, öznel açıdansa insanın «kendi üzerindeki denetimini yitirmesi» biçiminde yaşanır.

Bu olgu çok geniş toplumsal ve ruhsal-dirimsel sonuçlar doğurmuştur. Vücut üstündeki zırhın baskısı altında ezildiği ve kansu dizgesinden gelen örgensel boşalma uyarısını bütünüyle algıladığı zaman «haz kaygısı», «bedensel boşalma kaygısı» gibi deyimler hafif kalmakta; vücutta esen dirimsel enerji fırtınalarını dile getirememektedir; bu fırtınalar insanların yaşamasına ya da ölmesine yolaçmaktadır, dolayısıyla «bakımevi sorunları» değildirler. Bu olgunun ciddiliğini okura aktarabildiğimi umarım.

İyileştirdiğim kanserli hastalar dirimsel enerji yokluğunun yolaçtığı inmeyle can verdiler. Betimlediğim üç olayın ortak yanı, doğal bedensel boşalma uyarılmasının kansu dizgesindeki durgunlukla çatıştığı an hastaların ölüşüydü. Dördüncü olayda, hastayı kurtarmayı başardım. Şimdi aktaracağım beşinci olay karşılaşılan dirimsel enerji yetersizliği tehlikesini daha açık seçik gözler önüne serecektir.

İlkin bu hastanın öyküsündeki belli başlı noktaları özetleyelim:

İlk hastalık belirtileri 12-14 yaş arasında, yani erginlik çağının başında görülmüş. Sol kalçasında çekilmeli bir sancı başgöstermiş, belirli aralıklarla birkaç yıl sürmüş. Daha sonra, kızcağızın göğsünde sancılar başlamış: zaman zaman yinelenen bu sancılar aşağı yukarı 10-12 yıldır sürüyormuş. Hastalık 'göğüs zarı yangısı' (pleurésie) biçiminde kendini gösteriyormuş. Hasta yirmi iki yaşındayken çekilen röntgen filmi «iyileşmiş verem» bulguları vermiş. 13 yaşına doğru «romatizma ve sinir yangısı» sancıları kaplamış vücudunun her yanını, yine kesintili olarak, on beş yıl sürmüş. İlk ameliyatını 12 yaşında geçirmiş, badem-

cikleri alınmış. 15 yaşında tükrük bezlerinde yangı (parotidite) belirmiş. Aynı dönemde ayak başparmaklarında korkunç sancılar başlamış, parmaklar kurşunî mor renge bürünüyormuş, demek ki tam anlamıyla «damarkasılması nöbeti» geçiriyormuş. Hasta küçük yaştan beri ciddî kaygı nöbetlerine tutulurmuş, bunlar 19 yaşına doğru iyice ağırlaşıp yürek çarpıntılarına dönüşmüş. 15 yaşında çene kemiğinde ve diş köklerinde «iltihaplanma» görülmüş. Dokuz dişle birlikte alt çene kemiğinin büyükçe bir bölümü kesilip alınmış. Konan tanı «kemik iliği yangısı»ndan (ostéomyélite'ten) sözediyordu. 16 20 yaş arasında, bir sürü bağırsak rahatsızlığı, birbiri ardından sürgün ve peklikler geçirmiş; bütün bunlara ateş yükselmesi ve dirimsel enerjiyle sağaltıma dek süren genel zayıflıkla yorgunluk ekleniyormuş.

19 yaşında kasıklarında yoğun sancılar başlamış, bu sefer «körbağırsağı»nı almışlar. Bu ameliyattan sonra, tam sekiz ay, «sürgün» ve ürperme eşliğinde ateş yükselmesi çekmiş. Bu hal «sinir çöküntüsü»yle sona ermiş.

21-26 yaşlar arasında, yine «iltihaplanma ve mikrop kapma» tanısıyla ikinci kez bademcikleri alınmış, ayrıca «sancıların kaynağını saptamak üzere» karnı açılmış. Karnın alt kesiminde birtakım ipliksi oluşumlara rastlanmış, bunlar kesilip alınmış. Yüksek ateş sürüyormuş. Konan tanılar yine «mikrop kapma» dan sözediyormuş. 24-27 yaşlar arasında «kansızlık» ve «karaciğer büyümesi» saptanmış. Her dışarı çıkıştan sonra, belli bir süre bağırsak kanaması geçirmeye başlamış. İki yıl sonra, «amipli kanlı basur» tanısı konmuş hastanede ve «basur memeleri» kesilip alınmış. Hasta, 30 yaşında, «irinlenme»den ötürü, üçüncü kez bademcik ameliyatı geçirmiş. 31 yaşında, habire çişi gelmeye başlamış. «Bir sürü zararsız urdan» ötürü, dölyatağı ameliyatı yapılmış; dölyatağı ile torba bağlamış bir yumurtalığı alınmış. Kısa bir süre sonra, «miğdede yaralar» saptanmış. Dirimsel enerjiyle sağaltıma başlamazdan iki yıl önce, karnın ortasında irinli bir akıntı başlamış.

Kadın hastalıkları uzmanının tutanağında şunlar vardı:

Dölyoluna iki parmak girebiliyor. Siyek (urètre), Bartholin ve Skene bezleri olağan. Dölyatağı ağzı ekseninde. Dölyatağında

oynak bir güdük kesim, iç terleme yok. Dölyatağının sol eklentisi ele gelmiyor, büyük bir olasılıkla dölyatağıyla birlikte alınmış. Sağ Fallop borusu olağan. Sağ yumurtalık alabildiğine küçük. Işıklı aynayla yapılan inceleme körelmiş dölyolu kaygan kaslarında trikomonaların yolaçtığı mikrop kapma sonucu ortaya çıkan ciddî yangılı değişimler bulunduğunu göstermiştir. Öbür bedensel belirtilerin yanında, yalnızca kesecikli meme yangısından sözedeceğim.

Kadın hastalıkları uzmanı vücudun çeşitli yerlerindeki mikrop kapıp kokuşmalara neden olarak *dokualtı bezlerinin işlemeyişini* görüyordu.

Hastamızın çektiği acıların acıklı-gülünç öyküsü üzerinde oyalanıp duygulanmayacağız. Buna benzer sürüyle olay vardır, sinirleri zayıf olmadığı halde ömürleri boyunca şiddetli hastalıklar çeken, hekimden hekime koşan pek çok insana rastlarız. Bu hastalar hastalık belirtilerinin değişikliğinden ötürü değişik hastalık tanımlamalarına konu olmakla kalmazlar, ayrıca değişik hekimler tek ve aynı belirtiye bakarak değişik tanılar koyduklarından değişik yöntemlerle iyileştirilmeye çalışılırlar. İç hastalıkları hekimliğinin bakış açısı olan büyük belânın en temel özelliklerinden biri, hekimin hastayı ve hastalığı anlamasının yerini birtakım savsöz tanıların almış olmasıdır; bunların en çok kullanılan ikisi de «mikrop kapma» ve «salgı bezi bozukluğu»dur. İster neşter, ister vitamin kullanılsın, hastalığın nedeni hep devinimci bir savsözdür (slogan'dır). «Havada uçan basil» sözü hiçbir işe yaramayan geçici bir çâre, «salgı bezi bozukluğu» da boş bir savsözdür. Hele neşter, vücudun devinimci anlayışla kötüye kullanılmasının doruğudur. Kimse kalkıp kendi kendine dölyatağını kuşatan örtüdokunun *neden* daraldığını, dölyatağında *neden* ur oluştuğunu, *neden* havada uçan bakterilerin gelip bütün örgenlere yapıştıklarını sormuyor. Söz konusu tekhücrelileri havada bulamasak da, kimse dölyolunun havadan mikrop kaptığı yargısına varmaktan çekinmiyor.

Sözün kısası, mikrop kapma, içsalgı gibi konulardaki büyük tıbbî buluşlar *makinayla yeryüzüne inmiş tanrılar,* hazırlop kalıplar haline getirilmiş, sorunu başka türlü ortaya koyma

denemeleri bu tanrılara çarpıp parçalanmış ve bunlar sayısız insanın canına kıymışlardır. İncelediğimiz hasta gerçekten bir düzine hastalığa mı yakalanmıştır? Olacak şey değil bu. *Gerçekte o tek ve biricik bir hastalık çekiyordu:* kansu dizgesindeki açılıp kapanma bozukluğu. Her bozukluğun özel tanılarının burada hiç önemi yoktur. Vücutta bir bütün oluşturan kansu dizgesi düzenli çalışmadığı zaman, dirimsel enerjileri yetersiz örgenler sağdan soldan mikrop kapabilir; ondan sonra içsalgı bezleri kötü çalışmaya, kaslar kasılıp eklem bağlarını çekmeye, kaygan kaslar körelmeye başlar.

Yapısını kum üstüne oturtan bir mimar düşünelim; yirmi yıl içersinde, şunları gözleyecektir: ocak çatlamış, tavanda çatlaklar oluşmuş, ömür boyu yerinde dursun diye oturtulmuş bir nesne düşüp evdeki çocuklardan birini yaralamış, bir su borusu kopmuş, duvarlara su sızmıştır. Evin dayanıksız temeller üzerine oturtulduğunu, sonradan ortaya çıkan bütün yapısal aksaklıkların bundan geldiğini akıl edemeyen mimara yasal açıdan ne yapmalı? Vücudun yakalandığı hastalıklara konan tanıların birbirini tutmaz oluşu da tıpkı bu mimara benzer. «Mikrop kapma», «grip» gibi devinimcilik kokan terimler asıl hastalık yaratan etkenin bilinmediğini ve gösterilemeyeceğini gizleyen perdelerdir. Buna karşılık burna nezle indiğini, romatizma sancılarının ya da kuru satlıcanın (pleurite'in) başladığını gören dirimsel sağaltım uzmanıysa, dirimsel bozukluğa yolaçan işlevsel aksaklıklardan ötürü mikrop kapma olabileceğini düşünür. Yapılacak her şey işte bu karanlık alandadır. Kolera, tifüs, çocuk felci gibi salgın hastalıklarda bile vücudun dirimsel enerji yüküne en az özel hastalık etkeni kadar önem vermeyi öğrenmeliyiz. Birtakım özgül küçük-canlıların *vücuttaki hücrelerin yozlaşması sonucu kendi başlarına üreyebildikleri* kanıtlandığına göre, «basil», gerek sonuç, gerek neden olarak hastalığın genel süreci içersinde yeralır.

Dölyatağının kesilip alınmasına yolaçan üreme örgeni urları ve dokulardaki irinlenerek ayrışma eğilimi bu kadının durumunu 4. olaya yaklaştırıyor. Ateş yükselmeleri ve yorgunluklar dirimsel enerji dengesinde ciddî bozukluklar bulunduğunu gösteriyor. Üreme örgenlerindeki urların dışında, kanser öncesi be-

lirtiler pek önemli sayılmazdı gerçi, ama hastanın sonunda kanserden öleceğini öne sürdürecek kadar da belirgindiler. Nasıl bir ruhçözümcü dirimsel enerjiyle sağaltım uzmanı şiddetli kaygı nöbetlerine bakıp hastada bir ruhsal sinir bozukluğunun bulunduğu sonucuna varırsa, kanserle ilgili hastalıkbilimde de ön-belirtiler kendini gösterdiği an kanserle sonuçlanacak dirimsel bozukluğun başladığı sonucuna varılabilir. Kanserin önlenmesinin temel görevlerinden biri hastalığın ön-belirtilerini elden geldiğince erken tanıyıp ortadan kaldırmaktır. Bedensel ve ruhsal açıdan dirimsel enerjiyle sağaltım tam bu iş için biçilmiş kaftandır.

Şimdi hastanın dirimsel enerjiyle sağaltıma gösterdiği tepkilere geliyorum: göğsü bu tür hastalarda görüldüğü üzere kıpırtısızdı, çok yüzeysel soluk alıyordu, boyun kasları gergindi, belkemiği öne doğru kamburlaşmıştı, kalçası tam anlamıyla «ölü»ydü. Yüzündeki anlatım, çarpık bir acı sırıtmaydı. Yüzüne bakınca, köklü bir yürek çöküntüsüyle ağlama içtepisinin izlerini okuyabilirdiniz.

Yüzeysel solukalmaya yolaçan ketvurma ortadan kaldırılınca, hemencecik şiddetli devinimlerden, sarsıntılardan, itmelerden oluşan birtakım bedensel içtepiler kendini gösterdi. İtme tepkisi kısa bir süre sonra cinsel saldırılara karşı kendini savunmaya dönüştü, kadıncağızın yüzünde nefret duyguları belirdi. *Bedensel boşalma tepkesi, garip bir karşıtlıkla, cinsel edimlere duyulan nefreti dile getiriyordu.* 6-16 yaşlar arasında, ağabeyleri çoğu kez cinsel açıdan onu kötüye kullanmışlar, kızcağız da uyarılmayla karşı koyma arasında bocalayıp durmuştu. Uyarılma onu yeni kötüye kullanmalara itmiş, bu oyunlara katılmamaysa «itme» edimi biçiminde bütün bedenine işlemişti. Böylece, bedensel boşalma tepkesi son derece özgül bir biçime girmişti.

Çocukluk öyküsünün sayısız ayrıntısını bir yana bırakıp dirimsel enerji yokluğuna eğilmekle yetineceğim. Söz konusu dirimsel enerji yokluğuna hangi deneyin yolaçtığını bilmenin hiç önemi yoktur. Dirimsel enerji yokluğuna tek ve belli olaylar yolaçmaz. Bu, sürüp giden bedensel boşalma işlevi durgunluğuna vücudun gösterdiği tepkidir. Dirimsel enerji yokluğunun özgül ögesi, büyük bir olasılıkla, güçlü doğal üreme örgeni uyarılmalarıyla yine onlar kadar güçlü bedensel boşalma tepkesi kopuk-

lukları arasındaki çelişkidir. Hattâ ben, üreme örgenlerinde sıradışı dirimsel enerji biriktiremeyen çocukların dirimsel enerji yokluğu çekme tehlikesiyle karşılaşacakları savındayım. Ancak, bu varsayımın da sorunsal olduğunu belirtmek isterim.

Biz hastamıza dönelim: vücuttaki kasılmalar nefret duygusunu dile getirdikleri sürece, çalışma bilinen yollardan sürdü. Ama kasılmalar daha yumuşak, daha «uzlaşıcı», dolayısıyla daha hoşa gidici olunca işler çatallaştı. Vücudun kasılmalarındaki nefret azalıp onun yerine haz duygusu belirince, kalçanın devinmesi tersine döndü. Eskiden, kasılmalar sırasında kalça arkaya doğru gidiyor, «hazzı itiyordu»; şimdiyse, devinim «öne doğru»ydu. Kalçanın başladığı noktada, beklenen bedensel boşalma öncesi duyumlar çabucak kendilerini gösteriyorlardı. Aynı zamanda dölyolundaki kaygan kaslardaki yangı yeniden belirdi, dölyolu salgısının mikroskopla incelenmesi trikomanaların gözle görülür derecede azaldıklarını, ya kıpırtısızlaştıklarını, ya da ayrışmaya başladıklarını gösterdi. Ondan sonra, aylarca, üreme örgenlerindeki soğumanın tekhücreli canlıların oluşumuyla atbaşı gittiğini, dölyolundaki uyarılmanınsa söz konusu canlıların azalmasına yolaçtığını izledim. Bu gözlem, dirimsel enerjiyi inceleyen doğabilimin olumlamasına uygundur: vücutta tekhücreli canlılar ancak herhangi bir örgenin dirimsel enerji gücü azaldığı zaman üremekte, çoğaldığı zaman yokolmaktadırlar. Trikomona adı verilen tekhücreliler yaşam enerjisi kabarcıklarına ayrışmış dölyolu örtüdokusundan ya da dölyatağı örtüdokusundan oluştuklarına göre, dokunun dirimsel enerji gücüyle bunların üremeleri arasındaki ilintiyi anlamak kolaylaşır.[1]

Dölyolundaki kansu akımları önemsenmeyecek ölçüde kaldığı sürece hastamızın sağaltımı bütün öbür hastalarınkine benzer sürdü. Ama hasta cinsel uyarılmanın ilk sarsıntısını duyduktan sonra işler değişti. Bir seferinde, alışılmışın dışında kendini bıraktı uyarılmaya. Vücudunun alt kesiminde yoğun bir uyarılma dalgası dolaştı ve hasta kıpırdayamaz oldu. Sesi soluğu

[1] **Trichomonas vaginalis**'in (dölyolu trikomonalarının) dölyolundaki örtüdokunun üstündeki kaygan kaslardan oluştukları tanıtlanıp filme çekilmiştir.

kesildi, seslenildiği zaman karşılık veremez hale geldi. Ayağa da kalkamıyordu. Kol ve bacaklarının uç kısımlarında gevşek bir inme belirdi. Genel görünüş ürkütücüydü. Boyun derisinde ve vücudun üst kesiminde bitkisel (sinirsel) bir sarsıntı geçirdiğimiz zaman belirenlere benzer mavimsi lekeler vardı. Vücut, çimdikleme gibi uyarılara karşılık vermiyordu. Oysa hasta bilincini yitirmemişti. Dirimsel enerji yitimi nöbeti geçince, birden her yanının «karardığını», vücudunu duymaz olduğunu ve can vermek üzere olduğunu sandığını söyledi.

Bu nöbet şiddetli bir dirimsel enerji yitimiydi. Tepkeler, dokunma duyumları ve acı algılanması yerli yerindeydi, ama devingenlik yokolmuştu. Dirimsel enerji yitimi aşağı yukarı kırk dakika sürdü. Hastayı kaldırıp oturttum, güçsüz bir halde geriye devrildi. Yarım saat sonra, bin bir güçlükle oturabildi, ama ayağa kalkmaya yeltenince dizleri tutmadı. Bir saat dinlendikten sonra evine dönebildi.

Sonraki buluşmada kişilik zırhı güçlenmişti, bunu yumuşatmayı başarınca dirimsel enerji yitimi yeniden başgösterdi; ancak daha kısa sürdü ve daha hafif geçti. Hasta bu nöbeti «ses yitimi» biçiminde anlattı. O günden sonra, dilediğim an dirimsel enerji yitimi yaratabildim. Bunun için hastanın başını arkaya ya da yana yatırmak yetiyordu.

Önemle belirtilmesi gereken nokta, söz konusu nöbetlerin kaygısız yaşanmasıydı. Dirimsel enerji yitimiyle yaşam enerjisi akımı arasındaki ilişki yavaş yavaş aydınlandı. Hasta öteden beri ciddî coşkulardan korunabilmek için yüzeysel şakacılıktan yararlanmıştı. Heyecanları güçlendiği zaman, kendi deyişiyle, «ölü gibi» davranabiliyordu. Şimdi bütün bunlara üçüncü düzenek olarak dirimsel enerji yitimi ekleniyordu.

Kişilik yapısındaki yüzeysellikle duygulardaki suskunluk yüzeysel bir kişilik zırhıyla çakışıyordu. Dipteki çark dirimsel enerji yokluğuydu ve öyle olmaya devam ediyordu. Sonraki aylar, dirimsel enerji yokluğunun öteden beri alttan alta çalıştığını gösterdi. Hasta cinsel uyarılmayı kösteklemediği zaman dirimsel enerji yokluğu görülmüyor, cinsel uyarılma bütünüyle titreşemediği, yani tepe noktasına çıkamadığı zaman kendini gösteriyordu.

Hastadaki dirimsel enerji yitimi başdönmesi ve düşme korkusuyla atbaşı gidiyordu. Enerji yitimi ya «yüzeysel» oluyor ve birkaç gün sürüyor, ya da «köklü» oluyor ve hemen bütün gücüyle kendini gösterebiliyordu. 4. olaydaki gibi, zayıflık hali dirimsel enerji biriktiren kutunun içinde kolayca giderilebiliyordu. Bedensel boşalma tepkesinin özgür bırakılması da belli bir rahatlamaya yolaçıyordu.

Bu olayda, dirimsel enerji yitimi düzeneği hiç kuşkusuz yukarda anlatılan olaylardaki düzeneğe benzemektedir: *vücut alışılmamış ve güçlü uyarılmalara devingenliğin kösteklenmesiyle tepki göstermektedir;* bu da «zayıflık», «apansız güçsüz düşme», «ses yitimi», denge bozuklukları, düşme korkusu biçiminde dile gelmektedir. *Dirimsel enerji yayılması başlıyor ama sonuna dek gidemiyor, yayılma içtepisi yarı yolda küt diye kesiliyordu sanki.*

O gün, hasta, çocukluğundaki birkaç durumu anımsadı. Örneğin içinden babasına sevgi göstermek geldiği zamanlar «inme inmiş gibi» oluyormuş. Bu gibi olayların ayrıntılarının incelenmesi, çok güçlü bir cinsel uyarılma duyduğu için elden ayaktan kesildiğini gösterecektir. Babası soğuk ve sert bir insanmış. Ona karşı cinsel uyarılma duymak korkunç bir şeymiş. *Elinin kolunun bağlanması, sevgi gösterisine eşlik eden bedensel duyumları önleyemeyen, ama sevgisini göstermek isteyen bir çocuğun içine düştüğü şaşkınlığı dile getiriyordu.* Bunun sonucuysa devingenliğin kösteklenmesi ve zayıflığın başgöstermesi olmuştu.

Giderek devingenliğin nerede kösteklendiğini de saptayabildim. Bedensel boşalma tepkesi güçlenip göğüsten karna doğru inince, hastada ilginç bir tepke belirdi: sözün gerçek anlamında göbeğinin üstüne yıkılıyor; vücudunun üst kesimini öne veriyor, ayaklarını havaya kaldırıp hızla sallıyordu; korkunç sancı çekiyormuş gibi iki eliyle karnına yapışıyordu. Dirimsel enerji uyarılmasının üreme örgenlerine doğru yürümesi, irinli akıntının karın zarını deldiği noktada, bağırsakların kasılmasıyla kösteklenmiyordu; nitekim, karnın yoklanması bu varsayımı doğruladı. (O arada, dirimsel enerjiyle sağaltım söz konusu irinli akıntıyı geçirmişti.) Sorun açıktı: dirimsel enerjiye dayalı uyarılma dalgası üreme örgenlerine yöneldiği an karındaki örgenler kasılıyordu.

Şiddetli karın ağrıları, sürgünler ve peklikler işte buradan geliyordu. Daha az açık olan noktaysa, bu türlü kasılma ve urların bağırsak ya da dölyatağında hangi bedensel süreçle oluştuklarıydı. Ancak, üreme örgenlerindeki zararsız urların karın örgenlerinin sürekli kasılmasından meydana geldiklerine kuşku yoktu.

Bu kasılma hali, karnın alt kesiminde sürdürülen iki haftalık direngen çalışmayla giderildi. Şimdi artık bedensel boşalma tepkesi sert ve kesik devinimler biçiminde dışavurmuyordu; tersine, devinimler yumuşamıştı. Kısa bir süre sonra karnın alt kesiminde hoş enerji duyumları boygösterdi ve hasta, ömründe ilk kez, sevişme sırasında üreme örgenlerinde bedensel boşalma öncesi duyulan duyumları tattı. Devingenliği köstekleyen engel ortadan kaldırıldığı an şiddetli dirimsel enerji yitimi nöbetleri de yokoldu. Ancak, uzun süren yüzeysel yorgunluk halleri biraz daha sürdü; birkaç ay sonra onlar da geçti.

Böylece, sağaltım uygulaması dirimsel enerji yitimi kavramını doğrulamış oluyordu.

Dirimsel enerji yokluğundan doğan inme şimdi artık hem hastalık belirtileri açısından, hem de devinimbilim açısından tanımlanmış durumda. Bu terim, şimdiye dek «işlevsel inme» adı altında, hastalıkbilimi alanında bir Külkedisi yaşamı süren bütün halleri kapsamaktadır. Biz artık bu kavramı «dönüşümceli» (hystérique) bir bozukluk, ya da sinir dizgesinde ortaya çıkan somut bir örselenme gibi değil, somut dirimsel enerji dizgesindeki işlevsel bir aksaklık olarak anlıyoruz.

Kansu dizgesindeki aşamalı büzüşmenin sonucu olarak ortaya çıkan dirimsel enerji yitimini çok şiddetli biçimde kendini gösteren dirimsel enerji yokluğundan ayırmak daha güçtür. *Dirimsel enerji yokluğu vücudun yaşam enerjisini yitirmesi midir, yoksa belli ve hiç azalmanış yaşam enerjisinin vücutta dolaşmasının kösteklenmesi midir?* Ilımlı dirimsel enerji yitiminden ileri gelen güçsüzlük halleriyle şiddetli yaşam enerjisi yokluğu nöbetlerini kesinlikle birbirinden ayırabiliriz. İki durumda da ilke aynıdır belki. Şiddetli nöbetlerle kendini gösteren dirimsel enerji yokluğunun sürüp giden büzüşme sürecine dönüşebileceğini de, süreğen enerji yokluğunun şiddetli işlevsel kö-

türümlükle sonuçlanabileceğini de kabul edebiliriz. Yayılma, genleşme içtepileri işleyemezse, vücut sonunda yazgısına boyun eğebilir ve büzüşmeye başlayabilir. *Dirimsel enerji doğabiliminin terimleriyle söylersek, bu iki durumun ortak yanı, yayılma işlevinin kösteklenmesidir;* ya da, *ruhbilimsel terimlerle dile getirirsek, haz duymaya ket vurulmasıdır.*

Şimdi şu soruyu sormak gerekir: Bu aksaklık hastanın vücudunun gelişmesinin hangi evresine dek uzanır? İncelediğimiz beş olayda, çok küçük yaşlarda bile dirimsel enerji yokluğu izlerine, gelip geçici enerji yitimi nöbetlerine rastladık. Ama bu da sorunu çözmez. *Dirimsel enerji yokluğunun kökeni çok gerilerde olsa gerektir. Büyük bir olasılıkla, dirimsel enerjiye dayalı işlevler özelliklerini dölütün (ceninin: embryon'un) gelişmesi sırasında kazanmaktadırlar.* Bu dediğimiz ille de «kalıtımsal bir bozukluk» bulunduğu anlamına gelmez, yalnızca sorunu epey gerilere, doğum öncesine ya da doğumdan kısa bir süre sonraya götürür. Bir canlı varlığın «olmuş bitmiş» gelmediğini, yaşarken oluştuğunu saptamak son derece önemlidir; ayrıca, dirimsel-bedensel yapının gelişmesi doğumdan sonra aşağı yukarı birinci yaşın sonuna dek sürmektedir.

Hastalıkların önlenmesi yeterince erken başlamamaktadır, aslında dirimsel-bedensel yapının araştırılması dölütün oluşum evresine kadar uzatılmalıdır. Buysa, yaşam enerjisinin türlü işlevleri konusunda edindiğimiz bilgilerin yardımıyla, şimdi artık elimizdedir.

Bilimin ilerlemesi, yapılan deneyleri birtakım birincil nedenlere bağlamak ve nedenleri birleştirmeye çalışmaktadır. Freud'un getirdiği ruhsal hastalıklar bilimi cinsel enerjinin çok küçük yaştan gelişmeye başladığını bularak soyaçekim denen küçük iblisin etkisini elle tutulur derecede azaltmıştır. Bu bilimin saptamaları, aşağı yukarı iki yaşından başlayarak bakımevinde yapılmış gözlemlere dayanmaktadır.

Dirimsel enerjinin araştırmasıysa çok daha öncesine uzanmaktadır. Usyarılımına uğramış kişilerin (şizofrenlerin) dirimsel enerjiyle sağaltımı bu konuda kuşkuya yer bırakmamaktadır, sonradan ortaya çıkacak usyarılmasının ana çarkları *yaşamın ilk haftalarında* kurulmaktadır. Bu konuda daha çok şey öğ-

renmek dirimsel önem taşımaktadır. Yaşam enerjisiyle sağaltım biliminin kullandığı devinim dili, örgen dili ve coşkuların anlatım dili hem soyun oluşumu, hem de bireyin oluşumu açısından insanın derinliklerini inceleyen ruhbilimin yararlandığı araçtan, yani sözcük ve simgelerin oluşturduğu dilden çok daha eskidir. Devinim ve bedensel anlatım dili belli bir yaşta başlamaz, sözcük ve düşünce dili gibi yalnızca insanoğluna özgü değildir. Bizler henüz onu çözmeyi başaramıyorsak da, bedensel anlatım dili bütün hayvan dünyasını kapsayan bir işlevdir. Dolayısıyla, canlı varlık genellikle dirimsel enerjiye dayalı dirimsel-doğabilime *gerek insanoğlunda, gerek öbür hayvanlarda ömrün ilk yılından önce* açıktır, çünkü coşkuyla devinimin anlatımı kansu dizgesindeki açılıp kapanmaya bağlıdır.

Usyarılımına tutulmuş kişiler üzerinde yürütülen yaşam enerjisiyle sağaltım denemeleri konusunda ilerde daha başka açıklamalar yapmak üzere dirimsel enerji yokluğuna ilişkin bu incelemeyi yeni doğmuş bir çocuğun anlatım dilini betimleyerek bitireceğim. Görüleceği gibi, dirimsel enerji yokluğunun başlangıcını doğum öncesiyle sonrası arasındaki kısa zaman dilimi arasında arayıp bulmak elimizdedir.

3. ÜÇ HAFTALIK SÜT ÇOCUĞUNUN DÜŞME KORKUSU

Kısa bir süre önce, üç haftalık bir süt çocuğunda düşme korkusunun gelişmesini doğrudan doğruya gözleme fırsatını buldum. Bu gözlem, kanserin dirimsel yanının incelenmesinde sürüp gitmekte olan bir boşluğu doldurmaktadır.

Bu çocuk bedensel anlatım dilinin anlaşılıp kullanılmasını uğraş edinmiş bir çevrede doğmuştu. Dolayısıyla, ana babanın çocuğun el kol hareketlerine dayalı dilini anlamakta çaresiz kalmaları iyice şaşırtıcıydı. İlk haftalarda, *yeni doğmuş bir çocuğun coşkusal yaşamı konusunda kılgısal olarak hiçbir şey bilmedikleri* yargısına varmışlardı. Gerçekten de, yalnızca somut özenler süt çocuğunun gereksinmelerini karşılamaya yetmez. Onun elinde gereksinmelerini dile getirebilmek için *tek bir anlatım biçimi vardır: bağırmak.* Bu anlatım biçimi, kundağın bir kıvrımının yarattığı rahatsızlıktan tutun da karın ağrısına varana dek irili

ufaklı bir sürü derdi dile getirir. Oysa, süt çocuğunun anlatım dili çevresinden hiçbir yanıt almaz.

Burada, süt çocuklarına zarar veren bakım yöntemlerinden sözetmeyeceğim, çağdaş eğitim bunların kökünü kazımıştır ya da kazımak üzeredir: besinin katı kurallarla düzene konması, emzirme saatlarının Pirquet yöntemiyle değişmez biçimde saptanması, otuz kırk yıl önceki gibi çok sıkı kundakla bacakların alabildiğine gerilmesi, birçok hastanede uygulanan ilk yirmi dört saat emzirme yasağı, bebeklere çok büyük kuruluşlarda bakma alışkanlığı, süt çocuklarını «ağlamaya bırakma» uygulaması falan. Bu türlü zorlamalar gerek hekimlerdeki, gerek ana babalardaki yaşam düşmanlığını dile getirir. Doğumdan hemen sonra vücudun kendi kendini düzene koyma yeteneğine zarar verir ve yanlış bir yorumla kalıtımsal sayılacak daha sonraki dirimsel bozukluğun temellerini atar. Bütün bunlar, süt çocuklarına gösterilen özenlere genel olarak yansımasa bile, artık herkesin bildiği şeylerdir.

Ben burada, şimdiye dek önemsenmeyen, yaşamın ilk haftalarında uygulanan özellikle zararlı bir etki üzerinde duracağım: *süt çocuğuyla ona bakan kimse arasındaki dirimsel enerji alışverişi eksikliği.* Bu eksiklik doğrudan doğruya bedensel de olabilir, ruhsal da. Ancak şunu üstüne basa basa belirtmek isterim: süt çocuğunun coşkusal anlatım dilinin anlaşılmasının tek yolu doğal olarak en iyi, hattâ en eksiksiz yaşam enerjisi alışverişidir.

Süt çocuğunun en duyarlı dokunma bölgeleri ağzı ve boğazıdır, bu iki bölgede de yüksek oranda dirimsel enerji vardır. Sözü geçen örgen kendiliğinden doyuma yönelir. *Emme sırasında annenin memesinin ucu haz duyumlarıyla dirimsel enerji doğabilimine uygun biçimde tepki gösterirse belirgin olarak dikilecek, meme ucunun dirimsel enerjiye dayalı uyarılması bebeğin ağzına uygun düşecektir; tıpkı, dişinin cinsel örgeniyle erkeğin cinsel örgeninin ışın saçtıkları ve dirimsel enerji açısından birbirlerinin içinde eridikleri sevişmenin bedensel boşalmayla sonuçlanışı gibi.* Burada «olağandışı» ya da «tiksinç» hiçbir şey yoktur. Her ana emzirmenin hazzını duyar ve kendini bu hazza seve seve bırakır.

Oysa bugün kadınların % 80'inde dölyolu uyuşması ve soğukluk vardır. Dolayısıyla, ya meme uçlarında dirimsel enerji eksiktir, yani «ölü»dürler, ya da ana göğsündeki hazza kaygıyla ve itkiyle tepki gösterir. Pek çok ananın çocuklarını emzirmek istemeyişi bundandır. Bununsa bir sürü zararlı sonucu görülür. Dirimsel enerjisi eksik meme işlevsel açıdan da kötü çalışır, yani süt üretimi bozuktur. Ya süt çocuğunun uyarılmış dudakları cansız bir meme ucuyla karşılaşır, dolayısıyla doyuma eremez, ya da ananın büyük emzirme korkusu çocuğu biberonun lastiğine gönderir.

Dirimsel hastalıklarda karşımıza çıkan ağız, boyun ve omuz bölgesindeki kansu dolaşımı bozukluğu, ananın yukarda değindiğimiz düzensizliklerinden doğan ciddî zararların varlığı konusunda en küçük bir kuşkuya yer bırakmamaktadır. Konuşma bozuklukları, coşkusal anlatım eksikliği, boyun kaslarının kasılması, beslenme aksaklıkları, dönüşümceden ileri gelen kasılmalı kusmalar, birini öpme korkusu, ruh çöküntüsü, kekemelik, suskunluk ağız ve boyun örgenlerinin kötü çalışmasından ileri gelmektedir. Süt çocuğunun dünyayla kurduğu ilk işlevsel bağlantılardan yeterince sözettik sanırım.

Şimdi de, doğrudan doğruya dirimsel enerji alışverişinin belirlediği coşkusal ilintiye geçelim. Süt çocuğunun elinde, derdini anlatabilmek için değişik devinme biçimleri (yüz göz buruşturmalar, el kol oynatmalar, gövde ve bacak devinimleri, göz anlatımları) ile haykırmalar vardır. Çocukla ona bakan arasındaki ilinti sözle değil, bu devinimlerin anlatımıyla kurulur; ergin kişi, süt çocuğunun devinimlerinin anlatımını ilkin dirimsel enerji alışverişiyle (ruhsal terimlerle söylersek, özdeşleşmeyle) algılar. Bedensel anlatım dili iyi çalışıyorsa, süt çocuğunun anlattığını anlar. Zırha bürünmüşse, kişiliği katıysa, haz almaktan korkuyorsa, ya da başka ketvurmalarla yaralıysa anlayışı kıt olacak, çocuğun coşkusal gelişmesi bundan büyük zarar görecektir. Süt çocuğunun gereksinmeleri ancak bunların anlaşılmasıyla karşılanabilir. Çocuğun ne dediğini çabucak anlamak her zaman kolay değildir.

Her yeni doğmuş çocuğun ayrı özellikleri, *coşkusal havası* vardır, bu havayı kavramak çocuğun bireysel-coşkusal tepkilerini

anlayabilmenin ilk koşuludur. Bizim burada sözünü ettiğimiz süt çocuğunun belirgin özelliği «ciddî bakışları»ydı. Doğumundan birkaç dakika sonra bu «bakış» gelişmişti, hem de bütünüyle. Küçük çocuk gözünü dört açıp «görmek» üzere bakıyordu. Hemen var gücüyle anasının memesine yapıştı. İlk hafta pek az ağladı. İkinci hafta, ona bakan kişiler nedenini anlayamadılar, ama çocuk çok ağladı. Emzik her zaman ağlamasını kesmedi. Çoğu zaman bana öyle geliyordu ki çocukcağız *kesin bir şey istiyordu, ama ne?* bilemiyordum. Ancak iki hafta sonra *bedensel alışveriş* istediğini anladım. Şimdi ne demek istediğimi açıklayayım.

Çocuk, uyanık durduğu saatlarda, odasının duvarlarına çizilmiş bulunan kıvrımlı kırmızı çizgileri izliyordu gözleriyle. Kırmızıyı maviyle yeşile açıkça yeğliyordu. Bakışları kırmızı üzerinde daha çok eğleniyor, yüzündeki anlatım yoğunlaşıyordu.

İki haftalıkkan, bebeğin dudaklarında ilk örgensel uyarılma belirdi. Bu iş meme emerken oldu: göz yuvarları sağa sola ve yukarı kaydı, dudakları ürpermeye, dili titremeye başladı, titreme bütün yüzüne yayıldı, aşağı yukarı on saniye sürdü, derken yüz kasları gevşedi. Ana baba bu uyarılmayı son derece doğal buldu. Ama biz deneyimlerimizle, süt çocuğunda dudak uyarılması başgösterdiğinde pek çok ana babanın ürktüğünü biliyoruz. Yüz kaslarındaki örgensel boşalma daha sonraki dört hafta boyunca da sürdü.

Doğumundan sonraki üçüncü haftanın bitiminde, yıkanmanın ardından, aşırı bir düşme korkusu belirdi çocukta. Çocuk banyodan çıkarılmış, sırtüstü masaya yatırılmıştı. Çocuğun masaya konuşunun çok hızlı mı yapıldığını, yoksa düşme korkusunu derinin soğumasının mı doğurduğunu hemen yakalayamadık: *çocuk, bir destek ararcasına kollarını geriye uzatarak avazı çıktığınca bağırmaya başladı, habire başını doğrultmaya çalışıyor, gözlerinde canlı bir kaygı okunuyordu, ancak uzun çabalarla yatıştırılabildi.* Kucağa almak gerekti. Bundan sonraki her masaya koyma girişiminde, düşme kaygısı aynı şiddetle kendini gösterdi. Ancak kucağa alınınca yatıştı.

Sonraki günlerde, sağ kürek kemiğiyle sağ kol sol kola oranla daha geriye çekik ve kıpırtısız kaldı. Sağ omuz kaslarının

gerginliği açıkça ortadaydı. Düşme korkusuyla bu kasılma arasındaki bağ açıktı: *korku sırasında, çocuk bir yere tutunmak istercesine iki omuzunu da geriye vermişti. Düşme korkusu geçirmediği ara dönemlerde bile kasların bu duruşu sürüyor, omuzlar gevşemiyordu.*

Ben bu olayın büyük önem taşıdığına inanıyorum. İlkin aşağıdaki açıklamaları gözden geçirip eleyelim:

Bu, erginlik çağından sonra görüleceği üzere, üreme örgenlerine ilişkin bir bedensel boşalma kaygısı olamazdı. Aynı biçimde, akılsal bir kaygı da sözkonusu olamaz, çünkü üç haftalık çocukta «düşme», dolayısıyla «aşağı», «yukarı», «derin» kavramları yoktur. *Ruhsal-sinirceli* bir düşme korkusu da sözkonusu değildir, çünkü sözlü dil gelişmeden zihinde canlandırma yoktur, zihinde canlandırma olmayınca da güçlü korku (phobie) olamaz.

Bu gibi durumlarda ruhçözümlemesinin önereceği «güdü kaygısı» açıklaması da doyurucu değildir: hangi güdüye (pulsion'a) karşı savunacak süt çocuğu kendini? O yaşta, aktöresel yasaklama bulunmadığına göre «aktöresel ben» de yoktur; ruhçözümlemesi kuramı uyarınca, güdüler herhangi bir kaygıya yolaçamaz. Güdü kaygısı aracılığıyla herhangi bir itkinin boygöstermesini «işaret edebilecek» bir «ben» yoktur.

Tıpkı ruhçözümcü açıklama gibi akılcı yorum da hiç işimize yaramaz. *Ne düşme tehlikesi bilinci, ne de güdüye karşı savunma kaygısı işareti bulunduğuna göre, üç haftalık çocukta şiddetli bir düşme kaygısı nasıl belirir?* «Doğuştan gelme bir güdü kaygısı», «atadan kalma kaygı» kavramına başvurmaktan kaçınabileceğimiz kanısındayım. Böylesi çok kolay ve anlamsız bir açıklama olurdu. *Düşme korkusu ancak vücudun dirimsel enerji işlevlerinden yola çıkılarak anlaşılabilecek işlevsel bir bozukluktur.*

Şimdi dirimsel-doğabilimsel yorumu deneyelim. Tehlike korkusuyla güdüye karşı kendini savunma bir yana itildiğine göre, geriye kansu dizgesindeki ilk devinimlerle birlikte çalışmaya başlayan *vücudun dirimsel enerji dizgesinin haz-kaygı çarkları* kalmaktadır. *Psychischer Kontakt und Vegetative Strümung* (Ruhsal Değinme ve Bitkisel Akımlar, 1934) adlı yapıtımda,

salt dirimsel-bedensel düşme duyumunun bitkisel (sinirsel) merkezden dirimsel enerjinin ansızın çekilmesi sonucu ortaya çıktığı varsayımını öne sürmek zorunda kalmıştım. Burada sözkonusu olan, gerçek düşmelerde, ürkmede («korkudan düşmek»), bedensel boşalma sırasındaki yayılmanın ansızın dizginlenmesinde kendini gösteren bir devinme örgeni duyumudur. Hekimlik açısından da kanıtladığım üzere, bedensel boşalma kaygısının temelinde hep düşme korkusu vardır. *Bedensel boşalma sırasındaki hızlı ve aşırı yürek atışı, engelsiz gerçekleşemezse, düşme biçiminde algılanır.* Buna karşılık, ket vurulmayan bedensel boşalma kasılması hep *havada süzülme* ya da *uçma* biçiminde duyulur.

Vücudun dış kesimlerinden dirimsel enerjinin çekilmesi uç örgenlerde dirimsel enerji yokluğuna yolaçar; denge duygusunun yitirilmesi denge örgenlerindeki dirimsel enerjinin eksilmesiyle atbaşı gider.

Demek ki düşme kaygısı «ruhsal bir oluşum» değil, vücudu dengede tutan örgenlerin, *yerçekimine ters yönde* etkinlik gösteren örgenlerin ansızın yaşam enerjilerini yitirmelerinin dile gelmesidir. Düşme korkusuyla dirimsel enerji yitiminin apansız bir bedensel boşalma korkusundan, gerçek bir düşmeden ya da ürkmenin yarattığı kasılmadan ileri gelmesi hiçbir şeyi değiştirmez, iç düzenek hep aynıdır: *vücudun dış kesimlerindeki kansu dizgesinin devingenliğini yitirmesi*'yle atbaşı giden *denge duygusunun ve dengenin yitirilmesi.* Yaşanan kaygı doğrudan doğruya dirimsel-bedensel kansu dizgesindeki apansız kasılmadan gelir. Ancak, dirimsel enerji dizgesindeki kasılma *vücudun dış kesimlerindeki kansu dizgesinin devingenliğini yitirmesine bağlıdır, dolayısıyla, düşme kaygısı biçiminde dile gelir.*

Devinimsizlik ikinci elden bir ketvurmanın, yani hazzın kösteklenmesinin sonucu da olsa, birinci elden bir kaygılı kasılmadan ileri de gelse, etki açısından hiç önemi yoktur: *düşme duyumu, vücudun dış kesimlerindeki kıpırtısızlığın, dengenin yitirilmesinin iç dünyada dolaysız olarak algılanmasından başka bir şey değildir.* Bundan ötürü, yerçekimi alanı içindeki vücut dengesi dirimsel enerji dizgesinin dış yüzündeki eksiksiz yaşam enerjisi açılıp kapanması işlevinin ta kendisidir.

Şimdi bu yorumu doğrulayan bir olayı aktaracağım. Ta-

nıdığım bir genç bir sincap yakalamış, avucuna hapsetmişti. Sincabın elinde kıpırdamadan, kendini savunmadan, ısırmadan, debelenmeden, pelte gibi yatışına şaşıp kaldım: *korkudan kötürüm olmuş, şiddetli bir dirimsel enerji yokluğu geçirmekteydi.* Delikanlı, birkaç dakika sonra sincabı yere bıraktı. Hayvan ilkin ölü gibi yattı, hiç kıpırdamadı. Derken kalkmaya yeltendi, ama başaramadı; doğabilimsel terimlerle söylersek, yerçekimini yenemiyordu. Aşağı yukarı çeyrek saat ayağa kalkma girişimleri başarısız kaldı. Yaralı değildi, nitekim daha sonra pekâlâ koşmaya, ağaçlara tırmanmaya başladı. Denge duyusunun yitirilmesi ve sürekli düşme yoğun bir kaygıya yolaçıyor, bu da yeni düşmeyi hazırlıyordu. Birkaç dakika boyunca sincap apansız kasılmalarla öyle bir çırpındı ki, her seferinde 10-20 cm. havaya sıçradı. Sonunda dirimsel enerji yitimi geçti, fundalıklara çekildi, uzun süre dinlendi ve kaçıp gitti.

Biz yine süt çocuğuna dönelim. Sözkonusu dirimsel enerji yokluğunun *nedenini* kestirebilir miyiz acaba? Sanırım evet.

Yukarda, *aşağı yukarı iki hafta süt çocuğuyla ona bakanlar arasındaki dirimsel enerji alışverişinin kötü gittiğini* belirtmiştim. Çocuğun herhalde güçlü enerji alışverişi içtepileri vardı ve bunlar doyumsuz bırakılmıştı. Derken, ağız yoluyla boşalma kendini göstermişti; başka bir deyişle, baş ve boyun bölgesindeki aşırı gerilim en doğal yoldan boşaltılmıştı. Başka bir dirimsel enerji dizgesine değme gereksinmesi daha da artmıştı. Söz konusu değmeyi sağlamak üzere harcanan çabalar boşa gidince, vücutta bir kasılma başgöstermiş, dirimsel enerji içerlere çekilmişti. Ruhbilimsel terimlerle söylersek, çocuk «yazgısına boyuneğiyordu», «doyumdan yoksun kalmıştı». «Dirimsel boyuneğme» yaşam enerjisi yokluğunu kamçılamış, sonunda düşme korkusu belirmişti. Burada, dirimsel bozukluğun benzer çarklarının işlediği 5. olayı anımsatmak isterim.

Bebeğin düşme korkusunu önleme girişimlerim başarıyla sonuçlandı. Çıkardığım sonuçlar doğruysa, üç şey kaçınılmaz biçimde gerekliydi:

1. *Çocuk ağlayınca kucağa alınması gerekiyordu.* Nitekim bunun hemen etkisi görüldü. Üç hafta sonra, düşme kaygısı yokoldu. Düşme korkusuyla birlikte yabancılardan korkma da orta-

dan kalktı. İlk enerji yitiminden *önce,* çocuk herhangi bir yabancının kendisini kucağına almasından hoşlanıyordu. Enerji yitiminden *sonra,* yabancı biri kucağına alınca korkudan ağlamaya başladı. Bir gün de, ansızın ortaya çıkan bir köpek düşme korkusunun belirmesine yolaçmıştı.

2. *Omuzlarda beliren bu ilk kişilik zırhını ortadan kaldırabilmek için, «geriye doğru uzatılan» kolların usul usul eski yerine getirilmesi gerekirdi.* Çocuğun omuzlarını oyun oynayarak, gülerek, hoşlandığı gürültüleri çıkararak eski durumuna getirdim. Bu iş aşağı yukarı iki ay, her gün, gülerek yinelendi.

3. *Düşme duyumuna alıştırmak için, çocuğu gerçekten «düşürmek» gerekliydi.* Bu da başarılı oldu. Çocuğu usulca havaya kaldırdık, koltuk altlarından tutarak önce yavaşça, sonra daha hızlı aşağı indirdik. Çocuk ilkin ağlayıp bağırarak tepki gösterdi, ama zamanla alıştı, hattâ bundan hoşlanmaya başladı. Kısa bir süre sonra, bu yükseltip indirmeyi oyun haline getirdi. Ayakta durabildiği gün, o minicik bacaklarıyla «yürüme devinimleri» yapmaya koyuldu. Göğsüme yaslanıyor, yukarı, başımın üstünde bir yere bakıyordu. *O zaman, tepemden aşmak istediğini anladım.* Başımın düzeyine gelince, sevinç çığlıkları atıyordu. Sonraki haftalarda, başımdan aşma ve «düşme» en gözde oyunları oldu.

Çok şükür, ilk dirimsel hastalıklı tepki geçiştirilmişti. Ondan sonraki altı ay boyunca en küçük bir düşme kaygısı görmedik.

Bu süt çocuğunu bir süre daha dirimsel hastalığa yolaçan büzüşmeyle *doğrudan doğruya* ilişkisi bulunan bu alanda izlemek son derece önemlidir: *ergin vücudun kansere yolaçan büzüşmesinin kökeni erken yaşlarda başlayan süreğen kasılmadaysa, mantık gereği, dirimsel hastalıklı körelmenin önlenmesinin, yaşamın ilk aylarında dirimsel içtepilerin barış içinde gelişmesine bağlı bulunduğu sonucuna varmak zorundayızdır.* Kanserin yarattığı büzüşmeyi önleyecek bir ilâcın bulunması çok yalın ve beğenilen bir iş olurdu, ama olanaksız bu, biz kendimizi *yeni doğan çocuğun cinsel tutumbilim alanında eğitilmesine* adamalıyız. Gözümü ne denli uzaklara dikersem dikeyim, başka çıkış

yolu göremiyorum. Bunun hangi kesin toplumsal sonuçlara yolaçacağını da biliyorum.

Biz, yetişkinlerin yeni doğan çocuğun bedensel anlatım dilini bilmeyişlerinden yola çıkıyoruz. Bu bilgisizlik çok geniş ve yaygındır. Sözünü ettiğimiz çocuğun anası babası beslenme saatını ve ölçüsünü çocuğa bıraktıkları için, kendilerini pek anlayışlı sayıyorlardı. Dördüncü haftadan sonra çocukta bağırıp çağırmayla dışavuran bir sıkıntı saptadık. Önce hiçbir şey anlayamadık; derken, yavaş yavaş son derece yalın bir düşünce uyandı zihnimizde: kenarları yüksek, üstü örtülü bir beşikte saatlarca yatmak alabildiğine sıkıcıydı.

Çocuğun canlılığı, canlı bir ortam ister. Bunu derken yalnız yetişkinlerin bedensel anlatım dilinin canlılığını değil, aynı zamanda *sözün gerçek anlamında devinmeyi* düşünüyorum. Süt çocuğu canlı renkleri cansız ya da solgun renklere yeğler; aynı biçimde, kıpırdayan nesneleri de kıpırdamayanlara. Beşiğin kenarları sağa sola bakmasını önlemesin diye yatağı yükseltilirse, üstündeki çatı kaldırılırsa, çocuk çevresini gözleyebilir; gelip geçenler, ağaçlar, çalılıklar, direkler, duvarlar müthiş ilgisini çeker.

«Çocuğun içe kapanıklığı», «kendine dönüklüğü» kavramı alabildiğine yaygındır; oysa tepeden tırnağa yanlıştır. Çocuğun içe kapanıklığı eğiticinin yolaçtığı yapay bir olgudur. Bu içe kapanıklık süt çocuğunun kesinlikle dış dünyadan ayırılmasının, ona bakan kimselerin ve çocuk hekimliği kuramcılarının kişilik zırhlarının *yarattığı yapay bir üründür.* Çevresinde canlı bir sıcaklık değil de yalnız katı eğitim kuralları ve düzmece davranışlar gören çocuk elbette kabuğunun dışına çıkamaz, ya da bin bir güçlükle çıkar.

Bugün yeni doğan çocukların büyük çoğunluğunun içe kapanık ve uslu oldukları doğrudur. Peki ama, alabildiğine yaygın olduklarına göre, ters kamburlukla sinirce doğal mıdır?

Analar babalar, hekimler ve eğiticiler bebeklere sahici olmayan, katı bir tutumla, yapay bir alçakgönüllülükle ve saygınlıkla yanaştıkları, dirimsel enerji alışverişinde bulunmadıkları sürece çocuklar içe kapanık, uslu, uyuşuk, «içe dönük», «garip» olacak, daha sonra da, eğitim görmüş kişilerin «yetiştirmek» zorunda kalacakları «küçük yırtıcı hayvanlar» olacaklardır.

Bütün siyasal lâf ebeliklerine karşın, erginler kendi uyuşukluklarının süt çocuğunun el değmemiş kansu dizgesini etkilemesini önleyemedikleri sürece, üstünde yaşadığımız bu dünya değişmeyecektir.

Süt çocuğu, yetişkinlerin kesin kurallı diline ya da «bebeksi» diline hiçbir anlatımsal devinimle karşılık vermez. *O yalnız kendine yönelik bir ses titremesine, bir vurgulamaya ve sözlü anlatıma karşılık verir ve bedensel anlatım diliyle derdini anlatır.* Birkaç haftalık bir bebeğe *onun çıkardığı* gırtlak sesleriyle seslenirseniz, *onun* devinimlerine öykünürseniz, ve her şeyden önemlisi, çevrenizle canlı bir enerji alışverişindeyseniz, çocuğun müthiş neşelenmesini ve size canlı yanıtlar vermesini sağlarsınız. Yetişkinden gelecek sahici olmayan davranış çocuğu ister istemez kendi sınırları içine iter. *Erginlerin bu konuda genel olarak % 90 sağır ve kör olduklarını, dirimsel bozukluğa yatkın yapıları günlük yaşamın yarattığını ne kadar söylesek azdır.*

İçsalgı bezlerinin ve son derece ilginç anamayaların (enzyme'lerin) işlevlerindeki aksaklıklar, dirimsel dizgede daha sonra ortaya çıkan bozuklukların *nedeni* değil, *sonuçları*'dır. Devinimci-kimyacı yaşam anlayışı yanlışsa, bu dediğimizin doğru olması gerekir, *nitekim bu anlayış yanlıştır.* Gezegenimizi dolduran insanların sağlık durumu bunun kanıtıdır.

Örneğin Hintlilerin, Japonların ve daha başka Asya toplumlarının küçük çocukların eğitiminde uyguladıkları korkunç yıldırma bizi hiç şaşırtmamalıdır. Bizim şu «Uygar Batı»da işler oradakinden daha iyi durumda değildir, yalnız bizdeki «küçük yırtıcı hayvanların eğitim» yöntemleri değişiktir. Çevresindeki hiçbir şeyi hoşgörmeyen evde kalmış kız anlayışı iki kesimde de aynıdır. Yirmi ya da elli yıl sonra, çocuklarla uğraşan kişilerin birilerini sevmeleri, çocukları anlayabilmeleri için kendi vücutlarında bedensel boşalma duyumlarını tatmaları gerektiğini söylemek en sıradan söz olacaktır. Bu dediğimin bugün pek çok kişiyi irkiteceğini biliyorum, ama böyle olması günlük deneyime dayanan şu doğruyu değiştiremez: bedensel boşalmayı beceremeyen eğitici çocuğun bütün varlığının gelişimi için büyük bir tehlikedir.

Küçük çocuğun «içe kapanıklığı», suskunluğu, solgunluğu, içe dönüklüğü eğitimin yapay ürünüdür, içinde bulunduğumuz toplumsal yoksulluğun meyvesidir. Çok geçmeden, sürgünler, kansızlık falan gelip buna eklenir. Bunun nedenini Kaf dağının ardında aramak yersizdir: bağırsaklarımızın işleyişi bitkisel (sinirsel) bir nitelik taşıyorsa —ki taşır!—, süt çocuğunun coşkusal, yani dirimsel-bedensel gelişmesindeki eksiklik sürgünde, solgunlukta, kansızlıkta, daha bilmem nede etkili olur. Bu bağlam içinde bana yalnız «toplumsal yoksulluk»tan da sözedemezsiniz, çünkü son çözümlemede toplumsal yoksulluk da donmuş kalmış insan denen memeli hayvanların oluşturduğu dünyanın ürünüdür; bu dünyanın elinde savaşlar için sayısız araç varken, yaşayan canlı varlığı korumak için yeterli araç yoktur — savaşın *tek bir gününe* harcanan olanakların ufacık bir parçası bile yoktur! Yoktur, çünkü insan denen memeli hayvan yaralıdır, kaskatıdır, canlıyı hiç mi hiç anlamaz, ondan yalnızca korkar. Ayrıca, anası babası dıiimsel açıdan hastalıklı bir küçük çocuğun içinde bulunduğu yoksulluk başka hiçbir toplumsal yoksullukla kıyaslanamaz.

Yakalama, tırmanma, yürüme eylemlerinin günün birinde gökten zembille inmiş gibi «ortaya çıkıverdikleri»ne, bir çocuğun *x* haftada yakalamaya, *y* haftada tırmanmaya, *z* haftada yürümeye başladığına inanmak çok yaygın bir boş inançtır. Çocuk hekimliğinin, tıpkı günlük kalori ölçüsü gibi, her gün yapılması gereken ilerlemeyi gösteren bir ortalama ölçü saptamamış olması şaşırtıcıdır. Canlı bir meme ucu, onun sevisel uyarılma açısından kusursuz çalışması, yeni doğan çocuğu sarmalayan ana teninin sıcaklığı sindirimi kolaylaştırma ve vücudun bütün işlevlerini kamçılama yönünden bütün hekim reçetelerini geride bırakır. Süt çocuğunun anasıyla ilişkisi sıcak ve anlayışlı bir hava içinde kurulmuşsa, o zaman —ve yalnız o zaman— hastalıklı eğitimin yapay ürünlerinin değil, *doğal süreçlerin* ortaya çıktığı görülür. Çocuklarla ilgili bilimsel öneriler ancak eğiticiler cinsel açıdan sağlıklı oldukları zaman *doğru* olacaktır. Bence, *bilimsel bir önerinin doğruluğu onu öneren kişinin kişilik yapısına bakılarak* değerlendirilmelidir (ve günün birinde öyle olacaktır), tıpkı bugün söz konusu değerin öneri sahibinin deyişindeki inceliklere

bakılarak ölçülmesi, bir cerrahın ustalığının eline egemenliğine dayanarak saptanması gibi.

Daha önce, bu iş için doğru gözlem alanı saptamak gerektiğini söylemiştim. *Dirimsel enerji alışverişi kurulduğu zaman, süt çocuğunda çeşitli işlevlerin henüz «erek»leri ortada yokken geliştikleri gözlenir.* Örneğin göz, sıkılan yumrukla ilinti kurar; elin yumulması, çocuk herhangi bir nesneyi yakalamazdan önce kendini gösterir. Bunun, salt devinimci anlayışla düşünülen «yakalama tepkeleri»yle uzaktan yakından ilgisi yoktur. *Ereğinin bilincinde yakalama edimi, bir sürü işlevin sıkı işbirliği sonucu, yani o ana dek birbirine bağlı olmayan örgen devinimlerinin ORTAKLAŞA DÜZENE KONMASIYLA yavaş yavaş gelişir.* Belli bir ereğe yönelik *görme edimi* gözlerin yaptığı devinimin çevredeki haz verici başka bir devinmeyle ilinti kurmasından sonra belirir. *Görme edimi* gerçekleştiğinde, yeterince karmaşıklaşmış bu işlev yanında yöresinde *yeni* tutamak noktaları arar. Kasılmaya yolaçan tatsız uyarılar görme edimi yaratmazlar. Bebeklerimizin duydukları sayısız kaygı ve hoşnutsuzluk sonradan «cansız bakış»a, «uzağı görmezlik»e, göz kapaklarının daha az devinmesine, dolayısıyla «ölü» bakışa yolaçacaktır.

Bu olgular karşısında, «görme, ağkatmanın (retina'nın) ışınlara gösterdiği tepkidir» diyen yanlış devinimci anlayış ne yapabilir? Görme edimi budur *elbet;* ancak, ağkatmanının tepkisi görme ediminin yalnızca aracı, taşıtıdır. *Bir çocuğun oynaması «yalnızca» ayaklarının yere değmesi midir, yoksa «yalnızca» bir dizi kas kasılması mı?* Yaşamın salt devinimci anlayışla yorumlanmasının boşluğu kör kör parmağım gözüne ortadadır.

Gülümsemenize ya da kaşlarınızı çatmanıza göre çocuk size başka türlü bakar. *Demek ki burada kansu (plazma) dizgesindeki eylemin devindirici anlatımı önemlidir,* yoksa tek tek uyarılar, tepkiler, kas kasılmaları değil. Ağkatmanına vuran ışın hep aynı dalga boyundaki belli süreçtir. Buysa, hazzın kolaylaştırdığı, kaygının kösteklediği şeye, *dokuların kanla dolup şişmesine* bağlıdır.

Bebekle aramızdaki alışveriş iyiyse, işlevlerinin iyi gelişmesini sağlarız. Ben yanından geçerken, gözlediğim çocuk, yattığı yerden, «yürümek» istediğini anlatmak üzere, yürüme hareketleri yapmaya başlıyordu. Üç buçuk aylıkken, koltuk altlarından tu-

tup «yer değiştirmek» üzere minik ayaklarını belli bir tartımla birbiri ardından yere bastırınca sevincinden kıkır kıkır gülüyordu. Devinmenin gerçek olduğunu, yani değişik nesnelerin yanından yöresinden geçtiğini saptamak üzere bakışlarıyla duvarları ve tavanı tarıyordu.

Küçük çocuklar gelişmeleri sırasında ses kaslarının alabildiğine etkin olduğu bir evre geçirirler. Analar babalar genellikle çocukların yüksek sesle haykırmaktan, bağırmaktan, değişik sesler çıkarmaktan aldıkları sevinci hastalıklı bir saldırganlık sayarlar. Dolayısıyla, küçükler «uslu durmak», bağırmamak üzere yetiştirilir. Ses aygıtından gelen itkiler dizginlenir, ses kasları sürekli gergin durur, çocuk usludur, «çelebi»dir, «içine kapanık»tır. Bu kötü bakımın sonucu az sonra beslenme bozuklukları, genel uyuşukluk, yüz solgunluğu biçiminde kendini gösterir. Konuşma bozukluklarının, geç konuşmanın da burdan geldiği düşünülebilir. Erginlerle eğiticilerin güçlerini kötüye kullanmalarının etkisini boyun kaslarının kasılması biçiminde görürüz. Soluk borusunun çevresindeki ve boynun iç kesimindeki kasların kendiliklerinden kasılıp başın ve boynun öne atılma eğilimini dizginlemeleri en çok görülen şeydir. Hekimlik deneyleri, çığlıklar sevinçten kaynaklandığı zaman, küçük çocukların «doyasıya bağırmalarına» izin verilmesi gerektiğini öğretmektedir. Bu, kimi ana babalara tatsız gelebilir. Ancak, eğitim sorunlarında yetişkinin değil, *yalnızca çocuğun çıkarlarını* gözetmek zorundayız.

Dirimsel bozukluktan ileri gelen büzüşme sürecinin kökeni sorununu nerede gördüğümü yeterince açık seçik anlatabildim sanırım: *bu köken, vücudun gelişmesinin başlangıcında ruhsal ve bedensel-kimyasal işlevlerin dirimsel-coşkusal etkinliğe bağımlı kılınmasındadır.* Ve bu hastalıklı sürecin durdurulma ya da önlenme çareleri kimyasal ilâçlarda ya da yüceltmeyi salık veren eğitsel-ekinsel kuramlarda değil, işte burada, *yalnız burada*'dır.

Ruhsal-bedensel işlevlerin kansu dizgesindeki açılıp kapanma deviniminin dirimsel enerjiye dayalı işlevlerine bağlı bulunduğunu daha önce belirtmiştim. *Sürüp giden kasılmayı ve erken yaşta kararıp kurumayı önleyebilmenin akla gelebilecek biricik yolu, doğumla birlikte başlayan canlı açılıp kapanma etkinliğidir.*

Dirimsel enerjiye dayalı açılıp kapanma çevredeki uyarı-

cılara ve bunlarla aramızdaki alışverişe bağlı bir işlevdir. Doğumdan başlayarak, eğiticilerin kişilik yapıları bu çevrenin en temel ögesini oluşturur. *Hele ana vücudu, dölütün oluşmasından tutun doğuma kadar, sözkonusu çevrenin ta kendisidir.*

Şimdi de vücudun *doğum öncesi* gelişmesi konusunda elimizde bulunan kısıtlı bilgilere değinmek istiyorum. Doğrusu aranırsa, çok azdır ve dişe dokunur şeyler değildir bu bilgiler. Şu karanlık kalıtım sorununda gedik açabilmek için daha çok şey öğrenmek zorundayız. Aşağıdaki notlar —yalnızca nottur bunlar— daha geniş araştırmalara olanak sağlayabilecek bir başlangıçtır.

Dirimsel kökenli büzüşme hastalığının başlangıcını dölütün gelişme evresi sayarsak, aklımıza gelen ilk soru ana kanının, vücudundaki dirimsel enerji yükünün ve özellikle de ananın üreme örgenlerindeki dirimsel enerji koşullarının dölüt üzerindeki etkisi olacaktır.

Çekilen filmin de gösterdiği üzere, civciv dölütünün kasılmaları dölütün büyümesinde sağımsal açılıp kapanma hareketinin varlığını doğrulamaktadır. *Bir dölütün canlılığı kasılmalarında dile gelmektedir.* Canlı varlığın kabarcıklı halinin de gösterdiği gibi, burada etkili olan özgül ilk-kansu (protoplazma) fışkırması biçimindeki dirimsel enerji işlevlerini en iyi amipte gözleyebiliriz. Bu durumda, özgürce açılıp kapanabilen bir dölyatağının dölüte dirimsel enerjisi eksik, kasılıp kalmış bir dölyatağından çok daha elverişli bir ortam yarattığını kabul etmemiz gerekir. Dirimsel enerjisi yüksek bir dölyatağında kan ve sıvı dolaşımı eksiksiz, dolayısıyla enerji yapım-yıkımı etkili olmakla kalmaz, ayrıca *ana dokusunun dirimsel enerji toplama yeteneği, aslında dölyatağındaki kaygan maddenin işlevsel parçasından başka bir şey olmayan dölüte geçer.*

Bu durumda, bedensel boşalma açısından güçlü kadınların çocuklarının neden soğuk ve zırhlı kadınların çocuklarından daha canlı oldukları kolayca anlaşılıyor. Bu olumlamanın doğrulanması da kolaydır. Öteden beri «mizaç kalıtımı» adı verilen şey, gerçekte, ana dokusunun dölüt üzerindeki etkisinden başka bir şey değildir. Böylece, ilk kez, «kişilik kalıtımı» denen şu kocaman sorunun hiç değilse bir bölümü kavranmış olmaktadır.

Coşkusal (duygusal) işlevler dirimsel enerjiye dayalı işlevlerce belirlendiğine göre, ilk kişilik özelliğinin her şeyden önce dirimsel enerji etkinliğinin azlığı ya da çokluğuna bağlı bulunduğu ortadadır. Başka bir deyişle, *mizaç, ya da vücut yapısı bedendeki dirimsel enerji dizgesinin açılıp kapanma etkinliğinin ölçüsüne bağlıdır.*

Böylece «soyaçekim etkeni», ilke olarak, bir dirimsel eneji oranı diye kavranabilir. Enerji açısından zengin bir dizgenin yoksul dizgeye oranla daha zor boyuneğmesi son derece mantıklıdır. Bir dölütün enerji düzeyi, ananın üreme örgenlerindeki dirimsel enerji düzeyince koşullanır — buysa mantık açısından haklı bir çıkarımdır. Enerji azlığını nicelik açısından vücudun dirimsel enerji yükünün azalması, işlevsel açıdan da kansu dizgesi etkinliğinin düşmesi biçiminde tasarlayabiliriz. Oysa kansu dizgesindeki açılıp kapanmanın azalması dölütte ikinci elden dirimsel enerji eksikliğine yolaçabilir. Demek ki, ana baba dirimsel yapım-yıkım azlığı çekiyorlarsa, dölüt başlangıçta ille de yaşam enerjisi yönünden zayıf olmayabilir. Bu durumda iki olasılık belirir: dölüt ya *ilkten* yaşam enerjisi yönünden zayıftır, ya da ananın üreme örgenlerindeki dirimsel enerji eksikliği dolayısıyla *ikinci elden* dirimsel enerji yokluğu çeker.

Bu düşünceler zincirini biraz ilerde sürdüreceğiz. Doğal olarak, sözlerimizdeki yanlışları düzeltmeyi ya da karanlık noktaları aydınlatmayı doğru gözlemlere bırakıyoruz.

Dölüt, ana babanın sevişmesi sırasında dölyatağının bedensel boşalma kasılmalarına katılır. Örgensel-işlevsel konumundan ötürü, başka türlü olamaz. Doğumdan *önce,* dirimsel enerji açısından, bedensel boşalma kasılmalarından ayrı tutabileceğimiz daha başka *gelişme kasılmaları* vardır. Buna, ananın bedensel boşalmalarının harekete geçirdiği örgensel boşalma kasılmaları eklenir. Hepsine bir de gebelikten önceki dönemde ananın vücudunda toplanan yüksek dirimsel enerji yükünü eklersek, dölütün dirimsel enerji gücü için önceden en elverişli koşullar hazırlanmış olur. Bu koşulları daha sonra ana babanın üreme örgenlerindeki kişilik yapıları belirleyecek, ve bu etkilenme ilerde dirimsel enerji işlevinin dölütte yarattığı *ruhsal* gelişme alanında

sürecektir. Yeni doğan çocuk, doğumdan sonra, baş ve boyun bölgesinde bağımsız örgensel boşalmayı tadacaktır.

Yüksek yaşam enerjisi gücü, canlı bir açılıp kapanma etkinliğine yolaçacağı için, dirimsel enerji eksikliği daha başından önlenmiş olur. Kansere dönüşecek köreltici dirimsel bozukluğa ya da dirimsel enerji yokluğuna yatkınlık iyice ortadan kaldırılamasa da, olasılık oranı düşürülecektir; yeter ki ilerde daha başka kötü etkiler yaşama aygıtını yazgıya boyuneğmeye ya da kararıp kurumaya itmesin.

Biz yine bebeğimize dönelim. Gebeliğin beşinci ayından sonra, çocuğun devinimleri müthiş güçlenmişti, öyle ki ana bundan ötürü sancı çekiyordu. Anaya bakan hekim ayrıca dölütün yürek atışlarının da insanı şaşırtacak kadar güçlü olduğunu bildirmişti. Doğumun zor geçmesine karşın (bu ilk doğumdu, su kesesi vaktinden önce koptu, doğum için tam yirmi saat uğraşıldı), çocuk havasızlıktan boğulmadı. Ananın kanı gebeliğin sonuna dek dirimsel enerji yönünden güçlü kaldı ve hemen hiç T basiline rastlanmadı.

Özetlersek: *Anayla babanın yüksek dirimsel enerji gücü, dölyatağında dirimsel enerji eksikliğinin ve kanda T basiliyle CO_2 fazlasının bulunmayışı dölüt evresindeki çocuğun vücudundaki yüksek yaşam enerjisi gücünün vazgeçilmez önkoşullarıdır.*

Buna karşılık, ana babanın bedensel boşalma güçsüzlüğü çekmesi, dölyatağının dirimsel enerjiden yoksun kalması, dokuların iç solunumunun aksaması, kanda T basillerinin belirmesi, kandaki dirimsel enerji oranının azalması, bitkisel (sinirsel) zırh şimdi artık kolaylıkla tanıyabileceğimiz, ilerde çocuğun yaşam enerjisi eksikliği çekmesine yolaçabilecek işlev bozukluklarıdır.

Böylece, gizemci-devinimci kalıtım kuramının bir alanı daha belirsizlikten kurtarılıp *işlevsel* hastalıkbilim alanına aktarılmış olmaktadır. Şimdi artık karşımızda çocuğu «kansere yatkın kılan bir kalıtımsal bozukluk» değil, yaşamın değiştirilebilen işlevleri, enerji oranları ve yürek atışı bozuklukları vardır. Doğrusu aranırsa, sözkonusu bozukluklar bireyi dirimsel enerji yokluğuna yatkın kılar, ama elverişli yaşama koşulları bu ilk zararı örterse yatkınlık ille de gerçekleşmez.

Dirimsel enerjiyi inceleyen doğabilimi açısından, dölütün

oluşumuyla doğum, doğumla ilk yaş arası «işlevsel yaşam enerjisi dizgesinin kurulduğu» «en canalıcı dönem»dir. Bu «kuruluş»un çekirdeğini dirimsel enerji gücünün yaygınlığı ile kansu dizgesinin içtepisel etkinliğini belirleyen dokuların açılıp kapanabilme yeteneği oluşturur.

Dölütün gelişmesinin sonu olarak doğumu değil de, bütün dirimsel işlevlerin ortak düzenli bir tek *dirimsel-dizge* haline geldiği ânı —yani onuncu ya da on ikinci ayı— kabul edersek, daha sonraki dirimsel enerji işleyişinin en canalıcı evresini saptamış oluruz. «Ruhsal» gelişmenin «canalıcı dönemi»yse yaklaşık olarak 3-5 yaşlar arasıdır, ve bu evrenin tamamlanması büyük ölçüde tehlikeli *dirimsel-bedensel* dönemin şöyle ya da böyle geçmesine bağlıdır. Dirimsel enerjiye dayalı her türlü sağaltımda hastalığın bütün gizli çarklarını inceledikten sonra hâlâ *ele avuca gelmez* bir şeyin kalmasının nedenini işte bu canalıcı dirimsel-bedensel evrede aramak gerekir: bu, yaşama etkinliklerinde kendini gösteren değiştirilmez umutsuzluktur, varlığın içine gömüldüğü suskunluktur, sinirliliktir, sözün kısası beylik ruhçözümlemesinin «doğuştan gelme yatkınlık» adını veregeldiği şeydir.

Düşme korkusuyla dirimsel enerji eksikliğinde daha pek çok nokta karanlıktır. Ne kaygı, ne de öfke dirimsel aygıtın hastalıklı görüngüleridirler. Bir köpek saldırdığı zaman düşen çocuğun korkması ya da gereksinmeleri karşılanmadığı zaman yeni doğmuş çocuğun öfkelenmesi son derece doğaldır.

Ancak, düşme korkusu düşme tehlikesinden korkmanın ötesinde bir şeydir. Tehlike bilincinin oluşmasından çok önce belirir. Yaşama aygıtında beliren hızlı kasılmalarla sıkı ilintisi vardır, ve gerçekte yalnızca bu türlü belirir. Düşmenin dirimsel kasılmalara yolaçması gibi, kasılma da düşme korkusu yaratır. O zaman, bedensel boşalma *genleşmesi* sırasında ortaya çıkan bir *kasılmanın* neden düşme korkusuyla atbaşı gittiği anlaşılıyor. Kas zırhı kırıldığı ve ilk kansu akımları kendini gösterdiği zaman düşme kaygısının belirmesi de. *Kansu dizgesindeki genleşmenin ortalık yerinde kendini gösteren kasılma denge duygusunu allak bullak etmektedir.* Ancak, bir şey hâlâ çözümsüzdür. Çözemesek de nerden geldiğini saptamaya çalışalım.

Canlı dirimsel enerji dizgesinin en temel işlevlerinden biri,

yerçekimini aşmak, ağırlığa karşın işlemektir. Bir yaprağın *ölü* sapı tam anlamıyla ağırlığın yasalarına uyar. *Canlı* yaprak sapıysa ağırlığa *karşın* boyatar. (Bu yalnızca şişme ediminin devinimsel etkenlerinden gelmez, çünkü ağzına dek su emip şişen *ölü* sap yine yatık kalacak, yeniden doğrulamayacaktır.) Kuşun uçuşu da ağırlığa egemen olmaya dayanmaktadır. İnsanın dikey durabilmesi ağırlığın çekimine *karşı* büyük bir denge gücünün harcanmasını gerektirir. Vücudun devinme işlevlerindeki birlik şöyle ya da böyle bozulduğu zaman bu dengenin aksadığını biliyoruz. Bu devinim bozukluğu bacağın yaralanması ya da *tabes* hastalığında (omuriliğin devinimler arasında birliği sağlama yeteneğini yitirmesinde) görüldüğü üzere salt bedensel olabileceği gibi, işlevsel de olabilir. Bütün vücutta ya da ilgili örgenlerde beliren dirimsel enerji eksikliği denge yeteneğinin bozulması anlamına gelir, dolayısıyla düşme eğilimi ve ona bağlı olarak düşme korkusu ortaya çıkar. Sorun açıktır. Ancak, üç haftalık çocukta, yıkanmadan sonra derinin soğumasıyla kendini gösteren düşme korkusu bir giz perdesiyle örtülüdür. Üç haftalık çocukta kan damarlarının hızlı kasılması vardır elbet, ama düşme *deneyimi* yoktur. Peki öyleyse düşme korkusunun *dile gelmesi* nerden çıkıyor? Bu sorunu «soydan gelen deneyim» kavramıyla kestirip atabiliriz elbet. Ancak bu kavram hiçbir şeyi açıklamaz, çünkü soydan gelen deneyim yalnızca şu ya da bu biçimde *güncel yaşam* içinde yeralırsa etkili olabilir. Güncel çarklar çalışmadıkça bellek işlemez.

Bu noktada, dirimsel enerji yokluğu ve düşme korkusu konusunda her şeyi anlamaktan vazgeçmek zorundayız. *Dirimsel enerjiye dayalı açılıp kapanma (yürek atışı) kilitlenmesi ile örgen duyumu ve denge duygusu yitimi arasında sıkı bir bağ bulunduğunu* anlamakla yetinelim. Dirimsel enerji gücüyle yaşam enerjisi eksikliğinin yerçekimiyle ilişkisi açıktır. Dirimsel enerji eksikliği çekiliyorsa, kollar bacaklar «ağırlaşır», devinme büyük çabalarla gerçekleşir. Dirimsel enerji gücünün çok olduğu zamansa insan kendini «kuş gibi hafif», «havada uçuyormuş gibi» duyar. Bu gibi deyimleri büyük bir ciddilikle doğru saymak gerekir. *Dirimsel enerji eksikliğinde, özgür bırakılan ve etkinlik gösteren enerji oranı düşüktür; vücudun kıpırtısız kütlesi daha*

büyük, dolayısıyla vücut kendisini devindirmesi gereken etkin enerjiye göre daha ağırdır. Dirimsel enerjinin yüksek olduğu zamansa özgür kalan ve etkinlik gösteren enerji oranı daha çoktur; bundan ötürü, vücudun devindirilmesi gereken kütlesi görece hafifler. Burada, dirimsel dizgenin kütlesiyle enerjisi arasında sahici bir *değişken* ilinti vardır.

Şimdilik, doğaötesine ve dirimsel işlevlerin ardında etkinlikte bulunan, düşünen, duyan, sınayan küçük cine sığınmak istemiyorsak, daha fazlasını bulup ortaya çıkaramayız. İkinci yol bizi hiçbir yere götürmez. Bugün için açıklanmamış olarak kalan şeyi kesinlikle kavrayabilmek üzere önümüze daha iyi bir fırsatın çıkmasını bekleyelim. Şimdilik, kansere yolaçan körelme süreciyle bunun doğurduğu dirimsel enerji eksikliğinin ne denli erken ve hangi dirimsel enerji işlevlerinde başladığını anlamakla yetinelim.

CİNSEL TOPLUMBİLİM SORUNU OLARAK KANSERİN DİRİMSEL YANI

Coşkusal vebanın yaşama dizgesinde yarattığı büyük yıkımları bütünüyle kavrayabilmek için bakımevlerinde daha yıllarca deneyimden geçmemiz gerekmektedir. Bu durum insanı olması gerektiğinden daha çok sinirlendirmektedir, çünkü özellikle coşkusal vebanın yolaçtığı kanserlilerin kötü mü kötü cinsel tutumbilimleri kör kör parmağım gözüne ortada olduğu halde, mantık gereği, kökten es geçilmektedir. Genel sonuç şudur:

Doğal cinsel işlevlerden uzaklaştırılan yarınki kanserliler genel bir kişiliksel boyuneğme içine girmektedirler. Önce zararsız, yerel «bozukluklar», örneğin miğdede bir yara belirmekte, ya da yangılı bir aşırı asitlilik, bâsur memeleri, boğaz daralması, genel hantallaşma, aybaşı aksaklıkları, göğüs kaslarında sertleşme falan kendini göstermektedir. Dirimsel işlevin sürüp giden bozukluğu yavaş yavaş dokuların solunumunu ve açılıp kapanmasını aşındırmaktadır. Dokular ağır ağır yozlaşmakta, çürüme yolunu tutmaktadırlar. T basilleri belirmekte ve yılları kapsayan çürüyüp kokuşma sürecini hızlandırmaktadır. Sonunda tekhücreli canlılar uru elle tutulur, gözle görülür hale getirecek kadar çoğalmaktadır.

Urun varlığı konusunda konacak en erken tanı bile *çok geç kalmış olmaktadır*, çünkü tanı konana dek dirimsel bozukluk bütün vücudu yıkıp geçirmiştir. Bu koşullarda, kanseri iyileştirme çalışmasının görevi, vücuttaki B tepkisini (yaşama tepkisini) kamçılayarak *dirimsel dizgenin işleyişindeki genel bozukluğu* etkilemek olmalıdır. Çok yalın bir anlatımla söylersek, *eğitim kişilik açısından yazgıya boyuneğmeye ve kas zırhlarına yolaçtığı sürece, kanser denen âfetin kökü kazınamayacaktır.* Birkaç ur daha alınabilir, birkaç can daha kurtarılabilir elbet. Ama ister kim-

yasal ilâçlarla, ister neşterle, ister dirimsel enerjiyle olsun, herhangi bir sağaltım aracıyla kanserin ortadan kaldırılacağına inanmak büyük ve tehlikeli bir yanılsamadır.

Kişisel deneylerimle, bu gibi yanılsamalara nasıl derinlemesine yatkın olduğumuzu biliyorum. Dirimsel enerji ışınlarının kanserli fareler üzerindeki etkilerini görünce, derin bir oh çekmiştim. Sonunda kanseri iyileştirme yolu açıldı, demiştim kendi kendime. Şimdi artık kanseri iyileştirmeye, hattâ belki önlemeye başlayabiliriz, diye düşünmüştüm. Gizli gizli o «şeytansı cinsel sorun»dan kurtulduğuma, kendimi alıp örgensel hastalıkbiliminin her türlü cinsellikten «arınmış» havası içinde güvenliğe kavuşturabileceğime seviniyordum. Oysa yanılıyordum. Olgular yalan söylemiyor, kesinlikle hesaba katılmak istiyorlardı. Olgular beni kolay bir yol bulmuş olmanın rahatlatıcı yanılsamasından yoksun bırakıyorlardı. *Büyük sorunlar öyle kolay yoldan çüzülmüyor.* Yolda karşılaşılan güçlükler işin zorluğunu yansıtıyor yalnızca: «şeytansı» cinsel tutumbilim sorunundan kurtulamamıştım, ve şimdi bundan ötürü olgulara teşekkür borçluyum.

Kanserli hastalar, yirmi dört yıldır görmeyi öğrendiğim şeyi keskin bir bilinçle bana duyuruyorlardı: *cinsel bozukluk salgını.* Ne yandan bakarsam bakayım, kaçış yolu yoktu: *kanser, canlı vücudun dokularının bedensel boşalma açlığından ötürü çürümesinden başka bir şey değildi.* Bu son derece yalın olgunun bugüne dek kulakardı edilmiş olmasından ne bilimsel araştırmanın yetersiz yöntemleri sorumluydu, ne de dirimbilimin iyileştirme konusundaki yanılgıları. Ben, tutarlı bir cinsel tutumbilim uzmanı olarak kalmak istediğim için ve her yerde cinsel bozuklukların sonuçlarını kovalamak zorunda olduğumdan burun buruna gelmiştim bu olguyla. Gerçek suçlu, yaşam anlayışımızdı, aktörecilikti, çocuklarımızla gençlerimizin cinsel sakatlığıydı, hekimliğin ve eğitimbilimin her yanını saran aktöreci önyargılardı, binlerce yıldır kuşaktan kuşağa aktardığımız yaşama korkusu ve körlüğüydü. En önemli dirimsel işlevleri yasadışı saymışız, alınlarına suç damgasını yapıştırmışız, onları her türlü toplumsal korumadan yoksun bırakmışız. Ve bütün bunlara kınanması gereken bir olguyu eklemişiz. *Çocukluktan başlayarak doğal sevisel yaşamın can düşmanı olan bayağı açık-saçık yayınları, cinsel*

dedikoduları, cinsel karalamayı, cinsel zorlamayı ve orta çağdan kalma cinsel yasaları hoşgörmüşüz, hoşgörmekteyiz. Köpekçe aktöreci ya da açıkça eziyetçi ve açık-saçıklık düşkünü olsa da, edepsiz imgegücünün çocuklarımızın yetiştirilme biçimini belirlemesine; kimi seveceğimizi, kime sarılacağımızı bize onun söylemesine göz yummaktayız. Yaşamın doğal yasalarına güvenmez olmuşuz, şimdi bunun ceremesini çekiyoruz.

İnsan, vücudun canlılık ve direnci karşısında şaşırıp kalıyor. Devinimcilikle gizemciliğin korkunç yıkımları karşısında daha çok insanın ölüp gitmeyişi de şaşırtıcıdır. Zaten umudumuz da işte canlı varlığın bu gücünde. İşimize yanılsamasız yaklaşmayı becerebilirsek, bugünkü müthiş kanser korkusu sonunda bütünüyle ortadan kaldırılabilir, çünkü *en kötü davranılan* vücut bile birtakım yerel urların oluşumuna dek yirmi otuz yıl dayanmaktadır. Bunun için de özellikle coşkusal vebaya tutulmuş insanlığın sinirceli düşüncelerine kulak asmamak gerekir.

World Almanac 1942'de, New York Eyaleti'nde, *dirimsel bozukluk* adını verdiğimiz hastalıklar konusunda şu sayılamalara rastlıyoruz. Ben bu rakamları hekim arkadaşlardan birinin yazısından olduğu gibi aldım[1]. Dirimsel olmayan bozuklukların (akciğer yangısının, kuşpalazının falan) oranı 1921-1940 arasında önemli ölçüde düşerken, dirimsel hastalıkların (akıl hastalıklarının, yüksek atardamar basıncının, kanserin, canına kıymaların, adam öldürmelerin) sayısı müthiş artmaktadır:

Bu rakamlar dirimsel hastalıkların dirimsel olmayan hastalıklardan apayrı olduklarından başka, hiç mi hiç anlaşılmadıklarını da göstermektedir. Devinimci (mekanist) hekimlik cinsel tutumbilime dayanmadığı için, dirimsel hastalıklar üzerinde etkili olamamaktadır. *Dirimsel bozukluklar özerk yaşama aygıtındaki kansu dizgesi açılıp kapanması (yürek atışı) bozukluklarından gelen hastalıklardır.* Bunların kökeni özellikle *toplumsaldır;* başka bir deyişle, *cinsel durgunluk*'tur bunlar. En belirgin özellikleri dirimsel enerjinin düzene konmasındaki bozukluktur, ya da, yaşa-

---

[1] W. F. Thornburn, «Mechanistic Medicine and the Biopathies», **International Journal of Sex-Economy and Orgone Research,** c. I, nr. 3 (1942).

NEW YORK EYALETİNDE BELLİ BAŞLI ÖLÜM NEDENLERİ

(100 000 kişi için)

Yıl	Akciğer Veremi		Akciğer yangısı		Kuşpalazı	
	Ölüm	%	Ölüm	%	Ölüm	%
DİRİMSEL OLMAYAN HASTALIKLAR						
1921	9 503	88,6	10 645	99,3	1 702	15,9
1925	9 162	78,9	13 571	116,8	1 001	8,6
1930	8 146	64,6	12 908	102,4	656	5,3
1935	6 847	52,4	11 018	84,4	102	0,8
1940	5 793	42,9	6 143	45,5	15	0,01

Yıl	Yürek-damar hastalıkları		Kanser	
	Ölüm	%	Ölüm	%
DİRİMSEL HASTALIKLAR				
1921	36 594	341,4	11 163	104,1
1925	43 370	373,3	13 201	113,6
1930	48 487	384,5	15 144	121,8
1935	55 109	422,1	18 700	142,5
1940	64 987	481,3	21 384	158,4

NEW YORK EYALETİNDE AKIL HASTALARI

(100 000 kişi için)

Yıl	Erkek	Kadın	Toplam	%
1920	19 515	21 265	40 780	390,0
1925	22 667	23 858	46 525	413,6
1930	28 674	27 737	56 411	444,0
1935	36 124	33 943	70 067	493,0
1940	45 870	43 393	89 263	664,2

NEW YORK EYALETİNDE ADAM ÖLDÜRMEKTEN HÜKÜM GİYENLER

Yıl	Toplam
1920	40 691
1925	77 202
1930	175 530
1935	365 743
1940	1 155 986

NEW YORK EYALETİNDE CANA KIYMALAR
(100 000 kişi için)

Yıl	Toplam	%
1920	1 442	13,5
1925	1 664	14,3
1930	2 135	17,2
1935	2 180	16,7
1941	2 188	16,2

ma aygıtının doğru açılıp kapanmasını engelleyen ve vücudun dirimsel enerji gücünü azaltan *bedensel boşalma güçsüzlüğü*'dür. Dirimsel hastalıkların sayısı durmadan artmaktadır. Durum çok ciddîdir ve üstünde durulmasını, çâre bulunmasını gerektirmektedir.

Cinsel tutumbilimle dirimsel enerjiye dayalı doğabilimi, sanıldığı gibi olmasa da, hekimliğe ve eğitimbilime büyük yardım sağlayacak birtakım önemli görüşler kazandırabilir. Biz, halk yığınları üzerinde kullanıldığı zaman, dirimsel aygıtta başgösteren âfeti bir çırpıda yokedecek sihirli bir kimyasal ilâç bulmadık. İşler öyle sanıldığı kadar yalın değil. Dirimsel hastalıklara karşı verilecek savaşım insana ve topluma düşen en zor işlerden biri olacaktır. Hattâ ben daha da ileri giderek şunu diyeceğim: hiçbir devrimin, Ortaçağda veba salgınının yenilmesinin bile derinlik ve tehlike yönünden bu savaşımla boy ölçüşemeyeceği

kanısındayım. Görünüşe göre, bu işin çözümü insanların şimdiye dek gerçekleştirebildikleri en büyük düşünce ve eylem devrimini zorunlu kılacak. Buysa tek tek bireylerin değil, bütün toplumun yapıtı olacaktır.

Dirimsel hastalıklar bütün dünyayı saran bir salgındır. New York eyaletinde yirmi yıl içinde akıl hastalıklarının iki katına çıkması (bu rakam bütün ülkeler için geçerlidir) tek başına her şeyi anlatmaya yeter. Dirimsel hastalıkların hızlı, kolay ve tehlikesizce ortadan kaldırılabileceğini umabilmemize izin verecek bilgiler henüz ortada yoktur, varsa da yetersizdir; öte yanda derinlemesine kök salmış yanlış öğretiler vardır. İnsanlığın birkaç bin yıldır çektiği ve şimdi artık kökünü kurutacak hale gelmiş bulunan korkunç âfeti yeni yeni anlamaya başlıyoruz. Bu âfetin önü öyle ufak tefek ilâçlarla, siyasal düşünce ve sözcüklerle, Tanrı'ya yakarmalarla alınamaz. Bütün bunlar yıkımı artırmaktan başka bir işe yaramaz. Temel önkoşullar şunlardır: elde edilmiş gerçek bilgilere dört elle sarılmak, *her fırsatta doğruyu geliştirip korumak,* toplumsal yıkımın büyüklüğünü görebilme yürekliliğini göstermek, doğal yaşama işlevine güvenmek. Bu korkunç yıkımın asal özelliklerinden biri, doğal yaşama işlevinin hiç bilinmeyişi, ondan korkulması ve her yerde baskı altına alınmasıdır. Oysa, bugün de, yarın da biricik umudumuz o'dur! *O, «insan» denen memeli hayvanın doğal cinsel işlevine bağlıdır, bundan sonra da bağlı kalacaktır.* Bu sonuca varmaktan kaçınamayız, ve çok şükür, artık ona yan çizmemize olanak verecek hiçbir kaçamak yol yoktur elimizde.

Düsseldorf Theresienhospital'ın başhekimi Dr Friedrich Lönne *Wirksame Krebsbekämpfung* (1937) adlı incelemesinde şunları yazıyor: «Almanya'da, her yıl, aşağı yukarı 15 000 kadının dölyolu ya da dölyatağı kanserinden, yaklaşık 3500-4000 kadının da göğüs kanserinden öldüğünü gözönünde bulundurmak zorundayız. Bu 15 000 dölyatağı ya da dölyolu kanserinin 12 000'den fazlası dölyatağı ağzı kanseridir...»

Üreme örgeni ve göğüs kanseri sayısı bütün öbür örgenlerdeki kanser sayısını kat kat geçmektedir. Böylece kanser denen dirimsel hastalığın *cinsel* yanı kendiliğinden ortaya çıkmış oluyor. Bu olguyla kadınlar arasında pek yaygın olan cinsel soğuk-

luğu birbirine bağlarsak, kanserle ilgili sayılama bizim bakımevinde edindiğimiz cinsel tutumbilim deneylerine dayanarak nicedir bildiğimiz şeyi dile getirir. Gerçekten de, burada en önemli şey, cinsel hastalıklarla kansere ilişkin sayılamalar arasındaki bağdır. Bu ikisinin bağlanmasından şu sonuç çıkmaktadır: *kanser hastalığı vücudun cinsel enerji üretim tüketimindeki bozukluktan ileri gelir; dolayısıyla, kansere karşı verilecek köklü savaşım halkın cinsel sağlığının kökünden değiştirilmesini gerektirmektedir.* Bu olgu karşısında bilmem kaç kanser uzmanının sözleri her türlü mantıktan yoksun kalmaktadır; kanserle savaşamadıkları için, bunlar, kanserle ilgili yanlış kuramlara sarılabileceklerini sanmaktadırlar. Kanser urlarının özellikle cinsel örgenleri seçmesine bakıp bizim çıkardığımız sonuçları çıkaracaklarına, şöyle lâflar yazabilmektedirler:

«Kanser üzerindeki bilimsel araştırma bugün, kansere yolaçan yerel nedenlerin yanında, ikinci bir genel etkenin varlığının, bağışıklık dizgesindeki zayıflığın kabul edilmesi gerektiği görüşüne ulaşmıştır. (Şu «bağışıklık» dizgesinin ne olduğu bugüne dek anlaşılamamıştı, oysa bu bizim B tepkisinden, yani vücudun dirimsel enerji gücünden başka bir şey değildir, W. R.) Kansere karşı verilecek kılgısal *savaşımda, tıbbî nedenler bizi kanserin kökeninin* yerel *olduğunu kabule zorlamaktadır, çünkü öldürücü urun ortaya çıkışından* önce *kendini gösteren genel bir bozukluğun varlığı* kabul edilirse, *en iyi ameliyatın ya da ışınla sağaltımın etkisi bile tartışılabilecek, bölümsel bir çözüm olmaktan öteye geçemez. O zaman hekim de, hasta da kanserin iyileştirilmesi umudunu yitirir, çünkü eğer varsa, böyle* genel *bir bozukluğu iyileştirebilmenin yolunu henüz bilmiyoruz.»* (Krebskrankheiten, *Hirzel, Leipzig, 1937, s. 201 vs.)*

Demek ki kanserin *dirimsel yanı*'nı iyileştirecek bir yol bilmiyorsak, böyle bir yol yoktur ve bizim öldürücü *urun* kökeninin *yerel* olduğunu kabul etmemiz gerekir, yoksa hekim de, hasta da güvenini yitirir! *Ne güveni?* diye sormak zorundayız. Güven, kanserin dirimsel yanının anlaşılıp ortadan kaldırılmasını *engelleyen* bir yanılsamadır! Lönne'nin kanıtlamasını pek çok ruh hekimi benimser: böyleleri cinsel arzuları bastırmanın toplumsal kökeni-

ni de, sinir ve akıl hastalıklarının altında yatan dirimsel-cinsel bozukluğu da yadsırlar, çünkü bu bağı kurdukları an pek çok toplumsal kurumla çatışmaları ve halk önünde birtakım tatsız olguları kabul etmek *zorunda kalmaları* gerekir. Bu gibi davranışların ne bilimle, ne de hekimlikle ilgisi vardır. Ya ekmek parası korkusu ya da tecimsel çıkar kaygısıdır bu!

Şimdi artık okur gözler önüne serdiğim ilk kanser olayının neden hiçbir kötü ur belirtisi taşımayan köreltici dirimsel kanser bozukluğu olarak seçildiğini daha iyi anlayacaktır. Ayrıca, bu denemede *yerel urun değil de dirimsel bozukluğu oluşturan geçmişin* önemsenmesini de onaylayacaktır.

Dış etkenleri konudışı bırakabilmek ve kanserin atadan oğula geçtiği varsayımına yaslanabilmek için, çoğunlukla sürüp giden yangıdan (iltihaptan) kansere geçiş sözkonusu bile edilmez.

Kanser sayılamalarıyla ilgili yayınlar son yirmi otuz yıl içindeki ölüm oranı artışının gerek canlı, gerek *cansız* varlıklar üzerinde eskiye oranla daha iyi tanılar konmasından ileri geldiğini, dolayısıyla bu sayısal artışın yapay olduğunu öne sürerler. Kanserin doğrudan doğruya kalıtımsal bir hastalık olduğu varsayımına dört elle sarılabilmek için, bugün doğal bir cinsel yaşam süren ilkel kavimlerin bize göre çok daha az kansere yakalandıklarını ve kanserden ölümlerin *gerçekten arttığını* yadsırlar.

1853-1925 yılları arasında Norveç'te kanserden ölenleri gösteren sayılama çizelgesi şöyle (Gade'dan alınmıştır):

Yıl	100 000 kişide kanser	Ülkede hekim sayısı	Toplam ölüm tutanaklarına oranla hekimlerce verilen kanserden ölüm tutanağı yüzdesi
1853	7	295	20,4
1860	12	330	28,8
1870	27	410	38,5
1880	42	551	50,0
1890	58	658	55,4
1900	91	1066	82,7
1910	93	1177	88,3
1920	105	1281	92,4
1925	118	1496	98,5

Bu gibi sayılamaların kalıtım gizemcileri tarafından yorumlanmasının anlamı şudur: kalıtım gizemciliği kalıtımsal etkenler üzerinde toplumsal çevrenin etkisini kabul etmez. Doğru olduğu halde, edinilen kişisel niteliklerin atadan oğula geçmesi kuramı uygulamada kendini kabul ettirememiştir. Dolayısıyla soyaçekim kuramının bilimsel niteliğinden kuşkulanmaya hakkımız vardır. Buna karşılık, hiç denetlenemeyen duygusal bir ögenin kalıtımla ilgili bütün değerlendirmelerde rol oynadığına kuşku yoktur. Ve kalıtım gizemciliğinin bu akıldışı ögesinin temel özelliği toplumsal çevrenin etkisini konudışı bırakmak, kalıtımsal ögelerin niteliklerini ölümsüzleştirmektir. Dolayısıyla, kalıtım yoluyla geçen hastalıklar daha başından «kalıtımsal etkenler» arasında sayılır, yani onlardan korunmak olanaksızdır. Bundan ötürü de, soyaçekim kuramı açısından bakıldığında toplumsal etkilerin soyda yarattığı değişimler yanlış ve gereksizdir; kansere bitki ve hayvanlarda da rastlanır, demek ki bütün doğada kanser vardır ve doğal bir yaşam süren halklarla makinalaşmış insan arasında hiçbir ayrım yoktur. Böylece öldürücü ur «dölütün kötü oluşumu»ndan gelir, bu da hekimlik elkitaplarında teratoma (türlü dokulardan oluşan ur) diye geçer. Kalıtımın bu türlü anlaşılmasına göre kanser sayısındaki artış gerçek değil, yapaydır. Kanser sayısındaki bu «görünüşsel» artışın belli bir halk topluluğundaki hekim sayısının artmasından ve daha sağlıklı tanıların konmasından ileri geldiği söylenir; şimdi artık eskiye oranla daha çok sayıda kanser uru ortaya çıkarılmaktadır, o kadar.

Soyaçekimden alınmış bu kanıtların gizli anlamı hiç değişmeyen kalıtımsal etkene dayalı kuramı kurtarmak, hücre içindeki kansuyla çevre arasındaki karşılıklı etkileşimi temel alan canlı, işlevsel kalıtım anlayışı karşısında yıkılmasını önlemektir. Doğrusu aranırsa, kalıtım hastalıkları adı verilen şeyleri benimseyen hekimlik gücünün en küçük bir üretici düşüncesi yoktur; sözü geçen güç kalıtımsal etkenlere devinimci ve doğaötesi bir bakışla yanaşan kuramdan gelmektedir; gerçekte, bu türlü düşünmek bizi dosdoğru anadan üstüninsan ve aşağıinsan doğması gizemciliğine, yani coşkusal vebanın kol gezdiği düşünceler dünyasına götürür. Ancak buna şaşmamak gerekir, çünkü soyaçekim kuramının tutucu işlevi de budur zaten; Darwin'in, De

Vries'in, Freud'un çalışmaları bu kuramda geniş, etkili, ama yetersiz gedikler açmıştır. Soyaçekim kuramı henüz bir bilim değil, aktöresel bir kandırmacadır.

Yukarda değindiğimiz nedenlerden ötürü, andığımıza benzer dıştan doğru gözüken sayılamaları yorumlamak güçtür, çünkü 1853'ten bu yana hekim sayısı gözle görülür derecede artmıştır. Buna karşılık, 1921-1940 arasında kanserden ölümlerin yalnızca daha iyi tanılardan ileri geldiği söylenemez. 1921'den bu yana hekimler kanseri daha iyi tanımayı öğrenmemişlerdir ve sayıları büyük ölçüde artmamıştır. Buna karşın, yirmi yıl içinde, New York eyaletinde kanserden ölümler çoğalmış, bu artış 100.000'de 104,1'den 158,4'e çıkarak kendini göstermiştir.

Kanserden ölüm oranındaki artışın yapay bir sayılama olduğu kanıtlaması, tıpkı ortalama ömrün uzaması savı gibi, *kanserin yolaçtığı dirimsel bozukluk öbür cinsel-dirimsel hastalıklardan ayrı tutulmadığı,* tersine yürek-damar hastalıklarından ölümlerdeki, usyarılımlarındaki, adam öldürme ve canına kıymalardaki artışla yan yana getirildiği zaman hiçbir anlam taşımaz. Bu ilinti kurulduğu, dirimsel-cinsel bozuklukların arkasındaki toplumsal ve cinsel tutumbilimsel düzlem kavrandığı zaman, bütün o boş söylevler hapı yutar. O vakit amansız bir olguyla, coşkusal vebanın *öldürücü* etkisiyle ve hekimlerle eğitimcilerin çocuklarla gençlerin cinsel yaşamlarına ilişkin sorular karşısındaki bilgisizliğiyle yüz yüze geliriz. *Hekimliğin başka hiçbir savsaklaması cinsel açlıktan gelen bozukluklar karşısında takındığı bağışlanmaz ilgisizlikle kıyaslanamaz.* Binlerce insan hıyarcıklı vebadan ölürken ne hekimlik sorumluydu, ne de eğitimbilim. Bu hastalığı yaratan etken henüz tanınmıyordu. Bilmem ne kadar kadın lohusa hummasından can verdiği zaman da hekimliğin kusuru yoktu. Ancak, son çözümlemede, öldürücü dirimsel bozuklukların toplumsal alanda cinsel açıdan hastalıklı kişilerin akıldışı tepkilerinden geldiği görülür. Cinsel sorunlara yan çizilmesi ya da aktöreci ve zorlayıcı bir bakışla değerlendirilmeleri —çoğu kez bilinçsiz de olsa— hekimlerle eğitimcilerin kasıtlı tutumundan doğmaktadır. Bu toplumsal kümelerin cinsel-dirimsel hastalıklarla savaşılmasına karşı çıkmaları sözümüzün doğruluğunu göstermektedir

Ancak, doğrunun yarattığı korkunun karşısına bugün güçlü bir umut dikilmektedir. Aynı zamanda *toplumsal hastalıkların nedeni ve sonucu olan* birtakım dirimsel bozuklukların varlığı anlaşıldığı gün, bugün herkesi ürküten, kafaları karıştıran görüntü yalınlaşacaktır. İnsan toplulukları dört gözle bekleseler de, hiçbir insanoğlu tek başına kurtarıcılık, «günahtan arıtıcılık» yapamaz. Ancak hastalığın sürekli derinleşmesi tek başına hiçbir bireyin yapamayacağı şeyi gerçekleştirecektir: *dirimsel ve toplumsal bozuklukların acısını çeken insan yığınları günün birinde akılcı düşünmek ve varlıklarındaki dirimsel temelle ilinti kurmak zorunda kalacaklardır.* Bu devrim, görünüşe göre, XX. yüzyılda ortalığı kaplayan coşkusal vebanın başlıca sonuçlarından biri olacaktır. Nitekim, daha şimdiden bir dizi kesin belirti vardır önümüzde.

Bundan on yıl, yirmi yıl önce (1942'ye göre), çocuğun cinsel yaşamı bilimadamı için de, konunun uzmanı olmayan kişi için de dokunulmazdı. Bugün artık öyle değildir, yarınsa hiç olmayacaktır. Çekilen cinsel acılar çok açık seçik ve yaygındır. Bu derde çâre bulmak üzere yapılan özel ya da kamusal girişimler, akılyürütmeler, alınan önlemler gittikçe artmakta ve sıkıştırıcı olmaktadır; şimdilik bunlar daha çok özeldir, ama kamusal olanlar da boygöstermektedir. Henüz hiçbir siyasal izlenceye (programa) girememiştirler. Ama ilerde, tarihte ilk kez, siyasal izlenceler de yararlılıklarına ve akla uygunluklarına göre değerlendirilecektir. Daha şimdiden, siyasetin kendisinin toplumsal bir hastalık sayılıp sayılmayacağını soranlara rastlıyoruz. Yaşamın doğal isteklerinin bilincine varmak yavaş yavaş bireyin dileği ya da düşü olmaktan çıkıp toplumun amacı, işlevi haline geliyor.

Şimdi okur sorabilir: iyi ama, bu genel toplumsal sorunların kanserle ilgisi ne? Yanıt şöyle: *çok* ilgisi var, hattâ her şey bu sorunların içindedir! Elinizdeki kitabın başlıca ereği, özel bir dirimsel hastalık olan kanserin hem cinsel soruna, hem de toplumsal yapıya *sıkı sıkıya* bağlı bulunduğunu göstermektir. Dahası, bu korkunç âfetin cinsel ve toplumsal nedenleri hiç hesaba katılmadığı için kanser bugüne dek çözülmez bir bilmece olarak kalmıştır. Zaman zaman, sağdan soldan: «Örgensel

hastalıkbiliminin toplumbilimle ne ilgisi var?» diye soruluyor. Ama Avrupa'da artık, birkaç yıl önceki gibi, halk yığınlarının cinsel yaşamıyla siyaset ve toplumbilim arasında nasıl bir ilinti bulunduğu sorulmuyor. Cinsel yaşama çekidüzen verme bilimi (cinsel tutumbilim) bu konuda zihinlerde geniş gedikler açmıştır. Bugün artık «siyasal olmayan» cinselbilim yoktur, oysa 1930' da Viyana'da toplanan Cinsel Düzeltim Birliğinin III. Uluslararası Kurultayı'nda cinselbilim siyasetten uzaktı. Bugün, dirimsel-ruhçözümlemesi dünyasında cinselbilimle toplumbilimin iç içe oldukları, ancak sıkı bir bağ içersinde ele alınabilecekleri biliniyor. Çok geçmeden, *örgensel hastalıkbilimi, bir dokunun örselenmesinden yola çıkarak, bu örselenmenin hem toplumsal, hem cinsel nedenlerini irdeleyecektir.* İnsanlar, gerek dokusal işlevlerinde, gerek coşkusal yaşamlarında birtakım bozukluklar beliren *dirimsel-cinsel* ve *toplumsal* varlıklardır.

Kanserin arttığını gösteren rakamları bilenler arasında bu hastalığın *neden* bu boyutlara ulaştığını araştıranlar çoktur. Birkaç yıl önce ruh hekimleri de, ruhsal bozuklukların dönüşümceli (hystérique) ve zorlayıcı belirtilerde kalmayıp gittikçe daha geniş çemberlere yayılan *kişilik yapısına bağlı sinircelerin* geliştiğini gördükleri zaman aynı soruyla karşılaştılar. Sorunun yanıtı şuydu: yüzyılın başından önce cinsel arzuların baskı altına alınması ve kişilik zırhları en azılı biçime bürünmüştü. Dolayısıyla, birtakım sinirceli hastalık belirtilerinin *çember içine alınmış* ciddî fışkırmaları, büyük bir dönüşümce bunalımı kaplamıştı ortalığı. Tepeden tırnağa kişilik zırhına bürünmüş insan «aktöre ölçülerine uygun» insan sayılıyordu. O günden bu yana insanların cinsel istekleri gittikçe artan bir yoğunlukta yeniden boygösterdi ve kendilerine kulak verilmesini, doyurulmalarını istedi. Belirli sınırlar içinde tutulan hastalıklı sinirceler geriledi ve yerini daha yaygın kişilik sinircesine bıraktı: *yaşamın gittikçe artan haklı istekleri donmuş ve eski yaşama biçimlerine, akıldışı dogmalara ve insanların içindeki sinirceli ketvurmalara tosladı.*

Törelerin değişmesiyle cinsel yoksulluk ve yoksunluklarının *bilincine varan, ama cinsel enerjilerini doğal olarak harcayıp doyuma erme olanaklarından yoksun kalan insanlar çâresizlikten*

kıvranır, ister istemez dirimsel düzenleri bozulur, topluma karşıt, suça yatkın kişiler haline gelirler. Artık düne dönüş olamaz! Zaman zaman tehlikeli ve *sancılı* da olsa, görülmemiş bir *gelişme* var bugün. Bunu durdurmaya çalışmak ya mutsuzluğa yolaçmak ya da onu artırmak olur.

Tutucu ya da gizemci kişi bu gidişe bakıp amanın «aktöresizlik» ortalığı kaplıyor diye bağıracak, eski kuzu gibi yaşama dönülmesini isteyecektir. Zaten durmadan yalnız bunu yapmakta, ama insanoğlunun çektiği acıları dindirecek hiçbir olumlu şey söyleyememektedir. Oysa, dirimsel-toplumsal evrimi tersine çevirmek olanaksızdır! Yapılabilecek tek şey, gelişmenin acısız ve tehlikesiz sürebilmesini sağlamaktır.

Genel dirimsel hastalıklar için geçerli olan bu sözler, kanser denen dirimsel bozukluğun yaygınlaşması için de geçerlidir. Toplumsal gelişme eski cinsel yaşam biçimlerini yenileriyle değiştirmeye başlamıştır. Yüzyılın başında, otuz yaşında bir kadın yaşlı bir evhanımı sayılırdı. Bugünse, yaşama sevinci dolu genç bir kadındır. Kırk, elli yaşındaki erkek için de durum aynıdır. Ama eğitimle hekimlik bu toplumsal evrime ayak uyduramamıştır. Başka bir deyişle, *insanların dolu dolu yaşamalarını sağlayacak yapısal yetenekleri istekleriyle bilgilerinin fersah fersah gerisinde kalmıştır. Dolayısıyla, insan vücutlarındaki dirimsel enerji durgunluğu yirmi ya da kırk yıl öncesine oranla çok daha fazladır.* 1900'lerde evde oturan, uğraşı olmayan bir soğuk kadın, bugün toplumsal yaşamda gittikçe daha etkin bir yer tutan kadına oranla, cinsel çatışkıyla daha az karşılaşıyordu. Bunun nedeni hem işleyimdeki (sanayideki) gelişme, hem de sürüp gitmekte olan savaştır. Kadınların yaşamında çok daha devrimci gelişmelere hazır olmamız gerekir. Buyurganların (faşistlerin) dışında hiç kimse kadınlara dönüp «hadi bakalım evlerinize» diyemeyecektir. Üstelik, buyurgan yönetim bile bu konuda başarısızlığa uğramıştır. *Demek ki insanlar dirimin arzuları ile bu arzuları doyurma yeteneği arasındaki uzaklığın artmasına tanık oldukları sürece, dirimsel enerji durgunlukları gittikçe artacaktır.* Cinsel durgunluk ne kadar büyükse, bunun vücutta yaratacağı işlevsel ve coşkusal zarar da o denli büyüyecektir. Kanser, cinsel durgunluğun dirimsel-işlevsel etkisini

açık seçik gösteren belirtidir. Duygusal alanda da aynı işi usyarılımı (şizofreni) görür. XX. yüzyılın ortasında, doğumların denetlenmesine şiddetle karşı çıkan Massachusetts Eyaleti'nde kanserden ölümlerin Amerika Birleşik Devletleri'nin en yüksek oranını oluşturması bir rastlantı değil, yüzde yüz mantıksal bir sonuçtur. Aşağıdaki olumlama Massachusetts Department of Public Health'in yayımladığı *What and Whys of Cancer*'de çıkmıştır (1939): «Halk sağlığı açısından kanserin görünüşleri nelerdir? Yürek hastalıkları bir yana bırakılırsa, kanser, bütün öbür hastalıklardan daha çok ölüme yolaçmaktadır. Massachusetts'de, aşağı yukarı sekiz ölümden biri kanserdendir. Massachusetts Eyaleti kanserden ölümlerin en yüksek olduğu illerden biridir.» Kanseri, cinsel açlığın yarattığı korkunç bir salgın olarak görmeyi öğrenmek gerekir.

Demek ki dirimsel bozukluklardaki büyük artış cinsel yaşam arzusuyla doyurucu bir cinsel yaşam sürememe arasındaki karşıtlığın dile gelmesinden başka bir şey değildir. Yaşama arzusu gittikçe artmış, buna karşılık yaşama yeteneği (cinsel güç, sorumluluk taşıma yeteneği, kendi yaşamını düzene koyabilme yeteneği falan) artmamıştır. Bundan çıkarılacak sonuç şudur: yeniden arzunun azaltılmasına değil, tersine, insan vücudunun *yaşamın haklı istekleriyle atbaşı gidecek biçimde yeni yapısal yeteneklerle donatılmasına çalışılmalıdır.* Buysa öncelikle eğitsel ve toplumsal bir görevdir. Burada hekimlik ancak aracılık edebilir. Bireylerin dolu dolu yaşama ve doyuma erme yeteneklerinin geliştirilmesi bu yetenekle çelişen, yüzlerce ya da binlerce yıllık kurum ve yasaların ortadan kaldırılmasını gerektirir. Dolayısıyla, iki cinsten gençler *doğal* sevda ilişkileri kuruyor ve cinsel gereksinmelerini yasal yaştan *önce karşılıyorlarsa,* bundan ötürü de tutuklanma tehlikesi, yani toplumun dışına itilme tehlikesi geçirmelerine yolaçan yüz yıllık yasalar varsa, yapılması gereken gençlerin doğal cinsel yaşamını kösteklemek değil, köhne yasaları yürürlükten kaldırmaktır. Bu örneğin ışığında, herkes böyle bir toplumsal girişimin hangi tutucu güçlere toslayacağını ve doğacak çatışmanın şiddetini kolayca zihninde canlandırabilir. İyi ama, dünyanın her yanında özlenen «yeni bir dünya düzeni» için verilecek savaşımın yaşamın kendine

özgü sorunlarıyla değil de sırf lâfla yürütüleceğine inanan kim? Dünyamızı karanlık uçurumun kıyısına işte bu dirimsel sorunların *köklü ve devrimci* niteliği getirmiştir, bizi onlara yanıt bulmaya şiddetle iten de, yeni bir dünya düzeni özleyenlerin bu düzeni gerçek adıyla nitelendirmelerini engelleyen de yine bu sorunlardır. Bu yeni dünya düzeni siyasetçilerin «düşünceleri»yle ya da boş lâflarla değil, *sorunların somut çözümü* için verilecek büyük savaşımla kurulacaktır.

KANSERİN ÖNLENEBİLMESİ OLASILIĞI KONUSUNDA «ORGONON» TASARISI

1942 yazına dek hastaların evlerinde bir dirimsel enerji biriktireci bulundurmalarına karşı çıkmıştım. Oysa pek çok çalışma arkadaşım bana bunu salık vermişti. Salt hukukî açıdan, dirimsel enerji biriktiren kutuların halkın kullanımına nasıl açılabileceğini kestiremiyordum. Tecimsel işlerle aram iyi olmadığından, bu aygıtların yapım ve dağıtımını üstlenmek istemiyordum. Beri yandan, dirimsel enerji kutularının yapım ve dağıtımını işleyimcilere bırakmak da acunsal yaşam enerjisi alanındaki araştırmaları bugün ilâç işleyiminde egemen olan uygulamalara açmak anlamına gelecekti. Bu alanın kapışılması için yapılacak amansız yarış gözümü korkutuyordu. Buna ne zamanım vardı, ne de arzum. Bununla birlikte, dirimsel enerji biriktiren kutu için bir türetme belgesi (ihtira beratı) istedim; sözkonusu belgeyi verecek kuruma da, bütün çalışma arkadaşlarıma da bu belgenin yalnız buluşumu sömürücülere ve çıkar düşkünlerine karşı korumaya yarayacağını bildirmiştim. Tıpkı hava ya da su gibi, acunsal yaşam enerjisi de tükenmeyecek bir nesnedir. Bir fıçı ya da havuzu suyla doldurur gibi, belli bir yerde toplanması ve tüketiciye *yoğunlaştırılmış olarak* sunulması yeterlidir. En yoksulların bile toplanmış dirimsel enerjiden yararlanabilmelerini sağlayacak önlemlerin bulunması gerekiyordu.

Şimdi kalkıp bana, alışılageldiği üzere, buluşumu neden dünyaya «sunmadığım» sorulabilir. Ben de aynı soruyu yöneltim kendime. Buluşumu işletmeyi hiç düşünmediğim için, böyle bir armağanın getireceği gölgeli ünden kolayca haz duyabilirdim. *Ama benim acunsal yaşam enerjisi üzerindeki araştırmanın ge-*

leceğini düşünmem gerekiyordu. O güne dek hiçbir devlet kurumu, kimya dalında ortanın üstündeki her araştırma kuruluşunun kolayca elde ettiği yardımı bize yapmaya yanaşmamıştı. Ayrıca, İskandinavya'da, dirimsel enerjiyle ilgili araştırma, bilimin yerleşik görevlilerinin akıldışı tutumundan ve iki yüzlülüğünden çok çekmişti. Dirimsel enerjiyi inceleyen işlevsel doğabilimin doğal bilimler alanında egemen olan makinacılıkla gizemciliğin (mysticisme'in) can düşmanı olduğunu sezdikleri an nerdeyse bütün çalışmamızı yıkıyorlardı. 1937-1938 yıllarında Norveç'te ardıma düşen *amok* (öldürme çılgınlığı) benim için ciddî bir uyarı oldu. Çocuksuluğu bir yana bırakmam gerekiyordu. Varlıklarını bilgi *eksikliğine* borçlu toplumsal kurumlardan yardım beklemek insanı ölümle burun buruna getirebilir. Akkor haline gelmiş telle çalışan lâmbasının yapımı için gaz lâmbası üreticilerinden yardım istemeye kalksa ne derdik Edison'a? Havadaki dirimsel enerji de kimyasal ilâçlar karşısında gaz lâmbaları karşısındaki akkorlu lâmbaya benzer.

Bugün bile, para babaları radyumdan milyonlar kazanırken, Madam Curie'nin radyum satın alacak parayı bulamayışına, birilerinin getirip kendisine araştırmaları için gerekli madeni armağan edişine şaşarım. İş dünyasında egemen olan «aktöre»yi çok iyi tanırım, sakınımlı ve ağzı sıkı davranmayı öğrenemediği için, görenekçi bilimin bu dünyaya bağımlı olduğunu bilirim.

Buluşumu satmak ya da birilerine armağan etmek istemediğim, türetme belgemi kendim kullanmaya da yanaşmadığım için, dirimsel enerjiyi değerlendirmenin yolunu bulamayacağa benziyorduk. Ancak, bu gibi durumlarda olduğu üzere, olayların akışı kendiliğinden çözüm getirdi. Şimdi size bunu anlatmaya çalışacağım:

Birkaç yıldır bir insanın dostluğundan yararlanmaktayım, şimdi (1942) yetmiş yaşında olan bu adam, benim de bir dağ kulübesine sahip bulunduğum Maine'de tuzak avcılığı ve balıkçılık yapmaktadır. Havadaki yaşam enerjisini incelemek üzere bu kulübeye bir çalışma odası yerleştirdim. Yüksek nemden ötürü yaz aylarında New York'ta çalışmak olanaksızlaştığı için, dirimsel enerji üzerindeki çalışmalarımı Maine'e aktardım.

1942 Şubat'ında, bu balıkçının ailesi adamcağızın bir ön-

beze (prostat) kanserine yakalandığını ve X ışınlarıyla sağaltıma alındığını haber verdi. Ur birkaç ay önce, 1941 Kasım'ında ortaya çıkarılmış ve hekimler topu topu altı aylık ömrün kaldı demişlerdi.

Bu haber beni çok etkiledi. Ona yaşam kabarcıklarının doğal yapısından sözettiğim zaman candan dost olmuştuk. Bu sıradan adam canlı süreçleri kavramakta hiçbir üniversiteli dirimbilim ya da doğabilim uzmanının gösteremeyeceği bir anlayış göstermişti. Büyük mikroskobumu alıp ona gitmiş, yaşam enerjisi kabarcıklarındaki dirimi (canı) görmek isteyip istemeyeceğini, sormuştum. Dostum, beni şaşırtmış, daha mikroskopla bakmadan yaşam enerjisi kabarcıklarını oldukları gibi betimlemişti. Doğaya candan bağlı bir insanın içgüdüsüyle, bilmem kaç yıl tohumların büyümesini ve funda toprağının niteliğini gözlemişti. Bu gözlemlerden şu sonucu çıkarmıştı: Dünyanın her yanında, son derece kırılgan, ufacık kesecikler *(bubbles)* vardır, diyordu bana. Yaşamı, «dirim»i bunlar canlandırır. Yaşam dediğimiz, «dirim» dediğimiz her şey bunlardan türer. Öyle küçüktürler ki, gözle göremeyiz. Ama kayalıklardaki yosunlar onlardan türer; kayanın yağmur alan yüzü «yumuşar» ve bu yaşam keseciklerini oluşturur. Bu gözlemini sık sık oralara gelen üniversiteli gezginlerle konuşmaya kalkmış, ama ne yazık ki acı bir gülümsemeyle karşılaşmıştı. Oysa, haklı olduğunu biliyordu. Ben de haklı olduğunu biliyordum, çünkü nasıl olur da yosun «tohumları» kayalar üzerinde «kök salabilirdi?»

Ona mikroskopla, 4000'lik büyütmeyle, varlığını sezinlediği dirim kabarcıklarını gösterdiğim zaman, kendi deyişiyle, «ömrünün en derin sarsıntısını» geçirdi. Toprağın yeşilliğini, tohumların büyümesini, ağaçların çiçek açmasını, toprağın doğurganlığını zihninde canlandırmaya çalışırken öteden beri büyük bir güçle inandığı bu enerji keseciklerini günün birinde kendi gözüyle görebileceğini aklının köşesinden geçirmemişti.

Dostluğumuzun bozulmasından korktuğum için, ilk yazlar boyunca ona havadaki dirimsel enerjiden hiç sözetmedim. Daha sonraları, onun da bize düşüncelerini açmadığını, benim için aynı kaygıları beslediğini farkettim.

1942 yazında, Maine'de dirimsel enerji üzerindeki çalışma-

larımı sürdürmeye döndüğümde, onu eriyip bitmiş buldum. Müthiş zayıflamıştı, iki büklüm yürüyordu, tez yoruluyor, hiç çalışamıyordu, hem iştahı, hem yaşama umudu, yitmişti. Pek uzun yaşamayacağını biliyordu. Hekimin biri öyle demişti. Yazgısına boyuneğmek istemediğini, başkaldırdığını itiraf etti bana. Ölmek istemiyordu, çünkü aşağı yukarı yetmiş yılını geçirdiği şu ormanlarla, dağlarla, göllerle kaplı dünya çok güzeldi ve candan bağlıydı bu dünyaya. Yakında bu dünyayı hiç göremeyeceğini, tadına varamayacağını kabul edemiyor, zihninde canlandıramıyordu. Ekmek parasını kazanmak için şunca yıl canla başla çalıştığı ormanın yalnızlığını seviyordu.

X ışınlarıyla sağaltım kısa bir süre acılarını dindirmişti, ama şimdi sancılar geri gelmişti. Ömrü boyunca kötü bir iş adamı olduğu için, beş parası yoktu. Ailesi umutsuzluk içindeydi. Yakında ölecekti, hekimler en küçük bir umut payı bırakmamışlardı. Artık bakımevine dönmek istemiyordu. Orada kendini müthiş kötü hissetmiş, herkese kafa tutmuştu. Sizin anlayacağınız, kötü bir iş adamı olmakla kalmamış, kötü bir hasta olduğunu da göstermişti. Bir doğa adamı olarak, zihinsel ekin ve uygarlık «değerleri»yle bağdaşamıyordu. Başka yerlerde pek beğenilen bir niteliğe, «yazgısına boyuneğme» niteliğine sahip olamayacak kadar çok şey biliyordu doğa, sevi, yaşam, savaş ve tecim konusunda. Terimin *iyi* anlamında köklü bir dindardı, ama para pul dünyasına batmış kiliseden nefret ediyordu. Köyünde dininden dönmüş biri sayılıyor, ama sırf bundan ötürü büyük sevgi ve saygı görüyordu. Tanıdığım günden beri, uygun iktisadî koşullar içinde bulunsa, harika bir doğabilimci olacağını düşünmüştüm. Nice büyük yetenek böyle boşa gider!

Günün birinde, Tanrı'ya inanıp inanmadığını sordum. «Elbette inanırım, diye karşılık verdi. Her yerdedir, yanımızda yöremizde, benim içimde. Bunun için şuraya bakmanız yeter», demiş tâ ötelerde, dağların önünde dalgalanan mavi bulutu göstermişti. «Ben ona *Yaşam* derim, ama söylesem insanlar bana güler, dolayısıyla bundan sözetmeyi sevmem.»

Havadaki dirimsel enerjiden de haberi vardı.

Haftalarca, ailesiyle birlikte, onu dirimsel enerji biriktiren kutudan yararlandırabilmenin çârelerini aramıştım. Hekim-

liğin hiçbir türlüsüne güvenmiyordu, üstelik dikkafalıydı. Dolayısıyla onu kandırmak kolay değildi ve kızı bunu başarabileceğini ummuyordu.

Havadaki mavi buluta «yaşam» adını vererek gizini bana açınca, ben de kendi gizimi ona açtım. Yüzde yüz haklı olduğunu söyledim. «Yaşam» adını verdiği şey gerçekten de benim ortaya çıkardığım ve «dirimsel enerji» adını verdiğim yaşam enerjisiydi. Bu enerjiyi belli bir yerde toplayabilir, şimşekler çaktırışını görebilirdik. Kuzey kutbundaki gün ağarmaları da acunsal yaşam enerjisinin özel bir görünüşüydü. Bir akşam, dirimsel enerji ölçen aygıtta acunsal yaşam enerjisinin ışınetkinliğini gösterdim ona. Aygıtın içine baktı ve bu gibi durumlarda bilimsel saygınlıklarını güvence altına almaya çalışan bizim devinimci ve gizemci üniversiteli beyler gibi zorlama kuşkulara, sözümona-bilimsel şüphelere düşmeden, hemen gördüklerini dosdoğru betimledi. Bunun üzerine, kendi eliyle bir dirimsel enerji kutusu yapmasını ve kullanmasını sağladık. Güvensizlik içinde, sakınımla girişti bu işe. Çok çabuk yorulduğu için, iş bitmek bilmiyordu. Sonunda biriktireç bitti, dostum girip içine oturdu ve ağzı kulaklarında, ellerinin açıkça karıncalandığını söyledi. Ama ona dirimsel enerji kutusunu *düzenli* kullandırmak kolay değildi. Sonunda, hasta olduğunu kabullenmekten ısrarla kaçındığını farkettim. Yaptığımız dostça söyleşinin pek yararı olmadı. Derken, patlak veren fırtına sancılarını azdırdı, kıpırdayamaz oldu; siyeğinde (üretrasında) yanma vardı, az kalsın sağaltımdan vazgeçiyordu.

Harcadığım büyük çabalarla, güçlü yaşama isteğinin de yardımıyla, günde iki kez birer saat enerji kutusunda oturmaya razı ettim onu. Birkaç gün sonra sancılar kesildi. Sidiğin mikroskopla incelenmesi ayrışmış kanser hücrelerinin, çok sayıda da olsa, kıpırtısız T basillerinin varlığını ortaya koydu. Şimdi artık doğrulabiliyordu, yeniden iştahla yemeğe ve dolaşmaya başladı. Ondan hiç değilse bir yıl kendine dikkat etmesi, hasta olmaktan utanmaması ve vücuduna iyileşme fırsatı tanıması için söz aldım.

Ruhsal sağaltım çabalarımla birleşen dirimsel enerji kutusunun etkisi başarılı sonuç verdi. Birkaç hafta boyunca düzelişini

izledim. Evinden 4 mil ötedeki kulübeme beni görmeye geliyor, «yaşam» adını verdiği enerjinin özelliklerini soruyordu. Benim deneysel olarak hazırladığım bilgileri ânında ve çok iyi anlıyordu. Sonunda, kısa bir süre sonra dirimsel enerji kutusunu kullanmaktan cayacağı inancıyla oradan ayrıldım. Oysa yanılmışım. Dostum sonunda dirimsel enerji kutusunu sevmişti, şimdilik canını kurtardığını kabul ediyordu, bana çok daha iyi olduğunu yazdı. Artık hiç sancısı yoktu, kilo alıyordu ve kendi deyimiyle «kendini gençleşmiş» hissediyordu. İki ayda 3 kilo almıştı. Bir süre çişi esmer aktı, ayrışan urun parçalarıydı bunlar.

Bu insanın çoktan ölmüş olması gerekirdi. Ben bu satırları yazarken, hâlâ kanlı canlıdır; hemen hiç sancısı yoktur, üstelik hiçbir uyuşturucu almadığı halde. Gelecek günlerdeki yazgısı ne olursa olsun, ömrünün sonunda «Tanrı» ve «yaşam» adını verdiği şeyin gücünden doya doya yararlanmaktadır.

Bu adam Herman O. Templeton'dır. «Orgonon» adıyla Maine ilinin Franklin kasabasında kurduğum Orgone Institute Laboratories'in ilk yöneticisi odur[1].

Şimdi yazacaklarım, *Acunsal Yaşam Enerjisi Kurumu* için düşünülmüş *bir tasarı*'dan başka bir şey değildir. Bu tasarının gerçekleşebilmesi yalnız bizim Kurum'a bağlı olamaz. Cinsel-dirimsel hastalıkların insanlığın varlığı için yarattığı tehlikeleri kamu yönetiminin ne kadar zamanda anlayacağını bilemeyiz. Sürüp giden savaşın daha ne kadar süreceğini de, insanlığın gelişmesini daha ne kadar önleyeceğini de. Şöyle ya da böyle, Acunsal Yaşam Enerjisi Araştırma Kurumu dirimsel hastalıkların önlenmesinde birkaç önemli adım atmıştır. Çabalarımızın halk tarafından desteklenmeye değip değmediğine karar vermek okura düşer. Yardım ve destek derken yalnız halkın övgüsünü ve gönül borcunu değil, somut parasal ve toplumsal yardımı anlatmak istiyorum[2].

---

[1] Templeton daha sonra dirimsel enerji yokluğundan ölmüştür.

[2] Reich'ın ilerki sayfalarda (ki bunlar 1943'te yazılmıştır) betimlediği donanım konusunda büyük ilerlemeler sağlandığı halde, sonradan yazarın ölümüne yolaçan durum ve koşullar Orgonon'un çalışmasını bir süre durdurmuştur. Bugünse (1949) Wilhelm Reich

Templeton, evinde sürekli dirimsel enerji kutusu bulunduran ilk kanserli oldu. Bir hastanın evinde dirimsel enerji biriktirecinin bulunmasının yararlarını ne kadar övsek azdır. Bizim araştırma kurumuna dirimsel enerjiyle sağaltıma gelen hastalar her gün «hekimi görmek için yollara düşüyor»lardı. Dostumsa kendi kendisinin hekimi oldu. Enerji kutusunu dilediği ölçüde ve istediği zaman kullanabiliyordu. Sancısı başlayınca, hekimden gün ve saat alması gerekmiyordu, dirimsel enerji ışınlamasından hemen yararlanabiliyordu. Hekime gitmek için 50 millik yol tepmesi gerekmiyordu. Her gün enerji kutusunun içinde bir değil, *üç kez* oturabiliyordu. Dirimsel enerjinin ışınetkinliğiyle (radiation'uyla) içli dışlı, hani bir bakıma dost oluyordu. Dirimsel enerji kutusu bir «bakımevi odası»ndaki «tıbbî bir aygıt» değildi. Hasta onu dostlarına ve tanıdıklarına gösterebiliyor, onları kutunun içine oturtabiliyor, karşılaşılan görüngüleri onlarla tartışabiliyor, kendi deneylerini onlara doğrulattırabiliyordu. Belli bir sağaltımın (tedavinin) edilgin nesnesi değil, gerçekten etkin (faal) bir insan oluyordu. Kendisine büyük yardımı dokunan enerji konusunda düşünmeyi, ona egemen olmayı öğrenmişti. Yeni bir tür toplumsal emekçi haline geliyor, o konuda, hekime bağlı kalmaksızın, çevresiyle ilişki kuruyordu. Ayrıca, gidiş-gelişlere, ilâçlara harcayacağı büyükçe bir parayı da artırıyordu; artık morfine gereksinmesi yoktu.

Evde bulundurulan dirimsel enerji kutusu'nun tıbbî ve toplumsal etkileri Orgonon'un uygulayacağı tasarının temelini oluşturmaktadır. İyileşme yolunu tutan kanserli hastamız, kendiliğinden, dirimsel enerji biriktiren kutular yapma işini üstlenmeyi önerdi. Daha sonra bu işi kızı üstlendi. Her şey yolunda giderse, zamanla dirimsel enerji biriktireçleri isteyenlerin sayısı artacaktır. İşliklerin kurulması için belli bir toprak parçasına gerek vardı. Toprağı satınalıp işlikleri kurabilmek için paraya gereksinme duyuyorduk. Dirimsel enerjiyle ilgili araştırma büyük

---

Infant Trust Fund'un (W. Reich Çocuk Vakfının) bir bölümü olan Orgonon, dirimsel enerji bilimi alanındaki araştırmalarını sürdürebilmek için yine desteğe gereksinme duymaktadır. Bu körpe bilim dalının şimdiye dek görülmemiş yararı söz konusu yardımın çok geçmeden geleceğini ummamıza izin veriyor.

harcamalar gerektirmektedir. Kurum'da çalışan bizler bunu karşılayamadığımız gibi, kimse de getirip vermiyor. Bundan ötürü, dirimsel enerji kutularını kullanacaklardan istenen küçük ücretler bu aygıtların yapım giderlerini karşılayacağı gibi, olabilirse, dirimsel enerji araştırmalarına da akça sağlayacaktır. Halk yavaş yavaş dirimsel enerjinin niteliklerini öğrendikçe, bu konudaki araştırmalara kendiliğinden katkıda bulunacaktır. Bu katkılarının karşılığını dirimsel enerji biriktiren aygıtların sağladığı sağlık hizmetleriyle görecektir.

Günün birinde kafamızda dirimsel enerji biriktireçlerini satmamak, kendi adımıza da işletmemek, *acunsal yaşam enerjisinin araştırılması* için çalıştırmak düşüncesi belirdi. Buysa, ancak *kâr gözetmeyen bir kamu kuruluşu*'yla gerçekleşebilirdi.[1]

Acunsal Enerji Araştırma Kurumu 4000 dolara 150 hektarlık bir arazi aldı. Bu parayı bize Kurum'un öğrencisi olmuş bir hanım öğretmen faizsiz ödünç verdi. Paranın ödenmesi ilerki yıllarda, elimiz genişledikçe yapılacaktı. Arazinin üstünde birkaç eski yapı vardı, işliklerin yapımında kullanılacak temel araç-gereçleri bunlardan sağlayabilecektik. İşlerin yönetimini Herman Templeton üstlendi.

Washington'daki National Research Council'a bu girişimi haber verdik. Orgonon deniz düzeyinden 180 m. yüksektedir, iklimi kuru ve güneşlidir. Dolayısıyla yeri dirimsel enerji üzerinde deneysel araştırmalar yapmaya elverişlidir. Yıllar içersinde, dirimsel doğabilim çalışmalarının tümü Orgonon'a aktarılabilir. Böylece, New York'taki son derece küçük ve aygıt dolu araştırma odasında çalışmanın güçlükleri aşılmış olacaktır. Orgonon, on beş yıldır ülkeden ülkeye göçeden dirimsel enerji doğabilimine dayalı yaşamın gizini araştırma işinin yuvası olabilir. Doğrusu, bu yuvanın biraz barışa ve dengeye hakkı var.

Orgonon'da yapılan dirimsel enerji kutuları Kurumun malıdır. Her isteyen, telefona abone olur gibi, istediği süre için, «Orgone Research Fund»da toplanan aylık ücret karşılığı dirimsel enerji biriktiren kutuları kiralayabilir. Vakıf gelirleri öğ-

[1] Wilhelm Reich Vakfı, bu amaçla, 1949'da kuruldu. Ama artık çalışmamaktadır.

renci ve ortak ödentilerinden, gönüllü bağışlardan, araştırma kurumunun yaptığı deneysel incelemeler için ödenen ücretlerle dirimsel enerji kutularını kullanacakların ödeyecekleri kiralardan oluşmaktadır. Vakıf araştırma tasarısının giderlerini karşılamakta, işçilerin ücretlerini ödemekte, dirimsel enerji araştırmasının genişletilmesine yatırım yapmaktadır.

Dirimsel enerji biriktiren kutu bu gidişle halk sağlığı kavgasının önemli, vazgeçilmez bir ögesi haline gelecektir. Bu kutunun etkisi vücuttaki kan dolaşımını hızlandırma, kan damarlarını açma, kana yeni bir dirimsel güç kazandırma biçiminde kendini göstermekte, bunlar da vücudun hastalıklara direncini artırmaktadır. Böylece, dirimsel enerji biriktiren aygıt, vücudun dirimsel savunma tepkilerinin azalması ve yaşama aygıtının kasılıp kalması biçiminde ortaya çıkan hastalıklarla savaşta vazgeçilmez bir araç olacaktır. Aygıtın yeniliği ve yalınlığı karşısında duyulan ürküntünün aşılacağından, yetkililerin dirimsel enerji kutusunun isteyenlerce satınalınmasına izin vereceğinden kuşkum yok. Ben, birtakım parasal çıkarlardan yüce gönüllü olduğum için değil, güçlü ilâç işleyimiyle yarışa girdiğim kuşkusu uyanmasın diye vazgeçtim.

Ayrıca şunu da belirtmek isterim ki, *acunsal yaşam enerjisi gücünü özellikle onun üstünde kanıtlamış da olsa, burada yalnız kanser sözkonusu değildir. Asıl sorun, vücuda yeni bir dirimsel enerji gücü kazandırmaktır; acunsal yaşam enerjisinin yardımıyla, bu iş artık elimizdedir.* Kanserin deneysel araştırmalarla önlenmesi konusunda da Kurum'un tasarısı şudur: *Kanserin önlenmesi, T basillerinin, hattâ kanser hücrelerinin oluşumundan çok önce vücudun dirimsel enerji gücünün arttırılması ilkesine dayanmaktadır. Yapılması gereken, dirimsel aygıtın kabuğuna çekilip büzüşmesini, dolayısıyla çürümesini önlemektir.* Bu işin iki yönü var, biri salt dirimsel-bedensel, öbürü de hekimsel-toplumsal.

Dirimsel-bedensel iş, acunsal yaşam enerjisi biriktiren aygıt aracılığıyla doğrudan doğruya vücuda enerji verme biçiminde kendini gösterir. İşin toplumsal yanıysa, çocuklarla gençlerin cinsel-dirimsel bozukluklarını anlayabilmeleri —dolayısıyla vücutta yalnız kanserin yarattığı köreltici dirimsel bozukluğa değil,

ayrıca *her türlü* dirimsel bozukluğa yolaçan süreçleri aşabilmeleri— için insanları eğitmektir. Hiç kuşkusuz, işin toplumsal yanı çok geniş kapsamlı ve güçtür. Vücuda doğrudan doğruya dirimsel enerji vermeyse buna göre daha yalın ve kolaydır. Aşağıdaki yollardan biriyle, ilkin dar çerçevede uygulanıp sınanabilir:

1. Dirimsel enerji biriktiren aygıtları kullananlar gittikçe artacağından, 3-5 yıl sonra, yaşam enerjisi kutularını kullananların kaçının kansere ya da başka dirimsel hastalıklara yakalandığını saptayabileceğiz. Böylece, kanseri önleyebilmek için belli bir olasılık çizelgesi elde etmiş olacağız. Hiç kuşkusuz, bu gibi hastalıklarda işin içine giren coşkusal etken, yani yazgıya boyuneğmenin sonunda kendini gösteren yaşama aygıtının daralıp büzüşmesi hesaba kitaba gelmez; görünüşe göre, bu sorun ancak işin toplumsal yanı çözüldüğü zaman çözüme kavuşacaktır. Diyelim ki, yarın 5000 dirimsel enerji kutusu kullanılmaya başlandı. Bu kullanıcılardan pek azında kanser görülürse, ya da hiç görülmezse, işin toplumsal yanı çözülmüş olur. Bu ölçü ulusal ya da uluslararası düzeyde uygulanabilir.

2. Bu iş, kamu kuruluşlarının yardımıyla, şöyle de çözülebilir: herhangi bir Devlet kurumunun ya da herhangi bir kentin bir bölümüne, örneğin 10.000 kişiye, «her eve bir tane olmak üzere» dirimsel enerji kutusu verilebilir. Kamu görevlileri bu kesimde ortaya çıkan kanser olaylarıyla dirimsel enerji kutusu verilmeyen öbür kesimlerdeki kanser olaylarını kıyaslayabilir. 2 ya da 5 yıl içinde, kanserin genel çerçevede önlenebilme olasılıkları konusunda birtakım sağlam sonuçlara varılabilir.

Pek çok okur bu tasarıyı düşsel bulacaktır. Ben de onlara derim ki, savaş erekleri uğruna bütün dünyayı ayağa kaldırabildiğimize göre, böyle canalıcı bir deney için de 10.000 kişilik bir bölgeyi harekete geçirebiliriz. Önümüze birtakım güçlükler çıkaracak bütün durum ve koşulların tam anlamıyla bilincindeyim. Ama bu tasarı gerçekleştirilebilir ve bizim onu gerçekleştirmemiz gerekir.

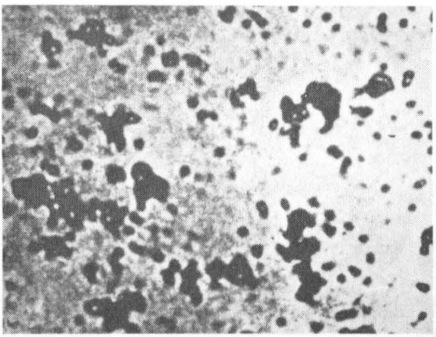
İÇİNDEKİLER

	Giriş	9
I	Gerilme ve Yüklenmenin İşlevi	21
II	Acunsal Enerji Kabarcıkları	32
III	Acunsal Yaşam Enerjisinin Bulunması	91
IV	Yaşam Enerjisi Işımasının Nesnel Kanıtı	114
V	Kanserli Körelmelerin Dirimsel Yanı	167
VI	Kanserli Hücre	228
VII	Yaşam Enerjisiyle Sağaltım Denemelerinin Niteliği ve Gelişmesi	306
VIII	Insan Kanserinin İyileştirilmesinde Acunsal Yaşam Enerjisiyle Sağaltım Denemelerinin Sonuçları	327
IX	Kanserin Köreltici Dirimsel Bozukluğunda Yaşam Enerjisi Yokluğu	358
X	Cinsel Toplumbilim Sorunu Olarak Kanserin Dirimsel Yanı	415
	EK	441

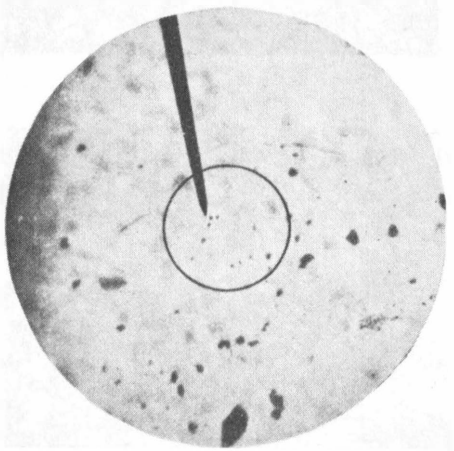
PAYEL YAYINEVİ — Nuruosmaniye Cad.
Aatasaray No: 405 Cağaloğlu

P.K. 889 — İSTANBUL

Tel.: 528 44 09

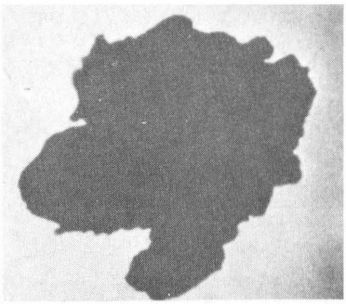

Şekil 25. Akkor haline getirilmiş, sonra et suyuyla potasyum klorür karışımında şişirilmiş kömür tozlarından elde edilmiş dirim kabarcıkları.

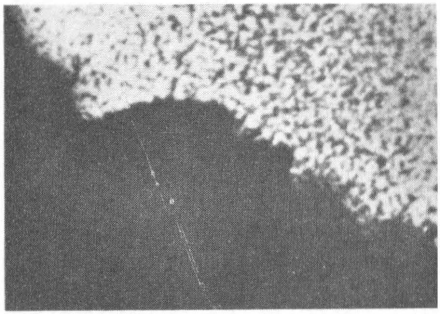

Şekil 26. Üç T basili (okla gösterilen). Gram suyu tepkisi - (kırmızı). Kömürleştirilmiş kan eritildiği an oluşmaktadırlar. Aşağı yukarı 5000'lik bir büyütme; gerçek boyut 0,25 mikrondan az. Büyük kara lekeler ince kum taneleridir.

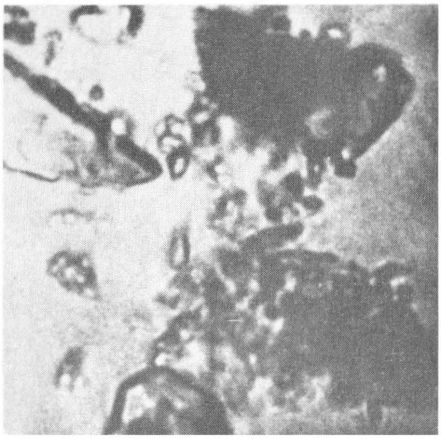
Şekil 27. Kuru demir tozu. Aşağı yukarı 300'lük büyütme.

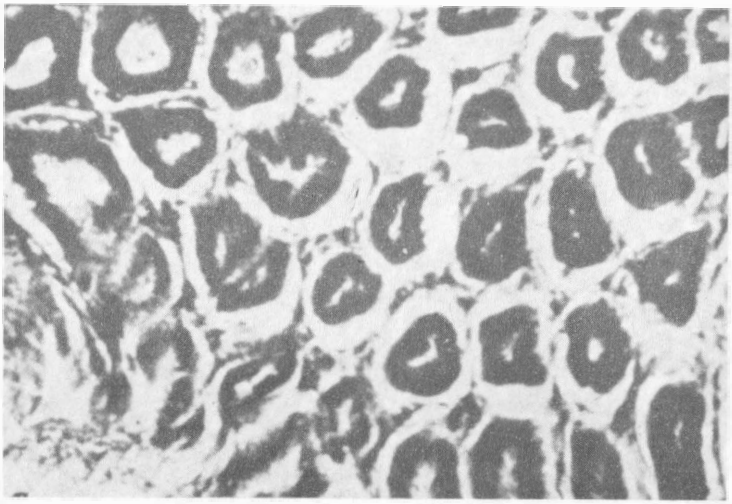

Şekil 28. Et suyuyla potasyum klorür karışımında yaklaşık 15 dk. bırakılmış demir tozu. Başlangıçta kıpırtısız olan kesecikler kopmakta ve çekim alanına göre sıralanmaktadır. Yaklaşık 500'lük büyütme.

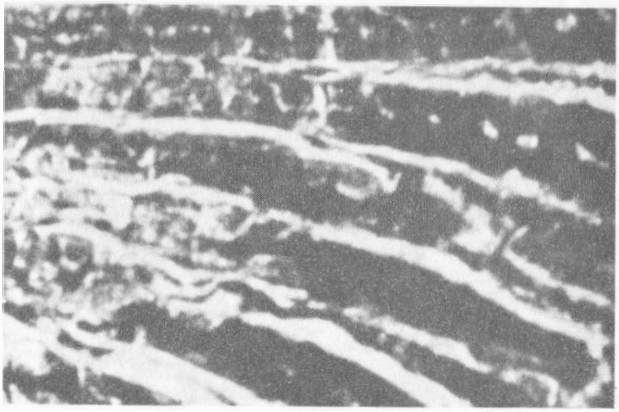

Şekil 29. Toprak ve funda toprağı billûrları içindeki enerji kesecikleri.

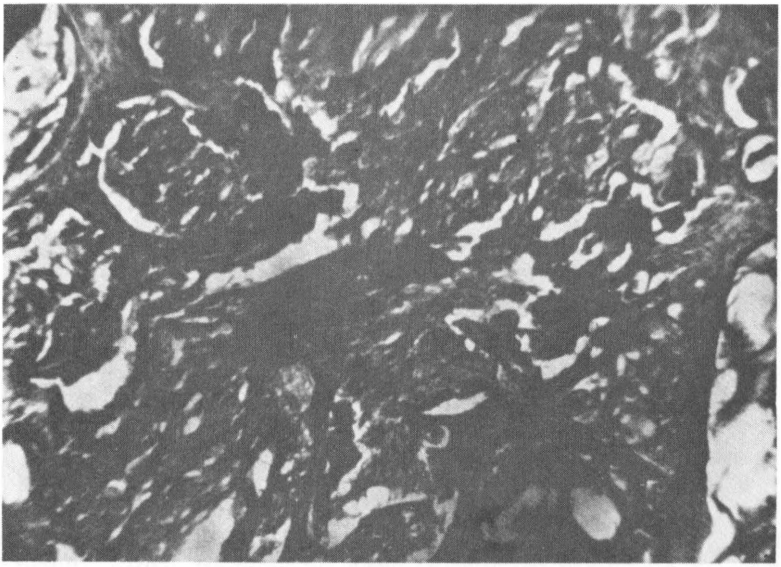

Şekil 58 b. T, CA II ve III tepkisi veren bir farenin miğde örtüdokusundan alınmış kanser eğilimli ayrışma içindeki hücreler. Enine kesit.

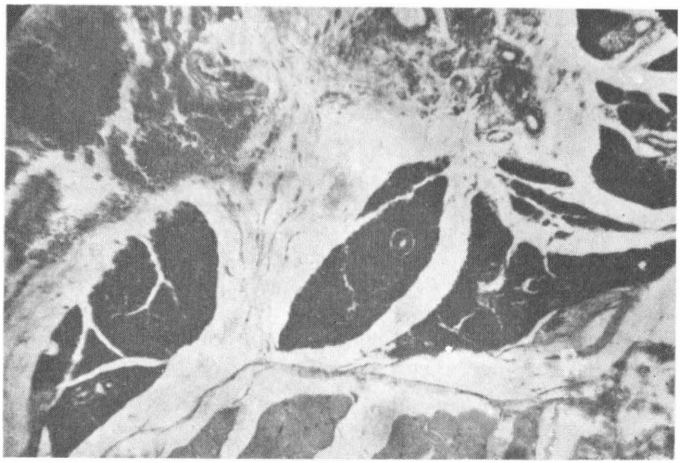

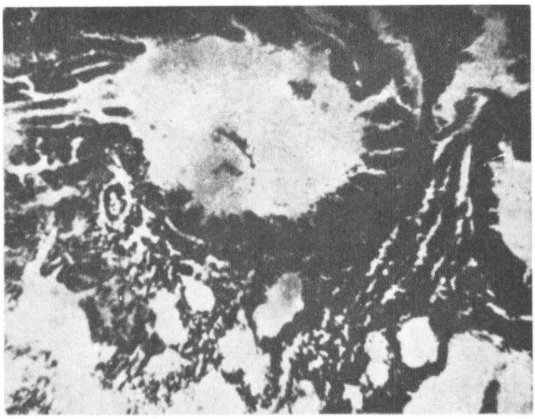
Şekil 58 c. T tepkisi veren bir farenin bağırsağından alınmış kanser eğilimli hücreler (hematoksilin-oezin yardımıyla aşırı derecede boyanmıştır); bunlar, canlı doku parçalarındaki iğ biçimindeki hücrelere benzer. C II ve III evreleri. Boyuna kesit.

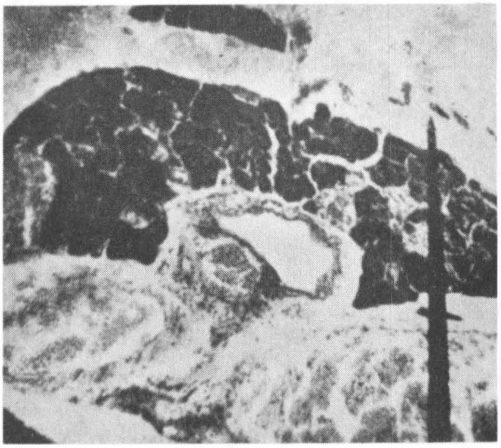
Şekil 58 d. Kanserli bir farenin kaygan mığde kaslarındaki çürüyüp kokuşma (CA V).

Şekil 59. T tepkisi veren bir fareden alınmış boyundaki deri-altı dokularına sıçramış kanser (CA III).

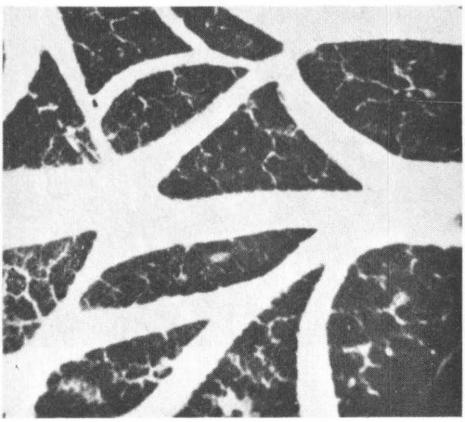

Şekil 60 a. T tepkisi veren bir fareden alınmış, hematoksilin-eozinle boyanmış, kanser hücresini gösteren bir akciğer kesiti. Yaklaşık 300'lük büyütme.

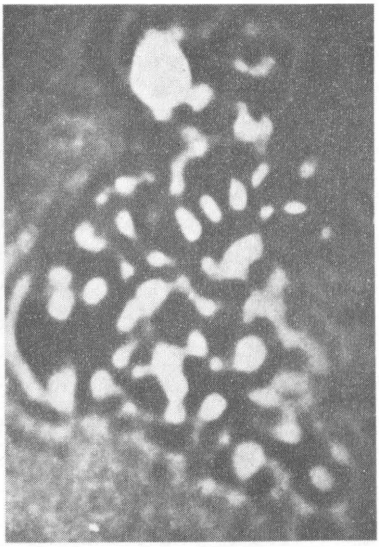
Şekil 60 b. T tepkisi veren bir fareden alınmış, kanserli hücrenin başka yerlere sıçradığını gösteren, hematoksilin - eozinle boyanmış deri-altı dokusu. Ok, iğ biçimindeki ayrı hücreleri gösteriyor. Yaklaşık 300'lük büyütme.

Şekil 60 c. T tepkisi veren bir farenin karın boşluğundan alınmış, kanser sıçramasını gösteren hücreler. Hematoksilin - eozinle boyanmıştır. Yaklaşık 300'lük büyütme.

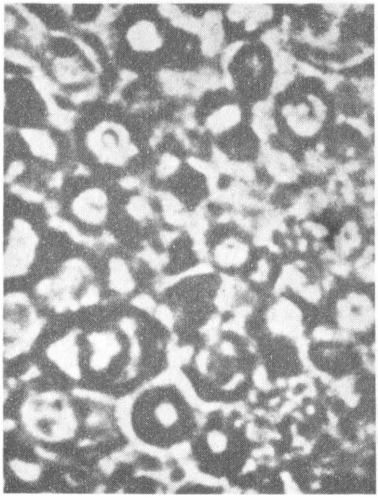

Şekil 61 a. Deney 14, örnek kanser hücresi. Kömür kökenli dirim kabarcıkları yumurtalı bir ortama giriyor. Yaklaşık 300'lük büyütme.

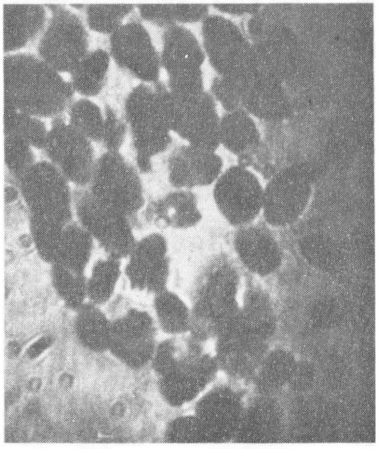

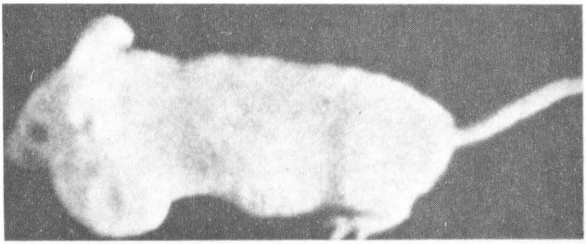
Şekil 61 b. 61 a'daki görüntü, ama yaklaşık 2000'lik büyütmeyle.

Şekil 61 c. Canlı dirim kabarcıkları.

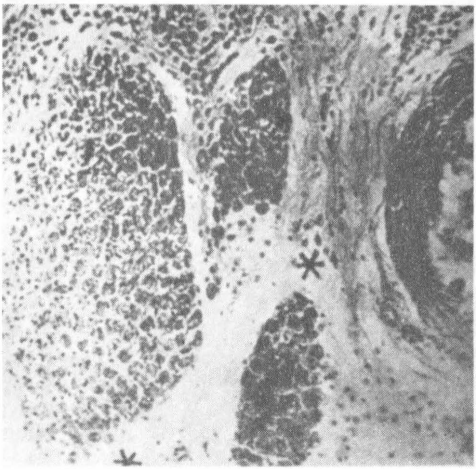

Şekil 61 d. Aynı hücreler, Gram suyuna batırıldıktan sonra.

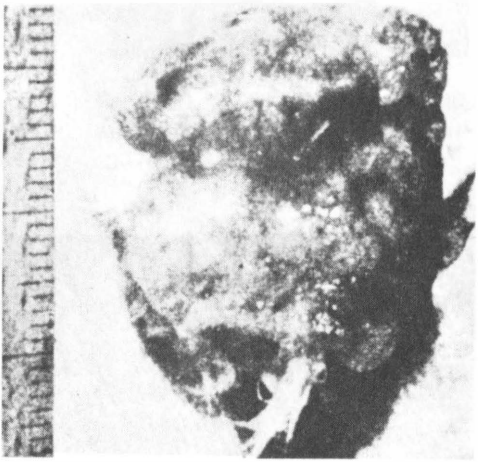
Şekil 61 e. T basili şırınga edilmiş bir farede kanserli urun belirişi.

Şekil 61 f. Aynı farenin karın zarından alınmış parçada gözlenen T basilleri.

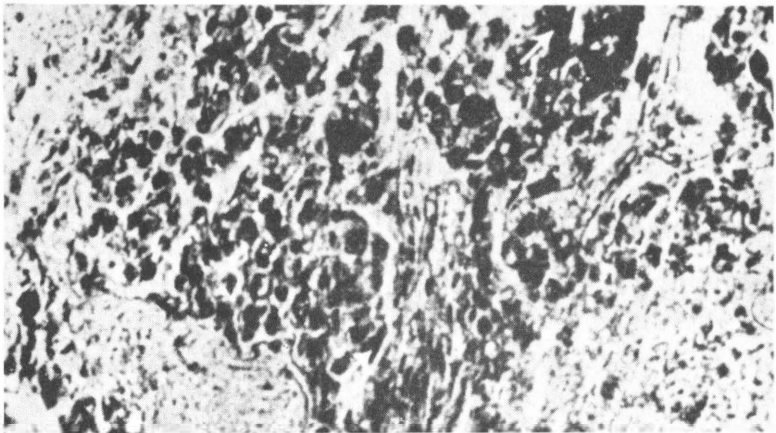

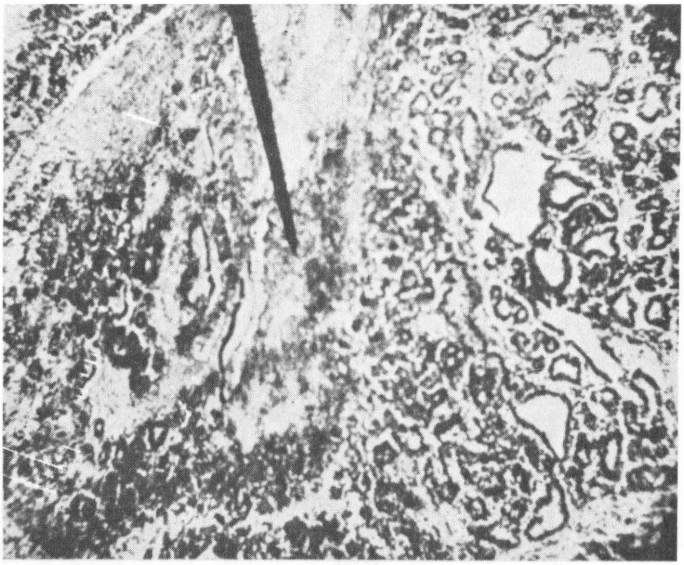
Şekil 62 a. Sağlıklı bir insandan alınmış, ayrışmaya bırakılmış bir kandan elde edilen T basillerinin aşılanmasıyla bir farenin kalçasında gelişen ur. (10 Ge T)

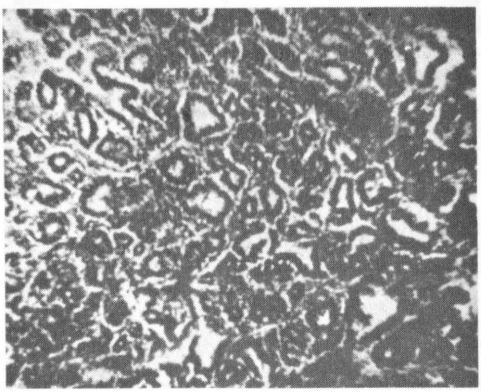
Şekil 62 b. Aynı kas urunun kesilip alınmış hali.

Şekil 62 c. Aynı urun boyalı kesiti; sağlıklı dokuyla süreğen yangı arası. Oklar, aşırı boya çekmiş, büyük kanserli hücreleri gösteriyor.

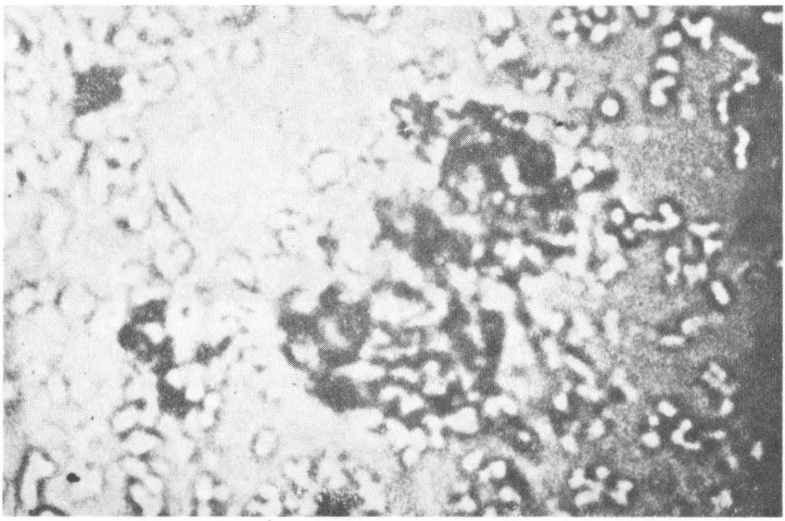

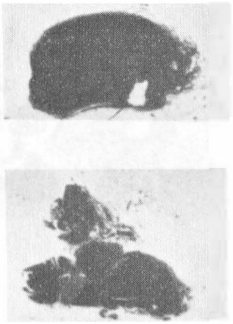
Şekil 62 d. Aynı urun içinde bir torbanın oluşması. Ok, sağlıklı kas dokusu ile bez uru arasındaki sürekli yangı bölgesini gösteriyor.

Şekil 62 e. Kasın artık kesin bez uruna dönüştüğünü gösteren başka bir parça.

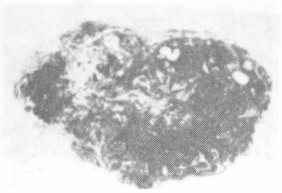
Şekil 63. Kanserli hücrelerin arasına giren ve onları yokeden PA kabarcıkları. Canlı doku parçası üzerinde. Görüntü bir filmden alınmıştır.

Şekil 64 a, b. İyileştirilmeye çalışılmamış iki faredeki meme kanserinin katı ve tıkız urları.

Şekil 64 c. Yapay bir kanser oluşturulmuş miğde ile oniki parmak bağırsağı kesitleri (kanserli fare). Kaygan miğde kaslarında körelme, polipli kanser hücresi çoğalması; karın zarında kanserli hücre birikimleri.

Şekil 64 d. Çürüyüp kokuşmayı gösteren fare uru.

Şekil 64 e. Dirimsel enerjiyle sağaltılmış bir fareden alınan ur. Kısa bir süre önce kanla dolmuş büyük boşluklar. Ölü T basillerinin bulunduğu artıklar *(solda).* Kanserli dokunun yerini bağdokusunun alışı *(ortada).* Kalmış kanser hücresi yığınları *(ortada ve sağda).*

Şekil 64 f. Dirimsel enerjiyle sağaltılmış bir fareden alınmış ur. Daha önce kanla dolu büyük boşluklarda şimdi kanserli dokular ve T basili artıkları vardır.

Şekil 64 g. Dirimsel enerjiyle iyileştirilmiş bir fareden alınmış ur. Pek az sayıda ayrışmış kanserli doku. Mikropsuz artıklar *(ortada).* Bağdokusunun yenilenmesi *(aşağıda).*

Doğal cinsel işlevlerden uzaklaştırılan yarınki kanserliler genel bir kişiliksel boyunéğme içine girmektedirler. Önce zararsız, yerel «bozukluklar», örneğin miğdede bir yara belirmekte, ya da yangılı bir aşırı asitlilik, bâsur memeleri, boğaz daralması, genel hantallaşma, aybaşı aksaklıkları, göğüs kaslarında sertleşme falan kendini göstermektedir. Dirimsel işlevin sürüp giden bozukluğu yavaş yavaş dokuların solunumunu ve açılıp kapanmasını aşındırmaktadır. Dokular ağır ağır yozlaşmakta, çürüme yolunu tutmaktadırlar. T basilleri belirmekte ve yılları kapsayan çürüvüp kokuşma sürecini hızlandırmaktadır. Sonunda tekhücreli canlılar ordu elle tutulur, gözle görülür hale getirecek kadar çoğalmaktadır.

Urun varlığı konusunda konacak en erken tanı bile *çok geç kalmış olmaktadır*, çünkü tanı konana dek dirimsel bozukluk bütün vücudu yıkıp geçirmiştir. Bu koşullarda, kanseri iyileştirme çalışmasının görevi, vücuttaki B tepkisini (yaşama tepkisini) kamçılayarak *dirimsel dizgenin işleyişindeki genel bozukluğu* etkilemek olmalıdır.

W. REICH